Finansdepartementet

Finansmarknadsavdelningen
Fi2025/01199

EU:s bankpaket

Maj 2025

Bilaga 1

Promemorians huvudsakliga innehåll

I EU:s kapitaltäckningsdirektiv ställs krav på den verksamhet som bedrivs av banker och kreditmarknadsföretag (kreditinstitut), mycket stora värdepappersbolag och vissa holdingföretag.

I promemorian lämnas de förslag till de lagändringar som krävs för att genomföra de ändringar i kapitaltäckningsdirektivet som har gjorts inom ramen för det så kallade bankpaketet. Förslagen lämnas i dessa syften:

- Det ska införas en särskild tillståndsplikt och särskilda tillsynsbestämmelser för företag från länder utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet som vill tillhandahålla centrala bankrelaterade tjänster från en filial i Sverige.
- Samma krav som gäller för att bedöma lämpligheten av styrelseledamöter eller verkställande direktör i ett kreditinstitut ska gälla i fråga om mycket stora värdepappersbolag och vissa holdingföretag.
- Det ska införas en ny skyldighet för vissa kreditinstitut och holdingföretag att i förväg anmäla uppgifter om en ny styrelseledamot eller verkställande direktör till Finansinspektionen.
- Det ska införas en ny skyldighet för företagen att bedöma lämpligheten av vissa personer med ledande befattningar och att Finansinspektionens lämplighetsprövning ska utvidgas till vissa av dessa befattningshavare i fråga om vissa kreditinstitut och holdingföretag.
- Det ska införas ett nytt ansökningsförfarande för förvärv av väsentligt innehav och en justerad tillståndsplikt för verkställande av fusions- och delningsplaner.
- Det ska införas ett nytt anmälningsförfarande för väsentliga överföringar av tillgångar och skulder.
- Det ska införas karens för vissa arbets- och uppdragstagare i Finansinspektionen.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 11 januari 2026 förutom ändringarna om en särskild tillståndsplikt och särskilda tillsynsbestämmelser för företag från länder utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet som vill tillhandahålla centrala bankrelaterade tjänster från en filial i Sverige, som ska träda i kraft den 11 januari 2027.

Innehållsförteckning

1 Lagförslag 8
1.1 Förslag till lag om karens för vissa befattningshavare i Finansinspektionen vid övergång till annan verksamhet 8
1.2 Förslag till lag om ändring i socialförsäkringsbalken 11
1.3 Förslag till lag om ändring i kreditupplysningslagen (1973:1173) 12
1.4 Förslag till lag om ändring i sparbankslagen (1987:619) 14
1.5 Förslag till lag om ändring i lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument 18
1.6 Förslag till lag om ändring i lagen (1992:160) om utländska filialer m.m. 20
1.7 Förslag till lag om ändring i lagen (1995:1571) om insättningsgaranti 21
1.8 Förslag till lag om ändring i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse 22
1.9 Förslag till lag om ändring i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse 43
1.10 Förslag till lag om ändring i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden 46
1.11 Förslag till lag om ändring i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden 55
1.12 Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) 57
1.13 Förslag till lag om ändring i lagen (2010:751) om betaltjänster 58
1.14 Förslag till lag om ändring i lagen (2011:755) om elektroniska pengar 62
1.15 Förslag till lag om ändring i lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder 63
1.16 Förslag till lag om ändring i lagen (2014:966) om kapitalbuffertar 68
1.17 Förslag till lag om ändring i lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag 71
1.18 Förslag till lag om ändring i lagen (2015:1016) om resolution 103
1.19 Förslag till lag om ändring i lagen (2018:677) med instruktion för Nämnden för prövning av statsråds och vissa andra befattningshavares övergångsrestriktioner 109
1.20 Förslag till lag om ändring i lagen (2022:197) om ändring i lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder 110
1.21 Förslag till lag om ändring i lagen (2022:1568) om Sveriges riksbank 113
2 Ärendet 114

3 Den rättsliga regleringen 115

4 Allmänna bestämmelser om rörelsen 116
4.1 Riskhantering 116
4.2 Ersättningar 119

5 Allmänna bestämmelser om tillsyn 119
5.1 Rapportering och kvalitetsbedömning av metoder 119
5.2 Översyns- och utvärderingsprocess 120
5.3 Tillsyn över vissa holdingföretag 122
5.4 Tillsyn över vissa värdepappersbolag 123

6 Nya lämplighetskrav på personer med ledande befattningar 125
6.1 Nya krav på styrelse och verkställande direktör 125
6.1.1 Allmänna lämplighetskrav 125
6.1.2 Särskilt anmälningsförfarande för stora företag 131
6.1.3 Finansinspektionens bedömning 133
6.1.4 Krav på att vidta åtgärder 135
6.2 Nya krav på personer som innehar nyckelfunktioner 138
6.2.1 Allmänna lämplighetskrav 138
6.2.2 Finansinspektionens bedömning 139
6.2.3 Krav på att vidta åtgärder 141
6.3 Samarbete och utbyte av information 142
6.4 Krav på kartläggning av arbetsuppgifter m.m. 143

7 Nya krav på tillstånd för och underrättelse om vissa transaktioner 144
7.1 Krav på tillstånd för kvalificerat innehav 144
7.2 Krav på tillstånd för väsentligt förvärv 145
7.2.1 Krav på tillstånd 145
7.2.2 Bedömningsperioden och Finansinspektionens hantering av tillståndsärenden 148
7.2.3 Kriterierna för bedömningen 150
7.2.4 Samarbete och utbyte av information 152
7.2.5 Särskilda befogenheter för Finansinspektionen 154
7.3 Krav på underrättelse om väsentliga överföringar 156
7.4 Krav på tillstånd för fusioner och delning 158
7.4.1 Krav på tillstånd m.m. 158
7.4.2 Bedömningsperioden och Finansinspektionens hantering av tillståndsärenden 162
7.4.3 Kriterierna för bedömningen 164
7.4.4 Samarbete och utbyte av information 166
7.4.5 Särskilda befogenheter för Finansinspektionen 167

8 Nya krav på tredjelandsfilialer 169
8.1 Behovet av nya regler 169
8.2 Ändrad tillståndsplikt 169
8.3 Undantag från tillståndsplikten 171

8.4 Förutsättningar för tillstånd ... 172
8.5 Återkallelse av tillstånd ... 174
8.6 Olika slag av tredjelandsfilialer ... 177
8.7 Kapital- och likviditetskrav ... 179
8.8 Krav på riskhantering, dokumentation och intern styrning och kontroll ... 182
8.9 Tillsyn ... 184
8.9.1 Tillsynens omfattning ... 184
8.9.2 Översyn och utvärdering ... 185
8.9.3 Informationsskyldighet ... 186
8.10 Tillsynsbefogenheter ... 187
8.10.1 Systemviktiga tredjelandsfilialer ... 187
8.10.2 Krav på att tredjelandsföretaget etablerar ett dotterföretag ... 189
8.10.3 Ingripanden ... 191
8.11 Samarbete och utbyte av information ... 193

9 Allmänna bestämmelser om tillsynsbefogenheter ... 194
9.1 Föreläggande ... 194
9.2 Särskilt kapitalbaskrav och underrättelse om skillnaden mellan de lämpliga kapitalbasnivåerna och kapitalbaskraven ... 195

10 Kapitalbuffertar ... 196
10.1 Kapitalbuffertar för systemviktiga institut ... 196
10.2 Systemriskbufferten ... 198

11 Ingripanden ... 200
11.1 Rättslig reglering ... 200
11.2 Personkrets ... 201
11.3 Överträdelser som ska medföra ingripande ... 202
11.4 Återkallelse av tillstånd för kreditinstitut vid resolution ... 209
11.5 Tillsynsbefogenheter IKT-tjänster ... 210
11.6 Administrativa sanktioner ... 210
11.6.1 Vite ... 210
11.6.2 Tillfälligt förbud mot utövande av yrkesverksamhet vid åsidosättande av krav på tillstånd ... 213
11.6.3 Offentligt utlåtande ... 215
11.6.4 Beräkning av årlig nettoomsättning ... 215
11.7 Dubbelprövningsförbudet och samarbete mellan myndigheter ... 216

12 Offentliggörande ... 218

13 Sekretess och uppgiftslämnande till Skatteverket ... 218

14 Finansinspektionen ... 219
14.1 Oberoende ... 219
14.2 Styrelsen ... 221
14.3 Karens ... 223
14.3.1 De nya reglerna i kapitaltäckningsdirektivet ... 223

14.3.2 Befattningshavare som i dag omfattas av övergångsrestriktioner 224
14.3.3 Tidigare utredning 224
14.3.4 Finansinspektionens interna rutiner och kollektivavtal 225
14.3.5 En ny lag 226
14.3.6 Övergång till ny anställning eller nytt uppdrag som bör omfattas av karens 227
14.3.7 Karenstid 229
14.3.8 Aktsamhetsbestämmelse 232
14.3.9 Ersättning och förmåner 232
14.3.10 Anmälningsskyldighet 234
14.3.11 Beslut, omprövning och överklagande 236
14.3.12 Sekretess vid prövning om karens och ersättning 237
14.3.13 Sjukpenninggrundande inkomst ska vara skyddad under karens 238
14.4 Finansiella instrument 239
15 Bemyndiganden avseende uppgifter om betalkonton 240
16 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser 241
17 Konsekvensanalys 242
18 Författningskommentar 247
18.1 Förslaget till lag om karens för vissa befattningshavare i Finansinspektionen vid övergång till annan verksamhet 247
18.2 Förslaget till lag om ändring i socialförsäkringsbalken 254
18.3 Förslaget till lag om ändring i kreditupplysningslagen (1973:1173) 254
18.4 Förslaget till lag om ändring i sparbankslagen (1987:619) 255
18.5 Förslaget till lag om ändring i lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument 258
18.6 Förslaget till lag om ändring i lagen (1992:160) om utländska filialer m.m. 259
18.7 Förslaget till lag om ändring i lagen (1995:1571) om insättningsgaranti 260
18.8 Förslaget till lag om ändring i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse 260
18.9 Förslaget till lag om ändring i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse 279
18.10 Förslaget till lag om ändring i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden 282
18.11 Förslaget till lag om ändring i lagen (2007:527) om värdepappersmarknaden 289
18.12 Förslaget till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) 290
18.13 Förslaget till lag om ändring i lagen (2010:751) om betaltjänster 290

18.14 Förslaget till lag om ändring i lagen (2011:755) om elektroniska pengar 293
18.15 Förslaget till lag om ändring i lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder 294
18.16 Förslaget till lag om ändring i lagen (2014:966) om kapitalbuffertar 297
18.17 Förslaget till lag om ändring i lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag 299
18.18 Förslaget till lag om ändring i lagen (2015:1016 om resolution 352
18.19 Förslaget till lag om ändring i lagen (2018:677) med instruktion för Nämnden för prövning av statsråds och vissa andra befattningshavares övergångsrestriktioner 357
18.20 Förslaget till lag om ändring i lagen (2022:197) om ändring i lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder 357
18.21 Förslaget till lag om ändring i lagen (2022:1568) om Sveriges riksbank 360
Bilaga 1 Ändringsdirektiv 361
Bilaga 2 Parallelluppställning över genomförandet i svensk rätt av ändringsdirektivet 362

1 Lagförslag

1.1 Förslag till lag om karens för vissa befattningshavare i Finansinspektionen vid övergång till annan verksamhet

Härigenom föreskrivs[1] följande.

Lagens tillämpningsområde

1 § Denna lag innehåller bestämmelser om karens för vissa arbets- och uppdragstagare i Finansinspektionen.

Med karens avses i denna lag att en person inte får påbörja en ny anställning eller ett nytt uppdrag i vissa företag eller organisationer.

De personer som omfattas av bestämmelserna är

1. generaldirektören och andra styrelseledamöter, och
2. övriga arbets- och uppdragstagare som deltar i tillsynsverksamheten.

Anmälningsskyldighet

2 § Den som avser att påbörja en ny anställning eller ett nytt uppdrag i ett företag eller en organisation som anges i 4 § första stycket ska anmäla det innan anställningen eller uppdraget påbörjas.

Generaldirektören och andra styrelseledamöter ska göra anmälan till Nämnden för prövning av statsråds och vissa andra befattningshavares övergångsrestriktioner. Anmälningsskyldigheten gäller en ny anställning eller ett nytt uppdrag som ska påbörjas inom tolv månader från det att anställningen eller uppdraget i Finansinspektionen avslutades.

Övriga arbets- och uppdragstagare ska göra anmälan till Finansinspektionen. Anmälningsskyldigheten gäller en ny anställning eller ett nytt uppdrag som ska påbörjas inom sex månader från det att anställningen eller uppdraget i Finansinspektionen avslutades.

Anmälans innehåll

3 § En anmälan ska göras på det sätt respektive myndighet bestämmer.

Anmälaren ska lämna de uppgifter som behövs för prövningen.

Karens

4 § Arbets- och uppdragstagare som avses i 1 § tredje stycket ska omfattas av karens vid övergång till en ny anställning eller ett nytt uppdrag i

1. ett företag som står under tillsyn av Finansinspektionen,
2. ett utländskt företag som
   a) bedriver verksamhet i Sverige, och

[1] Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/1619 av den 31 maj 2024 om ändring av direktiv 2013/36/EU vad gäller tillsynsbefogenheter, sanktioner, filialer från tredjeland och miljö, samhällsansvar och bolagsstyrningsrisker, i den ursprungliga lydelsen.

b) i hemlandet står under motsvarande tillsyn av en myndighet eller ett annat behörigt organ som de företag som avses i 1,

3. ett finansiellt holdingföretag, ett blandat finansiellt holdingföretag eller ett värdepappersinriktat holdingföretag,

4. ett företag som, till ett företag som avses i 1 eller 2, tillhandahåller tjänster som är av betydelse för företagets finansiella verksamhet, eller

5. en intresseorganisation på finansmarknadsområdet.

Arbets- och uppdragstagare som avses i 1 § tredje stycket 2 ska bara omfattas av karens om personen inom ramen för sin anställning eller sitt uppdrag har förvärvat sådan information eller kunskap som gör att det, om personen påbörjar den nya anställningen eller det nya uppdraget, finns en risk för

– ekonomisk skada för Finansinspektionen,
– otillbörlig fördel för någon enskild, eller
– att allmänhetens förtroende för Finansinspektionen skadas.

5 § Karenstiden för generaldirektören och andra styrelseledamöter ska vara

1. tolv månader vid övergång till ett företag som avses i 4 § första stycket 1–4, och

2. tre månader vid övergång till en organisation som avses i 4 § första stycket 5.

Karenstiden för övriga arbets- och uppdragstagare ska vara lägst tre och högst sex månader vid övergång till ett företag eller en organisation som avses i 4 § första stycket.

Karenstiden ska börja löpa när

1. generaldirektören eller en annan styrelseledamot avslutar anställningen eller uppdraget, och

2. övriga arbets- eller uppdragstagare inte längre deltar i tillsynsverksamheten.

6 § Den som omfattas av karens ska under karenstiden sträva efter att agera på ett sådant sätt att det inte uppstår någon risk för ekonomisk skada för Finansinspektionen eller otillbörlig fördel för någon enskild eller för att allmänhetens förtroende för Finansinspektionen skadas.

Ersättning

7 § Den som till följd av ett beslut om karens inte kan påbörja den nya anställningen eller uppdraget under karenstiden har rätt till ersättning.

Ersättningen ska motsvara lönen eller arvodet vid den tidpunkt som karenstiden börjar löpa.

Ersättningen ska minskas med andra inkomster från anställning eller uppdrag under karenstiden.

Beslut

8 § Ett beslut om karens och ersättning ska fattas av

1. Nämnden för prövning av statsråds och vissa andra befattningshavares övergångsrestriktioner i fråga om generaldirektören och andra styrelseledamöter, och

2. Finansinspektionen i fråga om övriga arbets- och uppdragstagare.

Beslut ska fattas inom tre veckor från det att en fullständig anmälan har kommit in.

Den nya anställningen eller det nya uppdraget får inte påbörjas innan de tre veckorna har löpt ut eller ett beslut att karens inte ska gälla för övergången har meddelats.

Anmälan av ändrade förhållanden

9 § Ändringar av förhållanden som angetts i en anmälan enligt 2 § ska anmälas till respektive myndighet. Om det, under karenstiden, sker en betydande förändring av innehållet i anställningen eller uppdraget ska en ny anmälan göras.

Omprövning

10 § Ett beslut om karens och ersättning ska omprövas vid ändrade förhållanden.

Ett beslut ska fattas inom tre veckor från det att en fullständig begäran om omprövning har kommit in.

Överklagande

11 § Beslut enligt 8 § får inte överklagas.

Tillämpning av annan lagstiftning

12 § Mål mellan arbetstagare och arbetsgivare om tillämpningen av denna lag ska handläggas enligt lagen (1974:371) om rättegången i arbetstvister.

Bestämmelserna i 11–13 §§ lagen (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet ska inte tillämpas när det gäller ett beslut enligt 8 §.

Denna lag träder i kraft den 11 januari 2026.

1.2 Förslag till lag om ändring i socialförsäkringsbalken

Härigenom föreskrivs att det i socialförsäkringsbalken ska införas en ny paragraf, 26 kap. 18 b §, och närmast före 26 kap. 18 b § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
	26 kap.
	Karens i Finansinspektionen
	18 b § *SGI-skydd gäller under den tid då den försäkrade omfattas av karens enligt lagen (2025:0000) om karens för vissa befattningshavare i Finansinspektionen vid övergång till annan verksamhet.*

Denna lag träder i kraft den 11 januari 2026.

1.3 Förslag till lag om ändring i kreditupplysningslagen (1973:1173)

Härigenom föreskrivs att 3 och 5 a §§ kreditupplysningslagen (1973:1173)[1] ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
3 §[2]	
Kreditupplysningsverksamhet får bedrivas endast efter tillstånd av Integritetsskyddsmyndigheten.	
Integritetsskyddsmyndighetens tillstånd behövs dock inte för följande företag, om deras grundläggande tillstånd omfattar kreditupplysningsverksamhet:	
1. ett svenskt kreditinstitut,	
2. ett utländskt kreditinstitut som driver verksamhet i Sverige enligt 4 kap. 1 eller 2 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse, eller	
3. ett utländskt kreditinstitut som har tillstånd att driva verksamhet i Sverige enligt *4 kap. 4 § lagen om bank- och finansieringsrörelse*.	3. ett utländskt kreditinstitut som har tillstånd att driva verksamhet i Sverige enligt *1 a kap. 58 § 1 lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag*.
Ett företag som avses i andra stycket 1 eller 3 får börja bedriva kreditupplysningsverksamhet två månader efter det att Integritetsskyddsmyndigheten har tagit emot en anmälan från företaget om att det avser att bedriva sådan verksamhet.	
Tillstånd behövs inte för kreditupplysningsverksamhet, i den mån den bedrivs genom offentliggörande av kreditupplysning på ett sådant sätt som avses i tryckfrihetsförordningen eller yttrandefrihetsgrundlagen.	

Lydelse enligt betänkande 2024/25:FiU37 Stärkt konsumentskydd på kreditmarknaden	*Föreslagen lydelse*
5 a §[3]	
Vad som gäller om tystnadsplikt i verksamheten hos svenska kreditinstitut, betalningsinstitut, institut för elektroniska pengar, värdepappersbolag och företag som med tillstånd driver verksamhet enligt lagen (2016:1024) om verksamhet med bostadskrediter, hindrar inte att uppgifter om lämnade krediter, betalningsförsummelser och kreditmissbruk utväxlas för kreditupplysningsändamål inom en krets som utgörs av dessa företag samt sådana företag som har tillstånd av Integritetsskyddsmyndigheten enligt 3 § första stycket.	
I den krets som anges i första stycket ingår även utländska	I den krets som anges i första stycket ingår även

[1] Lagen omtryckt 1981:737.
[2] Senaste lydelse 2020:1109.
[3] Senaste lydelse 2025:000.

kreditinstitut som avses i 4 kap. 1*,* 2*, 4 och 6* §§ lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse, utländska företag som avses i 3 kap. 26 och 27 §§ lagen (2010:751) om betaltjänster, utländska företag som avses i 3 kap. 26–28 §§ lagen (2011:755) om elektroniska pengar, utländska företag som avses i 4 kap. 1 och 4 §§ lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden och utländska företag som avses i 1 kap. 3 § lagen (2016:1024) om verksamhet med bostadskrediter.	*1.* utländska kreditinstitut som avses i 4 kap. 1 *och* 2 §§ lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse *och 1 a kap. 58 § 1 lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag*, *2.* utländska företag som avses i 3 kap. 26 och 27 §§ lagen (2010:751) om betaltjänster, *3.* utländska företag som avses i 3 kap. 26–28 §§ lagen (2011:755) om elektroniska pengar, *4.* utländska företag som avses i 4 kap. 1 och 4 §§ lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden*,* och *5.* utländska företag som avses i 1 kap. 3 § lagen (2016:1024) om verksamhet med bostadskrediter.

Bestämmelser om användningen av uppgifter om betalningsförsummelser och kreditmissbruk finns även i 7 §.

Denna lag träder i kraft den 11 januari 2027.

1.4 Förslag till lag om ändring i sparbankslagen (1987:619)

Härigenom föreskrivs[1] i fråga om sparbankslagen (1987:619)[2]

dels att 3 kap. 4 och 10 §§ och 7 kap. 5 § kap. ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas två nya paragrafer, 7 kap. 5 a och 5 b §§, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
3 kap.	
4 §	
Styrelsen *skall* utse en eller, om det behövs, flera verkställande direktörer att under styrelsens inseende leda verksamheten i sparbanken. Styrelsen får även utse ställföreträdare för verkställande direktör. Finansinspektionen får medge att verkställande direktör inte utses.	Styrelsen *ska* utse en eller, om det behövs, flera verkställande direktörer att under styrelsens inseende leda verksamheten i sparbanken. Styrelsen får även utse ställföreträdare för verkställande direktör. Finansinspektionen får medge att verkställande direktör inte utses.
Om någon annan än styrelseledamot utses till verkställande direktör, skall han ingå som ledamot i styrelsen. Om någon annan än styrelseledamot eller ersättare utses till ställföreträdare för verkställande direktör, skall han ingå som ersättare i styrelsen.	*Den verkställande direktören får inte ingå i styrelsen.*
Vad som sägs i denna lag om verkställande direktör *skall* i tillämpliga delar gälla också för ställföreträdare för verkställande direktör.	Vad som sägs i denna lag om verkställande direktör *ska* i tillämpliga delar gälla också för ställföreträdare för verkställande direktör.
10 §	
Inom styrelsen *skall* en av ledamöterna vara ordförande. Styrelsen *skall* välja ordförande om inte annat föreskrivs i reglementet eller beslutas av sparbanksstämman. Styrelsen får även utse vice ordförande. Vid lika röstetal avgörs valet genom lottning.	Inom styrelsen *ska* en av ledamöterna vara ordförande. Styrelsen *ska* välja ordförande om inte annat föreskrivs i reglementet eller beslutas av sparbanksstämman. Styrelsen får även utse vice ordförande. Vid lika röstetal avgörs valet genom lottning.

[1] Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/1619 av den 31 maj 2024 om ändring av direktiv 2013/36/EU vad gäller tillsynsbefogenheter, sanktioner, filialer från tredjeland och miljö, samhällsansvar och bolagsstyrningsrisker, i den ursprungliga lydelsen.

[2] Lagen omtryckt 1996:1005.

Verkställande direktör eller annan anställd i banken får inte vara ordförande eller vice ordförande.	*En* anställd i banken får inte vara ordförande eller vice ordförande.

7 kap.

5 §[3]

Senast *två månader* efter det att avtalet om fusion har registrerats ska såväl överlåtande som övertagande sparbank ansöka om tillstånd att verkställa avtalet. Frågor om sådant tillstånd prövas av Finansinspektionen. Vid fusion enligt 2 § ska sparbankerna dessutom ansöka om tillstånd att driva bankrörelse och godkännande av reglementet för den övertagande sparbanken enligt 3 kap. lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.	Senast *inom en månad* efter det att avtalet om fusion har registrerats ska såväl överlåtande som övertagande sparbank ansöka om tillstånd att verkställa avtalet. Frågor om sådant tillstånd prövas av Finansinspektionen. Vid fusion enligt 2 § ska sparbankerna dessutom ansöka om tillstånd att driva bankrörelse och godkännande av reglementet för den övertagande sparbanken enligt 3 kap. lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.
Vid behandlingen av en ansökan om tillstånd att verkställa avtalet om fusion prövas om fusionen kan anses förenlig med deras intressen, som är insättare i eller i övrigt har fordringar på de av fusionen berörda sparbankerna, samt om fusionen framstår som ändamålsenlig från allmän synpunkt.	*Finansinspektionen ska så snart som möjligt, dock senast inom tio arbetsdagar, skriftligen bekräfta att ansökan har tagits emot.*

Finansinspektionen ska underrätta registreringsmyndigheten om ansökningar enligt första stycket och om lagakraftvunna beslut som meddelats med anledning av sådana ansökningar.

5 a §

Finansinspektionen ska vid behandlingen av en ansökan om tillstånd att verkställa avtalet om fusion pröva om

1. sparbankerna efter fusionen har en tillfredsställande kontroll över sin verksamhet, särskilt när det gäller de risker som de är eller kan bli exponerade för,

2. fusionen kan anses förenlig med intresset hos de som är insättare i eller i övrigt har fordringar på de sparbanker som

[3] Senaste lydelse 2013:451.

berörs av fusionen, samt om fusionen framstår som ändamålsenlig från allmän synpunkt,

3. det finns skäl att anta att sparbankernas verksamhet bedrivs på ett sätt som är förenligt med denna lag och andra författningar som reglerar verksamheten, och

4. det finns skäl att anta att fusionen har samband med eller kan öka risken för

a) penningtvätt enligt 1 kap. 6 § lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, eller

b) finansiering av terrorism enligt 6 § terroristbrottslagen (2022:666) eller försök till sådant brott, avseende terroristbrott enligt 4 § samma lag.

Vid bedömningen enligt första stycket 1 ska Finansinspektionen särskilt beakta

1. sparbankernas anseende, och

2. om sparbankernas verksamhet bedrivs på ett sätt som är sunt.

5 b §

Vid prövning av en fusion mellan sparbanker som ingår i samma grupp får Finansinspektionen, i enskilda fall, begränsa prövningen till de omständigheter som avses i 5 a § första stycket 2.

Finansinspektionens beslut om tillstånd att verkställa en fusionsplan när sparbankerna ingår i samma grupp ska meddelas inom 60 arbetsdagar efter det att mottagandet av ansökan bekräftades (bedömningsperioden). Om Finansinspektionen begär kompletterande uppgifter får bedömningsperioden förlängas.

Finansinspektionen ska anses ha beviljat tillstånd till fusionen om inspektionen inte inom bedömningsperioden har meddelat beslut i fråga om ansökan.

Denna lag träder i kraft den 11 januari 2026.

1.5 Förslag till lag om ändring i lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument

Härigenom föreskrivs att 3 kap. 1 § lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument[1] ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
3 kap.	
1 §[2]	
Om ett företag som står under tillsyn av Finansinspektionen vill ingå avtal med ägaren till ett finansiellt instrument om att företaget ska ha rätt att förfoga över det finansiella instrumentet för egen räkning, ska avtalet slutas skriftligen i en för ändamålet särskilt upprättad handling som i någon läsbar och varaktig form är tillgänglig för parterna. Detsamma gäller om företaget medverkar till ett sådant avtal mellan andra parter. Det förfogande som avses ska anges noggrant.	
Första stycket gäller inte om företagets motpart eller parterna i ett avtal som företaget medverkar till är	
1. ett annat företag som står under tillsyn av Finansinspektionen eller ett utländskt företag inom EES som i sitt hemland får driva jämförbar verksamhet och som står under betryggande tillsyn av myndighet eller annat behörigt organ,	
2. Riksgäldskontoret eller ett utländskt offentligt organ inom EES som är ansvarigt för eller deltar i förvaltningen av statsskulden eller är behörigt att föra konton för kunders räkning,	
3. Riksbanken eller en utländsk centralbank inom EES, inklusive Europeiska centralbanken,	
4. en multilateral utvecklingsbank, Banken för internationell betalningsutjämning, Internationella valutafonden eller Europeiska investeringsbanken, eller	
5. ett sådant kreditinstitut som anges i förteckningen i artikel 2.5 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU av den 26 juni 2013 om behörighet att utöva verksamhet i kreditinstitut och om tillsyn av kreditinstitut, om ändring av direktiv 2002/87/EG och om upphävande av direktiven 2006/48/EG och 2006/49/EG, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) *2019/2034*.	5. ett sådant kreditinstitut som anges i förteckningen i artikel 2.5 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU av den 26 juni 2013 om behörighet att utöva verksamhet i kreditinstitut och om tillsyn av kreditinstitut, om ändring av direktiv 2002/87/EG och om upphävande av direktiven 2006/48/EG och 2006/49/EG, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) *2024/1619*.
Första stycket gäller inte heller om företaget är en sådan central motpart som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012	

[1] Lagen omtryckt 1992:558.
[2] Senaste lydelse 2021:487.

av den 4 juli 2012 om OTC-derivat, centrala motparter och transaktionsregister.

Denna lag träder i kraft den 11 januari 2026.

1.6 Förslag till lag om ändring i lagen (1992:160) om utländska filialer m.m.

Härigenom föreskrivs att 3 § lagen (1992:160) om utländska filialer m.m. ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt betänkande 2024/25:FiU37 Stärkt konsumentskydd på kreditmarknaden	*Föreslagen lydelse*
3 §[1]	
Om rätt för vissa utländska företag att driva verksamhet i Sverige finns särskilda bestämmelser, nämligen	
1. för kreditinstitut 4 kap. 1, 2 *och 4–6* §§ lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse,	1. för kreditinstitut 4 kap. 1 *och* 2 §§ lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse *och 1 a kap. 58–61 §§, 5 b kap., 6 kap. 1 § och 8 kap. 1 a § lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag*,
2. för värdepappersföretag 4 kap. 1 och 4 §§ lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,	
3. för finansiella institut 4 kap. 3 § lagen om bank- och finansieringsrörelse,	
4. för utländska försäkringsgivare lagen (1998:293) om utländska försäkringsgivares och tjänstepensionsinstituts verksamhet i Sverige,	
5. för börser 12 kap. 9 § lagen om värdepappersmarknaden,	
6. för förvaltningsbolag och fondföretag 1 kap. 6–7, 10 och 11 §§ lagen (2004:46) om värdepappersfonder,	
7. för utgivare av elektroniska pengar 3 kap. 26–28 §§ lagen (2011:755) om elektroniska pengar,	
8. för utländska försäkringsförmedlare 3 kap. lagen (2018:1219) om försäkringsdistribution,	
9. för företag som tillhandahåller betaltjänster 3 kap. 26 och 27 §§ lagen (2010:751) om betaltjänster,	
10. för utländska AIF-förvaltare 5 kap. lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder,	
11. för företag som driver verksamhet med bostadskrediter 2 kap. 7 § och 3 kap. 6 och 7 §§ lagen (2016:1024) om verksamhet med bostadskrediter,	
12. för kreditförvaltare 5 kap. 5 och 6 §§ lagen (2023:714) om förvärv och förvaltning av nödlidande kreditavtal, och	
13. för clearingbolag 1 kap. 2 § lagen (2024:114) om clearing och avveckling av betalningar.	

Denna lag träder i kraft den 11 januari 2027.

[1] Senaste lydelse 2025:000.

1.7 Förslag till lag om ändring i lagen (1995:1571) om insättningsgaranti

Härigenom föreskrivs att 21 § lagen (1995:1571) om insättningsgaranti ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
21 §[1]	
Om insättningar hos ett institut omfattas av garantin till följd av ett beslut enligt 3 § andra stycket men detta inte utgör en förutsättning för tillstånd enligt *4 kap. 4 § första stycket 3 lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse eller* 4 kap. 6 § andra stycket lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, och institutet inte fullgör sina skyldigheter enligt denna lag*, får garantimyndigheten förelägga institutet att vidta rättelse*.	*Garantimyndigheten får förelägga institutet att vidta rättelse, om* insättningar hos ett institut omfattas av garantin till följd av ett beslut enligt 3 § andra stycket men detta inte utgör en förutsättning för tillstånd enligt 4 kap. 6 § andra stycket lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden *eller 1 a kap. 60 § lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag*, och institutet inte fullgör sina skyldigheter enligt denna lag.

Om institutet inte har vidtagit rättelse inom ett år från föreläggandet, får garantimyndigheten besluta att garantin inte längre ska gälla beträffande insättningarna. Ett sådant beslut får, när det är fråga om ett utländskt institut från ett EES-land, meddelas endast om den behöriga myndigheten i institutets hemland har samtyckt till beslutet. Är det fråga om ett institut från ett land utanför EES, får beslut om att garantin inte längre ska gälla meddelas endast om tillsynsmyndigheten i institutets hemland har underrättats i förväg om beslutet.

Har garantimyndigheten beslutat att garantin inte längre ska gälla beträffande insättningar hos en filial i ett land utanför EES till ett svenskt institut, ska myndigheten underrätta tillsynsmyndigheten i det land där filialen finns om beslutet.

Denna lag träder i kraft den 11 januari 2027.

[1] Senaste lydelse 2007:1433.

1.8 Förslag till lag om ändring i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse

Härigenom föreskrivs[1] i fråga om lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse[2]

dels att 7 kap. 12 §, 10 kap. 18–30 f §§ och 12 kap. 13–17 och 19 §§ ska upphöra att gälla,

dels att rubrikerna närmast före 4 kap. 4 §, 7 kap. 12 §, 10 kap. 18, 26 och 30 a §§ och 12 kap. 13 § ska utgå och rubriken närmast efter 7 kap. 8 § ska utgå,

dels att 1 kap. 5 §, 3 kap. 2 §, 6 kap. 5 §, 10 kap. 1, 6 och 8 b §§, 10 a kap. 1 §, 11 kap. 1 §, 12 kap. 1, 4, 21 och 22 §§, 13 kap. 2 och 6 a §§, 14 kap. 1, 2, 2 a, 2 c och 6 §§, 15 kap. 1 a, 8 och 18 §§ och 16 kap. 1 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas tre nya paragrafer, 3 kap. 4 a och 4 b §§ och 15 kap. 2 a §, och närmast före 3 kap. 4 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse *Föreslagen lydelse*

1 kap.

5 §[3]

I denna lag betyder

1. *anknutet företag*: ett svenskt eller utländskt företag vars huvudsakliga verksamhet består i att äga eller förvalta fast egendom, tillhandahålla datatjänster eller driva annan liknande verksamhet som har samband med den huvudsakliga verksamheten i ett eller flera kreditinstitut, värdepappersbolag eller motsvarande utländska företag,

2. *bank*: bankaktiebolag, sparbank och medlemsbank,

3. *bankaktiebolag*: ett aktiebolag som har fått tillstånd att driva bankrörelse,

4. *behörig myndighet*: en utländsk myndighet som har behörighet att utöva tillsyn över utländska kreditinstitut,

[1] Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/1619 av den 31 maj 2024 om ändring av direktiv 2013/36/EU vad gäller tillsynsbefogenheter, sanktioner, filialer från tredjeland och miljö, samhällsansvar och bolagsstyrningsrisker, i den ursprungliga lydelsen.

[2] Senaste lydelse av

10 kap. 18 § 2009:711	10 kap. 30 b § 2022:1649
10 kap. 19 §2022:1649	10 kap. 30 c § 2022:1649
10 kap. 20 § 2022:1649	10 kap. 30 d § 2022:1649
10 kap. 21 § 2005:932	10 kap. 30 e § 2022:1649
10 kap. 22 § 2022:1649	10 kap. 30 f § 2022:1649
10 kap. 23 § 2013:455	12 kap. 13 § 2022:1649
10 kap. 24 § 2005:932	12 kap. 14 § 2022:1649
10 kap. 25 § 2022:1649	12 kap. 15 § 2009:711
10 kap. 25 a § 2022:1649	12 kap. 16 § 2022:1649
10 kap. 26 § 2022:1649	12 kap. 17 § 2018:725
10 kap. 27 § 2005:932	12 kap. 19 § 2009:711
10 kap. 28 § 2005:932	rubriken närmast före 10 kap. 18 § 2005:932
10 kap. 29 § 2005:932	rubriken närmast före 10 kap. 26 § 2005:932
10 kap. 30 § 2005:932	rubriken närmast före 10 kap. 26 § 2005:932
10 kap. 30 a § 2022:1649	rubriken närmast före 10 kap. 30 a § 2022:1649.

5. *EES*: Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,

6. *filial*: ett avdelningskontor med självständig förvaltning, varvid även ett utländskt kreditinstituts etablering av flera driftställen ska anses som en enda filial,

7. *finansiellt institut*: ett finansiellt institut enligt artikel 4.1.26 i tillsynsförordningen,

8. *hemland*: det land där ett företag har fått tillstånd till rörelse som avses i denna lag,

9. *kapitalbas*: detsamma som i artikel 72 i tillsynsförordningen,

10. *kreditinstitut*: bank och kreditmarknadsföretag,

11. *kapitaltäckningsdirektivet*: Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU av den 26 juni 2013 om behörighet att utöva verksamhet i kreditinstitut och om tillsyn av kreditinstitut, om ändring av direktiv 2002/87/EG och om upphävande av direktiven 2006/48/EG och 2006/49/EG, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) *2019/2034*,	11. *kapitaltäckningsdirektivet*: Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU av den 26 juni 2013 om behörighet att utöva verksamhet i kreditinstitut och om tillsyn av kreditinstitut, om ändring av direktiv 2002/87/EG och om upphävande av direktiven 2006/48/EG och 2006/49/EG, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) *2024/1619*,

12. *kreditmarknadsbolag*: ett aktiebolag som har fått tillstånd att driva finansieringsrörelse,

13. *kreditmarknadsförening*: en ekonomisk förening som har fått tillstånd att driva finansieringsrörelse,

14. *kreditmarknadsföretag*: kreditmarknadsbolag och kreditmarknadsförening,

15. *kvalificerat innehav*: ett direkt eller indirekt ägande i ett företag, om innehavet beräknat på det sätt som anges i 5 a § representerar 10 procent eller mer av kapitalet eller av samtliga röster eller annars möjliggör ett väsentligt inflytande över ledningen av företaget,

16. *medlemsbank*: en ekonomisk förening som har fått tillstånd att driva bankrörelse,

	17. nyckelperson: den som utan att vara styrelseledamot eller verkställande direktör i ett kreditinstitut utövar ett betydande inflytande över verksamheten,
17. sparbank: ett företag som avses i sparbankslagen (1987:619),	*18. sparbank*: ett företag som avses i sparbankslagen (1987:619),
18. startkapital: det kapital som för kreditinstitut avses i artikel 4.51 i tillsynsförordningen,	*19. startkapital*: det kapital som för kreditinstitut avses i artikel 4.51 i tillsynsförordningen,
19. utländskt bankföretag: ett utländskt företag som i hemlandet har tillstånd att driva bankrörelse,	*20. utländskt bankföretag*: ett utländskt företag som i hemlandet har tillstånd att driva bankrörelse,
20. utländskt kreditföretag: ett utländskt företag som i hemlandet har tillstånd att driva finansieringsrörelse,	*21. utländskt kreditföretag*: ett utländskt företag som i hemlandet har tillstånd att driva finansieringsrörelse,

21. *utländskt kreditinstitut*: ett utländskt bankföretag och ett utländskt kreditföretag,	*22*. *utländskt kreditinstitut*: ett utländskt bankföretag och ett utländskt kreditföretag,
22. *betydande filial*: en filial som är betydande enligt artikel 51.1 i kapitaltäckningsdirektivet,	*23*. *betydande filial*: en filial som är betydande enligt artikel 51.1 i kapitaltäckningsdirektivet,
23. *blandat finansiellt holdingföretag*: ett holdingföretag enligt artikel 4.1.21 i tillsynsförordningen,	*24*. *blandat finansiellt holdingföretag*: ett holdingföretag enligt artikel 4.1.21 i tillsynsförordningen,
24. *blandat finansiellt moderholdingföretag inom EES*: ett inom EES etablerat blandat finansiellt holdingföretag som inte självt är ett dotterföretag till ett	*25*. *blandat finansiellt moderholdingföretag inom EES*: ett inom EES etablerat blandat finansiellt holdingföretag som inte självt är ett dotterföretag till ett
a) kreditinstitut, värdepappersbolag eller EES-institut, eller	
b) annat blandat finansiellt holdingföretag eller ett finansiellt holdingföretag som är etablerat i något land inom EES,	
25. *EES-institut*: ett utländskt kreditinstitut eller ett utländskt värdepappersföretag som är hemmahörande i något annat land inom EES än Sverige,	*26*. *EES-institut*: ett utländskt kreditinstitut eller ett utländskt värdepappersföretag som är hemmahörande i något annat land inom EES än Sverige,
26. *finansiellt holdingföretag*: ett holdingföretag enligt artikel 4.1.20 i tillsynsförordningen,	*27*. *finansiellt holdingföretag*: ett holdingföretag enligt artikel 4.1.20 i tillsynsförordningen,
27. *finansiellt moderholdingföretag inom EES*: ett inom EES etablerat finansiellt holdingföretag som inte självt är ett dotterföretag till ett	*28*. *finansiellt moderholdingföretag inom EES*: ett inom EES etablerat finansiellt holdingföretag som inte självt är ett dotterföretag till ett
a) kreditinstitut, värdepappersbolag eller EES-institut, eller	
b) annat finansiellt holdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag som är etablerat i något land inom EES,	
28. *holdingföretag med blandad verksamhet*: holdingföretag enligt artikel 4.1.22 i tillsynsförordningen,	*29*. *holdingföretag med blandad verksamhet*: holdingföretag enligt artikel 4.1.22 i tillsynsförordningen,
29. *koncern*:	*30*. *koncern*:
a) i 6 a, 6 b och 15 b kap., detsamma som i 2 kap. 1 § lagen (2015:1016) om resolution,	
b) i övriga kapitel, detsamma som i 1 kap. 11 och 12 §§ aktiebolagslagen (2005:551), varvid det som sägs om moderbolag tillämpas även på andra juridiska personer än aktiebolag,	
30. *koncernåterhämtningsplan*: en plan som upprättas av ett moderföretag inom EES i syfte att identifiera åtgärder som de företag i en koncern som omfattas av gruppbaserad tillsyn avser att vidta för att bevara eller återställa	*31*. *koncernåterhämtningsplan*: en plan som upprättas av ett moderföretag inom EES i syfte att identifiera åtgärder som de företag i en koncern som omfattas av gruppbaserad tillsyn avser att vidta för att bevara eller återställa

koncernens eller ett i koncernen ingående kreditinstituts eller utländskt kreditinstituts finansiella ställning och livskraft efter en betydande försämring av den finansiella situationen,

31. *krishanteringsdirektivet*: Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/59/EU av den 15 maj 2014 om inrättande av en ram för återhämtning och resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av rådets direktiv 82/891/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/24/EG, 2002/47/EG, 2004/25/EG, 2005/56/EG, 2007/36/EG, 2011/35/EU, 2012/30/EU och 2013/36/EU samt Europaparlamentets och rådets förordningar (EU) nr 1093/2010 och (EU) nr 648/2012, i den ursprungliga lydelsen,

32. *moderföretag inom EES*: ett moderinstitut inom EES, ett finansiellt moderholdingföretag inom EES eller ett blandat finansiellt moderholdingföretag inom EES,

33. *moderinstitut inom EES*: ett kreditinstitut, värdepappersbolag eller EES-institut som är ett moderföretag och som inte självt är ett dotterföretag till ett

koncernens eller ett i koncernen ingående kreditinstituts eller utländskt kreditinstituts finansiella ställning och livskraft efter en betydande försämring av den finansiella situationen,

32. *krishanteringsdirektivet*: Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/59/EU av den 15 maj 2014 om inrättande av en ram för återhämtning och resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av rådets direktiv 82/891/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/24/EG, 2002/47/EG, 2004/25/EG, 2005/56/EG, 2007/36/EG, 2011/35/EU, 2012/30/EU och 2013/36/EU samt Europaparlamentets och rådets förordningar (EU) nr 1093/2010 och (EU) nr 648/2012, i den ursprungliga lydelsen,

33. *moderföretag inom EES*: ett moderinstitut inom EES, ett finansiellt moderholdingföretag inom EES eller ett blandat finansiellt moderholdingföretag inom EES,

34. *moderinstitut inom EES*: ett kreditinstitut, värdepappersbolag eller EES-institut som är ett moderföretag och som inte självt är ett dotterföretag till ett

a) annat kreditinstitut, värdepappersbolag eller EES-institut, eller

b) finansiellt holdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag som är etablerat i något land inom EES,

34. *samordnande tillsynsmyndighet*: en behörig myndighet som ansvarar för att utöva gruppbaserad tillsyn av moderinstitut inom EES och av institut som kontrolleras av finansiella moderholdingföretag inom EES eller blandade finansiella moderholdingföretag inom EES,

35. *tillsynsförordningen*: Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav

35. *samordnande tillsynsmyndighet*: en behörig myndighet som ansvarar för att utöva gruppbaserad tillsyn av moderinstitut inom EES och av institut som kontrolleras av finansiella moderholdingföretag inom EES eller blandade finansiella moderholdingföretag inom EES,

36. *tillsynsförordningen*: Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav

för kreditinstitut och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012,	för kreditinstitut och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012,
36. utländskt värdepappersföretag: ett utländskt företag som i hemlandet har tillstånd att driva värdepappersrörelse, och	*37*. utländskt värdepappersföretag: ett utländskt företag som i hemlandet har tillstånd att driva värdepappersrörelse, och
37. återhämtningsplan: en plan som upprättas av ett kreditinstitut i syfte att identifiera åtgärder som institutet avser att vidta för att bevara eller återställa sin finansiella ställning och livskraft efter en betydande försämring av den finansiella situationen.	*38*. återhämtningsplan: en plan som upprättas av ett kreditinstitut i syfte att identifiera åtgärder som institutet avser att vidta för att bevara eller återställa sin finansiella ställning och livskraft efter en betydande försämring av den finansiella situationen.

3 kap.

2 §[4]

Ett svenskt företag ska ges tillstånd att driva bankrörelse eller finansieringsrörelse, om

1. bolagsordningen, stadgarna eller reglementet stämmer överens med denna lag och andra författningar och i övrigt innehåller de särskilda bestämmelser som behövs med hänsyn till omfattningen och arten av den planerade verksamheten,

2. det finns skäl att anta att den planerade rörelsen kommer att drivas enligt bestämmelserna i denna lag och andra författningar som reglerar företagets verksamhet,

3. den som har eller kan förväntas komma att få ett kvalificerat innehav i företaget bedöms lämplig att utöva ett väsentligt inflytande över ledningen av ett kreditinstitut,

4. den som ska *ingå i styrelsen för företaget eller vara* verkställande direktör *i det,* eller *vara* ersättare för någon av dem, har *tillräcklig* insikt och erfarenhet för att delta i ledningen *av ett kreditinstitut* och även i övrigt är lämplig för en sådan uppgift, och	4. den som ska *vara* *a) styrelseledamot,* verkställande direktör eller ersättare för någon av dem har *tillräckligt gott anseende,* insikt*, kunskap* och erfarenhet för att delta i ledningen och även i övrigt *agerar med ärlighet, integritet och självständigt tänkande för att vara* lämplig för en sådan uppgift, *b) nyckelperson har tillräckligt gott anseende, insikt, kunskap och erfarenhet för att utöva betydande inflytande över verksamheten och även i övrigt agerar med ärlighet och integritet för att vara lämplig för en sådan uppgift,* och

5. styrelsen i sin helhet har tillräckliga kunskaper och erfarenheter för att leda företaget.

[4] Senaste lydelse 2022:674.

Vid bedömningen enligt första stycket 3 av om en innehavare är lämplig ska dennes anseende och kapitalstyrka beaktas. Det ska också beaktas om det finns skäl att anta att

1. innehavaren kommer att motverka att kreditinstitutets verksamhet drivs på ett sätt som är förenligt med kraven i denna lag och andra författningar som reglerar företagets verksamhet, eller

2. innehavet har samband med eller kan öka risken för

a) penningtvätt enligt 1 kap. 6 § lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, eller

b) finansiering av terrorism enligt 6 § terroristbrottslagen (2022:666) eller försök till sådant brott, avseende terroristbrott enligt 4 § samma lag.

Om den som kommer att ha ett kvalificerat innehav i företaget är ett finansiellt holdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag, ska det vid bedömningen av innehavarens anseende särskilt beaktas om dess ledning uppfyller de krav som ställs på ledningen i ett sådant företag enligt 3 kap. 5 § lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag respektive 5 kap. 16 § lagen (2006:531) om särskild tillsyn över finansiella konglomerat.	Om den som kommer att ha ett kvalificerat innehav i företaget är ett finansiellt holdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag, ska det vid bedömningen av innehavarens anseende särskilt beaktas om dess ledning uppfyller de krav som ställs på ledningen i ett sådant företag enligt *1 a kap. 2 § 3 och 4 och* 3 kap. 5*–10 §*§ lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag respektive 5 kap. 16 § lagen (2006:531) om särskild tillsyn över finansiella konglomerat.

Om företaget har eller kan förväntas komma att få nära förbindelser med någon annan, får tillstånd ges bara om förbindelserna inte hindrar en effektiv tillsyn av företaget.

	Särskilt om lämplighetsbedömning
	4 a §
	Om kraven i 2 § första stycket 4 eller 5 inte är uppfyllda, ska kreditinstitutet
	1. se till att en styrelseledamot, en verkställande direktör, ersättare för någon av dem eller en nyckelperson inte påbörjar uppdraget eller anställningen, eller
	2. besluta att en person inte längre får vara styrelseledamot, verkställande direktör, ersättare för någon av dem eller nyckelperson.
	Om institutet vidtar åtgärder för att personen ska bli lämplig för

	uppgiften, får personen vara styrelseledamot, verkställande direktör, ersättare för någon av dem eller nyckelperson.
	4 b § *Ett kreditinstitut som är ett stort institut eller ett stort dotterföretag enligt artikel 4.1.146 eller 4.1.147 i tillsynsförordningen ska anmäla till Finansinspektionen, om institutet* *1. avser att utse en styrelseledamot eller verkställande direktör, och* *2. utser nyckelpersoner som ansvarar för* *a) förvaltningen av finansiella resurser, den finansiella planeringen och den finansiella rapporteringen,* *b) riskhanteringsfunktionen,* *c) funktionen för regelefterlevnad, eller* *d) internrevisionsfunktionen.* *En anmälan enligt första stycket 1 ska göras senast 30 arbetsdagar före det att uppdraget eller anställningen ska påbörjas.*

4 kap.

7 §[5]

Ett utländskt kreditinstitut som driver rörelse med stöd av 1, 2 *eller 4* § får här driva bara sådan verksamhet som omfattas av institutets verksamhetstillstånd i hemlandet.	Ett utländskt kreditinstitut som driver rörelse med stöd av 1 *eller* 2 § får här driva bara sådan verksamhet som omfattas av institutets verksamhetstillstånd i hemlandet.

Ett utländskt företag som avses i 3 § får här driva bara sådan verksamhet som är tillåten enligt företagets bolagsordning eller stadgar och bara i den utsträckning det eller de utländska kreditinstitut som äger företaget eller dess moderföretag skulle ha rätt enligt första stycket att driva sådan verksamhet.

I 4 kap. 2 § 2 och 3 lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden finns bestämmelser om att verksamhet som avses i 2 kap. 1 § samma lag under vissa förutsättningar får drivas av utländska kreditinstitut som driver verksamhet med stöd av 1 och 2 §§ och av finansiella institut och dotterföretag som driver verksamhet med stöd av 3 §.

[5] Senaste lydelse 2007:563.

6 kap.

5 §[6]

Styrelsen i ett kreditinstitut *skall* se till att det finns skriftliga interna riktlinjer och instruktioner i den omfattning som behövs för att uppfylla kraven i 1–3 och 4 a §§ och för att i övrigt styra rörelsen. Dessa riktlinjer och instruktioner *skall* utvärderas och ses över *regelbundet*.	Styrelsen i ett kreditinstitut *ska* se till att det finns skriftliga interna riktlinjer och instruktioner i den omfattning som behövs för att uppfylla kraven i 1–3 och 4 a §§ och för att i övrigt styra rörelsen. Dessa riktlinjer och instruktioner *ska* utvärderas och ses över *minst vartannat år*.

10 kap.

1 §[7]

För bankaktiebolag gäller föreskrifterna för aktiebolag i allmänhet, om inte något annat följer av denna lag eller är särskilt föreskrivet. Hänvisningar i aktiebolagslagen (2005:551) till bestämmelser i samma lag ska i de fall de förekommer avse de bestämmelser i denna lag som gäller i stället för eller utöver bestämmelserna i aktiebolagslagen.

I fråga om bankaktiebolag ska det som anges om Bolagsverket i följande bestämmelser avse Finansinspektionen:

– 8 kap. 9 och 30 §§ samt 37 § andra stycket aktiebolagslagen,	– 8 kap. 9 och 30 §§ samt 37 § andra stycket aktiebolagslagen, *och*
– 23 kap. 45 b § aktiebolagslagen,	
– 24 kap. 47 § aktiebolagslagen, och	
– 24 a kap. 24 § aktiebolagslagen.	– 24 a kap. 24 § aktiebolagslagen.

6 §[8]

I ett bankaktiebolag *skall* styrelsen utse en verkställande direktör. Bolagets verkställande direktör får inte *vara ordförande* i styrelsen.	I ett bankaktiebolag *ska* styrelsen utse en verkställande direktör. Bolagets verkställande direktör får inte *ingå* i styrelsen.

8 b §[9]

Vid tillämpningen av 8 a § andra stycket ska

1. uppdrag inom samma *koncern* eller i företag där bankaktiebolaget har ett kvalificerat innehav räknas som ett enda uppdrag, och	1. uppdrag inom samma *grupp* eller i företag där bankaktiebolaget har ett kvalificerat innehav räknas som ett enda uppdrag, och

2. uppdrag i verksamheter och organisationer som inte huvudsakligen har ett kommersiellt syfte inte beaktas.

[6] Senaste lydelse 2006:1387.
[7] Senaste lydelse 2024:1284.
[8] Senaste lydelse 2005:932.
[9] Senaste lydelse 2014:982.

Om styrelseledamoten representerar svenska staten gäller inte 8 a § andra stycket.

En styrelseledamot eller verkställande direktör i ett bankaktiebolag som är betydande får, efter tillstånd av Finansinspektionen, ha ytterligare ett uppdrag som styrelseledamot utöver de som anges i 8 a § andra stycket 1 eller 2.

10 a kap.

1 §[10]

Det som enligt 12 kap. 1–4 *och* 6–20 a §§ gäller för kreditmarknadsföreningar ska även gälla för medlemsbanker.	Det som enligt 12 kap. 1–4*,* 6–*12 b och 20*–20 a §§ gäller för kreditmarknadsföreningar ska även gälla för medlemsbanker.

Det som föreskrivs om Bolagsverket i 7 kap. 8, 30 och 38 §§ lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar ska, i fråga om medlemsbanker, i stället gälla Finansinspektionen.

När den lagen tillämpas på medlemsbanker ska hänvisningar till föreningsregistret i stället avse bankregistret.

11 kap.

1 §[11]

Det som enligt 10 kap. gäller för bankaktiebolag ska även gälla för kreditmarknadsbolag utom bestämmelserna *om fusion i 18 §,* om likvidation i 31–34 §§ och om företagsnamn i 35 och 36 §§. *Bestämmelserna om fusion i 10 kap. 19–25 b §§ gäller bara vid fusion mellan ett kreditmarknadsbolag och ett annat bolag och bara om en bank inte är övertagande bolag.* Ärenden som avser tillstånd enligt *20, 25, 30 b,* 30 h eller 40 § prövas av Finansinspektionen.	Det som enligt 10 kap. gäller för bankaktiebolag ska även gälla för kreditmarknadsbolag utom bestämmelserna om likvidation i 31–34 §§ och om företagsnamn i 35 och 36 §§. Ärenden som avser tillstånd enligt *10 kap.* 30 h eller 40 § prövas av Finansinspektionen.

12 kap.

1 §[12]

För kreditmarknadsföreningar gäller föreskrifterna för ekonomiska föreningar i allmänhet, om inte något annat följer av denna lag eller är särskilt föreskrivet. Hänvisningar i lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar till bestämmelser i samma lag ska i de fall de förekommer avse de bestämmelser i denna lag som gäller i stället för eller utöver bestämmelserna i lagen om ekonomiska föreningar.

Det som anges om Bolagsverket i 16 kap. 41 b § lagen om

[10] Senaste lydelse 2024:356.
[11] Senaste lydelse 2022:1649.
[12] Senaste lydelse 2022:1649. Ändringen innebär att andra stycket tas bort.

ekonomiska föreningar ska i fråga om kreditmarknadsföreningar avse Finansinspektionen.	
4 §	
I en kreditmarknadsförening *skall* styrelsen utse en verkställande direktör. Föreningens verkställande direktör får *inte vara ordförande* i styrelsen.	I en kreditmarknadsförening *ska* styrelsen utse en verkställande direktör. Föreningens verkställande direktör får inte *ingå* i styrelsen.
21 §[13]	
I fråga om skyddet för borgenärer till en kreditmarknadsförening, som deltar i bildandet av ett europakooperativ genom fusion, ska bestämmelserna i *14–16 §§ om tillstånd att verkställa en fusionsplan* tillämpas.	I fråga om skyddet för borgenärer till en kreditmarknadsförening, som deltar i bildandet av ett europakooperativ genom fusion, ska bestämmelserna *om tillstånd att verkställa en fusionsplan* i *1 a kap. 29 §, 30 §, 31 § andra stycket, 32 § första stycket 2 och 35 § första stycket 1–4 och 6–9 och andra stycket lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag* tillämpas.
22 §[14]	
Bolagsverket ska utfärda ett sådant intyg som avses i artikel 29.2 i rådets förordning (EG) nr 1435/2003 av den 22 juli 2003 om stadga för europeiska kooperativa föreningar (SCE-föreningar) (SCE-förordningen), när ett beslut har meddelats enligt *14–16 §§* och beslutet har *vunnit* laga kraft.	Bolagsverket ska utfärda ett sådant intyg som avses i artikel 29.2 i rådets förordning (EG) nr 1435/2003 av den 22 juli 2003 om stadga för europeiska kooperativa föreningar (SCE-föreningar) (SCE-förordningen), när ett beslut har meddelats enligt *1 a kap. 29 §, 30 §, 31 § andra stycket, 32 § första stycket 2 och 35 § första stycket 1–4 och 6–9 och andra stycket lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag* och beslutet har *fått* laga kraft.
13 kap.	
2 §[15]	
Finansinspektionen har tillsyn över kreditinstitut och utländska kreditinstitut som inrättat filial enligt 4 kap. 4 §.	

[13] Senaste lydelse 2009:711.
[14] Senaste lydelse 2009:711.
[15] Senaste lydelse 2020:1209.

Bilaga 1

För ett kreditinstitut omfattar tillsynen att rörelsen drivs enligt

1. denna lag,
2. andra författningar som reglerar institutets verksamhet,
3. institutets bolagsordning, stadgar eller reglemente, och
4. interna instruktioner som har sin grund i författningar som reglerar institutets verksamhet.

Finansinspektionen har dessutom tillsyn över att kreditinstitutets ägare och ledning uppfyller lämplighetskraven i denna lag. Om Finansinspektionen vid inspektion eller på annat sätt har upptäckt en omständighet som kan antas ha samband med eller utgöra penningtvätt eller finansiering av terrorism, ska inspektionen särskilt kontrollera att ägare *och* ledning uppfyller lämplighetskraven.	Finansinspektionen har dessutom tillsyn över att kreditinstitutets ägare*,* ledning *och nyckelpersonerna som avses i 3 kap. 4 b § första stycket 2* uppfyller lämplighetskraven i denna lag. Om Finansinspektionen vid inspektion eller på annat sätt har upptäckt en omständighet som kan antas ha samband med eller utgöra penningtvätt eller finansiering av terrorism, ska inspektionen särskilt kontrollera att ägare*,* ledning *och sådana nyckelpersoner* uppfyller lämplighetskraven.

För en filial till ett utländskt kreditinstitut som avses i 4 kap. 4 § ska inspektionen se till att institutet följer de lagar och andra författningar som gäller för institutets verksamhet här i landet.

6 a §[16]

Finansinspektionen ska, i den utsträckning som följer av Sveriges medlemskap i Europeiska unionen, i sin tillsynsverksamhet samarbeta och utbyta information med

– andra behöriga myndigheter,
– Europeiska bankmyndigheten,
– Europeiska systemrisknämnden,
– Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten,

– Europeiska centralbanken, *och*	– Europeiska centralbanken, *– Myndigheten för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism, och*

– offentliga organ inom EES som avses i artikel 56 första stycket h i kapitaltäckningsdirektivet.

Finansinspektionen får, i den utsträckning som följer av artikel 58a i kapitaltäckningsdirektivet, i sin tillsynsverksamhet samarbeta och utbyta information med

– Internationella valutafonden,
– Världsbanken,
– Banken för internationell betalningsutjämning, och
– Rådet för finansiell stabilitet.

[16] Senaste lydelse 2020:1209.

14 kap.

1 §[17]

Ett direkt eller indirekt förvärv av aktier eller andelar i ett kreditinstitut, som medför att förvärvarens sammanlagda innehav utgör ett kvalificerat innehav, får ske bara efter tillstånd av Finansinspektionen. Detsamma gäller förvärv som innebär att ett kvalificerat innehav ökas

1. så att det uppgår till eller överstiger 20, 30 eller 50 procent av kapitalet eller röstetalet för samtliga aktier eller andelar, eller
2. så att institutet blir dotterföretag.

Tillstånd enligt första stycket ska inhämtas före förvärvet. Ansökan om tillstånd ska göras skriftligen. Om förvärvet har gjorts genom bodelning, arv, testamente, bolagsskifte eller på annat liknande sätt, krävs i stället tillstånd för att förvärvaren ska få behålla aktierna eller andelarna. Förvärvaren ska då ansöka om tillstånd inom sex månader efter förvärvet.

Finansinspektionen ska inom *två* arbetsdagar från det att en fullständig ansökan kommit in till inspektionen skicka en bekräftelse till förvärvaren om att ansökan har tagits emot.	Finansinspektionen ska *så snart som möjligt, dock senast* inom *tio* arbetsdagar, från det att en fullständig ansökan kommit in till inspektionen, skicka en bekräftelse till förvärvaren om att ansökan har tagits emot.

2 §[18]

Tillstånd ska ges till förvärv som avses i 1 §, om förvärvaren bedöms lämplig att utöva ett väsentligt inflytande över ledningen av ett kreditinstitut och det kan antas att det tilltänkta förvärvet är ekonomiskt sunt. Hänsyn ska tas till förvärvarens sannolika påverkan på verksamheten i kreditinstitutet.

Vid bedömningen enligt första stycket ska förvärvarens anseende och kapitalstyrka beaktas. Det ska också beaktas

1. om den som till följd av förvärvet kommer att ingå i styrelsen för kreditinstitutet eller vara verkställande direktör i det, eller vara ersättare för någon av dem, har tillräcklig insikt och erfarenhet för att delta i ledningen av ett kreditinstitut och även i övrigt är lämplig för en sådan uppgift samt om styrelsen i sin helhet har tillräckliga kunskaper och erfarenheter för att leda institutet,
2. om det finns skäl att anta att förvärvaren kommer att motverka att kreditinstitutets rörelse drivs på ett sätt som är förenligt med denna lag och andra författningar som reglerar institutets verksamhet, och
3. om det finns skäl att anta att förvärvet har samband med eller kan öka risken för
   a) penningtvätt enligt 1 kap. 6 § lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, eller
   b) finansiering av terrorism enligt 6 § terroristbrottslagen (2022:666) eller försök till sådant brott, avseende terroristbrott enligt 4 § samma lag.

Om förvärvaren är ett finansiellt holdingföretag eller ett blandat	Om förvärvaren är ett finansiellt holdingföretag eller ett blandat

[17] Senaste lydelse 2009:361.
[18] Senaste lydelse 2022:674.

finansiellt holdingföretag ska det vid bedömningen av förvärvarens anseende särskilt beaktas om dess ledning uppfyller de krav som ställs på ledningen i ett sådant företag enligt 3 kap. 5 § lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag respektive 5 kap. 16 § lagen (2006:531) om särskild tillsyn över finansiella konglomerat.	finansiellt holdingföretag ska det vid bedömningen av förvärvarens anseende särskilt beaktas om dess ledning uppfyller de krav som ställs på ledningen i ett sådant företag enligt *1 a kap. 2 § eller* 3 kap. 5 § lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag respektive 5 kap. 16 § lagen (2006:531) om särskild tillsyn över finansiella konglomerat.

Om förvärvet skulle leda till nära förbindelser mellan kreditinstitutet och någon annan, får tillstånd ges bara om förbindelserna inte hindrar en effektiv tillsyn av institutet.

2 a §[19]

Frågan om tillstånd enligt 2 § får avgöras först efter samråd med behörig myndighet i ett annat land inom EES om förvärvaren är

1. ett i det landet auktoriserat utländskt kreditinstitut, företag för elektroniska pengar, försäkringsföretag eller värdepappersföretag, eller ett i det landet hemmahörande förvaltningsbolag som där har tillstånd att driva verksamhet enligt bestämmelserna i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG av den 13 juli 2009 om samordning av lagar och andra författningar som avser företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag),
2. ett moderföretag till ett sådant företag som avses i 1, eller
3. en fysisk eller juridisk person som kontrollerar ett sådant företag som avses i 1.

Inför bedömningen enligt 2 § andra stycket 3 ska berörda utländska tillsynsmyndigheter få tillfälle att inom 30 arbetsdagar lämna synpunkter.

Finansinspektionen får invända mot förvärvet om förvärvaren är etablerad i ett land utanför EES som av Europeiska kommissionen har identifierats som ett högrisk-tredjeland eller omfattas av internationella sanktioner och inspektionen gör bedömningen att det påverkar förvärvarens förmåga att uppfylla kraven i lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

[19] Senaste lydelse 2011:883.

2 c §[20]

Bedömningsperioden enligt 2 b § ska förlängas om det samtidigt med en prövning av om ett kreditinstituts ägare uppfyller lämplighetskraven enligt detta kapitel pågår en prövning av en ansökan om godkännande av ett finansiellt holdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag enligt *1 kap. 7, 8 och 10–13 §§* lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag. Bedömningsperioden förlängs då *med 20 arbetsdagar efter det* att ett beslut i ärendet om godkännande har meddelats.	Bedömningsperioden enligt 2 b § ska förlängas om det samtidigt med en prövning av om ett kreditinstituts ägare uppfyller lämplighetskraven enligt detta kapitel pågår en prövning av en ansökan om godkännande av ett finansiellt holdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag enligt *1 a kap. 2–7 §§* lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag. Bedömningsperioden förlängs då *till dess* att ett beslut i ärendet om godkännande *eller undantag från kravet på godkännande* har meddelats.

6 §[21]

Finansinspektionen får besluta att den som har ett kvalificerat innehav av aktier eller andelar i ett kreditinstitut vid stämman inte får företräda fler aktier eller andelar än som motsvarar ett innehav som inte är kvalificerat

1. om innehavaren motverkar eller kan antas komma att motverka att kreditinstitutets verksamhet drivs på ett sätt som är förenligt med kraven i denna lag och andra författningar som reglerar institutets verksamhet,

2. om innehavaren i väsentlig utsträckning har åsidosatt sina skyldigheter i näringsverksamhet eller i andra ekonomiska angelägenheter eller gjort sig skyldig till allvarlig brottslighet,

3. om innehavaren är ett finansiellt holdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag och dess ledning inte uppfyller de krav som ställs på ledningen i ett sådant företag enligt 3 kap. 5 § lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag respektive 5 kap. 16 § lagen (2006:531) om särskild tillsyn över finansiella konglomerat, eller	3. om innehavaren är ett finansiellt holdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag och dess ledning inte uppfyller de krav som ställs på ledningen i ett sådant företag enligt *1 a kap. 2 § eller* 3 kap. 5 § lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag respektive 5 kap. 16 § lagen (2006:531) om särskild tillsyn över finansiella konglomerat, eller

4. om det finns skäl att anta att innehavet har samband med eller kan öka risken för

a) penningtvätt enligt 1 kap. 6 § lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, eller

b) finansiering av terrorism enligt 6 § terroristbrottslagen (2022:666) eller försök till sådant brott, avseende terroristbrott enligt 4 § samma lag.

[20] Senaste lydelse 2020:1209.
[21] Senaste lydelse 2022:674.

Om den som har ett kvalificerat innehav av aktier eller andelar inte har ansökt om tillstånd till ett förvärv som avses i 1 §, får Finansinspektionen besluta att innehavaren vid stämman inte får företräda aktierna eller andelarna till den del de omfattas av ett krav på tillstånd.

Om någon i strid med ett beslut av Finansinspektionen har ett kvalificerat innehav av aktier eller andelar, får innehavaren inte företräda aktierna eller andelarna vid stämman till den del innehavet står i strid med beslutet.

15 kap.

1 a §[22]

Finansinspektionen ska ingripa mot någon som ingår i ett kreditinstituts styrelse eller är dess verkställande direktör, eller ersättare för någon av dem, om kreditinstitutet

1. har fått tillstånd att driva bank- eller finansieringsrörelse genom att lämna falska uppgifter eller på annat otillbörligt sätt,

2. i strid med 14 kap. 4 § första stycket låter bli att till Finansinspektionen anmäla sådana förvärv och avyttringar som avses där,

3. i strid med 14 kap. 4 § tredje stycket låter bli att till Finansinspektionen anmäla namnen på de ägare som har ett kvalificerat innehav av aktier eller andelar i institutet samt storleken på innehaven,

4. inte uppfyller kraven i 6 kap. 1, 2, 2 b–3 c, 4, 4 a, 4 c eller 5 § eller i föreskrifter som har meddelats med stöd av 16 kap. 1 § 5,

5. *låter bli att lämna information till Finansinspektionen eller lämnar ofullständig eller felaktig information om efterlevnaden av skyldigheten att uppfylla kapitalbaskraven enligt artikel 92 i tillsynsförordningen, i strid med artikel 430.1 i den förordningen*,

5. *vidtar en åtgärd som kräver tillstånd av Finansinspektionen enligt denna lag eller tillsynsförordningen*

a) utan att ha ett sådant tillstånd,

b) med stöd av ett tillstånd som kreditinstitutet har fått genom att lämna falska uppgifter, eller

c) som inte uppfyller kraven för tillståndet,

6. *låter bli att rapportera eller lämnar ofullständig eller felaktig information till Finansinspektionen när det gäller data som avses i artikel 430a i tillsynsförordningen*,

6. *inte uppfyller kraven på*

a) sammansättning, villkor, justeringar och avdrag för kapitalbas enligt del två i tillsynsförordningen, eller

b) kapitalbas enligt artikel 92.1 i tillsynsförordningen,

7. *låter bli att lämna information till Finansinspektionen eller lämnar ofullständig eller felaktig information om en stor exponering i strid med artikel 394.1 i tillsynsförordningen*,

7. *inte uppfyller kraven för datainsamling och styrning i del tre, avdelning III, kapitel 2 i tillsynsförordningen*,

8. *låter bli att lämna information till Finansinspektionen eller*

8. *inte uppfyller kraven för riskvägda exponeringsbelopp, kapital-*

[22] Senaste lydelse 2024:1284.

lämnar ofullständig eller felaktig information om likviditet i strid med artikel 415.1 och 415.2 i tillsynsförordningen,	*baskrav och styrformer i del tre, avdelningarna II–VI i tillsynsförordningen*,
9. låter bli att lämna uppgifter till Finansinspektionen eller lämnar ofullständig eller felaktig information om sin bruttosoliditet i strid med *artikel* 430.1 *och* 430.2 i tillsynsförordningen,	9. låter bli att lämna uppgifter till Finansinspektionen eller lämnar ofullständig eller felaktig information i strid med *någon av artiklarna* 430.1*–430.3 och 430a* i tillsynsförordningen,
10. vid upprepade tillfällen eller systematiskt låter bli att hålla likvida tillgångar *i strid med artikel 412 i tillsynsförordningen*,	10. *i strid med* *a) artikel 412 i tillsynsförordningen* vid upprepade tillfällen eller systematiskt *låter bli att* hålla likvida tillgångar, *eller* *b) artikel 413 eller 428b i tillsynsförordningen låter bli att hålla en stabil nettofinansieringskvot,*
11. *utsätter sig för en exponering som överskrider gränserna enligt artikel 395* i tillsynsförordningen,	11. *inte uppfyller kraven* för *stora exponeringar mot en kund eller en grupp av kunder med inbördes anknytning enligt bestämmelserna i del fyra* i tillsynsförordningen,
12. *är exponerat för kreditrisken i en värdepapperiseringsposition utan att uppfylla villkoren i artikel 405 i tillsynsförordningen*,	12. *inte uppfyller kraven för beräkning av likviditetstäckningskvoten och den stabila nettofinansieringskvoten i del sex, avdelningarna I och IV i tillsynsförordningen och delegerade akter som avses i artikel 460.1 i den förordningen*,

13. låter bli att lämna information eller lämnar ofullständig eller felaktig information i strid med någon av artiklarna 431.1–431.3 och 451.1 i tillsynsförordningen,

14. gör betalningar till innehavare av instrument som ingår i institutets kapitalbas i strid med 8 kap. 3 och 4 §§ lagen (2014:966) om kapitalbuffertar eller artikel 28, 51 eller 63 i tillsynsförordningen, när dessa artiklar förbjuder sådana betalningar till innehavare av instrument som ingår i kapitalbasen,

15. har befunnits ansvarigt för en allvarlig, upprepad eller systematisk överträdelse av lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller föreskrifter som har meddelats med stöd av den lagen,

16. har befunnits ansvarigt för en allvarlig, upprepad eller systematisk överträdelse av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/1113 av den 31 maj 2023 om uppgifter som ska åtföljа överföringar av medel och vissa kryptotillgångar och ändring av direktiv (EU) 2015/849,

17. har tillåtit en styrelseledamot, verkställande direktören eller ersättare för någon av dem att åta sig ett sådant uppdrag i institutet eller kvarstå i institutet trots att kraven i 3 kap. 2 § första stycket 4 eller 5, 10 kap. 8 a–8 c §§ eller 12 kap. 6 a–6 c §§ eller i föreskrifter som har meddelats med stöd av 16 kap. 1 § 3 inte är uppfyllda,	17. har tillåtit en styrelseledamot, verkställande direktören eller ersättare för någon av dem att åta sig ett sådant uppdrag i institutet eller kvarstå i institutet trots att kraven i 3 kap. 2 § första stycket 4 *a* eller 5, 10 kap. 8 a–8 c §§ eller 12 kap. 6 a–6 c §§ eller i föreskrifter som har meddelats med stöd av 16 kap. 1 § 3 inte är uppfyllda,
18. i strid med 6 a kap. 1 eller 2 § låter bli att upprätta eller lämna in en återhämtningsplan eller en koncernåterhämtningsplan,	
19. i strid med 6 b kap. 11 § låter bli att anmäla att koncerninternt finansiellt stöd ska lämnas,	
20. i strid med 13 kap. 4 a och 5 a §§ låter bli att underrätta Finansinspektionen om institutet fallerar eller sannolikt kommer att fallera,	
21. inte uppfyller kravet på kapitalbas och kvalificerade skulder enligt 4 kap. lagen (2015:1016) om resolution eller i strid med 28 kap. 1 § samma lag låter bli att lämna begärda upplysningar till Riksgäldskontoret,	
22. är ett moderföretag enligt artikel 4.1.15 i tillsynsförordningen och inte uppfyller kraven i del tre, fyra, sex eller sju i den förordningen eller 2 kap. 1 eller 2 § lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag på grupp- eller undergruppsnivå,	
23. omfattas av tillståndsplikt enligt lagen (2003:1223) om utgivning av säkerställda obligationer och	
a) har fått tillstånd att ge ut säkerställda obligationer genom att lämna falska uppgifter eller på något annat otillbörligt sätt,	
b) driver verksamhet med säkerställda obligationer utan tillstånd,	
c) ger ut säkerställda obligationer som inte uppfyller 3 kap. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 10, 11 eller 15 § eller 16 § andra stycket lagen om utgivning av säkerställda obligationer,	
d) låter bli att lämna information eller lämnar ofullständig eller felaktig information i strid med 3 kap. 16 § första stycket lagen om utgivning av säkerställda obligationer, eller	
e) vid upprepade tillfällen eller systematiskt låter bli att hålla likvida tillgångar i en sådan likviditetsbuffert som avses i 3 kap. 9 a § lagen om utgivning av säkerställda obligationer,	
24. låter bli att lämna uppgifter om sin verksamhet med säkerställda obligationer till Finansinspektionen eller lämnar ofullständiga eller felaktiga uppgifter i strid med 13 kap. 3 §, *eller*	24. låter bli att lämna uppgifter om sin verksamhet med säkerställda obligationer till Finansinspektionen eller lämnar ofullständiga eller felaktiga uppgifter i strid med 13 kap. 3 §,
25. har åsidosatt sina skyldigheter enligt någon av artiklarna 5–10, 11.1–11.10, 12–14, 16.1, 16.2, 17, 18.1, 18.2, 19.1, 19.3, 19.4, 23–25, 26.1–26.8, 27, 28.1–28.8, 29, 30.1–30.4, 31.12	25. har åsidosatt sina skyldigheter enligt någon av artiklarna 5–10, 11.1–11.10, 12–14, 16.1, 16.2, 17, 18.1, 18.2, 19.1, 19.3, 19.4, 23–25, 26.1–26.8, 27, 28.1–28.8, 29, 30.1–30.4, 31.12

eller 45 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2022/2554.	eller 45 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2022/2554,
	26. inte uppfyller kraven för beräkning av bruttosoliditetsgraden i del sju i tillsynsförordningen, eller
	27. låter bli att ansöka om tillstånd för eller att underrätta om förvärv och avyttring av väsentligt innehav, väsentlig överföring av tillgångar och skulder eller fusion och delning i 1 a kap. 8, 22, 23, 29, 38, 40 eller 49 § lagen om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag.

Om en sådan person som anges i första stycket omfattas av tillstånds- eller underrättelseskyldighet enligt 14 kap. 1 eller 3 § för förvärv eller avyttring av aktier eller andelar i institutet, ska första stycket *2* och *3* inte gälla för den personen i fråga om dessa aktier eller andelar.

Ett ingripande enligt första stycket får ske bara om institutets överträdelse är allvarlig och den fysiska personen i fråga uppsåtligen eller av grov oaktsamhet orsakat överträdelsen.

Ingripande får ske genom en eller båda av följande sanktioner:

1. beslut att personen i fråga under en viss tid, lägst tre och högst tio år, inte får vara styrelseledamot eller verkställande direktör i ett kreditinstitut, eller ersättare för någon av dem, eller

2. beslut om sanktionsavgift.

2 a §

Om kraven i 3 kap. 2 § första stycket 4 eller 5 inte är uppfyllda för de personer som avses i 3 kap. 4 b § får Finansinspektionen, utöver ett föreläggande enligt 1 § andra stycket om att komma till rätta med situationen och ett beslut enligt 2 § tredje stycket, besluta att

1. en styrelseledamot eller den verkställande direktören inte får påbörja uppdraget eller anställningen, eller

2. en nyckelperson inte längre får vara det.

8 §[23]

Sanktionsavgiften för ett kreditinstitut ska fastställas till högst det högsta av

1. tio procent av kreditinstitutets omsättning eller, i förekommande fall, motsvarande omsättning på koncernnivå *närmast föregående räkenskapsår*,

1. tio procent av kreditinstitutets omsättning *närmast föregående räkenskapsår beräknad enligt artikel 66.3 eller 67.3 i kapitaltäckningsdirektivet* eller, i förekommande fall, motsvarande omsättning på koncernnivå,

2. två gånger den vinst som institutet gjort till följd av regelöverträdelsen, om beloppet går att fastställa, eller

3. ett belopp motsvarande fem miljoner euro.

Sanktionsavgiften får inte bestämmas till ett lägre belopp än 5 000 kronor. Om överträdelsen har skett under institutets första verksamhetsår eller om uppgifter om omsättningen annars saknas eller är bristfälliga, får omsättningen uppskattas.

Avgiften får inte vara så stor att institutet därefter inte uppfyller kraven enligt 6 kap. 1 §.

18 §[24]

Om någon driver sådan rörelse som omfattas av denna lag utan att vara berättigad till det, ska Finansinspektionen förelägga denne att upphöra med rörelsen. Inspektionen får besluta hur avvecklingen av rörelsen ska ske. I ett föreläggande som ställs till ett svenskt aktiebolag eller en svensk ekonomisk förening ska Finansinspektionen upplysa om att rätten efter ansökan av inspektionen kan komma att besluta att bolaget eller föreningen ska gå i likvidation om föreläggandet inte följs.

Finansinspektionen får även ingripa mot den som driver rörelsen, genom *beslut om sanktionsavgift enligt bestämmelserna i detta kapitel.*

Finansinspektionen får även ingripa mot den som driver rörelsen, genom *en eller båda av följande sanktioner:*

1. beslut om att en fysisk person som driver rörelse eller en person som ingår i ledningen för ett företag som driver rörelse under en viss tid, lägst tre och högst tio år, inte får vara styrelseledamot eller verkställande direktör i ett kreditinstitut, eller ersättare för någon av dem, *eller*

2. beslut om sanktionsavgift.

Om det är osäkert om lagen är tillämplig på viss rörelse, får inspektionen förelägga den som driver rörelsen att lämna de upplysningar om rörelsen som inspektionen behöver för att bedöma om så är fallet. Vidare är den som är revisor i ett företag skyldig att på begäran av Finansinspektionen

[23] Senaste lydelse 2017:691.
[24] Senaste lydelse 2015:184.

lämna sådana upplysningar om företagets rörelse som revisorn fått kännedom om vid fullgörandet av sitt uppdrag.

I fråga om utländska företag får ett föreläggande enligt denna paragraf riktas mot såväl företaget som den som här i landet är verksam för företagets räkning.

16 kap.

1 §[25]

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. vilken information ett kreditinstitut ska lämna till sina kunder eller till dem som institutet erbjuder sina tjänster,
2. hur uppgifter enligt 1 kap. 10 b § första stycket och 11 § ska lämnas,

3. de krav som ska gälla för deltagande i ledningen av ett kreditinstitut enligt 3 kap. 2 § första stycket 4 och 5 och 14 kap. 2 § andra stycket 1,	3. de krav som ska gälla för deltagande i ledningen av ett kreditinstitut enligt 3 kap. 2 § första stycket 4 *a* och 5 och 14 kap. 2 § andra stycket 1 *och de krav som ska gälla för att få utöva betydande inflytande över verksamheten i ett kreditinstitut enligt 3 kap. 2 § första stycket 4 b*,

4. vilka poster som får räknas in i startkapitalet enligt 3 kap. 5–7 §§,
5. vilka åtgärder ett kreditinstitut ska vidta för att uppfylla de krav på soliditet och likviditet, riskhantering, genomlysning, system för hantering av uppgifter om insättare och deras insättningar, amortering, sundhet, att inte bidra till finansiella obalanser på kreditmarknaden samt riktlinjer och instruktioner som avses i 6 kap. 1–5 §§,
6. erkännande av utländska krav enligt 6 kap. 3 d §,
7. innehållet i en återhämtningsplan enligt 6 a kap. 1 § och en koncernåterhämtningsplan enligt 6 a kap. 2 §, när planerna ska upprättas och hur ofta de ska uppdateras,
8. innehållet i en ansökan om godkännande av avtal gällande koncerninternt finansiellt stöd enligt 6 b kap. 3 § första stycket,
9. vad det beslut som styrelsen i det stödgivande företaget fattar enligt 6 b kap. 8 § ska innehålla,
10. innehållet i en anmälan om givande av koncerninternt finansiellt stöd enligt 6 b kap. 11 §,
11. offentliggörandet av information enligt 6 b kap. 16 §,
12. vilka åtgärder ett kreditinstitut ska vidta för att uppfylla de krav på kreditprövning, dokumentation och beslutsunderlag som avses i 8 kap. 1–4 §§ i fråga om
   – krediter till andra än konsumenter, och
   – sådana krediter till konsumenter som är bostadskrediter,
13. tillhandahållande av tjänster till en jävskrets som avses i 8 kap. 5 och 6 §§,
14. kreditinstituts mångfaldspolicy vid tillsättandet av styrelse samt resurser för introduktion och utbildning av styrelseledamöter,

[25] Senaste lydelse 2025:176.

Bilaga 1

15. vilka begränsningar som gäller när ett bankaktiebolag eller ett kreditmarknadsbolag tar emot egna aktier eller aktier i sitt moderbolag som pant enligt 10 kap. 12 §,

16. vilka upplysningar ett kreditinstitut och sådana utländska kreditinstitut som inrättat filial i Sverige ska lämna till Finansinspektionen *för dess tillsynsverksamhet*,

16. vilka upplysningar ett kreditinstitut och sådana utländska kreditinstitut som inrättat filial i Sverige ska lämna till Finansinspektionen,

17. vilka kreditinstitut som ska upprätta register som avses i 13 kap. 8 a §, vad registren ska innehålla och inom vilken tid kreditinstitutet ska ge in registren för olika typer av avtal, och

18. sådana avgifter för tillsyn, ansökningar, anmälningar och underrättelser som avses i 13 kap. 16 §.

---

1. Denna lag träder i kraft den 11 januari 2026.

2. Äldre bestämmelser gäller för överträdelser som ägt rum före ikraftträdandet.

1.9 Förslag till lag om ändring i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse

Härigenom föreskrivs[1] i fråga om lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse[2]

dels att 4 kap. 4–6 §§ och 15 kap. 17 § ska upphöra att gälla,

dels att rubriken närmast före 4 kap. 4 § ska utgå,

dels att 1 kap. 2 §, 2 kap. 3 §, 4 kap. 7 § och 13 kap. 2 § ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
1 kap.	
2 §	
För *utländska företags* verksamhet i Sverige gäller bestämmelserna i denna lag i tillämpliga delar. För filialer till utländska *företag* gäller i övrigt lagen (1992:160) om utländska filialer m.m.	För verksamhet *som ett utländskt kreditinstitut som är etablerat inom EES driver* i Sverige gäller bestämmelserna i denna lag i tillämpliga delar. För filialer till *sådana* utländska *institut* gäller i övrigt lagen (1992:160) om utländska filialer m.m. *För verksamhet som ett utländskt kreditinstitut som är etablerat utanför EES driver i Sverige gäller bestämmelserna i lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag.*
2 kap.	
3 §[3]	
Tillstånd enligt denna lag behövs inte för finansieringsrörelse som drivs av	
1. en bank,	
2. ett utländskt *bankföretag* som har tillstånd att driva *bankrörelse* i Sverige enligt *4 kap. 4 §*,	2. ett utländskt *kreditinstitut* som har tillstånd att driva *verksamhet* i Sverige enligt *1 a kap. 58 § lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag*,
3. ett försäkringsföretag, ett tjänstepensionsföretag, ett värdepappersföretag, Svenska skeppshypotekskassan eller en pantbank enligt	

[1] Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/1619 av den 31 maj 2024 om ändring av direktiv 2013/36/EU vad gäller tillsynsbefogenheter, sanktioner, filialer från tredjeland och miljö, samhällsansvar och bolagsstyrningsrisker, i den ursprungliga lydelsen.

[2] Senaste lydelse av
4 kap. 4 § 2016:626
4 kap. 5 § 2013:455
15 kap. 17 § 2013:455.

[3] Senaste lydelse 2020:1025.

pantbankslagen (1995:1000), i den utsträckning det är tillåtet enligt den för dem tillämpliga lagstiftningen,

4. ett företag som tillhandahåller finansiering i samband med avsättning av tjänster som erbjuds eller varor som framställs eller säljs av

a) företaget, eller

b) ett annat företag i samma koncern eller motsvarande utländska företagsgrupp, förutsatt att

– koncernen eller företagsgruppen inte har som huvudsakligt ändamål att driva finansiell verksamhet, och

– företaget som tillhandahåller finansieringen lånar upp medel från allmänheten bara genom att ge ut sådana överlåtbara värdepapper som avses i punkt 2 i definitionen i 1 kap. 4 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden med en löptid på minst ett år,

5. ett aktiebolag eller en ekonomisk förening om

a) verksamheten består i att vid enstaka tillfällen förvärva fordringar, och

b) medel för verksamheten inte löpande anskaffas från allmänheten,

6. ett företag som bara finansierar andra företag i samma koncern eller motsvarande utländska företagsgrupp, förutsatt att koncernen eller företagsgruppen inte har som huvudsakligt ändamål att driva finansiell verksamhet.

Undantagen enligt första stycket 5 för rörelse som drivs av aktiebolag eller ekonomisk förening gäller även för sådan rörelse som drivs av motsvarande utländska företag.

Tillstånd att driva finansieringsrörelse behövs inte heller för tillhandahållande av betaltjänster enligt lagen (2010:751) om betaltjänster.

4 kap.

7 §[4]

Ett utländskt kreditinstitut som driver rörelse med stöd av 1, 2 *eller 4* § får här driva bara sådan verksamhet som omfattas av institutets verksamhetstillstånd i hemlandet.

Ett utländskt kreditinstitut som driver rörelse med stöd av 1 *eller* 2 § får här driva bara sådan verksamhet som omfattas av institutets verksamhetstillstånd i hemlandet.

Ett utländskt företag som avses i 3 § får här driva bara sådan verksamhet som är tillåten enligt företagets bolagsordning eller stadgar och bara i den utsträckning det eller de utländska kreditinstitut som äger företaget eller dess moderföretag skulle ha rätt enligt första stycket att driva sådan verksamhet.

I 4 kap. 2 § 2 och 3 lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden finns bestämmelser om att verksamhet som avses i 2 kap. 1 § samma lag under vissa förutsättningar får drivas av utländska kreditinstitut som driver verksamhet med stöd av 1 och 2 §§ och av finansiella institut och dotterföretag som driver verksamhet med stöd av 3 §.

[4] Senaste lydelse 2007:563.

Lydelse enligt förslaget i 1.8	*Föreslagen lydelse*

13 kap.

2 §[5]

Finansinspektionen har tillsyn över kreditinstitut *och utländska kreditinstitut som inrättat filial enligt 4 kap. 4 §*.	Finansinspektionen har tillsyn över kreditinstitut.

För ett kreditinstitut omfattar tillsynen att rörelsen drivs enligt

1. denna lag,
2. andra författningar som reglerar institutets verksamhet,
3. institutets bolagsordning, stadgar eller reglemente, och
4. interna instruktioner som har sin grund i författningar som reglerar institutets verksamhet.

Finansinspektionen har dessutom tillsyn över att kreditinstitutets ägare, ledning och nyckelpersonerna som avses i 3 kap. 4 b § första stycket 2 uppfyller lämplighetskraven i denna lag. Om Finansinspektionen vid inspektion eller på annat sätt har upptäckt en omständighet som kan antas ha samband med eller utgöra penningtvätt eller finansiering av terrorism, ska inspektionen särskilt kontrollera att ägare, ledning och sådana nyckelpersoner uppfyller lämplighetskraven.

För en filial till ett utländskt kreditinstitut som avses i 4 kap. 4 § ska inspektionen se till att institutet följer de lagar och andra författningar som gäller för institutets verksamhet här i landet.	

---

1. Denna lag träder i kraft den 11 januari 2027.
2. Äldre bestämmelser gäller för överträdelser som ägt rum före ikraftträdandet.

[5] Senaste lydelse 2025:000. Ändringen innebär bl.a. att fjärde stycket tas bort.

1.10 Förslag till lag om ändring i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden

Härigenom föreskrivs[1] i fråga om lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden

dels att 1 kap. 4 a och 4 b §§, 3 kap. 1 §, 8 kap. 1 c §, 23 kap. 5 § och 24 kap. 3 och 7 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas en ny paragraf, 8 kap. 1 d §, av följande lydelse.

Lydelse enligt betänkande 2024/25:FiU37 Stärkt konsumentskydd på kreditmarknaden	*Föreslagen lydelse*
1 kap. 4 a §[2]	
I denna lag betyder	
direktivet om marknader för finansiella instrument: Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU av den 15 maj 2014 om marknader för finansiella instrument och om ändring av direktiv 2002/92/EG och av direktiv 2011/61/EU, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/790,	
kapitaltäckningsdirektivet: Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU av den 26 juni 2013 om behörighet att utöva verksamhet i kreditinstitut och om tillsyn av kreditinstitut, om ändring av direktiv 2002/87/EG och om upphävande av direktiven 2006/48/EG och 2006/49/EG, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) *2021/338*,	*kapitaltäckningsdirektivet*: Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU av den 26 juni 2013 om behörighet att utöva verksamhet i kreditinstitut och om tillsyn av kreditinstitut, om ändring av direktiv 2002/87/EG och om upphävande av direktiven 2006/48/EG och 2006/49/EG, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) *2024/1619*,
krishanteringsdirektivet: Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/59/EU av den 15 maj 2014 om inrättande av en ram för återhämtning och resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av rådets direktiv 82/891/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/24/EG, 2002/47/EG, 2004/25/EG, 2005/56/EG, 2007/36/EG, 2011/35/EU, 2012/30/EU och 2013/36/EU samt Europaparlamentets och rådets förordningar (EU) nr 1093/2010 och (EU) nr 648/2012, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/2034,	
marknadsmissbruksförordningen: Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 596/2014 av den 16 april 2014 om marknadsmissbruk (marknadsmissbruksförordning) och om upphävande av Europa-	

[1] Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/1619 av den 31 maj 2024 om ändring av direktiv 2013/36/EU vad gäller tillsynsbefogenheter, sanktioner, filialer från tredjeland och miljö, samhällsansvar och bolagsstyrningsrisker, i den ursprungliga lydelsen.

[2] Senaste lydelse 2025:000.

parlamentets och rådets direktiv 2003/6/EG och kommissionens direktiv 2003/124/EG, 2003/125/EG och 2004/72/EG,

prospektförordningen: Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1129 av den 14 juli 2017 om prospekt som ska offentliggöras när värdepapper erbjuds till allmänheten eller tas upp till handel på en reglerad marknad, och om upphävande av direktiv 2003/71/EG,

tillsynsförordningen: Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012,

värdepappersbolagsdirektivet: Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/2034 av den 27 november 2019 om tillsyn av värdepappersföretag och om ändring av direktiven 2002/87/EG, 2009/65/EG, 2011/61/EU, 2013/36/EU, 2014/59/EU och 2014/65/EU, i den ursprungliga lydelsen,

värdepappersbolagsförordningen: Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/2033 av den 27 november 2019 om tillsynskrav för värdepappersföretag och om ändring av förordningarna (EU) nr 1093/2010, (EU) nr 575/2013, (EU) nr 600/2014 och (EU) nr 806/2014,

öppenhetsdirektivet: Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/109/EG av den 15 december 2004 om harmonisering av insynskraven angående upplysningar om emittenter vars värdepapper är upptagna till handel på en reglerad marknad och om ändring av direktiv 2001/34/EG, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/50/EU.

4 b §[3]

I denna lag betyder

anknutet ombud: en fysisk eller juridisk person som har träffat avtal med ett svenskt värdepappersinstitut eller ett utländskt värdepappersföretag som hör hemma inom EES om att för bara detta instituts eller företags räkning

1. marknadsföra investerings- eller sidotjänster,
2. ta emot eller vidarebefordra instruktioner eller order avseende investeringstjänster eller finansiella instrument,
3. placera finansiella instrument, eller
4. tillhandahålla investeringsrådgivning avseende dessa instrument eller tjänster,

behörig myndighet: i Sverige Finansinspektionen och i särskilt angivna fall Bolagsverket och i övrigt en utländsk myndighet som har behörighet att utöva tillsyn över utländska värdepappersföretag och företag som driver en reglerad marknad eller annan motsvarande marknad eller som har behörighet att utöva tillsyn över emittenter vars överlåtbara värdepapper är upptagna till handel på en reglerad marknad,

börs: ett svenskt aktiebolag eller en svensk ekonomisk förening som har fått tillstånd enligt denna lag att driva en eller flera reglerade marknader,

central motpart: detsamma som i artikel 2.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012,

[3] Senaste lydelse 2025:000.

emittent: i fråga om aktier aktiebolaget och i fråga om annat finansiellt instrument utgivaren eller utfärdaren av instrumentet,

handelsplats: en reglerad marknad, en multilateral handelsplattform (MTF-plattform) eller en organiserad handelsplattform (OTF-plattform),

handelsplattform: en MTF-plattform eller en OTF-plattform,

huvudsakligen kommersiell koncern: en koncern vars huvudsakliga verksamhet inte är

1. tillhandahållande av investeringstjänster eller sådana tjänster som avses i 7 kap. 1 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse, eller

2. verksamhet som marknadsgarant för råvaruderivat,

kreditinstitut: en bank, ett kreditmarknadsföretag eller ett utländskt bank- eller kreditföretag som driver bank- eller finansieringsrörelse från filial i Sverige,

leverantör av datarapporteringstjänster: detsamma som i artikel 2.1.36a i förordningen om marknader för finansiella instrument,

litet och icke-sammanlänkat värdepappersbolag: ett värdepappersbolag som anses vara ett litet och icke-sammanlänkat värdepappersföretag enligt artikel 12.1 i värdepappersbolagsförordningen,

marknadsgarant: en person som på fortlöpande basis åtagit sig att på finansiella marknader handla för egen räkning genom att köpa och sälja finansiella instrument med utnyttjande av egna tillgångar till priser som fastställts av denne,

marknadsoperatör: en börs eller en eller flera juridiska personer i ett annat land inom EES som driver en eller flera reglerade marknader,

MTF-plattform: ett multilateralt system inom EES som sammanför flera tredjeparters köp- och säljintressen i finansiella instrument – inom systemet och i enlighet med icke skönsmässiga regler – så att det leder till ett kontrakt,

OTF-plattform: ett multilateralt system inom EES som inte är en reglerad marknad eller en MTF-plattform, och inom vilket flera tredjeparters köp- och säljintressen i obligationer, strukturerade finansiella produkter, utsläppsrätter eller derivat kan interagera inom systemet så att det leder till ett kontrakt,

professionell kund: en sådan kund som avses i 9 kap. 4 eller 5 §,

reglerad marknad: ett multilateralt system inom EES som sammanför eller möjliggör sammanförande av ett flertal köp- och säljintressen i finansiella instrument från tredjepart – regelmässigt, inom systemet och i enlighet med icke skönsmässiga regler – så att det leder till ett kontrakt,

statlig emittent: någon av följande som emitterar skuldinstrument:

1. Europeiska unionen,

2. en stat inom EES, inbegripet förvaltningar, organ eller en särskild funktion i staten,

3. när det gäller en federal stat inom EES, en delstat i federationen,

4. en särskild funktion för flera stater inom EES,

5. en internationell finansinstitution som etablerats av minst två stater inom EES och vars mål är att ordna finansiering och tillhandahålla finansiellt bistånd till de stater som har eller riskerar att få allvarliga finansieringsproblem, och

6. Europeiska investeringsbanken,

systematisk internhandlare: ett värdepappersinstitut som

1. på ett organiserat, frekvent och systematiskt sätt handlar för egen räkning i aktier, depåbevis, börshandlade fonder, certifikat och andra liknande finansiella instrument genom att utföra kundorder utanför en reglerad marknad eller en handelsplattform utan att driva ett multilateralt system, eller

2. väljer att vara systematisk internhandlare,

tillväxtmarknad för små och medelstora företag: en MTF-plattform som är registrerad som en tillväxtmarknad för små och medelstora företag hos Finansinspektionen enligt 11 kap. 13–15 §§ eller hos en behörig myndighet i ett annat land inom EES,

utländskt kreditinstitut: ett kreditinstitut enligt 1 kap. 5 § första stycket *21* lagen om bank- och finansieringsrörelse,	*utländskt kreditinstitut*: ett kreditinstitut enligt 1 kap. 5 § första stycket *22* lagen om bank- och finansieringsrörelse,

utländskt värdepappersföretag: ett utländskt företag som i hemlandet har tillstånd att driva värdepappersrörelse,

värdepappersbolag: ett svenskt aktiebolag som har fått tillstånd enligt denna lag att driva värdepappersrörelse och som inte är ett bankaktiebolag eller ett kreditmarknadsbolag enligt lagen om bank- och finansieringsrörelse,

värdepapperscentral: en värdepapperscentral enligt definitionen i artikel 2.1.1 i förordningen om värdepapperscentraler,

värdepappersinriktat holdingföretag: ett värdepappersinriktat holdingföretag enligt definitionen i artikel 4.1.23 i värdepappersbolagsförordningen, och

värdepappersinstitut: ett värdepappersbolag, ett svenskt kreditinstitut som har fått tillstånd enligt denna lag att driva värdepappersrörelse eller ett utländskt företag som driver värdepappersrörelse från filial i Sverige eller genom att använda anknutna ombud etablerade i Sverige.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*

3 kap.

1 §[4]

Tillstånd att driva värdepappersrörelse ska ges ett svenskt aktiebolag, om

1. bolaget har sitt huvudkontor i Sverige,

2. bolagsordningen inte strider mot denna lag eller någon annan författning,

3. det finns skäl att anta att den planerade verksamheten kommer att drivas enligt bestämmelserna i denna lag och andra författningar som reglerar bolagets verksamhet,

4. den som har eller kan förväntas komma att få ett kvalificerat innehav i bolaget bedöms lämplig att utöva ett väsentligt inflytande över ledningen av ett värdepappersbolag,

5. den som ska ingå i styrelsen för bolaget eller vara verkställande direktör i det, eller vara ersättare för	5. den som ska ingå i styrelsen för bolaget eller vara verkställande direktör i det, eller vara ersättare för

[4] Senaste lydelse 2014:985.

någon av dem, har *tillräcklig* insikt och erfarenhet för att delta i ledningen av ett värdepappersbolag och även i övrigt *är* lämplig för en sådan uppgift,	någon av dem, har *tillräckligt gott* anseende, insikt*, kunskap* och erfarenhet för att delta i ledningen av ett värdepappersbolag och även i övrigt *agerar med ärlighet, integritet och självständigt tänkande för att vara* lämplig för en sådan uppgift,

6. styrelsen i sin helhet har tillräcklig kunskap och erfarenhet för att leda bolaget, och

7. bolaget uppfyller de villkor i övrigt som anges i denna lag.

Tillstånd att driva sidoverksamhet enligt 2 kap. 3 § första stycket ska ges ett värdepappersbolag, om det finns särskilda skäl och verksamheten kan komma att underlätta rörelsen.

8 kap.

1 c §[5]

De värdepappersbolag som avses i 1 kap. 2 § första stycket 7 c–g lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag ska tillämpa 6 kap. 1–3 och 4–7 §§ lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse, i stället för 8 kap. 3–8 §§ denna lag. Det som i lagen om bank- och finansieringsrörelse sägs om kreditinstitut ska då avse värdepappersbolag.	De värdepappersbolag som avses i 1 kap. 2 § första stycket 7 c–g lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag ska tillämpa 6 kap. 1–3 och 4–7 §§ lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse, i stället för 8 kap. 3–8 §§ denna lag. *De bolag som avses i 1 kap. 2 § första stycket 7 g lagen om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag ska även tillämpa 3 kap. 2 § första stycket 4 och 5, 4 a och 4 b §§ och 10 kap. 6 och 8 a–8 c §§ lagen om bank- och finansieringsrörelse i stället för 3 kap. 1 § 5 och 6, 8 kap. 8 b–8 d §§, 23 kap. 2 § och 25 kap. 15–15 c §§ denna lag.* Det som i lagen om bank- och finansieringsrörelse sägs om kreditinstitut ska då avse värdepappersbolag.
För den som ingår i *ett sådant värdepappersbolags styrelse* eller är dess verkställande direktör, eller är ersättare för någon av dem, ska även 15 kap. 1 a–1 c och 8 a–9 d §§ lagen om bank- och finansieringsrörelse tillämpas. De *värdepappersbolag* som avses i	För den som ingår i *styrelsen i ett sådant värdepappersbolag som avses i första stycket första meningen* eller är dess verkställande direktör, eller är ersättare för någon av dem, ska även 15 kap. 1 a–1 c och 8 a–9 d §§ lagen om bank- och

[5] Senaste lydelse 2022:192.

1 kap. 2 § första stycket 7 g lagen om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag ska även tillämpa 15 kap. 1 § tredje stycket lagen om bank- och finansieringsrörelse.	finansieringsrörelse tillämpas. De *bolag* som avses i 1 kap. 2 § första stycket 7 g lagen om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag ska även tillämpa 15 kap. 1 § tredje stycket *och 2 a §* lagen om bank- och finansieringsrörelse.

Bolag som avses i 1 kap. 2 § första stycket 7 c och g lagen om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag ska tillämpa tillsynsförordningen i stället för värdepappersbolagsförordningen. Det som i tillsynsförordningen sägs om kreditinstitut ska då avse värdepappersbolag.

	1 d § *Ett värdepappersbolag som avses i 1 kap. 2 § första stycket 7 g lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag får ansöka hos Finansinspektionen om att undantas från kraven i 1 c §. Vid bedömningen ska inspektionen tillämpa artikel 8a.3a andra stycket i kapitaltäckningsdirektivet.* *Innan Finansinspektionen fattar ett beslut om undantag ska Europeiska bankmyndigheten få tillfälle att inom en månad lämna synpunkter. Ett beslut enligt första stycket ska omprövas vart tredje år.*

23 kap.

5 §[6]

Finansinspektionen ska, i den utsträckning som följer av Sveriges medlemskap i Europeiska unionen, i sin tillsynsverksamhet samarbeta och utbyta information med

1. andra behöriga myndigheter,
2. Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten,
3. Europeiska systemrisknämnden,
4. Europeiska centralbanken,

	5. Myndigheten för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism,
5. byrån för samarbete mellan energitillsynsmyndigheter (Acer),	*6*. byrån för samarbete mellan energitillsynsmyndigheter (Acer),

[6] Senaste lydelse 2020:1210.

6. offentliga organ som har behörighet för tillsyn över spotmarknader och auktionsmarknader,	*7*. offentliga organ som har behörighet för tillsyn över spotmarknader och auktionsmarknader,
7. behöriga myndigheter, registerförvaltare och andra offentliga organ som har uppdrag att utöva tillsyn enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 421/2014,	*8*. behöriga myndigheter, registerförvaltare och andra offentliga organ som har uppdrag att utöva tillsyn enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 421/2014,
8. offentliga organ som är ansvariga för tillsyn, förvaltning och reglering av fysiska jordbruksmarknader enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 av den 17 december 2013 om upprättande av en samlad marknadsordning för jordbruksprodukter och om upphävande av rådets förordningar (EEG) nr 922/72, (EEG) nr 234/79, (EG) nr 1037/2001 och (EG) nr 1234/2007, och	*9*. offentliga organ som är ansvariga för tillsyn, förvaltning och reglering av fysiska jordbruksmarknader enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 av den 17 december 2013 om upprättande av en samlad marknadsordning för jordbruksprodukter och om upphävande av rådets förordningar (EEG) nr 922/72, (EEG) nr 234/79, (EG) nr 1037/2001 och (EG) nr 1234/2007, och
9. offentliga organ inom EES som avses i artikel 56 första stycket h i kapitaltäckningsdirektivet.	*10*. offentliga organ inom EES som avses i artikel 56 första stycket h i kapitaltäckningsdirektivet.

Finansinspektionen får, i den utsträckning som följer av artikel 58a i kapitaltäckningsdirektivet, i sin tillsynsverksamhet samarbeta och utbyta information med

1. Internationella valutafonden,
2. Världsbanken,
3. Banken för internationell betalningsutjämning, och
4. Rådet för finansiell stabilitet.

24 kap.

3 §[7]

Tillstånd ska ges till förvärv som avses i 1 §, om förvärvaren bedöms lämplig att utöva ett väsentligt inflytande över ledningen av ett värdepappersbolag eller en börs och det kan antas att det tilltänkta förvärvet är ekonomiskt sunt. Hänsyn ska tas till förvärvarens sannolika påverkan på verksamheten i värdepappersbolaget eller börsen.

Vid bedömningen enligt första stycket ska förvärvarens anseende och kapitalstyrka beaktas. Det ska också beaktas

1. om den som till följd av förvärvet kommer att ingå i styrelsen för värdepappersbolaget eller börsen eller vara verkställande direktör i detta företag, eller vara ersättare för någon av dem, har tillräcklig insikt och

[7] Senaste lydelse 2024:115.

erfarenhet för att delta i ledningen av ett värdepappersbolag eller en börs och även i övrigt är lämplig för en sådan uppgift samt om styrelsen i sin helhet har tillräckliga kunskaper och erfarenheter för att leda företaget,

2. om det finns skäl att anta att förvärvaren kommer att motverka att värdepappersbolagets eller börsens rörelse drivs på ett sätt som är förenligt med denna lag och andra författningar som reglerar företagets verksamhet, och

3. om det finns skäl att anta att förvärvet har samband med eller kan öka risken för

a) penningtvätt enligt 1 kap. 6 § lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, eller

b) finansiering av terrorism enligt 6 § terroristbrottslagen (2022:666) eller försök till sådant brott, avseende terroristbrott enligt 4 § samma lag.

Om det är fråga om ett värdepappersbolag och förvärvaren är ett finansiellt holdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag ska det vid bedömningen av förvärvarens anseende särskilt beaktas om dess ledning uppfyller de krav som ställs på ledningen i ett sådant företag enligt 3 kap. 5 § lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag respektive 5 kap. 16 § lagen (2006:531) om särskild tillsyn över finansiella konglomerat.

Om det är fråga om ett värdepappersbolag och förvärvaren är ett finansiellt holdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag ska det vid bedömningen av förvärvarens anseende särskilt beaktas om dess ledning uppfyller de krav som ställs på ledningen i ett sådant företag enligt *1 a kap. 2 § eller* 3 kap. 5 § lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag respektive 5 kap. 16 § lagen (2006:531) om särskild tillsyn över finansiella konglomerat.

Om förvärvet av aktier i ett värdepappersbolag skulle leda till nära förbindelser mellan bolaget och någon annan, ska tillstånd ges bara om förbindelserna inte hindrar en effektiv tillsyn av bolaget.

7 §[8]

Finansinspektionen får besluta att ägaren till ett kvalificerat innehav av aktier eller andelar vid stämman inte får företräda fler aktier eller andelar än som motsvarar ett innehav som inte är kvalificerat

1. om ägaren motverkar eller kan antas komma att motverka att värdepappersbolagets eller börsens verksamhet drivs på ett sätt som är förenligt med kraven i denna lag och andra författningar som reglerar företagets verksamhet,

2. om ägaren i väsentlig utsträckning har åsidosatt sina skyldigheter i näringsverksamhet eller i andra ekonomiska angelägenheter eller gjort sig skyldig till allvarlig brottslighet,

3. om ägaren, när det är fråga om ett värdepappersbolag, är ett finansiellt holdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag

3. om ägaren, när det är fråga om ett värdepappersbolag, är ett finansiellt holdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag

[8] Senaste lydelse 2024:115.

och dess ledning inte uppfyller de krav som ställs på ledningen i ett sådant företag enligt 3 kap. 5 § lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag respektive 5 kap. 16 § lagen (2006:531) om särskild tillsyn över finansiella konglomerat, eller	och dess ledning inte uppfyller de krav som ställs på ledningen i ett sådant företag enligt *1 a kap. 2 § eller* 3 kap. 5 § lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag respektive 5 kap. 16 § lagen (2006:531) om särskild tillsyn över finansiella konglomerat, eller

4. om det finns skäl att anta att innehavet har samband med eller kan öka risken för

a) penningtvätt enligt 1 kap. 6 § lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, eller

b) finansiering av terrorism enligt 6 § terroristbrottslagen (2022:666) eller försök till sådant brott, avseende terroristbrott enligt 4 § samma lag.

Om den som har ett kvalificerat innehav av aktier eller andelar inte har ansökt om tillstånd till ett förvärv som avses i 1 §, får Finansinspektionen besluta att innehavaren vid stämman inte får företräda aktierna eller andelarna till den del de omfattas av ett krav på tillstånd.

Om någon i strid med ett beslut av Finansinspektionen har ett kvalificerat innehav av aktier eller andelar, får innehavaren inte företräda aktierna eller andelarna vid stämman till den del innehavet står i strid med beslutet.

Denna lag träder i kraft den 11 januari 2026.

1.11 Förslag till lag om ändring i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden

Härigenom föreskrivs[1] att 8 kap. 1 c § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt förslaget i 1.10	*Föreslagen lydelse*
8 kap.	
1 c §[2]	
De värdepappersbolag som avses i 1 kap. 2 § första stycket 7 c–g lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag ska tillämpa 6 kap. 1–3 och 4–7 §§ lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse, i stället för 8 kap. 3–8 §§ denna lag. De bolag som avses i 1 kap. 2 § första stycket 7 g lagen om särskild tillsyn över kreditinstitut och värde-pappersbolag ska även omfattas av 3 kap. 2 § första stycket 4 och 5, 4 a och 4 b §§ och 10 kap. 6 och 8 a–8 c §§ lagen om bank- och finansieringsrörelse i stället för 3 kap. 1 § 5 och 6, 4 kap. 6–9 §§, 8 kap. 8 b–8 d §§, 23 kap. 2 § och 25 kap. 15–15 c §§ denna lag. Det som i lagen om bank- och finansieringsrörelse sägs om kreditinstitut ska då avse värdepappersbolag.	De värdepappersbolag som avses i 1 kap. 2 § första stycket 7 c–g lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag ska tillämpa 6 kap. 1–3 och 4–7 §§ lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse, i stället för 8 kap. 3–8 §§ denna lag. De bolag som avses i 1 kap. 2 § första stycket 7 g lagen om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag ska även omfattas av *1 a kap. 58–61 §§, 5 b kap., 6 kap. 1 § och 8 kap. 1 a § den lagen och* 3 kap. 2 § första stycket 4 och 5, 4 a och 4 b §§ och 10 kap. 6 och 8 a–8 c §§ lagen om bank- och finansieringsrörelse i stället för 3 kap. 1 § 5 och 6, 4 kap. 6–9 §§, 8 kap. 8 b–8 d §§, 23 kap. 2 § och 25 kap. 15–15 c §§ denna lag. Det som i lagen om bank- och finansieringsrörelse sägs om kreditinstitut ska då avse värdepappersbolag.

För den som ingår i styrelsen i ett sådant värdepappersbolag som avses i första stycket första meningen eller är dess verkställande direktör, eller är ersättare för någon av dem, ska även 15 kap. 1 a–1 c och 8 a–9 d §§ lagen om bank- och finansieringsrörelse tillämpas. De bolag som avses i 1 kap. 2 § första stycket 7 g lagen om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag ska även tillämpa 15 kap. 1 § tredje stycket och 2 a § lagen om bank- och finansieringsrörelse.

Bolag som avses i 1 kap. 2 § första stycket 7 c och g lagen om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag ska tillämpa tillsyns-

[1] Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/1619 av den 31 maj 2024 om ändring av direktiv 2013/36/EU vad gäller tillsynsbefogenheter, sanktioner, filialer från tredjeland och miljö, samhällsansvar och bolagsstyrningsrisker, i den ursprungliga lydelsen.
[2] Senaste lydelse 2025:000.

förordningen i stället för värdepappersbolagsförordningen. Det som i tillsynsförordningen sägs om kreditinstitut ska då avse värdepappersbolag.

Denna lag träder i kraft den 11 januari 2027.

1.12 Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

Härigenom föreskrivs att 32 kap. 6 b § och rubriken närmast före 32 kap. 6 b § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
32 kap.	
***Statsråds och statssekreterares övergång* till annan *än statlig* verksamhet**	***Övergång* till annan verksamhet**[1]
6 b §[2]	
Sekretess gäller i ärende om prövning enligt lagen (2018:676) om restriktioner vid statsråds och statssekreterares övergång till annan än statlig verksamhet för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde lider skada eller men.	Sekretess gäller i ärende om prövning enligt lagen (2018:676) om restriktioner vid statsråds och statssekreterares övergång till annan än statlig verksamhet *eller lagen (2025:0000) om karens för vissa befattningshavare i Finansinspektionen vid övergång till annan verksamhet* för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde lider skada eller men.
Sekretessen upphör att gälla när ett slutligt beslut meddelas i ärendet.	

Denna lag träder i kraft den 11 januari 2026.

[1] Senaste lydelse 2018:682.
[2] Senaste lydelse 2018:682.

1.13 Förslag till lag om ändring i lagen (2010:751) om betaltjänster

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 4 § och 4 a kap. 10 § lagen (2010:751) om betaltjänster ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*

1 kap.

4 §[1]

I denna lag betyder

autentisering: ett förfarande där en betaltjänstanvändares personliga behörighetsfunktioner används och genom vilket en betaltjänstleverantör kan kontrollera betaltjänstanvändarens identitet eller ett betalningsinstruments giltighet,

autogiro: en betaltjänst för debitering av en betalares betalkonto, där initiativet till en betalningstransaktion tas av betalningsmottagaren på grundval av betalarens samtycke till mottagaren, mottagarens betaltjänstleverantör eller betalarens egen betaltjänstleverantör,

bankdag: en dag på vilken en betaltjänstleverantör har öppet för verksamhet i den utsträckning som krävs för genomförande av en betalningstransaktion,

betalare: en fysisk eller juridisk person som är antingen betalkontoinnehavare och som godkänner en betalningsorder från detta betalkonto, eller en fysisk eller juridisk person som lämnar en betalningsorder,

betalkonto: ett konto som innehas i en eller flera betaltjänstanvändares namn och som är avsett för genomförandet av betalningstransaktioner,

betalkontodirektivet: Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/92/EU av den 23 juli 2014 om jämförbarhet för avgifter som avser betalkonto, byte av betalkonto och tillgång till betalkonto med grundläggande funktioner, i den ursprungliga lydelsen,

betalningsinstitut: ett aktiebolag eller en ekonomisk förening som har fått tillstånd att tillhandahålla betaltjänster enligt 2 kap.,

betalningsinitieringstjänst: en tjänst för att på begäran av betaltjänstanvändaren initiera en betalningsorder från ett betalkonto hos en annan betaltjänstleverantör,

betalningsinstrument: ett kontokort eller något annat personligt instrument eller en personlig rutin som enligt avtal används för att initiera en betalningsorder,

betalningsmottagare: en fysisk eller juridisk person som är den avsedda mottagaren av medel vid en betalningstransaktion,

betalningsorder: varje instruktion som en betalare eller betalningsmottagare ger sin betaltjänstleverantör om att en betalningstransaktion ska genomföras,

betalningssystem: ett generellt betalsystem enligt 1 kap. 3 § andra stycket lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse,

[1] Senaste lydelse 2022:499.

betalningstransaktion: insättning, uttag eller överföring av medel som initieras av betalaren eller betalningsmottagaren, oberoende av eventuella underliggande förpliktelser mellan betalaren och betalningsmottagaren,

betaltjänstanvändare: en fysisk eller juridisk person som utnyttjar en betaltjänst,

betaltjänstdirektivet: Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/2366 av den 25 november 2015 om betaltjänster på den inre marknaden, om ändring av direktiven 2002/65/EG, 2009/110/EG och 2013/36/EU samt förordning (EU) nr 1093/2010 och om upphävande av direktiv 2007/64/EG, i den ursprungliga lydelsen,

debitera: att medel dras från ett konto,

elektroniskt kommunikationsnät: detsamma som i 1 kap. 7 § lagen (2022:482) om elektronisk kommunikation,

elektronisk kommunikationstjänst: detsamma som i 1 kap. 7 § lagen om elektronisk kommunikation,

filial: ett avdelningskontor med självständig förvaltning, varvid även ett utländskt betalningsinstituts etablering av flera driftställen ska anses som en enda filial,

grupp: en grupp av företag som är knutna till varandra genom ett sådant förhållande som avses i 1 kap. 4, 5 eller 5 a § årsredovisningslagen (1995:1554) eller en grupp av företag som avses i artiklarna 4–7 i kommissionens delegerade förordning (EU) nr 241/2014 av den 7 januari 2014 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 med avseende på tekniska tillsynsstandarder för kapitalbaskrav på institut och som är knutna till varandra genom ett sådant förhållande som avses i artikel 10.1 eller artikel 113.6 eller 113.7 i tillsynsförordningen,

hemland: det land där ett företag har fått tillstånd att driva sådan verksamhet som avses i denna lag,

inlösen av transaktionsbelopp: en betaltjänst där en betaltjänstleverantör accepterar och behandlar betalningsmottagarens betalningstransaktioner för att sedan överföra medel till betalningsmottagaren,

kapitalbas: detsamma som i 1 kap. 5 § 9 lagen om bank- och finansieringsrörelse,

kontobaserad betalning: en betaltjänst för kreditering av en betalningsmottagares betalkonto med en betalningstransaktion från en betalares betalkonto, som utförs av en betaltjänstleverantör som har tillgång till betalarens betalkonto, på grundval av en instruktion som lämnats av betalaren,

kontoförvaltande betaltjänstleverantör: en betaltjänstleverantör som tillhandahåller och förvaltar ett betalkonto,

kontoinformationstjänst: en onlinetjänst för att tillhandahålla sammanställd information om ett eller flera betalkonton som betaltjänstanvändaren har hos en eller flera andra betaltjänstleverantörer,

konsument: en fysisk person som handlar huvudsakligen för ändamål som faller utanför näringsverksamhet,

kreditera: att medel tillförs ett konto,

kreditinstitut: detsamma som i 1 kap. 5 § 10 lagen om bank- och finansieringsrörelse,

kvalificerat innehav: detsamma som i 1 kap. 5 § 15 lagen om bank- och finansieringsrörelse,

känslig betalningsuppgift: en personlig behörighetsfunktion eller annan uppgift som kan användas för svikliga förfaranden, dock inte kontoinnehavarens namn och kontonummer i sådan verksamhet som drivs av en leverantör av betalningsinitieringstjänster eller en leverantör av kontoinformationstjänster,

lagligen bosatt inom EES: en fysisk person som har rätt att bosätta sig inom EES i enlighet med unionsrätten eller nationell rätt, inbegripet personer utan fast adress och personer som söker asyl inom ramen för Genèvekonventionen av den 28 juli 1951 angående flyktingars rättsliga ställning, protokollet till denna av den 31 januari 1967 och andra relevanta internationella fördrag,

medel: sedlar och mynt, kontotillgodohavanden samt elektroniska pengar enligt lagen (2011:755) om elektroniska pengar,

obehörig transaktion: en transaktion som genomförs utan samtycke från kontohavaren eller någon annan som enligt kontoavtalet är behörig att använda kontot,

penningöverföring: en betaltjänst där medel tas emot från en betalare, utan att något betalkonto öppnas i betalarens eller betalningsmottagarens namn, uteslutande i syfte att överföra motsvarande belopp till en mottagare eller en annan betaltjänstleverantör som agerar på mottagarens vägnar, eller där dessa medel tas emot på mottagarens vägnar och ställs till mottagarens förfogande,

personlig behörighetsfunktion: en personligt anpassad funktion som betaltjänstleverantören tillhandahåller betaltjänstanvändaren för autentiseringsändamål,

ramavtal: ett avtal om betaltjänster som reglerar genomförandet av kommande enskilda och successiva betalningstransaktioner och som kan innehålla skyldigheter och villkor för att öppna ett betalkonto,

referensväxelkurs: den växelkurs som ligger till grund för beräkningen av eventuell valutaväxling och görs tillgänglig av betaltjänstleverantören eller härrör från en offentligt tillgänglig källa,

referensräntesats: den räntesats som ligger till grund för beräkningen av eventuell tillämplig ränta och som härrör från en offentligt tillgänglig källa som kan kontrolleras av båda parterna i ett avtal om betaltjänster,

registrerad betaltjänstleverantör: en betaltjänstleverantör som undantagits från krav på tillstånd enligt 2 kap. 3 §,

stark kundautentisering: en autentisering som grundas på användning av två eller flera komponenter, kategoriserade som kunskap (något som bara användaren vet), innehav (något som bara användaren har) och unik egenskap (något som användaren är), som är fristående från varandra så att det förhållandet att någon har kommit över en av komponenterna inte äventyrar de andra komponenternas tillförlitlighet, och som är utformad för att skydda autentiseringsuppgifterna mot obehörig åtkomst,

<u>*startkapital*</u>: detsamma som i 1 kap. 5 § *18* lagen om bank- och finansieringsrörelse,	<u>*startkapital*</u>: detsamma som i 1 kap. 5 § *19* lagen om bank- och finansieringsrörelse,

säker kommunikation: sådan kommunikation som uppfyller kraven i de tekniska standarder som antagits av Europeiska kommissionen i enlighet med artikel 98 i betaltjänstdirektivet,

tillsynsförordningen: Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012,

unik identifikationskod: en kombination av bokstäver, siffror eller symboler som tillhandahållits av en betaltjänstleverantör, och som en betaltjänstanvändare ska uppge för att otvetydigt identifiera en annan betaltjänstanvändare eller dennes betalkonto,

utgivning av betalningsinstrument: en betaltjänst hos en betaltjänstleverantör om att tillhandahålla betalaren ett betalningsinstrument för att initiera och behandla betalarens betalningstransaktioner,

utländskt kreditinstitut: detsamma som i 1 kap. 5 § *21* lagen om bank- och finansieringsrörelse,	*utländskt kreditinstitut*: detsamma som i 1 kap. 5 § *22* lagen om bank- och finansieringsrörelse,

valuteringsdag: den referenstidpunkt som används av en betaltjänstleverantör för att beräkna räntan på de medel som debiterats eller krediterats ett betalkonto.

4 a kap.

10 §[2]

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. den information och redovisning som en betaltjänstleverantör ska lämna eller hålla tillgänglig enligt 5 §,	1. den information och redovisning som en betaltjänstleverantör ska lämna eller hålla tillgänglig enligt 5 §, *och*
2. rutiner för byte av betalkonto enligt 6 §*, och*	2. rutiner för byte av betalkonto enligt 6 §.
3. vilka uppgifter om betalkonton med grundläggande funktioner som en betaltjänstleverantör ska lämna till Finansinspektionen.	

Denna lag träder i kraft den 11 januari 2026.

[2] Senaste lydelse 2017:342.

1.14 Förslag till lag om ändring i lagen (2011:755) om elektroniska pengar

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 2 § lagen (2011:755) om elektroniska pengar ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt SFS 2025:254	*Föreslagen lydelse*

1 kap.

2 §[1]

I denna lag betyder

1. *betalningsinstrument*: ett kontokort eller något annat personligt instrument eller en personlig rutin som används för att initiera en betalningsorder,

2. *elektroniska pengar*: ett elektroniskt förvarat penningvärde som

a) representerar en fordran på utgivaren,

b) ges ut i utbyte mot medel i syfte att genomföra betalningstransaktioner enligt lagen (2010:751) om betaltjänster, och

c) godtas som betalningsmedel av andra än utgivaren,

3. *EES*: Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,

4. *filial*: ett avdelningskontor med självständig förvaltning, varvid även ett utländskt institut för elektroniska pengars etablering av flera driftställen ska anses som en enda filial,

5. *grupp*: detsamma som i 1 kap. 7 § lagen (2006:531) om särskild tillsyn över finansiella konglomerat,

6. *hemland*: det land där ett företag har fått tillstånd att driva sådan verksamhet som avses i denna lag,

7. *institut för elektroniska pengar*: ett svenskt aktiebolag eller en svensk ekonomisk förening som har fått tillstånd att ge ut elektroniska pengar enligt denna lag,

8. *konsument*: en fysisk person som handlar huvudsakligen för ändamål som faller utanför näringsverksamhet,

9. *kvalificerat innehav*: detsamma som i 1 kap. 5 § *14* lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse,	9. *kvalificerat innehav*: detsamma som i 1 kap. 5 § *15* lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse,
10. *startkapital*: detsamma som i 1 kap. 5 § *17* lagen om bank- och finansieringsrörelse, och	10. *startkapital*: detsamma som i 1 kap. 5 § *19* lagen om bank- och finansieringsrörelse, och

11. *utgivare av elektroniska pengar*: institut för elektroniska pengar, den som ger ut elektroniska pengar och är undantagen från tillståndsplikt enligt 2 kap. 2 § och företag som enligt 3 kap. 28 § fått tillstånd att ge ut elektroniska pengar.

Denna lag träder i kraft den 11 januari 2026.

[1] Senaste lydelse 2025:254.

1.15 Förslag till lag om ändring i lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 10 och 11 §§ och 4 kap. 5 b § lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*

1 kap.

10 §[1]

Med ett *förvaringsinstituts behöriga myndigheter* avses följande. Om förvaringsinstitutet

1. är ett kreditinstitut med tillstånd som avses enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU av den 26 juni 2013 om behörighet att utöva verksamhet i kreditinstitut och om tillsyn av kreditinstitut, om ändring av direktiv 2002/87/EG och om upphävande av direktiven 2006/48/EG och 2006/49/EG, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) *2019/2034*: den myndighet som anges i 1 kap. 4 § lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag eller en annan myndighet i ett annat land inom EES som utövar tillsyn över institut, institut för elektroniska pengar eller motsvarande utländska företag,	1. är ett kreditinstitut med tillstånd som avses enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU av den 26 juni 2013 om behörighet att utöva verksamhet i kreditinstitut och om tillsyn av kreditinstitut, om ändring av direktiv 2002/87/EG och om upphävande av direktiven 2006/48/EG och 2006/49/EG, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) *2024/1619*: den myndighet som anges i 1 kap. 4 § lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag eller en annan myndighet i ett annat land inom EES som utövar tillsyn över institut, institut för elektroniska pengar eller motsvarande utländska företag,

2. är ett värdepappersföretag med tillstånd som avses enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU av den 15 maj 2014 om marknader för finansiella instrument och om ändring av direktiv 2002/92/EG och av direktiv 2011/61/EU, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/2034: de myndigheter som anges i 1 kap. 4 b § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,

3. är ett sådant institut som avses i 9 kap. 4 § första stycket 3: de myndigheter i institutets hemland som enligt nationell lag eller annan författning har behörighet att utöva tillsyn över sådana institut,

4. är någon som avses i 9 kap. 7 §: de myndigheter i det land inom EES där denne är etablerad och vilka, enligt nationell lag eller annan författning, har behörighet att utöva tillsyn över denne, alternativt det officiella organ som har behörighet att registrera eller utöva tillsyn över denne i enlighet med yrkesetiska regler, eller

[1] Senaste lydelse 2021:496.

5. är utsett som förvaringsinstitut för en icke EES-baserad alternativ investeringsfond enligt 9 kap. 5 § och inte omfattas av 1–4: de berörda nationella myndigheterna i det land där förvaringsinstitutet har sitt stadgeenliga säte.

11 §[2]

I denna lag betyder

1. *arbetstagarrepresentanter*: detsamma som i artikel 2 e i Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/14/EG av den 11 mars 2002 om inrättande av en allmän ram för information till och samråd med arbetstagare i Europeiska gemenskapen, i den ursprungliga lydelsen,

2. *direktivet om förvaltare av alternativa investeringsfonder*: Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU av den 8 juni 2011 om förvaltare av alternativa investeringsfonder samt om ändring av direktiv 2003/41/EG och 2009/65/EG och förordningarna (EG) nr 1060/2009 och (EU) nr 1095/2010, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/2034,

3. *EES*: Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,

4. *emittent*: ett företag som har sitt stadgeenliga säte i ett land inom EES och vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad,

5. *etablerad*:

a) för en alternativ investeringsfond: där fonden har tillstånd eller är registrerad eller, om fonden varken har tillstånd eller är registrerad, där dess stadgeenliga säte eller huvudkontor finns, eller, om fonden inte har något stadgeenligt säte eller huvudkontor, det land till vilket fonden har starkast anknytning,

b) för en AIF-förvaltare: där dess stadgeenliga säte finns,

c) för ett förvaringsinstitut: där dess stadgeenliga säte eller en filial finns,

6. *filial*: avdelningskontor med självständig förvaltning, varvid även en AIF-förvaltares etablering av flera driftställen i ett annat land inom EES än hemlandet eller i ett land utanför EES ska anses som en enda filial,

7. *finansiell hävstång*: en metod genom vilken en AIF-förvaltare ökar exponeringen för en förvaltad alternativ investeringsfond genom lån av kontanter eller värdepapper, eller med användning av derivatinstrument eller på något annat sätt,

8. *finansiella instrument*: detsamma som i 1 kap. 4 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,

9. *fondföretag*: detsamma som i 1 kap. 1 § första stycket 9 lagen (2004:46) om värdepappersfonder,

10. *holdingbolag*: ett företag med aktieinnehav i ett eller flera andra företag, vars affärsidé är att fullfölja en eller flera affärsstrategier genom sina dotterföretag, närstående företag eller ägarintressen för att bidra till deras värde på lång sikt, och som är ett företag som antingen

a) handlar för egen räkning och vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad, eller

b) har etablerats inte huvudsakligen för att generera avkastning åt sina investerare genom avyttring av sina dotterföretag eller närstående företag,

[2] Senaste lydelse 2022:196.

vilket framgår av företagets årsredovisning eller andra offentliga handlingar,

11. *kapitalbas*: detsamma som i artikel 72 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012,

12. *kommissionens delegerade förordning*: kommissionens delegerade förordning (EU) nr 231/2013 av den 19 december 2012 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU vad gäller undantag, allmänna verksamhetsvillkor, förvaringsinstitut, finansiell hävstång, öppenhet och tillsyn,

13. *kvalificerat innehav*: ett direkt eller indirekt ägande i en AIF-förvaltare, om innehavet beräknat på det sätt som anges i 1 kap. 1 a § lagen om värdepappersfonder representerar tio procent eller mer av kapitalet eller av samtliga röster eller annars möjliggör ett väsentligt inflytande över ledningen av förvaltaren,

14. *marknadsföring*: direkt eller indirekt erbjudande eller placering, på AIF-förvaltarens initiativ eller för AIF-förvaltarens räkning, av andelar eller aktier i en alternativ investeringsfond som denne förvaltar och som riktar sig till investerare med hemvist eller stadgeenligt säte inom EES,

15. *matarfond till en alternativ investeringsfond*: en alternativ investeringsfond som

a) placerar minst 85 procent av sina tillgångar i andelar eller aktier i en annan alternativ investeringsfond (mottagarfond till en alternativ investeringsfond), eller

b) placerar minst 85 procent av sina tillgångar i fler än en mottagarfond till en alternativ investeringsfond förutsatt att dessa fonder har identiska investeringsstrategier, eller

c) på annat sätt har en exponering på minst 85 procent av sina tillgångar mot en sådan mottagarfond till en alternativ investeringsfond,

16. *moderföretag och dotterföretag*: detsamma som i 1 kap. 4 § årsredovisningslagen (1995:1554),

17. *mottagarfond till en alternativ investeringsfond*: en alternativ investeringsfond i vilken en annan alternativ investeringsfond investerar eller mot vilken denna fond har en exponering i enlighet med 15,

18. *nära förbindelser*: detsamma som i 1 kap. 2 § lagen om värdepappersfonder, med den skillnaden att det som anges om fondbolag i stället ska tillämpas på AIF-förvaltare,

19. *onoterat företag*: ett företag som har sitt stadgeenliga säte i ett land inom EES och vars aktier inte är upptagna till handel på en reglerad marknad,

20. *primärmäklare*: kreditinstitut, värdepappersbolag, värdepappersföretag eller annan lagreglerad enhet som står under fortlöpande tillsyn, vilka erbjuder professionella investerare tjänster för att främst finansiera eller som motpart utföra transaktioner med finansiella instrument, och som även kan tillhandahålla andra tjänster, såsom clearing, avveckling, depåtjänster, värdepapperslån, skräddarsydda tekniska lösningar och stödtjänster,

21. *professionell investerare*: en investerare som avses i 9 kap. 4 eller 5 § lagen om värdepappersmarknaden,

22. *reglerad marknad*: detsamma som i 1 kap. 4 b § lagen om värdepappersmarknaden,

23. *sonderande marknadsföring*: direkt eller indirekt tillhandahållande av information eller kommunikation om investeringsstrategier eller investeringsidéer från en svensk eller utländsk EES-baserad AIF-förvaltare, eller på förvaltarens vägnar, till potentiella professionella investerare med hemvist eller säte inom EES, i syfte att pröva deras intresse för en EES-baserad alternativ investeringsfond som ännu inte är etablerad eller som är etablerad men ännu inte anmälts för marknadsföring i det land inom EES där de potentiella investerarna har sin hemvist eller sitt säte på det sätt som avses i direktivet om förvaltare av alternativa investeringsfonder,

24. *specialfond*: en alternativ investeringsfond som förvaltas enligt denna lag och uppfyller de särskilda villkoren i 12 kap.,

25. *specialföretag för värdepapperisering*: ett företag vars enda syfte är att genomföra en eller flera värdepapperiseringstransaktioner i den mening som avses i artikel 1.2 i Europeiska centralbankens förordning (EU) 1075/2013 av den 18 oktober 2013 om statistik över tillgångar och skulder hos finansiella bolag som ägnar sig åt värdepapperiseringstransaktioner, och annan lämplig verksamhet för att uppnå detta mål,

26. *startkapital*: detsamma som i 1 kap. 5 § *18* lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse,	26. *startkapital*: detsamma som i 1 kap. 5 § *19* lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse,

27. *särskild vinstandel*: en andel av en alternativ investeringsfonds vinst som tillfaller AIF-förvaltaren som ersättning för förvaltningen, exklusive eventuell andel av fondens vinst som tillfaller förvaltaren som avkastning på en investering som gjorts i fonden av förvaltaren, och

28. *värdepappersfond*: detsamma som 1 kap. 1 § första stycket 25 lagen om värdepappersfonder.

4 kap.

5 d §[3]

En AIF-förvaltare får uppdra åt någon annan att bedriva sonderande marknadsföring enligt 5 a §. Ett sådant uppdrag får bara ges till

1. ett värdepappersföretag med tillstånd som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/2034,

2. ett kreditinstitut med tillstånd som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) *2019/2034*,	2. ett kreditinstitut med tillstånd som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) *2024/1619*,

3. ett fondbolag eller ett förvaltningsbolag med tillstånd som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/2034,

[3] Senaste lydelse 2022:196.

4. en AIF-förvaltare med tillstånd enligt 3 kap. 1 § denna lag eller en utländsk EES-baserad AIF-förvaltare som i sitt hemland har tillstånd som avses i direktivet om förvaltare av alternativa investeringsfonder, eller

5. ett anknutet ombud som avses i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden.

Bestämmelserna i 5 b och 5 c §§ gäller även när AIF-förvaltaren har uppdragit åt någon annan att bedriva den sonderande marknadsföringen.

Denna lag träder i kraft den 11 januari 2026.

1.16 Förslag till lag om ändring i lagen (2014:966) om kapitalbuffertar

Härigenom föreskrivs[1] att 1 kap. 2 §, 4 kap. 1 och 3 §§ och 5 kap. 7 § lagen (2014:966) om kapitalbuffertar ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*

1 kap.

2 §[2]

I denna lag betyder

1. *blandade finansiella moderholdingföretag inom EES*: företag som avses i artikel 4.1.33 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012 (tillsynsförordningen),
2. *dotterföretag*: sådant företag som avses i artikel 4.1.16 i tillsynsförordningen,
3. *EES*: Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,
4. *ESRB*: Europeiska systemrisknämnden enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1092/2010 av den 24 november 2010 om makrotillsyn av det finansiella systemet på EU-nivå och om inrättande av en europeisk systemrisknämnd,
5. *finansiella moderholdingföretag inom EES*: företag som avses i artikel 4.1.31 i tillsynsförordningen,
6. *institut*: kreditinstitut enligt lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag,

7. *kapitaltäckningsdirektivet*: Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU av den 26 juni 2013 om behörighet att utöva verksamhet i kreditinstitut och om tillsyn av kreditinstitut, om ändring av direktiv 2002/87/EG och om upphävande av direktiven 2006/48/EG och 2006/49/EG, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/2034,	7. *kapitaltäckningsdirektivet*: Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU av den 26 juni 2013 om behörighet att utöva verksamhet i kreditinstitut och om tillsyn av kreditinstitut, om ändring av direktiv 2002/87/EG och om upphävande av direktiven 2006/48/EG och 2006/49/EG, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) *2024/1619*,

8. *kärnprimärkapital*: kapital som avses i artikel 50 i tillsynsförordningen,
9. *moderinstitut inom EES*: företag som avses i artikel 4.1.29 i tillsynsförordningen,
10. *primärkapital*: primärkapital som avses i artikel 4.1.101 i tillsynsförordningen,

[1] Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/1619 av den 31 maj 2024 om ändring av direktiv 2013/36/EU vad gäller tillsynsbefogenheter, sanktioner, filialer från tredjeland och miljö, samhällsansvar och bolagsstyrningsrisker, i den ursprungliga lydelsen.
[2] Senaste lydelse 2021:482.

11. *på grupp- eller undergruppsnivå*: det sätt som institut i enlighet med bestämmelser om tillsyn på gruppnivå i artiklarna 6–24 i tillsynsförordningen ska uppfylla ställda krav,

12. *systemrisk*: risk för en störning i det finansiella systemet som kan få allvarliga negativa konsekvenser för det finansiella systemet och samhällsekonomin,

13. *systemviktigt institut*: ett institut vars fallissemang eller bristande funktion kan leda till systemrisk,

14. *tillsynsförordningen*: Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012,

15. *totalt riskvägt exponeringsbelopp*: det belopp som avses i artikel 92 i tillsynsförordningen, och

16. *värdeöverföringar kopplade till kärnprimärkapitalet*:

a) utbetalning i form av en kontant utdelning,

b) fondemission eller partiell fondemission eller överföring eller utdelning av helt eller delvis betalda fondaktier eller andra kapitalinstrument som anges i artikel 26.1 a i tillsynsförordningen,

c) inlösen eller uppköp av egna aktier eller andelar eller andra kapitalinstrument som anges i artikel 26.1 a i tillsynsförordningen,

d) återbetalning av belopp som utbetalas med anknytning till kapitalinstrument som anges i artikel 26.1 a i tillsynsförordningen,

e) en överföring eller utdelning av poster som avses i artikel 26.1 b–e i tillsynsförordningen.

4 kap.

1 §[3]

Finansinspektionen får, i syfte att motverka en systemrisk som kan medföra allvarliga konsekvenser för stabiliteten i det finansiella systemet och den reala ekonomin i Sverige, besluta att institut för alla eller vissa av sina exponeringar på individuell nivå, undergruppsnivå och gruppnivå ska ha en systemriskbuffert.

Systemriskbufferten får inte användas för att täcka *makrotillsyns- eller systemrisker som täcks av*	Systemriskbufferten får inte användas för att täcka
	1. risker som täcks av ett kapitalbaskrav beräknat enligt artikel 92.3 i tillsynsförordningen, eller
	2. makrotillsyns- eller systemrisker som täcks av
1. ett kapitalbaskrav enligt tillsynsförordningen, eller	*a)* ett kapitalbaskrav enligt tillsynsförordningen, eller
2. en kapitalbuffert enligt 5 eller 6 kap. denna lag.	*b)* en kapitalbuffert enligt 5 eller 6 kap. denna lag.

[3] Senaste lydelse 2020:1212.

3 §[4]

Finansinspektionen får efter det att ESRB har underrättats enligt artikel 133.9 i kapitaltäckningsdirektivet fastställa ett systemriskbuffertvärde som för en exponering

1. inte överstiger 3 procent, om förutsättningarna enligt artikel 133.10 i samma direktiv är uppfyllda,

2. överstiger 3 procent men inte 5 procent, om förutsättningarna enligt artikel 133.11 i samma direktiv är uppfyllda, eller

3. överstiger 5 procent, om förutsättningarna enligt artikel 133.12 i samma direktiv är uppfyllda.

I systemriskbuffertvärdet enligt första stycket *1* ska ett buffertvärde som har erkänts enligt 7 § inte räknas med.	I systemriskbuffertvärdet enligt första stycket ska ett buffertvärde som har erkänts enligt 7 § inte räknas med.

5 kap.

7 §[5]

Om ett institut omfattas av en systemriskbuffert enligt 4 kap. gäller systemriskbufferten utöver tillämplig kapitalbuffert för systemviktiga institut.

Summan av systemriskbuffertvärdet enligt 4 kap. 2 § och tillämplig kapitalbuffert för systemviktiga institut för ett institut får överstiga 5 procent, om Finansinspektionen har underrättat ESRB enligt artikel 131.7 i kapitaltäckningsdirektivet och förutsättningarna enligt artikel 131.5a i samma direktiv är uppfyllda.

	Om systemriskbuffertvärdet enligt 4 kap. 3 § eller buffertvärdet för systemviktiga institut enligt 5 § 1 inte överstiger det senast fastställda buffertvärdet, behöver förutsättningarna enligt artikel 131.5a i kapitaltäckningsdirektivet inte vara uppfyllda.

Denna lag träder i kraft den 11 januari 2026.

[4] Senaste lydelse 2020:1212.

[5] Senaste lydelse 2020:1212.

1.17 Förslag till lag om ändring i lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag

Härigenom föreskrivs[1] i fråga om lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag[2]

dels att 1 kap. 7–13 §§ ska upphöra att gälla,

dels att rubrikerna närmast före 1 kap. 7–11 §§ ska utgå,

dels att 1 kap. 1 och 2 §§, 3 kap. 1 och 5 §§, 4 kap. 11 §, 6 kap. 1 och 3 §§, 8 kap. 2 a–2 c §§ och 10 kap. 2 § och rubriken närmast före 3 kap. 5 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas två nya kapitel, 1 a och 5 b kap., och åtta nya paragrafer, 3 kap. 6–11 §§ och 8 kap. 1 a och 2 d §§, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
1 kap.	
1 §[3]	
I denna lag finns bestämmelser som kompletterar – Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012 (tillsynsförordningen), och – Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/2033 av den 27 november 2019 om tillsynskrav för värdepappersföretag och om ändring av förordningarna (EU) nr 1093/2010, (EU) nr 575/2013, (EU) nr 600/2014 och (EU) nr 806/2014 (värdepappersbolagsförordningen). Bestämmelserna i denna lag genomför delvis – Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU av den 26 juni 2013 om behörighet att utöva verksamhet i kreditinstitut och om tillsyn av kreditinstitut, om ändring av direktiv 2002/87/EG och om upphävande av direktiven 2006/48/EG och 2006/49/EG, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) *2019/2034* (kapitaltäckningsdirektivet), och	– Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU av den 26 juni 2013 om behörighet att utöva verksamhet i kreditinstitut och om tillsyn av kreditinstitut, om ändring av direktiv 2002/87/EG och om upphävande av direktiven 2006/48/EG och 2006/49/EG, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) *2024/1691* (kapitaltäckningsdirektivet), och – Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/2034 av den 27 november 2019 om tillsyn av värdepappersföretag och om ändring av

[1] Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/1619 av den 31 maj 2024 om ändring av direktiv 2013/36/EU vad gäller tillsynsbefogenheter, sanktioner, filialer från tredjeland och miljö, samhällsansvar och bolagsstyrningsrisker, i den ursprungliga lydelsen.

[2] Senaste lydelse av
1 kap. 7 § 2020:1213
1 kap. 8 § 2022:193
1 kap. 9 § 2021:481
1 kap. 10 § 2020:1213
1 kap. 11 § 2020:1213.

[3] Senaste lydelse 2021:481.

direktiven 2002/87/EG, 2009/65/EG, 2011/61/EU, 2013/36/EU, 2014/59/EU och 2014/65/EU, i den ursprungliga lydelsen (värdepappersbolagsdirektivet).

Bestämmelser som kompletterar tillsynsförordningen och genomför kapitaltäckningsdirektivet finns i 2, 3, 4, 5 och 7 kap.	Bestämmelser som kompletterar tillsynsförordningen och genomför kapitaltäckningsdirektivet finns i *1 a,* 2, 3, 4, 5*, 5 b* och 7 kap.

Bestämmelser som kompletterar värdepappersbolagsförordningen och genomför värdepappersbolagsdirektivet finns i 2 a, 3 a, 4 a, 5 a och 7 a kap.

I övriga kapitel finns bestämmelser som kompletterar såväl tillsynsförordningen som värdepappersbolagsförordningen och som genomför såväl kapitaltäckningsdirektivet som värdepappersbolagsdirektivet.

2 §[4]

I denna lag betyder

1. *blandade finansiella moderholdingföretag inom EES*:

a) i 4 a kap., ett företag som avses i artikel 4.1.58 i värdepappersbolagsförordningen,

b) i övrigt, ett företag som avses i artikel 4.1.33 i tillsynsförordningen,

2. *dotterföretag*:

a) i 3 a och 4 a kap., ett företag som avses i artikel 4.1.51 i värdepappersbolagsförordningen,

b) i 6 kap. 1 §, i fråga om värdepappersföretagskoncerner som avses i artikel 7 eller 8 i värdepappersbolagsförordningen, ett företag som avses i a,

c) i övrigt, ett företag som avses i artikel 4.1.16 i tillsynsförordningen,

3. *EES*: Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,

4. *holdingföretag med blandad verksamhet*:

a) i 6 kap. 1 och 8 §§ och 8 kap. 2 och 4 §§, i fråga om värdepappersföretagskoncerner som avses i artikel 53 i värdepappersbolagsdirektivet, ett företag som avses i artikel 4.1.26 i samma direktiv,

b) i övrigt, ett företag som avses i artikel 4.1.22 i tillsynsförordningen,

5. *institut*: ett sådant företag som avses i artikel 4.1.3 i tillsynsförordningen och ett sådant bolag som avses i 7 g,

6. *konsoliderad situation*: detsamma som i artikel 4.1.47 i tillsynsförordningen,

7. *kreditinstitut*:

a) ett kreditinstitut enligt lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse,

b) Svenska skeppshypotekskassan,

c) ett värdepappersbolag med tillstånd att som sidotjänst ta emot kunders medel på konto för att underlätta värdepappersrörelsen enligt 2 kap. 2 § första stycket 8 lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,

d) ett svenskt aktiebolag som är ett sådant värdepappersföretag som avses i artikel 1.2 a eller b i värdepappersbolagsförordningen,

e) ett värdepappersbolag för vilket ett beslut av Finansinspektionen enligt 3 a § gäller,

[4] Senaste lydelse 2022:193.

f) ett svenskt aktiebolag som är ett sådant värdepappersföretag som avses i artikel 1.5 i värdepappersbolagsförordningen, och

g) ett svenskt aktiebolag som är ett sådant värdepappersföretag som avses i artikel 4.1.1 b i tillsynsförordningen,

g) ett svenskt aktiebolag som är ett sådant värdepappersföretag som avses i artikel 4.1.1 b i tillsynsförordningen *och om det inte finns ett beslut av Finansinspektionen enligt 8 kap. 1 d § lagen om värdepappersmarknaden*,

8. *litet och icke-sammanlänkat värdepappersbolag*: ett värdepappersbolag som anses vara ett litet och icke-sammanlänkat värdepappersföretag enligt artikel 12.1 i värdepappersbolagsförordningen,

9. *moderföretag*:

a) i 3 a och 4 a kap., 6 kap. 2 § andra stycket och 7 a kap. 1 §, ett företag som avses i 4.1.42 i värdepappersbolagsförordningen,

b) i 10 kap. 2 § *3*, i fråga om moderföretag som avses i 6 kap. 2 § andra stycket, ett företag som avses i a,

b) i 10 kap. 2 § *11*, i fråga om moderföretag som avses i 6 kap. 2 § andra stycket, ett företag som avses i a,

c) i övrigt, ett företag som avses i artikel 4.1.15 i tillsynsförordningen,

10. nyckelperson: den som utan att vara styrelseledamot eller verkställande direktör i ett finansiellt holdingföretag eller blandat finansiellt holdingföretag utövar ett betydande inflytande över verksamheten,

10. på gruppnivå: detsamma som i artikel 4.1.48 i tillsynsförordningen,

11. på gruppnivå: detsamma som i artikel 4.1.48 i tillsynsförordningen,

11. på undergruppsnivå: detsamma som i artikel 4.1.49 i tillsynsförordningen,

12. på undergruppsnivå: detsamma som i artikel 4.1.49 i tillsynsförordningen,

12. systemrisk: detsamma som i 1 kap. 2 § 12 lagen (2014:966) om kapitalbuffertar,

13. systemrisk: detsamma som i 1 kap. 2 § 12 lagen (2014:966) om kapitalbuffertar,

13. värdepappersbolag: ett värdepappersbolag som avses i 1 kap. 4 b § lagen om värdepappersmarknaden, utom sådana värdepappersbolag som avses i 7 c–g,

14. värdepappersbolag: ett värdepappersbolag som avses i 1 kap. 4 b § lagen om värdepappersmarknaden, utom sådana värdepappersbolag som avses i 7 c–g,

14. värdepappersföretagskoncern: detsamma som i artikel 4.1.25 i värdepappersbolagsförordningen,

15. värdepappersföretagskoncern: detsamma som i artikel 4.1.25 i värdepappersbolagsförordningen,

15. värdepappersinriktat holdingföretag: ett företag som avses i artikel 4.1.23 i värdepappersbolagsförordningen,

16. värdepappersinriktat holdingföretag: ett företag som avses i artikel 4.1.23 i värdepappersbolagsförordningen,

16. värdepappersinriktat moderholdingföretag inom EES: ett företag som avses i artikel 4.1.57 i värdepappersbolagsförordningen.	*17. värdepappersinriktat moderholdingföretag inom EES*: ett företag som avses i artikel 4.1.57 i värdepappersbolagsförordningen.

Termer och uttryck i övrigt i denna lag har samma betydelse som i tillsynsförordningen.

1 a kap. Särskilda krav på tillstånd

Finansiella holdingföretag och blandade finansiella holdingföretag

Ansökan om godkännande eller undantag från kravet på godkännande

1 § Följande företag ska hos Finansinspektionen ansöka om godkännande eller undantag från kravet på godkännande:

1. ett finansiellt moderholdingföretag eller ett blandat finansiellt moderholdingföretag,
2. ett annat finansiellt holdingföretag eller blandat finansiellt holdingföretag än som avses i 1 som ska uppfylla kraven i tillsynsförordningen, denna lag och lagen (2014:966) om kapitalbuffertar på grupp- eller undergruppsnivå,
3. ett utländskt finansiellt moderholdingföretag eller blandat finansiellt moderholdingföretag som är etablerat i ett annat land inom EES, om Finansinspektionen är samordnande tillsynsmyndighet, och
4. ett annat utländskt finansiellt holdingföretag eller blandat finansiellt holdingföretag än som avses i 3 som är etablerat i ett annat land inom EES och som ska uppfylla kraven i tillsynsförordningen och nationell lagstiftning som i hemlandet genomför kapitaltäckningsdirektivet på grupp- eller undergruppsnivå, om Finansinspektionen är samordnande tillsynsmyndighet.

Krav på godkännande

2 § Finansinspektionen ska bevilja godkännande, om

1. arbetsfördelningen inom gruppen är sådan att kraven i tillsynsförordningen, denna lag och lagen (2014:966) om kapitalbuffertar kan uppfyllas på grupp- eller undergruppsnivå,
2. organisationsstrukturen inte hindrar en effektiv tillsyn över att instituten inom gruppen uppfyller de krav som avses i 1 på individuell nivå och grupp- och undergruppsnivå,
3. den som ska vara

a) styrelseledamot, verkställande direktör eller ersättare för någon av dem har tillräckligt gott anseende, insikt, kunskap och erfarenhet för att delta i ledningen och även i övrigt agerar med ärlighet, integritet och självständigt tänkande för att vara lämplig för en sådan uppgift,

b) nyckelperson har tillräckligt gott anseende, insikt, kunskap och erfarenhet för att utöva ett betydande inflytande över verksamheten och även i övrigt agerar med ärlighet och integritet för att vara lämplig för en sådan uppgift,

4. styrelsen i sin helhet har tillräckliga kunskaper och erfarenheter för att leda företaget, och

5. när holdingföretaget har ett eller flera kreditinstitut som avses i 1 kap. 2 § första stycket 7 a eller g eller motsvarande utländska företag inom EES som dotterföretag,

a) information lämnas om större ägare i institutet,

b) den som har eller kan förväntas komma att få ett kvalificerat innehav i institutet bedöms lämplig att utöva ett väsentligt inflytande över ledningen av institutet, och

c) institutets nära förbindelser med andra företag inte hindrar en effektiv tillsyn över institutet.

Undantag från kravet på godkännande

3 § Finansinspektionen ska medge undantag från kravet på godkännande, om

1. den huvudsakliga verksamheten är att

a) förvärva eller inneha aktier eller andelar i dotterföretag, när det gäller ett finansiellt holdingföretag, eller

b) förvärva eller inneha aktier eller andelar i dotterföretag som är institut eller finansiella institut, när det gäller ett blandat finansiellt holdingföretag,

2. holdingföretaget inte har utsetts till resolutionsenhet i någon av gruppens resolutionsgrupper,

3. ett dotterföretag som är ett kreditinstitut, ett finansiellt holdingföretag eller blandat finansiellt holdingföretag som har godkänts enligt 2 § eller ett motsvarande utländskt företag inom EES ansvarar för att säkerställa att kraven i 3 kap. 2 § uppfylls,

4. holdingföretaget inte medverkar till att påverka driften av gruppen eller dotterföretag som är institut eller finansiella institut, och

5. det inte finns något som hindrar en effektiv tillsyn på gruppnivå.

Finansinspektionen får undanta ett holdingföretag som omfattas av första stycket från konsolideringen enligt artikel 18 i tillsynsförordningen, om

1. det inte hindrar en effektiv tillsyn över gruppen eller ett dotterföretag som är ett kreditinstitut,

2. holdingföretaget inte innehar andelar i något annat företag än ett dotterföretag som är ett kreditinstitut eller ett intermediärt finansiellt holdingföretag eller blandat finansiell moderholdingföretag som kontrollerar dotterföretaget, och

3. holdingföretaget inte har finansiella skulder i väsentlig utsträckning, och

4. holdingföretaget inte har övriga skulder till andra företag än de som avses i 2.

Tidsfrist för att fatta beslut

4 § Finansinspektionen ska i ärenden om godkännande enligt 2 § och om undantag från kravet på godkännande enligt 3 § fatta beslut

1. inom fyra månader från det att en ansökan har tagits emot, om beslutet innebär att en ansökan avslås, eller

2. inom sex månader från det att ansökan har tagits emot, om beslutet innebär att godkännande eller undantag från kravet på godkännande beviljas.

Om en ansökan är ofullständig gäller för ett beslut enligt första stycket 1 i stället att beslutet ska fattas inom fyra månader från det att en fullständig ansökan tagits emot, dock senast inom sex månader från det att ansökan tagits emot.

Gränsöverskridande grupper

5 § Om Finansinspektionen är samordnande tillsynsmyndighet och en ansökan avser ett holdingföretag som är etablerat i ett annat land inom EES, ska inspektionen och den behöriga myndigheten i holdingföretagets hemland fatta ett gemensamt beslut om godkännande, undantag från kravet på godkännande eller undantag från konsolidering. Finansinspektionen ska då lämna en bedömning av ansökan till den behöriga myndigheten och meddela det gemensamma beslutet.

Om Finansinspektionen inte är samordnande tillsynsmyndighet och en ansökan avser ett holdingföretag som är etablerat i Sverige, ska inspektionen och den samordnande tillsynsmyndigheten fatta ett gemensamt beslut om godkännande, undantag från kravet på godkännande eller undantag från konsolidering.

Om en ansökan avser ett blandat finansiellt holdingföretag ska det gemensamma beslutet föregås av samtycke från den myndighet som avses i artikel 10 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/87/EG av den 16 december 2002 om extra tillsyn över kreditinstitut, försäkringsföretag och värdepappersföretag i ett finansiellt konglomerat och om ändring av rådets direktiv 73/239/EEG, 79/267/EEG, 92/49/EEG, 92/96/EEG, 93/6/EEG och 93/22/EEG samt Europaparlamentets och rådets direktiv 98/78/EG och 2000/12/EG, i den ursprungliga lydelsen.

6 § Det gemensamma beslutet enligt 5 § ska fattas inom två månader från det att

– den behöriga myndigheten i holdingföretagets hemland har tagit emot Finansinspektionens bedömning av ansökan, eller

– Finansinspektionen har tagit emot den samordnande tillsynsmyndighetens bedömning av ansökan.

7 § Om ett gemensamt beslut inte kan fattas enligt 5 § ska ärendet hänskjutas till

1. Europeiska bankmyndigheten, när det gäller ett finansiellt holdingföretag, eller
2. Europeiska bankmyndigheten eller Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten, när det gäller ett blandat finansiellt holdingföretag.

Om Finansinspektionen är samordnande tillsynsmyndighet ska inspektionen därefter fatta ett beslut i överensstämmelse med Europeiska bankmyndighetens eller Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndighetens beslut.

Ärendet får inte hänskjutas till Europeiska bankmyndigheten eller Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten efter det att tiden enligt 6 § har löpt ut eller ett gemensamt beslut har fattats.

Väsentligt innehav

Ansökan om tillstånd för förvärv av ett väsentligt innehav

8 § Följande företag ska hos Finansinspektionen skriftligen ansöka om tillstånd för att, direkt eller indirekt, genomföra ett väsentligt förvärv, dvs. förvärva aktier eller andelar som medför att förvärvarens sammanlagda innehav utgör 15 procent eller mer av det godtagbara kapitalet enligt 4.1.71 a i tillsynsförordningen:

1. ett kreditinstitut som avses i 1 kap. 2 § första stycket 7 a eller g, eller ett motsvarande utländskt kreditinstitut inom EES, om Finansinspektionen är samordnande tillsynsmyndighet,

2. ett finansiellt holdingföretag eller blandat finansiellt holdingföretag som ska ansöka om godkännande enligt 1 § 1 eller 2, eller ett motsvarande utländskt holdingföretag inom EES, om Finansinspektionen är samordnande tillsynsmyndighet.

9 § Om förvärvaren är ett kreditinstitut som avses i 1 kap. 2 § första stycket 7 a eller g, eller ett motsvarande utländskt institut inom EES, ska förvärvet beräknas på individuell nivå och på gruppnivå.

Om förvärvaren är ett finansiellt holdingföretag eller blandat finansiellt holdingföretag som ska ansöka om godkännande enligt 1 § 1 eller 2 eller ett motsvarande utländskt holdingföretag inom EES ska det väsentliga förvärvet beräknas utifrån den konsoliderade situationen.

10 § Finansinspektionen får avstå från att pröva en ansökan om tillstånd för ett väsentligt förvärv om förvärvet omfattar företag som ingår i samma institutionella skyddssystem som avses i artikel 113.6 eller 113.7 i tillsynsförordningen.

Förutsättningar för tillstånd

11 § Tillstånd för ett väsentligt förvärv ska ges om förvärvaren efter förvärvet kommer att ha en tillfredsställande kontroll över sin verksamhet, särskilt när det gäller de risker som förvärvaren är eller kan komma att bli exponerad för.

Vid bedömningen ska det beaktas

1. om det finns skäl att anta att förvärvarens verksamhet bedrivs på ett sätt som är förenligt med denna lag och andra författningar som reglerar dess verksamhet, och

2. om det finns skäl att anta att förvärvet har samband med eller kan öka risken för

a) penningtvätt enligt 1 kap. 6 § lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, eller

b) finansiering av terrorism enligt 6 § terroristbrottslagen (2022:666) eller försök till sådant brott, avseende terroristbrott enligt 4 § samma lag.

Inför bedömningen enligt andra stycket 2 ska berörda svenska och utländska tillsynsmyndigheter få tillfälle att inom 30 arbetsdagar lämna synpunkter.

12 § Beslut om tillstånd för ett väsentligt förvärv får meddelas först efter det att utländska behöriga myndigheter inom EES har fått tillfälle att lämna synpunkter, om förvärvet avser

1. ett utländskt
a) försäkringsföretag,
b) förvaltningsbolag,
c) institut för elektroniska pengar,
d) kreditinstitut, eller
e) värdepappersföretag,
2. ett moderföretag till ett sådant företag som avses i 1, eller
3. en juridisk person som kontrollerar ett sådant företag som avses i 1.

Tidsfrister

13 § Finansinspektionen ska så snart som möjligt, dock senast inom tio arbetsdagar, efter det att ansökan om tillstånd för ett väsentligt förvärv har kommit in, skriftligen bekräfta att ansökan har tagits emot.

14 § Finansinspektionen ska meddela beslut om tillstånd för ett väsentligt förvärv inom 60 arbetsdagar efter det att ansökan bekräftades (bedömningsperioden). Om Finansinspektionen begär kompletterande uppgifter, får bedömningsperioden förlängas.

Finansinspektionen ska anses ha beviljat tillstånd för förvärvet, om inspektionen inte inom bedömningsperioden har meddelat beslut i fråga om ansökan.

Om Finansinspektionen beviljar tillstånd för ett väsentligt förvärv, får inspektionen besluta en viss tid inom vilken förvärvet ska genomföras.

15 § Om det samtidigt med en prövning av en ansökan om tillstånd för ett väsentligt förvärv pågår en prövning av en ansökan om tillstånd för ett kvalificerat innehav enligt 14 kap. lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse ska den bedömningsperiod som upphör senast gälla för båda prövningarna.

Om det samtidigt med en prövning av en ansökan om tillstånd för ett väsentligt förvärv pågår en prövning av en ansökan av ett finansiellt holdingföretag eller blandat finansiellt holdingföretag enligt 2 eller 3 § ska bedömningsperioden enligt 14 § förlängas till dess att ett beslut i ärendet om godkännande eller undantag från kravet på godkännande har meddelats.

Särskilda tillsynsbefogenheter

16 § Om någon i strid med ett beslut av Finansinspektionen har gjort ett väsentligt förvärv, får inspektionen besluta att innehavaren inte får företräda aktierna eller andelarna vid stämman till den del innehavet står i strid med beslutet.

17 § Aktier eller andelar som omfattas av förbud enligt 16 § ska inte räknas med när det krävs samtycke av ägare till en viss del av aktierna eller andelarna för att ett beslut ska bli giltigt eller en befogenhet ska få utövas.

18 § Om det finns särskilda skäl, får Finansinspektionen begära att tingsrätten förordnar en lämplig person att som förvaltare företräda sådana aktier eller andelar som enligt 16 § inte får företrädas av ägaren. En sådan

ansökan prövas av tingsrätten i den ort där ägaren har sin hemvist eller, om ägaren inte har hemvist i Sverige, av Stockholms tingsrätt.

En förvaltare har rätt till skälig ersättning för arbete och utlägg. Ersättningen ska betalas av ägaren till aktierna eller andelarna och ska på begäran betalas ut i förskott av företaget.

Om den betalningsskyldige inte godtar förvaltarens anspråk, fastställs ersättningen av tingsrätten.

Gränsöverskridande grupper

19 § Om Finansinspektionen är samordnande tillsynsmyndighet och en ansökan avser ett väsentligt förvärv på individuell nivå och på gruppnivå, ska inspektionen tillsammans med den behöriga myndigheten för förvärvaren fatta ett gemensamt beslut om ansökan. Finansinspektionen ska då lämna en bedömning av ansökan till den behöriga myndigheten och meddela det gemensamma beslutet.

Om Finansinspektionen är behörig myndighet men inte samordnande tillsynsmyndighet och en ansökan avser ett väsentligt förvärv på individuell nivå och på gruppnivå, ska inspektionen och den samordnande tillsynsmyndigheten fatta ett gemensamt beslut om ansökan.

20 § Det gemensamma beslutet enligt 19 § ska fattas inom två månader från det att

1. den behöriga myndigheten i kreditinstitutets eller holdingföretagets hemland har tagit emot Finansinspektionens bedömning av ansökan, eller
2. Finansinspektionen har tagit emot den samordnande myndighetens bedömning av ansökan.

21 § Om ett gemensamt beslut inte kan fattas enligt 20 § ska ärendet hänskjutas till Europeiska bankmyndigheten.

Om Finansinspektionen är samordnande tillsynsmyndighet eller behörig myndighet för ett kreditinstitut som avses i 1 kap. 2 § första stycket 7 a eller g eller ett finansiellt holdingföretag eller blandat finansiellt holdingföretag som ska ansöka om godkännande enligt 1 § och ansökan avser ett förvärv på gruppnivå, ska inspektionen därefter fatta ett beslut i överensstämmelse med Europeiska bankmyndighetens beslut.

Ärendet får inte hänskjutas till Europeiska bankmyndigheten efter det att tiden enligt 20 § har löpt ut eller ett gemensamt beslut har fattats.

Avyttring av ett väsentligt innehav

22 § Följande företag ska skriftligen underrätta Finansinspektionen om det avser att avyttra ett väsentligt innehav:

1. ett kreditinstitut som avses i 1 kap. 2 § första stycket 7 a eller g,
2. ett finansiellt holdingföretag eller blandat finansiellt holdingföretag som ska ansöka om godkännande enligt 1 § 1 eller 2.

Väsentlig överföring av tillgångar och skulder

23 § Följande företag ska i förväg skriftligen underrätta Finansinspektionen om väsentliga överföringar, dvs. överföringar motsvarande

10 procent eller mer av dess sammanlagda tillgångar eller skulder genom en försäljning eller annan transaktion:

1. ett kreditinstitut som avses i 1 kap. 2 § första stycket 7 a eller g,
2. ett finansiellt holdingföretag eller blandat finansiellt holdingföretag som ska ansöka om godkännande enligt 1 § 1 eller 2.

24 § Om överföringen görs av ett finansiellt holdingföretag eller blandat finansiellt moderholdingföretag som ska ansöka om godkännande enligt 1 § 1 eller 2, ska den väsentliga överföringen beräknas utifrån den konsoliderade situationen.

25 § Om överföringen görs mellan företag i samma grupp är överföringen väsentlig om den motsvarar 15 procent eller mer av de sammanlagda tillgångarna eller skulderna.

26 § Finansinspektionen ska så snart som möjligt, dock senast inom 10 arbetsdagar, bekräfta att en underrättelse har tagits emot eller kompletterats.

Fusion

27 § Ett kreditinstitut som avses i 1 kap. 2 § första stycket 7 a eller g får vara överlåtande bolag vid en fusion bara om det övertagande företaget är ett kreditinstitut eller om det övertagande företaget är en motsvarande utländsk juridisk person inom EES. Motsvarande gäller för ett finansiellt holdingföretag eller blandat finansiellt holdingföretag som ska ansöka om godkännande enligt 1 § 1 eller 2.

28 § Bestämmelserna i 29–39 §§ ska tillämpas vid en fusion med

1. ett bankaktiebolag,
2. en medlemsbank,
3. ett kreditmarknadsföretag,
4. ett sådant värdepappersbolag som avses i 8 kap. 1 c § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,
5. ett finansiellt holdingföretag eller blandat finansiellt holdingföretag som ska ansöka om godkännande enligt 1§ 1 eller 2.

Vid tillämpningen av 23 kap. 45 b § aktiebolagslagen (2005:551) och 16 kap. 41 b § lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar ska det som anges om Bolagsverket i stället avse Finansinspektionen.

Vid en fusion mellan en medlemsbank eller en kreditmarknadsförening och ett helägt dotterbolag gäller 29 och 30 §§, 31 § andra stycket, 32 § första stycket 2 och 35 § i tillämpliga delar. Det som där anges om överlåtande företag ska då i stället avse dotterbolaget.

29 § När fusionsplanen har börjat gälla i samtliga företag, ska såväl det eller de överlåtande företagen som det övertagande företaget ansöka hos Finansinspektionen om tillstånd att verkställa planen. Vid en gränsöverskridande fusion ska ansökan göras av det eller de svenska företag som deltar i fusionen.

Vid fusion genom kombination ska företagen dessutom, för det övertagande företaget, ansöka om

1. tillstånd enligt 3 kap. 2 § och godkännande av bolagsordningen eller stadgarna enligt 3 kap. 3 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse, eller

2. godkännande enligt 2 § denna lag.

Vid gränsöverskridande fusion gäller andra stycket bara om det övertagande företaget ska ha sin hemvist i Sverige.

30 § En ansökan ska ges in inom en månad efter det att fusionsplanen har börjat gälla i samtliga företag. Om planen har registrerats enligt 23 kap. 14 § första stycket aktiebolagslagen (2005:551) eller 16 kap. 12 § lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar, gäller dessutom att ansökan ska ges in senast två år efter det att en uppgift om att planen har registrerats har kungjorts enligt 27 kap. 3 § aktiebolagslagen eller 19 kap. 5 § lagen om ekonomiska föreningar.

31 § Finansinspektionen ska så snart som möjligt, dock senast inom tio arbetsdagar skriftligen, bekräfta att en ansökan har tagits emot.

Finansinspektionen ska underrätta Bolagsverket om mottagna ansökningar och om beslut som har meddelats med anledning av sådana ansökningar.

Om Finansinspektionen beviljar tillstånd att verkställa fusionsplanen får inspektionen besluta inom vilken tid fusionen ska genomföras.

32 § Vid behandlingen av en ansökan om tillstånd att verkställa en fusionsplan ska det prövas

1. om företagen efter fusionen kommer att ha en tillfredsställande kontroll över sin verksamhet, särskilt när det gäller de risker som de är eller kan bli exponerade för,

2. att företagens borgenärer tillförsäkras en betryggande säkerhet, om ett sådant skydd behövs med hänsyn till de fusionerande företagens ekonomiska förhållanden och om borgenärerna inte redan har en sådan säkerhet,

3. om det finns skäl att anta att företagens verksamhet efter fusionen bedrivs på ett sätt som är förenligt med denna lag och andra författningar som reglerar verksamheten, och

4. om det finns skäl att anta att fusionen har samband med eller kan öka risken för

a) penningtvätt enligt 1 kap. 6 § lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, eller

b) finansiering av terrorism enligt 6 § terroristbrottslagen (2022:666) eller försök till sådant brott, avseende terroristbrott enligt 4 § samma lag.

Vid bedömningen enligt första stycket 1 ska Finansinspektionen särskilt beakta

1. företagens anseende, och

2. om företagens verksamhet bedrivs på ett sätt som är sunt.

Inför bedömningen enligt första stycket 4 ska berörda utländska tillsynsmyndigheter få tillfälle att inom 30 arbetsdagar lämna synpunkter.

33 § Beslut om tillstånd att verkställa en fusionsplan får meddelas först efter det att utländska behöriga myndigheter inom EES har fått tillfälle att lämna synpunkter, om något av de företag som deltar i fusionen är

1. ett utländskt
a) försäkringsföretag,
b) förvaltningsbolag,
c) institut för elektroniska pengar,
d) kreditinstitut, eller
e) värdepappersföretag,
2. ett moderföretag till ett sådant företag som avses i 1, eller
3. en juridisk person som kontrollerar ett sådant företag som avses i 1.

34 § Vid prövning av en fusion mellan företag som ingår i samma grupp får Finansinspektionen, i enskilda fall, begränsa prövningen till de omständigheter som avses i 32 § första stycket 2.

Finansinspektionens beslut om tillstånd att verkställa en fusionsplan när företagen ingår i samma grupp ska meddelas inom 60 arbetsdagar efter det att mottagandet av ansökan bekräftades (bedömningsperioden). Om Finansinspektionen begär kompletterande uppgifter, får bedömningsperioden förlängas.

Finansinspektionen ska anses ha beviljat tillstånd till fusionen om inspektionen inte inom bedömningsperioden har meddelat beslut i fråga om ansökan.

35 § Finansinspektionen ska avslå en ansökan om

1. fusionsplanen inte har godkänts i behörig ordning eller till sitt innehåll strider mot lag eller annan författning eller mot bolagsordningen eller stadgarna,
2. fusionen har förbjudits enligt konkurrenslagen (2008:579) eller enligt rådets förordning (EG) nr 139/2004 av den 20 januari 2004 om kontroll av företagskoncentrationer eller om prövning av fusionen pågår enligt lagen eller förordningen,
3. vid kombination, revisorsyttrandena enligt 23 kap. 11 § aktiebolagslagen (2005:551) inte utvisar att de överlåtande bolagens sammanlagda verkliga värde för det övertagande bolaget uppgår till minst aktiekapitalet i detta,
4. företagets borgenärer inte har tillförsäkrats en sådan betryggande säkerhet som avses i 32 § första stycket 2 eller de fusionerande företagens ekonomiska förhållanden i övrigt är sådana att fusionen inte kan anses förenlig med insättares eller andra fordringsägares intressen,
5. förutsättningarna enligt någon av 32 § första stycket 1, 3 och 4 inte är uppfyllda,
6. det är motiverat av hänsyn till allmänintresset,
7. det enligt 23 kap. 36 c § aktiebolagslagen eller 16 kap. 30 b § lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar finns hinder mot att ett eller flera av de svenska företagen deltar i en gränsöverskridande fusion,
8. fusionen genomförs för otillbörliga eller bedrägliga ändamål som leder till att unionsrätten eller nationell rätt undgås eller kringgås eller som syftar till detta, eller för brottsliga ändamål, eller
9. fusionen förutsätter ett förfarande enligt lagen (2008:9) om arbetstagares medverkan vid gränsöverskridande fusioner, delningar och ombildningar men något sådant förfarande inte har inletts.

Om ansökan inte kan bifallas på grund av att prövning pågår enligt konkurrenslagen eller rådets förordning (EG) nr 139/2004 och prövningen

kan antas bli avslutad inom kort tid, får tillståndsfrågan förklaras vilande under högst sex månader.

36 § I stället för det som föreskrivs i 23 kap. 25 § andra stycket aktiebolagslagen (2005:551) eller 16 kap. 24 § andra stycket lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar om tidpunkten för anmälan av fusionen för registrering ska anmälan göras senast två månader från det att Finansinspektionens tillstånd att verkställa fusionsplanen har fått laga kraft.

37 § Fusion genom absorption av ett helägt dotterbolag eller fusion mellan en kreditmarknadsförening och ett helägt dotteraktiebolag får ske även om det i dotterbolaget finns egendom som kreditinstitutet inte får förvärva enligt lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse. Sådan egendom ska då avyttras senast ett år från registreringen. Om det finns särskilda skäl, får Finansinspektionen förlänga denna frist.

38 § Vid absorption av ett helägt dotterbolag tillämpas inte 23 kap. 32 och 33 §§ aktiebolagslagen (2005:551). I stället ska moder- och dotterbolaget ansöka om tillstånd att verkställa fusionsplanen hos Finansinspektionen. Ansökan ska ges in inom en månad efter det att fusionsplanen har börjat gälla hos moderbolaget. Om fusionsplanen har registrerats enligt 23 kap. 30 § aktiebolagslagen, ska ansökan dessutom ges in senast två år efter det att en uppgift om att planen har registrerats och har kungjorts enligt 27 kap. 3 § samma lag.

I ett ärende som avser absorption av ett helägt dotterbolag gäller 32, 34 och 35 §§ i tillämpliga delar. Det som anges om överlåtande bolag ska avse dotterbolag och det som anges om övertagande bolag ska avse moderbolag.

Finansinspektionen ska underrätta Bolagsverket om ansökningar enligt första stycket och om beslut som har meddelats med anledning av sådana ansökningar. Bolagsverket ska, efter en sådan underrättelse, registrera tillståndet enligt 23 kap. 34 § aktiebolagslagen.

39 § Det som anges i 23 kap. 56 § tredje stycket aktiebolagslagen (2005:551) om att väcka talan tillämpas inte. I stället gäller, utöver det som anges i 7 kap. 51 § första stycket och 23 kap. 56 § första stycket aktiebolagslagen att talan inte får väckas efter det att Finansinspektionen eller en domstol genom ett beslut som har fått laga kraft har lämnat tillstånd att verkställa fusionsplanen.

Delning

Inhemsk delning

40 § Bestämmelserna i 41–46 §§ ska tillämpas när ett bankaktiebolag, ett kreditmarknadsbolag, ett svenskt aktiebolag som är ett sådant värdepappersföretag som avses i artikel 4.1.1 b i tillsynsförordningen eller ett finansiellt holdingbolag eller blandat finansiellt holdingbolag som ska ansöka om godkännande enligt 1 § 1 eller 2 deltar i en inhemsk delning.

Ett bankaktiebolag, kreditmarknadsbolag, ett sådant värdepappersbolag som avses i 8 kap. 1 c § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden eller ett holdingbolag får inte genom inhemsk delning överlåta verksamhet som bara får drivas efter tillstånd eller godkännande till ett bolag som inte har tillstånd eller godkännande för sådan verksamhet.

Det överlåtande bolaget ska underrätta Finansinspektionen när delningsplanen har börjat gälla i samtliga bolag.

41 § Finansinspektionen ska så snart som möjligt, dock senast inom tio arbetsdagar, skriftligen bekräfta att en underrättelse enligt 40 § har tagits emot.

42 § Bolagsverket ska vid behandlingen av en ansökan om tillstånd att verkställa en delningsplan inhämta ett yttrande från Finansinspektionen.

Av yttrande ska det framgå om

1. bolagen efter delningen kommer att ha en tillfredsställande kontroll över sin verksamhet, särskilt när det gäller de risker som de är eller kan bli exponerade för,
2. det överlåtande bolagets borgenärer tillförsäkrats en betryggande säkerhet, om ett sådant skydd behövs med hänsyn till de deltagande bolagens ekonomiska förhållanden och borgenärerna inte redan har en sådan säkerhet,
3. de deltagande bolagens ekonomiska förhållanden i övrigt är sådana att delningen kan anses förenlig med insättares eller andra fordringsägares intressen,
4. det finns skäl att anta att bolagens verksamhet bedrivs på ett sätt som är förenligt med denna lag och andra författningar som reglerar verksamheten, och
5. det finns skäl att anta att delningen har samband med eller kan öka risken för
   a) penningtvätt enligt 1 kap. 6 § lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, eller
   b) finansiering av terrorism enligt 6 § terroristbrottslagen (2022:666) eller försök till sådant brott, avseende terroristbrott enligt 4 § samma lag.

Vid bedömningen enligt andra stycket 1 ska Finansinspektionen särskilt beakta

1. bolagens anseende, och
2. om bolagens verksamhet bedrivs på ett sätt som är sunt.

43 § Vid en delning mellan bolag i samma grupp ska Finansinspektionen yttra sig inom 60 arbetsdagar efter det att mottagandet av underrättelsen bekräftades (bedömningsperioden). Om Finansinspektionen begär kompletterande uppgifter, får bedömningsperioden förlängas.

Finansinspektionen ska inte anses ha några synpunkter på delningen om inspektionen inte yttrar sig inom bedömningsperioden.

Om Finansinspektionen inte har några synpunkter på delningen, får inspektionen ange en viss tid inom vilken delningen ska genomföras.

44 § Finansinspektionens yttrande enligt 43 § ska vara skriftligt. Yttrandet ska ges in till Bolagsverket och bolagen som deltar i delningen inom två arbetsdagar från det att bedömningsperioden gått ut.

45 § När Finansinspektionen har gett in sitt yttrande och den tid som borgenärerna kan motsätta sig ansökan enligt 24 kap. 25 § aktiebolagslagen (2005:551) har gått ut, ska Bolagsverket överlämna ärendet till tingsrätten i den ort där styrelsen i det överlåtande bolaget har sitt säte.

46 § Allmän domstol ska avslå en ansökan om tillstånd att verkställa delningsplanen om

1. det inte av Finansinspektionens yttrande framgår att

a) det överlåtande bolagets borgenärer har tillförsäkrats en sådan betryggande säkerhet som avses i 42 § andra stycket 2,

b) de deltagande bolagens ekonomiska förhållanden i övrigt är sådana att delningen kan anses förenlig med insättares eller andra fordringsägares intressen, eller

c) förutsättningarna enligt någon av 42 § andra stycket 1, 4 och 5 inte är uppfyllda, och

2. det inte visas att de borgenärer som har motsatt sig ansökan har fått full betalning eller har betryggande säkerhet för sina fordringar.

Att någon av det överlåtande bolagets borgenärer motsätter sig ansökan innebär inte att ansökan ska avslås, om Finansinspektionens yttrande ger grund för att ge tillstånd.

Om domstolen anser det nödvändigt får den begära att Finansinspektionen kompletterar sitt yttrande.

47 § Vid tillämpningen av 24 kap. 47 § aktiebolagslagen (2005:551) ska det som anges om Bolagsverket i stället avse Finansinspektionen.

Gränsöverskridande delning

48 § Bestämmelserna i 49–57 §§ ska tillämpas när ett bankaktiebolag, ett kreditmarknadsbolag, ett sådant värdepappersbolag som avses i 8 kap. 1 c § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden eller ett finansiellt holdingbolag eller blandat finansiellt holdingbolag som ska ansöka om godkännande enligt 1 § 1 eller 2 genomför en gränsöverskridande delning.

49 § När ett bankaktiebolag, ett kreditmarknadsbolag, ett sådant värdepappersbolag som avses i 8 kap. 1 c § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden eller ett finansiellt holdingföretag eller blandat finansiellt holdingföretag som ska ansöka om godkännande enligt 1 § 1 eller 2 genomför en gränsöverskridande delning ska bolaget, efter att delningsplanen börjat gälla i bolaget, ansöka hos Finansinspektionen om tillstånd att verkställa planen.

Ansökan ska ges in inom en månad efter det att delningsplanen har börjat gälla i bolaget. Om delningsplanen har registrerats enligt 24 kap. 16 § första stycket aktiebolagslagen (2005:551), gäller dessutom att ansökan ska ges in senast två år efter det att en uppgift om att planen har registrerats och har kungjorts enligt 27 kap. 3 § samma lag.

50 § Finansinspektionen ska så snart som möjligt, dock senast inom tio arbetsdagar, skriftligen bekräfta att en ansökan enligt 49 § har tagits emot.

Finansinspektionen ska underrätta Bolagsverket om ansökningar enligt första stycket och om beslut har meddelats med anledning av sådana ansökningar.

51 § Vid behandlingen av en ansökan om tillstånd att verkställa en delningsplan ska det prövas

1. om bolagen efter delningen kommer att ha en tillfredsställande kontroll över sin verksamhet, särskilt när det gäller de risker som de är eller kan bli exponerade för,
2. att bolagets borgenärer tillförsäkras betryggande säkerhet, om ett sådant skydd behövs med hänsyn till det delade bolagets förhållanden och om borgenärerna inte redan har en sådan säkerhet,
3. om det finns skäl att anta att bolagens verksamhet efter delningen bedrivs på ett sätt som är förenligt med denna lag och andra författningar som reglerar verksamheten, och
4. om det finns skäl att anta att delningen har samband med eller kan öka risken för

a) penningtvätt enligt 1 kap. 6 § lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, eller

b) finansiering av terrorism enligt 6 § terroristbrottslagen (2022:666) eller försök till sådant brott, avseende terroristbrott enligt 4 § samma lag.

Vid bedömningen enligt första stycket 1 ska Finansinspektionen särskilt beakta

1. bolagens anseende, och
2. om bolagens verksamhet bedrivs på ett sätt som är sunt.

Inför bedömningen enligt första stycket 4 ska berörda utländska tillsynsmyndigheter få tillfälle att inom 30 arbetsdagar lämna synpunkter.

52 § Beslut om tillstånd att verkställa en delningsplan får meddelas först efter det att utländska behöriga myndigheter inom EES har fått tillfälle att lämna synpunkter, om något av de bolag som deltar i delningen är

1. ett utländskt

a) försäkringsföretag,

b) förvaltningsbolag,

c) institut för elektroniska pengar,

d) kreditinstitut, eller

e) värdepappersföretag, eller

2. ett moderföretag till ett sådant företag som avses i 1, eller
3. en juridisk person som kontrollerar ett sådant företag som avses i 1.

53 § Finansinspektionen ska avslå en ansökan om

1. delningsplanen inte har godkänts i behörig ordning eller till sitt innehåll strider mot lag eller annan författning eller mot bolagsordningen,
2. delningen har förbjudits enligt konkurrenslagen (2008:579) eller rådets förordning (EG) nr 139/2004 eller om prövning av delningen pågår enligt lagen eller förordningen,
3. revisorsyttrandena enligt 24 kap. 13 § aktiebolagslagen (2005:551) inte visar att den del av det överlåtande bolaget som ska övertas av det

nybildade bolaget har ett verkligt värde för detta bolag som uppgår till minst dess aktiekapital,

4. revisorsyttrandena enligt 24 kap. 13 § aktiebolagslagen vid partiell delning eller delning genom separation inte visar att det överlåtande bolaget har full täckning för det bundna egna kapitalet,

5. bolagets borgenärer inte har tillförsäkrats en sådan betryggande säkerhet som avses i 51 § första stycket 2 eller bolagets ekonomiska förhållanden i övrigt är sådana att delningen inte kan anses förenlig med insättares eller andra fordringsägares intressen,

6. förutsättningarna enligt någon av 51 § första stycket 1, 3 och 4 inte är uppfyllda,

7. det är motiverat av hänsyn till allmänintresset,

8. det enligt 24 kap. 32 § aktiebolagslagen finns hinder mot att det överlåtande bolaget deltar i en gränsöverskridande delning,

9. delningen genomförs för otillbörliga eller bedrägliga ändamål som leder till att unionsrätten eller nationell rätt undgås eller kringgås eller som syftar till detta, eller för brottsliga ändamål, eller

10. delningen förutsätter ett förfarande enligt lagen (2008:9) om arbetstagares medverkan vid gränsöverskridande fusioner, delningar och ombildningar men något sådant förfarande inte har inletts.

Om ansökan inte kan bifallas på grund av att prövning pågår enligt konkurrenslagen eller enligt rådets förordning (EG) nr 139/2004 och prövningen kan antas bli avslutad inom kort tid, får tillståndsfrågan förklaras vilande under högst sex månader.

54 § Finansinspektionens beslut om tillstånd till att verkställa en delningsplan där bolagen ingår i samma grupp ska meddelas inom 60 arbetsdagar efter det att mottagandet av ansökan bekräftades (bedömningsperioden). Om Finansinspektionen begär kompletterande uppgifter, får bedömningsperioden förlängas.

Finansinspektionen ska anses ha beviljat tillstånd till delningen om inspektionen inte meddelat beslut i fråga om ansökan inom bedömningsperioden.

Om Finansinspektionen beviljar tillstånd till delningen, får inspektionen besluta vilken tid delningen ska genomföras inom.

55 § Vid tillämpningen av 24 kap. 47 § aktiebolagslagen (2005:551) ska det som anges om Bolagsverket i stället avse Finansinspektionen.

56 § Om ett övertagande bolag som ska ha sin hemvist i Sverige ska driva bank- eller finansieringsrörelse enligt lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse, värdepappersrörelse enligt lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden eller är ett finansiellt holdingbolag eller blandat finansiellt holdingbolag som ska ansöka om godkännande enligt 1 § 1 eller 2 gäller utöver det som anges i 24 kap. 53 § aktiebolagslagen (2005:551) att Bolagsverket får registrera det övertagande bolaget endast om Finansinspektionen eller en domstol genom ett beslut som har fått laga kraft har gett bolaget tillstånd att driva sådan rörelse eller har beviljat holdingbolaget godkännande enligt 2 §.

57 § Det som anges i 24 kap. 61 § tredje stycket aktiebolagslagen (2005:551) om att väcka talan tillämpas inte. I stället gäller, utöver det som anges i 7 kap. 51 § första stycket och 24 kap. 61 § första stycket aktiebolagslagen att talan inte får väckas efter det att Finansinspektionen eller en domstol genom ett beslut som har fått laga kraft har gett tillstånd till att verkställa delningsplanen.

Utländska företag hemmahörande utanför EES

Tillståndsplikt

58 § Ett företag som är etablerat utanför EES (tredjelandsföretag) får bedriva verksamhet från filial i Sverige (tredjelandsfilial) efter tillstånd från Finansinspektionen om

1. företaget avser att tillhandahålla någon av tjänsterna som avses i punkterna 2 och 6 i bilaga 1 till kapitaltäckningsdirektivet och företaget skulle vara ett kreditinstitut som avses i 1 kap. 2 § första stycket 7 a eller g om det hade varit etablerat inom EES, eller
2. företaget avser ta emot återbetalningspliktiga medel från allmänheten.

Undantag från tillståndsplikt

59 § Tillstånd behövs inte för att bedriva verksamhet enligt 58 § när tjänsterna tillhandahålls

1. till följd av kontakter initierade av kunden,
2. till ett kreditinstitut som avses i 1 kap. 2 § första stycket 7 a eller g eller ett motsvarande utländskt företag,
3. till ett företag i samma grupp som tredjelandsföretaget, eller
4. i samband med att tredjelandsföretaget erbjuder den verksamhet och de tjänster som förtecknas i bilaga I, avsnitt A till Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU av den 15 maj 2014 om marknader för finansiella instrument och om ändring av direktiv 2002/92/EG och av direktiv 2011/61/EU och eventuella kompletterande sidotjänster enligt bilaga I avsnitt B till samma direktiv.

Förutsättningar för tillstånd

60 § Finansinspektionen ska bevilja tillstånd, om

1. tredjelandsfilialen förfogar över tillräckligt med kapital och likviditet enligt 5 b kap. 4–7 §§,
2. tredjelandsfilialen uppfyller kraven på riskhantering och dokumentation och har en tillfredsställande intern kontroll enligt 5 b kap. 8 och 9 §§,
3. tredjelandsfilialens verksamhet utanför Sverige men inom EES är begränsad till finansiering av filialer i samma grupp som tredjelandsföretaget,
4. tredjelandsföretaget har tillstånd i hemlandet för att tillhandahålla de tjänster och bedriva den verksamhet som ansökan avser,
5. tredjelandsföretaget står under betryggande tillsyn av en tillsynsmyndighet i hemlandet och den myndigheten har informerats om att företaget etablerar sig i Sverige,
6. Finansinspektionen bedömer att den kan utöva effektiv tillsyn över tredjelandsfilialen,

7. det inte finns skäl att anta att verksamheten har samband med eller kan öka risken för

a) penningtvätt enligt 1 kap. 6 § lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, eller

b) finansiering av terrorism enligt 6 § terroristbrottslagen (2022:666) eller försök till sådant brott, avseende terroristbrott enligt 4 § samma lag, och

8. insättningar hos en tredjelandsfilial som avses i 58 § 1 a omfattas av garanti enligt lagen (1995:1571) om insättningsgaranti eller av en utländsk garanti som

a) omfattar insättningar som anges i 2 § lagen om insättningsgaranti, och

b) åtminstone motsvarar garantin enligt 4 och 4 c §§ lagen om insättningsgaranti.

61 § Finansinspektionen ska återkalla tillståndet om tredjelandsföretaget

1. inte uppfyller förutsättningarna för tillstånd enligt 60 §,

2. har fått tillståndet genom att lämna falska uppgifter eller på något annat otillbörligt sätt,

3. har förklarat sig avstå från tillståndet,

4. inte inom ett år från det att tillstånd beviljades har börjat bedriva sådan rörelse som tillståndet avser, eller

5. under en sammanhängande tid av sex månader inte har drivit sådan rörelse som tillståndet avser.

Finansinspektionen ska även återkalla tillståndet i enlighet med första stycket 1 om det är sannolikt att företaget inom tolv månader inte längre kommer att uppfylla sina skyldigheter enligt denna lag eller andra författningar som reglerar företagets verksamhet.

Tredjelandsfilialen ska underrätta Finansinspektionen om den inte uppfyller förutsättningarna enligt första stycket 1 eller andra stycket.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
3 kap.	
1 §[5]	
För varje konsoliderad situation ska det finnas ett ansvarigt företag.	
Ett ansvarigt företag ska vara	
1. ett moderinstitut inom EES,	
2. ett finansiellt holdingföretag eller blandat finansiellt holding-företag som har godkänts enligt *1 kap. 8 §*,	2. ett finansiellt holdingföretag eller blandat finansiellt holding-företag som har godkänts enligt *1 a kap. 2 §*,
3. ett kreditinstitut eller ett motsvarande utländskt företag inom EES som	
a) är ett dotterföretag till ett finansiellt moderholdingföretag inom EES eller ett blandat finansiellt moderholdingföretag inom EES och som har medgetts	a) är ett dotterföretag till ett finansiellt moderholdingföretag inom EES eller ett blandat finansiellt moderholdingföretag inom EES och som har medgetts

[5] Senaste lydelse 2021:481.

undantag från kravet på godkännande enligt *1 kap. 9 §*, och

b) avses i *1 kap. 9 §* första stycket 3, eller

4. ett kreditinstitut eller ett motsvarande utländskt företag inom EES, ett finansiellt holdingföretag eller blandat finansiellt holdingföretag som avses i 8 kap. 2 a § första stycket 2 *c*.

undantag från kravet på godkännande enligt *1 a kap. 3 §*, och

b) avses i *1 a kap. 3 §* första stycket 3, eller

4. ett kreditinstitut eller ett motsvarande utländskt företag inom EES, *eller* ett finansiellt holdingföretag eller blandat finansiellt holdingföretag som avses i 8 kap. 2 a § första stycket 2 *d*.

Ledningen för ett finansiellt holdingföretag

Personer med ledande befattningar i ett finansiellt holdingföretag _eller blandat finansiellt holdingföretag_

5 §

Den som ingår i ledningen för ett finansiellt holdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag ska ha tillräcklig insikt och erfarenhet för att delta i ledningen av företaget och även i övrigt vara lämplig för en sådan uppgift.

Företagets verkställande direktör får inte ingå i styrelsen.

6 §

Finansinspektionen har tillsyn över att lämplighetskraven i denna lag är uppfyllda för

1. styreledamöter, verkställande direktörer och ersättare för någon av dem i finansiella holdingföretag eller blandade finansiella holdingföretag,

2. styreledamöter, verkställande direktörer och ersättare för någon av dem och nyckelpersoner i finansiella holdingföretag eller blandade finansiella holdingföretag som har godkänts enligt 1 a kap. 2 §, och

3. de personer som avses i 11 § första stycket 2 i finansiella moderholdingföretag eller blandade finansiella moderholdingföretag som inte har medgetts undantag från kravet på godkännande enligt 1 a kap. 3 §.

Företagen ska lämna Finansinspektionen de uppgifter som inspektionen begär.

Om Finansinspektionen vid inspektion eller på något annat sätt har upptäckt en omständighet som kan antas ha samband med eller utgöra penningtvätt eller finansiering av terrorism, ska inspektionen särskilt kontrollera att personerna som avses i första stycket uppfyller lämplighetskraven.

7 §

Den som är ledamot i styrelsen för ett finansiellt holdingföretag eller blandat finansiellt holdingföretag som har godkänts enligt 1 a kap. 2 § eller är dess verkställande direktör får ha andra uppdrag som styrelseledamot eller verkställande direktör om det bedöms lämpligt.

Om företaget är betydande i fråga om storlek, intern organisation samt verksamhetens art, omfattning och komplexitet, får en styrelseledamot eller verkställande direktör endast inneha en av följande kombinationer av uppdrag:

1. ett uppdrag som verkställande direktör och två uppdrag som styrelseledamot, eller

2. fyra uppdrag som styrelseledamot.

Om en styrelseledamot representerar staten gäller inte andra stycket.

8 §

Vid tillämpningen av 7 § andra stycket ska

1. uppdrag inom samma grupp eller i företag där holdingföretaget har ett kvalificerat innehav räknas som ett enda uppdrag, och

2. uppdrag i verksamheter och organisationer som inte huvud-

sakligen har ett kommersiellt syfte inte beaktas.

En styrelseledamot eller verkställande direktör får, efter tillstånd av Finansinspektionen, ha ytterligare ett uppdrag som styrelseledamot utöver de uppdrag som avses i 7 § andra stycket 1 eller 2.

9 §

Den som är styrelseledamot eller verkställande direktör i ett finansiellt holdingföretag eller blandat finansiellt holdingföretag som har godkänts enligt 1 a kap. 2 § ska avsätta tillräckligt med tid för att kunna utföra sitt uppdrag.

10 §

Om kraven i 1 a kap. 2 § 3 eller 4 inte är uppfyllda ska det finansiella holdingföretaget eller blandade finansiella holdingföretaget som har godkänts enligt 1 a kap. 2 §

1. se till att en styrelseledamot, en verkställande direktör, ersättare för någon av dem eller en nyckelperson inte påbörjar uppdraget eller anställningen, eller

2. besluta att en person inte längre får vara styrelseledamot, verkställande direktör, ersättare för någon av dem eller nyckelperson.

Om holdingföretaget vidtar åtgärder för att personen ska vara lämplig för uppgiften, får personen vara styrelseledamot, verkställande direktör, ersättare för någon av dem eller nyckelperson.

11 §

Ett finansiellt moderholdingföretag eller blandat finansiellt moderholdingföretag som inte har medgetts undantag från kravet på godkännande enligt 1 a kap. 3 § och i vars grupp det ingår ett eller flera stora institut ska anmäla till Finansinspektionen om företaget

1. avser att utse styrelseledamot och verkställande direktör, och

2. utser nyckelpersoner som ansvarar för

a) förvaltningen av finansiella resurser, den finansiella planeringen och den finansiella rapporteringen,

b) riskhanteringsfunktionen,

c) funktionen för regelefterlevnad, eller

d) internrevisionsfunktionen.

En anmälan enligt första stycket 1 ska göras senast 30 arbetsdagar före det att uppdraget eller anställningen ska påbörjas.

4 kap.

11 §[6]

När Finansinspektionen är samordnande tillsynsmyndighet, ska inspektionen utöva tillsyn över att ett finansiellt holdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag uppfyller sina skyldigheter enligt *1 kap. 7–9 §§*.

När Finansinspektionen är samordnande tillsynsmyndighet, ska inspektionen utöva tillsyn över att ett finansiellt holdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag uppfyller sina skyldigheter enligt *1 a kap. 1–3 §§*.

5 b kap. Tillsyn över tredjelandsfilialer

Tillsynen och dess omfattning

1 § Finansinspektionen har tillsyn över tredjelandsfilialer.

För en filial omfattar tillsynen att verksamheten bedrivs enligt

1. denna lag,
2. andra författningar som reglerar filialens verksamhet, och
3. interna instruktioner som har sin grund i författningar som reglerar filialens verksamhet.

Finansinspektionen har dessutom tillsyn över att filialens verkställande direktörer uppfyller lämplighetskraven i denna lag.

Klass 1- och klass 2-filialer

2 § En tredjelandsfilial är en klass 1-filial, om

1. det totala värdet av tillgångarna hänförliga till filialverksamheten uppgår till åtminstone ett belopp som motsvarar 5 miljarder euro,
2. det i verksamheten ingår att ta emot återbetalningspliktiga medel från allmänheten som

[6] Senaste lydelse 2020:1213.

a) uppgår till minst 5 procent av värdet på skulderna hänförliga till filialverksamheten, eller

b) överstiger ett belopp som motsvarar 50 miljoner euro, eller

3. den inte är en kvalificerad tredjelandsfilial enligt artikel 48b i kapitaltäckningsdirektivet.

Övriga tredjelandsfilialer är klass 2-filialer.

3 § En klass 1-filial som inte längre uppfyller kraven i 2 § första stycket ska omedelbart anses vara en klass 2-filial. En klass 2-filial som uppfyller något av kraven i 2 § första stycket ska anses vara en klass 1-filial först efter fyra månader.

Kapitalkrav

4 § Kapitalkravet för en klass 1-filial ska uppgå till det högsta av

1. 2,5 procent

a) av filialens skulder vid tidpunkten för beslut om tillstånd, eller

b) av filialens genomsnittliga skulder enligt de tre föregående räkenskapsåren, eller

2. ett belopp som motsvarar 10 miljarder euro.

Första stycket 1 a gäller bara under de tre första räkenskapsåren.

5 § Kapitalkravet för en klass 2-filial ska uppgå till det högsta av

1. 0,5 procent

a) av filialens skulder vid tidpunkten för beslut om tillstånd, eller

b) av filialens genomsnittliga skulder enligt de tre föregående räkenskapsåren, eller

2. ett belopp som motsvarar 5 miljarder euro.

Första stycket 1 a gäller bara under de tre första räkenskapsåren.

Likviditetskrav

6 § En tredjelandsfilial ska inneha ointecknade och likvida tillgångar som täcker ett likviditetsutflöde under en period av 30 dagar.

En klass 1-filial ska vid tillämpningen av första stycket uppfylla kraven på likviditet i avdelning I, del 6 i tillsynsförordningen.

Krav på att medel ska deponeras på konto

7 § De medel som tredjelandsfilialen ska uppfylla kraven i 4–6 §§ med ska deponeras på ett konto hos ett kreditinstitut som avses i 1 kap. 2 § första stycket 7 a eller g och som inte ingår i samma grupp som tredjelandsföretaget.

Medlen ska användas om tredjelandsföretaget går i likvidation eller om filialens verksamhet upphör enligt 8 kap. 12 § lagen (2015:1016) om resolution.

Krav på riskhantering, dokumentation och intern styrning och kontroll

8 § En tredjelandsfilial ska identifiera, mäta, styra, internt rapportera och ha kontroll över de risker som dess rörelse är förknippad med. Filialen ska

dokumentera sina tillgångar och skulder och ha en tillfredsställande intern styrning och kontroll.

Verksamheten ska drivas på ett sådant sätt att filialens förbindelser med andra företag kan överblickas.

Verkställande direktörer

9 § Det ska finnas minst två verkställande direktörer bosatta i Sverige, med ansvar för den drivna verksamheten här.

De verkställande direktörerna ska ha tillräcklig insikt och erfarenhet och även i övrigt vara lämpliga för en sådan uppgift. De ska även avsätta tillräckligt med tid för att kunna utföra uppdraget.

Tillsynsbefogenheter

10 § Om det totala värdet på tillgångarna för de filialer inom EES som ingår i samma grupp som tredjelandsföretaget uppgår till ett belopp som motsvarar minst 40 miljarder euro, ska Finansinspektionen bedöma om tredjelandsfilialen är systemviktig och om dess verksamhet kan medföra allvarliga konsekvenser för stabiliteten i det finansiella systemet och den reala ekonomin i Sverige eller inom EES.

Beloppet ska beräknas utifrån ett genomsnitt av tillgångarna för de tre närmast föregående räkenskapsåren eller i absoluta tal för minst tre av de fem närmast föregående räkenskapsåren. Vid bedömningen ska Finansinspektionen tillämpa artiklarna 48i.2 och 131.3 i kapitaltäckningsdirektivet.

Om filialens verksamhet bedöms medföra allvarliga konsekvenser för stabiliteten i det finansiella systemet och den reala ekonomin i Sverige eller inom EES, får Finansinspektionen begära att filialen

1. omstrukturerar eller begränsar sin verksamhet, eller
2. lämnar upplysningar enligt 6 kap. 1 § eller vidtar sådana åtgärder som avses i 8 kap. 1 a §.

11 § Finansinspektionen ska lämna sin bedömning enligt 10 § till övriga berörda behöriga myndigheter och Europeiska bankmyndigheten.

Om någon av de berörda behöriga myndigheterna invänder mot bedömningen, ska Finansinspektionen, inom tre månader och i samverkan med Europeiska bankmyndigheten, försöka komma överens med myndigheterna.

Finansinspektionen ska därefter, även om en överenskommelse inte nås, ensam fatta beslut enligt 10 §. Finansinspektionen ska underrätta övriga berörda behöriga myndigheter och Europeiska bankmyndigheten om inspektionen bedömer att en filial uppfyller förutsättningarna i 10 § första stycket men inspektionen inte vidtar åtgärder enligt 10 § tredje stycket.

12 § Om Finansinspektionen har invändningar mot en bedömning som en annan behörig myndighet har gjort när det gäller om en filial i det landet är systemviktig, ska inspektionen invända inom 10 arbetsdagar från det att bedömningen har tagits emot.

13 § Om åtgärder enligt 10 § tredje stycket och 8 kap. 1 a § inte är eller bedöms vara tillräckliga, får Finansinspektionen, efter att Europeiska bankmyndigheten och berörda behöriga myndigheter har fått tillfälle att lämna synpunkter, kräva att tredjelandsföretaget, om det avser att fortsätta att driva verksamheten i Sverige, ska driva verksamheten genom ett dotterföretag som har tillstånd för bank-, finansierings- eller värdepappersrörelse, om

1. filialen inte längre uppfyller förutsättningarna för tillstånd enligt 1 a kap. 60 § 3,
2. det totala värdet på filialens tillgångar i Sverige uppgår till ett belopp som motsvarar minst 10 miljarder euro,
3. det totala värdet på tillgångarna för de filialer inom EES som ingår i samma grupp som tredjelandsföretaget uppgår till ett belopp som motsvarar minst 40 miljarder euro,
4. filialens verksamhet uppfyller de krav på systemviktighet som avses i artikel 48i.2 eller 131.3 i kapitaltäckningsdirektivet och verksamheten kan få allvarliga konsekvenser för stabiliteten i det finansiella systemet och den reala ekonomin i Sverige eller inom EES, eller
5. filialens verksamhet bedöms uppfylla förutsättningarna enligt 10 § första stycket.

Vid tillämpning av första stycket 2 och 3 gäller artikel 48i.2 andra stycket i kapitaltäckningsdirektivet.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
6 kap.	
1 §[7]	
Följande företag ska till Finansinspektionen lämna de upplysningar om sin verksamhet och därmed sammanhängande omständigheter som inspektionen begär för tillsynen:	
1. företag som	
a) står under tillsyn utifrån sin konsoliderade situation enligt denna lag eller enligt en utländsk offentlig reglering som bygger på kapitaltäckningsdirektivet,	
b) står under tillsyn enligt artikel 7 i värdepappersbolagsförordningen, eller	
c) ingår i en värdepappersföretagskoncern som omfattas av ett beslut enligt artikel 8 i värdepappersbolagsförordningen,	
2. andra dotterföretag till ett kreditinstitut, ett värdepappersbolag, ett finansiellt holdingföretag, ett blandat finansiellt holdingföretag eller ett värdepappersinriktat holdingföretag än de som avses i 1,	
	3. tredjelandsfilialer,
3. holdingföretag med blandad verksamhet och dotterföretag till holdingföretag med blandad verksamhet,	*4.* holdingföretag med blandad verksamhet och dotterföretag till holdingföretag med blandad verksamhet,
4. blandade finansiella holdingföretag, och	*5.* blandade finansiella holdingföretag, och

[7] Senaste lydelse 2021:481.

5. företag som fått i uppdrag av ett kreditinstitut, ett värdepappersbolag, ett finansiellt holdingföretag, holdingföretag med blandad verksamhet, blandat finansiellt holdingföretag eller värdepappersinriktat holdingföretag att utföra ett visst arbete eller vissa funktioner.	*6*. företag som fått i uppdrag av ett kreditinstitut, ett värdepappersbolag, ett finansiellt holdingföretag, holdingföretag med blandad verksamhet, blandat finansiellt holdingföretag eller värdepappersinriktat holdingföretag att utföra ett visst arbete eller vissa funktioner.

Om företaget inte lämnar upplysningarna till Finansinspektionen, får inspektionen förelägga företaget att göra det.

3 §[8]

Finansinspektionen ska, i den utsträckning som följer av Sveriges medlemskap i Europeiska unionen, i sin tillsynsverksamhet samarbeta och utbyta information med

1. andra behöriga myndigheter,
2. Europeiska bankmyndigheten,
3. Europeiska systemrisknämnden,
4. Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten,

	5. Myndigheten för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism,
5. myndigheter inom EES som har tillsyn över försäkringsföretag,	*6*. myndigheter inom EES som har tillsyn över försäkringsföretag,
6. offentliga organ inom EES som avses i artikel 56 första stycket h i kapitaltäckningsdirektivet, och	*7*. offentliga organ inom EES som avses i artikel 56 första stycket h i kapitaltäckningsdirektivet, och
7. andra berörda myndigheter, om det uppstår en kritisk situation i Sverige som kan äventyra likviditeten på finansmarknaden eller stabiliteten i det finansiella systemet i något land inom EES.	*8*. andra berörda myndigheter, om det uppstår en kritisk situation i Sverige som kan äventyra likviditeten på finansmarknaden eller stabiliteten i det finansiella systemet i något land inom EES.

Finansinspektionen får, i den utsträckning som följer av artikel 58a i kapitaltäckningsdirektivet, i sin tillsynsverksamhet samarbeta och utbyta information med

1. Internationella valutafonden,
2. Världsbanken,
3. Banken för internationell betalningsutjämning, och
4. Rådet för finansiell stabilitet.

8 kap.

1 a §

Om en tredjelandsfilial inte uppfyller kraven i denna lag, föreskrifter som meddelats med

[8] Senaste lydelse 2020:1213.

stöd av lagen eller andra författningar som reglerar filialens verksamhet, ska Finansinspektionen förelägga filialen att inom viss tid begränsa rörelsen i något avseende, minska riskerna i den eller vidta någon annan åtgärd för att komma till rätta med situationen.

Finansinspektionen får dessutom ingripa genom att besluta att

1. en filial utöver de kapital- och likviditetskrav som gäller enligt 5 b kap. 4, 5 eller 6 § ska uppfylla ett särskilt kapital- eller likviditetskrav, eller

2. filialen eller någon av dess verkställande direktörer ska betala en sanktionsavgift, om det finns skäl att anta att filialens verksamhet har samband med eller kan öka risken för penningtvätt eller finansiering av terrorism enligt 1 a kap. 60 § 7, filialen har fått tillståndet genom att lämna falska uppgifter eller på något annat otillbörligt sätt, eller filialen inte uppfyller sina skyldigheter enligt 5 b kap. 8 §.

Vid ingripande enligt andra stycket 2 gäller 15 kap. 1 b, 1 c och 8–9 d §§ lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse i tillämpliga delar.

.

2 a §[9]

Finansinspektionen ska ingripa mot ett finansiellt holdingföretag eller blandat finansiellt holdingföretag som inte uppfyller sina skyldigheter enligt *1 kap. 7 eller 8 §* genom att

Finansinspektionen ska ingripa mot ett finansiellt holdingföretag eller blandat finansiellt holdingföretag som inte uppfyller sina skyldigheter enligt *1 a kap. 2 eller 3 §* genom att

1. besluta att företaget vid stämman inte får företräda sina aktier eller andelar i dotterföretag som är institut, eller

2. förelägga företaget att

a) inom en viss tid begränsa riskerna i något avseende,

b) avyttra eller minska sitt innehav i institut eller andra dotterföretag i gruppen,

[9] Senaste lydelse 2020:1213.

c) till sina aktieägare överföra ägarintressena i dotterföretag som är institut,

d) utse ett företag som tillfälligt ansvarar för att säkerställa att kraven i 3 kap. 2 § uppfylls,

e) begränsa eller helt avstå från utdelning eller räntebetalningar, eller

f) lämna in en plan som visar hur företaget *utan dröjsmål* ska uppfylla kravet.

Vid ingripande gäller *1 kap. 11–13 §§* i tillämpliga delar, om

1. Finansinspektionen är samordnande tillsynsmyndighet och företaget är etablerat i ett annat land inom EES, eller

2. Finansinspektionen inte är samordnande tillsynsmyndighet och företaget är etablerat i Sverige.

f) lämna in en plan som visar hur företaget *snarast möjligt* ska uppfylla kravet.

Vid ingripande gäller *1 a kap. 5–7 §§* i tillämpliga delar, om

2 b §[10]

Om någon som ingår i ledningen i ett finansiellt holdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag inte uppfyller de krav som anges i 3 kap. 5 §, får Finansinspektionen besluta att personen eller personerna inte längre får vara styrelseledamot eller verkställande direktör.

Finansinspektionen får då utse en ersättare. Ersättarens uppdrag gäller till dess företaget utsett en ny styrelseledamot eller verkställande direktör.

Om någon som ingår i ledningen i ett finansiellt holdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag inte uppfyller de krav som anges i *1 a kap. 2 § 3 a eller* 3 kap. 5 §, får Finansinspektionen besluta att personen eller personerna inte längre får vara styrelseledamot eller verkställande direktör.

Första stycket gäller också om styrelsen i sin helhet inte uppfyller de krav som anges i 1 a kap. 2 § 4.

2 c §[11]

Finansinspektionen får ingripa genom att besluta att ett företag som avses i *1 kap. 7 §* eller någon som ingår i ledningen i ett sådant företag ska betala en sanktionsavgift, om

1. företaget inte uppfyller sina skyldigheter enligt någon av *1 kap. 7–9 §§*, *eller*

2. företaget är ett finansiellt moderholdingföretag eller ett

Finansinspektionen får ingripa genom att besluta att ett företag som avses i *1 a kap. 1 §* eller någon som ingår i ledningen i ett sådant företag ska betala en sanktionsavgift, om

1. företaget inte uppfyller sina skyldigheter enligt någon av *1 a kap. 1–3 §§*,

2. företaget inte uppfyller sina skyldigheter enligt någon av 1 a kap. 8, 22, 23, 29 eller 40 §§, *eller*

3. företaget är ett finansiellt moderholdingföretag eller ett

[10] Senaste lydelse 2020:1213.
[11] Senaste lydelse 2020:1213.

blandat finansiellt moderholdingföretag och inte uppfyller kraven i del tre, fyra, sex eller sju i tillsynsförordningen eller 2 kap. 1 eller 2 § på grupp- eller undergruppsnivå.	blandat finansiellt moderholdingföretag och inte uppfyller kraven i del tre, fyra, sex eller sju i tillsynsförordningen eller 2 kap. 1 eller 2 § på grupp- eller undergruppsnivå.

Vid ingripande gäller 15 kap. 1 b, 1 c och 8–9 d §§ lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse i tillämpliga delar.

Vid en överträdelse enligt första stycket 1 får Finansinspektionen också besluta att den eller de ägare av aktier eller andelar som medverkat till överträdelsen inte får företräda aktierna eller andelarna vid stämman. Vid en överträdelse enligt första stycket 2 får inspektionen också besluta att någon som ingår i ledningen i ett sådant företag under en viss tid, lägst tre *år* och högst tio år, inte får vara styrelseledamot eller verkställande direktör i ett kreditinstitut, eller ersättare för någon av dem.	Vid en överträdelse enligt första stycket 1 får Finansinspektionen också besluta att den eller de ägare av aktier eller andelar som medverkat till överträdelsen inte får företräda aktierna eller andelarna vid stämman. Vid en överträdelse enligt första stycket 2 *eller 3* får inspektionen också besluta att någon som ingår i ledningen i ett sådant företag under en viss tid, lägst tre och högst tio år, inte får vara styrelseledamot eller verkställande direktör i ett kreditinstitut, eller ersättare för någon av dem.
	2 d §
	Om kraven i 1 a kap. 2 § 3 eller 4 inte är uppfyllda för de personer som avses i 3 kap. 11 § får Finansinspektionen, utöver ett föreläggande enligt 1 § om att komma till rätta med situationen och ett beslut enligt 2 b § första stycket, besluta att
	1. en styrelseledamot eller den verkställande direktören inte får påbörja uppdraget eller anställningen, eller
	2. en nyckelperson som avses i 3 kap. 11 § inte längre får vara det.

10 kap.

2 §[12]

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. vilka krav som ska ställas på den som ska ingå i ledningen i

a) ett finansiellt holdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag enligt 3 kap. 5 §, eller	a) ett finansiellt holdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag enligt *1 a kap. 2 § 3 och 4* och 3 kap. 5 §, eller

[12] Senaste lydelse 2025:186.

b) ett värdepappersinriktat holdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag enligt 3 a kap. 2 §,

2. vilka krav som ska ställas på den som ska utöva ett betydande inflytande över verksamheten i ett finansiellt holdingföretag eller blandat finansiellt holdingföretag som avses i 1 a kap. 2 § 3 b,

3. handläggningen av ärenden enligt 1 a kap. 8, 29, 38, 40 och 49 §§,

4. vilka tillgångar och skulder som ska räknas med vid beräkningen av vad som utgör en väsentlig överföring enligt 1 a kap. 23 §,

2. vid vilken tidpunkt, på vilken plats och med vilka intervall

5. vid vilken tidpunkt, på vilken plats och med vilka intervall

a) kreditinstitut ska offentliggöra sådan information som anges i artiklarna 431–455 i tillsynsförordningen, och

b) värdepappersbolag ska offentliggöra sådan information som anges i artikel 46 i värdepappersbolagsförordningen,

6. vilka upplysningar ett finansiellt holdingföretag eller blandat finansiellt holdingföretag ska lämna till Finansinspektionen för dess tillsynsverksamhet,

7. mångfaldspolicy vid tillsättandet av styrelse samt resurser för introduktion och utbildning av styrelseledamöter för finansiella holdingföretag eller blandade finansiella holdingföretag som avses i 1 a kap. 2 §,

8. vilka poster som får räknas in i kapitalkraven enligt 5 b kap. 3 och 4 §§ och kraven på ett sådant konto som kapitalet ska deponeras på enligt 5 b kap. 7 §,

9. vilka åtgärder en filial ska vidta för att uppfylla de krav på riskhantering, dokumentation och intern styrning och kontroll och lämplighet som avses i 5 b kap. 8 och 9 §§,

10. vid vilken tidpunkt och med vilka intervall uppgifter enligt artiklarna 21c.2, 48k.1 och 48k.2 i kapitaltäckningsdirektivet ska rapporteras,

3. vilken information moderföretag ska offentliggöra enligt 6 kap. 2 §,

4. när kapitalbaskraven i tillsynsförordningen eller Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/2402 av den 12 december 2017 om ett allmänt ramverk för värdepapperisering och om inrättande av ett särskilt ramverk för enkel, transparent och standardiserad värdepapperisering samt om ändring av direktiven 2009/65/EG, 2009/138/EG och 2011/61/EU och förordningarna (EG) nr 1060/2009 och (EU) nr 648/2012 inte ska anses täcka en risk och hur nivån på ett särskilt kapitalbaskrav enligt 2 kap. för att täcka en sådan risk ska fastställas,

5. de omständigheter som ska beaktas, dels vid prövningen enligt 2 kap. 2 § av om ett kreditinstitut eller ett värdepappersbolag ska uppfylla ett särskilt likviditetskrav, dels vid fastställandet av en lämplig nivå för ett sådant särskilt likviditetskrav i samband med en översyn och utvärdering av företaget, och

6. hur uppgifter enligt 6 kap. 10 a § första stycket och 11 § ska lämnas.

11. vilken information moderföretag ska offentliggöra enligt 6 kap. 2 §,

12. när kapitalbaskraven i tillsynsförordningen eller Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/2402 av den 12 december 2017 om ett allmänt ramverk för värdepapperisering och om inrättande av ett särskilt ramverk för enkel, transparent och standardiserad värdepapperisering samt om ändring av direktiven 2009/65/EG, 2009/138/EG och 2011/61/EU och förordningarna (EG) nr 1060/2009 och (EU) nr 648/2012 inte ska anses täcka en risk och hur nivån på ett särskilt kapitalbaskrav enligt 2 kap. för att täcka en sådan risk ska fastställas,

13. de omständigheter som ska beaktas, dels vid prövningen enligt 2 kap. 2 § av om ett kreditinstitut eller ett värdepappersbolag ska uppfylla ett särskilt likviditetskrav, dels vid fastställandet av en lämplig nivå för ett sådant särskilt likviditetskrav i samband med en översyn och utvärdering av företaget, och

14. hur uppgifter enligt 6 kap. 10 a § första stycket och 11 § ska lämnas.

---

1. Denna lag träder i kraft den 11 januari 2027 i fråga om 1 a kap. 58–61 §§, 5 b kap., 6 kap. 1 § och 8 kap. 1 a § och i övrigt den 11 januari 2026.

2. De nya bestämmelserna i 1 a kap. 58–61 §§ ska dock tillämpas på ansökningar om tillstånd enligt 1 a kap. 58 § som lämnas in till Finansinspektionen efter den 11 januari 2026 och som avser tid efter den 11 januari 2027.

3. Bestämmelserna i 1 a kap. 58–61 §§ tillämpas på avtal som har ingåtts efter den 10 juli 2026 och som avser nya förpliktelser.

4. Äldre bestämmelser gäller för överträdelser som ägt rum före ikraftträdandet.

1.18 Förslag till lag om ändring i lagen (2015:1016) om resolution

Härigenom föreskrivs[1] att 2 kap. 1 § och 12 kap. 4 § lagen (2015:1016) om resolution ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*

2 kap.

1 §[2]

I denna lag avses med

anmält avvecklingssystem: ett anmält avvecklingssystem enligt 2 § lagen (1999:1309) om system för avveckling av förpliktelser på finansmarknaden,

bankdag: en dag som inte är en lördag, en söndag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton eller en allmän helgdag,

behörig myndighet: i Sverige Finansinspektionen och i fråga om övriga länder inom EES en behörig myndighet enligt definitionen i artikel 4.1.40 i tillsynsförordningen, inbegripet Europeiska centralbanken när det gäller de särskilda uppgifter som den tilldelas genom rådets förordning (EU) nr 1024/2013 av den 15 oktober 2013 om tilldelning av särskilda uppgifter till Europeiska centralbanken i fråga om politiken för tillsyn över kreditinstitut, i den ursprungliga lydelsen,

berörd myndighet: i Sverige Finansinspektionen och i fråga om övriga länder inom EES, den myndighet som länderna identifierat enligt artikel 61.2 i krishanteringsdirektivet,

betydande filial: en filial som är betydande enligt artikel 51.1 i kapitaltäckningsdirektivet,

blandat finansiellt holdingföretag: ett holdingföretag enligt artikel 4.1.21 i tillsynsförordningen,

blandat finansiellt moderholdingföretag inom EES: ett inom EES etablerat blandat finansiellt holdingföretag som inte självt är ett dotterföretag till ett

a) institut eller ett EES-institut som auktoriserats i något land inom EES, eller

b) annat blandat finansiellt holdingföretag eller ett finansiellt holdingföretag som är etablerat i något land inom EES,

central motpart: en central motpart enligt artikel 2.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012 av den 4 juli 2012 om OTC-derivat, centrala motparter och transaktionsregister som har auktoriserats enligt artikel 14 eller godkänts enligt artikel 25 i samma förordning,

det kombinerade buffertkravet: det kombinerade buffertkravet enligt 2 kap. 2 § lagen (2014:966) om kapitalbuffertar,

dotterföretag: ett dotterföretag enligt artikel 4.1.16 i tillsynsförordningen,

[1] Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/1619 av den 31 maj 2024 om ändring av direktiv 2013/36/EU vad gäller tillsynsbefogenheter, sanktioner, filialer från tredjeland och miljö, samhällsansvar och bolagsstyrningsrisker, i den ursprungliga lydelsen.
[2] Senaste lydelse 2022:194.

EES: Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,

EES-filial: en filial till ett tredjelandsinstitut som är etablerad i ett land inom EES,

EES-institut: ett institut enligt artikel 4.1.3 i tillsynsförordningen som är hemmahörande i ett annat land inom EES än Sverige,

europeiskt systemviktig resolutionsenhet: en resolutionsenhet som inte omfattas av artikel 92a i tillsynsförordningen och som har tillgångar som överstiger 100 miljarder euro eller ingår i en resolutionsgrupp som har tillgångar som överstiger 100 miljarder euro,

filial: en filial enligt artikel 4.1.17 i tillsynsförordningen,

finansiellt holdingföretag: ett holdingföretag enligt artikel 4.1.20 i tillsynsförordningen,

finansiellt institut: ett företag enligt artikel 4.1.26 i tillsynsförordningen,

finansieringsplan: en plan enligt artikel 107 i krishanteringsdirektivet,

finansiellt moderholdingföretag inom EES: ett inom EES etablerat finansiellt holdingföretag som inte självt är ett dotterföretag till ett

a) institut eller ett EES-institut som auktoriserats i något land inom EES, eller

b) annat finansiellt holdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag som är etablerat i något land inom EES,

finansieringsarrangemang: ett arrangemang för finansiering av kostnader för resolution som upprättats av ett land inom EES enligt artikel 100 i krishanteringsdirektivet,

förordningen om resolutionsavgifter: kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/63 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/59/EU *av den 21 oktober 2014* avseende förhandsbidrag till finansieringsarrangemang för resolution,	*förordningen om resolutionsavgifter*: kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/63 *av den 21 oktober 2014* om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/59/EU avseende förhandsbidrag till finansieringsarrangemang för resolution,

garanterad insättning: en insättning som omfattas av insättningsgarantin enligt 4 och 4 c §§ lagen (1995:1571) om insättningsgaranti,

globalt systemviktigt institut: ett globalt systemviktigt institut enligt artikel 4.1.133 i tillsynsförordningen,

globalt systemviktigt institut hemmahörande utanför EES: ett globalt systemviktigt institut hemmahörande utanför EES enligt artikel 4.1.134 i tillsynsförordningen,

globalt systemviktig resolutionsenhet: en resolutionsenhet som är ett globalt systemviktigt institut eller del av ett sådant,

gruppbaserad: som är gjord på grundval av den konsoliderade situationen enligt artikel 4.1.47 i tillsynsförordningen eller artikel 4.1.11 i värdepappersbolagsförordningen,

gränsöverskridande koncern: en koncern med moder- och dotterföretag i flera länder inom EES,

holdingföretag med blandad verksamhet: ett holdingföretag enligt artikel 4.1.22 i tillsynsförordningen,

institut: kreditinstitut och värdepappersbolag,

kapitalbas:

1. för kreditinstitut, detsamma som avses i artikel 72 i tillsynsförordningen och

2. för värdepappersbolag, detsamma som avses i artikel 9 i värdepappersbolagsförordningen,

kapitaltäckningsdirektivet: Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU av den 26 juni 2013 om behörighet att utöva verksamhet i kreditinstitut och om tillsyn av kreditinstitut, om ändring av direktiv 2002/87/EG och om upphävande av direktiven 2006/48/EG och 2006/49/EG, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) *2019/2034*,	*kapitaltäckningsdirektivet*: Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU av den 26 juni 2013 om behörighet att utöva verksamhet i kreditinstitut och om tillsyn av kreditinstitut, om ändring av direktiv 2002/87/EG och om upphävande av direktiven 2006/48/EG och 2006/49/EG, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) *2024/1619*,

koncern: ett moderföretag och dess dotterföretag,

koncernresolutionsordning: en plan enligt artikel 91.6 i krishanteringsdirektivet,

kreditinstitut: ett kreditinstitut enligt lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse och ett sådant värdepappersbolag som avses i 1 kap. 2 § första stycket 7 c–g lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag,

krisavvärjande åtgärd:

a) en åtgärd för att undanröja väsentliga brister eller väsentliga hinder för återhämtning enligt 6 a kap. 6 och 7 §§ lagen om bank- och finansieringsrörelse och 8 a kap. 7 och 8 §§ lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,

b) en åtgärd för att undanröja eller minska väsentliga hinder för rekonstruktion eller avveckling enligt 3 kap. 3–5 och 12–24 §§,

c) en åtgärd som enligt beslut av Finansinspektionen är en krisavvärjande åtgärd enligt 15 kap. 2 c § lagen om bank- och finansieringsrörelse eller 25 kap. 2 c § lagen om värdepappersmarknaden,

d) ett beslut av Finansinspektionen om att tillsätta en tillfällig förvaltare enligt 15 a kap. lagen om bank- och finansieringsrörelse eller 25 a kap. lagen om värdepappersmarknaden, eller

e) nedskrivning eller konvertering av relevanta kapitalinstrument enligt 6 kap.,

krishanteringsdirektivet: Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/59/EU av den 15 maj 2014 om inrättande av en ram för återhämtning och resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av rådets direktiv 82/891/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/24/EG, 2002/47/EG, 2004/25/EG, 2005/56/EG, 2007/36/EG, 2011/35/EU, 2012/30/EU och 2013/36/EU samt Europaparlamentets och rådets förordningar (EU) nr 1093/2010 och (EU) nr 648/2012, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/2034,

kritisk verksamhet: en tjänst eller en transaktion som, om den upphörde, sannolikt skulle leda till en allvarlig störning i det finansiella systemet,

kvalificerad insättning: en insättning enligt lagen om insättningsgaranti som inte är undantagen enligt 4 b eller 5 § den lagen,

kärnprimärkapital: kapital som avses i artikel 50 i tillsynsförordningen,

kärnprimärkapitalinstrument: kapitalinstrument som uppfyller villkoren i artikel 28.1–28.4, 29.1–29.5 eller 31.1 i tillsynsförordningen,

moderföretag: ett moderföretag enligt artikel 4.1.15 a i tillsynsförordningen,

moderföretag inom EES: ett moderinstitut inom EES, ett finansiellt moderholdingföretag inom EES eller ett blandat finansiellt moderholdingföretag inom EES,

moderföretag i tredjeland: ett moderinstitut, ett finansiellt moderholdingföretag eller ett blandat finansiellt moderholdingföretag som är hemmahörande i ett land utanför EES,

moderinstitut inom EES: ett institut eller ett EES-institut som är ett moderföretag och som inte självt är ett dotterföretag till ett

a) annat institut eller ett EES-institut, eller

b) finansiellt holdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag som är etablerat i något land inom EES,

nationellt systemviktig resolutionsenhet: en resolutionsenhet som inte är en globalt systemviktig resolutionsenhet eller en europeiskt systemviktig resolutionsenhet men som Riksgäldskontoret bedömer vara en sannolik systemrisk i händelse av fallissemang,

relevanta kapitalinstrument: övriga primärkapitalinstrument och supplementärkapitalinstrument,

resolutionsenhet: en juridisk person inom EES som enligt en resolutionsplan ska vara föremål för resolutionsåtgärder,

resolutionsförfarande i tredjeland: en åtgärd som enligt rätten i ett land utanför EES syftar till att hantera en kris i ett tredjelandsinstitut eller i ett moderföretag i tredjeland, om åtgärden är jämförbar med sådana resolutionsåtgärder som får vidtas enligt denna lag i fråga om ändamål och förväntat resultat,

resolutionsgrupp: en resolutionsenhet och dess dotterföretag som inte är

a) en resolutionsenhet,

b) ett dotterföretag till en annan resolutionsenhet, eller

c) ett dotterföretag i ett tredjeland som enligt resolutionsplanen inte ingår i resolutionsgruppen och dess dotterföretag,

resolutionskollegium: ett resolutionskollegium enligt artikel 88 i krishanteringsdirektivet,

resolutionsåtgärd: någon av de åtgärder som anges i 12 kap. 1 §,

samordnande berörd myndighet: den berörda myndigheten i samma land inom EES som den samordnande tillsynsmyndigheten,

samordnande resolutionsmyndighet: resolutionsmyndigheten i samma land inom EES som den samordnande tillsynsmyndigheten,

samordnande tillsynsmyndighet: en behörig myndighet som ansvarar för att utöva gruppbaserad tillsyn av moderinstitut inom EES och av institut som kontrolleras av finansiella moderholdingföretag inom EES eller blandade finansiella moderholdingföretag inom EES,

större dotterföretag: ett större dotterföretag enligt artikel 4.1.135 i tillsynsförordningen,

supplementärkapitalinstrument: kapitalinstrument och efterställda lån som uppfyller villkoren i artikel 63 i tillsynsförordningen,

tillsynsförordningen: Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012,

tillsynskollegium: ett tillsynskollegium enligt artikel 116 i kapitaltäckningsdirektivet eller artikel 48 i värdepappersbolagsdirektivet,

tredjelandsinstitut: ett företag som har sitt huvudkontor i ett land utanför EES och som skulle vara ett institut om det var hemmahörande inom EES,

värdepappersbolag: ett svenskt aktiebolag som har tillstånd att driva värdepappersrörelse enligt lagen om värdepappersmarknaden, om det har tillstånd för någon av de tjänster som anges i 2 kap. 1 § 3 eller 6 den lagen, utom sådana värdepappersbolag som avses i 1 kap. 2 § första stycket 7 c–g lagen om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag,

värdepappersbolagsdirektivet: Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/2034 av den 27 november 2019 om tillsyn av värdepappersföretag och om ändring av direktiven 2002/87/EG, 2009/65/EG, 2011/61/EU, 2013/36/EU, 2014/59/EU och 2014/65/EU, i den ursprungliga lydelsen,

värdepappersbolagsförordningen: Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/2033 av den 27 november 2019 om tillsynskrav för värdepappersföretag och om ändring av förordningarna (EU) nr 1093/2010, (EU) nr 575/2013, (EU) nr 600/2014 och (EU) nr 806/2014, och

övriga primärkapitalinstrument: kapitalinstrument som uppfyller villkoren i artikel 52.1 i tillsynsförordningen.

12 kap.

4 §[3]

När resolutionsåtgärder vidtas ska aktiebolagslagen (2005:551) *och* lagen (2006:451) om offentliga uppköpserbjudanden inte tillämpas i de delar som motsvarar	När resolutionsåtgärder vidtas ska aktiebolagslagen (2005:551)*,* lagen (2006:451) om offentliga uppköpserbjudanden *på aktiemarknaden och lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag* inte tillämpas i de delar som motsvarar

– artikel 5.1 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/25/EG av den 21 april 2004 om uppköpserbjudanden, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/59/EU,

– avdelning II, kapitel -I, II och IV i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/1132 av den 14 juni 2017 om vissa aspekter av bolagsrätt, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/2121,

– Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/36/EG av den 11 juli 2007 om utnyttjande av vissa av aktieägares rättigheter i börsnoterade företag, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/59/EU,

– Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/35/EU av den 5 april 2011 om fusioner av aktiebolag, i	– Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/35/EU av den 5 april 2011 om fusioner av aktiebolag, i

[3] Senaste lydelse 2022:1656.

Bilaga 1

lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/59/EU, *och*	lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/59/EU,
– artiklarna 10, 19.1, 29.1–29.3, 31.2 första stycket, 33–36 och 40–42 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/30/EU av den 25 oktober 2012 om samordning av de skyddsåtgärder som krävs i medlemsstaterna av de i artikel 54 andra stycket i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt avsedda bolagen i bolagsmännens och tredje mans intressen när det gäller att bilda ett aktiebolag samt att bevara och ändra dettas kapital, i syfte att göra skyddsåtgärderna likvärdiga, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/59/EU.	– artiklarna 10, 19.1, 29.1–29.3, 31.2 första stycket, 33–36 och 40–42 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/30/EU av den 25 oktober 2012 om samordning av de skyddsåtgärder som krävs i medlemsstaterna av de i artikel 54 andra stycket i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt avsedda bolagen i bolagsmännens och tredje mans intressen när det gäller att bilda ett aktiebolag samt att bevara och ändra dettas kapital, i syfte att göra skyddsåtgärderna likvärdiga, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/59/EU*, och*
	– artiklarna 27h–27l i kapitaltäckningsdirektivet om fusioner och delningar.

Denna lag träder i kraft den 11 januari 2026.

1.19 Förslag till lag om ändring i lagen (2018:677) med instruktion för Nämnden för prövning av statsråds och vissa andra befattningshavares övergångsrestriktioner

Härigenom föreskrivs att 1 och 15 §§ lagen (2018:677) med instruktion för Nämnden för prövning av statsråds och vissa andra befattningshavares övergångsrestriktioner[1] ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
1 §[2]	
Bestämmelser om uppgifter för Nämnden för prövning av statsråds och vissa andra befattningshavares övergångsrestriktioner finns i lagen (2018:676) om restriktioner vid statsråds och statssekreterares övergång till annan än statlig verksamhet.	Bestämmelser om uppgifter för Nämnden för prövning av statsråds och vissa andra befattningshavares övergångsrestriktioner finns i lagen (2018:676) om restriktioner vid statsråds och statssekreterares övergång till annan än statlig verksamhet *och lagen (2025:0000) om karens för vissa befattningshavare i Finansinspektionen vid övergång till annan verksamhet*.
Bestämmelser om uppgifter för nämnden finns även i lagen (2020:537) om restriktioner vid en riksrevisors och en riksrevisionsdirektörs övergång till annan verksamhet.	
Nämnden är en myndighet under riksdagen.	
15 §	
I 12 § lagen (2018:676) om restriktioner vid statsråds och statssekreterares övergång till annan än statlig verksamhet finns bestämmelser om överklagande av nämndens beslut om övergångsrestriktioner.	I 12 § lagen (2018:676) om restriktioner vid statsråds och statssekreterares övergång till annan än statlig verksamhet *och 11 § lagen (2025:0000) om karens för vissa befattningshavare i Finansinspektionen vid övergång till annan verksamhet* finns bestämmelser om överklagande av nämndens beslut om övergångsrestriktioner.
Bestämmelser om överklagande av beslut som rör utlämnande av handlingar och uppgifter finns i lagen (1989:186) om överklagande av administrativa beslut av Riksdagsförvaltningen och riksdagens myndigheter.	

Denna lag träder i kraft den 11 januari 2026.

[1] Senaste lydelse av lagens rubrik 2020:776.
[2] Senaste lydelse 2020:776.

1.20 Förslag till lag om ändring i lagen (2022:197) om ändring i lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 11 § lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder i stället för lydelsen enligt lagen (2022:197) om ändring i den lagen ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*

1 kap.

11 §

I denna lag betyder

1. *arbetstagarrepresentanter*: detsamma som i artikel 2 e i Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/14/EG av den 11 mars 2002 om inrättande av en allmän ram för information till och samråd med arbetstagare i Europeiska gemenskapen, i den ursprungliga lydelsen,

2. *direktivet om förvaltare av alternativa investeringsfonder*: Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU av den 8 juni 2011 om förvaltare av alternativa investeringsfonder samt om ändring av direktiv 2003/41/EG och 2009/65/EG och förordningarna (EG) nr 1060/2009 och (EU) nr 1095/2010, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/2034,

3. *EES*: Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,

4. *emittent*: ett företag som har sitt stadgeenliga säte i ett land inom EES och vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad,

5. *etablerad*:

a) för en alternativ investeringsfond: där fonden har tillstånd eller är registrerad eller, om fonden varken har tillstånd eller är registrerad, där dess stadgeenliga säte eller huvudkontor finns, eller, om fonden inte har något stadgeenligt säte eller huvudkontor, det land till vilket fonden har starkast anknytning,

b) för en AIF-förvaltare: där dess stadgeenliga säte finns,

c) för ett förvaringsinstitut: där dess stadgeenliga säte eller en filial finns,

6. *filial*: avdelningskontor med självständig förvaltning, varvid även en AIF-förvaltares etablering av flera driftställen i ett annat land inom EES än hemlandet eller i ett land utanför EES ska anses som en enda filial,

7. *finansiell hävstång*: en metod genom vilken en AIF-förvaltare ökar exponeringen för en förvaltad alternativ investeringsfond genom lån av kontanter eller värdepapper, eller med användning av derivatinstrument eller på något annat sätt,

8. *finansiella instrument*: detsamma som i 1 kap. 4 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,

9. *fondföretag*: detsamma som i 1 kap. 1 § första stycket 9 lagen (2004:46) om värdepappersfonder,

10. *holdingbolag*: ett företag med aktieinnehav i ett eller flera andra företag, vars affärsidé är att fullfölja en eller flera affärsstrategier genom sina dotterföretag, närstående företag eller ägarintressen för att bidra till deras värde på lång sikt, och som är ett företag som antingen

a) handlar för egen räkning och vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad, eller

b) har etablerats inte huvudsakligen för att generera avkastning åt sina investerare genom avyttring av sina dotterföretag eller närstående företag, vilket framgår av företagets årsredovisning eller andra offentliga handlingar,

11. *kapitalbas*: detsamma som i artikel 72 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012,

12. *kommissionens delegerade förordning*: kommissionens delegerade förordning (EU) nr 231/2013 av den 19 december 2012 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU vad gäller undantag, allmänna verksamhetsvillkor, förvaringsinstitut, finansiell hävstång, öppenhet och tillsyn,

13. *kvalificerat innehav*: ett direkt eller indirekt ägande i en AIF-förvaltare, om innehavet beräknat på det sätt som anges i 1 kap. 1 a § lagen om värdepappersfonder representerar tio procent eller mer av kapitalet eller av samtliga röster eller annars möjliggör ett väsentligt inflytande över ledningen av förvaltaren,

14. *marknadsföring*: direkt eller indirekt erbjudande eller placering, på AIF-förvaltarens initiativ eller för AIF-förvaltarens räkning, av andelar eller aktier i en alternativ investeringsfond som denne förvaltar och som riktar sig till investerare med hemvist eller stadgeenligt säte inom EES,

15. *matarfond till en alternativ investeringsfond*: en alternativ investeringsfond som

a) placerar minst 85 procent av sina tillgångar i andelar eller aktier i en annan alternativ investeringsfond (mottagarfond till en alternativ investeringsfond), eller

b) placerar minst 85 procent av sina tillgångar i fler än en mottagarfond till en alternativ investeringsfond förutsatt att dessa fonder har identiska investeringsstrategier, eller

c) på annat sätt har en exponering på minst 85 procent av sina tillgångar mot en sådan mottagarfond till en alternativ investeringsfond,

16. *moderföretag och dotterföretag*: detsamma som i 1 kap. 4 § årsredovisningslagen (1995:1554),

17. *mottagarfond till en alternativ investeringsfond*: en alternativ investeringsfond i vilken en annan alternativ investeringsfond investerar eller mot vilken denna fond har en exponering i enlighet med 15,

18. *nära förbindelser*: detsamma som i 1 kap. 2 § lagen om värdepappersfonder, med den skillnaden att det som anges om fondbolag i stället ska tillämpas på AIF-förvaltare,

19. *onoterat företag*: ett företag som har sitt stadgeenliga säte i ett land inom EES och vars aktier inte är upptagna till handel på en reglerad marknad,

20. *primärmäklare*: kreditinstitut, värdepappersbolag, värdepappersföretag eller annan lagreglerad enhet som står under fortlöpande tillsyn, vilka erbjuder professionella investerare tjänster för att främst finansiera eller som motpart utföra transaktioner med finansiella instrument, och som även kan tillhandahålla andra tjänster, såsom clearing, avveckling,

depåtjänster, värdepapperslån, skräddarsydda tekniska lösningar och stödtjänster,

21. *professionell investerare*: en investerare som avses i 9 kap. 4 eller 5 § lagen om värdepappersmarknaden,

22. *reglerad marknad*: detsamma som i 1 kap. 4 b § lagen om värdepappersmarknaden,

23. *sonderande marknadsföring*: direkt eller indirekt tillhandahållande av information eller kommunikation om investeringsstrategier eller investeringsidéer från en AIF-förvaltare, eller på förvaltarens vägnar, till potentiella professionella investerare med hemvist eller säte inom EES, i syfte att pröva deras intresse för en alternativ investeringsfond som ännu inte är etablerad eller som är etablerad men ännu inte anmälts för marknadsföring i det land inom EES där de potentiella investerarna har sin hemvist eller sitt säte på det sätt som avses i direktivet om förvaltare av alternativa investeringsfonder,

24. *specialfond*: en alternativ investeringsfond som förvaltas enligt denna lag och uppfyller de särskilda villkoren i 12 kap.,

25. *specialföretag för värdepapperisering*: ett företag vars enda syfte är att genomföra en eller flera värdepapperiseringstransaktioner i den mening som avses i artikel 1.2 i Europeiska centralbankens förordning (EU) 1075/2013 av den 18 oktober 2013 om statistik över tillgångar och skulder hos finansiella bolag som ägnar sig åt värdepapperiseringstransaktioner, och annan lämplig verksamhet för att uppnå detta mål,

26. <u>*startkapital*</u>: detsamma som i 1 kap. 5 § *18* lagen (2004:297) om bank-och finansieringsrörelse,	26. <u>*startkapital*</u>: detsamma som i 1 kap. 5 § *19* lagen (2004:297) om bank-och finansieringsrörelse,

27. *särskild vinstandel*: en andel av en alternativ investeringsfonds vinst som tillfaller AIF-förvaltaren som ersättning för förvaltningen, exklusive eventuell andel av fondens vinst som tillfaller förvaltaren som avkastning på en investering som gjorts i fonden av förvaltaren, och

28. v*ärdepappersfond*: detsamma som 1 kap. 1 § första stycket 25 lagen om värdepappersfonder.

1.21 Förslag till lag om ändring i lagen (2022:1568) om Sveriges riksbank

Härigenom föreskrivs att 3 kap. 12 § lagen (2022:1568) om Sveriges riksbank ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
3 kap.	
12 §	
Riksbanken ska	
1. informera det statsråd som regeringen utser innan Riksbanken beslutar om en kredit enligt 7 §,	
2. underrätta regeringen, Finansinspektionen, Riksgäldskontoret och stödmyndigheterna enligt lagen (2015:1017) om förebyggande statligt stöd till kreditinstitut och om stabilitetsfonden och lagen (2022:739) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om återhämtning och resolution av centrala motparter om genomförda likviditetsstödjande åtgärder och lämna de uppgifter som behövs, och	
3. underrätta myndigheter med ansvar för gruppbaserad tillsyn inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet om en sådan kritisk situation som avses i 6 kap. 3 § första stycket *7* lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag.	3. underrätta myndigheter med ansvar för gruppbaserad tillsyn inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet om en sådan kritisk situation som avses i 6 kap. 3 § första stycket *8* lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag.

Denna lag träder i kraft den 11 januari 2026.

2 Ärendet

Den globala finanskrisen under 2008–2009 visade att det fanns brister i regelverket om kapitaltäckning för kreditinstitut, dvs. företag som driver bank- eller finansieringsrörelse, och värdepappersbolag, dvs. företag som driver värdepappersrörelse. Förutom att instituten hade för lite kapital av tillräckligt god kvalitet hade många av dem otillräckliga likviditetsbuffertar. Dessutom fanns det hos enskilda institut tydliga obalanser mellan skulders och tillgångars löptider, där kortfristiga skulder i alltför stor utsträckning finansierade långsiktiga och illikvida tillgångar. Det resulterade i att även välkapitaliserade institut fick likviditetsproblem när viktiga finansieringskällor föll bort. Framväxten av stora gränsöverskridande koncerner och affärsförbindelserna mellan institut innebar också att krisen fick stora spridningseffekter globalt.

Under 2008 påbörjades ett arbete på global nivå med att se över det internationella ramverket om kapitaltäckning och i december 2010 kom den s.k. Baselkommittén med ett förslag till ett nytt ramverk om kapitaltäckning, den s.k. Basel 3-överenskommelsen. Det övergripande syftet med överenskommelsen var att stärka institutens förmåga att stå emot förluster och att minska sannolikheten för nya finansiella kriser. Det nya ramverket innebar både en höjning av kapitalbasen och skärpta krav på vilken sorts kapital som får räknas in i institutens kapitalbas.

Ändringarna av regelverket om kapitaltäckning efter finanskrisen ledde till att institut inom EU överlag är bättre kapitaliserade än före krisen. Samtidigt har dessa åtgärder inte ansetts tillräckliga för att hantera alla de risker som identifierades under krisen. Baselkommittén har därför tagit fram ett antal kompletterande standarder. Men även om den totala kapitalnivån hos kreditinstituten nu generellt bedöms som tillfredsställande har vissa av de problem som identifierades i samband med den globala finanskrisen ännu inte lösts. Det har därför varit viktigt att anta de kvarstående delarna av Basel 3-överenskommelsen.

Under våren 2024 antog Europaparlamentet och rådet ändringar i rättsakterna på området, dvs. i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012 (tillsynsförordningen) genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1623 av den 31 maj 2024 om ändring av förordning (EU) nr 575/2013 vad gäller krav avseende kreditrisk, kreditvärdighetsjusteringsrisk, operativ risk, marknadsrisk och golvet för riskvägda tillgångar och Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU av den 26 juni 2013 om behörighet att utöva verksamhet i kreditinstitut och om tillsyn av kreditinstitut och värdepappersföretag, om ändring av direktiv 2002/87/EG och om upphävande av direktiv 2006/48/EG och 2006/49/EG (kapitaltäckningsdirektivet) genom Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/1619 av den 31 maj 2024 om ändring av direktiv 2013/36/EU vad gäller tillsynsbefogenheter, sanktioner, filialer från tredjeland och miljö, samhällsansvar och bolagsstyrningsrisker (ändringsdirektivet), se *bilaga 1*.

Genom ändringarna genomförs på EU-nivå bl.a. de kvarstående delarna av Basel 3-överenskommelsen. Ett annat syfte med ändringarna är att

integrera hållbarhet i tillsynen, ytterligare harmonisera regelverket och göra regelverket mer proportionerligt genom att anpassa kraven för mindre kreditinstitut (med kreditinstitut avses numera banker, kreditmarknadsföretag och mycket stora värdepappersbolag) avseende offentliggörande av information.

I promemorian föreslås de lagändringar som krävs för att i svensk rätt genomföra ändringsdirektivet.

3 Den rättsliga regleringen

Tillsynsförordningen innehåller krav på kapitaltäckning för vissa risker (s.k. pelare 1-krav), stora exponeringar, offentliggörande av information, bruttosoliditet och likviditet för kreditinstitut (i Sverige banker och kreditmarknadsföretag).

För värdepappersbolag finns motsvarande reglering Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/2033 av den 27 november 2019 om tillsynskrav för värdepappersföretag och om ändring av förordningarna (EU) nr 1093/2010, (EU) nr 575/2013, (EU) nr 600/2014 och (EU) nr 806/2014 (värdepappersbolagsförordningen).

Tillsynsförordningen är direkt tillämplig i svensk rätt och har i svensk rätt kompletterats av lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag (tillsynslagen).

Kapitaltäckningsdirektivet innehåller bl.a. regler om auktorisation, gränsöverskridande verksamhet, krav på kapital och organisation, tillsyn och ingripanden för kreditinstitut och finansiella holdingföretag och blandade finansiella holdingföretag.

Den allmänna näringsrättsliga regleringen – den s.k. rörelselagstiftningen – för kreditinstitut finns i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse (LBF). I den lagen finns bestämmelser som i svensk rätt genomför bl.a. kapitaltäckningsdirektivets regler om auktorisation, gränsöverskridande verksamhet, organisation, tillsyn och ingripanden för kreditinstitut.

I tillsynslagen finns bestämmelser som i svensk rätt genomför kapitaltäckningsdirektivets regler om särskilda kapitalbaskrav utöver pelare 1-kraven (s.k. pelare 2-krav). I lagen (2014:966) om kapitalbuffertar (buffertlagen) finns bestämmelser som i svensk rätt genomför direktivets regler om olika kapitalbuffertar utöver pelare 1-kraven och pelare 2-kraven.

Finansinspektionen har ansvaret för tillstånd, tillsyn och regelgivning på finansmarknadsområdet. Det innebär att inspektionen är behörig myndighet vid tillämpning av tillsynsförordningen och kapitaltäckningsdirektivet.

4 Allmänna bestämmelser om rörelsen

4.1 Riskhantering

Promemorians förslag: Frekvensen för hur ofta styrelsen i ett kreditinstitut ska utvärdera och se över interna riktlinjer och instruktioner för att hantera de krav som ställs på institutet och i övrigt styra rörelsen ska ske minst vartannat år.

Promemorians bedömning: Kapitaltäckningsdirektivets nya regler om institutens hantering av ESG-risker och den behöriga myndighetens samarbete med myndigheter som har tillsyn över klimatförändringar och miljö tillgodoses genom gällande rätt.

De nya reglerna om institutens interna kontrollfunktioner och övergångsplaner för ESG-risker liksom de behöriga myndigheternas uppgift att säkerställa institutens hantering av ESG-risker bör genomföras i föreskrifter på lägre nivå än lag.

Skälen för promemorians förslag och bedömning

Rättslig reglering

I kapitaltäckningsdirektivet finns regler om styrformer, processer och rutiner i institut, t.ex. i fråga om ett instituts hantering av risker av olika slag (artiklarna 73–96). Ett institut ska bl.a. ha robusta system för styrning och kontroll över de risker som institutets verksamhet är förknippad med. I det ingår att ha effektiva processer för att hantera, övervaka och rapportera risker som institutet är eller kan bli exponerat för och hålla kapital för att täcka arten och nivån på risken (artiklarna 73 och 74.1). Vidare ska ledningsorganet godkänna och regelbundet utvärdera riskhanteringen i institutet. Ledningsorganet ska då se över strategier och riktlinjer för att ta på sig, hantera, övervaka och reducera risker som institutet är eller kan bli exponerat för, bl.a. risker till följd av det makroekonomiska klimatet i förhållande till konjunkturcykeln (artikel 76.1). Det ska finnas en oberoende riskhanteringsfunktion (artikel 76.5).

Bestämmelser om riskhantering finns i svensk rätt i rörelselagstiftningen. Enligt gällande rätt ska ett institut identifiera, mäta, styra, internt rapportera och ha kontroll över de risker som dess rörelse är förknippad med. Ett institut ska även se till att ha en tillfredsställande intern kontroll. Vidare ska ett institut särskilt se till att dess kreditrisker, marknadsrisker, operativa risker och andra risker sammantagna inte medför att dess förmåga att fullgöra sina förpliktelser äventyras. För att uppfylla detta ska institutet ha metoder som gör det möjligt att fortlöpande värdera och upprätthålla ett kapital som till belopp, slag och fördelning är tillräckligt för att täcka arten och nivån på de risker som det är eller kan komma att bli exponerat för. Metoderna ska utvärderas för att säkerställa att de är heltäckande. Bestämmelserna ska tillämpas i proportion till arten och omfattningen av ett instituts verksamheter och komplexitetsgrad. Styrelsen i ett institut ska se till att det finns skriftliga interna riktlinjer och instruktioner i den omfattning som behövs för att uppfylla kraven och för

att i övrigt styra rörelsen. Dessa riktlinjer och instruktioner ska utvärderas och ses över regelbundet (6 kap. 2, 4 a och 5 §§ LBF).

Finansinspektionen får meddela föreskrifter på området (16 kap. 1 § 5 LBF och 5 kap. 2 § förordningen [2004:329] om bank- och finansieringsrörelse, FBF). Sådana föreskrifter finns i Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2014:1) om styrning, riskhantering och kontroll i kreditinstitut och i Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2014:4) om hantering av operativa risker.

ESG-risker

I kapitaltäckningsdirektivet görs vissa ändringar i reglerna om de risker som instituten ska hantera, övervaka och rapportera. Ändringarna innebär att miljömässiga, sociala och styrningsmässiga risker, s.k. ESG-risker (ESG – environmental, social och governance), på kort, medellång eller lång sikt läggs till som ett exempel på risk som instituten ska beakta (artiklarna 73.1, 74.1 första stycket b och 76.1). Institut ska även fastställa specifika planer för att hantera de finansiella risker som på kort, medellång och lång sikt uppstår från ESG-faktorer samt, där det är relevant för internationellt aktiva institut, tredjelands rättsliga och regulatoriska mål. För små och icke-komplexa institut ska detta tillämpas proportionerligt och undantag eller ett förenklat förfarande ska få medges (artikel 76.2 andra–fjärde styckena). Europeiska bankmyndigheten (Eba) ska utfärda riktlinjer för att bl.a. specificera minimistandarder och referensmetoder för identifiering, mätning, hantering och övervakning av ESG-risker liksom innehållet i de övergångsplaner som ska tas fram enligt i artikel 76.2 (artikel 87a.5).

Vidare ställs nya krav på att den behöriga myndigheten ska se till att instituten har robusta strategier, riktlinjer för identifiering, mätning, hantering och övervakning av ESG-risker (artikel 87a.1–87a.4). Den behöriga myndigheten ska övervaka utvecklingen av institutens riskhantering avseende ESG-risker och få samarbeta med myndigheter eller offentliga organ som ansvarar för tillsyn avseende klimatförändringar och miljö.

Reglerna i kapitaltäckningsdirektivet om riskhantering omfattar de risker ett institut är eller kan bli exponerat för. Ändringen, att ESG-risker läggs till som ett exempel på en risk som ska beaktas, innebär därför inte att det införs nya krav. Ändringen förtydligar något som redan gäller och tillgodoses därmed genom gällande rätt.

De nya kraven i artiklarna 76.2 och 87a.1–87a.4 i kapitaltäckningsdirektivet om övergångsplaner och hantering av ESG-risker bör genomföras genom föreskrifter inom ramen för befintliga bemyndiganden (16 kap. 1 § 5 LBF och 5 kap. 2 § FBF). Kraven ska tillämpas i proportion till arten och omfattningen av institutens verksamheter och komplexitetsgrad (6 kap. 4 a § LBF).

En myndighet ska inom sitt verksamhetsområde samverka med andra myndigheter (8 § förvaltningslagen [2017:900]). Kravet i kapitaltäckningsdirektivet att den behöriga myndigheter ska få samarbeta med myndigheter som ansvarar för tillsyn över klimatförändringar och miljö tillgodoses därför genom gällande rätt.

Frekvens för översyn av riktlinjer och instruktioner

Enligt nya regler i kapitaltäckningsdirektivet ändras frekvensen för när ett ledningsorgan ska se över strategier och riktlinjer för att ta på sig, hantera, övervaka och reducera risk. Kravet för hur ofta det ska ske ändras från att det ska ske regelbundet till att det ska ske åtminstone vartannat år. Ledningsorganen för små och icke-komplexa institut får göra denna översyn vartannat år (artikel 76.1).

För att genomföra ändringen i direktivet bör motsvarande ändring göras i bestämmelserna i svensk rätt. Frekvensen för små och icke-komplexa institut omfattas emellertid av frekvensen för övriga institut och bestämmelsen om proportionalitet i svensk rätt och det krävs därför inte någon åtgärd (6 kap. 4 a och 5 §§ LBF).

Interna kontrollfunktioner

Enligt nya regler i kapitaltäckningsdirektivet om interna kontrollfunktioner införs bl.a. krav på internrevisionsfunktionen (artikel 76.5 och 76.6). Dessa krav bör genomföras genom föreskrifter på lägre nivå än lag, som kan meddelas med stöd av befintliga bemyndiganden (16 kap. 1 § 5 LBF och 5 kap. 2 § FBF).

Kryptotillgångar

Enligt nya regler i kapitaltäckningsdirektivet om kreditrisk och motpartsrisk ska de behöriga myndigheterna säkerställa att instituten utför förhandsbedömningar av exponeringar mot kryptotillgångar de avser att ingå och lämpligheten i processer för att hantera motpartsrisker och marknadsrisker. Instituten ska rapportera sina bedömningar till myndigheten (artiklarna 79 e och 83.4).

Vidare utvecklas reglerna om att de behöriga myndigheterna ska säkerställa att koncentrationsrisker kontrolleras och åtgärdas. För kryptotillgångar utan en emittent, ska koncentrationsrisken beaktas utifrån exponeringen mot kryptotillgångar med liknande egenskaper (artikel 81).

Även regeln om att de behöriga myndigheterna ska säkerställa att instituten hanterar operativ risk ändras på så sätt att modellrisk tas bort som exempel på risk som ska beaktas och att direkta och indirekta exponeringar mot kryptotillgångar och leverantörer av kryptotillgångstjänster läggs till (artikel 85.1).

De nya kraven i kapitaltäckningsdirektivet om förhandsbedömningar avseende kryptotillgångar inom ramen för kreditrisk och motpartsrisk liksom kraven på hur kryptotillgångar utan emittent ska beaktas inom ramen för koncentrationsrisk bör genomföras genom föreskrifter på lägre nivå än lag, som kan meddelas med stöd av befintliga bemyndiganden (16 kap. 1 § 5 LBF och 5 kap. 2 § FBF).

Ändringen av de exempel som ges på operativ risk som de behöriga myndigheterna ska säkerställa att instituten hanterar, innebär inte att det införs nya krav och tillgodoses därmed genom gällande rätt.

4.2 Ersättningar

Promemorians bedömning: Kapitaltäckningsdirektivets nya regler om att ett institut ska beakta och hantera ESG-risker i fråga om företagsstyrning och ersättningar tillgodoses genom gällande rätt.

Skälen för promemorians bedömning: I kapitaltäckningsdirektivet finns regler om styrformer, processer och rutiner i institut, t.ex. i fråga om ett instituts ersättningar (artiklarna 74–96).

Reglerna om ersättningar i kapitaltäckningsdirektivet har i svensk rätt i huvudsak genomförts i föreskrifter på lägre nivå än lag, eftersom reglerna kan behöva anpassas till olika rättsliga och faktiska förhållanden (16 kap. 1 § LBF och 5 kap. 2 § FBF). Sådana föreskrifter finns i Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2011:1) om ersättningssystem i kreditinstitut. Det är bara frågor av mer principiell natur som regleras på lagnivå (6 kap. 2, 4 a, 4 c och 5 §§ LBF).

I nya regler i direktivet görs i huvudsak tillägg om att de befintliga kraven på att ett instituts ersättningspolicy och ersättningspraxis ska vara förenliga med och främja sund och effektiv riskhantering innefattar att beakta institutets riskbenägenhet när det gäller ESG-risker. Reglerna om ersättningar knyts även till de nya begreppen om interna kontrollfunktioner och cheferna för dessa funktioner (artiklarna 74.1 första stycket e, 76.4 andra stycket, 92.2, 92.3 och 94.1 a).

Tilläggen i kapitaltäckningsdirektivet om att ESG-risker ingår i de risker som ett institut ska beakta är bara ett förtydligande av det som redan gäller och är inte i sig ett nytt krav. De nya reglerna om att ett institut ska beakta och hantera ESG-risker i fråga om företagsstyrning och ersättningar tillgodoses därmed genom gällande rätt.

Det har också införts nya regler i direktivet att den behöriga myndigheten ska kunna ingripa mot ett institut som inte har inrättat en könsneutral ersättningspolicy eller inte uppfyller ersättningskraven i artiklarna 92, 94 och 95 i direktivet (artiklarna 67.1 d och t och 74.1).

I svensk rätt finns det redan krav på att ersättningspolicyn ska omfatta alla och vara könsneutral. Om ett institut inte följder detta ska Finansinspektionen ingripa mot såväl ett institut som dess verkställande direktör, styrelsen och ersättare för dessa om någon av dessa är ansvarig för överträdelsen (15 kap. 1 § och 1 a § första stycket 4 LBF och 2 kap. 2 § Finansinspektionens föreskrifter om ersättningssystem i kreditinstitut). De nya reglerna i direktivet tillgodoses därför genom gällande rätt.

5 Allmänna bestämmelser om tillsyn

5.1 Rapportering och kvalitetsbedömning av metoder

Promemorians bedömning: Kapitaltäckningsdirektivets nya regler om rapportering av metoder bör genomföras i föreskrifter på lägre nivå

än lag med stöd av befintliga bemyndiganden. Förtydligandena i direktivet om vad den behöriga myndigheten ska uppmuntra instituten om i fråga om dels att bygga upp intern kapacitet för bedömning av marknadsrisk dels att öka användningen av interna modeller som används för beräkningen av kapitalbaskrav samt kraven på myndighetens översyn och kvalitetsbedömning av metoder ryms inom Finansinspektionens tillsyn och kräver ingen lagstiftningsåtgärd.

Skälen för promemorians bedömning: I kapitaltäckningsdirektivet finns regler om den behöriga myndighetens tillsyn och riktmärkning av interna metoder (artiklarna 77 och 78).

Enligt nya regler i direktivet utvecklas dessa krav. Ändringarna innebär i huvudsak att den behöriga myndigheten ska uppmuntra de relevanta instituten att bygga upp intern kapacitet för bedömning av marknadsrisk. Vidare förtydligas vari myndighetens skyldighet att uppmuntra ökad användning av interna modeller består (artikel 77.3).

De behöriga myndigheternas översyn och kvalitetsbedömning ska omfatta inte bara interna metoder utan även schablonmetoder. Det förtydligas också under vilka förutsättningar institut ska rapportera in viss information till den behöriga myndigheten (artikel 78).

Enligt gällande rätt omfattar Finansinspektionens tillsynsansvar att ett kreditinstituts rörelse drivs enligt de författningar som reglerar institutets verksamhet och instituten ska lämna inspektionen de upplysningar om sin verksamhet och därmed sammanhängande omständigheter som inspektionen begär (13 kap. 2 och 3 §§ LBF). Detsamma gäller för värdepappersbolag (23 kap. 1 och 2 § lagen [2007:528] om värdepappersmarknaden [LVM]). Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer har även möjlighet att meddela föreskrifter om vilka upplysningar som ett kreditinstitut och ett värdepappersbolag ska lämna till Finansinspektionen (16 kap. 1 § 16 LBF och 23 kap. 15 § 1 LVM). Finansinspektionen är även ansvarig för tillsynen, regelgivningen, tillståndsprövningen och registreringen som rör finansiella marknader och finansiella företag och myndigheten ska följa och analysera utvecklingen inom sitt ansvarsområde (1 och 2 §§ förordningen [2023:910] med instruktion för Finansinspektionen).

De nya rapporteringskrav som ställs på instituten enligt artikel 78 i direktivet bör därför genomföras genom föreskrifter på lägre nivå än lag, med stöd av befintliga bemyndiganden. Förtydligandena om vad den behöriga myndigheten ska uppmuntra instituten om i fråga om dels att bygga upp intern kapacitet för bedömningen av marknadsrisk dels användningen av interna modeller som används för beräkningen av kapitalkrav samt kraven på myndighetens översyn och kvalitetsbedömning av metoder får emellertid anses rymmas inom Finansinspektionens uppdrag att utöva tillsyn och kräver ingen ytterligare lagstiftningsåtgärd (jfr prop. 2013/14:228 s. 187).

5.2 Översyns- och utvärderingsprocess

Promemorians bedömning: Kapitaltäckningsdirektivets nya regler om vad Finansinspektionen ska beakta vid översyns- och utvärderings-

processen samt att inspektionen ska ha nödvändiga informationsinsamlings- och utredningsbefogenheter tillgodoses genom gällande rätt.

Skälen för promemorians bedömning: I kapitaltäckningsdirektivet finns regler om den behöriga myndighetens översyns- och utvärderingsprocess för institut (artiklarna 97–101).

Enligt nya regler i direktivet får vissa av dessa regler en annan utformning.

Ändringarna innebär i huvudsak att det införs vissa faktorer som den behöriga myndigheten särskilt får beakta inom ramen för proportionalitetsprincipen (artikel 97.4).

Kommuninvest i Sverige AB har framfört att regeringen i samband med genomförandet i svensk rätt av kapitaltäckningsdirektivet bör möjliggöra att särskilda proportionalitetsåtgärder ska kunna vidtas för offentliga utvecklingsinstitut (Fi2024/01518).

Kriterierna för översyns- och utvärderingsprocessen ska omfatta ESG-risker och risker till följd av exponeringar mot kryptotillgångar (artikel 98.1 k, 98.9 och 98.10). De behöriga myndigheterna ska även inom ramen för översynen bedöma övergångsplanernas stabilitet. Eba, Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten (Eiopa) och Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten (Esma) har fått i uppdrag att gemensamt ta fram riktlinjer för att säkerställa att enhetlighet, långsiktiga överväganden och gemensamma standarder för bedömningsmetoder integreras i stresstester av ESG-risker. De ska även undersöka hur risker avseende samhällsansvar och bolagsstyrning kan integreras i stresstesterna (artiklarna 87a.4 och 100.4).

Institut och tredje parter som agerar i egenskap av rådgivare till instituten i samband med stresstestning ska avstå från verksamheter som kan äventyra ett stresstest. De behöriga myndigheterna ska ha de informationsinsamlings- och utredningsbefogenheter som de behöver för att upptäcka sådan verksamhet (artikel 100.3). Kommissionen har gett uttryck för det är de stresstester som den behöriga myndigheten utför inom ramen för sin tillsyn som avses.

Finansinspektionen får enligt gällande rätt begära in den information som myndigheten behöver för sin tillsyn (13 kap. 2 och 3 §§ LBF). Finansinspektionen får också meddela föreskrifter om vilka upplysningar ett kreditinstitut ska lämna till inspektionen för dess tillsynsverksamhet (16 kap. 1 § 1 LBF). Det nya kravet i direktivet på att Finansinspektionen ska ha erforderliga informationsinsamlings- och utredningsbefogenheter får därmed anses följa redan av gällande rätt.

Därutöver har Finansinspektionen i sin tillsyn bl.a. att följa de bestämmelser om översyns- och utvärderingsprocess som finns i artiklarna 97–101 i kapitaltäckningsdirektivet (9 § förordningen [2014:993] om särskild tillsyn och kapitalbuffertar).

Att Finansinspektionen i sin tillsyn över ett instituts soliditet, likviditet och riskhantering ska beakta proportionalitet, i förhållande till samtliga institut, följer redan av gällande rätt (6 kap. 4 a § LBF). Det är därför inte nödvändigt att, som Kommuninvest föreslår, i lagen föra in en exemplifiering av vilka kreditinstitut och affärsmodeller som bör vara föremål för proportionalitetsbeaktanden.

5.3 Tillsyn över vissa holdingföretag

Promemorians förslag: Ett finansiellt holdingföretag eller blandat finansiellt holdingföretag som ska uppfylla kraven i tillsynsförordningen, tillsynslagen och buffertlagen på gruppnivå ska omfattas av kravet att ansöka hos Finansinspektionen om godkännande eller undantag från kravet på godkännande.

Finansinspektionen ska få medge undantag från kravet på godkännande om holdingföretaget har ett dotterföretag som är ett finansiellt holdingföretag eller blandat finansiellt holdingföretag som har godkänts och som ansvarar för att säkerställa att kraven på gruppnivå är uppfyllda.

Finansinspektionen ska få undanta ett holdingföretag som har medgetts undantag från kravet på godkännande från konsolideringen enligt tillsynsförordningen om

1. det inte hindrar en effektiv tillsyn över gruppen eller ett dotterföretag som är ett kreditinstitut,
2. holdingföretaget inte innehar andelar i något annat företag än ett dotterföretag som är ett kreditinstitut eller ett intermediärt finansiellt holdingföretag eller blandat finansiellt moderholdingföretag som kontrollerar dotterföretaget, och
3. holdingföretaget inte har finansiella skulder i väsentlig utsträckning, och
4. holdingföretaget inte har övriga skulder till andra företag än de som avses i 2.

De särskilda tidsfristerna för att fatta ett beslut ska omfatta beslut om undantag från kravet på godkännande.

Det särskilda förfarandet som gäller för gränsöverskridande grupper ska även omfatta beslut om undantag från konsolideringen.

Promemorians bedömning: Kapitaltäckningsdirektivets nya regler om Finansinspektionens översyn och vad inspektionen ska offentliggöra på sin webbplats bör genomföras i föreskrifter på lägre nivå än lag.

Direktivets nya regler om att Finansinspektionen inom ramen för översynen ska samarbeta med utländska behöriga myndigheter tillgodoses genom gällande rätt.

Skälen för promemorians förslag och bedömning: Enligt kapitaltäckningsdirektivet finns ett särskilt förfarande för godkännande och undantag från kravet på godkännande för vissa finansiella holdingföretag och blandade finansiella holdingföretag (artikel 21a).

Enligt nya regler i kapitaltäckningsdirektivet ses detta förfarande över.

Ändringarna innebär i huvudsak att kravet på godkännande även ska gälla sådana finansiella holdingföretag eller blandade finansiella holdingföretag som ansvarar för att kapitalkraven uppfylls på gruppnivå (artikel 21a.1 första stycket). De behöriga myndigheterna ska tillsammans med berörda behöriga myndigheter i andra medlemsstater regelbundet och under alla förhållanden åtminstone årligen göra en översyn för att se om det företag som är ansvarigt för att kraven på gruppnivå är uppfyllda har identifierat relevanta holdingföretag i gruppen. De behöriga myndigheterna ska också på sin webbplats årligen publicera en

förteckning över de holdingföretag som har godkänts (artikel 21a.1 andra och tredje styckena). Myndigheterna ska även samarbeta om det samtidigt som en prövning av godkännande eller undantag från kravet på godkännande pågår en tillståndsprövning för kreditinstitut eller en prövning av ett kvalificerat förvärv eller ett väsentligt innehav. Tidsfristerna för de senare två prövningarna ska upphävas till dess att prövningen om godkännande eller undantag från kravet på godkännande är avslutad (artikel 21a.2 andra stycket).

De behöriga myndigheterna ska under vissa förutsättningar ha möjlighet att medge undantag från kravet på att finansiella holdingföretag och blandade finansiella holdingföretag omfattas av konsolideringen enligt tillsynsförordningen (artikel 21a.4a).

Den särskilda beslutsprocessen och dess tidsfrister uppdateras för att även omfatta beslutet om undantag från godkännande och den nya möjligheten att undanta holdingföretag från konsolideringen (artikel 21a.8 och 21a.10). Det läggs även till att om ett gemensamt beslut fattas och den samordnande tillsynsmyndigheten är en annan än den behöriga myndigheten i den medlemsstat där det finansiella holdingföretaget eller blandade finansiella holdingföretaget är etablerat, ska det gemensamma beslutet genomföras eller, om den nationella rätten så tillåter, tillämpas direkt i den medlemsstat där holdingföretaget är etablerat (artikel 21a.8).

I tillsynslagen anges under vilka förutsättningar godkännande och undantag från kravet på godkännande ska medges samt hur den särskilda beslutsprocessen ska gå till (1 kap. 8–13 §§). Vidare ska Finansinspektionen, i den utsträckning som följer av Sveriges medlemskap i EU, samarbeta och utbyta information med andra behöriga myndigheter (6 kap. 3 § tillsynslagen).

För att genomföra de nya reglerna i kapitaltäckningsdirektivet bör motsvarande bestämmelser föras in i svensk rätt. Kravet på Finansinspektionens samarbetsskyldighet med andra behöriga myndigheter och att det gemensamma beslutet blir bindande i Sverige får emellertid anses följa redan av gällande rätt. De mer detaljerade reglerna om vad Finansinspektionens översyn ska omfatta och vad inspektionen ska offentliggöra på sin webbplats bör genomföras i föreskrifter på lägre nivå än lag.

5.4 Tillsyn över vissa värdepappersbolag

Promemorians förslag: De värdepappersbolag som ska tillämpa tillsynsförordningen och rörelselagstiftningen som gäller för banker och kreditmarknadsföretag ska även omfattas av bestämmelserna om tredjelandsfilialer, lämplighetsbedömningen av nyckelpersoner och om den särskilda anmälningsplikten för stora institut i tillsynslagen och lagen om bank- och finansieringsrörelse i stället för de bestämmelserna i lagen om värdepappersmarknaden.

Ett sådant värdepappersbolag ska få ansöka hos Finansinspektionen om att undantas från kravet på att tillämpa och omfattas av bestämmelserna i tillsynsförordningen och vissa bestämmelser i tillsynslagen och lagen om bank- och finansieringsrörelse. Vid

bedömningen ska inspektionen tillämpa artikel 8a.3a andra stycket i kapitaltäckningsdirektivet.

Innan Finansinspektionen fattar ett sådant beslut ska Europeiska bankmyndigheten få tillfälle att inom en månad lämna synpunkter.

Beslutet ska omprövas vart tredje år.

Promemorians bedömning: Kapitaltäckningsdirektivets nya regler om att Finansinspektionen inom ramen för prövningen av ansökan ska utbyta information med Eba och att beslutet ska motiveras tillgodoses genom gällande rätt.

Skälen för promemorians förslag och bedömning: I kapitaltäckningsdirektivet finns regler om att ett företag enligt definitionen i artikel 4.1.1 b i tillsynsförordningen som redan är auktoriserat enligt värdepappersbolagsförordningen ska ansöka om tillstånd som kreditinstitut när dess tillgångar i genomsnitt uppgår till eller överstiger ett visst tröskelvärde (artikel 8a).

Enligt nya regler i direktivet ska beräkningen av tröskelvärdet omfatta tillgångar från filialer och dotterbolag etablerade i tredjeland (artikel 8a.1 i kapitaltäckningsdirektivet). Motsvarande ändring görs i tillsynsförordningen (artikel 4.1.1 b).

Det införs även en möjlighet för dessa företag, ofta kallade mycket stora värdepappersbolag, att ansöka om undantag från kravet på att söka tillstånd som kreditinstitut (artikel 8a.3a). Ansökan ska ges in till den behöriga myndigheten, som inte får fatta beslut innan Eba har fått möjlighet att, inom en månad, lämna synpunkter. De mycket stora värdepappersbolag som ansöker om undantag ska inte omfattas av reglerna om ingripanden (artikel 66.1 b).

Den behöriga myndigheten ska vid sin bedömning beakta vissa angivna förutsättningar och Ebas yttrande. Om den behöriga myndighetens beslut avviker från Ebas yttrande ska den behöriga myndigheten ange skälen för detta. Myndigheten ska också underrätta det berörda värdepappersbolaget och Eba samt ompröva sitt beslut vart tredje år.

Eba ska offentliggöra beslutet på sin webbplats tillsammans med sitt yttrande. Eba ges även mandat att ta fram tekniska standarder för att närmare specificera vad den behöriga myndigheten ska beakta vid beslut om att bevilja undantag.

Vidare förtydligas att kapitaltäckningsdirektivets regler om gruppbaserad tillsyn (artiklarna 111–127) ska gälla för värdepappersföretagskoncerner om ett av företagen i koncernen är ett värdepappersföretag som ska tillämpa tillsynsförordningen enligt artikel 1.2 eller 1.5 i värdepappersbolagsförordningen (artikel 110a). Att bl.a. reglerna om gruppbaserad tillsyn i kapitaltäckningsdirektivet gäller för de nu aktuella värdepappersföretagskoncernerna följer redan i dag av värdepappersbolagsförordningen (artikel 1.2 andra stycket och 1.5 tredje stycket, jfr 1 kap. 2 § d och f och 3 kap. tillsynslagen och buffertlagen).

Kapitaltäckningsdirektivets krav på att de mycket stora värdepappersbolagen ska ansöka om tillstånd som kreditinstitut har genomförts i svensk rätt genom att bolagen ska tillämpa ett flertal bestämmelser i rörelselagstiftningen för banker och kreditmarknadsföretag (8 kap. 1 c § LVM) (se prop. 2021/22:88). I dagsläget finns inga sådana mycket stora värdepappersbolag i Sverige.

För att genomföra de nya reglerna i kapitaltäckningsdirektivet om undantagsmöjligheten bör motsvarande bestämmelser föras in i svensk rätt. En förvaltningsmyndighet ska redan enligt svensk rätt som huvudregel motivera sina beslut och en sådan motivering ska innehålla uppgifter om bl.a. vilka omständigheter som har varit avgörande för myndighetens ställningstagande (32 § förvaltningslagen). Att värdepappersbolag som utgångspunkt ska underrättas om beslutet gäller också redan enligt svensk rätt (33 § förvaltningslagen). Att Eba ska underrättas följer av Finansinspektionens skyldighet att samarbeta och utbyta information med myndigheten (6 kap. 3 § tillsynslagen). I dessa delar är reglerna i direktivet således tillgodosedda genom gällande svensk rätt, t.ex. hur eventuella synpunkter från Eba bör tas om hand.

Att även tillgångar i filialer och dotterbolag etablerade i tredjeland ska beaktas vid beräkningen av tröskelvärdet för de mycket stora värdepappersbolagen följer även av tillsynsförordningen (artikel 4.1.1 b i tillsynförordningen). Vilka bestämmelser om tillsyn som ska gälla för värdepappersföretagskoncerner där ett av värdepappersbolagen tillämpar tillsynsförordningen enligt artikel 1.2 eller 1.5 i värdepappersbolagsförordningen följer även av värdepappersbolagsförordningen (artikel 1.2 och 1.5 i värdepappersbolagsförordningen, se även 3 och 4 kap. och 6 kap. 3 § tillsynslagen samt 8 kap. 1 c § LVM). Svensk rätt uppfyller därmed kapitaltäckningsdirektivets krav även i denna del.

6 Nya lämplighetskrav på personer med ledande befattningar

6.1 Nya krav på styrelse och verkställande direktör

6.1.1 Allmänna lämplighetskrav

Promemorians förslag: Den som ska företräda ett företag ska ha tillräckligt gott anseende, insikt, kunskap och erfarenhet för att delta i ledningen och även i övrigt agera med ärlighet, integritet och självständigt tänkande för att vara lämplig för en sådan uppgift. Detta gäller den som ska vara styrelseledamot, verkställande direktör eller ersättare för någon av dem i ett kreditinstitut, finansiellt holdingföretag eller blandat finansiellt holdingföretag som har godkänts enligt tillsynslagen eller ett värdepappersbolag som ska tillämpa tillsynsförordningen och rörelselagstiftningen som gäller för banker och kreditmarknadsföretag.

Övriga lämplighetskrav som i dag ställs på kreditinstitut enligt lagen om bank- och finansieringsrörelse, på styrelseledamöter, den verkställande direktören och ersättare för någon av dem, ska också gälla för finansiella holdingföretag och blandade finansiella holdingföretag som har godkänts enligt tillsynslagen och värdepappersbolag som ska tillämpa tillsynsförordningen och rörelselagstiftningen som gäller för banker och kreditmarknadsföretag.

Den verkställande direktören i en bank, ett kreditmarknadsföretag, ett värdepappersbolag som ska tillämpa tillsynsförordningen och rörelselagstiftningen som gäller för banker och kreditmarknadsföretag och ett finansiellt holdingföretag eller blandat finansiellt holdingföretag som har godkänts enligt tillsynslagen ska inte få ingå i företagets styrelse.

Vid beräkningen av antalet uppdrag en styrelseledamot eller en verkställande direktör får ha i andra företag ska uppdrag inom samma grupp räknas som ett enda uppdrag.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter om

1. kraven på styrelsens samlade kompetens i finansiella holdingföretag och blandade finansiella holdingföretag som har godkänts enligt tillsynslagen,
2. att sådana holdingföretag har tillräckligt med resurser för att introducera och utbilda den som är styrelseledamot eller verkställande direktör, och
3. den mångfaldspolicy som sådana holdingföretag ska ha.

Promemorians bedömning: Kapitaltäckningsdirektivets definition av ledningsorgan med ledningsfunktion tillgodoses genom gällande rätt.

Skälen för promemorians förslag och bedömning

Lämplighetsprövning

I kapitaltäckningsdirektivet finns regler om att ledningsorganets lämplighet ska bedömas utifrån vissa kriterier (artikel 91). Varje ledamot i ledningsorganet ska bl.a. agera med ärlighet, integritet och självständigt tänkande för att vid behov effektivt kunna bedöma och ifrågasätta den verkställande ledningens beslut och effektivt kontrollera och övervaka ledningens beslutsfattande. Ledningsorganets samlade kompetens och förståelse för institutets risker ska bedömas och ledningspersonen ska avsätta tillräckligt med tid för uppdraget. Det finns också begränsningar för hur många uppdrag i andra företag som ledningspersonen i ett institut får ha.

Tillämpningsområdet

Enligt nya regler i kapitaltäckningsdirektivet ska instituten, de finansiella holdingföretag eller de blandade finansiella holdingföretag som har godkänts enligt artikel 21a i direktivet ha huvudansvaret för att säkerställa att ledamöter i ledningsorganet alltid uppfyller lämplighetskraven (artikel 91.1). Övriga finansiella holdingföretags och blandade finansiella holdingföretags ansvar för ledningsorganets lämplighet regleras inte lika detaljerat (artikel 121).

Vissa av lämplighetskraven gäller i dag bara för institut, t.ex. kravet på ledningsorganets samlade kompetens, mångfaldspolicy och begränsningen av antalet uppdrag som ledningspersonen får ha i andra företag. Det ändras nu så att dessa krav även ska uppfyllas av de finansiella holdingföretag och blandade finansiella holdingföretag som har godkänts (artikel 91.2–91.8).

Enligt gällande svensk rätt ställs det krav på att den som ingår i ledningen för ett finansiellt holdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag ska ha tillräcklig insikt och erfarenhet för att delta i ledningen av företaget och även i övrigt vara lämplig för en sådan uppgift (1 kap. 8 § 3 och 3 kap. 5 § tillsynslagen).

För att genomföra de nya reglerna i kapitaltäckningsdirektivet om att även finansiella holdingföretag och blandade finansiella holdingföretag som har godkänts ska omfattas av samma lämplighetskrav som kreditinstitut bör motsvarande justeringar göras in i svensk rätt.

Ledningsorganet

Enligt nya regler i kapitaltäckningsdirektivet får den verkställande ledningen inte vara del av ledningsorganet (artikel 3.1.9). Med ledningsorgan avses liksom i dag ett instituts organ som utses enligt den nationella lagstiftningen och som har befogenhet att fastställa institutets strategi, mål och allmänna inriktning och som kontrollerar och övervakar ledningens beslutsfattande, och de personer som i praktiken leder institutets verksamhet (artikel 3.1.7).

Vidare tas möjligheten bort för att ordföranden i ledningsorganet i sin tillsynsfunktion också är verkställande direktör i samma institut om institutet kan motivera det och en sådan ordning har godkänts av de behöriga myndigheterna (artikel 88.1). Med ledningsorganet i sin tillsynsfunktion avses liksom i dag ledningsorganet i dess roll att kontrollera och övervaka ledningens beslutsfattande (artikel 3.1.8). Definitionerna av ledningsorgan och ledningsorgan med tillsynsfunktion kompletteras med en definition av vad som avses med ledningsorgan med ledningsfunktion. Med den nya definitionen avses ledningsorganet i dess roll att leda institutet, inbegripet de personer som i praktiken leder ett institutets verksamhet (artikel 3.1.8a).

Vidare gäller fortfarande att när det i direktivet hänvisas till ledningsorgan och ledningsorgans lednings- och tillsynsfunktioner, enligt nationell rätt, handhas av olika organ eller olika medlemmar inom ett organ, ska medlemsstaten identifiera de ansvariga organen eller de ansvariga medlemmarna i ledningsorganet såvida inte något annat anges i direktivet (artikel 3.2).

Enligt gällande svensk rätt får den verkställande direktören i ett bankaktiebolag, en medlemsbank, en sparbank eller ett kreditmarknadsföretag inte vara ordförande i styrelsen (10 kap. 6 § och 12 kap. 4 § LBF och 3 kap. 10 § sparbankslagen [1987:619]). Däremot ska den verkställande direktören ingå i styrelsen i en sparbank om den verkställande direktören som utses är någon annan än en styrelseledamot (3 kap. 4 § sparbankslagen).

Enligt svensk rätt ansvarar styrelsen för företagets organisation och förvaltningen av företagets angelägenheter. Styrelsen ska också bl.a. fortlöpande bedöma företagets ekonomiska situation, se till att företagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och företagets ekonomiska förhållanden i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt samt att om vissa uppgifter delegeras till en eller flera av styrelsens ledamöter eller till andra, ska styrelsen handla med omsorg och fortlöpande kontrollera om delegationen kan upprätthållas. Det är även

styrelsen som utser den verkställande direktören som i sin tur ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar (8 kap. 4, 27 och 29 §§ aktiebolagslagen [2005:551] och 7 kap. 4, 27 och 29 §§ lagen [2018:672] om ekonomiska föreningar). Den verkställande direktören är med andra ord underställd styrelsen och med ledningsorganet avses primärt styrelsen.

I svensk rätt görs alltså, till skillnad från i kapitaltäckningsdirektivet, ingen skillnad mellan olika former av ledningsorgan. Direktivet är i stället utformat för att tillämpas inom EU där medlemsstaterna har mycket skiftande bolagsrättsliga traditioner, vilket innebär att reglerna om ledningsorgan i vissa fall får anses ta sikte på såväl styrelsen som den verkställande direktören. I enlighet med svensk lagstiftningstradition har det därför i varje särskilt fall angetts om det är styrelsen eller styrelsen och verkställande direktören som omfattas av respektive bestämmelse. Likaså avses med styrelsen respektive verkställande direktör inte ersättare för dessa såvida inte det särskilt anges. Kapitaltäckningsdirektivet lämplighetskrav har därmed när det gäller enskilda ledamöter i ledningsorganet ansetts i svensk rätt omfatta styrelsen och den verkställande direktören samt ersättare för dessa, medan kravet på den samlade kompetensen enbart gäller styrelsen (prop. 2013/14:228 s. 167, jfr 3 kap. 2 § första stycket 4 och 5 LBF).

Införandet av en definition av ledningsorgan med ledningsfunktion i kapitaltäckningsdirektivet medför därmed inget behov av ändring när det gäller vilka personer som omfattas av lämplighetskraven i svensk rätt.

För att genomföra den nya innebörden av att den verkställande direktören inte får vara del av ledningsorganet, bör motsvarande justering göras i svensk rätt.

Tidpunkten för ledningsprövningen och förhållandet till befattningar i vissa företag

Enligt nya regler i kapitaltäckningsdirektivet förtydligas när ledningsprövningen ska genomföras. Det förklaras även hur kravet förhåller sig till särskilda förvaltare och nationella bestämmelser om bl.a. arbetstagarrepresentation (artikel 91.1, 91.1a, 91.2a, 91.13 och 91.14).

Det tydliggörs att företagen ska se till att ledamöterna i ledningsorganet alltid uppfyller lämplighetskraven och att de ska bedöma ledamöternas lämplighet innan de tillträder sina befattningar och därefter regelbundet i enlighet med tillämpliga lagar, författningar, riktlinjer och den interna policyn för lämplighet (artikel 91.1a första stycket). Om majoriteten av ledamöterna i ledningsorganet ska bytas ut mot nyutsedda ledamöter samtidigt, så att lämplighetsbedömningen skulle göras av de avgående ledamöterna, får medlemsstaterna tillåta att bedömningen sker efter att de nya ledamöterna tillträder sina anställningar (artikel 91.1a andra stycket).

Kravet på ledningsprövning ska inte gälla tillfälliga och särskilda förvaltare som har utsetts enligt Europaparlamentets och rådets av direktiv 2014/59/EU av den 15 maj 2014 om inrättande av en ram för återhämtning och resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av rådets direktiv 82/891/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/24/EG, 2002/47/EG, 2004/25/EG, 2005/56/EG, 2007/36/EG, 2011/35/EU, 2012/30/EU och 2013/36/EU samt Europaparlamentets och

rådets förordningar (EU) nr 1093/2010 och (EU) nr 648/2012 (krishanteringsdirektivet) (artikel 91.1).

Kravet på lämplighetsprövningen ska inte heller påverka tillämpningen av medlemsstaternas bestämmelser om arbetstagarrepresentation i ledningsorganet, utnämning av ledamöter i ledningsorganet med tillsynsfunktion av regionala eller lokala folkvalda organ, eller utnämningar när ledningsorganet inte har behörighet att välja ut och utnämna sina ledamöter (artikel 91.13 och 91.14).

Medlemskap i ledningsorganet i ett kreditinstitut som är permanent underställt ett centralt organ ska inte i sig utgöra ett hinder för att agera med självständigt tänkande (artikel 91.2a).

Enligt gällande svensk rätt anges vad ett kreditinstitut måste uppfylla för att få tillstånd att driva bank- eller finansieringsrörelse. Ett av dessa krav gäller lämpligheten för företagets styrelse och dess verkställande direktör (3 kap. 2 § första stycket 4 och 5 LBF). Motsvarande krav gäller för värdepappersbolag (3 kap. 1 § första stycket 5 och 6 LVM). En liknande skyldighet finns även för holdingföretag (1 kap. 8 § 3 och 3 kap. 5 § tillsynslagen).

Gällande rätt uppfyller därmed de nya kravet i direktivet på att företagen ska bedöma styrelsens och verkställande direktörens lämplighet innan de tillsätts. Den nya undantagsmöjligheten i direktivet att företagens bedömning och därmed även tillsynsmyndighetens prövning får ske efter att styrelseledamöterna och den verkställande direktören har tillträtt sina positioner, om majoriteten av dessa ska ersättas och en prövning innan tillträdet skulle innebära att prövningen ska göras av de avgående ledamöterna, tar främst sikte på det system som finns i vissa andra länder t.ex. Italien. Där byts stora delar av styrelsen ut vid samma tidpunkt enligt ett s.k. slate voting system. Det är emellertid inte fallet i Sverige, varför en sådan undantagsmöjlighet inte bör införas.

Det ställs inte upp något krav i svensk rätt på att företagen ska se till att en tillfällig förvaltare eller en särskild förvaltare uppfyller lämplighetskraven (15 a kap. LBF, 25 a kap. LVM och 15 kap. lagen [2015:1016] om resolution). Svensk rätt uppfyller därmed redan kapitaltäckningsdirektivets krav i denna del.

I Sverige finns inga kreditinstitut eller finansiella holdingföretag eller blandade finansiella holdingföretag som är permanent underställda ett centralt organ. Centrala organ är inte en unionsrättslig associationsform. Mot den bakgrunden finns det inte något behov av att i svensk rätt genomföra förtydligandet att medlemskap i närstående företag som är dotterföretag till ett centralt organ inte i sig utgör ett hinder för att personen ska anses agera med självständigt tänkande. I Sverige finns det inte heller ledningspersoner i kreditinstitut som tillsätts av statliga eller regionala organ eller företag som inte själva har en påverkan på vilka som tillsätts. Mot den bakgrunden bör lämplighetskravet kunna tillämpas av samtliga relevanta svenska företag.

Ledningsprövningen i gällande rätt utvidgas

Enligt nya regler i kapitaltäckningsdirektivet justeras vad som avses med vissa av lämplighetskraven (artikel 91.1, 91.2b, 91.4, 91.7 och 91.8).

Frånvaron av en fällande dom i brottmål eller av pågående åtal för brott ska inte i sig vara tillräcklig grund för att en ledningsperson ska anses uppfylla lämplighetskraven (artikel 91.1).

Kraven på den samlade kompetensen och att företaget avsätter tillräckligt med resurser för att introducera och utbilda den som är styrelseledamot eller verkställande direktör ska även omfatta bl.a. ESG-risker och det tydliggörs att ledningsorganets övergripande sammansättning ska uppvisa tillräcklig mångfald (artikel 91.2b och 91.7). Beräkningen av antalet uppdrag en ledningsperson får ha i andra företag knyts till den grupp företaget ingår i, i stället för som i dag då det kopplas till koncernen (artikel 91.4 andra stycket). Företagen och deras respektive nomineringskommittéer ska vid utnämningen av ledningspersoner anta riktlinjer som inte bara främjar mångfald utan även en jämn könsfördelning (artikel 91.8).

Enligt gällande svensk rätt anges vad ett kreditinstitut måste uppfylla för att få tillstånd att driva bank- eller finansieringsrörelse. Ett av dessa krav är att den som ska ingå i företagets styrelse eller vara dess verkställande direktör har tillräcklig insikt och erfarenhet för att delta i ledningen i ett kreditinstitut och även i övrigt är lämplig för en sådan uppgift. Styrelsen ska också i sin helhet ha tillräckliga kunskaper och erfarenheter för att leda företaget (3 kap. 2 § första stycket 4 och 5 LBF). Motsvarande krav gäller för värdepappersbolag (3 kap. 1 § första stycket 5 och 6 LVM). En liknande skyldighet på de enskilda styrelseledamöterna och den verkställande direktören finns för holdingföretag (1 kap. 8 § 3 och 3 kap. 5 § tillsynslagen). Finansinspektionen har även möjlighet att meddela föreskrifter om de krav som ska gälla för deltagande i ledningen (16 kap. 1 § 3 och 14 LBF, 3 kap. 12 § 2 och 8 kap. 35 § 2 LVM och 10 kap. 2 § tillsynslagen). Sådana föreskrifter finns i Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2023:13) om ägar-, ägarlednings- och ledningsprövning i kreditinstitut och Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om styrning, riskhantering och kontroll i kreditinstitut. Enligt 2 kap. 12 och 13 §§ i de sistnämnda föreskrifterna ska ett företag bl.a. avsätta tillräcklig med resurser för att utbilda styrelseledamöterna och företaget ska när det tillsätter styrelseledamöterna beakta en bred uppsättning egenskaper och kunskaper och för detta ändamål ha en policy för att främja mångfald i styrelsen.

Finansinspektionens tillsyn över banker, kreditmarknadsföretag och värdepappersbolag omfattar att se till att företagen bedriver sin verksamhet i enlighet med gällande författningar, bolagsordning, stadgar eller reglementen samt interna instruktioner (13 kap. 2 § LBF och 23 kap. 1 § LVM). Inspektionen har även tillsyn över finansiella holdingföretag och blandade finansiella holdingföretag (1 kap. 4 § tillsynslagen).

Rörelselagstiftningen innehåller även bestämmelser om beräkningen av hur många uppdrag en ledningsperson får ha i andra företag. Ett uppdrag inom samma koncern ska bl.a. räknas som ett enda uppdrag (10 kap. 8 b § LBF och 8 kap. 8 b § LVM).

Det har konstaterats att lämplighetskraven i svensk rätt uppfyller motsvarande krav i kapitaltäckningsdirektivet på att ledningsorganet ska ha tillräckligt gott anseende, tillräckliga kunskaper, färdigheter och erfarenheter för att utöva sitt uppdrag och effektivt kunna övervaka ledningens beslutsfattande, samt kraven på styrelsens sammantagna

kompetens (artikel 91.1, 91.2a och 91.2b) (prop. 2013/14:228 s. 167, 176 och 275 och prop. 2020/21:36 s. 99–100). Kommissionen har emellertid ifrågasatt om vissa av kraven på lämplighet framgår av svensk rätt (Fi2024/00055). För att förtydliga att samtliga lämplighetskrav i direktivet gäller för de finansiella företag som omfattas av EU:s kapitaltäckningsregelverk, bör kraven uttryckligen införas i svensk rätt.

Att företagen ska beakta ett flertal omständigheter vid bedömningen av en ledningspersons lämplighet, får anses innebära att frånvaron av en fällande dom i brottmål eller av pågående åtal för brott inte i sig är tillräcklig grund för att en ledningsperson ska anses uppfylla lämplighetskraven.

Den detaljerade kraven på den samlade kompetensen och att institutet avsätter tillräckligt med resurser för att introducera och utbilda den som är styrelseledamot eller verkställande direktör samt mångfaldspolicyn har genomförts i föreskrifter på lägre nivå än lag. Kapitaltäckningsdirektivets justerade regler i detta avseende bör därför genomföras i svensk rätt på motsvarande sätt. Då dessa krav emellertid även ska gälla för finansiella holdingföretag och blandade finansiella holdingföretag som har godkänts bör motsvarande bemyndiganden föras in för dessa företag i tillsynslagen.

För att genomföra direktivets nya regler om antalet uppdrag i andra företag som en ledningsperson får ha bör motsvarande ändring göras i svensk rätt.

6.1.2 Särskilt anmälningsförfarande för stora företag

Promemorians förslag: Ett stort institut, ett stort dotterföretag och ett finansiellt moderholdingföretag eller blandat finansiellt moderholdingföretag som inte har medgetts undantag från kravet på godkännande enligt tillsynslagen och i vars grupp det ingår ett eller flera stora institut ska anmäla till Finansinspektionen om företaget avser att utse en styrelseledamot eller verkställande direktör. En sådan anmälan ska göras senast 30 arbetsdagar före det att uppdraget eller anställningen ska påbörjas.

Promemorians bedömning: Kapitaltäckningsdirektivets nya regler om när Finansinspektionen ska initiera en fördjupad dialog med företagen, fastställa en tidsgräns för bedömningsperioden och vilken information företagen ska lämna in tillsammans med anmälan bör genomföras i föreskrifter på lägre nivå än lag.

Skälen för promemorians förslag och bedömning: Enligt nya regler i kapitaltäckningsdirektivet ska vissa större företag ge in en lämplighetsansökan till den behöriga myndigheten så snart de har en tydlig avsikt att utse en ledamot till ledningsorganet med ledningsfunktion eller en ordförande för ledningsorganet i dess tillsynsfunktion, och under alla omständigheter senast 30 arbetsdagar innan de blivande ledamöterna tillträder sina befattningar (artikel 91.1d). Kommissionen har gett uttryck för att med detta avses att ansökan ska ges in utan onödigt dröjsmål efter att avsikten att utnämna en ledamot till ledningsorganet blivit tydlig. När i tiden detta är beror på det nationella regelverket och förutsättningarna i det

enskilda fallet, t.ex. när en kandidat står med i dagordningen för bolagsstämman eller i ett internt beslut.

Vidare gäller fortfarande att när det i direktivet hänvisas till ledningsorgan och ledningsorgans lednings- och tillsynsfunktioner, enligt nationell rätt, handhas av olika organ eller olika medlemmar inom ett organ, ska medlemsstaten identifiera de ansvariga organen eller de ansvariga medlemmarna i ledningsorganet i enlighet med nationell rätt, såvida inte något annat anges i direktivet (artikel 3.2).

Den särskilda ansökningsskyldigheten ska åtminstone omfatta:

- moderinstitut inom EU som definieras som stora institut,
- moderinstitut i en medlemsstat som definieras som stora institut, utom när de är underställda ett centralt organ,
- centrala organ som definieras som stora institut eller som utövar tillsyn över stora institut som är dem underställda,
- fristående institut inom EU som definieras som stora institut,
- stora dotterföretag enligt definitionen i artikel 4.1.147 i tillsynsförordningen,
- finansiella moderholdingföretag eller blandade finansiella moderholdingföretag i en medlemsstat och finansiella moderholdingföretag eller blandade finansiella moderholdingföretag inom EU som har stora institut inom sin koncern, utom de som omfattas av artikel 21a.4 i kapitaltäckningsdirektivet.

Den nya anmälningsskyldigheten kodifierar den tillsynspraxis som redan i dag gäller för stora banker inom bankunionen (avsnitt 7 i ECB's guide to fit and proper assessments, december 2021).

Den särskilda ansökan ska innehålla viss information och ges in till den behöriga myndigheten på det sätt som myndigheten anvisar (artikel 91.1e första och andra styckena). Medlemsstaterna ska även se till att lämpliga standarder utarbetas för övriga företag (artikel 91.10 andra stycket).

För det fall den behöriga myndigheten inte har tillräcklig information för att genomföra lämplighetsbedömningen får myndigheten kräva att den blivande ledningspersonen inte tillträder sin befattning innan den begärda informationen har lämnats, såvida inte den behöriga myndigheten är övertygad om att det inte är möjligt att lämna sådan information (artikel 91.1e tredje stycket).

Den behöriga myndigheten ska inleda en fördjupad dialog med företaget om myndigheten hyser farhågor om den blivande ledamoten uppfyller lämplighetskraven. Detta för att säkerställa att den blivande ledningspersonen är eller blir lämplig innan han eller hon tillträder sin befattning (artikel 91.1e fjärde stycket). Myndigheten ska också överväga att fastställa en tidsperiod inom vilken lämplighetsbedömningen ska vara slutförd (artikel 91.1j).

Eba ges mandat att ta fram dels riktlinjer om den intensifierade myndighetsdialogen, dels tekniska standarder om vilken information som en ansökan ska innehålla (artikel 91.1e femte stycket och 91.10). Eba ska även i samarbete med ECB ta fram en rapport om bl.a. tillämpningen av den nya ansökningsskyldigheten och dess ändamålsenlighet (artikel 91.12).

Enligt gällande svensk rätt får Finansinspektionen meddela föreskrifter om vilka upplysningar ett kreditinstitut, ett sådant utländskt kreditinstitut

som har inrättat filial i Sverige eller ett värdepappersbolag ska lämna till inspektionen för dess tillsynsverksamhet (16 kap. 1 § 16 LBF och 23 kap. 15 § 1 LVM). Finansinspektionen får också meddela föreskrifter om vilka uppgifter en ansökan, anmälan eller underrättelse enligt lagen om bank- och finansieringsrörelse ska innehålla samt vilka handlingar som samtidigt ska ges in (5 kap. 2 § 20 FBF). En liknande föreskriftsrätt finns för finansiella holdingföretag eller blandade finansiella holdingföretag, men den är begränsad till ansökningar (19 § 1 förordningen om särskild tillsyn och kapitalbuffertar).

För att genomföra den nya särskilda anmälningsskyldigheten i kapitaltäckningsdirektivet bör motsvarande bestämmelser föras in i svensk rätt. Anmälningsskyldigheten gäller enligt de nya reglera i direktivet ledamöter i ledningsorganet med ledningsfunktion och ordförande i ledningsorganet i dess tillsynsfunktion. I svensk rätt görs som nämns i avsnitt 6.1.1 ingen uppdelning på ledningsorganet i sin tillsyns- respektive ledningsfunktion, som är fallet i t.ex. Tyskland, utan med ledningsorganet avses i svensk rätt primärt styrelsen (prop. 2013/14:228 s. 167). Anmälningsskyldigheten bör därför omfatta lämplighetsprövningen av styrelsen. Eftersom den nya anmälningsskyldigheten även avser att omfatta de personer som i praktiken leder ett instituts verksamhet, bör även den verkställande direktören omfattas (jfr artikel 3.1.8a i kapitaltäckningsdirektivet och samma prop.). Eventuella ersättare för någon av dem bör däremot inte behöva omfattas av det särskilda anmälningsförfarandet.

Gällande rätt får anses tillgodose även det nya kravet i direktivet på att Finansinspektionen ska se till att lämpliga standarder utarbetas. Vidare bör anvisningen till Finansinspektionen om när den ska intensifiera sin tillsynsdialog och att den ska överväga att fastställa en tidsgräns genomföras i föreskrifter på lägre nivå än lag (jfr 9 § förordningen om särskild tillsyn och kapitalbuffertar). Även kapitaltäckningsdirektivets nya krav på vilken information som ska ges in och på vilket sätt den ska ges in bör med hänsyn till regleras detaljeringsgrad genomföras genom föreskrifter på lägre nivå än lag, med stöd av befintliga bemyndiganden.

Direktivet ställer också krav på att Finansinspektionen ska ha möjlighet att kräva att en person inte tillträder positionen innan nödvändig information ges in. För det fall Finansinspektionen inte har tillräcklig information för att kunna göra lämplighetsbedömningen kan emellertid personen inte anses uppfylla lämplighetskraven och inspektionen har därmed möjlighet att vidta de åtgärder som står till buds, se avsnitt 6.1.4.

6.1.3 Finansinspektionens bedömning

Promemorians förslag: De krav på tillsyn av styrelsen och den verkställande direktörens lämplighet som i dag gäller för kreditinstitut enligt lagen om bank- och finansieringsrörelse ska också gälla för finansiella holdingföretag och blandade finansiella holdingföretag som godkänts enligt tillsynslagen.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter om vilka uppgifter de finansiella holdingföretagen och blandade finansiella holdingföretagen ska lämna till Finansinspektionen för dess tillsynsverksamhet avseende lämplighetskraven.

Promemorians bedömning: Kapitaltäckningsdirektivets nya regler om Finansinspektionens bedömning av om styrelsen och den verkställande direktören i kreditinstitut uppfyller lämplighetskraven tillgodoses genom gällande rätt.

Direktivets nya regler om när Finansinspektionen på nytt ska bedöma om en person i ledningsorganet uppfyller lämplighetskraven bör genomföras i föreskrifter på lägre nivå än lag.

Skälen för promemorians förslag och bedömning: Enligt nya regler i kapitaltäckningsdirektivet förtydligas att de behöriga myndigheterna ska bedöma om ledningspersonerna uppfyller lämplighetskraven. Företagen ska lämna en lämplighetsansökan till den behöriga myndigheten tillsammans med annan nödvändig information som den behöriga myndigheten behöver för att bedöma lämpligheten. Den behöriga myndigheten får begära ytterligare information, inklusive intervjuer eller utfrågningar (artikel 91.1f).

De behöriga myndigheterna ska i synnerhet kontrollera om lämplighetskraven fortfarande är uppfyllda om det finns rimliga skäl att misstänka att företaget har en koppling till pågående eller genomförd penningtvätt eller finansiering av terrorism eller försök till detta eller om det finns en ökad risk för detta (artikel 91.1g).

Företagen ska se till att informationen om lämpligheten av ledningspersonerna hålls uppdaterad och ska på begäran av den behöriga myndigheten lämna den informationen till myndigheten på det sätt som myndigheten fastställt (artikel 91.1c).

När nya omständigheter eller andra förhållanden som kan påverka lämpligheten hos ledningspersonerna blir kända för företagen, ska de ompröva deras lämplighet och utan onödigt dröjsmål informera den behöriga myndigheten (artikel 91.1h andra stycket). De behöriga myndigheterna ska då göra en omprövning av lämpligheten (artikel 91.1h tredje stycket). Behöriga myndigheter ska emellertid inte per automatik vara skyldiga att på nytt bedöma en ledningsperson när dennes mandat förnyas om den information som myndigheten har kännedom om inte har ändrats eller att ändringen inte skulle kunna påverka personens lämplighet (artikel 91.1h fjärde stycket). Kommissionen har gett uttryck för att undantaget ska tolkas snävt och enbart gäller förnyelse av befintligt mandat som ordinarie medlem av ledningsorganet och att det därmed inte omfattar när en suppleant blir ordinarie medlem för att ersätta en medlem som inte längre kan utföra sitt uppdrag på grund av oförutsedda händelser.

Enligt gällande svensk rätt har Finansinspektionen tillsyn över att bankernas, kreditmarknadsföretagens och värdepappersinstitutens rörelse bedrivs enligt gällande rörelselagstiftning. Tillsynen omfattar att se till att verksamheten bedrivs i enlighet med gällande författningar, bolagsordning, stadgar eller reglementen samt interna instruktioner (13 kap. 2 § LBF och 23 kap. 1 § LVM). Inspektionen har även tillsyn över att kraven enligt tillsynslagen följs (1 kap. 4 § tillsynslagen). Vidare ska bankerna, kreditmarknadsföretagen och värdepappersinstituten till Finansinspektionen lämna de uppgifter som inspektionen begär (13 kap. 3 § LBF och 23 kap. 2 § LVM). Finansinspektionen har också möjlighet att meddela föreskrifter om vilka upplysningar ett sådant företag ska lämna till inspektionen för dess tillsynsverksamhet (16 kap. 1 § 16 LBF och

23 kap. 15 § 1 LVM). För svensk del innebär detta att Finansinspektionen bl.a. begär in information i samband med att ledningspersonerna utses (9 § Finansinspektionens föreskrifter [FFFS 2023:13] om ägar-, ägarlednings- och ledningsprövning i kreditinstitut).

Om Finansinspektionen vid inspektion eller på annat sätt har upptäckt en omständighet som kan antas ha samband med eller utgöra penningtvätt eller finansiering av terrorism, ska inspektionen särskilt kontrollera att ägare och ledning i en bank, ett kreditmarknadsföretag eller ett värdepappersbolag uppfyller lämplighetskraven (13 kap. 2 § LBF och 23 kap. 1 a § LVM).

Gällande rätt tillgodoser därmed de nya kraven i direktivet för kreditinstitut. Eftersom dessa krav emellertid även ska gälla för finansiella holdingföretag och blandade finansiella holdingföretag som har godkänts, bör motsvarande bestämmelser föras in i tillsynslagen.

Den nya anvisningen om när den behöriga myndigheten på nytt ska bedöma om en person i ledningsorganet uppfyller lämplighetskraven bör emellertid genomföras i föreskrifter på lägre nivå än lag (jfr 9 § förordningen om särskild tillsyn och kapitalbuffertar).

6.1.4 Krav på att vidta åtgärder

Promemorians förslag: Om lämplighetskraven för styrelse och ledning i en bank, ett kreditmarknadsföretag, ett värdepappersbolag som ska tillämpa tillsynsförordningen och rörelselagstiftningen som gäller för banker och kreditmarknadsföretag och ett finansiellt holdingföretag eller blandat finansiellt holdingföretag som har godkänts enligt tillsynslagen inte är uppfyllda, ska företaget

1. se till att en styrelseledamot eller verkställande direktör, eller ersättare för någon av dem, inte påbörjar uppdraget eller anställningen, eller
2. besluta att personen inte längre får vara styrelseledamot eller verkställande direktör, eller ersättare för någon av dem.

Om företaget vidtar åtgärder för att personen ska bli lämplig för uppgiften, ska personen få vara styrelseledamot eller verkställande direktör.

Om lämplighetskraven för styrelse och ledning inte är uppfyllda ska Finansinspektionen, utöver ett föreläggande om att komma till rätta med situationen och ett beslut om att anmärka på en styrelseledamot eller en verkställande direktör, få besluta att styrelseledamoten eller den verkställande direktören inte får påbörja uppdraget eller anställningen.

Detta gäller styrelse och ledning i ett stort institut, ett stort dotterföretag eller i ett finansiellt moderholdingföretag eller blandat finansiellt moderholdingföretag som inte har medgetts undantag från kravet på godkännande enligt tillsynslagen och i vars grupp det ingår ett eller flera stora institut inte är uppfyllda.

Promemorians bedömning: Kapitaltäckningsdirektivets nya regler om Finansinspektionens befogenheter att vidta åtgärder om en styrelseledamot eller en verkställande direktör, i övriga företag än de som avses i tredje stycket ovan, inte uppfyller lämplighetskraven tillgodoses genom gällande rätt.

Skälen för promemorians förslag och bedömning

Företagens skyldighet att vidta åtgärder

Enligt nya regler i kapitaltäckningsdirektivet ska instituten och de finansiella holdingföretagen och blandade finansiella holdingföretagen som har godkänts enligt artikel 21a i direktivet vidta åtgärder när en tilltänkt ledningsperson eller befintlig ledningsperson inte längre uppfyller lämplighetskraven (artikel 91.1b). Företagen ska

– säkerställa att den blivande ledningspersonen inte tillträder den aktuella befattningen om den interna lämplighetsbedömningen slutförs innan den blivande ledningspersonen tillträder befattningen i fråga,
– i god tid avsätta en sådan ledningsperson, eller
– i god tid vidta de ytterligare åtgärder som krävs för att säkerställa att en sådan ledningsperson är eller blir lämplig för den berörda befattningen.

Enligt gällande svensk rätt är ett företag skyldigt att se till att dess ledningspersoner är lämpliga (3 kap. 2 § första stycket 4 och 5 LBF, 3 kap. 1 § första stycket 5 och 6 LVM och 1 kap. 8 § 3 och 3 kap. 5 § tillsynslagen).

Vidare kan, enligt associationsrättsliga bestämmelser, en styrelseledamots uppdrag upphöra i förtid och beslut kan fattas om den verkställande direktörens avgång (8 kap. 14 och 33 §§ aktiebolagslagen [2005:551] och 7 kap. 14 och 33 §§ lagen [2018:672] om ekonomiska föreningar).

För att genomföra de nya reglerna i kapitaltäckningsdirektivet om vilka åtgärder företagen ska vidta när lämplighetskraven inte är uppfyllda, bör motsvarande bestämmelser föras in i svensk rätt.

Finansinspektionens befogenhet att vidta åtgärder

Enligt nya regler i kapitaltäckningsdirektivet görs tillägg till den behöriga myndighetens befogenhet att avsätta en ledningsperson om lämplighetskraven inte är uppfyllda (artikel 91.1h första stycket). Den behöriga myndigheten ska

– vid en förhandsbedömning förhindra att personen ingår i, eller avsätta sådana ledningspersoner från, ledningsorganet,
– vid en efterhandsbedömning, avsätta sådana ledningspersoner från ledningsorganet, eller
– kräva att företaget vidtar ytterligare åtgärder som krävs för att säkerställa att ledningspersonerna är eller blir lämpliga för de berörda befattningarna.

Enligt gällande svensk rätt har Finansinspektionen möjlighet att ingripa mot ett företag genom ett föreläggande att vidta rättelse (15 kap. 1 § LBF, 25 kap. 1 § LVM och 8 kap. 1 § tillsynslagen). Finansinspektionen har också möjlighet att anmärka på en ledningsperson som inte är lämplig (15 kap. 2 § LBF, 25 kap. 4 § LVM och 8 kap. 2 § tillsynslagen).

Därutöver har inspektionen möjlighet att ingripa mot ledamoten eller den verkställande direktören om lämplighetskraven inte är uppfyllda (15 kap. 1 a § LBF, 25 kap. 1 a § LVM och 8 kap. 2 b § tillsynslagen).

När inspektionen anmärker på en ledningsperson är det fråga om att kraven på ledningsfunktionen i företaget inte uppfylls. En sådan anmärkning riktas mot företaget och inte mot den enskilde personen, varför det följaktligen är företaget som kan bli föremål för den sanktionen. För den fysiska personen innebär beslutet inte annat än att denne (eller styrelsen som helhet) inte har ansetts uppfylla kraven för det specifika företagets behov. Ett ingripande mot en fysisk persons överträdelser (t.ex. 15 kap. 1 a § LBF) tar däremot sikte på dennes agerande i egenskap av ledningsperson. För att ansvar ska kunna åläggas krävs att förutsättningarna för det är uppfyllda och följaktligen är det den enskilda personen som blir föremål för sanktion (prop. 2014/15:57 s. 48). Bestämmelserna kan ha ett överlappande tillämpningsområde på så sätt att om det finns förutsättningar för att ålägga en fysisk person en sanktion för ett företags överträdelse, skulle även ett ingripande mot företaget enligt t.ex. 15 kap. 2 § LBF kunna ske. Däremot kan det finnas förutsättningar för en anmärkning (15 kap. 2 § LBF) utan att en sanktion kan riktas mot en fysisk person (15 kap. 1 a § LBF), vilket beror på att kraven för det senare ingripandet är högre ställda. Det har därför bedömts ankomma på Finansinspektionen att i det enskilda fallet avgöra med stöd av vilka bestämmelser det är lämpligt att ingripa mot ett visst agerande (samma prop.).

De nya reglerna i kapitaltäckningsdirektivet om att Finansinspektionen ska ha möjlighet att kräva att företaget vidtar ytterligare åtgärder för att se till att personen i fråga är eller blir lämplig för att inneha den aktuella befattningen omfattas av inspektionens möjlighet att förelägga företaget att vidta rättelse.

I Sverige begär Finansinspektionen in information i samband med att ledningspersonerna utses (9 § Finansinspektionens föreskrifter [FFFS 2023:13] om ägar-, ägarlednings- och ledningsprövning i kreditinstitut). Det innebär att Finansinspektionen slutför sin prövning av ledningspersonerna efter att personerna tillträtt. Det blir som utgångspunkt därför inte för svenskt vidkommande fråga om att pröva en ledningsperson innan personen har tillträtt. Direktivets nya regler om att den behöriga myndigheten ska ha befogenhet att vid en efterhandsbedömning avsätta dessa personer eller kräva att företaget avsätter dem omfattas därmed av Finansinspektionens möjlighet att inom ramen för att anmärka på en ledningsperson besluta att en styrelseledamot eller verkställande direktör inte längre får vara det (15 kap. 2 § LBF).

Det nya särskilda anmälningsförfarandet (se avsnitt 6.1.2) innebär emellertid i teorin att Finansinspektionen skulle kunna påbörja sin prövning innan tillsättningen och eventuellt kunna avsluta sin bedömning innan personen tillträder sin position. Om Finansinspektionen i sådana fall bedömer att personen inte uppfyller lämplighetenskraven ska inspektionen, enligt kapitaltäckningsdirektivet, ha möjlighet att besluta att personen inte får tillträda sin position. En motsvarande möjlighet bör därför införas i svensk rätt.

6.2 Nya krav på personer som innehar nyckelfunktioner

6.2.1 Allmänna lämplighetskrav

Promemorians förslag: En nyckelperson ska vara en person som utövar ett betydande inflytande över verksamheten utan att vara styrelseledamot eller verkställande direktör i

- en bank,
- ett kreditmarknadsföretag,
- ett värdepappersbolag som ska tillämpa tillsynsförordningen och rörelselagstiftningen som gäller för banker och kreditmarknadsföretag, och
- ett finansiellt holdingföretag eller blandat finansiellt holdingföretag som har godkänts enligt tillsynslagen.

En nyckelperson ska ha tillräckligt gott anseende, insikt, kunskap och erfarenhet för att utöva betydande inflytande över verksamheten och även i övrigt agera med ärlighet och integritet för att vara lämplig för en sådan uppgift.

Ett stort institut, ett stort dotterföretag och ett finansiellt moderholdingföretag eller blandat finansiellt moderholdingföretag som inte har medgetts undantag från kravet på godkännande enligt tillsynslagen och i vars grupp det ingår ett eller flera stora institut ska anmäla till Finansinspektionen om företaget avser att utse nyckelpersoner som ansvarar för förvaltningen av finansiella resurser, den finansiella planeringen eller den finansiella rapporteringen, riskhanteringsfunktionen, regelefterlevnadsfunktionen eller internrevisionsfunktionen.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter om vilka lämplighetskrav som ska ställas på nyckelpersoner.

Skälen för promemorians förslag: Enligt nya regler i kapitaltäckningsdirektivet ska institut och finansiella holdingföretag och blandade finansiella holdingföretag som har godkänts enligt artikel 21a i direktivet även ha en skyldighet att lämplighetspröva personer som innehar nyckelfunktioner i företaget (artikel 91a).

Med en person som innehar en nyckelfunktion avses en person som har ett betydande inflytande över företagets ledning, men som inte är ledamot i ledningsorganet, inbegripet cheferna för de interna kontrollfunktionerna och finansdirektören (artikel 3.1.9a). Med intern kontrollfunktion avses ett företags riskhanterings-, regelefterlevnads- och internrevisionsfunktioner. Med finansdirektör avses den person som är ansvarig för institutets förvaltning av finansiella resurser, den finansiella planeringen och den finansiella rapporteringen. Chefer för interna kontrollfunktioner definieras som de personer på högsta nivå inom företaget som är ansvariga för den dagliga ledningen av dess interna kontrollfunktioner (artikel 3.1.9b, 3.1.9c och 3.1.9d).

Liksom kravet på lämplighetsprövning av styrelse och verkställande direktör ska kravet på lämplighetsprövning av nyckelpersoner inte påverka

tillämpningen av nationell rätt om arbetstagarrepresentation i ledningsorganet eller utnämning av ledamöter i ledningsorganet med tillsynsfunktion av regionala eller lokala folkvalda organ, eller om utnämningar när ledningsorganet inte har behörig att välja ut och utnämna sina ledamöter (artikel 91.13 och 91.14).

Prövningen motsvarar i flera avseenden den prövning som ska göras av styrelse och verkställande direktör. Varje person som innehar en nyckelfunktion ska bl.a. agera med ärlighet och integritet och inneha tillräckliga kunskaper för att utföra sitt uppdrag (artikel 91a.1). Företagen ska bedöma deras lämplighet innan de tillträder och därefter regelbundet, i enlighet med tillämpliga lagar och andra författningar, riktlinjer och interna riktlinjer för lämplighet (artikel 91a.2).

Liksom för ledningsprövningen av styrelse och verkställande direktör ska avsaknaden av fällande dom i brottmål eller av pågående åtal för brott inte i sig vara tillräckligt för att uppfylla kravet på gott anseende och på agerande med ärlighet och integritet (artikel 91a.1).

Företagen ska säkerställa att informationen om lämpligheten för nyckelpersonerna hålls uppdaterad och ska på begäran lämna denna information till den behöriga myndigheten på det sätt som myndigheten fastställt (artikel 91a.4).

Det särskilda anmälningsförfarandet som gäller när vissa större institut ska utse styrelseledamöter eller verkställande direktör gäller även för vissa nyckelpersoner (artikel 91.1d) (jfr avsnitt 6.1.2).

Eba ges mandat att ta fram riktlinjer om lämplighetskraven (artikel 91a.8).

För att genomföra de nya reglerna om lämplighetsprövning av nyckelpersoner i kapitaltäckningsdirektivet bör motsvarande bestämmelser föras in i svensk rätt. Bestämmelserna bör utformas på liknande sätt som lämplighetskraven för styrelse och verkställande direktör.

6.2.2 Finansinspektionens bedömning

Promemorians förslag: Finansinspektionen ska ha tillsyn över att lämplighetskraven är uppfyllda för nyckelpersoner som ansvarar för förvaltningen av finansiella resurser, den finansiella planeringen och den finansiella rapporteringen, riskhanteringsfunktionen, regelefterlevnadsfunktionen och internrevisionsfunktionen i ett stort institut, ett stort dotterföretag och i ett finansiellt moderholdingföretag eller blandat finansiellt moderholdingföretag som inte har medgetts undantag från kravet på godkännande enligt tillsynslagen och i vars grupp det ingår ett eller flera stora institut. Om Finansinspektionen vid inspektion eller på annat sätt har upptäckt en omständighet som kan antas ha samband med eller utgöra penningtvätt eller finansiering av terrorism, ska inspektionen särskilt kontrollera att dessa personer uppfyller lämplighetskraven.

Finansiella holdingföretag och blandade finansiella holdingföretag som har godkänts enligt tillsynslagen ska lämna Finansinspektionen de uppgifter om sin lämplighetsbedömning som inspektionen begär. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få

meddela föreskrifter om sådana uppgifter och om hur uppgifterna ska lämnas.

Promemorians bedömning: Kapitaltäckningsdirektivets nya regler om när Finansinspektionen på nytt ska bedöma om en nyckelperson uppfyller lämplighetskraven och att inspektionen ska överväga att fastställa en tidsgräns för lämplighetsbedömningen bör införas i föreskrifter på lägre nivå än lag.

Skälen för promemorians förslag och bedömning: Enligt nya regler i kapitaltäckningsdirektivet ska de behöriga myndigheterna lämplighetspröva cheferna för de interna kontrollfunktionerna och finansdirektörer i åtminstone följande företag (artikel 91a.5):

- moderinstitut inom EU som definieras som stora institut,
- moderinstitut i en medlemsstat som definieras som stora institut, utom när de är underställda ett centralt organ,
- centrala organ som definieras som stora institut eller som utöver tillsyn över stora institut som är dem underställda,
- fristående institut inom EU som definieras som stora institut,
- stora dotterföretag enligt definitionen i artikel 4.1.147 i tillsynsförordningen,
- finansiella moderholdingföretag eller blandade finansiella moderholdingföretag i en medlemsstat och finansiella holdingföretag eller blandade finansiella moderholdingföretag inom EU som har stora institut inom sin koncern, utom de som omfattas av artikel 21a.4 i kapitaltäckningsdirektivet.

Företagen har en skyldighet att ompröva lämpligheten av de relevanta personerna så fort de får uppgifter om förhållanden som skulle kunna påverka lämpligheten. Företagen ska då även informera den behöriga myndigheten om detta och myndigheten och företagen ska i sådana fall göra en omprövning (artikel 91a.6 andra och tredje styckena). De behöriga myndigheterna är emellertid inte skyldiga att göra en omprövning bara på den grunden att en person har fått ett förnyat förtroende, om informationen när det gäller dennes lämplighet inte har ändrats eller att ändringen inte skulle påverka dennes lämplighet (artikel 91a.6 fjärde stycket).

De behöriga myndigheterna ska överväga att åtminstone i fråga om de stora företagen sätta en tidsgräns för när lämplighetsbedömningen ska vara avslutad (artikel 91a.6 femte stycket).

Enligt gällande svensk rätt omfattar Finansinspektionens tillsyn över banker, kreditmarknadsföretag och värdepappersbolag att se till att verksamheten bedrivs i enlighet med gällande författningar, bolagsordning, stadgar eller reglementen samt interna instruktioner. Finansinspektionen har dessutom tillsyn över att företagens ägare och ledning uppfyller lämplighetskraven. Om Finansinspektionen vid inspektion eller på annat sätt har upptäckt en omständighet som kan antas ha samband med eller utgöra penningtvätt eller finansiering av terrorism, ska inspektionen särskilt kontrollera att ägare och ledning uppfyller lämplighetskraven (13 kap. 2 § LBF och 23 kap. 1 § LVM). Inspektionen har även tillsyn över att lämplighetskraven på ledningen i finansiella holdingföretag och blandade finansiella holdingföretag är uppfyllda (1 kap. 4 § tillsynslagen).

Vidare ska banker, kreditmarknadsföretag och värdepappersbolag till Finansinspektionen lämna de uppgifter som inspektionen begär (13 kap. 3 § LBF och 23 kap. 3 § LVM). Finansinspektionen har också möjlighet att meddela föreskrifter om vilka upplysningar dessa företag ska lämna till inspektionen för dess tillsynsverksamhet (16 kap. 1 § 16 LBF och 23 kap. 15 § 1 LVM). För svensk del innebär detta att Finansinspektionen bl.a. begär in information i samband med lämplighetsbedömningen av styrelse och verkställande direktör (9 § Finansinspektionens föreskrifter [FFFS 2023:13] om ägar-, ägarlednings- och ledningsprövning i kreditinstitut).

För att genomföra de nya reglerna i kapitaltäckningsdirektivet bör bestämmelserna i gällande rätt utvidgas så att Finansinspektionens tillsyn även omfattar att säkerställa att cheferna för kontrollfunktionerna och finansdirektören i stora institut, stora dotterbolag och finansiella moderholdingföretag och blandade finansiella moderholdingföretag som inte har medgetts undantag från kravet på godkännande enligt tillsynslagen och i vars grupp det ingår ett eller flera stora institut uppfyller lämplighetskraven.

6.2.3 Krav på att vidta åtgärder

Promemorians förslag: Om lämplighetskraven för nyckelpersoner i en bank, ett kreditmarknadsföretag, ett värdepappersbolag som ska tillämpa tillsynsförordningen och rörelselagstiftningen som gäller för banker och kreditmarknadsföretag och ett finansiellt holdingföretag eller blandat finansiellt holdingföretag som har godkänts enligt tillsynslagen, inte är uppfyllda ska företaget

1. se till att personen inte påbörjar anställningen, eller
2. besluta att personen inte längre får vara nyckelperson.

Om företaget vidtar åtgärder för att personen ska bli lämplig för uppgiften, ska personen få vara nyckelperson.

Om en nyckelperson som ansvarar för förvaltningen av finansiella resurser, den finansiella planeringen och den finansiella rapporteringen, riskhanteringsfunktionen, regelefterlevnadsfunktionen eller internrevisionsfunktionen i ett stort institut, ett stort dotterföretag eller i ett finansiellt holdingföretag eller blandat finansiellt moderholdingföretag som inte har medgetts undantag från kravet på godkännande enligt tillsynslagen och i vars grupp det ingår stora institut inte uppfyller lämplighetskraven, ska Finansinspektionen, utöver ett föreläggande att komma till rätta med situationen, få besluta att nyckelperson inte längre får vara det.

Skälen för promemorians förslag: Enligt nya regler i kapitaltäckningsdirektivet ska institut och finansiella holdingföretag och blandande finansiella holdingföretag som har godkänts enligt artikel 21a i direktivet vidta åtgärder när en person som innehar en nyckelfunktion inte längre uppfyller lämplighetskraven (artikel 91a.3 första stycket). Företagen ska

– inte utse en nyckelperson om den interna lämplighetsprövningen slutförs innan personen tillträder befattningen,
– i god tid avsätta personen som har nyckelfunktionen, eller

– i god tid vidta ytterligare åtgärder som krävs för att säkerställa att personen är eller blir lämplig för den berörda befattningen.

Företagen ska vidta alla nödvändiga åtgärder för att säkerställa att befattningen som nyckelpersonen innehar utövas på ett lämpligt sätt, bl.a. genom att ersätta personen om den inte längre uppfyller kraven (artikel 91a.3 andra stycket).

För det fall någon av cheferna för de interna kontrollfunktionerna eller finansdirektören i ett stort institut, ett stort dotterföretag eller i ett finansiellt moderholdingföretag eller ett blandat finansiellt moderholdingföretag som har ett stort institut inom sin grupp inte uppfyller lämplighetskraven, ska de behöriga myndigheterna ha möjlighet att vidta följande åtgärder:

– vid en förhandsbedömning, förhindra att dessa chefer eller direktörer tillträder befattningen eller avsätta dem från befattningen,
– vid en efterhandsbedömning, avsätta dessa chefer eller direktörer, eller kräva att enheten avsätter dem från befattningen, eller
– kräva att de berörda enheterna vidtar lämpliga åtgärder för att säkerställa att dessa chefer eller direktörer blir lämplig för den berörda befattningen (artikel 91a.6 första stycket).

Eba ges även mandat att ta fram riktlinjer på området (artikel 91.10).

De nya reglerna i direktivet är utformade på liknande sätt som de regler som gäller för ledningspersoner, med undantag för att det inte finns någon tidsfrist inom vilken de större företagen ska lämna in en ansökan. Det innebär för svensk räkning att Finansinspektionen kommer att i efterhand pröva lämpligheten hos cheferna för de interna kontrollfunktionerna och finansdirektörerna i de större företagen.

För att genomföra de nya reglerna i kapitaltäckningsdirektivet bör motsvarande bestämmelser införas i svensk rätt. Bestämmelserna bör utformas på liknande sätt som bestämmelserna som gäller för styrelseledamöter och verkställande direktör.

6.3 Samarbete och utbyte av information

Promemorians förslag: Finansinspektionen ska, i den utsträckning som följer av Sveriges medlemskap i Europeiska unionen, i sin tillsynsverksamhet samarbeta och utbyta information med Myndigheten för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism.

Promemorians bedömning: Kapitaltäckningsdirektivets nya regler om krav på samarbete och utbyte av information mellan behöriga myndigheter och myndigheter som ansvarar för tillsynen enligt penningtvättsdirektivet tillgodoses genom gällande rätt.

Skälen för promemorians förslag och bedömning: Enligt nya regler i kapitaltäckningsdirektivet ska de behöriga myndigheterna samarbeta och utbyta information med de myndigheter som ansvarar för tillsynen enligt penningtvättsdirektivet inom ramen för lämplighetsbedömningen av ledningspersonerna, cheferna för de interna kontrollfunktionerna och finansdirektören. De behöriga myndigheterna får också begära behörighet

till den centrala AML/CFT-databasen. Myndigheten för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism ska besluta huruvida sådan tillgång ska beviljas (artiklarna 91.1i och 91a.7).

Finansinspektionen utövar tillsyn över att kreditinstitut och värdepappersbolag följer de författningar som reglerar verksamheten, inbegripet lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism (penningtvättslagen) (7 kap. 1 § penningtvättslagen, 13 kap. 2 § LBF och 23 kap. 1 § LVM). Det finns ingen sekretessgräns mellan de olika tillsynsverksamheterna inom Finansinspektionen (8 kap. 2 § och 30 kap. 4 § offentlighets- och sekretesslagen [2009:400] [OSL]). Enligt offentlighets- och sekretesslagen gäller sekretess i Finansinspektionens verksamhet för bl.a. uppgifter om en enskilds affärs- eller driftförhållanden, om det kan antas att den enskilde lider skada om uppgiften röjs, samt uppgifter om andra ekonomiska eller personliga förhållanden än för den som har trätt i affärsförbindelse eller liknande förbindelse med den som är föremål för myndighetens verksamhet (30 kap. 4 §). Finansinspektionen ska vidare, i den utsträckning som följer av Sveriges medlemskap i Europeiska unionen, samarbeta och utbyta information med andra behöriga myndigheter, t.ex. utländska behöriga myndigheter vid tillämpning av EU:s regelverk om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism (13 kap. 6 a § LBF, 23 kap. 5 § LVM och 6 kap. 3 § tillsynslagen, se prop. 2018/19:150 avsnitt 11.2). Finansinspektionen får lämna en sekretessbelagd uppgift till en sådan utländsk behörig myndighet (8 kap. 3 § 1 OSL). Uppgifter som Finansinspektionen mottar från en utländsk behörig myndighet kan omfattas av sekretess (30 kap. 4 § OSL). Det finns därför inte skäl att införa nya sekretessbestämmelser.

För att genomföra det nya kravet i kapitaltäckningsdirektivet att Finansinspektionen ska få begära information av Myndigheten för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism, bör det föras in en motsvarande bestämmelse i svensk rätt. I övrigt uppfyller svensk rätt redan kapitaltäckningsdirektivets krav på samarbete och utbyte av information mellan behöriga myndigheter och myndigheter ansvariga för tillsynen enligt penningtvättsdirektivet.

6.4 Krav på kartläggning av arbetsuppgifter m.m.

Promemorians bedömning: Kapitaltäckningsdirektivets nya regler om kartläggningen av arbetsuppgifter bör genomföras i föreskrifter på lägre nivå än lag.

Skälen för promemorians bedömning: Enligt nya regler i kapitaltäckningsdirektivet ska medlemsstaterna säkerställa att instituten utarbetar, upprätthåller och uppdaterar individuella redogörelser som anger roller och åligganden för samtliga ledamöter i ledningsorganet, den verkställande ledningen och personer som innehar nyckelfunktioner tillsammans med en kartläggning av åliggandena, inklusive uppgifter om rapporteringsvägar, ansvarsfördelning och om de personer som deltar i de styrformer som avses i artikel 74.1 i direktivet och deras åligganden. Redogörelserna för åligganden och kartläggningen av åligganden ska

alltid finns tillgängliga och meddelas de behöriga myndigheterna i god tid och på begäran (artikel 88.3).

Enlig gällande svensk rätt ska verksamheten i ett kreditinstitut och ett värdepappersbolag som ska tillämpa tillsynsförordningen och rörelselagstiftningen som gäller för banker och kreditmarknadsföretag organiseras och drivas på ett sådant sätt att bl.a. institutets struktur kan överblickas. Det är vidare styrelsens ansvar att kraven på bl.a. soliditet, likviditet, riskhantering och genomlysning är uppfyllda (6 kap. 3 och 4 b §§ LBF och 8 kap. 1 c § LVM). Finansinspektionen får meddela föreskrifter på området och ange vilka upplysningar ett kreditinstitut ska lämna till inspektionen för dess tillsynsverksamhet (16 kap. 1 § 5 och 16 LBF och 5 kap. 2 § 5 och 17 FBF). Sådana föreskrifter finns i Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2014:1) om styrning, riskhantering och kontroll i kreditinstitut.

De nya reglerna i kapitaltäckningsdirektivet som gäller hur ett institut är organiserat bör därför genomföras i föreskrifter på lägre nivå än lag, med stöd av befintligt bemyndigande.

7 Nya krav på tillstånd för och underrättelse om vissa transaktioner

7.1 Krav på tillstånd för kvalificerat innehav

Promemorians förslag: Finansinspektionen ska så snart som möjligt, dock senast inom tio arbetsdagar, från det att en fullständig ansökan om att förvärva ett kvalificerat innehav har kommit in till inspektionen, skicka en bekräftelse till förvärvaren om att ansökan har tagits emot.

Inför bedömningen av om det finns skäl att anta att förvärv av ett kvalificerat innehav har samband med eller kan öka risken för penningtvätt eller finansiering av terrorism ska berörda utländska tillsynsmyndigheter få tillfälle att inom 30 arbetsdagar lämna synpunkter.

Finansinspektionen ska få invända mot förvärvet om förvärvaren är etablerad i ett land utanför EES som av Europeiska kommissionen har identifierats som ett högrisktredjeland eller om landet omfattas av internationella sanktioner och inspektionen gör bedömningen att det påverkar förvärvarens förmåga att uppfylla kraven i penningtvättslagen.

Skälen för promorians förslag: Enligt kapitaltäckningsdirektivet finns det en särskild process för om en juridisk eller fysisk person vill förvärva ett kvalificerat innehav i ett kreditinstitut (artiklarna 22–24). Förfarandet innebär att förvärvaren ska underrätta den behöriga myndigheten och myndigheten ska därefter bedöma underrättelsen utifrån vissa specifika bedömningskriterier. Om myndigheten inte invänder ska förvärvet anses godkänt.

Enligt nya regler i kapitaltäckningsdirektivet ska den behöriga myndigheten skicka den skriftliga bekräftelsen på att underrättelsen har tagits emot omedelbart och senast inom tio arbetsdagar, i stället för som

i dag inom två arbetsdagar. En skriftlig bekräftelse ska därtill även, inom samma tidsram, skickas efter mottagandet av eventuell kompletterande information (artikel 22.2).

Ett av de kriterier som den behöriga myndigheten ska bedöma är om det finns skäl att anta att förvärvet har samband med eller kan öka risken för penningtvätt eller finansiering av terrorism (artikel 23). Enligt nya regler i kapitaltäckningsdirektivet ska den behöriga myndigheten inom ramen för bedömningen av det kriteriet rådgöra med de myndigheter som är ansvariga för tillsynen enligt penningtvättsdirektivet. Den behöriga myndigheten får invända mot förvärvet om förvärvaren är etablerad i ett tredjeland som omfattas av artikel 9 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/849 av den 20 maj 2015 om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för penningtvätt eller finansiering av terrorism, om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012 och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/60/EG och kommissionens direktiv 2006/70/EG (penningtvättsdirektivet) eller om det tredjelandet omfattas av unionsrättsliga restriktiva åtgärder och den behöriga myndigheten bedömer att det påverkar den tilltänkta förvärvarens möjligheter att ha på plats erforderliga processer för att uppfylla regelverket om penningtvätt eller finansiering av terrorism.

Om myndigheten som ansvarar för tillsynen enligt penningtvättsdirektivet inkommer med ett negativt yttrande när det gäller förvärvet inom 30 arbetsdagar ska det kunna anses vara ett sådant rimligt skäl som föranleder den behöriga myndigheten att i sin tur invända mot det kvalificerade förvärvet (artikel 23.2).

Eba ges mandat att ta fram tekniska standarder om vilken information som den tilltänkta förvärvaren ska ge in till den behöriga myndigheten (artikel 23.6).

Enligt gällande svensk rätt ska förvärvare av ett kvalificerat innehav i ett kreditinstitut ansöka om tillstånd hos Finansinspektionen (14 kap. LBF). Finansinspektionens handläggning av en ansökan regleras i föreskrifter på lägre nivå än lag (2 kap. 8–12 §§ FBF).

För att genomföra de nya reglerna i kapitaltäckningsdirektivet bör motsvarande bestämmelser föras in i svensk rätt. Tidsfristen för den skriftliga bekräftelsen av att kompletterande uppgifter har lämnats in bör liksom motsvarande tidsfrister i dag genomföras i föreskrifter på lägre nivå än lag.

7.2 Krav på tillstånd för väsentligt förvärv

7.2.1 Krav på tillstånd

Promemorians förslag: Följande företag ska hos Finansinspektionen skriftligen ansöka om tillstånd för att, direkt eller indirekt, genomföra ett väsentligt förvärv, dvs. förvärva aktier eller andelar som medför att förvärvarens sammanlagda innehav utgör 15 procent eller mer av det godtagbara kapitalet enligt definitionen i tillsynsförordningen:

1. en bank, ett kreditmarknadsföretag eller ett värdepappersbolag som ska tillämpa tillsynsförordningen och rörelselagstiftningen som gäller för banker och kreditmarknadsföretag,

2. ett motsvarande utländskt kreditinstitut inom EES, om Finansinspektionen är samordnande tillsynsmyndighet,
3. ett finansiellt holdingföretag eller blandat finansiellt holdingföretag som ska ansöka om godkännande enligt tillsynslagen,
4. ett motsvarande utländskt holdingföretag inom EES, om Finansinspektionen är samordnande tillsynsmyndighet.

Om förvärvaren är ett företag enligt 1 eller 2, ska förvärvet beräknas på individuell nivå och på gruppnivå.

Om förvärvaren är ett företag enligt 3 eller 4, ska det väsentliga förvärvet beräknas utifrån den konsoliderade situationen.

Finansinspektionen ska få avstå från att pröva en ansökan om förvärvet omfattar företag som ingår i samma institutionella skyddssystem som avses i artikel 113.6 eller 113.7 i tillsynsförordningen.

Följande företag ska skriftligen underrätta Finansinspektionen om de avser att avyttra ett väsentligt innehav:

1. en bank, ett kreditmarknadsföretag eller ett värdepappersbolag som ska tillämpa tillsynsförordningen och rörelselagstiftningen som gäller för banker och kreditmarknadsföretag,
2. ett finansiellt holdingföretag eller blandat finansiellt holdingföretag som ska ansöka om godkännande enligt tillsynslagen.

Promemorians bedömning: Kapitaltäckningsdirektivets nya regler om vilka uppgifter som ska ingå i en ansökan och att en förteckning över vilka uppgifter som ska bifogas ansökan ska göras allmänt tillgänglig bör genomföras i föreskrifter på lägre nivå än lag.

Skälen för promemorians förslag och bedömning: Enligt nya regler i kapitaltäckningsdirektivet ställs krav på att alla kreditinstitut och finansiella holdingföretag och blandade finansiella holdingföretag som ska ansöka om godkännande enligt artikel 21a i direktivet ska underrätta den behöriga myndigheten innan de genomför ett direkt eller indirekt väsentligt förvärv (artikel 27a). Med ett väsentligt förvärv avses ett förvärv i ett finansiellt eller icke-finansiellt företag som representerar 15 procent eller mer av förvärvarens godtagbara kapital (artikel 27a.2). Kommissionen har gett uttryck för att med godtagbart kapital avses vad som anges i led a i definitionen i tillsynsförordningen (artikel 4.1.71 a). Tröskelvärdet på 15 procent ska beräknas på konsoliderad nivå om förvärvaren är ett holdingföretag och både på individuell nivå och på gruppnivå om förvärvaren är ett kreditinstitut (artikel 27a.3 och 27a.4).

Om förvärvaren är ett kreditinstitut och om tröskelvärdet på 15 procent är uppnått på individuell nivå ska underrättelsen lämnas in till den behöriga myndigheten för institutet som också ska ansvara för bedömningen av underrättelsen. Om tröskelvärdet även är uppnått på konsoliderad nivå ska underrättelsen lämnas till både den behöriga myndigheten och den samordnande tillsynsmyndigheten (artikel 27a.3). Om förvärvaren är ett finansiellt holdingföretag eller blandat finansiellt holdingföretag ska tröskelvärdet beräknas utifrån den konsoliderade situationen och underrättelsen ges in till den samordnande tillsynsmyndigheten (artikel 27a.4).

Den behöriga myndigheten får göra undantag från kravet på bedömning om förvärvet avser företag som omfattas av samma institutionella skyddssystem som avses i artikel 113.6 eller 113.7 i tillsynsförordningen (artikel 27a.7). Kommissionen har gett uttryck för att direktivet i detta avseende innebär att den behöriga myndigheten ska informeras även om sådana förvärv men att det inte krävs något tillstånd från myndigheten för att genomföra förvärvet.

Underrättelsen ska ges in innan förvärvet genomförs och innehålla viss angiven information. Direktivet ställer även krav på att en förteckning över vilka uppgifter som ska bifogas underrättelsen ska göras allmänt tillgänglig (artiklarna 27a.1 och 27b.5).

En annan nyhet är kravet att företagen ska underrätta den behöriga myndigheten om de avser att avyttra ett väsentligt innehav (artikel 27d).

Enligt gällande svensk rätt finns ett tillståndsförfarande för indirekta och direkta kvalificerade förvärv i kreditinstitut samt ett underrättelsekrav om det i stället är fråga om en avyttring (14 kap. LBF). Bestämmelserna genomför artiklarna 22–27 i kapitaltäckningsdirektivet. Ansökningsförfarandet för kvalificerade förvärv i kapitaltäckningsdirektivet är utformat på samma sätt som de nya reglerna om väsentligt förvärv, dvs. att det är utformat som ett krav på att företagen ska underrätta den behöriga myndigheten och att den behöriga myndigheten ska bedöma underrättelsen och därefter, om myndigheten inte invänder, ska förvärvet anses godkänt. Vid genomförandet av reglerna om förvärv av ett kvalificerat innehav konstaterades att den svenska ordningen med ett ansökningsförfarande även fortsättningsvis borde användas (prop. 2008/09:155 s. 77–78).

Kraven på underrättelse om avyttring av ett kvalificerat innehav enligt kapitaltäckningsdirektivet (artikel 26) innehåller till skillnad mot ett förvärv av kvalificerat innehav inte något krav på en bedömning av den behöriga myndigheten och är därför mer att likna vid ett underrättelseförfarande. Bestämmelsen om avyttring av ett kvalificerat innehav i den svenska rörelselagstiftningen är på motsvarande sätt utformad som ett krav på underrättelse (14 kap. 3 § LBF). För att genomföra de nya reglerna i kapitaltäckningsdirektivet om väsentligt förvärv bör motsvarande bestämmelser föras in i svensk rätt, och de bör utformas på samma sätt som bestämmelserna om kvalificerat innehav. Eftersom det nya tillståndskravet avser både kreditinstitut och holdingföretag bör bestämmelserna föras in i tillsynslagen.

En precisering av vilka uppgifter som ska ingå i en ansökan bör dock, liksom bestämmelserna om kvalificerat innehav, göras i verkställighetsföreskrifter som meddelas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer (jfr t.ex. samma prop. s. 78). Det kan i sammanhanget även noteras att Finansinspektionen i gällande rätt har preciserat vilka uppgifter som ska lämnas i samband med kvalificerade förvärv, se 3 och 4 §§ Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2007:22) om ägar- och ledningsprövning samt bilagorna till dessa föreskrifter.

Kapitaltäckningsdirektivets krav på att en förteckning över vilka uppgifter som ska bifogas ansökan ska göras allmänt tillgänglig bör tillgodoses genom att en precisering av uppgiftskraven i sådana verkställighetsföreskrifter som nämns ovan.

7.2.2 Bedömningsperioden och Finansinspektionens hantering av tillståndsärenden

Promemorians förslag: Finansinspektionen ska så snart som möjligt, dock senast inom tio arbetsdagar, efter det att ansökan har kommit in, skriftligen bekräfta att ansökan har tagits emot.

Finansinspektionen ska meddela beslut om tillstånd inom 60 arbetsdagar efter det att ansökan bekräftades (bedömningsperioden). Om Finansinspektionen begär kompletterande uppgifter, ska bedömningsperioden få förlängas.

Finansinspektionen ska anses ha beviljat tillstånd till förvärvet, om inspektionen inte inom bedömningsperioden har meddelat beslut i fråga om ansökan.

Om Finansinspektionen beviljar tillstånd till ett förvärv, ska inspektionen få besluta en viss tid inom vilken förvärvet ska genomföras.

Om det samtidigt med en prövning av en ansökan om tillstånd för ett väsentligt förvärv pågår en prövning av en ansökan om tillstånd att förvärva ett kvalificerat innehav ska den bedömningsperiod som upphör senast gälla för båda prövningarna.

Om det samtidigt med en prövning av en ansökan om tillstånd för ett väsentligt förvärv pågår en prövning av om ett finansiellt holdingföretag eller blandat finansiellt holdingföretag ska godkännas eller undantas från kravet på godkännande, ska bedömningsperioden förlängas till dess att ett beslut i ärendet om godkännande eller undantag från kravet på godkännande har meddelats.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter om hur Finansinspektionen ska förfara vid hanteringen av en ansökan.

Promemorians bedömning: Kapitaltäckningsdirektivets nya regler om att beslutet ska motiveras och att den behöriga myndigheten i sin verksamhet ska beakta allas likhet inför lagen och iaktta saklighet och opartiskhet tillgodoses genom gällande rätt.

Skälen för promemorians förslag och bedömning: Enligt nya regler i kapitaltäckningsdirektivet ställs krav på hur de behöriga myndigheterna ska hantera en ansökan om tillstånd till förvärv (artikel 27a.5, 27a.6 och 27a.8–27a.15).

Av dessa artiklar följer i huvudsak följande. Myndigheten ska utan dröjsmål och senast tio arbetsdagar efter mottagandet av underrättelsen samt efter mottagandet av eventuell kompletterande information, skicka ett skriftligt mottagningsbevis till den tilltänkta förvärvaren. Bedömningen av ansökan ska göras inom 60 dagar från det att mottagningsbeviset skickades (bedömningsperioden). I mottagningsbeviset ska det anges när bedömningsperioden löper ut. Av direktivet följer vidare att de behöriga myndigheterna vid behov, men inte senare än den femtionde arbetsdagen av bedömningsperioden, får begära de ytterligare uppgifter som behövs för att slutföra bedömningen. Begäran ska vara skriftlig och tydligt ange vilka uppgifter som efterfrågas. Bedömningsperioden ska avbrytas mellan den dag då myndigheten begär in kompletterande uppgifter och den dag då uppgifterna kommer in till myndigheten. Ett sådant avbrott får som huvudregel inte överstiga 20 arbetsdagar. Tiden för avbrottet får dock

förlängas till 30 arbetsdagar om den tilltänkta förvärvaren antingen är etablerad eller står under tillsyn i ett land utanför unionen eller om ett utbyte av information med myndigheter ansvariga för tillsynen enligt penningtvättsdirektivet behöver konsulteras. Det framgår även hur bedömningsperioden ska förhålla sig till andra tillståndsprocesser i direktivet.

Enligt artiklarna i direktivet ska den behöriga myndigheten även skriftligen underrätta den tilltänkta förvärvaren om förvärvet inte godkänns. Underrättelsen ska innehålla uppgift om beslutet och motiven för detta, och skickas inom två dagar från det att beslutet fattats och inom bedömningsperioden. Om myndigheten inte skriftligen motsätter sig förvärvet inom bedömningsperioden, ska förvärvet anses godkänt.

I direktivet anges också att den behöriga myndigheten får fastställa en maximiperiod inom vilken det tilltänkta förvärvet ska vara genomfört och förlänga perioden när det är lämpligt.

Förutom i den nya artikeln 27a finns även andra artiklar som rör den behöriga myndighetens beslut och hanteringen av tillståndsärenden. Myndighetens beslut ska innehålla eventuella synpunkter och reservationer som den myndighet som ansvarar för den tilltänkta förvärvaren har framfört till den beslutande myndigheten (artikel 27c.4). En behörig myndighet som har fått underrättelser om två eller flera tilltänkta förvärv eller ökningar av kvalificerade innehav i ett och samma kreditinstitut ska behandla de tilltänkta förvärvarna på ett icke diskriminerande sätt (artikel 27b.6).

För att genomföra de nya reglerna i kapitaltäckningsdirektivet om bedömningsperioden för tillstånd för väsentligt förvärv bör motsvarande bestämmelser föras in i svensk rätt. Den nya tillståndsprocessen för väsentliga förvärv har många likheter med tillståndsprocessen för kvalificerat innehav (14 kap. LBF). De nya bestämmelserna bör utformas på motsvarande sätt. De detaljerade bestämmelserna om när bedömningsperioden kan avbrytas och om hur inspektionen ska förfara vid hanteringen av en ansökan bör därför, i likhet med tillståndsprocessen för kvalificerat innehav, genomföras i förordningsform. Regeringen bör också få meddela föreskrifter om Finansinspektionens handläggning av tillståndsärendet. Som exempel på en fråga som kan regleras i förordning kan nämnas att det i den bekräftelse av att en ansökan har tagits emot som inspektionen ska skicka till sökanden ska det anges när bedömningsperioden löper ut. Ett annat exempel är bestämmelser om att inspektionens beslut ska innehålla sådana synpunkter från en annan behörig myndighet som avses i artikel 27c.2 i kapitaltäckningsdirektivet.

Det kan även anmärkas att vissa av kraven inte behöver uttryckas särskilt, eftersom de redan följer av andra bestämmelser. Exempel på detta är att det i förvaltningslagen finns krav på att en förvaltningsmyndighets beslut som huvudregel ska vara motiverade (32 §), och att det i regeringsformen anges att förvaltningsmyndigheter i sin verksamhet ska beakta allas likhet inför lagen och iaktta saklighet och opartiskhet (1 kap. 9 §).

Enligt de nya reglerna i kapitaltäckningsdirektivet ska den tilltänkta förvärvaren underrättas endast om den behöriga myndighetens beslut om förvärvet inte godkänns. Enligt svensk rätt ska emellertid en enskild underrättas om innehållet i ett beslut om det inte är uppenbart obehövligt

(33 § förvaltningslagen). I linje med detta bör det, liksom i bestämmelserna om kvalificerat innehav, i lag anges att Finansinspektionen inom de tidsfrister som anges i direktivet ska meddela beslut om det väsentliga förvärvet har godkänts eller inte.

7.2.3 Kriterierna för bedömningen

Promemorians förslag: Tillstånd för ett väsentligt förvärv ska ges om förvärvaren efter förvärvet har en tillfredsställande kontroll över sin verksamhet särskilt när det gäller de risker som förvärvaren är eller kan komma att bli exponerad för.

Vid bedömningen ska det beaktas

1. om det finns skäl att anta att förvärvarens verksamhet bedrivs på ett sätt som är förenligt med tillsynslagen och andra författningar som reglerar dess verksamhet, och
2. om det finns skäl att anta att förvärvet har samband med eller kan öka risken för penningtvätt, finansiering av terrorism eller försök till finansieringsbrott när finansieringen eller finansieringsförsöket gäller terroristbrott.

Inför bedömningen enligt andra stycket 2 ska berörda svenska och utländska tillsynsmyndigheter få tillfälle att inom 30 arbetsdagar lämna synpunkter.

Promemorians bedömning: Kapitaltäckningsdirektivets nya regler om att Finansinspektionen ska kunna avslå en förvärvsansökan, om de uppgifter som lämnats av förvärvaren är ofullständiga tillgodoses genom gällande rätt.

Skälen för promemorians förslag och bedömning: Enligt nya regler i kapitaltäckningsdirektivet ska tillstånd ges till ett väsentligt förvärv om förvärvaren efter förvärvet har en tillfredsställande kontroll över sin verksamhet särskilt när det gäller de risker som förvärvaren är eller kan komma att bli exponerad för. Den behöriga myndigheten ska i detta avseende beakta om det finns skäl att anta att förvärvarens verksamhet bedrivs på ett sätt som är förenligt tillsynsförordningen och, i tillämpliga fall, andra unionsrättsakter samt om det finns skäl att anta att förvärvet har samband med eller kan öka risken för penningtvätt, finansiering av terrorism, eller försök till finansieringsbrott när finansieringen eller finansieringsförsöket gäller terroristbrott (artikel 27b.1).

Medlemsstaterna får varken införa förhandsvillkor i fråga om storleken på det tilltänkta förvärvet eller tillåta den behöriga myndigheten att bedöma det tilltänkta förvärvet utifrån marknadens ekonomiska behov (artikel 27b.4). Kommissionen har gett uttryck för detta innebär att nationella bestämmelser som begränsar ett kreditinstituts möjlighet att inneha en viss procentsats av aktier i ett annat företag inte är förenliga med direktivets nya lydelse i detta avseende.

Den behöriga myndigheten ska kunna invända mot ett förvärv eller avslå en förvärvsansökan, om det finns rimliga skäl till att förutsättningarna för tillstånd inte är uppfyllda eller om de uppgifter som den tilltänkte förvärvaren har lämnat är ofullständiga, trots att en begäran om

komplettering har skickats. Det anges även att myndigheten som ansvarar för tillsynen enligt penningtvättsdirektivet ska konsulteras och att om den myndigheten kommer med ett negativ yttrande när det gäller förvärvet inom 30 arbetsdagar, ska det kunna anses vara ett sådant rimligt skäl som medför att den behöriga myndigheten att i sin tur invända mot förvärvet (artikel 27b.2 och 27b.3).

Eba ges även mandat att ta fram tekniska standarder om bl.a. en gemensam metod för bedömningen av kriterierna (artikel 27b.7).

Enligt gällande rätt får en bank eller ett kreditmarknadsföretag bara efter tillstånd av Finansinspektionen förvärva egendom om institutets motprestation motsvarar mer än 25 procent av dess kapitalbas. Tillstånd ska inhämtas före förvärvet. Tillstånd ska ges om det inte kan antas att förvärvet leder till överträdelse av lagen om bank- och finansieringsrörelse eller andra författningar (7 kap. 12 § LBF).

De nya kriterierna för bedömningen av ett väsentligt förvärv överensstämmer i stor utsträckning med kriterierna för ett kvalificerat förvärv. För att genomföra de nya reglerna i kapitaltäckningsdirektivet bör motsvarande bestämmelser föras in i svensk rätt. Bestämmelserna bör utformas på samma sätt som motsvarande bestämmelser om kvalificerade innehav.

Direktivets krav på att myndigheten ska kunna invända om det finns rimliga skäl till det får anses följa av bestämmelsen om under vilka förutsättningar tillstånd ska meddelas. Detsamma får anses gälla direktivets krav på att den behöriga myndigheten i sin bedömning inte får väga in marknadsmässiga hänsyn. För att genomföra de nya reglerna om väsentligt förvärv och det nya kravet på underrättelse om väsentlig överföring (se avsnitt 7.3) i kombination med vad kommissionen gett uttryck för bör det befintliga tillståndskravet för förvärv av egendom som motsvarar 25 procent av kapitalbasen tas bort.

Kravet att myndigheten endast får vägra tillstånd om det finns rimlig anledning att göra det mot bakgrund av kriterierna bör tas om hand genom att lagtexten utformas så att det anges vilka kriterier som Finansinspektionen ska beakta i sin prövning, och att inspektionen därefter får väga dem emot varandra och komma fram till en samlad bedömning (jfr prop. 2008/09:155 s. 92). Inspektionen får därmed således en frihet att i det enskilda fallet göra en bedömning av om tillstånd bör ges. Trots det torde det dock vara så att vissa faktorer i praktiken kommer att vara diskvalificerande i sig. Om det t.ex. finns anledning att misstänka att förvärvet är ett led i penningtvätt kan detta inte uppvägas av att förvärvaren i andra avseenden är lämplig.

Svensk förvaltningsrätt ger redan i dag en sådan möjlighet som direktivet anvisar i fråga om att den behöriga myndigheten ska kunna avslå en ansökan om de uppgifter som har lämnats av sökanden är ofullständiga trots att myndigheten skickat en begäran om komplettering. Ett förvaltningsrättsligt avslags- eller avvisningsbeslut kan föregås av ett föreläggande eller påpekande till sökanden om att inkomma med kompletterande uppgifter vid äventyr om att ansökan inte annars kan tas upp till prövning, alternativt att ärendet kan komma att prövas i befintligt skick (se t.ex. 20 och 23 §§ förvaltningslagen). Någon lagstiftningsåtgärd krävs således inte i detta avseende.

7.2.4 Samarbete och utbyte av information

Promemorians förslag: Beslut om tillstånd för ett väsentligt förvärv ska få meddelas först efter det att utländska behöriga myndigheter inom EES har fått tillfälle att lämna synpunkter, om förvärvet avser

1. ett utländskt
– försäkringsföretag,
– förvaltningsbolag,
– institut för elektroniska pengar,
– kreditinstitut, eller
– värdepappersföretag,
2. ett moderföretag till ett sådant företag som avses i 1, eller
3. en juridisk person som kontrollerar ett sådant företag som avses i 1.

Om Finansinspektionen är samordnande tillsynsmyndighet och en ansökan avser ett väsentligt förvärv på individuell nivå och på gruppnivå, ska inspektionen tillsammans med den behöriga myndigheten för förvärvaren fatta ett gemensamt beslut om ansökan. Finansinspektionen ska då lämna en bedömning av ansökan till den behöriga myndigheten och meddela det gemensamma beslutet.

Om Finansinspektionen är behörig myndighet men inte samordnande tillsynsmyndighet och en ansökan avser ett väsentligt förvärv på individuell nivå och på gruppnivå, ska inspektionen och den samordnande tillsynsmyndigheten fatta ett gemensamt beslut om ansökan.

Det gemensamma beslutet ska fattas inom två månader från det att

1. den behöriga myndigheten i kreditinstitutets eller holdingföretagets hemland har tagit emot Finansinspektionens bedömning av ansökan om inspektionen är samordnande tillsynsmyndighet, eller
2. Finansinspektionen har tagit emot den samordnande myndighetens bedömning av ansökan.

Om ett gemensamt beslut inte kan fattas ska ärendet hänskjutas till Europeiska bankmyndigheten.

Om Finansinspektionen är samordnande tillsynsmyndighet eller behörig myndighet för en bank, ett kreditmarknadsföretag, ett värdepappersbolag som ska tillämpa tillsynsförordningen och rörelselagstiftningen som gäller för banker och kreditmarknadsföretag eller ett finansiellt holdingföretag eller blandat finansiellt holdingföretag som ska ansöka om godkännande enligt tillsynslagen och ansökan avser ett förvärv på gruppnivå, ska inspektionen därefter fatta ett beslut i överensstämmelse med Europeiska bankmyndighetens beslut.

Ärendet ska inte få hänskjutas till Europeiska bankmyndigheten efter det att bedömningsperioden har löpt ut eller ett gemensamt beslut har fattats.

Promemorians bedömning: Kapitaltäckningsdirektivets nya regler om utbyte av information mellan behöriga myndigheter och kravet på att det gemensamma beslutet ska motiveras och dokumenteras tillgodoses genom gällande rätt.

Skälen för promemorians förslag och bedömning: Enligt nya regler i kapitaltäckningsdirektivet ska den behöriga myndigheten inom ramen för sin bedömning av ett väsentligt förvärv samråda med de berörda behöriga myndigheterna vid bedömningen av om tillstånd ska ges, om den tilltänkta förvärvaren är

– ett kreditinstitut, försäkringsföretag, återförsäkringsföretag, värdepappersföretag eller kapitalförvaltningsbolag auktoriserat i en annan medlemsstat eller inom en annan sektor än den tilltänkta förvärvaren,
– ett moderföretag till ett kreditinstitut, försäkringsföretag, återförsäkringsföretag, värdepappersföretag eller kapitalförvaltningsbolag auktoriserat i en annan medlemsstat eller en annan sektor än den tilltänkta förvärvaren, eller
– en juridisk person som kontrollerar ett kreditinstitut, försäkringsföretag, återförsäkringsföretag, värdepappersföretag eller kapitalförvaltningsbolag auktoriserat i en annan medlemsstat eller inom en annan sektor än den som förvärvet gäller (artikel 27c.1).

De behöriga myndigheterna ska utan dröjsmål förse varandra med alla väsentliga uppgifter eller andra uppgifter som är relevanta för bedömningen. Myndigheterna ska därmed på begäran eller på eget initiativ underrätta varandra om alla uppgifter som är relevanta för bedömningen (artikel 27c.4).

Mot bakgrund av att tröskelvärdet kan komma att beräknas både på den konsoliderade situationen och på individuell nivå införs det även en särskild process för utbyte av information och krav på ett samarbetsförfarande i gränsöverskridande situationer (artikel 27c.2 och 27c.3). För det fall förvärvaren är ett institut och tröskelvärdet enbart har överskridits på individuell nivå ska den behöriga myndigheten underrätta den samordnande tillsynsmyndigheten om förvärvet inom 10 arbetsdagar från det att myndigheten tog emot ansökan, om förvärvaren ingår i en grupp och om den behöriga myndigheten är en annan än den samordnande tillsynsmyndigheten. Den behöriga myndigheten ska i dessa fall även underrätta den samordnande myndigheten om sin bedömning (artikel 27c.2 första stycket). Om förvärvaren i stället är ett finansiellt holdingföretag eller blandat finansiellt holdingföretag som ska ansöka om godkännande enligt artikel 21a i direktivet ska den samordnande tillsynsmyndigheten bedöma ansökan och underrätta den behöriga myndigheten i den medlemsstat där förvärvaren är etablerad inom 10 dagar från det att den samordnande tillsynsmyndigheten tog emot ansökan, för det fall den behöriga myndigheten inte är densamma som den samordnande tillsynsmyndigheten. Den samordnande tillsynsmyndigheten ska i dessa fall även underrätta den behöriga myndigheten om sin bedömning (artikel 27c.2 andra stycket).

I de fall den samordnande tillsynsmyndigheten ska bedöma ansökan och det är en annan myndighet än den behöriga myndigheten ska den samordnande tillsynsmyndigheten utarbeta en bedömning och överlämna den till den behöriga myndigheten i den medlemsstat där förvärvaren är etablerad. De två myndigheterna ska göra allt som står i deras makt för att nå fram till ett beslut inom två månader från mottagandet av den bedömningen. Det gemensamma beslutet ska vara motiverat och dokumenterat. Den samordnande tillsynsmyndigheten ska meddela förvärvaren det

gemensamma beslutet. Vid oenighet ska myndigheterna avstå från att fatta ett beslut och hänskjuta ärendet till Eba. Eba ska fatta sitt beslut inom en månad från mottagandet av hänskjutandet till Eba. De berörda behöriga myndigheterna ska sedan anta ett beslut i överensstämmelse med Ebas beslut. Ärendet får inte hänskjutas till Eba efter det att tvåmånadersperioden har löpt ut eller efter det att ett beslut har fattats (artikel 27c.3).

Eba ges även mandat att ta fram tekniska standarder om samarbetet mellan de behöriga myndigheterna (artikel 27c.5).

Enligt gällande svensk rätt ska Finansinspektionens, i den utsträckning som följer av Sveriges medlemskap i Europeiska unionen, i sin tillsynsverksamhet samarbeta och utbyta information med bl.a. andra behöriga myndigheter, Eba och myndigheter inom EES som har tillsyn över försäkringsföretag (6 kap. 3 § tillsynslagen). Uppgifter hos Finansinspektionen inklusive uppgifter som inspektionen eventuellt mottar av en utländsk behörig myndighet kan omfattas av sekretess (30 kap. 4 § OSL). Finansinspektionen får lämna en sekretessbelagd uppgift till en sådan utländsk behörig myndighet (8 kap. 3 § 1 OSL). Det finns därför inte skäl att införa nya sekretessbestämmelser. Vidare ska förvaltningsrättsliga beslut som huvudregel innehålla en klargörande motivering (32 § förvaltningslagen).

De nya reglerna i kapitaltäckningsdirektivet om utbyte av information mellan behöriga myndigheter får anses tillgodoses genom gällande rätt. Någon ytterligare lagstiftningsåtgärd är därför inte nödvändig i den delen.

De nya reglerna om samarbete med behöriga tillsynsmyndigheter för vissa särskilda finansiella företag är utformade på samma sätt som den samarbetsskyldighet som i dag gäller för förvärv av ett kvalificerat innehav (artikel 24.1). Den samarbetsskyldigheten har förts in i den svenska rörelselagstiftningen (14 kap. 2 a § LBF). Den nya motsvarande samarbetsskyldigheten för väsentligt förvärv bör därför utformas på samma sätt och föras in i tillsynslagen.

För att genomföra de nya reglerna om den nya processen för att hantera samarbetet i gränsöverskridande situationer bör motsvarande bestämmelser föras in i svensk rätt.

De formkrav som ska gälla enligt kapitaltäckningsdirektivet i fråga om beslut följer däremot redan av svensk rätt. I denna del är reglerna i direktivet således tillgodosedda genom gällande svensk rätt.

7.2.5 Särskilda befogenheter för Finansinspektionen

Promemorians förslag: Om någon i strid med ett beslut av Finansinspektionen har gjort ett väsentligt förvärv, ska inspektionen få besluta att innehavaren inte får företräda aktierna eller andelarna vid stämman till den del innehavet står i strid med beslutet.

Aktier eller andelar som omfattas av förbud ska inte räknas med när det krävs samtycke av ägare till en viss del av aktierna eller andelarna för att ett beslut ska bli giltigt eller en befogenhet ska få utövas.

Om det finns särskilda skäl, ska Finansinspektionen få begära att tingsrätten förordnar en lämplig person att som förvaltare företräda sådana aktier eller andelar som inte får företrädas av ägaren. En sådan

ansökan ska prövas av tingsrätten i den ort där ägaren har sin hemvist eller, om ägaren inte har hemvist i Sverige, av Stockholms tingsrätt.

En förvaltare ska ha rätt till skälig ersättning för arbete och utlägg. Ersättningen ska betalas av ägaren till aktierna eller andelarna och ska på begäran betalas ut i förskott av företaget. Om den betalningsskyldige inte godtar förvaltarens anspråk, ska ersättningen fastställas av tingsrätten.

Finansinspektionen ska även få ingripa med beslut om sanktionsavgift mot någon som ingår i ledningen för något av de företag som ska ansöka om tillstånd för ett väsentligt förvärv, om företaget inte ansöker om tillstånd för förvärvet eller underrättar om avyttring av ett väsentligt innehav. Finansinspektionen ska bara få besluta om sanktionsavgift om företagets överträdelse är allvarlig och personen i fråga uppsåtligen eller av grov oaktsamhet har orsakat överträdelsen. Vid ingripande ska rörelselagstiftningen gälla i tillämpliga delar. Finansinspektionen ska också få ingripa genom beslut om att personen i fråga under en viss tid, lägst tre och högst tio år, inte får vara styrelseledamot eller verkställande direktör, eller ersättare för någon av dem, i ett av de företag som ska ansöka om tillstånd för väsentligt förvärv.

Promemorians bedömning: Kapitaltäckningsdirektivets nya regler om att Finansinspektionen ska kunna ingripa mot något av de företag som ska ansöka om tillstånd för ett väsentligt förvärv om företaget inte uppfyller kraven på tillstånd för förvärvet eller kravet på underrättelse om avyttring av ett väsentligt innehav tillgodoses genom gällande rätt.

Skälen för promemorians förslag och bedömning: Enligt nya regler i kapitaltäckningsdirektivet ska de behöriga myndigheterna ingripa om kreditinstituten eller de finansiella holdingföretagen eller blandade finansiella holdingföretagen som ska ansöka om godkännande enligt artikel 21a i direktivet inte underrättar myndigheten om ett väsentligt förvärv eller genomför ett väsentligt förvärv trots att myndighetens invändningar (artiklarna 27e och 66.1 g). Om ett väsentligt förvärv genomförs trots den behöriga myndighetens invändning ska myndigheten, utan att det påverkar tillämpningen av möjliga ingripandeåtgärder, ha möjlighet att föreskriva att rösträtterna för sådana innehav inte får utövas eller att avgivna röster ska förklaras ogiltiga (artikel 27e). Det har också införts regler om att de behöriga myndigheterna ska kunna ingripa när någon av de enheter som avses i artikel 27d underlåter att underrätta den behöriga myndigheten om en avyttring av ett väsentligt innehav (artikel 66.1 h).

De behöriga myndigheterna ska också kunna ingripa mot ledningspersoner i dessa företag (artikel 66.1 g och h).

Enligt gällande svensk rätt ska Finansinspektionen ingripa om ett kreditinstitut eller ett finansiellt holdingföretag eller blandat finansiellt holdingföretag inte uppfyller de krav som ställs på dem enligt de lagar och författningar som reglerar dess verksamhet (15 kap. 1 § LBF och 8 kap. 1 § tillsynslagen). Finansinspektionen får även i vissa fall ingripa mot någon som ingår i ett kreditinstituts eller holdingföretags styrelse eller är dess verkställande direktör. Ett sådant ingripande får ske genom att inspektionen beslutar att personen i fråga under en viss tid, lägst tre och högst tio år, inte får vara styrelseledamot eller verkställande direktör, eller

ersättare för någon av dem, eller genom beslut om sanktionsavgift (15 kap. 1 a § LBF och 8 kap. 2 c § tillsynslangen).

Gällande rätt uppfyller därmed kravet på att Finansinspektionen ska kunna ingripa om ett företag under dess tillsyn inte ansöker om tillstånd för ett väsentligt förvärv eller underrättar om avyttring av ett väsentligt innehav. För att genomföra den nya särskilda tillsynsbefogenheten i kapitaltäckningsdirektivet, att rösträtterna för sådana innehav inte får utövas eller att avgivna röster ska förklaras ogiltiga när ett företag förvärvat ett väsentligt innehav i strid med inspektionens beslut, bör motsvarande bestämmelser föras in i svensk rätt.

Det finns en liknande ingripandemöjlighet för Finansinspektionen i fråga om kvalificerat innehav (14 kap. 6–9 §§ LBF, jfr artikel 26.2 i kapitaltäckningsdirektivet). Den nya ingripandemöjligheten för väsentligt förvärv bör utformas på liknande sätt.

För att Finansinspektionen ska kunna ingripa mot en fysisk person som är ansvarig för att ett kreditinstitut eller ett holdingföretag inte underrättar myndigheten om ett väsentligt förvärv eller avyttring, bör det uttryckligen anges i lag. Finansinspektionen bör därför få ingripa mot någon som ingår i ett kreditinstituts eller ett holdingföretags styrelse eller är dess verkställande direktör, eller ersättare för någon av dem, om kreditinstitutet eller holdingföretaget underlåter att underrätta inspektionen om ett väsentligt förvärv eller en avyttring. Inspektionen bör då få ingripa genom beslut om att personen i fråga under en viss tid, lägst tre och högst tio år, inte får vara styrelseledamot eller verkställande direktör, eller ersättare för någon av dem, eller genom beslut om sanktionsavgift.

7.3 Krav på underrättelse om väsentliga överföringar

Promemorians förslag: Följande företag ska i förväg skriftligen underrätta Finansinspektionen om väsentliga överföringar, dvs. överföringar som motsvarar 10 procent eller mer av de sammanlagda tillgångarna eller skulderna genom en försäljning eller annan transaktion:

1. en bank, ett kreditmarknadsföretag eller ett värdepappersbolag som ska tillämpa tillsynsförordningen och rörelselagstiftningen som gäller för banker och kreditmarknadsföretag,
2. ett finansiellt holdingföretag eller blandat finansiellt holdingföretag som ska ansöka om godkännande enligt tillsynslagen.

Om överföringen görs av ett finansiellt holdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag som ska ansöka om godkännande enligt tillsynslagen, ska den väsentliga överföringen beräknas utifrån den konsoliderade situationen.

Om överföringen görs mellan företag i samma grupp, ska den vara väsentlig om den motsvarar 15 procent eller mer av de sammanlagda tillgångarna eller skulderna.

Finansinspektionen ska så snart som möjligt, dock senast inom 10 arbetsdagar, bekräfta att en underrättelse har tagits emot eller kompletterats.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter om vilka tillgångar och skulder som ska beaktas vid beräkningen av vad som utgör en väsentlig överföring.

Finansinspektionen ska även få ingripa med beslut om sanktionsavgift mot någon som ingår i ledningen för ett företag som ska underrätta inspektionen om en väsentlig överföring om företaget underlåter att ge in en sådan underrättelse. Finansinspektionen ska bara få besluta om sanktionsavgift om företagets överträdelse är allvarlig och personen i fråga uppsåtligen eller av grov oaktsamhet orsakat överträdelsen. Vid ingripande ska rörelselagstiftningen gälla i tillämpliga delar. Finansinspektionen ska också få ingripa genom beslut om att personen i fråga under en viss tid, lägst tre och högst tio år, inte får vara styrelseledamot eller verkställande direktör, eller ersättare för någon av dem, i ett företag som ska underrätta inspektionen om en väsentlig överföring.

Promemorians bedömning: Kapitaltäckningsdirektivet nya regler om att Finansinspektionen ska kunna ingripa mot de relevanta företagen om de underlåter att underrätta om en väsentlig överföring tillgodoses genom gällande rätt.

Skälen för promemorians förslag och bedömning: Enligt nya regler i kapitaltäckningsdirektivet ställs krav på att alla kreditinstitut och finansiella holdingföretag och blandade finansiella holdingföretag som ska ansöka om godkännande enligt artikel 21a i kapitaltäckningsdirektivet ska underrätta den behöriga myndigheten innan de genomför en väsentlig överföring av tillgångar eller skulder (artikel 27f). Med en väsentlig överföring avses en försäljning eller en annan transaktion som innebär att 10 procent eller mer av företags tillgångar och skulder överförs (artikel 27f.1). Kommissionen har gett uttryck för att kravet på underrättelse gäller både det företag som utför överföringen och det företag som tar emot överföringen, jfr skäl 9. Om överföringen avser ett finansiellt holdingföretag eller blandat finansiellt holdingföretag ska tröskelvärdet på 10 procent beräknas på konsoliderad nivå (artikel 27f.2 andra stycket). Om överföringen utförs mellan företag i samma grupp ska den anses vara väsentlig om den i stället motsvarar eller överstiger ett tröskelvärde på 15 procent av företagets tillgångar eller skulder (artikel 27f.2 första stycket).

Vid beräkningen av tröskelvärdet undantas vissa tillgångar och skulder (artikel 27f.2 tredje stycket).

De behöriga myndigheterna ska omgående bekräfta mottagandet av underrättelsen och eventuella ytterligare uppgifter som myndigheten har bett företaget att komplettera och i vart fall senast 10 dagar från mottagandet (artiklarna 27f.3).

Om företagen underlåter att underrätta de behöriga myndigheterna ska medlemsstaterna kräva att myndigheterna vidtar åtgärder mot företaget (artikel 27g).

Det införs också nya regler om att den behöriga myndigheten ska kunna ingripa om företaget genomför en väsentlig överföring utan att underrätta myndigheten (artikel 66.1 i).

Enligt gällande svensk rätt ska Finansinspektionen ingripa om ett kreditinstitut eller ett finansiellt holdingföretag eller blandat finansiellt holdingföretag åsidosätter sina skyldigheter enligt lagar eller andra författningar som gäller för verksamheten (15 kap. LBF och 8 kap. tillsynslagen). Finansinspektionen får även i vissa fall ingripa mot någon som ingår i ett kreditinstituts eller holdingföretags styrelse eller är dess verkställande direktör. Ett sådant ingripande får ske genom att inspektionen beslutar att personen i fråga under en viss tid, lägst tre och högst tio år, inte får vara styrelseledamot eller verkställande direktör, eller ersättare för någon av dem, i ett företag som ska underrätta inspektionen om en väsentlig överföring, eller genom beslut om sanktionsavgift (15 kap. 1 a § LBF och 8 kap. 2 c § tillsynslangen).

För att genomföra den nya underrättelseskyldigheten i kapitaltäckningsdirektivet bör motsvarande bestämmelser föras in i svensk rätt. De mer specifika reglerna om vilka tillgångar och skulder som ska beaktas vid beräkningen av vad som utgör en väsentlig överföring bör emellertid med hänsyn till hur detaljerade de är genomföras i föreskrifter på lägre nivå än lag.

Kravet på att Finansinspektionen ska kunna ingripa om ett företag genomför en väsentlig överföring av tillgångar eller skulder utan att underrätta myndigheten tillgodoses genom gällande rätt.

För att Finansinspektionen ska kunna ingripa mot en fysisk person som är ansvarig för att ett institut eller ett holdingföretag inte underrättar myndigheten om en väsentlig överföring av tillgångar eller skulder, bör det uttryckligen anges i lag. Finansinspektionen bör därför få ingripa mot någon som ingår i ett instituts eller ett holdingföretags styrelse eller är dess verkställande direktör, eller ersättare för någon av dem, om institutet eller holdingföretaget underlåter att underrätta inspektionen om en sådan överföring. Inspektionen bör då få ingripa genom beslut om att personen i fråga under en viss tid, lägst tre och högst tio år, inte får vara styrelseledamot eller verkställande direktör, eller ersättare för någon av dem, eller genom beslut om sanktionsavgift.

7.4 Krav på tillstånd för fusioner och delning

7.4.1 Krav på tillstånd m.m.

Promemorians förslag: Bestämmelserna om ansökningsförfarande för tillstånd att verkställa en fusions- eller delningsplan i lagen om bank- och finansieringsrörelse ska föras över till tillsynslagen. De särskilda bestämmelser om fusioner som i dag gäller för banker och kreditmarknadsföretag ska även gälla för finansiella holdingföretag och blandade finansiella holdingföretag som ska ansöka om godkännande enligt tillsynslagen och sådana värdepappersbolag som ska tillämpa tillsynsförordningen och rörelselagstiftningen som gäller för banker och kreditmarknadsföretag.

De särskilda bestämmelser om delningar som i dag gäller för bankaktiebolag och kreditmarknadsbolag ska även gälla för finansiella holdingbolag och blandade finansiella holdingbolag som ska ansöka om godkännande enligt tillsynslagen och sådana värdepappersbolag som

ska tillämpa tillsynsförordningen och rörelselagstiftningen som gäller för banker och kreditmarknadsföretag.

Det överlåtande bolaget ska underrätta Finansinspektionen när en delningsplan, som avser en inhemsk delning, har börjat gälla i samtliga bolag.

När resolutionsåtgärder vidtas ska tillsynslagen inte tillämpas i de delar som motsvarar kapitaltäckningsdirektivets regler om fusion och delning.

Promemorians bedömning: Kapitaltäckningsdirektivet nya regler om företagens skyldighet att underrätta Finansinspektionen inför verkställandet av en fusionsplan eller en gränsöverskridande delningsplan och den behöriga myndighetens skyldighet att bedöma en sådan underrättelse tillgodoses genom gällande rätt.

Direktivets nya regler om vilka uppgifter som ska ingå i en ansökan och att en förteckning över vilka uppgifter som ska bifogas ansökan ska göras allmänt tillgänglig bör genomföras i föreskrifter på lägre nivå än lag.

Skälen för promemorians förslag och bedömning

Tillståndsplikt

Enligt nya regler i kapitaltäckningsdirektivet ska kreditinstitut och finansiella holdingföretag och blandade finansiella holdingföretag som ska ansöka om godkännande enligt artikel 21a i direktivet underrätta den behöriga myndigheten när de avser genomföra en fusion eller en delning (artiklarna 27h och 27i). Definitionerna av vad som avses med fusion och delning motsvarar i allt väsentlig de som finns i artikel 119.2 och 160 b i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/1132 av den 14 juni 2017 om vissa aspekter av bolagsrätt (kodifiering) (det kodifierade bolagsrättsliga direktivet) (artikel 27h).

Underrättelsen till den behöriga myndigheten ska ges in efter antagandet av fusions- eller delningsplanen och innan planen verkställs. Behörig myndighet för prövningen av en fusion är den tillsynsmyndighet som ansvarar för tillsynen över de företag som den föreslagna sammanslagningen involverar. Behörig myndighet för prövningen av en delning är den myndighet som ansvarar för tillsynen över det företag som delningen avser (artikel 27i.1). Undantag görs för fusioner och delningar som resulterar i att det krävs tillstånd för kreditinstitut som avses i artikel 8 i kapitaltäckningsdirektivet eller godkännande enligt artikel 21a i samma direktiv (artikel 27i.3).

Direktivet ställer även krav på att en förteckning, över vilka uppgifter som ska bifogas underrättelsen, ska göras allmänt tillgänglig (artikel 27j.5).

Enligt gällande svensk rätt finns bestämmelser om fusioner i den associationsrättsliga regleringen (23 kap. aktiebolagslagen [2005:551], ABL, och 16 kap. lagen [2018:672] om ekonomiska föreningar, FL). Bestämmelserna gäller även för bankaktiebolag och kreditmarknadsföretag, men dessa kompletteras med viss associationsrättslig särreglering i rörelselagstiftningen (10–12 kap. LBF). Bestämmelserna genomför det kodifierade bolagsrättsliga direktivet (prop. 2021/22:286). Särregleringen

innebär bl.a. att ansökan om fusion ska ges in till Finansinspektionen i stället för till Bolagsverket, att inspektionen ska bedöma om kreditinstitutens borgenärer har tillförsäkrats en betryggande säkerhet och om fusionen kan anses vara förenlig med insättares och andra fordringsägare intressen, i stället för att det är företagen som kallar på borgenärerna och Bolagsverket som gör bedömningen (10 kap. 20 och 21 §§ och 12 kap. 14 och 15 §§ LBF).

Därutöver finns vissa särbestämmelser för fusioner mellan svenska sparbanker (7 kap. sparbankslagen). Regler för gränsöverskridande fusioner enligt det kodifierade bolagsrättsliga direktivet har inte införts avseende sparbanker. Detta för att sparbankerna inte har bedömts vara företag av det slag som omfattas av det direktivet. Om en sparbank ändå önskar delta i en gränsöverskridande fusion kan detta möjliggöras genom att sparbanken först ombildas till ett bankaktiebolag enligt 8 kap. sparbankslagen (prop. 2008/09:180 s. 59–60).

Även bestämmelser om delningar finns i svensk rätt i den aktiebolagsrättsliga regleringen (24 kap. ABL). Bestämmelserna om såväl inhemsk som gränsöverskridande delning gäller för bankaktiebolag och kreditmarknadsbolag och har även här kompletteras med viss särreglering i rörelselagstiftningen (10–12 kap. LBF). Särregleringen innebär bl.a. i fråga om inhemsk delning att bankaktiebolaget eller kreditmarknadsbolaget inte ska underrätta sina borgenärer och Bolagsverket inte heller ska kalla på borgenärerna. Bolagsverket ska i stället inhämta ett yttrande från Finansinspektionen (10 kap. 27 och 28 §§ LBF). Hanteringen av gränsöverskridande delningar påminner mer om det som gäller enligt de särskilda associationsrättsliga bestämmelserna för fusioner. I dessa fall är det liksom för fusioner Finansinspektion som bedömer ansökan (10 kap. 30 b och 30 c §§ LBF).

Kapitaltäckningsdirektivets nya krav på att bankaktiebolag, sparbanker, medlemsbanker, kreditmarknadsföretag och kreditmarknadsbolag ska underrätta den behöriga myndigheten om verkställandet av en fusions- eller delningsplan och att myndigheten därefter ska bedöma den underrättelsen får anses omfattas av tillståndsförfarandet i gällande svensk rätt för verkställandet av fusionsplaner och gränsöverskridande delningsplaner. Bestämmelser som motsvarar direktivets underrättelsekrav bör emellertid införas i fråga om verkställande av en inhemsk delningsplan.

Den nya tillståndsplikten för fusioner och delningar ställer liksom det nya kravet på tillstånd för väsentligt innehav samma krav på kreditinstituten som på finansiella holdingföretag och blandade finansiella holdingföretag som ska ansöka om godkännande enligt tillsynslagen.

Orsakerna till att banker och kreditmarknadsföretag omfattats av en annan associationsrättslig reglering är deras betydelse för det finansiella systemet. De skyddsintressen som då brukar nämnas är systemets stabilitet och effektivitet samt konsumentskyddsintresset. Stabilitetsargumentet är kopplat till vikten av ett väl fungerande betalsystem, dvs. intresset av att skydda betalningsförmedlingen och kreditförsörjningen. Konsumentskyddsintresset har tagit sikte på att konsumenterna är beroende av att de företag som förvaltar deras sparmedel kan uppvisa en god soliditet (prop. 2002/03:139 s. 354 och 360).

De nu aktuella holdingföretagen kan emellertid också vara ansvariga för att de särskilda kapitalkrav som ställs på banker och kreditmarknads-

företag är uppfyllda på grupp- eller undergruppsnivå (3 kap. 1 § tillsynslagen). De får därmed anses ha ett sådant ansvar för regelefterlevnaden av den skyddsvärda verksamhet som banker och kreditmarknadsföretag bedriver att de bör omfattas av samma associationsrättsliga särreglering för fusioner och delningar. Den särreglering som i dag gäller för banker och kreditmarknadsföretag bör därför även gälla för finansiella holdingföretag och blandade finansiella holdingföretag som ska ansöka om godkännande enligt tillsynslagen.

I tillsynslagen finns bestämmelser som genomför kapitaltäckningsdirektivet när det gäller kreditinstitut och finansiella holdingföretag och blandade finansiella holdingföretag. Bestämmelser som motsvarar direktivets krav på att företagen ska ansöka om tillstånd för att verkställa en fusions- eller delningsplan bör därför föras in i tillsynslagen.

Vidare bör de nya reglerna införas i sparbankslagen i den utsträckning de gäller fusion mellan svenska sparbanker. De nya reglernas tillämpning på gränsöverskridande fusioner får anses genomförda i fråga om sparbanker, genom att om en sparbank önskar delta i en gränsöverskridande fusion kan detta möjliggöras genom att sparbanken först ombildas till ett bankaktiebolag (prop. 2008/09:180 s. 59–60).

Den nya kraven på processen för att verkställa fusions- och delningsplaner har många likheter med processen för förvärv av ett kvalificerat innehav och ett väsentligt förvärv (jfr avsnitt 7.1 och 7.2). De avvägningar som har gjorts tidigare när det gäller dessa processer, bl.a. att bestämmelserna i svensk rätt har utformats som ett ansökningsförfarande och att precisering av vilka uppgifter som ska ingå i en ansökan och offentliggörandet av förteckningen av dessa uppgifter, bör därför även vara vägledande vid genomförandet av de nya kraven på hantering av fusioner och gränsöverskridande delningar.

Förhållandet till krishanteringsregelverket och det bolagsrättsliga direktivet

Enligt nya regler i kapitaltäckningsdirektivet ska den nya tillståndsplikten inte gälla fusioner och delningar som är ett resultat av åtgärder enligt krishanteringsregelverket.

Vidare ska de nya reglerna i kapitaltäckningsdirektivet inte påverka tillämpningen av det kodifierade bolagsrättsliga direktivet (artikel 27h.1).

Enligt gällande svensk rätt har reglerna om fusion och delning i det kodifierade bolagsrättsliga direktivet genomförts genom bestämmelserna i den associationsrättsliga regleringen och i särlagstiftningen för finansiella företag (prop. 2021/22:286).

Enligt gällande svensk rätt görs undantag från tillämpningen av vissa aktiebolagsrättsliga bestämmelser när det gäller resolutionsåtgärder (12 kap. 4 § lagen [2015:1016] om resolution).

För att genomföra de nya reglerna i kapitaltäckningsdirektivet bör de befintliga särbestämmelserna i rörelselagstiftning föras in i tillsynslagen. För att tillgodose direktivets krav på att fusions- och delningsplaner som verkställs med anledning av resolutionsregelverket inte ska omfattas av den nya tillståndsprocessen, bör lagen om resolution kompletteras.

7.4.2 Bedömningsperioden och Finansinspektionens hantering av tillståndsärenden

Promemorians förslag: Finansinspektionen ska så snart som möjligt, dock senast inom tio arbetsdagar, skriftligen bekräfta att en underrättelse om verkställandet av en inhemsk delningsplan, en ansökan om verkställande av en fusionsplan eller en ansökan om verkställandet av en gränsöverskridande delningsplan har tagits emot.

Vid en inhemsk delning mellan bolag i samma grupp ska Finansinspektionen yttra sig inom 60 arbetsdagar efter det att mottagandet av ansökan bekräftades (bedömningsperioden). Finansinspektionens beslut om tillstånd till att verkställa en fusionsplan eller en gränsöverskridande delningsplan där företagen ingår i samma grupp ska meddelas inom bedömningsperioden. Om Finansinspektionen begär kompletterande uppgifter, ska bedömningsperioden få förlängas.

Finansinspektionen ska anses inte ha några synpunkter på den inhemska delningen om inspektionen inte yttrar sig inom bedömningsperioden.

Finansinspektionen ska, om företagen ingår i samma grupp, anses ha beviljat tillstånd till verkställandet av fusionsplanen och den gränsöverskridande delningen om inspektionen inte inom bedömningsperioden meddelat beslut i fråga om ansökan.

Om Finansinspektionen inte har några synpunkter på den inhemska delningen eller beviljar tillstånd till fusionen eller den gränsöverskridande delningen, ska inspektionen få besluta inom vilket tid fusionen och delningen ska genomföras.

Finansinspektionens yttrande i fråga om en ansökan om att verkställa en inhemsk delningsplan ska vara skriftligt. Yttrandet ska ges in till Bolagsverket och bolagen som deltar i delningen inom två arbetsdagar från det att bedömningsperioden gått ut.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter om hur Finansinspektionen ska hantera en ansökan.

Skälen för promemorians förslag: Enligt nya regler i kapitaltäckningsdirektivet ställs krav på hur de behöriga myndigheterna ska hantera en underrättelse om att verkställa en fusions- eller delningsplan (artikel 27i.4–27i.10).

Reglerna har många likheter med det som gäller för bedömningsperioden för tillstånd för väsentliga förvärv (jfr avsnitt 7.2.2). Reglerna innebär i huvudsak följande. De behöriga myndigheterna ska för samtliga fusioner och delningar utan dröjsmål och senast inom tio arbetsdagar efter mottagandet av underrättelsen skicka ett skriftligt mottagningsbevis till den tilltänkta förvärvaren (artikel 27i.4 första stycket). De behöriga myndigheterna får även vid behov begära de ytterligare uppgifter som behövs för att slutföra bedömningen och de ska även bekräfta mottagandet av denna information (artikel 27i.4 och 27i.5).

Om det eller de övertagande företagen och det överlåtande företaget tillhör samma grupp ska bedömningen av ansökan slutföras inom 60 dagar från det att mottagningsbeviset skickades (i det följande kallad bedömningsperioden). I mottagningsbeviset ska anges när bedömnings-

perioden löper ut (artikel 27i.4 andra stycket). Enligt direktivet gäller vidare att de behöriga myndigheterna vid behov, men inte senare än den femtionde arbetsdagen av bedömningsperioden, får begära de ytterligare uppgifter som behövs för att slutföra bedömningen. Begäran ska vara skriftlig och tydligt ange vilka uppgifter som efterfrågas. Bedömningsperioden ska avbrytas mellan den dag då den behöriga myndigheten begär in kompletterande uppgifter och den dag då uppgifterna kommer in till myndigheten. Ett sådant avbrott får som huvudregel inte överstiga 20 arbetsdagar. Tiden för avbrottet får dock förlängas till 30 arbetsdagar om en av de finansiella aktörerna är belägen i eller omfattas av regelverk i tredjeland, eller ett utbyte av information med de myndigheter som är ansvariga för tillsynen enligt penningtvättsdirektivet är nödvändigt för att utföra den bedömning som föreskrivs i artikel 27j.1 (artikel 27i.5 andra stycket och 27i.6).

Fusionen eller delningen får inte verkställas innan den behöriga myndigheten att meddelat ett positivt yttrande (artikel 27i.7). Den behöriga myndigheten ska upprätta och skicka ett motiverat positivt eller negativ yttrande inom två dagar från att den har fattat sitt beslut (artikel 27i.8).

Om den behöriga myndigheten inte skriftligen, inom bedömningsperioden, motsätter sig en delning mellan företag i samma grupp ska transaktionen anses godkänd (artikel 27i.2, 27i.4 andra stycket och 27i.9). Om den behöriga myndighetens yttrande är positivt, får myndigheten fastställa en maximiperiod inom vilken den tilltänkta fusionen eller delningen ska vara genomfört (artikel 27i.10).

Förutom regeln i nya artikel 27i finns det även andra regler som rör den behöriga myndighetens beslut och hanteringen av tillståndsärenden. Myndighetens beslut ska innehålla eventuella synpunkter och reservationer som den myndighet som ansvarar för det eller de överlåtande företagen eller det övertagande företaget har framfört till den beslutande myndigheten (artikel 27k.2).

Eba ges mandat att ta fram tekniska standarder om bl.a. bedömningsprocessen (artikel 27k.3).

Den nya tillståndsprocessen för fusioner och delningar har många likheter med tillståndsprocessen för kvalificerat innehav och väsentligt förvärv (jfr avsnitt 7.1 och 7.2). De nya reglerna bör därför genomföras i svensk rätt på motsvarande sätt. De detaljerade bestämmelserna om när bedömningsperioden kan avbrytas och om hur inspektionen ska förfara vid hanteringen av ansökan bör genomföras i förordningsform. Regeringen bör därför få meddela föreskrifter om Finansinspektionens handläggning av tillståndsärenden.

Som framgår ovan kräver de nya reglerna i kapitaltäckningsdirektivet att i fråga om de fusioner och delningar som omfattas av den behöriga myndighetens bedömning, ska de företag som deltar i fusionen eller delningen underrättas om den behöriga myndighetens motiverade yttrande. Om den behöriga myndigheten inte har några synpunkter på delning som omfattar företag från samma grupp, ska yttrandet anses vara positivt. Enligt svensk rätt gäller att en enskild ska underrättas om innehållet i ett beslut som en myndighet fattar och det inte är uppenbart obehövligt. Vidare ska förvaltningsrättsliga beslut som huvudregel innehålla en klargörande motivering (32 och 33 §§ förvaltningslagen). I

linje med detta bör det, liksom i bestämmelserna om kvalificerat innehav och väsentligt förvärv, i lag anges att Finansinspektionen inom de tidsfrister som anges i kapitaltäckningsdirektivet ska meddela beslut om fusionen och den gränsöverskridande delningen har godkänts eller inte. I fråga om verkställandet av inhemska delningsplaner bör det i lag anges att Finansinspektionen ska underrätta de bolag som deltar i delningen om sitt yttrande inom de tidsfrister som anges i direktivet.

Vidare får direktivets nya krav på att fusionen eller delningen inte får slutföras förrän den behöriga myndigheten har utfärdad ett positivt yttrande anses följa av att tillstånd krävs för att få verkställa en fusions- eller delningsplan.

7.4.3 Kriterierna för bedömningen

Promemorians förslag: Vid behandlingen av en ansökan om tillstånd att verkställa en gränsöverskridande delningsplan eller en fusionsplan, ska det utöver det som gäller i dag prövas om

1. företagen efter fusionen har en tillfredsställande kontroll över sin verksamhet särskilt när det gäller de risker som de är eller kan bli exponerade för,
2. det finns skäl att anta att företagens verksamhet efter fusionen bedrivs på ett sätt som är förenligt med tillsynslagen och andra författningar som reglerar verksamheten, och
3. det finns skäl att anta att fusionen har samband med eller kan öka risken för penningtvätt, finansiering av terrorism eller försök till finansieringsbrott när finansieringen eller finansieringsförsöket gäller terroristbrott.

Vid bedömningen enligt första stycket 1 ska Finansinspektionen särskilt beakta företagens anseende och om företagens verksamhet bedrivs på ett sätt som är sunt.

Inför bedömningen enligt första stycket 3 ska berörda utländska tillsynsmyndigheter få tillfälle att inom 30 arbetsdagar lämna synpunkter.

Vid prövning av fusioner mellan företag i samma grupp ska Finansinspektionen, i enskilda fall, få begränsa prövningen till de omständigheter som avser om företagens borgenärer tillförsäkras en betryggande säkerhet, om ett sådant skydd behövs med hänsyn till de fusionerande företagens ekonomiska förhållanden och om borgenärerna inte redan har en sådan säkerhet.

I fråga om en ansökan att verkställa en inhemsk delningsplan ska det av det yttrande som Bolagsverket ska inhämta från Finansinspektionen, utöver det som gäller i dag, framgå om någon av förutsättningarna enligt första stycket 1–3 är uppfyllda.

Utöver om någon av de grunder för avslag som gäller i dag är tillämpliga ska Finansinspektionen avslå en ansökan som avses i första stycket, om någon av förutsättningarna enligt första stycket 1–3 inte är uppfyllda.

Utöver om någon av de grunder för avslag som gäller i dag är tillämpliga, ska allmän domstol avslå en ansökan om att verkställa en

inhemsk delningsplan, om någon av förutsättningarna enligt första stycket 1–3 inte är uppfyllda.

Promemorians bedömning: Kapitaltäckningsdirektivets nya regler om att Finansinspektionen ska kunna avslå en ansökan om att verkställa en fusions- eller en delningsplan om de uppgifter som lämnats av förvärvaren är ofullständiga tillgodoses genom gällande rätt.

Skälen för promemorians förslag och bedömning: Enligt nya regler i kapitaltäckningsdirektivet ska tillstånd ges till verkställandet av en fusions- eller delningsplan om de deltagande företagen efter fusionen eller delningen har en tillfredsställande kontroll över sin verksamhet särskilt när det gäller de risker som företagen är eller kan komma att bli exponerade för.

Den behöriga myndigheten ska i detta avseende beakta

a) företagens anseende,
b) den finansiella sundheten hos företagen, i synnerhet när det gäller den typ av verksamhet som bedrivs och planeras att bedrivas,
c) om den enhet som följer av det föreslagna förfarandet kommer att kunna uppfylla och fortsätta att uppfylla tillämpliga tillsynskrav,
d) om genomförandeplanen för förfarandet är realistisk och sund ur ett tillsynsperspektiv,
e) om det finns rimliga skäl att misstänka att det föreslagna förfarandet har koppling till pågående eller genomförd penningtvätt, finansiering av terrorism, eller försök till finanseringsbrott när finansieringen eller finansieringsförsöket gäller terroristbrott eller att det föreslagna förfarandet skulle kunna öka riskerna för detta (artikel 27j.1).

De behöriga myndigheterna får i enskilda fall göra undantag från prövningen när det gäller fusioner där de finansiella aktörerna som deltar i fusionen ingår i samma grupp, inbegripet grupper av kreditinstitut som är permanent underställda ett centralt organ och som står under tillsyn som en grupp (artikel 27i.2).

Eventuella marknadsmässiga hänsyn kopplade till fusionen eller delningen ska inte vägas in (artikel 27j.4).

Den behöriga myndigheten ska endast kunna utfärda ett negativt yttrande avseende det föreslagna förfarandet om det har fastställts att kriterierna ovan inte är uppfyllda eller om de uppgifter som den finansiella aktören har lämnat är ofullständiga trots att kompletterande information har begärts. Myndigheten som ansvarar för tillsynen enligt penningtvättsdirektivet ska konsulteras och om den myndigheten inkommer med ett negativ yttrande när det gäller det föreslagna förfarandet inom 30 arbetsdagar ska det kunna anses vara ett sådant rimligt skäl som medför att den behöriga myndigheten i sin tur invänder mot fusionen eller delningen (artikel 27j.2 och 27j.3).

Eba ges även mandat att ta fram tekniska standarder om bl.a. bedömningskriterierna (artikel 27k.3).

För att genomföra de nya reglerna i kapitaltäckningsdirektivet bör motsvarande bestämmelser föras in i svensk rätt.

Direktivets krav på att den behöriga myndigheten i sin bedömning inte får väga in marknadsmässiga hänsyn och att myndigheten ska kunna

invända om det finns rimliga skäl till det får anses följa av bestämmelsen om under vilka förutsättningar tillstånd ska meddelas Lagtexten bör utformas så att det anges vilka kriterier som Finansinspektionen ska beakta i sin prövning, och att inspektionen därefter får väga dem emot varandra och komma fram till en samlad bedömning. Inspektionen ges således liksom vid prövningarna av kvalificerade och väsentliga innehav, en möjlighet att i det enskilda fallet göra en bedömning av om tillstånd bör ges. Trots detta torde det vara så att vissa faktorer i praktiken kommer att vara diskvalificerande i sig. Om det t.ex. finns anledning att misstänka att fusionen eller delningen är ett led i penningtvätt kan detta inte vägas upp av att förvärvaren i andra avseenden är lämplig (jfr avsnitt 7.2.3 och prop. 2008/09:155 s. 92).

Svensk förvaltningsrätt ger redan i dag en sådan möjlighet som direktivet anvisar i fråga om att den behöriga myndigheten ska kunna avslå en ansökan om de uppgifter som har lämnats av sökanden är ofullständiga trots att myndigheten skickat en begäran om komplettering. Ett förvaltningsrättsligt avslags- eller avvisningsbeslut kan föregås av ett föreläggande eller påpekande till sökanden om att inkomma med kompletterande uppgifter vid äventyr om att ansökan inte annars kan tas upp till prövning, alternativt att ärendet kan komma att prövas i befintligt skick (se t.ex. 20 och 23 §§ förvaltningslagen). Någon lagstiftningsåtgärd krävs således inte i detta avseende.

Någon lagstiftningsåtgärd krävs således inte i detta avseende.

7.4.4 Samarbete och utbyte av information

Promemorians förslag: Beslut om tillstånd att verkställa en gränsöverskridande fusions- eller delningsplan ska få meddelas först efter det att utländska behöriga myndigheter inom EES har fått tillfälle att lämna synpunkter, om något av de företag som deltar i fusionen eller delningen är

1. ett utländskt
   - försäkringsföretag,
   - förvaltningsbolag,
   - institut för elektroniska pengar,
   - kreditinstitut, eller
   - värdepappersföretag,
2. ett moderföretag till ett sådant företag som avses i 1, eller
3. en juridisk person som kontrollerar ett sådant företag som avses i 1.

Promemorians bedömning: Kapitaltäckningsdirektivets nya regler om utbyte av information mellan behöriga myndigheter tillgodoses genom gällande rätt.

Skälen för promemorians förslag och bedömning: Enligt nya regler i kapitaltäckningsdirektivet ska den behöriga myndigheten inom ramen för sin bedömning av en fusion eller delning samråda med de berörda behöriga myndigheterna vid bedömningen av om tillstånd ska ges, om det föreslagna förfarandet inbegriper enheter som tillhör någon av följande kategorier av företag:

– ett kreditinstitut, försäkringsföretag, återförsäkringsföretag, värdepappersföretag eller kapitalförvaltningsbolag auktoriserat i en annan medlemsstat eller inom en annan sektor än den där det föreslagna förfarandet utförs,
– ett moderföretag till ett kreditinstitut, försäkringsföretag, återförsäkringsföretag, värdepappersföretag eller kapitalförvaltningsbolag auktoriserat i en annan medlemsstat eller en annan sektor än den än den där det föreslagna förfarandet utförs, eller
– en juridisk person som kontrollerar ett kreditinstitut, försäkringsföretag, återförsäkringsföretag, värdepappersföretag eller kapitalförvaltningsbolag auktoriserat i en annan medlemsstat eller inom en annan sektor än den där det föreslagna förfarandet utförs.

De behöriga myndigheterna ska utan dröjsmål förse varandra med alla uppgifter som är relevanta för bedömningen. De ska sträva efter att samordna sina bedömningar och säkerställa att deras yttranden är konsekventa (artikel 27k.1 och 27k.2).

Eba ges även mandat att ta fram tekniska standarder om bl.a. samarbetet mellan de olika behöriga myndigheter som kan vara delaktiga (artikel 27k.3).

Enligt gällande svensk rätt ska Finansinspektionens, i den utsträckning som följer av Sveriges medlemskap i Europeiska unionen, i sin tillsynsverksamhet samarbeta och utbyta information med bl.a. andra behöriga myndigheter, Eba och myndigheter inom EES som har tillsyn över försäkringsföretag (6 kap. 3 § tillsynslagen). Uppgifter hos Finansinspektionen inklusive uppgifter som inspektionen eventuellt mottar från en utländsk behörig myndighet kan omfattas av sekretess (30 kap. 4 § OSL). Finansinspektionen får lämna en sekretessbelagd uppgift till en sådan utländsk behörig myndighet (8 kap. 3 § 1 OSL). Det finns därför inte skäl att införa nya sekretessbestämmelser.

De nya reglerna i kapitaltäckningsdirektivet om utbyte av information mellan behöriga myndigheter tillgodoses genom gällande rätt. Någon ytterligare lagstiftningsåtgärd är därför inte nödvändig i den delen.

De nya reglerna om samarbete med behöriga tillsynsmyndigheter för vissa särskilda finansiella företag är utformade på samma sätt som den samarbetsskyldighet som gäller för förvärv av ett kvalificerat innehav (jfr artikel 24.1). Den samarbetsskyldigheten har förts in i rörelselagstiftningen (14 kap. 2 a § LBF). Den nya motsvarande samarbetsskyldigheten för fusioner och delningar bör därför utformas på samma sätt och föras in i tillsynslagen.

7.4.5 Särskilda befogenheter för Finansinspektionen

Promemorians förslag: Finansinspektionen ska få ingripa med beslut om sanktionsavgift mot någon som ingår i ledningen för något av de företag som ska ansöka om tillstånd för verkställande av en fusionsplan eller det företag som ska ansöka om verkställande av en delningsplan om företaget inte uppfyller kraven på tillstånd för att verkställa en fusions- eller delningsplan. Finansinspektionen ska bara få besluta om sanktionsavgift om företagets överträdelse är allvarlig och personen

i fråga uppsåtligen eller av grov oaktsamhet orsakat överträdelsen. Vid ingripande ska rörelselagstiftningen gälla i tillämpliga delar. Finansinspektionen ska också få ingripa genom beslut om att personen i fråga under en viss tid, lägst tre och högst tio år, inte får vara styrelseledamot eller verkställande direktör, eller ersättare för någon av dem, i ett företag som ska ansöka om verkställande av en fusions- eller delningsplan.

Promemorians bedömning: Kapitaltäckningsdirektivets nya regler om att Finansinspektionen ska vidta åtgärder mot ett företag om det inte ansöker om verkställighet av en fusions- eller delningsplan eller i strid med ett beslut av Finansinspektionen verkställer en sådan plan, tillgodoses genom gällande rätt.

Skälen för promemorians förslag och bedömning: Enligt nya regler i kapitaltäckningsdirektivet ska medlemsstaterna kräva att de behöriga myndigheterna vidtar åtgärder om företagen underlåter att underrätta de behöriga myndigheterna när de avser att verkställa en fusions- eller delningsplan (artikel 27l).

Det har också införts regler om att den behöriga myndigheten ska kunna ingripa genom beslut om sanktionsavgift i förhållande till ledningspersoner i företaget och beslut om att en ledningsperson under en viss tid, inte får vara styrelseledamot eller verkställande direktör om företaget verkställer en fusion eller delning i strid med artikel 27l (artikel 66.1 j).

Enligt gällande svensk rätt ska Finansinspektionen ingripa om ett kreditinstitut eller ett finansiellt holdingföretag eller blandat finansiellt holdingföretag åsidosätter sina skyldigheter enligt de lagar och andra författningar som reglerar verksamheten (15 kap. LBF och 8 kap. tillsynslagen). Finansinspektionen får även i vissa fall ingripa mot någon som ingår i ett kreditinstituts eller holdingbolags styrelse eller är dess verkställande direktör. Ett sådant ingripande får ske genom att inspektionen beslutar att personen i fråga under en viss tid, lägst tre och högst tio år, inte får vara styrelseledamot eller verkställande direktör, eller ersättare för någon av dem, i ett kreditinstitut, ett värdepappersbolag som ska tillämpa tillsynsförordningen och rörelselagstiftningen som gäller för banker och kreditmarknadsföretag eller ett finansiellt holdingföretag eller blandat finansiellt holdingföretag som ska ansökan om godkännande enligt tillsynslagen, eller genom beslut om sanktionsavgift (15 kap. 1 a § LBF och 8 kap. 2 c § tillsynslangen).

De nya reglerna i kapitaltäckningsdirektivet om Finansinspektionens skyldighet att vidta åtgärder mot ett företag om det underlåter att underrätta om en fusion eller delning tillgodoses genom gällande rätt. Någon ytterligare lagstiftningsåtgärd är därför inte nödvändig i den delen. För att genomföra de nya reglerna i kapitaltäckningsdirektivet om möjligheten att ingripa mot ledningspersoner i företaget bör motsvarande bestämmelser föras in i tillsynslagen.

8 Nya krav på tredjelandsfilialer

8.1 Behovet av nya regler

Det finns många företag från tredjeland som är verksamma på bankmarknaden inom EES genom filialer (tredjelandsfilial). I vissa fall är det fråga om en betydande närvaro, i det avseende att vissa filialers enskilda tillgångar överstiger det tröskelvärde som gäller för att de skulle betraktas som systemviktiga institut om verksamheten hade drivits av företag etablerade inom EES och därmed stå under direkt tillsyn av Europeiska centralbanken (ECB) om företaget hade varit etablerat i ett land som har euron som valuta.

Tredjelandsfilialer omfattas inte av den gemensamma tillsynsmekanismen eller de tillsynskrav som fastställs i kapitaltäckningsdirektivet. I stället omfattas företag från tredjeland som vill etablera sig och tillhandahålla banktjänster i EU av nationell lagstiftning. Något som har resulterat i att det ställs olika krav i olika medlemsstater.

För att komma till rätta med detta har det i kapitaltäckningsdirektivet införts ett harmoniserat regelverk för tredjelandsfilialers bankverksamhet inom EES. Det nya regelverket består av en tillståndsplikt och särskilda tillsynsregler. Det nya reglerna är i stor utsträckning utformade som minimikrav (artikel 47.1).

Enligt gällande svensk rätt krävs att utländska banker, kreditmarknadsföretag och värdepappersföretag som är etablerade utanför EES ska ha tillstånd från Finansinspektionen för att få driva bankrörelse, finansieringsrörelse eller värdepappersrörelse från filial i Sverige (4 kap. 4–7 §§ LBF och 4 kap. 4–9 §§ LVM). För att få ett sådant filialtillstånd krävs det att vissa förutsättningar är uppfyllda. Det finns även en möjlighet för utländska banker och kreditmarknadsföretag etablerade utanför EES att, efter anmälan till Finansinspektionen, driva verksamhet som huvudsakligen avser representation och förmedling av bank- och finansieringstjänster från kontor eller annat fast driftställe (representationskontor) i Sverige (4 kap. 6 § LBF).

Det finns i dag ett antal banker som hör hemma utanför EES som bedriver verksamhet i Sverige. Majoriteten av dem bedriver filialverksamheten i Sverige med stöd av den harmoniserade möjligheten att inom EU bedriva gränsöverskridande verksamhet från ett kreditinstitut i en medlemsstat till andra medlemsstater inom unionen. Enbart ett fåtal banker etablerade utanför EES har tillstånd från Finansinspektionen att bedriva filialverksamhet i Sverige.

8.2 Ändrad tillståndsplikt

Promemorians förslag: Bestämmelser om tillståndsplikt för tredjelandsfilialer ska införas i tillsynslagen. Ett företag som är etablerat utanför EES (tredjelandsföretag) ska få ges tillstånd att bedriva verksamhet från filial i Sverige (tredjelandsfilial) efter tillstånd från Finansinspektionen om:

1. företaget

a) avser att tillhandahålla någon av tjänsterna som avses i punkterna 2 och 6 i bilaga 1 till kapitaltäckningsdirektivet, och
b) skulle vara en bank, ett kreditmarknadsföretag eller ett värdepappersbolag som ska tillämpa tillsynsförordningen och rörelselagstiftningen som gäller för banker och kreditmarknadsföretag, om företaget hade varit etablerat inom EES, eller
2. företaget avser ta emot återbetalningspliktiga medel från allmänheten.

Promemorians bedömning: Kapitaltäckningsdirektivets nya regler om förbud mot att hantera tredjelandsfilialer mer fördelaktigt än kreditinstitut tillgodoses genom gällande rätt.

Skälen för promemorians förslag och bedömning: Enligt nya regler i kapitaltäckningsdirektivet ska vissa företag som är etablerade utanför EES och som avser att tillhandahålla vissa banktjänster inom EES ansöka om filialtillstånd (artikel 21c.1).

Tillståndsplikten gäller för företag etablerade utanför EES som skulle ha varit kreditinstitut eller sådana värdepappersföretag som avses i artikel 4.1.1 b i tillsynsförordningen om de varit etablerade inom EES och avser att tillhandahålla någon av de tjänster som avses i punkterna 2 och 6 i bilaga 1 till kapitaltäckningsdirektivet (dvs. utlåning, omfattande bl.a. konsumentkrediter, kreditavtal som rör fast egendom, factoring, med eller utan regress och finansiering av handelskrediter [i direktivet anges ”inklusive ’forfeiting’”] samt borgensförbindelser och garantier) samt för företag etablerade utanför EES som avser att ta emot återbetalningspliktiga medel från allmänheten (tredjelandsfilialer) (artikel 47.1).

De nya reglerna i kapitaltäckningsdirektivet innehåller också ett förbud mot diskriminering. Medlemsstaterna får inte behandla tredjelandsfilialer mer fördelaktigt än kreditinstitut inom EES (artikel 48).

Gällande svensk rätt innehåller bestämmelser om att utländska banker, kreditmarknadsföretag och värdepappersföretag som är etablerade utanför EES får ges tillstånd att driva bankrörelse, finansieringsrörelse eller värdepappersrörelse från filial i Sverige om vissa förutsättningar är uppfyllda (4 kap. 4–7 §§ LBF och 4 kap. 4–9 §§ LVM). Det finns även en möjlighet för utländska banker och kreditmarknadsföretag etablerade utanför EES att efter anmälan till Finansinspektionen driva verksamhet som huvudsakligen avser representation och förmedling av bank- och finansieringstjänster från kontor eller annat fast driftställe (representationskontor) i Sverige (4 kap. 6 § LBF).

Gällande svensk rätt innehåller också att den grundläggande principen om allas likhet inför lagen (1 kap. 9 § regeringsformen).

Det finns emellertid inte något krav på tillståndsplikt för när ett annat utländskt företag än ett kreditinstitut vill ta emot återbetalningspliktiga medel från allmänheten eller en tillståndsplikt för enskilda banktjänster som tillhandahålls av utländska kreditinstitut. Det bör därför införas en sådan skyldighet i svensk rätt och bestämmelserna om tillståndsplikt för utländska kreditinstitut som hör hemma utanför EES i lagen om bank- och finansieringsrörelse bör tas bort.

I tillsynslagen finns bestämmelser som genomför kapitaltäckningsdirektivet när det gäller kreditinstitut, både de som bedriver bank- och

finansieringsrörelse samt de aktiebolag som är sådana värdepappersföretag som avses i artikel 4.1.1 b i tillsynsförordningen, s.k. mycket stora värdepappersbolag, se avsnitt 5.4 och prop. 2021/22:88. Bestämmelser som motsvarar direktivets krav på att tredjelandsföretag ska ansöka om filialtillstånd för att få bedriva viss verksamhet inom EES bör därför införas i tillsynslagen.

När det gäller kapitaltäckningsdirektivets förbud mot diskriminering uppfyller svensk rätt, genom regeringsformen, redan kapitaltäckningsdirektivets krav i dessa delar.

8.3 Undantag från tillståndsplikten

Promemorians förslag: Kravet på tillståndsplikt för tredjelandsfilialer ska inte gälla när tjänsterna tillhandahålls

1. till följd av kontakter initierade av kunden,
2. till ett kreditinstitut eller ett värdepappersbolag som ska tillämpa tillsynsförordningen och rörelselagstiftningen som gäller för banker och kreditmarknadsföretag eller motsvarande utländska företag inom EES,
3. företag i samma grupp som tredjelandsföretaget, eller
4. i samband med att moderföretaget som är etablerat utanför EES erbjuder den verksamhet och de tjänster som förtecknas i bilaga I avsnitt A till Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU och eventuella kompletterande sidotjänster enligt bilaga I avsnitt B till samma direktiv.

Skälen för promemorians förslag: Enligt nya regler i kapitaltäckningsdirektivet gäller tillståndsplikten för tredjelandsfilialer inte när tjänsterna tillhandahålls

- en icke-professionell kund, en godtagbar motpart eller en professionell kund i den mening som avses i bilaga II avsnitten I och II till Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU av den 15 maj 2014 om marknader för finansiella instrument och om ändring av direktiv 2002/92/EG och av direktiv 2011/61/EU (direktivet om marknader för finansiella instrument) som är etablerad eller belägen i unionen, om en sådan kund eller motpart uteslutande på eget initiativ anlitar tredjelandsföretaget för tillhandahållandet av någon av de relevanta tjänsterna (artikel 21c.2 första stycket a),
- ett kreditinstitut (artikel 21c.2 första stycket b),
- företag i samma grupp som tredjelandsföretaget (artikel 21c.2 första stycket c), eller
- i samband med att tredjelandsföretaget erbjuder de tjänster som förtecknas i bilaga I avsnitt A till direktivet om marknader för finansiella instrument (artiklarna 21c.4 och 47.2).

Utan att det påverkar tillämpningen av den tredje strecksatsen ovan ska det inte anses som att tredjelandsföretaget tillhandahåller tjänster till följd av att kontakter initierats av en kund eller en godtagbar motpart om tjänsterna tillhandahålls på uppdrag av en tredje part som har nära anknytning till företaget (artikel 21c.2 andra stycket).

Undantaget för kundinitierade tjänster innebär inte att tredjelandsföretaget får erbjuda andra tjänster eller produkter till en kund eller godtagbar motpart än de tjänster eller produkter som kunden själv efterfrågat om (artikel 21c.3).

Eba ska efter att ha konsulterat Eiopa och Esma se över vilka andra eventuella finansiella företag utöver kreditinstitut som bör undantas från tillståndsplikten (artikel 21c.6).

Förutsättningarna för att ett tredjelandsföretag ska undantas från tillståndsplikten för att få tillhandahålla vissa banktjänster inom EES bör regleras i lag, se avsnitt 8.2. Det får emellertid anses ligga i sakens natur att tillståndsplikten innebär att företaget inte, utan tillstånd, får erbjuda andra tjänster eller produkter än de som kunden eller den jämbördiga motparten efterfrågat (i svensk rätt används benämningen jämbördig motpart för det som i EU-rätten benämns godtagbar motpart, se t.ex. 9 kap. 3 § lagen om värdepappersmarknaden och prop. 2016/17:162 s. 410). Någon särskild lagreglering i den delen behövs därför inte.

8.4 Förutsättningar för tillstånd

Promemorians förslag: Finansinspektionen ska bevilja tredjelandsfilialen tillstånd, om

1. tredjelandsfilialen förfogar över tillräckligt med kapital och likviditet,
2. tredjelandsfilialen uppfyller kraven på riskhantering, dokumentation och har en tillfredsställande intern kontroll,
3. tredjelandsfilialens verksamhet utanför Sverige men inom EES är begränsad till finansiering av filialer i samma grupp som tredjelandsföretaget,
4. tredjelandsföretaget har tillstånd i hemlandet för att tillhandahålla de tjänster och driva den verksamhet som ansökan avser,
5. tredjelandsföretaget står under betryggande tillsyn av en tillsynsmyndighet i hemlandet och den myndigheten har informerats om att företaget etablerar sig i Sverige,
6. Finansinspektionen bedömer att den kan utöva effektiv tillsyn över tredjelandsfilialen,
7. det inte finns skäl att anta att verksamheten har samband med eller kan öka risken för penningtvätt eller finansiering av terrorism eller försök till finanseringsbrott när finansieringen eller finansieringsförsöket gäller terroristbrott, och
8. insättningar hos tredjelandsfilialer till tredjelandsföretag som skulle ha varit kreditinstitut om de hade varit etablerade inom EES omfattas av garanti enligt lagen om insättningsgaranti eller av en utländsk garanti som

– omfattar sådana insättningar som anges i lagen om insättningsgaranti, och
– åtminstone motsvarar ersättningsgarantin enligt lagen om insättningsgaranti.

Promemorians bedömning: Möjligheten i kapitaltäckningsdirektivet att filialtillstånd som har meddelades före ikraftträdandet av de nya reglerna ska fortsätta att gälla om minimikraven enligt direktivet är uppfyllda, bör inte utnyttjas.

Skälen för promemorians förslag och bedömning: Enligt nya regler i kapitaltäckningsdirektivet ska åtminstone sex förutsättningar vara uppfyllda för att en tredjelandsfilial ska beviljas tillstånd (artikel 48c.4).

Ett tillstånd förutsätter för det första att tredjelandsfilialen uppfyller tillsynskraven enligt artiklarna 48e–48h i kapitaltäckningsdirektivet. Med detta avses i synnerhet kraven på kapital, likviditet, deponering, riskhantering, bokningskrav och intern styrning och kontroll (artikel 48c.4 a).

Den andra förutsättningen för tillstånd är att tredjelandsföretaget har tillstånd i hemlandet för att tillhandahålla tjänsterna och bedriva den verksamhet som ansökan avser samt att företaget omfattas av tillsyn i det landet (artikel 48c.4 b).

För det tredje ska den behöriga myndigheten i hemlandet ha informerats om att tredjelandsföretaget etablerar sig i Sverige och ansökan innehålla uppgifter om verksamheten som ska bedrivas (artikel 48c.3 och 48c.4 c).

En ytterligare förutsättning är att tillståndet innebär att tredjelandsfilialen inte får bedriva någon annan verksamhet inom EES än den som tillståndet avser, med undantag för gruppinterna finansieringstransaktioner som ingås med andra filialer från tredjeland inom samma huvudföretag och för transaktioner som genomförs på basis av kundinitierade kontakter (artikel 48c.4 d).

Det krävs även att den behöriga myndigheten har tillgång till all nödvändig information när det gäller tredjelandsföretaget och att myndigheten effektivt kan koordinera sina tillsynsaktiviteter med tillsynsmyndigheten i hemlandet särskilt under kriser eller finansiella nödlägen som påverkar företaget, dess grupp eller det finansiella systemet i tredjelandet (artikel 48c.4 e). Detta bör förstås som att Finansinspektionen bedömer att den kan utöva effektiv tillsyn över tredjelandsfilialen.

Avslutningsvis förutsätts att det inte finns skäl att anta att tredjelandsfilialen kommer att användas för att utöva eller underlätta penningtvätt eller finansiering av terrorism (artikel 48c.4 f). Detta bör förstås som att det inte finns skäl att anta att verksamheten har samband med eller kan öka risken för penningtvätt enligt 1 kap. 6 § penningtvättslagen eller finansiering av terrorism enligt 6 § terroristbrottslagen (2022:666) eller försök till finansieringsbrott, när finansieringen eller finansieringsförsöket gäller terroristbrott.

Behöriga myndigheter får besluta att auktorisationer för tredjelandsfilialer som har beviljats senast den 10 januari 2027 ska fortsätta att vara giltiga, förutsatt att de tredjelandsfilialerna uppfyller minimikraven i artiklarna 47–48r (artikel 48c.6).

Eba ska övervaka transaktioner mellan ett tredjelandsföretags filialer som är auktoriserade i olika medlemsstater och överlämna en rapport till kommissionen om sina slutsatser. Eba ges även mandat att ta fram riktlinjer om bl.a. vilken information som ska ges in till den behöriga myndigheten vid ansökan om tillstånd (artikel 48c.7 och 48c.8).

Gällande svensk rätt innehåller bestämmelser om att kreditinstitut och värdepappersföretag som är etablerade utanför EES får ges tillstånd att

driva bankrörelse, finansieringsrörelse eller värdepappersrörelse från filial i Sverige om vissa förutsättningar är uppfyllda (4 kap. 4–7 §§ LBF och 4 kap. 4–9 §§ LVM). Förutsättningarna för att ett sådant kreditinstitut ska få driva bank- eller finansieringsrörelse från filial i Sverige är att:

– institutet står under betryggande tillsyn av en behörig myndighet i hemlandet och den myndigheten har medgett att företaget etablerar sig i Sverige,
– det finns skäl att anta att den planerade verksamheten kommer att drivas på ett sätt som är förenligt med 3 kap. 2–7 §§ LBF, och
– insättningar hos filialen omfattas av garanti enligt lagen (1995:1571) om insättningsgaranti eller av en utländsk garanti som
    - omfattar insättningar som anges i 2 § lagen om insättningsgaranti och
    - åtminstone motsvarar garantin enligt 4 och 4 c §§ lagen om insättningsgaranti (4 kap. 4 § LBF).

Ett utländskt kreditinstitut får vidare bara driva verksamhet som omfattas av institutets verksamhetstillstånd i hemlandet (4 kap. 7 § LBF).

För att genomföra de nya reglerna om förutsättningar för tillstånd i kapitaltäckningsdirektivet bör de, i likhet med kraven för att få tillstånd att driva bankrörelse, finansieringsrörelse eller värdepappersrörelse, anges i lag. Kravet på att tredjelandsfilialens insättningar ska omfattas av insättningsgarantin räknas inte uttryckligen upp i direktivet, men det är emellertid en skyldighet enligt artikel 15 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/49/EU av den 16 april 2014 om insättningsgarantisystem (prop. 2015/16:106 s. 38). Ett motsvarande villkor om insättningsgarantin som ställs enligt gällande rätt bör därför vara en av förutsättningarna för att beviljas filialtillstånd enligt tillsynslagen.

Det finns i dag bara ett fåtal tredjelandsfilialer i Sverige och det har inte framkommit att det finns ett konkret behov att de befintliga filialtillstånden ska vara fortsatt giltiga för sådana verksamheter som också uppfyller direktivets minimikrav. Det bör därför inte vara påkallat att utnyttja möjligheten i kapitaltäckningsdirektivet att införa en möjlighet för Finansinspektionen att besluta om att tillstånd för tredjelandsfilialer som beviljats senast den 10 januari 2027 fortsatt ska vara giltiga, om de nya minimikraven i direktivet är uppfyllda.

Reglerna i kapitaltäckningsdirektivet om vilka uppgifter tredjelandsföretag ska lämna till Finansinspektionen i samband med en ansökan om tillstånd bör genomföras genom verkställighetsföreskrifter i enlighet med befintligt bemyndigande (19 § 1 förordningen om särskild tillsyn och kapitalbuffertar).

8.5 Återkallelse av tillstånd

Promemorians förslag: Finansinspektionen ska återkalla tillståndet om ett tredjelandsföretag

1. inte uppfyller förutsättningarna för tillstånd,
2. har fått tillståndet genom att lämna falska uppgifter eller på något annat otillbörligt sätt,

3. har förklarat sig avstå från tillståndet,
4. inte inom ett år från det tillstånd beviljades har börjat driva sådan rörelse som tillståndet avser, eller
5. under en sammanhängande tid av sex månader inte har drivit sådan rörelse som tillståndet avser.

Finansinspektionen ska även återkalla tillståndet på den grund att tredjelandsföretaget inte uppfyller förutsättningarna för tillstånd, om det är sannolikt att företaget inom tolv månader inte längre kommer att uppfylla sina skyldigheter enligt tillsynslagen eller andra författningar som reglerar företagets verksamhet.

Tredjelandsfilialen ska underrätta Finansinspektionen om förutsättningarna för återkallelse enligt första stycket 1 eller andra stycket är uppfyllda.

Skälen för promemorians förslag: Enligt nya regler i kapitaltäckningsdirektivet ska en tredjelandsfilial ansökan om tillstånd avslås eller tillståndet återkallas åtminstone om

a) tredjelandsföretaget inte uppfyller tillståndskraven enligt artikel 48c i direktivet eller de krav som ställs upp i nationell rätt (artikel 48d.1 a),
b) tredjelandsföretaget inte på enskild nivå eller gruppnivå uppfyller de tillsynskrav som ställs av tillsynsmyndigheten i hemlandet eller om det finns rimliga skäl att misstänka att företaget inte kommer att uppfylla dessa krav eller bryta mot dem inom 12 månader (artikel 48d.1 b).

Tredjelandsfilialen ska i de fall som avses i punkt b omedelbart informera den behöriga myndigheten (48d.1 andra stycket).

Den behöriga myndigheten får också återkalla tillståndet om någon av följande förutsättningar är uppfyllda:

a) tredjelandsfilialen inte inom 12 månader från att tillståndet meddelades driver den verksamhet som tillståndet avser eller om filialen har upphört att driva verksamheten under mer än sex månader, om inte medlemsstaten har antagit bestämmelser som anger att tillståndet förfaller efter den tiden (artikel 48d.2 a),
b) tredjelandsfilialen har fått tillståndet genom att lämna falska uppgifter eller på något annat otillbörligt sätt (artikel 48d.2 b),
c) tredjelandsfilialen inte längre uppfyller några av de eventuella ytterligare nationella tillståndskraven (artikel 48d.2 c),
d) tredjelandsfilialen inte förväntas fullgöra sina skyldigheter gentemot sina borgenärer, och särskilt inte längre tillhandahåller säkerhet för kontoinnehavarnas anförtrodda medel (artikel 48d.2 d),
e) tredjelandsfilialen omfattas av något annat fall där nationell rätt föreskriver att auktorisationen ska återkallas (artikel 48d.2 e),
f) tredjelandsfilialen begår någon av överträdelserna i artikel 67.1 i kapitaltäckningsdirektivet (artikel 48d.2 f),
g) det finns rimliga skäl att misstänka att verksamheten används eller försöks användas till penningtvätt, eller finansiering av terrorism, eller om det finns en utökad risk för att sådana överträdelser begås av filialen, tredjelandsföretaget eller gruppen (artikel 48d.2 g).

Medlemsstaterna ska även ta fram klara och tydliga processer för förutsättningarna för avslag och återkallelse (artikel 48d.4).

Enligt gällande svensk rätt ska Finansinspektionen ingripa om ett tredjelandsföretag som driver bank- eller finansieringsrörelse i Sverige genom en tredjelandsfilial har åsidosatt sina skyldigheter (15 kap. 17 § första stycket LBF). Finansinspektionen får i så fall ingripa genom att utfärda ett föreläggande att inom en viss tid begränsa eller minska riskerna i rörelsen i något avseende, begränsa eller helt avstå från utdelning eller räntebetalningar eller vidta någon annan åtgärd för att komma till rätta med situationen, meddela ett förbud att verkställa beslut, eller göra en anmärkning. Om överträdelsen är allvarlig ska filialens tillstånd återkallas eller, om det är tillräckligt, varning meddelas. Finansinspektionen ska även ingripa genom att utfärda ett föreläggande, om det är sannolikt att filialen inom tolv månader inte längre kommer att uppfylla sina skyldigheter enligt lagen om bank- och finansieringsrörelse eller andra författningar som reglerar filialens verksamhet. Finansinspektionens möjlighet att förelägga tredjelandsföretaget att göra rättelse anges även specifikt om insättningar hos filialen omfattas av garanti till följd av ett beslut enligt 3 § andra stycket lagen (1995:1571) om insättningsgaranti och tillstånd till filialetablering inte skulle ha meddelats utan ett sådant beslut.

Om tredjelandsföretaget inte har gjort rättelse inom ett år från föreläggandet, får filialtillståndet återkallas (15 kap. 17 § tredje stycket LBF). Filialens tillstånd ska även återkallas om det utländska kreditinstitutet försatts i konkurs eller om beslut fattats om att företaget ska träda i tvångslikvidation. Om tillståndet återkallas får Finansinspektionen bestämma hur avvecklingen av rörelsen ska ske (15 kap. 17 § fjärde stycket LBF). Liknande bestämmelser gäller för utländska värdepappersföretag (25 kap. 15 § LVM). Därutöver har Finansinspektionen möjlighet att ingripna mot ledningspersoner i utländska värdepappersföretag etablerade utanför EES som driver filialverksamhet i Sverige (25 kap. 15 a och 15 b §§ LVM).

De nya reglerna i kapitaltäckningsdirektivet om när tillståndet för en tredjelandsfilial ska återkallas bör, liksom gällande bestämmelser, anges i lag.

Kapitaltäckningsdirektivet nya regel om att en tillståndsansökan ska avslås om förutsättningarna för tillstånd inte är uppfyllda (artikel 48d.1) får emellertid anses följa av bestämmelsen som reglerar kraven för tillståndsplikten. Om förutsättningarna för tillstånd inte är uppfyllda ska följaktligen tillstånd inte meddelas utan ansökan ska avslås.

Kapitaltäckningsdirektivet gör skillnad på under vilka förutsättningar som ett tillstånd ska respektive får återkallas. Trots att det i direktivet är fråga om två olika uppräkningar innebär de båda att den behöriga myndigheten ska ha möjlighet att återkalla tillståndet om någon av de angivna förutsättningarna är uppfyllda. Det bör därför anges att Finansinspektionen ska återkalla tillståndet om någon av förutsättningarna är uppfyllda.

Kapitaltäckningsdirektivet anger uttryckligen att tillståndet ska återkallas om tredjelandsfilialen inte förväntas fullgöra sina skyldigheter gentemot sina borgenärer, och särskilt inte längre tillhandahåller säkerhet för kontoinnehavarnas anförtrodda medel (artikel 48d.2 d). Det kan emellertid inte i uppräkningen av grunder för återkallelse ställas upp en skyldighet för tredjelandsfilialen som inte också gäller som en förutsättning för

tillstånd. Det får därför anses ligga inom ramen för förutsättningarna för tillstånd, och särskilt kravet på riskhantering, att tredjelandsfilialen är skyldig att uppfylla sina åtaganden gentemot sina borgenärer och tillhandahålla säkerhet för kontoinnehavarnas anförtrodda medel. Finansinspektionen ska därmed återkalla tillståndet på grund av att kravet på riskhantering inte är uppfyllt om tredjelandsfilialen t.ex. inte längre tillhandahåller säkerhet för kontoinnehavarnas anförtrodda medel.

Kapitaltäckningsdirektivet ställer även krav på att tillståndet ska återkallas om tredjelandsfilialen gör sig skyldig till någon av de överträdelser som anges i artikel 67.1 i kapitaltäckningsdirektivet (artikel 48d.2 f). Artikel 67.1 omfattar emellertid vissa överträdelser av skyldigheter som bara åligger institut och inte tredjelandsfilialer (t.ex. artikel 67.1 b, c, g–j, m, n och r). Kommissionen har därför gett uttryck för att tredjelandsfilialens tillstånd kan återkallas med hänvisning till artikel 67, i tillämpliga fall. De tillämpliga fallen bör anges i lag.

Att det ska finnas klara och tydliga processer för förutsättningarna för avslag och återkallelse följer av den föreslagna lagtexten och förvaltningslagen.

8.6 Olika slag av tredjelandsfilialer

Promemorians förslag: En tredjelandsfilial ska anses vara en klass 1-filial, om

1. det totala värdet av tillgångarna hänförliga till filialverksamheten uppgår till åtminstone ett belopp som motsvarar 5 miljarder euro,
2. det i verksamheten ingår att ta emot återbetalningspliktiga medel från allmänheten som
   - uppgår till minst 5 procent av värdet på skulderna hänförliga till filialverksamheten, eller
   - överstiger ett belopp som motsvarar 50 miljoner euro, eller
3. den inte är en kvalificerad tredjelandsfilial enligt artikel 48c i kapitaltäckningsdirektivet.

Övriga tredjelandsfilialer ska vara klass 2-filialer.

En klass 1-filial som inte längre uppfyller kraven ska omedelbart anses vara en klass 2-filial. En klass 2-filial som uppfyller något av kraven för att vara en klass 1-filial ska anses vara klass 1-filial först efter fyra månader.

Promemorians bedömning: Möjligheten i kapitaltäckningsdirektivet att på tredjelandsfilialer tillämpa samma regler som gäller för kreditinstitut bör inte utnyttjas.

Skälen för promemorians förslag och bedömning: Enligt nya regler i kapitaltäckningsdirektivet ska tredjelandsfilialer delas in i två klasser beroende på om de uppfyller vissa förutsättningar (artikel 48a).

En tredjelandsfilial är en klass 1-filial om filialen uppfyller någon av följande förutsättningar:

- Det totala värdet av tillgångarna som har bokförts av eller har sitt ursprung hos tredjelandsfilialen är lika med eller större än 5 miljarder

euro, enligt redovisningen för den närmast föregående årliga rapporteringsperioden i enlighet med avsnitt II underavsnitt 4.
– Det i verksamheten ingår att ta emot återbetalningspliktiga medel från allmänheten som uppgår till minst 5 procent av värdet på skulderna hänförliga till filialverksamheten, eller som överstiger ett belopp som motsvarar 50 miljoner euro.
– Filialen inte är en kvalificerad tredjelandsfilial (artikel 48a.1).

En filial som inte uppfyller förutsättningarna för att vara en klass 1-filial är en klass 2-filial (artikel 48a.2).

De behöriga myndigheterna ska uppdatera klassificeringen av tredjelandsfilialerna i enlighet med följande:
– När en klass 1-filial upphör att uppfylla förutsättningarna för att vara en klass 1-filial ska den genast anses tillhöra klass 2.
– Om en klass 2-filial börjar uppfylla någon av förutsättningarna för att vara en klass 1-filial ska filialen anses tillhöra klass 1 fyra månader från den dag då den började uppfylla förutsättningarna (artikel 48a.3).

Reglerna om tredjelandsfilialer är minimikrav. Medlemsstater har därför möjlighet att tillämpa samma regler som ställs på kreditinstitut även på tredjelandsfilialer eller vissa kategorier av dessa, dvs. i stället för att tillämpa artiklarna 47–48q. Om en medlemsstat väljer att samma krav som gäller för kreditinstitut bara ska gälla vissa kategorier av tredjelandsfilialer, ska den ange relevanta kriterier för de olika klasserna. Kriterierna för klass 1- och klass 2-filialer ska tillämpas på de återstående kategorierna förutom när det gäller reglerna om samarbete mellan behöriga myndigheter inom ramen kollegiearbetet enligt artikel 48p (artikel 48a.4).

En tredjelandsfilial kan därutöver anses vara en kvalificerad tredjelandsfilial om vissa förutsättningar är uppfyllda (artikel 48b). För denna klassificering krävs att följande villkor är uppfyllda:
– tredjelandsföretaget är etablerat i ett land som tillämpar ett tillsynsregelverk som åtminstone motsvarar tillsynsförordningen och kapitaltäckningsdirektivet,
– den behöriga myndigheten i hemlandet tillämpar sekretessregler som åtminstone är likvärdiga med kraven i avdelning VII, kapitel 1, avsnitt II i kapitaltäckningsdirektivet, och
– tredjelandsföretaget är inte etablerat i ett land som är att betrakta som högrisktredjeland med strategiska brister i sitt system för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism, enligt regelverket om penningtvätt och finansiering av terrorism (artikel 48b.1).

Kommissionen kan genom genomförandeakter anta beslut om huruvida de två första villkoren är uppfyllda (artikel 48b.2). Kommissionen får konsultera Eba inför det att man antar en sådan akt (artikel 48b.3). Eba ska föra ett register över vissa av de kvalificerade tredjelandsfilialerna (artikel 48b.4). När den behöriga myndigheten tar emot en ansökan om tillstånd ska den bedöma om villkoren för klass 1- och 2-filialer samt kvalificerade tredjelandsfilialer är uppfyllda. Om det berörda tredjelandet inte finns upptaget i Ebas offentliga register, ska den behöriga myndigheten be kommissionen att bedöma om tredjelandets bankregelverk och sekretesskrav uppfyller de uppställda kraven. En behörig myndighet ska klassificera

en tredjelandsfilial som en klass 1-filial till dess att kommissionen antar ett beslut (artikel 48b.5).

Gällande svensk rätt innehåller bestämmelser om att utländska banker, kreditmarknadsföretag och värdepappersföretag som är etablerade utanför EES får ges tillstånd att driva bankrörelse, finansieringsrörelse eller värdepappersrörelse från filial i Sverige om vissa förutsättningar är uppfyllda (4 kap. 4 och 5 §§ LBF och 4 kap. 4–9 §§ LVM).

För att genomföra de nya reglerna i kapitaltäckningsdirektivet om klass 1- och klass 2-filialar bör motsvarande bestämmelser införas i lag. Att den behöriga myndigheten ska klassificera en tredjelandsfilial som en klass 1-filial till dess att kommissionen antar en genomförandeakt får emellertid anses följa av villkoret att för att få vara en klass 1-filial, får tredjelandsfilialen inte vara en kvalificerad tredjelandsfilial.

Den tillståndsplikt som i dag gäller för de utländska kreditinstitut etablerade utanför EES som avser att i Sverige ta emot återbetalningspliktiga medel från allmänheten och bedriva kreditgivning, i kombination, är inte lika omfattande som den tillståndsplikt som gäller för kreditinstitut.

Det har inte framkommit att det finns ett konkret behov utifrån de nationella förhållandena eller tillräckliga skäl för att frångå den nuvarande regleringen och utnyttja möjligheten i kapitaltäckningsdirektivet att kräva att tredjelandsfilialer ska tillämpa samma regler som kreditinstitut om de avser att ta emot återbetalningspliktiga medel från allmänheten, bedriva kreditgivning eller ställa ut borgensförbindelser eller garantier.

8.7 Kapital- och likviditetskrav

Promemorians förslag: Kapitalkravet för en klass 1-filials ska uppgå till det högsta av

1. 2,5 procent av
– filialens skulder vid tidpunkten för beslut om tillstånd, eller
– filialens genomsnittliga skulder enligt de tre föregående räkenskapsåren, eller
2. ett belopp som motsvarar 10 miljarder euro.

Kravet om 2,5 procent av filialens skulder vid tidpunkten för beslut om tillstånd ska gälla bara under de tre första räkenskapsåren.

Kapitalkravet för en klass 2-filial ska uppgå till det högsta av

1. 0,5 procent av
– filialens skulder vid tidpunkten för beslut om tillstånd, eller
– filialens genomsnittliga skulder enligt de tre föregående räkenskapsåren, eller
2. ett belopp som motsvarar 5 miljarder euro.

Kravet om 0,5 procent av filialens skulder vid tidpunkten för beslut om tillstånd ska gälla bara under de tre första räkenskapsåren.

En tredjelandsfilial ska inneha ointecknade och likvida tillgångar som täcker ett likviditetsutflöde under en period av 30 dagar. En klass 1-filial ska i detta avseende uppfylla vissa krav på likviditet i tillsynsförordningen.

De instrument som kapital- och likviditetskraven ska uppfyllas med ska deponeras på ett konto hos ett kreditinstitut som inte ingår i samma grupp som tredjelandsföretaget. Medlen ska användas om tredjelandsföretaget träder i likvidation eller om filialens verksamhet upphör.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter om vilka instrument som tredjelandsfilialen får uppfylla kapitalkraven med och kraven på ett sådant konto på vilket kapitalet ska deponeras.

Promemorians bedömning: Möjligheten i kapitaltäckningsdirektivet att undanta kvalificerade tredjelandsfilialer från likviditetskravet bör inte utnyttjas.

Skälen för promemorians förslag och bedömning

Särskilda krav på soliditet och likviditet för tredjelandsfilialer

Enligt nya regler i kapitaltäckningsdirektivet ska tredjelandsfilialerna uppfylla särskilda krav på tillskjutet kapital (kapitalkrav) och likviditetskrav (artiklarna 48e och 48f).

Kapitalkrav

En klass 1-filial ska enligt kapitaltäckningsdirektivet åtminstone upprätthålla ett kapitalkrav som motsvarar 2,5 procent av filialens genomsnittliga skulder enligt de tre föregående årliga rapportperioderna, eller för nyligen auktoriserade filialer, filialens skulder vid tidpunkten för beslut om tillstånd, enligt vad som rapporterats enligt underavsnitt 4, men åtminstone 10 miljarder euro (artikel 48e.1 a).

En klass 2-filial ska åtminstone upprätthålla ett kapitalkrav som motsvarar 0,5 procent av filialens genomsnittliga skulder enligt de tre föregående årliga rapporteringsperioderna, eller för nyligen auktoriserade filialer, filialens skulder vid tidpunkten för beslut om tillstånd, enligt vad som rapporterats enligt underavsnitt 4, men åtminstone 5 miljarder euro (artikel 48e.1 b).

Kapitalkraven ska uppfyllas med antingen kontanter eller kontantliknande instrument enligt artikel 4.1.60 i tillsynsförordningen, skuldinstrument som har getts ut av staten eller centralbanker inom EES, eller andra instrument som är omedelbart tillgängliga, utan begränsningar, för tredjelandsfilialen för att kunna användas för att täcka risker eller förluster så fort de uppstår (artikel 48e.2). Eba ges mandat att ta fram riktlinjer som specificerar kravet när det gäller de andra instrument som ska vara omedelbart tillgängliga, utan begränsningar, för tredjelandsfilialen för att kunna användas för att täcka risker eller förluster så fort de uppstår (artikel 48e.4).

Kapitalkravsinstrumenten ska sättas in på ett särskilt konto hos ett kreditinstitut som inte ingår i samma grupp som tredjelandsföretaget eller, för det fall det är tillåtet enligt nationell rätt, hos centralbanken. Instrumenten ska vara tillgängliga för att användas för de syften som anges i artikel 96 i krishanteringsdirektivet och för likvidation av tredjelandsfilialen i enlighet med nationell rätt (artikel 48e.3).

Gällande svensk rätt innehåller bestämmelser om att utländska banker, kreditmarknadsföretag och värdepappersföretag som är etablerade utanför

EES får ges tillstånd att driva bankrörelse, finansieringsrörelse eller värdepappersrörelse från filial i Sverige om vissa förutsättningar är uppfyllda (4 kap. 4–6 §§ LBF och 4 kap. 4–9 §§ LVM). En av dessa förutsättningar är att det finns skäl att anta att den planerade rörelsen kommer att drivas enligt bestämmelserna om startkapital i lagen om bank- och finansieringsrörelse respektive lagen värdepappersmarknaden. En bank eller ett kreditmarknadsföretag ska när rörelsen påbörjas ha ett startkapital som vid tidpunkten för beslut om tillstånd motsvarar minst fem miljoner euro (3 kap. 5 och 7 §§ LBF). Detsamma gäller för de värdepappersbolag som är av intresse i detta avseende, dvs. ett sådant kreditinstitut som avses i 1 kap. 2 § första stycket 7 g tillsynslagen (3 kap. 6 § LVM).

För att genomföra de nya, mer detaljerade reglerna i kapitaltäckningsdirektivet bör motsvarande bestämmelser införas i lag. De detaljerade regler som specificerar vilka instrument kapitalkraven får uppfyllas med samt vilken typ av konto som kapitalet ska deponeras på bör genomföras i föreskrifter på lägre nivå än lag.

Krav på likviditet

En tredjelandsfilial ska enligt kapitaltäckningsdirektivet åtminstone, utan att det påverkar tillämpningen av nationella likviditetskrav, inneha oinstecknade och likvida tillgångar som täcker ett likviditetsutflöde under en period av 30 dagar (artikel 48f.1). Klass 1-filialer ska emellertid tillämpa de bestämmelser om likviditet som följer av del 6, avdelning I i tillsynsförordningen och kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/61 av den 10 oktober 2014 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 när det gäller likviditetstäckningskravet för kreditinstitut (artikel 48f.2). Även för likviditetskraven ställs det krav på att medlen ska sättas in på ett särskilt konto hos ett kreditinstitut som inte ingår i samma grupp som tredjelandsföretaget eller, där det är tillåtet enligt nationell rätt, hos centralbanken. Medlen ska efter att de har använts för att täcka likviditetsutflödet vara tillgängliga för att användas för de syften som anges i artikel 96 i krishanteringsdirektivet och för likvidation av tredjelandsfilialen i enlighet med nationell rätt (artikel 48f.3).

Medlemsstaterna får undanta kvalificerade tredjelandsfilialer från kraven på likviditet (artikel 48f.4).

Gällande svensk rätt innehåller bestämmelser om att utländska banker, kreditmarknadsföretag och värdepappersföretag som är etablerade utanför EES får ges tillstånd att driva bankrörelse, finansieringsrörelse eller värdepappersrörelse från filial i Sverige om vissa förutsättningar är uppfyllda (4 kap. 4–6 §§ LBF och 4 kap. 4–9 §§ LVM).

För att genomföra de nya reglerna i kapitaltäckningsdirektivet bör motsvarande bestämmelser införas i lag.

Möjligheten att undanta kvalificerade tredjelandsfilialer från likviditetskravet bör inte utnyttjas. Regelverket bör skapa så likartade förutsättningar som möjligt för dem som ska tillämpa det. För undantag som endast gäller vissa företag bör det finnas ett konkret behov utifrån de nationella förhållandena, som motiverar en särreglering för vissa aktörer. Det har inte framkommit att det finns ett sådant behov eller tillräckliga skäl för att

frångå huvudregeln i kapitaltäckningsdirektivet att samtliga tredjelandsfilialer bör omfattas av kraven på likviditet.

8.8 Krav på riskhantering, dokumentation och intern styrning och kontroll

Promemorians förslag: En tredjelandsfilial ska identifiera, mäta, styra, internt rapportera och ha kontroll över de risker som dess rörelse är förknippad med. Filialen ska dokumentera sina tillgångar och skulder och ha en tillfredsställande intern styrning och kontroll.

Verksamheten ska drivas på ett sådant sätt att förbindelser med andra företag kan överblickas.

Det ska finnas minst två i Sverige bosatta verkställande direktörer med ansvar för den här drivna verksamheten.

De verkställande direktörerna ska ha tillräcklig insikt och erfarenhet och även i övrigt vara lämpliga för en sådan uppgift. De ska även avsätta tillräckligt med tid för att kunna utföra sitt uppdrag.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter om kraven på riskhantering, dokumentation och intern styrning och kontroll.

Skälen för promemorians förslag

Övergripande bestämmelser om tredjelandsfilialers rörelse

Enligt nya regler i kapitaltäckningsdirektivet ställs krav på tredjelandsfilialernas riskhantering, interna styrning och kontroll samt hur de bokar vissa tillgångar och skulder (artiklarna 48g och 48h).

Krav på riskhantering och intern styrning och kontroll

Enligt de nya reglerna i kapitaltäckningsdirektivet ska tredjelandsfilialer ha åtminstone två personer i den berörda medlemsstaten som i praktiken leder verksamheten. Dessa personer ska förhandsgodkännas av den behöriga myndigheten och ha ett gott anseende samt tillräckliga kunskaper, färdigheter och erfarenheter, och de ska avsätta tillräcklig tid för att kunna fullgöra sina åligganden (artikel 48g.1).

Klass 1-filialer ska uppfylla direktivets krav på riskhantering, planer för intern styrning samt ersättningar (artiklarna 74, 75, 76.5, 76.6, 92, 94 och 95). De behöriga myndigheterna ska också ha möjlighet att kräva att tredjelandsfilialerna etablerar en lokal förvaltningskommitté för att säkerställa att filialen styrs på lämpligt sätt (artikel 48g.2).

Klass 2-filialer ska uppfylla direktivets krav på riskhantering och ersättningar (artiklarna 74, 75, 92, 94 och 95) och ha interna kontrollfunktioner (artikel 76.5 och 76.6 första, andra och fjärde styckena). Beroende på filialen storlek, interna organisationen samt verksamhetens art, omfattning och komplexitet får de behöriga myndigheterna kräva att en klass 2-filial utser chefer för interna kontrollfunktioner (artikel 48g.3).

Eba ges även mandat att ta fram riktlinjer när det gäller tillämpningen av några av dessa processer och rutiner (artikel 48g.9).

Tredjelandsfilialer ska vara skyldiga att upprätta rapporteringsvägar till tredjelandsföretagets ledningsorgan som täcker alla väsentliga risker och strategier för riskhantering samt ändringar av dessa. Filialerna ska också införa lämpliga system för informations- och kommunikationsteknik (IKT) och kontroller för att säkerställa att strategierna tillämpas på vederbörligt sätt (artikel 48g.4).

Tredjelandsfilialer ska också övervaka och förvalta sina uppdragsavtal. Om kritiska eller viktiga funktioner hos tredjelandsfilialen utförs av tredjelandsföretaget ska de funktionerna utföras i enlighet med interna arrangemang eller gruppinterna överenskommelser och de behöriga myndigheterna ska ha full tillgång till all den information de behöver för sin tillsyn (artikel 48g.5 och 48g.7).

Därutöver ska tredjelandsfilialer som gör s.k. back-to-back-transaktioner eller gruppinterna transaktioner ha tillräckliga resurser för att identifiera och hantera sin motpartskreditrisk när väsentliga risker kopplade till tillgångar som bokförs av filialen överförs till motparten (artikel 48g.6).

När kritiska eller viktiga funktioner i filialverksamheten utförs av tredjelandsföretaget ska de följa de interna rutinerna och de avtal som har ingåtts inom gruppen (artikel 48g.7).

Tredjelandsfilialer ska se till att en oberoende tredje part regelbundet bedömer filialens genomförande och fortlöpande efterlevnad av dessa krav. Filialen ska överlämna en rapport till de behöriga myndigheterna med den oberoende tredje partens resultat och slutsatser (artikel 48g.8).

Gällande svensk rätt innehåller bestämmelser om att det för näringsverksamhet som bedrivs i Sverige av utländska företag och utomlands bosatta svenska eller utländska medborgare ska finnas en i Sverige bosatt föreståndare med ansvar för den här drivna verksamheten (2 § lagen [1992:160] om utländska filialer m.m. [filiallagen]). För filialverksamhet anges även att filialen ska stå under ledning av en verkställande direktör som är ansvarig för filialens verksamhet och som är bosatt inom EES (8 och 9 §§ filiallagen).

Gällande rätt innehåller också bestämmelser om att utländska banker, kreditmarknadsföretag och värdepappersföretag som är etablerade utanför EES får ges tillstånd att driva bankrörelse, finansieringsrörelse eller värdepappersrörelse från filial i Sverige om vissa förutsättningar är uppfyllda (4 kap. 4–6 §§ LBF och 4 kap. 4–9 §§ LVM). En av dessa förutsättningar är att det finns skäl att anta att den planerade rörelsen kommer att drivas på ett sätt som är förenligt med vissa bestämmelser som gäller för verksamheten, t.ex. att ledningen, i filialernas fall de verkställande direktörerna, uppfyller kraven på lämplighet.

För att genomföra de nya, mer detaljerade reglerna i kapitaltäckningsdirektivet om kraven på ledningen av tredjelandsfilialers verksamhet bör motsvarande bestämmelser införas i svensk rätt.

De regler om intern styrning och kontroll, riskhantering och ersättningar som enligt de nya reglerna i kapitaltäckningsdirektivet ska gälla för tredjelandsfilialer, gäller redan i dag för kreditinstitut.

Reglerna i kapitaltäckningsdirektivet om planer för intern styrning och riskhantering (artiklarna 74 och 76) har genomförts i rörelselagstiftningen, med tillhörande föreskriftsrätt för Finansinspektionen (6 kap. 2 § och 16 kap. 1 § 5 LBF och 8 kap. 1 c och 35 §§ LVM). Även när det gäller

reglerna om ersättning (artiklarna 75, 92, 94 och 95 och delvis artikel 74) har bara frågor av mer principiell natur reglerats på lagnivå i svensk rätt. I huvudsak har reglerna i stället genomförts i föreskrifter på lägre nivå än lag, eftersom reglerna kan behöva anpassas till olika rättsliga och faktiska förhållanden (16 kap. 1 § 5 LBF och 8 kap. 35 § LVM).

För att genomföra de nya reglerna i kapitaltäckningsdirektivet om riskhantering och intern styrning och kontroll för tredjelandsfilialer bör de införas i svensk rätt på motsvarande sätt som liknande bestämmelser som i dag gäller för kreditinstitut.

Krav på dokumentation

Enligt nya regler i kapitaltäckningsdirektivet ska tredjelandsfilialer föra ett bokföringsregister så att de kan spåra och registrera heltäckande och exakt information om samtliga tillgångar och skulder som bokförs av eller som har sitt ursprung hos filialen samt självständigt förvalta de tillgångar och skulder i filialen som kommer från tredjeland. Bokföringsregistret ska innehålla all nödvändig och tillräcklig information om de risker som tredjelandsfilialen genererat samt om hur de förvaltas (artikel 48h.1).

Tredjelandsfilialer ska utarbeta, regelbundet se över och uppdatera en strategi för bokföringsarrangemang för förvaltningen av det bokföringsregistret. Strategin ska dokumenteras och godkännas av det berörda styrande organet för tredjelandsföretaget. Strategin ska innehålla en tydlig motivering av bokföringsarrangemangen och en beskrivning av hur de arrangemangen överensstämmer med filialens affärsstrategi (artikel 48h.2).

Tredjelandsfilialer ska säkerställa ett skriftligt och motiverat yttrande om filialens genomförande och fortlöpande efterlevnad av bokföringskraven. Filialen ska överlämna den oberoende tredje partens resultat och slutsatser till den behöriga myndigheten (artikel 48h.3).

Eba ges mandat att ta fram tekniska standarder som ska specificera de bokföringsarrangemang som ska tillämpas (artikel 48h.4).

Gällande svensk rätt innehåller en bokföringsskyldighet för filialer (1 kap. 2 § bokföringslagen [1999:1078]).

De nya reglerna i kapitaltäckningsdirektivet innebär emellertid att även tillgångar som härrör från tredjelandsfilialen ska registreras samt att bokföringsregistret ska innehålla information om inte bara affärshändelser utan även om de risker filialen genererar och hur de hanteras.

För att genomföra de nya reglerna i kapitaltäckningsdirektivet bör motsvarande bestämmelser införas i svensk rätt. De detaljerade reglerna som specificerar dokumentationsskyldigheten bör genomföras i föreskrifter på lägre nivå än lag. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer bör därför få meddela sådana föreskrifter.

8.9 Tillsyn

8.9.1 Tillsynens omfattning

Promemorians förslag: Finansinspektionen ska ha tillsyn över tredjelandsfilialer.

Tillsynen ska omfatta att verksamheten bedrivs enligt
1. tillsynslagen,
2. andra författningar som reglerar filialens verksamhet, och
3. interna instruktioner som har sin grund i författningar som reglerar filialens verksamhet.

Finansinspektionen ska dessutom ha tillsyn över att filialens verkställande direktörer uppfyller lämplighetskraven i tillsynslagen.

Skälen för promemorians förslag: Enligt nya regler i kapitaltäckningsdirektivet ska den behöriga myndigheten se till att tredjelandsfilialerna uppfyller kraven i artiklarna 48m–48q och, i tillämpliga delar, avdelning VII vid tillsynen över filialer från tredjeland (artikel 48m.1). Kommissionen har gett uttryck för att med tillämpliga delar i avdelning VII avses artiklarna om principer för tillsyn, dvs. artiklarna 49–72 i direktivet.

Gällande svensk rätt innehåller bestämmelser om att utländska banker, kreditmarknadsföretag och värdepappersföretag som är etablerade utanför EES och som har tillstånd att driva bankrörelse, finansieringsrörelse eller värdepappersrörelse från filial i Sverige står under Finansinspektionens tillsyn (13 kap. 2 § LBF och 23 kap. 1 § LVM). Tillsynen över filialen omfattar att inspektionen ska se till att det utländska företaget följer de lagar och andra författningar som gäller för företagets verksamhet här i landet.

För att genomföra de nya reglerna i kapitaltäckningsdirektivet bör motsvarande bestämmelser föras in i tillsynslagen.

8.9.2 Översyn och utvärdering

Promemorians bedömning: Kapitaltäckningsdirektivets nya regler om vilka omständigheter som Finansinspektionen ska beakta vid översyns- och utvärderingsprocessen för tredjelandsfilialer bör genomföras i föreskrifter på lägre nivå än lag.

Skälen för promemorians bedömning: Enligt nya regler i kapitaltäckningsdirektivet ska den behöriga myndigheten inkludera filialer från tredjeland i det program för tillsynsgranskning som avses i artikel 99 i direktivet (artikel 48m.2). Den behöriga myndigheten ska även se över de strategier och processer som tredjelandsfilialerna upprättar för att se till att de uppfyller kraven enligt direktivet och eventuella ytterligare nationella krav (artikel 48n.1 och 48n.2). Översynen och utvärderingen ska genomföras i enlighet med bl.a. proportionalitetsprincipen (artikel 48n.3). Eba ges mandat att ta fram riktlinjer på området (artikel 48n.6).

I svensk rätt gäller att Finansinspektionen ska följa de regler om översyns- och utvärderingsprocessen som finns i artiklarna 97–101 i kapitaltäckningsdirektivet och inspektionen ska vid utarbetandet av ett sådant program för tillsynsgranskning som avses i artikel 99 beakta den information som lämnats av behöriga myndigheter i ett värdland om vad som framkommit vid kontroll och inspektion av ett kreditinstituts filial i

det landet (9 och 12 §§ förordningen om särskild tillsyn och kapitalbuffertar).

För att genomföra de nya reglerna om översyn och utvärdering av tredjelandsfilialers verksamhet bör regeringen få meddela föreskrifter om vad Finansinspektionen ska beakta vid översyns- och utvärderingsprocessen i kapitaltäckningsdirektivet.

8.9.3 Informationsskyldighet

Promemorians förslag: Tredjelandsfilialer ska till Finansinspektionen lämna de upplysningar om sin verksamhet och därmed sammanhängande omständigheter som inspektionen begär för tillsynen.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter om vilka uppgifter som ska rapporteras in.

Skälen för promemorians förslag: Enligt nya regler i kapitaltäckningsdirektivet ska de behöriga myndigheterna ha rätt att kräva att tredjelandsfilialer lämnar in den information som myndigheten behöver för att kunna utöva tillsyn över tredjelandsfilialernas verksamhet (artikel 21c.2 andra stycket).

Tredjelandsfilialer ska regelbundet rapportera in viss information om sin verksamhet och tredjelandsföretaget till den behöriga myndigheten (artiklarna 48k.1, 48k.2 och 48l.2). Rapporteringsskyldigheten ska inte påverka den behöriga myndighetens möjlighet att kräva in ytterligare information om den behöriga myndigheten anser det vara nödvändigt för att få en fullständig bild av tredjelandsfilialens eller tredjelandsföretagets verksamhet eller finansiella situation samt för att säkerställa att filialen och företaget uppfyller de krav som gäller enligt tillämplig reglering (artikel 48k.3). Rapporteringskraven ska stå i proportion till klassificeringen av tredjelandsfilialer som antingen klass 1 eller klass 2 (artikel 48l.1). Medlemsstaterna får även undanta kvalificerade tredjelandsfilialer från denna ytterligare informationsskyldighet om den behöriga myndigheten kan få information från den behöriga myndigheten i det land där tredjelandsföretaget är etablerat.

Eba ges mandat att ta fram tekniska standarder som specificerar i vilket format och med vilken frekvens informationen ska lämnas in (artikel 48l).

För att genomföra de nya reglerna i kapitaltäckningsdirektivet bör motsvarande bestämmelser föras in i svensk rätt. De detaljerade reglerna som specificerar uppgifterna och när de ska rapporteras in bör genomföras i föreskrifter på lägre nivå än lag. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer bör därför få meddela sådana föreskrifter. Att Finansinspektionen i sina rapporteringskrav ska beakta proportionalitetsprincipen följer av bl.a. 5 § förvaltningslagen.

8.10 Tillsynsbefogenheter

8.10.1 Systemviktiga tredjelandsfilialer

Promemorians förslag: Om det totala värdet på tillgångarna för de filialer inom EES som ingår i samma grupp som tredjelandsföretaget uppgår till ett belopp som motsvarar minst 40 miljarder euro, ska Finansinspektionen bedöma om tredjelandsfilialen är systemviktig och om dess verksamhet kan medföra allvarliga konsekvenser för stabiliteten i det finansiella systemet och den reala ekonomin i Sverige eller inom EES.

Beloppet ska beräknas utifrån ett genomsnitt av tillgångarna för de tre närmast föregående räkenskapsåren eller i absoluta tal för minst tre av de fem närmast föregående räkenskapsåren. Vid bedömningen ska inspektionen tillämpa artiklarna 48i.2 och 131.3 i kapitaltäckningsdirektivet.

Om filialens verksamhet kan medföra allvarliga konsekvenser för stabiliteten i det finansiella systemet och den reala ekonomin i Sverige eller inom EES, ska inspektionen få begära att filialen

– omstrukturerar eller begränsar sin verksamhet, eller
– lämnar in ytterligare information eller förelägga filialen att minska sina risker eller vidta någon annan åtgärd för att komma till rätta med situationen.

Finansinspektionen ska lämna sin bedömning till övriga berörda behöriga myndigheter och Europeiska bankmyndigheten. Om någon av de berörda behöriga myndigheterna invänder mot bedömningen, ska inspektionen, inom tre månader och i samverkan med Eba, försöka komma överens med myndigheterna om bedömningen. Finansinspektionen ska därefter, även om en överenskommelse inte kan nås, ensam fatta beslut ifall tredjelandsfilialen bedöms vara systemviktig och om eventuella åtgärder bör vidtas. Inspektionen ska underrätta övriga berörda behöriga myndigheter och Eba om inspektionen bedömer att en filial är systemviktig och att dess verksamhet kan medföra allvarliga konsekvenser för stabiliteten i det finansiella systemet och den reala ekonomin i Sverige eller inom EES men inte fattar ett beslut om att filialen ska vidta åtgärder.

Om Finansinspektionen har invändningar mot en bedömning som en annan behörig myndighet har gjort, ska inspektionen invända inom 10 arbetsdagar från det att bedömningen har tagits emot.

Skälen för promemorians förslag: Enligt nya regler i kapitaltäckningsdirektivet ställs krav på att de behöriga myndigheterna ska bedöma tredjelandsfilialens systemviktighet (artikel 48j).

En systemriskbedömning ska göras för en tredjelandsfilial som tillsammans med andra filialer inom EES tillhör samma grupp från tredjeland och där filialernas sammanlagda tillgångar inom unionen uppgår till eller överstiger 40 miljarder euro. Beloppet av tillgångarna ska beräknas antingen som ett genomsnitt av de tre föregående årliga rapportperioderna eller i absoluta tal för minst tre av de fem närmaste föregående årliga rapportperioderna (artiklarna 48j.1 första stycket).

Tillgångar kopplade till centralbankers marknadstransaktioner med ECBS-centralbanker ska emellertid undantas (artikel 48j.1 andra stycket).

De behöriga myndigheterna ska bedöma om tredjelandsfilialen är systemviktig och utgör betydande risker för den finansiella stabiliteten i unionen eller i den medlemsstat där den är etablerad. Myndigheterna ska i detta avseende beakta de systemriskindikatorer som anges i artiklarna 48i.2 och 131.3 i kapitaltäckningsdirektivet (artikel 48j.2).

Om tredjelandsfilialen bedöms vara systemviktigt och om det bedöms lämpligt, ska den behöriga myndigheten ha möjlighet att kräva att filialen vidtar vissa åtgärder. Åtgärderna består i att myndigheten kan kräva att tredjelandsfilialen omstrukturerar sina tillgångar eller verksamheter så att den inte längre klassificeras som systemviktig eller att den upphör att utgöra en otillbörlig risk för den finansiella stabiliteten i unionen eller de medlemsstater där den är etablerad. Den behöriga myndigheten har också möjlighet att ställa ytterligare tillsynskrav på filialen (artikel 48j.4).

Bedömningen är förenad med ett samrådsförfarande med övriga berörda behöriga myndigheter. Den behöriga myndigheten, eller i förekommande fall den utsedda myndigheten, ska inom ramen för sin bedömning av de risker mot den finansiella stabiliteten i medlemsstaten eller inom union som tredjelandsfilialens verksamhet kan medföra, konsultera Eba och berörda behöriga myndigheterna, dvs. behöriga myndigheter i andra medlemsstater där tredjelandsföretaget har andra filialer eller dotterbolag. Den behöriga myndigheten eller i förekommande fall den utsedda myndigheten, ska förse Eba och de berörda behöriga myndigheterna med sin motiverade bedömning av tredjelandsfilialens systemviktighet (artikel 48j.3 första och andra styckena).

Om någon av de andra behöriga myndigheterna motsätter sig myndighetens bedömning, ska de meddela den myndigheten inom 10 dagar. De behöriga myndigheterna ska därefter, med bistånd av Eba, efter bästa förmåga nå konsensus om bedömningen och eventuella åtgärder som ska vidtas med anledning av den, inom tre månader. Efter periodens utgång ska den behöriga myndigheten för tredjelandsfilialen fatta sitt beslut i fråga om systemviktighetsbedömningen och eventuella åtgärder som bör vidtas med anledning av bedömningen (artikel 48j.3 tredje stycket). Om den behöriga myndigheten bedömer att tredjelandsfilialen är systemviktig men att det inte krävs att filialen vidtar någon av de uppräknade åtgärderna eller ställer krav på att filialen ansöker om tillstånd som kreditinstitut, ska myndigheten förse Eba och de berörda behöriga myndigheterna med sin motiverade bedömning (artikel 48j.4 andra stycket). Eba ges även mandat att i detta avseende ta fram en rapport om bl.a. samrådsprocessen (artikel 48j.5).

För att genomföra de nya reglerna i kapitaltäckningsregelverket bör motsvarande bestämmelser införas i svensk rätt. Finansinspektionens skyldighet att motivera sina beslut och att en sådan motivering ska innehålla uppgifter om bl.a. vilka omständigheter som har varit avgörande för myndighetens ställningstagande, vilket bör inbegripa eventuella synpunkter från övriga berörda behöriga myndigheter och Eba, följer av 32 och 33 §§ förvaltningslagen. I dessa delar är reglerna i direktivet således tillgodosedda genom gällande svensk rätt.

8.10.2 Krav på att tredjelandsföretaget etablerar ett dotterföretag

Promemorians förslag: Om de åtgärder som får vidtas med anledning av en tredjelandsfilials systemviktighet och övriga ingripandeåtgärder inte är eller bedöms vara tillräckliga, ska Finansinspektionen, efter att Europeiska bankmyndigheten och berörda behöriga myndigheter har fått tillfälle att lämna synpunkter, få kräva att tredjelandsföretaget, om det avser att fortsätta att driva verksamheten i Sverige, ska driva verksamheten genom ett dotterföretag som har tillstånd för bankrörelse, finansieringsrörelse eller värdepappersrörelse, om

1. filialen driver tillståndspliktig filialverksamhet i ett annat land inom EES,
2. det totala värdet på filialens tillgångar i Sverige uppgår till ett belopp som motsvarar minst 10 miljarder euro,
3. det totala värdet på tillgångarna för de filialer inom EES som ingår i samma grupp som tredjelandsföretaget uppgår till ett belopp som motsvarat minst 40 miljarder euro,
4. filialens verksamhet uppfyller kraven på systemviktighet eller uppfyller de indikatorer för systemviktighet som avses i artikel 131.3 i kapitaltäckningsdirektivet och filialens verksamhet kan få allvarliga konsekvenser för stabiliteten i det finansiella systemet och den reala ekonomin i Sverige eller inom EES.

Vid tillämpning av punkterna 2 och 3 ska artikel 48i.2 andra stycket i kapitaltäckningsdirektivet gälla.

Skälen för promemorians förslag: Enligt nya regler i kapitaltäckningsdirektivet ska de behöriga myndigheterna ha möjlighet att kräva att ett tredjelandsföretag ombildar verksamheten vid en tredjelandsfilial till ett dotterföretag och att dotterföretaget ansöker om tillstånd som kreditinstitut (artikel 48i). Denna möjlighet ska gälla åtminstone under följande omständigheter:

a) tredjelandsfilialen har drivit eller driver tillståndspliktig filialverksamhet enligt artikel 47 direktivet i andra medlemsstater, utan att det påverkar tillämpningen av tillämpliga undantag enligt artikel 48c.4 d, med kunder eller motparter i andra medlemsstater,
b) tredjelandsfilialen uppfyller indikationerna på systemviktighet i artikel 131.3 i direktivet eller bedöms vara systemviktigt enligt artikel 48j.3 samt att filialen utgör betydande risker för den finansiella stabiliteten i unionen eller den medlemsstat där den är etablerad, eller
c) det totala värdet på tillgångarna för alla filialer inom EU som tillhör samma grupp som tredjelandsföretaget uppgår till eller överstiger 40 miljarder euro eller om beloppet av de bokförda tillgångarna för tredjelandsfilialen, i det land där den är etablerat, uppgår till eller överstiger 10 miljarder euro.

Åtgärden får vidtas först efter att Eba och andra behöriga myndigheter där tredjelandsföretaget har etablerat filialer eller dotterföretag har konsulterats (artikel 48i.2 första stycket).

Vid bedömningen enligt leden b och c ovan ska den behöriga myndigheten beakta vissa kriterier för systemviktighet (artikel 48i.2 andra stycket).

Åtgärden får vidtas efter att åtgärderna kopplade till systemviktighetsbedömningen (artikel 48j) och ingripandeåtgärderna (artikel 48o) har vidtagits, beroende på vad som är lämpligt, eller om den behöriga myndigheten, på andra grunder än de som anges ovan, kan motivera att dessa åtgärder skulle vara otillräckliga för att hantera de väsentliga tillsynsmässiga betänkligheterna (artikel 48i.1 andra stycket).

För att genomföra de nya reglerna i kapitaltäckningsregelverket bör motsvarande bestämmelser införas i svensk rätt.

Möjligheten att kräva att ett tredjelandsföretag ombildar en tredjelandsfilial till ett dotterföretag som ansöker om tillstånd som kreditinstitut ska enligt direktivet få användas först efter de åtgärder som får vidtas med anledning av systemriskbedömningen. De olika åtgärderna innehåller emellertid olika tröskelvärden, varför det behöver utvecklas hur dessa åtgärder förhåller sig till varandra. Möjligheten att kräva en ansökan om tillstånd som kreditinstitut för att filialen har drivit otillåten gränsöverskridande verksamhet eller för att beloppsgränsen på 10 miljarder euro har överskridits (artikel 48i.1 första stycket a och c) är inte förutsättningar som ställs upp i fråga om systemviktighetsbedömningen och de åtgärder som kan vidtas med anledning av den (artikel 48j). Möjligheten att kräva en ansökan om tillstånd som kreditinstitut på dessa grunder kommer därmed inte bara i fråga efter de åtgärder som kan vidtas med anledning av systemviktighetsbedömning.

De åtgärder som får vidtas med anledning av systemviktighetsbedömningen ställer krav på att tredjelandsfilialernas omsättning uppgår till minst 40 miljarder euro (artikel 48j.1), vilket också är en av grunderna för att få kräva att en filial ansöker om tillstånd som kreditinstitut (artikel 48i.1 första stycket c). För att den behöriga myndigheten ska kunna vidta åtgärder med anledning av filialens systemviktighet krävs emellertid även att filialens verksamhet kan medföra allvarliga konsekvenser för stabiliteten i det finansiella systemet och den reala ekonomin i Sverige eller inom EES. Det är inte en förutsättning för att få kräva att filialen ansöker om tillstånd som kreditinstitut. Möjligheten att kräva det på grund av att beloppsgränsen om 40 miljarder euro är uppnådd kommer därmed inte heller bara i fråga efter de åtgärder som får vidtas med anledning av systemviktighetsbedömningen.

De faktorer som ska beaktas vid systemviktighetsbedömningen anges i två av grunderna för när den behöriga myndigheten får kräva en ansökan om tillstånd som kreditinstitut (artikel 48i.1 första stycket b och c genom hänvisningen i artikel 48i.2 andra stycket). Direktivet skiljer emellertid på systemviktighetsfaktorerna i artikel 131.3 och när dessa tillsammans med systemviktighetsfaktorerna i artikel 48i.2 andra stycket ska vara uppfyllda. Om en tredjelandsfilial uppfyller förutsättningarna i artikel 131.3 och dess verksamhet kan medföra allvarliga konsekvenser för den finansiella stabiliteten i Sverige eller inom EES är därmed en egen grund för att få kräva en ansökan om tillstånd som kreditinstitut.

Sammanfattningsvis får det förstås som att möjligheten att kräva att ett tredjelandsföretag ombildar verksamheten vid en tredjelandsfilial till ett dotterföretag kommer i fråga efter de ingripandeåtgärder som avses i

artikel 48o samt att Finansinspektionen får kräva att verksamheten i en filial som uppfyller systemviktighetsbedömningen blir ett dotterföretag om inspektionen kan motivera att de åtgärder som är kopplade till systemriskbedömningen är otillräckliga för att hantera de väsentliga tillsynsmässiga betänkligheter som inspektionen har.

8.10.3 Ingripanden

Promemorians förslag: Det ska införas bestämmelser i tillsynslagen om ingripande mot tredjelandsfilialer.

Om en tredjelandsfilial inte uppfyller kraven i tillsynslagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen eller andra författningar som reglerar filialens verksamhet, ska Finansinspektionen förelägga filialen att inom viss tid begränsa rörelsen i något avseende, minska riskerna i den eller vidta någon annan åtgärd för att komma till rätta med situationen.

Finansinspektionen ska dessutom få ingripa genom att besluta att

1. filialen utöver kapital- och likviditetskraven ska uppfylla ett särskilt kapital- eller likviditetskrav, eller
2. filialen eller någon av dess verkställande direktörer ska betala en sanktionsavgift, om filialen har fått tillståndet genom att lämna falska uppgifter eller på något annat otillbörligt sätt, inte uppfyller sina skyldigheter enligt penningtvättsregelverket eller skyldigheterna när det gäller intern styrning och kontroll.

Vid ingripande enligt tredje stycket 2 ska rörelselagstiftningen gälla i tillämpliga delar.

Skälen för promemorians förslag: Enligt nya regler i kapitaltäckningsdirektivet ska den behöriga myndigheten i ett tidigt stadium vidta åtgärder mot en tredjelandsfilial för att säkerställa att den uppfyller kraven i direktivet och nationella bestämmelser som reglerar dess verksamhet. Kravet på att vidta åtgärder gäller även för att säkerställa att de väsentliga risker som filialen är exponerad för täcks och hanteras på ett sådant sätt och i tillräcklig utsträckning så att den bibehåller sin ekonomiska bärkraft (artikel 48o.1).

Den behöriga myndigheten ska i dessa fall åtminstone ha befogenheten att kräva att tredjelandsfilialen:

a) håller ytterligare kapital utöver kapitalkravet enligt artikel 48e i kapitaltäckningsdirektivet,
b) håller ytterligare likviditet utöver likviditetskravet enligt artikel 48f i kapitaltäckningsdirektivet,
c) stärker sina styrformer, riskhanteringsåtgärder och bokföringsarrangemang,
d) begränsar omfattningen av sin affärsverksamhet eller de verksamheter den driver, såväl som motparterna i verksamheten,
e) minskar den inneboende risken i sina verksamheter, produkter och system inbegripet, utkontrakterad verksamhet, och upphör att driva sådan verksamhet eller erbjuda sådana produkter,

f) uppfyller ytterligare rapporteringskrav enligt artikel 48k.3 i kapitaltäckningsdirektivet eller ökar frekvensen för den regelbundna rapporteringen,
g) offentliggör information (artikel 48o.2 i kapitaltäckningsdirektivet).

Kapitaltäckningsdirektivet ställer även krav på att tillståndet ska återkallas om tredjelandsfilialen gör sig skyldig till någon av de överträdelser som anges i artikel 67.1 (artikel 48d.2 f). Kommissionen har gett uttryck för att det även innebär att den behöriga myndigheten ska kunna ingripa mot en filial eller ledningen av filialen genom bl.a. beslut om sanktionsavgift om filialen inte uppfyller tillämpliga skyldigheter i artikel 67.1.

Enligt gällande svensk rätt ska Finansinspektionen ingripa om en filial som driver bank- eller finansieringsrörelse i Sverige har åsidosatt sina skyldigheter (15 kap. 17 § första stycket LBF). Finansinspektionens ingripandemöjligheter består i att utfärda ett föreläggande att inom en viss tid begränsa eller minska riskerna i rörelsen i något avseende, begränsa eller helt avstå från utdelning eller räntebetalningar eller vidta någon annan åtgärd för att komma till rätta med situationen, meddela ett förbud att verkställa beslut, eller göra en anmärkning. Om överträdelsen är allvarlig ska filialens tillstånd återkallas eller, om det är tillräckligt, varning meddelas. Detsamma gäller för en filial som driver värdepappersrörelse (25 kap. 15 § LVM). Därutöver får Finansinspektionen ingripa mot den eller de personer som har ansvaret för ledningen av en filial som driver värdepappersrörelse i Sverige (25 kap. 15 a–15 c §§ LVM).

Flertalet av de åtgärder som räknas upp i kapitaltäckningsdirektivet motsvarar de åtgärder som Finansinspektionen i dag får vidta mot banker och kreditmarknadsföretag om de inte uppfyller sina skyldigheter enligt tillsynsförordningen och direktivet (jfr artikel 104.1 b, e, f, j och l).

Vid genomförandet i svensk rätt av artikel 104 i kapitaltäckningsdirektivet, i den ursprungliga lydelsen ansågs att det i artikeln uppställda kravet att de behöriga myndigheterna ska ha möjlighet att kräva att ett kreditinstitut vidtar de där angivna åtgärderna, avses att myndigheterna ska kunna förelägga instituten att vidta dem (prop. 2013/14:228 s. 222). Vidare konstaterades att den möjlighet Finansinspektionen har att förelägga ett institut som bryter mot en författning att vidta åtgärder inom viss tid, ger inspektionen utrymme att ålägga ett institut att vidta de åtgärder som avses i artikel 104.1 b, e, f, j och l. Det är samma åtgärder som Finansinspektionen nu ska kunna vidta också i fråga om tredjelandsfilialer, dvs. att förstärka styrformer och strategier, införa restriktioner eller begränsningar för institutets verksamhet, reducera den inneboende risken i institutets verksamhet, kräva extra eller mer frekvent rapportering och kräva ytterligare offentliggörande.

För att genomföra de nya reglerna i kapitaltäckningsdirektivet (artikel 48o.2 c–g) bör därför motsvarande bestämmelse som i dag gäller för banker och kreditmarknadsföretag införas för tredjelandsfilialer och bestämmelserna i lagen om bank- och finansieringsrörelse om att Finansinspektionen får ingripa mot ett utländskt kreditinstitut som hör hemma utanför EES som driver verksamhet från en filial i Sverige tas bort.

Enligt de nya reglerna i direktivet ska den behöriga myndigheten även kunna kräva att tredjelandsfilialen uppfyller ett särskilt kapital- eller likviditetskrav (artikel 48o.2 a och b). En sådan möjlighet finns i dag för

banker och kreditmarknadsföretag (2 kap. 1 och 2 §§ tillsynslagen). För att genomföra den nya ingripandeåtgärden i kapitaltäckningsdirektivet bör en motsvarande möjlighet införas i förhållande till tredjelandsfilialer.

När det gäller i vilka fall den behöriga myndigheten ska ha möjlighet att ingripa genom bl.a. beslut om sanktionsavgift omfattar artikel 67.1 i kapitaltäckningsdirektivet överträdelser av skyldigheter som bara åligger kreditinstitut och inte tredjelandsfilialer (t.ex. artikel 67.1 b, c, g–j, m, n och r). Kommissionen har därför gett uttryck för att hänvisningen till ingripandemöjligheterna i artikel 67 ska gälla i tillämpliga fall. De tillämpliga fallen bör anges i lag (artikel 67.1 a, d och o).

8.11 Samarbete och utbyte av information

Promemorians bedömning: Kapitaltäckningsdirektivet nya regler om att Finansinspektionen inom ramen för tillståndsprövningen och tillsynen över tredjelandsfilialer ska samarbeta och utbyta information med andra behöriga myndigheter, Europeiska bankmyndigheten och kommissionen tillgodoses genom gällande rätt.

Kapitaltäckningsdirektivets nya regler om att Finansinspektionen ska få ingå internationella avtal med tredjeland innan en tredjelandsfilial etableras i Sverige och att inspektionen inom sitt ansvarsområde ska delta i tillsynskollegier och samarbeten för finansiell tillsyn bör genomföras i föreskrifter på lägre nivå än lag.

Skälen för promemorians bedömning: Enligt nya regler i kapitaltäckningsdirektivet ska de behöriga myndigheterna i tillståndsprövningen för tredjelandsfilialer samarbeta med de behöriga myndigheterna som ansvarar för tillsynen enligt penningtvättsdirektivet (artiklarna 48c.5, 48d.3, 48n.4 och 48n.5).

De behöriga myndigheterna ska när de får in en ansökan om filialtillstånd begära att kommissionen bedömer tillsynsregelverket och de sekretessregler som gäller i tredjelandsföretagets hemland om landet inte redan är med på Ebas lista över kvalificerade tredjelandsfilialer (artikel 48b.5).

Den behöriga myndigheten ska sträva efter att ingå avtal med tredjeland innan en tredjelandsfilial påbörjar sin verksamhet (artikel 48c.2). Europeiska unionen ska också kunna ingå avtal med tredjeland om tillsynen över tredjelandsfilialer (artikel 48r).

Behöriga myndigheter för tredjelandsfilialer och dotterföretag till samma tredjelandsföretag ska samarbeta och utbyta information i form av kollegier. Eba ges mandat att ta fram tekniska standarder för att specificera samarbetet inom kollegierna (artikel 48p).

De behöriga myndigheterna är även skyldiga att lämna Eba viss information när det gäller tredjelandsfilialernas verksamhet (artikel 48q).

Vidare ges Eba mandat att ta fram riktlinjer som närmare specificerar bl.a. de gemensamma förfarandena och mekanismerna för samarbete och utbyte av information (artikel 48n.6).

Finansinspektionen utövar tillsyn över att kreditinstitut och värdepappersbolag följer de författningar som reglerar verksamheten, inbegripet penningtvättslagen (7 kap. 1 § penningtvättslagen, 13 kap. 2 § LBF och

23 kap. 2 § LVM). Det finns ingen sekretessgräns mellan de olika tillsynsverksamheterna inom Finansinspektionen (8 kap. 2 § och 30 kap. 4 § OSL).

Enligt svensk rätt gäller att Finansinspektionen, i den utsträckning som följer av Sveriges medlemskap i EU, ska samarbeta och utbyta information med andra behöriga myndigheter (13 kap. 6 a § LBF, 23 kap. 5 § LVM och 6 kap. 3 § tillsynslagen). Uppgifter hos Finansinspektionen inklusive uppgifter som inspektionen eventuellt mottar från en utländsk behörig myndighet kan omfattas av sekretess (30 kap. 4 § OSL). Finansinspektionen får lämna en sekretessbelagd uppgift till en sådan utländsk behörig myndighet (8 kap. 3 § 1 OSL). Det finns därför inte skäl att införa nya sekretessbestämmelser. Inspektionen ska även underrätta bl.a. kommissionen i den utsträckning som följer av kapitaltäckningsdirektivet (7 § förordningen om särskild tillsyn och kapitalbuffertar). Svensk rätt uppfyller därmed redan kapitaltäckningsdirektivets krav i dessa delar.

Det regleras i dag i förordning i vilka fall Finansinspektionen får ingå internationella avtal i enlighet med kapitaltäckningsdirektivet (10 § förordningen om särskild tillsyn och kapitalbuffertar). För att genomföra direktivets nya krav på att Finansinspektionen ska ha den möjligheten också inför att en tredjelandsfilial påbörjar sin verksamhet bör förordningen kompletteras med en hänvisning till de nu aktuella internationella avtalen. Det bör även i förordning anges att Finansinspektionen inom sitt ansvarsområde ska delta i tillsynskollegier och samarbeten för tillsyn över tredjelandsfilialer.

9 Allmänna bestämmelser om tillsynsbefogenheter

9.1 Föreläggande

Promemorians bedömning: Kapitaltäckningsdirektivets nya regler i fråga om vissa tillsynsbefogenheter tillgodoses genom gällande rätt.

Skälen för promemorians bedömning: I kapitaltäckningsdirektivet finns regler om den behöriga myndighetens tillsynsbefogenheter (artikel 104).

Enligt nya regler i direktivet får tillsynsbefogenheterna en ny utformning i vissa avseenden. Möjligheten att begränsa ett kreditinstituts verksamhet ska även innefatta möjligheten att begränsa mottagandet av insättningar (artikel 104.1 e).

Vidare ska de behöriga myndigheterna ha befogenhet att ingripa och kräva att ett kreditinstitut vidtar åtgärder i fråga om ESG-risker och exponeringar mot kryptotillgångar. Myndigheterna ska bl.a. få kräva att instituten minskar de risker på kort, medellång och lång sikt som följer av ESG-faktorer, inbegripet risker som uppstår till följd av anpassningsprocessen och till följd av omställningstrender i samband med de relevanta

rättsliga målen och regleringsmålen på unions-, medlemsstats- eller tredjelandsnivå, genom att de anpassar sina affärsstrategier, sin bolagsstyrning och sin riskhantering (artikel 104.1 m). Det införs även en möjlighet att kräva att instituten genomför stresstester för att bedöma risker som uppstår till följd av exponeringar mot kryptotillgångar och tillhandahållande av kryptotillgångstjänster (artikel 104.1 n).

Eba ges mandat att ta fram riktlinjer som specificerar hur de behöriga myndigheterna kan fastställa huruvida institutens kreditvärdighetsjusteringsrisker innebär överdrivna risker för institutens sundhet (artikel 104.4).

Enligt gällande svensk rätt får Finansinspektionen ingripa mot ett kreditinstitut genom olika slag av förelägganden i syfte att institutet ska uppfylla de krav som gäller för verksamheten (15 kap. 1 § LBF och 8 kap. 1–3 §§ tillsynslagen). Svensk rätt uppfyller därmed kapitaltäckningsdirektivets krav i dessa delar.

9.2 Särskilt kapitalbaskrav och underrättelse om skillnaden mellan de lämpliga kapitalbasnivåerna och kapitalbaskraven

Promemorians bedömning: Kapitaltäckningsdirektivets nya regler om hur det särskilda kapitalbaskravet för risken för alltför låg bruttosoliditet ska beräknas tillgodoses genom gällande rätt.

Direktivets nya regler om vad Finansinspektionen ska beakta vid beslut om ett särskilt kapitalbaskrav eller underrättelse om skillnaden mellan de lämpliga kapitalbasnivåerna och kapitalbaskraven bör genomföras i föreskrifter på lägre nivå än lag.

Skälen för promemorians bedömning: I kapitaltäckningsdirektivet finns regler om det särskilda kapitalbaskrav som den behöriga myndigheten, om vissa förutsättningar är uppfyllda, ska ha befogenhet att besluta om (artikel 104a).

Enligt nya regler i direktivet förtydligas hur det särskilda kapitalbaskravet för risken för alltför låg bruttosoliditet ska beräknas (artikel 104a.3).

Det införs även nya regler om vad den behöriga myndigheten ska beakta vid beslut om ett särskilda kapitalbaskrav i förhållande till det nya kapitalkravsgolvet i artikel 92.3 i tillsynsförordningen (artikel 104a.6 och 104a.8).

Om ett kreditinstitut blir bundet av det nya kapitalkravsgolvet ska det nominella beloppet för ett särskilt kapitalbaskrav för andra risker inte öka till följd av att institutet blir bundet av golvet. Den behöriga myndigheten får inte besluta om ett särskilt kapitalbaskrav som skulle leda till dubbelräkning av de risker som omfattas av kapitalkravsgolvet. Myndigheten ska, utan dröjsmål och i alla händelser senast vid slutdagen för nästa översyns- och utvärderingsprocess, se över det särskilda kapitalbaskravet och avlägsna alla delar av detta som skulle leda till dubbelräkning. I och med slutförandet av översynen ska det nya särskilda kapitalbaskravet som beaktar kapitalkravsgolvet tillämpas.

Vid beslut om ett särskilt kapitalbaskrav ska den behöriga myndigheten också beakta att ett kreditinstitut ska anses vara bundet av kapitalkravsgolvet, om institutets totala riskvägda exponeringsbelopp beräknat i enlighet med artikel 92.3 i tillsynsförordningen överstiger dess totala riskvägda exponeringsbelopp som inte omfattas av kapitalbasgolvet beräknat i enlighet med artikel 92.4 i samma förordning.

Eba ges mandat att ta fram riktlinjer som specificerar hur dessa krav ska genomföras (artikel 104a.7).

Den behöriga myndigheten får även, om ett institut blir bundet av kapitalkravsgolvet, se över en underrättelse om skillnaden mellan de lämpliga kapitalbasnivåerna och kapitalbaskraven för att säkerställa att kalibrering fortfarande är lämplig (artikel 104b.4a).

Enligt gällande svensk rätt ska Finansinspektionen besluta att ett kreditinstitut, utöver den kapitalbas som krävs enligt tillsynsförordningen, ska uppfylla ett särskilt kapitalbaskrav för risken för alltför låg bruttosoliditet och ett särskilt kapitalbaskrav för andra risker (2 kap. 1 § tillsynslagen). Inspektionen får också i samband med en översyn och utvärdering av ett kreditinstitut bestämma lämpliga kapitalbasnivåer för institutet och underrätta institutet om detta (2 kap. 1 c § tillsynslagen). Vidare har regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer möjlighet att meddela föreskrifter om när kapitalbaskraven i tillsynsförordningen inte ska anses täcka en risk och hur nivån på ett särskilt kapitalbaskrav för att täcka en sådan risk ska fastställas (10 kap. 2 § 4 tillsynslagen). Om Finansinspektionen beslutar om särskilda kapitalbaskrav, gäller förutsättningarna enligt artikel 104a.2 och 104a.3 i kapitaltäckningsdirektivet (9 § andra stycket förordningen om särskild tillsyn och kapitalbuffertar). Svensk rätt uppfyller därmed kapitaltäckningsdirektivets krav även efter de förtydliganden som har gjorts i direktivet när det gäller beräkningen av det särskilda kapitalbaskravet för alltför låg bruttosoliditet.

De nya reglerna i direktivet om vad Finansinspektionen ska beakta vid beslut om ett särskilt kapitalbaskrav och en underrättelse om skillnaden mellan kapitalbasnivåerna och kapitalbaskraven bör genomföras i föreskrifter på lägre nivå än lag med stöd av det befintliga bemyndigandet.

10 Kapitalbuffertar

10.1 Kapitalbuffertar för systemviktiga institut

Promemorians förslag: Om fastställandet av ett systemriskbuffertvärde eller ett buffertvärde för systemviktiga institut inte överstiger det senast fastställda buffertvärdet, ska förutsättningarna enligt artikel 131.5a i kapitaltäckningsdirektivet inte behöva vara uppfyllda.

Promemorians bedömning: Kapitaltäckningsdirektivets nya regler om vad Finansinspektionen ska beakta vid beslut om en kapitalbuffert för systemviktiga institut bör genomföras i föreskrifter på lägre nivå än lag.

Skälen för promemorians förslag och bedömning: I kapitaltäckningsdirektivet finns regler om kapitalbuffertar för globalt och övrigt systemviktiga institut (artikel 131).

Av nya regler i kapitaltäckningsdirektivet följer vad den behöriga myndigheten ska beakta vid beslut om en kapitalbuffert för globalt och övrigt systemviktiga institut i förhållande till det nya kapitalkravsgolvet i artikel 92.3 i tillsynsförordningen (artiklarna 104a.6 och 131.6).

Vid beslut om en kapitalbuffert för globalt och övrigt systemviktiga institut ska den behöriga myndigheten beakta att ett institut ska anses vara bundet av kapitalkravsgolvet enligt tillsynsförordningen om institutets totala riskvägda exponeringsbelopp beräknat i enlighet med artikel 92.3 i tillsynsförordningen överstiger dess totala riskvägda exponeringsbelopp som inte omfattas av kapitalkravsgolvet beräknat i enlighet med artikel 92.4 i samma förordning (artikel 104a.6).

Om ett övrigt systemviktigt institut blir bundet av kapitalkravsgolvet i tillsynsförordningen ska den behöriga myndigheten senast vid tidpunkten för den årliga översynen av bufferten se över buffertkravet i syfte att säkerställa att kalibreringen av buffertvärdet fortfarande är lämplig (artikel 131.6).

Det införs även nya regler om att en ändring av ett buffertvärde för globalt eller övrigt systemviktiga institut som leder till en minskning eller ingen förändring jämfört med de tidigare fastställda värdena inte ska omfattas av det särskilda förfarandet som innebär att den behöriga myndigheten ska underrätta vissa EU-insitutioner och att kommissionen ska anta en akt som ger myndigheten befogenhet att anta den föreslagna åtgärden (artikel 131.15).

Enligt gällande svensk rätt får Finansinspektionen besluta om en kapitalbuffert för globalt systemviktiga institut och en kapitalbuffert för övriga systemviktiga institut (5 kap. 1 och 3 §§ buffertlagen).

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer har även möjlighet att meddela föreskrifter om bedömningsgrunder för när ett institut ska utses till globalt systemviktigt eller ska flyttas till en högre kategori av globalt systemviktiga institut samt hur övriga systemviktiga institut ska identifieras och hur bedömning av tillhörande kapitalbuffertkrav ska ske (10 kap. 1 § 4 och 5 buffertlagen). Det finns inga globalt systemviktiga institut i Sverige. Finansinspektionen ska också minst en gång varje år göra en översyn av kapitalbufferten för övriga systemviktiga institut (13 § förordningen om särskild tillsyn och kapitalbuffertar).

Vidare ska Finansinspektionen beakta ett särskild förfarande vid fastställandet av en kapitalbuffert för systemviktiga institut. Förfarandet innebär i huvudsak att inspektionen ska underrätta vissa EU-institutioner, som därefter ska yttra sig. Förfarandet aktualiseras om summan av ett systemriskbuffertvärde och tillämplig kapitalbuffert för systemviktiga institut för ett institut överstiger 5 procent. Finansinspektionen får då bara besluta om en sådan kapitalbuffert om inspektionen har underrättat Europeiska systemrisknämnden (ESRB) och vissa förutsättningar är uppfyllda (5 kap. 7 § buffertlagen).

För att genomföra de nya reglerna i kapitaltäckningsdirektivet om att det särskilda förfarandet inte ska gälla när ett buffertvärde minskas eller inte ändras bör motsvarande bestämmelser föras in i svensk rätt.

De nya reglerna i direktivet om vad Finansinspektionen ska beakta vid beslut om kapitalbuffertar för systemviktiga institut bör, liksom de nuvarande reglerna, genomföras i föreskrifter på lägre nivå än lag med stöd av befintligt bemyndigande.

10.2 Systemriskbufferten

Promemorians förslag: Systemriskbufferten ska inte få användas för att täcka risker som täcks av kapitalkravsgolvet i tillsynsförordningen.

Ett buffertvärde som Finansinspektionen har erkänt ska inte räknas med vid beräkningen av om ett systemriskbuffertvärde överstiger 3 eller 5 procent.

Promemorians bedömning: Kapitaltäckningsdirektivets nya regler om att systemriskbufferten ska kunna omfatta makrotillsyns- och systemrisker som härrör från klimatförändringar tillgodoses genom gällande rätt.

Direktivets nya regler om hur systemriskbufferten ska tillämpas i förhållande till kapitalkravsgolvet i tillsynsförordningen bör genomföras i föreskrifter på lägre nivå än lag.

Skälen för promemorians förslag och bedömning: I kapitaltäckningsdirektivet finns regler om att en systemriskbuffert ska kunna fastställas för att förhindra eller minska makrotillsynsrisker eller systemrisker (artikel 133).

Enligt nya regler i kapitaltäckningsdirektivet ska systemriskbufferten även kunna fastställas för att förhindra och minska makrotillsynsrisker eller systemrisker som härrör från klimatförändringar (artikel 133.1).

Det införs även nya regler om hur kravet på en systemriskbuffert ska förhålla sig till det nya kapitalkravsgolvet i artikel 92.3 i tillsynsförordningen och vad den behöriga myndigheten ska beakta vid beslut om en systemriskbuffert i förhållande till det kapitalkravsgolvet (artiklarna 104a.6 och 133.8).

Systemriskbufferten får inte användas för att hantera risker som till fullo omfattas av kapitalkravsgolvet i artikel 92.3 i tillsynsförordningen. Om en systemriskbuffert gäller ett instituts totala riskvägda exponeringsbelopp och institutet blir bundet av kapitalgolvet, ska den behöriga myndigheten när så är tillämpligt och senast vid datumet för den tvååriga översynen av bufferten, granska institutets systemriskbuffertkrav för att säkerställa att dess kalibrering fortfarande är lämplig (artikel 133.8). Vid beslut om systemriskbuffert ska den behöriga myndigheten beakta att ett institut ska anses vara bundet av kapitalkravsgolvet enligt tillsynsförordningen om institutets totala riskvägda exponeringsbelopp beräknat i enlighet med artikel 92.3 i tillsynsförordningen överstiger dess totala riskvägda exponeringsbelopp som inte omfattas av golvet beräknat i enlighet med artikel 92.4 i samma förordning (artikel 104a.6).

Vidare justeras det särskilda förfarande som gäller för fastställandet av vissa nivåer av en systemriskbuffert. Förfarandet innebär att den behöriga myndigheten ska underrätta vissa EU-institutioner, som därefter antingen ska yttra sig eller anta en delegerad akt (artikel 133.11 och 133.12). I huvudsak innebär ändringarna att ESRB:s roll förtydligas och att vid

fastställandet av ett systemriskbuffertvärde som uppgår till mellan 3 och 5 procent eller som överstiger 5 procent, ska buffertvärdet som har erkänts av en annan medlemsstat inte räknas med.

Enligt gällande svensk rätt får Finansinspektionen, i syfte att motverka en systemrisk som kan medföra allvarliga konsekvenser för stabiliteten i det finansiella systemet och den reala ekonomin i Sverige, besluta att institut för alla eller vissa av sina exponeringar på individuell nivå, undergruppsnivå och gruppnivå ska ha en systemriskbuffert. Systemriskbufferten får inte användas för att täcka makrotillsyns- eller systemrisker som täcks av ett kapitalbaskrav enligt tillsynsförordningen, en kapitalbuffert för globalt eller övrigt systemviktiga institut eller den kontracykliska kapitalbufferten (4 kap. 1 § buffertlagen).

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer har även möjlighet att meddela föreskrifter om bl.a. hur systemriskbufferten ska beräknas och vilka exponeringar bufferten får gälla (10 kap. 1 § 1–3 buffertlagen). I föreskrifter som har meddelats med stöd av bemyndigandet regleras vad Finansinspektionen ska beakta vid beslut om en systemriskbuffert. Finansinspektionen ska också minst en gång vartannat år göra en översyn av systemriskbufferten (14 § förordningen om särskild tillsyn och kapitalbuffertar). Därtill har Finansinspektionen meddelat föreskrifter om hur kreditinstitut ska beräkna sin systemriskbuffert (9 kap. Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd [FFFS 2014:12] om tillsynskrav och kapitalbuffertar).

Finansinspektionen ska beakta de särskilda samrådsförfarandena vid fastställandet av ett systemriskbuffertvärde. Vid beräkningen av ett systemriskbuffertvärde som inte överstiger 3 procent ska ett buffertvärde som har erkänts av en annan medlemsstat inte räknas med (4 kap. 3 § buffertlagen).

För att genomföra de nya reglerna i kapitaltäckningsdirektivet om hur systemriskbufferten ska förhålla sig till kapitalkravsgolvet i tillsynsförordningen och att erkännandet av ett systemriskbuffertvärde som har fastställts av en annan medlemsstat inte ska räknas med vid fastställandet av ett systemriskbuffertvärde som uppgår till mellan 3 och 5 procent eller som överstiger 5 procent, bör motsvarande bestämmelser föras in i svensk rätt.

Finansinspektionens möjlighet att fastställa en systemriskbuffert omfattar alla systemrisker som kan medföra allvarliga konsekvenser för stabiliteten i det finansiella systemet och den reala ekonomin. Gällande rätt tillgodoser därmed direktivets nya regler om att bufferten ska kunna hantera makrotillsynsrisker eller systemrisker som härrör från klimatförändringar.

De nya reglerna i direktivet om hur systemriskbufferten ska tillämpas bör, liksom de nuvarande reglerna, genomföras i föreskrifter på lägre nivå än lag med stöd av befintligt bemyndigande.

11 Ingripanden

11.1 Rättslig reglering

I kapitaltäckningsdirektivet finns regler om tillsynsbefogenheter och befogenheter att utdöma sanktioner (artiklarna 64–70). Det finns regler bl.a. om undersökningsbefogenheter för de behöriga myndigheterna (artikel 65.3), vilka överträdelser som ska kunna medföra sanktioner (artiklarna 66.1 och 67.1), vilka sanktioner som ska kunna tillämpas (artiklarna 66.2 och 67.2), vilka fysiska personer som ska kunna åläggas sanktioner (artikel 65.2), offentliggörande av sanktioner (artikel 68) och bedömningsgrunder för fastställande av sanktion (artikel 70).

Regler om överträdelser och sanktioner är uppdelade i två artiklar i direktivet. Överträdelser av auktorisationskrav och krav för förvärv av kvalificerade innehav finns i artikel 66.1. Överträdelser av institut och vissa holdingföretags skyldigheteter enligt bl.a. direktivet och tillsynsförordningen finns i artikel 67.1. I respektive artikel anges vilka sanktioner som ska kunna följa på de överträdelser som anges i artikeln.

Sanktioner ska kunna åläggas en juridisk person, men också en fysisk person som enligt nationell rätt är ansvarig för överträdelsen. När ett institut, finansiellt holdingföretag eller blandat finansiellt holdingföretag har överträtt nationella bestämmelser som genomför direktivet eller bestämmelser i tillsynsförordningen ska sanktioner även kunna tillämpas på ledamöter i ledningsorganet och andra fysiska person som enligt nationell rätt är ansvariga för överträdelsen. I uppräkningen i kapitaltäckningsdirektivet av möjliga sanktioner ingår att den behöriga myndigheten i vissa fall ska kunna återkalla ett instituts tillstånd men också kunna vidta olika former av administrativa sanktioner i form av bl.a. föreläggande, sanktionsavgift, förbud att utöva rösträtt och tillfälligt förbud att vara ledamot i ett instituts ledningsorgan.

Reglerna i kapitaltäckningsdirektivet om ingripanden och sanktioner har i svensk rätt genomförts framför allt i 15 kap. LBF och i 8 kap. tillsynslagen. Direktivet är en minimireglering. Det är alltså tillåtet att i svensk rätt ha strängare regler än vad som följer av direktivet.

Finansinspektionen ska ingripa mot ett företag om det har åsidosatt sina skyldigheter enligt bl.a. lagen om bank- och finansieringsrörelse, tillsynslagen, andra författningar som reglerar företagets verksamhet, bolagsordning, stadgar eller reglemente eller interna instruktioner som har sin grund i författningar som reglerar företagets verksamhet (15 kap. 1 § LBF och 8 kap. 1–2 c §§ tillsynslagen). Med författningar avses även EU-förordningar (jfr prop. 2006/07:115 s. 628).

Finansinspektionen ska också ingripa mot vissa fysiska personer som ansvarar för den juridiska personens överträdelser. Direktivet har genomförts på så sätt att de sanktioner som anges i artikel 67.2 ska kunna beslutas mot personer som ingår i ett kreditinstituts, ett finansiellt holdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretags styrelse eller är dess verkställande direktör, eller ersättare för någon av dem (15 kap. 1 a § LBF och 8 kap. 2 c § tillsynslagen). Sanktionerna som anges i artikel 66 kan däremot beslutas mot var och en som tillhandahåller tillståndspliktiga tjänster utan tillstånd eller anskaffar eller avyttrar ett kvalificerat ägande i

ett institut utan att underrätta Finansinspektionen (14 kap. 7 a § och 15 kap. 8 a och 18 §§ LBF) (prop. 2014/15:57).

Finansinspektionen har tillgång till samtliga sanktioner och möjlighet att i varje enskilt fall välja vilka sanktioner som ska gälla vid en överträdelse av reglerna som gäller för företaget i fråga.

Genom nya regler i kapitaltäckningsdirektivet utökas bl.a. den krets av fysiska personer som ska kunna åläggas sanktioner för ett företags överträdelser om de är ansvariga för överträdelsen enligt nationell rätt, listan över överträdelser som ska kunna medföra sanktioner utökas och nya sanktioner införs.

11.2 Personkrets

Promemorians bedömning: Kapitaltäckningsdirektivets nya krav på att den behöriga myndigheten ska kunna ingripa mot den verkställande ledningen i ett kreditinstitut, ett finansiellt holdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag tillgodoses genom gällande rätt.

Direktivets nya krav på att den behöriga myndigheten ska kunna ingripa mot personer som innehar nyckelfunktioner och annan personal vars yrkesutövning har en väsentlig inverkan på ett kreditinstituts, ett finansiellt holdingföretags eller ett blandat finansiellt holdingföretags riskprofil enligt artikel 92.3 kräver ingen lagstiftningsåtgärd eftersom de inte är ansvariga för ett sådant företags överträdelse enligt svensk rätt.

Skälen för promemorians bedömning: Enligt kapitaltäckningsdirektivet ska den behöriga myndigheten, förutom att kunna ingripa mot ett kreditinstitut, ett finansiellt holdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag, även kunna ingripa mot ledamöter i dessa företags ledningsorgan och andra fysiska personer som enligt nationell rätt är ansvariga för företagets överträdelse, om inte annat följer av de villkor som föreskrivs i nationell rätt (artiklarna 65.2, 66.2 och 67.2).

När dessa regler genomfördes i svensk rätt angavs att utgångspunkten är att rörelsereglerna riktas mot företaget (ett kreditinstitut, finansiellt holdingföretag eller blandat finansiellt holdingföretag) och att sanktioner i första hand bör riktas mot företaget och att de personer som ska kunna hållas ansvariga för ett sådant företags överträdelser av tillsynsförordningen och svenska bestämmelser som genomför kapitaltäckningsdirektivet är styrelsen, den verkställande direktören och ersättare för dessa (prop. 2014/15:57 s. 36–40). Finansinspektionen får därför ingripa mot någon som ingår i ett kreditinstituts, ett finansiellt holdingföretags eller ett blandat finansiellt holdingföretags styrelse eller är dess verkställande direktör, eller ersättare för någon av dem om företaget har överträtt vissa angivna bestämmelser (15 kap. 1 a § LBF och 8 kap. 2 b och 2 c §§ tillsynslagen).

Enligt nya regler i kapitaltäckningsdirektivet utökas den personkrets som ska kunna åläggas sanktioner genom att den verkställande ledningen, personer som innehar nyckelfunktioner och annan personal vars yrkesutövning har en väsentlig inverkan på ett kreditinstituts, ett finansiellt holdingföretags eller ett blandat finansiellt holdingföretags riskprofil

enligt artikel 92.3 i direktivet läggs till i listan av fysiska personer som ska kunna träffas av sanktioner, förutsatt att de ansvarar för överträdelsen enligt nationell rätt. Det förtydligas i definitionen av verkställande ledning att fysiska personer i den verkställande ledningen inte är ledamöter i ledningsorganet. Med personer som har nyckelfunktioner avses enligt en ny regel i kapitaltäckningsdirektivet personer som har ett betydande inflytande över företagets ledning men som inte är ledamöter i ledningsorganet, inbegripet cheferna för interna kontrollfunktioner och finansdirektören om dessa chefer eller direktör inte är ledamöter i ledningsorganet (artiklarna 3.1.9, 3.1.9a och 65.2).

Endast personer som ingår i ett kreditinstituts, ett finansiellt holdingföretags eller ett blandat finansiellt holdingföretags styrelse eller är dess verkställande direktör, eller ersättare för någon av dem, kan enligt svensk rätt ansvara för företagets överträdelse.

Tilläggen i artikel 65.2 om ansvar för personer som har nyckelfunktioner och viss annan personal vars yrkesutövning har en väsentlig inverkan på institutets riskprofil kräver därför ingen lagstiftningsåtgärd, eftersom dessa personer inte ansvarar för ett sådant företags överträdelser.

Direktivets nya krav på att den behöriga myndigheten ska kunna ingripa mot den verkställande ledningen i ett kreditinstitut, ett finansiellt holdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag tillgodoses genom gällande rätt.

11.3 Överträdelser som ska medföra ingripande

Promemorians förslag: Finansinspektionen ska ingripa mot någon som ingår i ett kreditinstituts styrelse eller är dess verkställande direktör, eller ersättare för någon av dem, om kreditinstitutet

1. vidtar en åtgärd som kräver tillstånd av Finansinspektionen enligt lagen om bank- och finansieringsrörelse eller tillsynsförordningen utan att kreditinstitutet har ett sådant tillstånd, med stöd av ett tillstånd som institutet har fått genom falska uppgifter, eller om institutet inte uppfyller kraven för tillståndet,
2. inte uppfyller kraven på sammansättning, villkor, justeringar och avdrag för kapitalbas enligt del två i tillsynsförordningen och kapitalbas enligt artikel 92.1 i den förordningen,
3. inte uppfyller kraven för datainsamling och styrning i del tre, avdelning III, kapitel 2 i tillsynsförordningen,
4. inte uppfyller kraven för riskvägda exponeringsbelopp, kapitalbaskrav och styrformer i del tre, avdelningarna II–VI i tillsynsförordningen,
5. låter bli att lämna uppgifter till Finansinspektionen eller lämnar ofullständig eller felaktig information i strid med någon av artiklarna 430.1–430.3 och 430a i tillsynsförordningen,
6. i strid med artikel 412 i tillsynsförordningen vid upprepade tillfällen eller systematiskt låter bli att hålla likvida tillgångar, eller i strid med artiklarna 413 eller 428b i den förordningen låter bli att hålla en stabil nettofinansieringskvot,

7. inte uppfyller kraven för stora exponeringar mot en kund eller en grupp av kunder med inbördes anknytning enligt bestämmelserna i del fyra i tillsynsförordningen,
8. inte uppfyller kraven för beräkning av likviditetstäckningskvoten och den stabila nettofinansieringskvoten i del sex, avdelning I och IV i tillsynsförordningen och delegerade akter som avses i artikel 460.1 i den förordningen,
9. inte uppfyller kraven för beräkning av bruttosoliditetsgraden i del sju i tillsynsförordningen, eller
10. låter bli att ansöka om tillstånd för eller underrätta om förvärv och avyttring av väsentligt innehav, väsentlig överföring av tillgångar och skulder eller fusion och delning i 1 a kap. 8, 22, 23, 29, 38, 40 eller 49 § tillsynslagen

Vid överträdelser som avses ovan ska ingripande få ske enligt 15 kap. 1 a § tredje och fjärde styckena lagen om bank- och finansieringsrörelse.

Promemorians bedömning: Kapitaltäckningsdirektivets nya regler om att den behöriga myndigheten ska kunna ingripa mot kreditinstitut som överträder reglerna som anges i promemorians förslag tillgodoses genom gällande rätt.

Direktivets nya regler om ingripandemöjlighet vid överträdelser av Finansinspektionens beslut tillgodoses genom gällande rätt.

Skälen för promemorians förslag och bedömning

Rättslig reglering

Enligt nya regler i kapitaltäckningsdirektivet upphävs vissa regler och nya överträdelser läggs till i katalogerna för när de behöriga myndigheterna ska kunna ingripa. Vidare ska det vara möjligt för de behöriga myndigheterna att besluta om tillfälligt förbud för ledningspersoner i ett kreditinstitut, ett finansiellt holdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag som överträder regler om auktorisationskrav och krav vid förvärv eller avyttring av väsentliga innehav, väsentliga överföringar av tillgångar och skulder, fusion eller delning (artiklarna 18, 66.1 g–j och 67.1 d–f, i–l och r–ab).

Finansinspektionen ska enligt gällande svensk rätt ingripa mot ett kreditinstitut som har åsidosatt sina skyldigheter enligt lag eller andra författningar som reglerar institutets verksamhet, institutets bolagsordning, stadgar eller reglemente eller interna instruktioner som har sin grund i författningar som reglerar institutets verksamhet. Inspektionen ska också ingripa om ett företag inte uppfyller kraven i tillsynslagen, tillsynsförordningen eller värdepappersbolagsförordningen (15 kap. 1 § LBF och 8 kap. 1 § tillsynslagen).

De nya reglerna om att den behöriga myndigheten ska kunna ingripa mot ett institut eller företag som överträder vissa ytterligare krav i kapitaltäckningsdirektivet tillgodoses därför redan genom gällande svensk rätt. För att Finansinspektionen ska kunna ingripa mot en fysisk person som är ansvarig för ett instituts eller företags överträdelser bör det dock uttryckligen anges i lag (prop. 2014/15:57 s. 36–39). Det bör därför införas

bestämmelser i 15 kap. 1 a § första stycket LBF och 8 kap. 2 c § första stycket tillsynslagen som motsvarar reglerna i direktivet.

Bristande rapportering

I tillsynsförordningen finns krav på att ett kreditinstitut ska lämna viss finansiell information till de behöriga myndigheterna och rapportera om bl.a. kapitalbaskrav (inbegripet bruttosoliditet), stora exponeringar, likviditetskrav och exponering mot nationell fastighetsmarknad. I kapitaltäckningsdirektivet finns ingripandemöjligheter mot ett institut som inte lämnar viss sådan information till den behöriga myndigheten eller lämnar ofullständig eller felaktig sådan information (artikel 430.1 första stycket a–e i tillsynsförordningen och artikel 67.1 e och g–i i kapitaltäckningsdirektivet).

Reglerna i direktivet har genomförts i svensk rätt. Finansinspektionen ska ingripa mot någon som ingår i ett kreditinstituts styrelse eller är dess verkställande direktör, eller ersättare för någon av dem, när kreditinstitutet låter bli att lämna uppgifter eller lämnar ofullständig eller felaktig information som enligt tillsynsförordningen ska lämnas om kapitalbaskrav, exponering mot nationell fastighetsmarknad, en stor exponering, likviditet och bruttosoliditet (15 kap. 1 a § första stycket 5–9 LBF).

Genom en ny regel i kapitaltäckningsdirektivet och upphävande av två tidigare regler utvidgas möjligheten att ingripa mot ett institut som brister i sin rapportering avseende alla krav i artiklarna 430.1–430.3 och 430a i tillsynsförordningen, vilket då även innefattar bl.a. rapportering om nivån på tillgångsinteckning (artikel 67.1 y i kapitaltäckningsdirektivet, och artikel 67.1 e och i i direktivet utgår).

Det bör därför införas en bestämmelse om att Finansinspektionen ska få ingripa mot någon som ingår i ett kreditinstituts styrelse eller är dess verkställande direktör, eller ersättare för någon av dem, om institutet låter bli att lämna uppgifter till Finansinspektionen eller lämnar ofullständig eller felaktig information i strid med någon av artiklarna 430.1–430.3 och 430a i tillsynsförordningen.

Brister i att ha stabil finansiering och stabil nettofinansieringskvot

I kapitaltäckningsdirektivet finns en regel om att den behöriga myndigheten ska kunna ingripa om ett kreditinstitut vid upprepade tillfällen eller systematiskt låter bli att hålla likvida tillgångar i strid med artikel 412 i tillsynsförordningen (artikel 67.1 j).

Regeln har genomförts i svensk rätt. Finansinspektionen har möjlighet att ingripa mot ledningspersoner som är ansvariga för kreditinstitutets överträdelse av bestämmelsen i tillsynsförordningen (15 kap. 1 a § första stycket 10 LBF).

Genom ett tillägg i artikel 67.1 j i direktivet utvidgas sanktionsmöjligheten till att även omfatta situationer när ett institut låter bli att ha en stabil nettofinansieringskvot i strid med artiklarna 413 och 428b i tillsynsförordningen. Motsvarande ändring bör göras i svensk rätt. Finansinspektionen bör därför få möjlighet att ingripa mot någon som ingår i ett kreditinstituts styrelse eller är dess verkställande direktör, eller ersättare för någon av dem, om institutet låter bli att hålla en stabil nettofinansieringskvot i strid med artikel 413 eller 428b i tillsynsförordningen.

Brister i att uppfylla krav för stora exponeringar

I del fyra i tillsynsförordningen finns bestämmelser om hur kreditinstituten ska övervaka och kontrollera sina stora exponeringar mot en kund eller en grupp kunder (artiklarna 387–403).

Det finns en regel i kapitaltäckningsdirektivet om ingripande mot ett institut som utsätter sig för en exponering som överskrider gränserna i artikel 395 i tillsynsförordningen (artikel 67.1 k).

Regeln i direktivet har genomförts i svensk rätt. Finansinspektionen ska ingripa när ett kreditinstitut utsätter sig för en exponering som överskrider gränserna i artikel 395 i tillsynsförordningen (15 kap. 1 a § första stycket 11 LBF).

Genom en ny regel i direktivet utgår regeln i artikel 67.1 k och ersätts av en ny regel. Den nya regeln utvidgar ingripandemöjligheten till att även omfatta situationer när ett institut inte uppfyller kraven på stora exponeringar mot en kund eller en grupp av kunder med inbördes anknytning enligt kraven i del fyra i tillsynsförordningen, dvs. artiklarna 387–403 (artikel 67.1 w i kapitaltäckningsdirektivet). Motsvarande utvidgning bör även göras i svensk rätt. Finansinspektionen bör därför få ingripa mot någon som ingår i ett kreditinstituts styrelse eller är dess verkställande direktör, eller ersättare för någon av dem, om institutet inte uppfyller kraven på stora exponeringar mot en kund eller en grupp av kunder med inbördes anknytning enligt kraven i del fyra i tillsynsförordningen.

Brister vid exponering mot kreditrisk i en värdepapperiseringsposition

Det finns en regel i kapitaltäckningsdirektivet om ingripandemöjlighet mot ett kreditinstitut som är exponerat för en kreditrisk i en värdepapperiseringsposition utan att uppfylla kraven i artikel 405 i tillsynsförordningen (artikel 67.1 l). Kraven i artikel 405 i tillsynsförordningen innebär att ett institut som inte agerar som originator, medverkande institut eller ursprunglig långivare endast ska vara exponerat för kreditrisken i en värdepapperiseringsposition i eller utanför sitt handelslager, om originatorn, det medverkande institutet eller den ursprungliga utgivaren kommer att ha kvar ett väsentligt ekonomiskt intresse, minst 5 procent.

Regeln i artikel 67.1 l har genomförts i svensk rätt (15 kap. 1 § och 1 a § första stycket 12 LBF).

Artikel 405 i tillsynsförordningen har utgått (artikel 1.11 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/2401 av den 12 december 2017 om ändring av förordning (EU) nr 575/2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag).

Genom en ny regel i kapitaltäckningsdirektivet utgår regeln i artikel 67.1 l. Bestämmelsen i 15 kap. 1 a § första stycket 12 LBF bör därför också tas bort.

Brister i att uppfylla kapitalbaskrav

I tillsynsförordningen finns bestämmelser om bl.a. kapitalbasens sammansättning och storlek (del två och artikel 92.1).

Genom nya regler i kapitaltäckningsdirektivet ska den behöriga myndigheten kunna ingripa mot ett kreditinstitut som inte uppfyller kraven på sammansättning, villkor, justeringar, avdrag och storlek för kapitalbas

enligt del två eller artikel 92.1 i tillsynsförordningen (artikel 67.1 r och v i kapitaltäckningsdirektivet).

Det bör införas en motsvarande möjlighet att ingripa i svensk rätt. Finansinspektionen bör därför få ingripa mot någon som ingår i ett kreditinstituts styrelse eller är dess verkställande direktör, eller ersättare för någon av dem, om institutet inte uppfyller kraven på sammansättning, villkor, justeringar och avdrag för kapitalbas enligt del två i tillsynsförordningen eller kapitalbaskraven i artikel 92.1 i den förordningen.

Bristande bruttosoliditetsgrad

I del sju i tillsynsförordningen finns det bestämmelser om bruttosoliditet (artiklarna 429–429g).

Genom en ny regel i kapitaltäckningsdirektivet ska den behöriga myndigheten kunna ingripa mot ett kreditinstitut som inte uppfyller kraven på hur bruttosoliditetsgraden ska beräknas enligt del sju i tillsynsförordningen (artikel 67.1 x i kapitaltäckningsdirektivet).

Det bör införas en motsvarande möjlighet att ingripa i svensk rätt. Finansinspektionen bör därför få ingripa mot någon som ingår i ett kreditinstituts styrelse eller är dess verkställande direktör, eller ersättare för någon av dem, om institutet inte uppfyller kraven för beräkning av bruttosoliditetsgraden i del sju i tillsynsförordningen.

Bristande datainsamling och styrning

I tillsynsförordningen finns det bestämmelser om datainsamling och styrning vid beräkning av kapitalbaskrav för operativa risker. Genom en ny regel i kapitaltäckningsdirektivet ska den behöriga myndigheten kunna ingripa mot ett kreditinstitut som inte uppfyller dessa krav (del tre, avdelning III, kapitel 2 i tillsynsförordningen och artikel 67.1 z i kapitaltäckningsdirektivet).

Det bör införas en motsvarande möjlighet att ingripa i svensk rätt. Finansinspektionen bör därför få ingripa mot någon som ingår i ett kreditinstituts styrelse eller är dess verkställande direktör, eller ersättare för någon av dem, om institutet inte uppfyller kraven för datainsamling och styrning i del tre, avdelning III, kapitel 2 i tillsynsförordningen.

Krav på riskvägda exponeringsbelopp, kapitalbaskrav och styrformer uppfylls inte

I tillsynsförordningen finns bestämmelser om riskvägda exponeringsbelopp, kapitalbaskrav och styrformer vid beräkning av kapitalbaskrav för kreditrisker, operativa risker, marknadsrisk, avvecklingsrisk och kreditvärdighetsjusteringsrisk. (del tre, avdelning II–VI).

Genom en ny regel i kapitaltäckningsdirektivet ska den behöriga myndigheten kunna ingripa mot ett kreditinstitut som inte uppfyller dessa krav (artikel 67.1 aa).

Det bör införas en motsvarande möjlighet att ingripa i svensk rätt. Finansinspektionen bör därför få ingripa mot någon som ingår i ett kreditinstituts styrelse eller är dess verkställande direktör, eller ersättare för någon av dem, om institutet inte uppfyller kraven för riskvägda exponeringsbelopp, kapitalbaskrav och styrformer i del tre, avdelning II–VI i tillsynsförordningen.

Brister i beräkning av likviditetstäckningskvoten eller den stabila nettofinansieringskvoten

Det finns bestämmelser i tillsynsförordningen och i kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/61 för kreditinstitut om beräkning av likviditetstäckningskvoten och den stabila nettofinansieringskvoten. Den delegerade förordningen är meddelad med stöd av artikel 460.1 i tillsynsförordningen (del sex, avdelning I och IV).

Genom en ny regel i kapitaltäckningsdirektivet ska den behöriga myndigheten kunna ingripa när ett kreditinstitut som inte uppfyller dessa krav (artikel 67.1 ab).

Det bör införas en motsvarande möjlighet att ingripa i svensk rätt. Finansinspektionen bör därför få ingripa mot någon som ingår i ett kreditinstituts styrelse eller är dess verkställande direktör, eller ersättare för någon av dem, om institutet inte uppfyller kraven för beräkning av likviditetstäckningskvoten och den stabila nettofinansieringskvoten i del sex, avdelning I och IV i tillsynsförordningen och delegerade akter som avses i artikel 460.1 i den förordningen.

Förhandsprövningar

Enligt tillsynsförordningen och kapitaltäckningsdirektivet ska ett kreditinstitut begära förhandsprövning i vissa situationer. Det krävs tillstånd för att få utöva verksamhet i kreditinstitut men även för vissa förfaranden under pågående verksamhet, bl.a. för att få reducera kapitalbasen och inför förvärv av aktier i ett kreditinstitut (artikel 77 i tillsynsförordningen och artiklarna 4 och 22–27 i kapitaltäckningsdirektivet). Det finns också regler om ingripande mot kreditinstitut som vidtar en åtgärd som kräver tillstånd utan att ha ett sådant tillstånd (se bl.a. artikel 66.1 a och g–j i direktivet). De regler i direktivet som innebär krav på tillstånd och möjlighet för den behöriga myndigheten att ingripa är genomförda i svensk rätt. Finansinspektionen kan ingripa mot den som bedriver rörelse som kräver tillstånd utan att vara berättigad till det (se bl.a. 2 kap. 1 §, 14 kap. och 15 kap. 18 § LBF).

Genom nya regler i kapitaltäckningsdirektivet ska den behöriga myndigheten kunna ingripa mot ett kreditinstitut som agerar utan förhandstillstånd trots att det krävs enligt nationella bestämmelser som genomför direktivet eller enligt tillsynsförordningen. Ingripande ska även vara möjligt om institutet har fått förhandstillståndet på grund av felaktiga uppgifter eller inte uppfyller de villkor som tillståndet beviljats för (artikel 67.1 u i kapitaltäckningsdirektivet). Hur denna regel förhåller sig till kraven på att ingripa när erforderliga tillstånd saknas i de situationer som anges i artikel 66.1 i kapitaltäckningsdirektivet framgår dock inte av direktivet.

Finansinspektionen har i dag möjlighet att ingripa mot ledningspersoner i kreditinstitut i vissa angivna situationer, t.ex. när institutet har fått tillstånd att driva bank- eller finansieringsrörelse genom att lämna falska uppgifter eller på annat otillbörligt sätt (15 kap. 1 a § första stycket 1 LBF). För att Finansinspektionen ska kunna ingripa när ett institut agerar utan erforderligt tillstånd eller har fått sitt tillstånd på otillbörligt sätt, bör inspektionen därför få ingripa mot ledningspersoner även när ett institut agerar utan tillstånd från Finansinspektionen eller om institutet har fått

tillståndet på grund av oriktiga uppgifter eller om institutet inte uppfyller villkoren för vilka tillståndet beviljades.

Överträdelser av den behöriga myndighetens beslut

I kapitaltäckningsdirektivet finns regler om tillsynsbefogenheter och befogenhet att påföra sanktioner vid överträder av vissa regler i direktivet eller bestämmelser i tillsynsförordningen (artiklarna 64–67 i direktivet).

Enligt nya regler i kapitaltäckningsdirektivet ska den behöriga myndigheten också kunna ingripa mot ett kreditinstitut, ett finansiellt holdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag som inte följer ett beslut som myndigheten har fattat på grund av nationella bestämmelser som genomför direktivet eller bestämmelser i tillsynsförordningen (artiklarna 65.1, 65.2 och 67.1 s i direktivet). Kommissionen har gett uttryck för att detta är ett förtydligande av det som redan gäller enligt direktivet.

Bestämmelser om ingripanden mot kreditinstitut och andra finansiella företag liksom mot någon som ingår i ett sådant företags styrelse eller är dess verkställande direktör, eller ersättare för någon av dem, finns i rörelselagstiftningen. Finansinspektionen ska ingripa när ett företag inte uppfyller krav som anges i rörelselagstiftningen eller i tillsynsförordningen. De situationer då inspektionen ska ingripa mot en företrädare för företaget anges särskilt (15 kap. LBF, 25 kap. LVM och 8 kap. tillsynslagen).

I 2 kap. 3 § tillsynslagen tydliggörs att Finansinspektionen har möjlighet att direkt kunna ingripa mot ett institut som inte har följt ett s.k. pelare 2-beslut (prop. 2016/17:162 s. 605). Emellertid får Finansinspektionens beslut, liksom föreskrifter som meddelas med stöd av lagen, aldrig gå utöver lagens krav. Ett beslut måste ha stöd i lag och innehållet i beslutet är därmed ett utflöde av lagen. Kravet i kapitaltäckningsdirektivet att den behöriga myndigheten ska kunna ingripa mot ett företag eller dess företrädare när företaget inte följer ett beslut som myndigheten har fattat på grund av att företaget inte har fullgjort sina skyldigheter enligt bestämmelser som genomför kapitaltäckningsdirektivet eller bestämmelser i tillsynsförordningen tillgodoses därför genom gällande rätt.

Låter bli att ansöka om tillstånd för eller att underrätta om förvärv eller avyttring av väsentliga innehav, väsentliga överföringar av tillgångar och skulder samt fusion eller delning

Genom nya regler i kapitaltäckningsdirektivet har det införts krav på kreditinstitut, finansiella holdingföretag och blandade finansiella holdingföretag att ansöka om tillstånd för och underrätta om förvärv eller avyttring av väsentliga innehav, väsentliga överföringar av tillgångar och skulder samt fusion eller delning (se avsnitt 7). Det har också införts regler om att den behöriga myndigheten ska kunna ingripa vid överträdelser av dessa krav (artikel 66.1 g–j). Det framgår inte av direktivet hur dessa regler förhåller sig till den allmänna regeln om ingripande mot den som inte har ett giltigt tillstånd artikel 67.1 u i kapitaltäckningsdirektivet.

Förslag på ingripandemöjlighet för Finansinspektionen lämnas i avsnitt 7.2.5, 7.3 och 7.4.5.

11.4 Återkallelse av tillstånd för kreditinstitut vid resolution

Promemorians bedömning: Kapitaltäckningsdirektivets nya regel om möjlighet för den behöriga myndigheten att återkalla tillståndet för ett kreditinstitut om det har fastställts att kreditinstitutet fallerar eller sannolikt kommer att fallera, resolutionsmyndigheten anser att det inte finns alternativa åtgärder som inom rimlig tid skulle avhjälpa eller förhindra fallissemanget och resolutionsmyndigheten anser att resolution inte är nödvändigt med hänsyn till det allmännas intresse.

Skälen för promemorians bedömning: I kapitaltäckningsdirektivet finns regler om återkallelse av auktorisation (artikel 18 a–f).

Enligt en ny regel i direktivet ska den behöriga myndigheten också kunna återkalla auktorisationen om det har fastställts att kreditinstitutet fallerar eller sannolikt kommer att fallera, när resolutionsmyndigheten anser att det inte finns alternativa åtgärder som inom rimlig tid skulle avhjälpa eller förhindra fallissemanget och när resolutionsmyndigheten anser att resolution inte är nödvändigt med hänsyn till det allmännas intresse, dvs. i fall där två av de tre förutsättningar för resolution i artikel 32.1 a–c i krishanteringsdirektivet är uppfyllda (artikel 18 g i kapitaltäckningsdirektivet).

Reglerna i krishanteringsdirektivet genomförs i svensk rätt i lagen (2015:1016) om resolution (LOR). Finansinspektionen ska pröva om ett institut fallerar eller sannolikt fallerar. Ett institut ska anses fallera, om Finansinspektionen på objektiva grunder finner att

- institutet åsidosätter sina skyldigheter på ett sätt som medför att dess tillstånd ska återkallas,
- värdet på institutets tillgångar understiger värdet på dess skulder,
- institutet inte kan betala sina skulder i takt med att de förfaller till betalning, eller
- institutet behöver statligt stöd utom i vissa fall (8 kap. 2 § LOR).

Efter att Finansinspektionen har fastställt att ett institut är fallerande ska Riksgäldskontoret ta ställning till om de övriga förutsättningarna för resolution är uppfyllda. Om Riksgäldskontoret då bedömer att resolution inte är nödvändigt med hänsyn till det allmännas intresse ska institutet inte försättas i resolution. Först efter ett sådant beslut aktualiseras ett beslut om återkallelse.

Finansinspektionen ska återkalla ett tillstånd att driva bank- eller finansieringsrörelse vid allvarliga överträdelser av bl.a. författningar som reglerar institutets verksamhet, om det inte är tillräckligt med en varning (15 kap. 1 § LBF). Enligt dessa bestämmelser kan alltså ett tillstånd återkallas även om ett kapitalkrav såsom bruttosoliditetskravet inte är uppfyllt. Finansinspektionen kan därmed redan i dag återkalla ett instituts tillstånd om det fallerar eller anses fallera på någon av de objektiva grunderna i 8 kap. 2 § LOR och efter det att Riksgäldskontoret har fastställt att allmänintresse saknas och därmed beslutat att institutet inte ska försättas i resolution.

Den nya regeln i kapitaltäckningsdirektivet om att den behöriga myndigheten ska kunna återkalla tillståndet för ett kreditinstitut tillgodoses därför genom gällande rätt.

11.5 Tillsynsbefogenheter IKT-tjänster

Promemorians bedömning: Kapitaltäckningsdirektivets nya regel att den behöriga myndigheten ska få begära in uppgifter från tredjeparter som levererar IKT-tjänster tillgodoses genom gällande rätt.

Skälen för promemorians bedömning: I kapitaltäckningsdirektivet finns det regler om de befogenheter som de behöriga myndigheterna ska ha när det gäller insamling av information och att utföra undersökningar. Befogenheterna omfattar att en myndighet ska kunna kräva att vissa fysiska och juridiska personer liksom tredjeparter som dessa anlitat för att driva någon del av rörelsen lämnar information som myndigheten behöver för sin tillsyn (artikel 65.3 a vi).

Enligt en ny regel i direktivet får denna regel en delvis ny utformning på så sätt att det läggs till ett exempel på tredjeparter som den behöriga myndigheten ska kunna ålägga att lämna information. Det anges att de tredjeparter som avses inbegriper de tredjepartsleverantörer av IKT-tjänster (informations- och kommunikationstekniktjänster) som avses i kapitel V i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2022/2554 av den 14 december 2022 om digital operativ motståndskraft för finanssektorn och om ändring av förordningarna (EG) nr 1060/2009, (EU) nr 648/2012, (EU) nr 600/2014, (EU) nr 909/2014 och (EU) 2016/1011 (artikel 65.4 a vi i kapitaltäckningsdirektivet).

Enligt gällande svensk rätt får Finansinspektionen, när ett företag har fått i uppdrag av ett kreditinstitut att driva någon del av institutets rörelse, genomföra undersökningar hos företaget, om det behövs för tillsynen över institutet. Ett sådant företag ska också lämna Finansinspektionen de upplysningar om sin verksamhet och därmed sammanhängande omständigheter som inspektionen behöver för sin tillsyn (13 kap. 6 § LBF och 6 kap. 1 § 5 och 8 § 2 tillsynslagen).

Tillägget i kapitaltäckningsdirektivet om att möjligheten för den behöriga myndigheten att begära in uppgifter från tredjeparter inbegriper leverantörer av IKT-tjänster tillgodoses därför genom gällande rätt.

11.6 Administrativa sanktioner

11.6.1 Vite

Promemorians bedömning: Det nya kravet i kapitaltäckningsdirektivet på att de behöriga myndigheterna ska kunna förelägga fysiska och juridiska personer vid vite utan hinder av att myndigheten även fattar beslut om sanktioner eller andra administrativa åtgärder och hur det ska ske tillgodoses genom gällande rätt.

Skälen för promemorians bedömning: Enligt nya regler i kapitaltäckningsdirektivet ska de behöriga myndigheterna kunna ålägga fysiska och juridiska personer vite vid överträdelser av nationell rätt som genomför direktivet, överträdelser av tillsynsförordningen och vid överträdelser av beslut som har fattats av en behörig myndighet med stöd av nationella bestämmelser som genomför direktivet eller bestämmelser i förordningen. Syftet med vitet ska vara att få den juridiska personen eller den ansvariga personen att upphöra med överträdelsen. Vite ska utgå per dag, veckovis eller månadsvis i upp till sex månader. Viten får föreläggas ett visst datum att börja tillämpas ett senare datum. För juridiska personer får vitesbeloppet per dag vara upp till ett belopp om fem procent av den genomsnittliga dagliga nettoomsättningen. Den genomsnittliga dagliga nettoomsättningen ska vara den totala årliga nettoomsättning som används för att fastställa storleken på en sanktionsavgift delat med 365. För fysiska personer får vitet vara upp till ett belopp om 50 000 euro eller, för de länder som inte har euro som valuta, motsvarande värde i nationell valuta på dagen för direktivets ikraftträdande. Även högre vitesbelopp får tillämpas. De behöriga myndigheterna ska kunna förelägga vite och besluta om administrativa sanktioner eller andra administrativa åtgärder för samma överträdelse. När den behöriga myndigheten beslutar om sanktioner mot samma fysiska eller juridiska person som är ansvarig för samma handling eller underlåtenhet ska det vara proportionellt (artiklarna 3.1.68, 65, 66.2 första stycket b och c, 66.4, 67.2 första stycket b och c, 67.4 och 70.4).

Enligt gällande svensk rätt får Finansinspektionens förelägganden och förbud förenas med vite. Inspektionen kan besluta om föreläggande mot juridiska och fysiska personer (15 kap. 1, 8 och 20 §§ LBF och 8 kap. 1 och 3 §§ tillsynslagen).

När vite föreläggs, ska det fastställas till ett belopp som med hänsyn till vad som är känt om adressatens ekonomiska förhållanden och till omständigheterna i övrigt kan antas förmå denne att följa föreläggandet. Vitet kan bestämmas till ett bestämt belopp eller som ett löpande vite. Vid löpande vite bestäms vitet då till ett visst belopp för varje tidsperiod av viss längd under vilken föreläggandet inte följts eller, om föreläggandet avser en återkommande förpliktelse, för varje gång adressaten underlåter att fullgöra denna. Om vitesföreläggandet innehåller ett förbud eller någon liknande föreskrift eller det annars är lämpligt, kan vitet i stället bestämmas så att det ska betalas för varje gång föreskriften överträds. Löpande vite får inte tillämpas, om det av föreskrift följer att vitet inte får överstiga ett visst högsta belopp (3 och 4 §§ lagen [1985:206] om viten).

Det finns inte någon tidsbegränsning i lagen om viten för hur lång vitesperioden får vara eller på motsvarande sätt som det i kapitaltäckningsdirektivet föreskrivs att vitesperioden får vara upp till sex månader. Direktivet är ett minimidirektiv och det finns därför inget hinder mot att ha regler som kan vara striktare.

Det nya kravet på att den behöriga myndigheten ska kunna förelägga fysiska och juridiska personer vite tillgodoses därmed genom gällande svensk rätt.

Vid ingripande mot den som driver rörelse utan att vara berättigad till det kan Finansinspektionen ingripa med både vite och sanktionsavgift (15 kap. 18 § LBF). Regeringen har i en rad lagstiftningsärenden på andra områden gjort bedömningen att både sanktionsavgift och vite är att anse

som ett straff i den mening som avses i Europakonventionen (se t.ex. prop. 2018/19:4 s. 44–45 och prop. 2022/23:124 när det gäller sanktionsavgift och prop. 2007/08:107 s. 25, prop. 2012/13:143 s. 69–70, prop. 2016/17:22 s. 228, prop. 2020/21:51 s. 110–111 och prop. 2021/22:174 s. 120 när det gäller vite).

Det förhållandet att både sanktionsavgift och vite kan anses utgöra straff innebär att det finns ett förbud mot att besluta om båda åtgärderna grundat på omständigheter som är identiska eller i huvudsak desamma.

Förbudet mot dubbel lagföring och straff (det s.k. dubbelprövningsförbudet) finns i artikel 4 i det sjunde tilläggsprotokollet till Europakonventionen och i artikel 50 i EU:s rättighetsstadga. Europakonventionen med tilläggsprotokoll gäller som lag i Sverige enligt lagen (1994:1219) om den europeiska konventionen angående skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna. EU:s rättighetsstadga, som blev rättsligt bindande genom Lissabonfördragets ikraftträdande den 1 december 2009, har samma rättsliga värde som fördragen och ingår således i EU:s primära regelverk. Detta innebär att dubbelprövningsförbudet är tillämpligt i svensk rätt och att rättstillämpande myndigheter är skyldiga att ta hänsyn till förbudet.

Mer specifikt innebär dubbelprövningsförbudet ett förbud mot åtal och rättegång för ett andra ”brott”, om åtalet eller rättegången grundas på identiska fakta eller fakta som är i huvudsak desamma som i det tidigare förfarandet (Sergey Zolotukhin mot Ryssland den 10 februari 2009). I Europadomstolens praxis finns exempel på att även sanktionsförfaranden mot företag under tillsyn behandlats som straffrättsliga förfaranden (se Dubus S.A. mot Frankrike den 11 september 2009).

Dubbelprövningsförbudet gäller lagföringar eller straff. Förbudet utesluter däremot inte att den som dömts för brott blir föremål för ett disciplinärt förfarande på grund av samma gärning. Europadomstolen har vid gränsdragningen mellan lagföring eller straff å ena sidan och disciplinär åtgärd å andra sidan, tillämpat de så kallade Engelkriterierna. De tre kriterier som domstolen då bedömde var hur gärningen klassificeras enligt nationell rätt, gärningens art, och den möjliga påföljdens art och stränghet (Engel m.fl. mot Nederländerna den 8 juni 1976).

Dessa kriterier har även EU-domstolen använt sig av vid sin bedömning enligt EU-stadgan (se EU-domstolens avgöranden den 5 juni 2012 i mål C-489/10, Bonda och den 26 februari 2013 i mål C-617/10, Åkerberg Fransson). I fråga om den möjliga påföljdens art och stränghet har Europadomstolen uttalat att detta ska bestämmas utifrån den högsta påföljd som föreskrivs i nationell rätt, även om den påföljd som faktiskt påförs också är av relevans (se Ezeh och Connors mot Förenade kungariket den 9 oktober 2003). Om sanktionsavgiften som döms ut är hög kan det innebära att gärningen bedöms utgöra ett brott (se Grande Stevens m.fl. mot Italien den 4 mars 2014). För en närmare redogörelse över Engelkriterierna och Europadomstolens praxis, se prop. 2018/19:4 s. 43.

Att bedriva verksamhet utan att vara berättigad till det eller att inte lämna begärda upplysningar innebär inte att det finns en anklagelse om brott och inget av agerandena klassificeras som brott i svensk rätt. Gärningarna är inte heller av sådan art att de kan begås av vem som helst. I stället handlar det om gärningar som endast kan begås av en särskild, avgränsad grupp som är underkastad vissa skyldigheter, i detta fall finansiella företag. När

det gäller påföljdens art och stränghet kan sanktionsavgiften sättas till betydande belopp (15 kap. 7–9 §§ LBF). Sammantaget talar övervägande skäl för att sanktionsavgifterna även i nu aktuellt fall är att anse som straff i Europakonventionens och EU-stadgans mening.

De nya reglerna i kapitaltäckningsdirektivet innebär att om t.ex. ett kreditinstitut underlåter att lämna viss information som institutet ska lämna till Finansinspektionen enligt tillsynförordningen, ska inspektionen kunna besluta om både sanktionsavgift för denna underlåtenhet och ett föreläggande om att institutet ska lämna informationen. Ett sådant föreläggande får förenas med vite. Förvaltningsrätten kan sedan döma ut vite om föreläggandet inte följs. Det betyder att om det finansiella företaget inte rättar sig efter föreläggandet, kan både vite och sanktionsavgift aktualiseras för fakta som i grunden är i huvudsak desamma – att en begäran om att lämna information om verksamheten inte har följts.

Regeringen har i andra lagstiftningsärenden uppmärksammat den situationen att vite används för att få en person att upphöra med ett agerande samtidigt som agerandet i sig kan resultera i en sanktionsavgift. Regeringen har då gjort bedömningen att ett beslut om slutlig sanktion inte bör hindra att det också beslutas om ett vitesföreläggande för att sätta stopp för agerandet, förutsatt att den gärning som omfattas av sanktionsavgiften ägde rum före föreläggandet (prop. 2012/13:143 s. 69–70 och prop. 2016/17:22 s. 228). I de fall det går att göra en tidsmässig åtskillnad mellan agerandena som kan leda till sanktionsavgift respektive vite rör det sig alltså om olika gärningar – dvs. de fakta som ligger till grund för åtgärderna är inte identiska eller i huvudsak desamma. Det nya kravet i kapitaltäckningsdirektivet på att de behöriga myndigheterna ska kunna förelägga fysiska och juridiska personer vite utan hinder av att myndigheten även fattar beslut om sanktioner eller andra administrativa åtgärder och hur det ska ske tillgodoses genom gällande rätt.

I de situationer då både vite och sanktionsavgift kan aktualiseras för fakta som är identiska eller i huvudsak desamma bör Finansinspektionen vid sin rättstillämpning dok särskilt beakta om det finns risk för att dubbelprövningsförbudet överträds (prop. 2014/15:57 s. 51–52).

11.6.2 Tillfälligt förbud mot utövande av yrkesverksamhet vid åsidosättande av krav på tillstånd

Promemorians förslag: Finansinspektionen ska få ingripa mot den som driver rörelse som omfattas av lagen om bank- och finansieringsrörelse utan att vara berättigad till det, genom en eller båda av följande sanktioner:

- beslut om att en fysisk person som driver rörelse eller en person som ingår i ledningen för ett företag som driver rörelse under en viss tid, lägst tre och högst tio år, inte får vara styrelseledamot eller verkställande direktör i ett kreditinstitut, eller ersättare för någon av dem, eller
- beslut om sanktionsavgift.

Promemorians bedömning: Den nya regeln i kapitaltäckningsdirektivet om att den behöriga myndigheten ska kunna besluta om ett tillfälligt förbud för en ledningsperson att vara det i ett kreditinstitut om institutet inte uppfyller kraven vid förvärv och avyttring av kvalificerade innehav eller ett finansiellt holdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag om företaget inte ansöker om godkännande, tillgodoses genom gällande rätt.

Skälen för promemorians förslag och bedömning: Enligt kapitaltäckningsdirektivet ska de behöriga myndigheterna när ett kreditinstitut överträder vissa bestämmelser i bl.a. tillsynsförordningen kunna meddela ett tillfälligt förbud för den fysiska person i institutet som är ansvarig för överträdelsen att utöva uppdrag i institut (artikel 67.2 första stycket d).

Regeln har genomförts i svensk rätt. Finansinspektionen får ingripa mot någon som ingår i ett kreditinstituts styrelse eller är dess verkställande direktör, eller ersättare för någon av dem, om institutet har överträtt vissa bestämmelser. Inspektionen får besluta att personen i fråga under en viss tid, lägst tre och högst tio år, inte får vara styrelseledamot eller verkställande direktör i ett kreditinstitut, eller ersättare för någon av dem. Ett sådant ingripande får ske bara om institutets överträdelse är allvarlig och personen i fråga uppsåtligen eller av grov oaktsamhet orsakat överträdelsen. Finansinspektionen får också besluta om ett sådant tillfälligt förbud för ledningspersoner i vissa holdingföretag när företaget har underlåtit att ansöka om godkännande (15 kap. 1 a § LBF och 8 kap. 2 c § tillsynslagen).

Genom en ny regel i direktivet ska de behöriga myndigheterna kunna ingripa genom ett beslut om tillfälligt förbud för en fysisk person som är ansvarig för att ett företag inte uppfyller kraven i artikel 66.1, dvs. vid överträdelser av krav som gäller auktorisation, kvalificerade innehav, godkännande av vissa holdingföretag, förvärv eller avyttring av väsentliga innehav, väsentliga överföringar av tillgångar och skulder, fusioner eller delningar (artikel 66.2 första stycket c iv).

Finansinspektionen får enligt gällande rätt ingripa genom ett beslut om tillfälligt förbud för någon som ingår i ett kreditinstituts styrelse eller är dess verkställande direktör, eller ersättare för någon av dem, om kreditinstitutet låter bli att till Finansinspektionen anmäla kvalificerade förvärv och avyttringar. Kravet på att kunna besluta om ett tillfälligt förbud vid överträdelser av artikel 66.1 d och e, i den nya lydelsen, tillgodoses därmed genom gällande rätt (14 kap. 4 § första stycket och 15 kap. 1 a § första stycket 2 LBF).

Finansinspektionen får också besluta om ett tillfälligt förbud för någon som ingår i ledningen för ett finansiellt holdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag som underlåter att ansöka om godkännande. Kravet på ett tillfälligt förbud vid en överträdelse av artikel 66.1 f, i den nya lydelsen, tillgodoses därmed genom gällande rätt (1 kap. 7 § och 8 kap. 1 och 2 c §§ tillsynslagen).

Mot den som driver en rörelse som kräver tillstånd enligt lagen om bank- och finansieringsrörelse utan att vara berättigad till det får Finansinspektionen ingripa genom att förelägga denna att upphöra med rörelsen och genom beslut om sanktionsavgift (15 kap. 18 § LBF). För att genomföra kapitaltäckningsdirektivet när det gäller att den behöriga myndigheten

ska kunna fatta beslut om ett tillfälligt förbud vid en sådan överträdelse som avses i artikel 66.1 a–c, i den nya lydelsen, bör det införas en bestämmelse om att Finansinspektionen får ingripa mot den som driver sådan rörelse som omfattas av lagen om bank- och finansieringsrörelse utan att vara berättigad till det, genom beslut om att den som ingår i ett aktiebolags eller ekonomisk förenings styrelse eller är dess verkställande direktör, eller ersättare för någon av dem, under en viss tid, lägst tre och högst tio år, inte får vara styrelseledamot eller verkställande direktör i ett kreditinstitut, eller ersättare för någon av dem, eller beslut om sanktionsavgift.

Möjlighet för Finansinspektionen att besluta om ett tillfälligt förbud för någon som ingår i ledningen för ett kreditinstitut, ett finansiellt holdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag om företaget inte uppfyller sina skyldigheter vid förvärv och avyttring av väsentliga innehav, väsentlig överföring av tillgångar och skulder och fusion eller delning enligt artikel 66.1 g–j i direktivet behandlas i avsnitt 7.2.5, 7.3 och 7.4.5.

11.6.3 Offentligt utlåtande

Promemorians bedömning: Kapitaltäckningsdirektivets nya krav på offentliggörande av vilken fysisk person eller vilket intermediärt moderföretag inom EU som bär ansvaret för en överträdelse och om överträdelsens karaktär tillgodoses genom gällande rätt.

Skälen för promemorians bedömning: I kapitaltäckningsdirektivet anges att en av de sanktioner som ska vara tillgänglig för de behöriga myndigheterna är ett offentligt utlåtande med uppgift om vilken fysisk person eller vilket kreditinstitut, finansiellt holdingföretag eller blandat finansiellt holdingföretag som bär ansvaret och om överträdelsens karaktär (artiklarna 66.2 första stycket a, 67.2 första stycket a och 68).

Krav på offentliggörande av administrativa sanktioner regleras i svensk rätt i föreskrifter på lägre nivå än lag. Där anges att Finansinspektionen på sin webbplats ska tillhandahålla den information som ska offentliggöras enligt bl.a. artikel 68 i kapitaltäckningsdirektivet (3 § 6 förordningen om särskild tillsyn och kapitalbuffertar, se prop. 2014/15:57 s. 49–50).

Enligt en ny regel i direktivet läggs intermediärt moderföretag inom EU till i listan över aktörer som ska omfattas av kravet på offentligt utlåtande. Reglerna får också ny placering i direktivet (artikel 66.2 första stycket c i och artikel 67.2 första stycket c i).

Befintliga bestämmelser ger Finansinspektionen möjlighet att vidta åtgärder även mot ett intermediärt moderföretag. Tillägget i direktivet tillgodoses därmed genom gällande rätt.

11.6.4 Beräkning av årlig nettoomsättning

Promemorians förslag: Vid fastställande av sanktionsavgift ska beräkningen av den årliga nettoomsättningen göras enligt artiklarna 66.3 och 67.3 i kapitaltäckningsdirektivet.

Skälen för promemorians förslag: I kapitaltäckningsdirektivet finns regler om sanktionsavgifter. För juridiska personer ska avgiften bl.a. kunna bestämmas utifrån företagets totala årsnettoomsättning under det föregående räkenskapsåret i enlighet med artikel 316 i tillsynsförordningen (artikel 66.2 första stycket c och artikel 67.2 första stycket e i kapitaltäckningsdirektivet).

Dessa regler har genomförts i svensk rätt. Sanktionsavgiften ska fastställas till högst det högsta av tio procent av, företagets omsättning eller, i förekommande fall, motsvarande omsättning på koncernnivå närmast föregående räkenskapsår, två gånger den vinst som kreditinstitutet har gjort till följd av regelöverträdelsen, om beloppet går att fastställa, eller ett belopp som motsvarar fem miljoner euro. Sanktionsavgiften får inte bestämmas till ett lägre belopp än 5 000 kronor. Om överträdelsen har skett under institutets första verksamhetsår eller om uppgifter om omsättningen annars saknas eller är bristfälliga, får omsättningen uppskattas (15 kap. 8 § LBF och 8 kap. 2 c § tillsynslagen).

Enligt nya regler i kapitaltäckningsdirektivet får de tidigare reglerna om sanktionsavgifter ny placering och det införs en regel om hur den årliga nettoomsättningen ska beräknas. Den totala årliga nettoomsättningen för beräkning av sanktionsavgifter ska vara summan av vissa poster, fastställda i enlighet med bilagorna III och IV till kommissionens genomförandeförordning (EU) 2021/451 av den 17 december 2020 om tekniska genomförandestandarder för tillämpningen av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 vad gäller instituts tillsynsrapportering och om upphävande av genomförandeförordning (EU) nr 680/2014 (artiklarna 66.3 och 67.3 i kapitaltäckningsdirektivet). För att genomföra denna regel bör det införas en bestämmelse om att den totala årliga nettoomsättningen ska beräknas enligt artiklarna 66.3 eller 67.3 i direktivet.

11.7 Dubbelprövningsförbudet och samarbete mellan myndigheter

Promemorians bedömning: Kapitaltäckningsdirektivets nya regler som innebär att Finansinspektionen ska kunna besluta om administrativa åtgärder och sanktioner mot en fysisk eller juridisk person för samma överträdelse som denne har ålagts straffrättsliga sanktioner tillgodoses genom gällande rätt, dock med den begränsning av det som följer av dubbelbestraffningsförbudet.

Direktivets nya regler som innebär att Finansinspektionen inom ramen för ingripanden ska samarbeta och utbyta information med andra behöriga myndigheter tillgodoses genom gällande rätt.

Direktivets nya regel om att rättsliga myndigheter och behöriga myndigheter ska informeras om förfaranden mot samma fysiska eller juridiska person avseende samma handling för att undvika risk för dubbelbestraffning tillgodoses genom gällande rätt.

Skälen för promemorians bedömning: I kapitaltäckningsdirektivet finns regler om tillämpning av sanktioner. Vid beslut om ingripande eller

sanktion ska behöriga myndigheter beakta alla relevanta omständigheter, bl.a. överträdelsens svårighetsgrad och varaktighet, omfattning av vinster till följd av överträdelser och tidigare överträdelser (artikel 70).

Enligt nya regler i kapitaltäckningsdirektivet ska behöriga myndigheter under vissa förutsättningar få besluta om ingripanden och sanktioner för en överträdelse även om överträdelsen redan har lett till straffrättsliga påföljder för den ansvarige fysiska eller juridiska personen (artikel 70.3). Vid beslut om ingripande och sanktion ska den behöriga myndigheten enligt en ny regel även beakta om överträdelsen redan har lett till straffrättsliga påföljder för en ansvarig fysisk eller juridisk person (artikel 70.1 i). Behöriga myndigheter och straffrättsliga myndigheter ska informera varandra om förfaranden som inleds för att undvika risk för dubbelbestraffning (artikel 70.4). Vidare ska behöriga myndigheter samarbeta med varandra så att ingripanden och sanktioner får avsett resultat. I gränsöverskridande ärenden ska de samordna sina åtgärder för att minska risken för dubbelbestraffning (artikel 70.2). Eba ska senast den 18 juli 2029 lägga fram en rapport över tillämpning av ingripanden och sanktioner och om samarbete och utbyte av information mellan behöriga myndigheter i gränsöverskridande situationer och om ingripanden och sanktioner (artikel 70.5).

Som redogörs för i avsnitt 11.6.1 finns ett förbud mot dubbelprövning i Europakonventionens sjunde tilläggsprotokoll, vilket gäller som lag i Sverige, och EU:s rättighetsstadga. Hur de nya reglerna i kapitaltäckningsdirektivet förhåller sig till dubbelbestraffningsförbudet framgår inte.

Frågan om hur sanktioner enligt kapitaltäckningsdirektivet förhåller sig till svenska straffrättsliga bestämmelser och förbudet mot dubbel lagföring och straff behandlades vid genomförandet av kapitaltäckningsdirektivets regler om sanktioner mot fysiska personer (se prop. 2014/15:57). Det lyftes då fram att det kan finnas situationer där en fysisk person påförs en administrativ sanktion till följd av att denne åsidosatt vissa bestämmelser i 15 kap. 1 a § LBF också skulle kunna lagföras för brott. Det ansågs inte finnas behov av att införa några särskilda regler för handläggningen. I stället måste de befintliga reglerna om förbudet beaktas vid handläggningen av varje enskilt ärende med utgångspunkt i ärendets särskilda omständigheter (samma prop. s. 51–52).

I Sverige finns det inte några parallella förfaranden för prövning av de överträdelser som ska kunna leda till ingripande av Finansinspektionen och straffrättsliga förfaranden. De nya reglerna i kapitaltäckningsdirektivet som innebär att Finansinspektionen ska kunna påföra en fysisk eller juridisk person administrativa åtgärder och sanktioner för samma överträdelse som denne har ålagts straffrättsliga sanktioner gäller redan, dock med begränsning av dubbelprövningsförbudet.

De nya kraven i direktivet om att det ska finnas mekanismer för att behöriga myndigheter och rättsliga myndigheter ska få information om förfaranden som har inletts mot en fysisk eller juridisk person för att undvika risk för dubbelbestraffning motsvarar kravet på samverkan mellan myndigheter i förvaltningslagen. Kraven tillgodoses därmed genom gällande rätt (8 § förvaltningslagen).

Finansinspektionen ska även, i den utsträckning som följer av Sveriges medlemskap i Europeiska unionen, i sin tillsynsverksamhet samarbeta och utbyta information med bl.a. andra behöriga myndigheter (13 kap. 6 a §

LBF och 6 kap. 3 § tillsynslagen). Kraven i direktivet v på informationsutbyte och samarbete mellan behöriga myndigheter i gränsöverskridande situationer, tillgodoses därmed genom gällande rätt.

I artiklarna 6 och 117 i direktivet finns generella regler om krav på samarbete mellan behöriga myndigheter. Det framgår inte hur det nya kravet på samarbete mellan behöriga myndigheter för att förhindra dubbelbestraffning i artikel 70.2 förhåller sig till de generella kraven. Den nya regeln får därför ses som ett exempel på det samarbetskrav som redan gäller. Reglerna om samarbete har genomförts i svensk rätt och Finansinspektionen ska, i den utsträckning som följer av Sveriges medlemskap i Europeiska unionen, i sin tillsynsverksamhet samarbeta och utbyta information med andra behöriga myndigheter, Eba, ECB m.fl. (13 kap. 6 a § LBF och 6 kap. 3 § tillsynslagen som genomför artiklarna 6 och 117 i direktivet). Det nya kravet i artikel 70.2 på samarbete i fråga om ingripanden och sanktioner tillgodoses därmed genom gällande rätt.

12 Offentliggörande

Promemorians bedömning: Kapitaltäckningsdirektivets nya regler om offentliggörande tillgodoses genom gällande rätt.

Skälen för promemorians bedömning: Kraven på offentliggörande av information enligt kapitaltäckningsregelverket anges i del åtta i tillsynsförordningen. I kapitaltäckningsdirektivet finns därutöver vissa särskilda krav på offentliggörande (artikel 106).

Enligt nya bestämmelser i tillsynsförordningen görs bl.a. Eba till en hubb för offentliggörande av viss information. I kapitaltäckningsdirektivet införs nya regler som huvudsakligen anpassar de särskilda kraven på offentliggörande i direktivet till den nya ordningen (artikel 106.1).

Enligt gällande svensk rätt får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddela föreskrifter som kompletterar tillsynsförordningens bestämmelser om offentliggörande av information och tillsynsrapportering (10 kap. 1 § 1 tillsynslagen). Svensk rätt uppfyller därmed de nya kraven i kapitaltäckningsdirektivet om offentliggörande.

13 Sekretess och uppgiftslämnande till Skatteverket

Promemorians bedömning: Kapitaltäckningsdirektivets nya regler om att tystnadsplikten hos den behöriga myndigheten för att lämna förtrolig information inte ska hindra myndigheten från att lämna förtrolig information som omfattas av skatterättslig lagstiftning till Skatteverket tillgodoses genom gällande rätt.

Skälen för promemorians bedömning: I kapitaltäckningsdirektivet finns regler om utbyte av information och om tystnadsplikt och användning av förtrolig information (artiklarna 53–61).

Enligt nya regler i kapitaltäckningsdirektivet utvidgas undantaget från tystnadsplikt för den behöriga myndigheten att lämna förtrolig information. Ändringen innebär att tystnadsplikten inte ska hindra den behöriga myndigheten från att lämna förtroliga uppgifter som omfattas av skatterättslig lagstiftning till skattemyndigheten i samma medlemsstat. Om den behöriga myndigheten har fått uppgifterna från en behörig myndighet i en annan medlemsstat ska uppgifterna få lämnas till skattemyndigheten bara om den utländska behöriga myndigheten har lämnat sitt medgivande (artiklarna 53.1 andra stycket och 56 fjärde stycket).

Enligt svensk rätt gäller sekretess hos Finansinspektionen i tillsynsverksamheten för – såvitt nu är av intresse –uppgift om affärs- eller driftförhållanden hos den som tillsynsverksamheten avser, om det kan antas att denne lider skada om uppgiften röjs, och för uppgift om ekonomiska eller personliga förhållanden för annan som har trätt i affärsförbindelse eller liknande förbindelse med den som myndighetens verksamhet avser (30 kap. 4 § OSL).

Hos Skatteverket gäller sekretess i verksamhet som bl.a. avser bestämmande av skatt eller fastställande av underlag för bestämmande av skatt för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden (27 kap. 1 § OSL).

Enligt svensk rätt gäller sekretessen också mellan myndigheterna (8 kap. 1 § OSL). Samtidigt kan det finnas behov av att utbyta sekretessbelagda uppgifter mellan myndigheter. I offentlighets- och sekretesslagen finns därför sekretessbrytande bestämmelser av olika slag. Enligt generalklausulen i 10 kap. 27 § OSL får sekretessbelagda uppgifter lämnas till en myndighet, om det är uppenbart att intresset av att uppgiften lämnas har företräde framför det intresse som sekretessen ska skydda.

Det är oklart vilka uppgifter i Finansinspektionens tillsynsverksamhet som ”omfattas av skatterättslig lagstiftning” i svensk rätt eller vilket behov av utbyte av dessa uppgifter som finns mellan myndigheterna. Oavsett hur det förhåller sig med det, utgör svensk rätt inte hinder mot att Finansinspektionen lämnar sekretessbelagda uppgifter till Skatteverket.

14 Finansinspektionen

14.1 Oberoende

Promemorians bedömning: Kraven på att Finansinspektionen, inbegripet myndighetens styrelse och arbets- eller uppdragstagare vid myndigheten, ska vara oberoende från andra offentliga eller privata organ och att myndigheten ska finansieras på ett sådant sätt att det inte påverkar dess oberoende tillgodoses genom gällande rätt. Detsamma gäller kraven om offentliggörande av myndighetens mål.

Skälen för promemorians bedömning: I kapitaltäckningsdirektivet finns krav på att behöriga myndigheter ska ha den sakkunskap, de resurser, den operativa kapacitet, de befogenheter och det oberoende som krävs för att utföra de av direktivet och tillsynsförordningen föreskrivna tillsyns-, gransknings- och sanktionsfunktionerna (artikel 4.4).

Enligt nya regler i kapitaltäckningsdirektivet ställs krav på att behöriga myndigheter, inbegripet ledamöter i myndighetens styrande organ och dess anställda, ska utöva sina tillsynsbefogenheter oberoende och objektivt utan att söka eller ta emot instruktioner från övervakade företag, från regeringen eller ett unionsorgan eller från något annat offentligt eller privat organ. Vidare ska de behöriga myndigheternas styrande organ vara funktionellt oberoende av andra offentliga och privata organ. Målen för de behöriga myndigheternas verksamhet ska offentliggöras och myndigheterna ska ansvara för att de fullgör sina uppgifter i förhållande till dessa mål. Myndigheten ska finansieras på ett sådant sätt att det inte påverkar dess oberoende. De nya reglerna ska inte hindra möjligheten att utkräva offentligt och demokratiskt ansvar av myndigheten och heller inte påverka myndighetens delaktighet i internationella och europeiska system för finansiell tillsyn (artikel 4a.1–4a.3).

Finansinspektionen är en myndighet under regeringen. Regeringen kan styra Finansinspektionens verksamhet bara genom förordning, regleringsbrev eller särskilda uppdrag (jfr myndighetsförordningen [2007:515], förordningen med instruktion för Finansinspektionen och regleringsbrevet för budgetåret 2025). Finansinspektionen finansieras genom anslag som riksdagen beslutar i statens budget (se prop. 2013/14:228 s. 193–194).

Bestämmelser om förvaltningens självständighet finns i regeringsformen. Ingen myndighet, inte heller riksdagen eller en kommuns beslutande organ, får bestämma hur en förvaltningsmyndighet i ett särskilt fall ska besluta i ett ärende som rör myndighetsutövning mot en enskild eller mot en kommun eller som rör tillämpningen av lag (12 kap. 2 §).

En myndighet får endast vidta åtgärder som har stöd i rättsordningen och den ska i sin verksamhet beakta allas likhet inför lagen samt iaktta saklighet och opartiskhet (1 kap. 9 § regeringsformen och 5 § förvaltningslagen).

Det finns också bestämmelser om förbud mot bisysslor för arbets- och uppdragstagare i Finansinspektionen (se avsnitt 14.4).

Finansinspektionens verksamhet regleras i ett stort antal författningar, inbegripet förordningen med instruktion för Finansinspektionen där målen för myndighetens verksamhet anges. I det regleringsbrev för myndigheten som regeringen beslutar för varje budgetår anges vilka uppdrag som Finansinspektionen ska utföra under det kommande året (jfr t.ex. regleringsbrevet för budgetåret 2025).

Myndighetens ledning ansvarar inför regeringen för verksamheten och ska se till att den bedrivs effektivt och enligt gällande rätt och de förpliktelser som följer av Sveriges medlemskap i EU och att myndigheten redovisar sin verksamhet på ett tillförlitligt och rättvisande sätt. En myndighetsledning ska också säkerställa att den med rimlig säkerhet fullgör sina uppgifter och uppnår verksamhetens mål (3 § myndighetsförordningen och förordningen [2007:603] om intern styrning och kontroll).

Finansinspektionen redovisar sin ekonomi samt hur myndigheten arbetat för att nå sina mål en gång per år i årsredovisningen. Myndighetens uppdrag redovisas genom särskilda rapporter till regeringen.

De nya reglerna i kapitaltäckningsdirektivet får uppfattas som ett förtydligande. Kraven i direktivet tillgodoses genom gällande svensk rätt.

14.2 Styrelsen

Promemorians bedömning: Kapitaltäckningsdirektivets krav på att en styrelseledamot i en behörig myndighet ska få vara det som längst i 14 år bör regleras i föreskrifter på lägre nivå än lag.

Direktivets krav på vilka som ska anses vara ledamöter i den behöriga myndighetens styrande organ vid tillämpning av bestämmelserna om myndighetens oberoende motsvarar Finansinspektionens styrelse.

Det finns redan möjlighet att befria en styrelseledamot som inte uppfyller kriterierna för utnämning eller som har dömts för ett allvarligt brott från sitt uppdrag.

Direktivets krav på att skäl för entledigande av en styrelseledamot ska kunna bli föremål för granskning omfattas redan av gällande rätt.

Skälen för promemorians bedömning

De nya reglerna

Enligt nya regler i kapitaltäckningsdirektivet ska ledamöter i behöriga myndigheters styrande organ utses på grundval av objektiva, öppna och publicerade kriterier och kunna avsättas om de inte längre uppfyller kriterierna för utnämning eller om de döms för allvarlig brottslighet. Skälen för ett avsättande ska offentliggöras om inte personen som avsätts motsätter sig ett offentliggörande.

Ledamöterna får tjänstgöra i det styrande organet som längst i 14 år. Med ledamöter i det styrande organet avses personer som ingår i myndighetens gemensamma beslutsfattande organ på högsta nivå och som har befogenhet att utöva verkställande funktioner i den dagliga ledingen avseende tillsyn (artikel 4a.1 och 4a.2).

Finansinspektionens styrelse motsvarar det styrande organet

Finansinspektionen leds av en styrelse med ansvar för myndighetens verksamhet. Styrelsen beslutar i principiella frågor och i frågor som i övrigt är av större vikt, exempelvis nya regler, sanktioner och planering av inspektionens verksamhet. Generaldirektören är myndighetschef och ansvarar för och leder den löpande verksamheten enligt styrelsens direktiv och riktlinjer. Generaldirektören ingår i styrelsen (3, 4, 10 och 13 §§ myndighetsförordningen och 8, 12 och 13 §§ förordningen med instruktion för Finansinspektionen).

Finansinspektionens styrelse, inbegripet generaldirektören, motsvarar därmed den behöriga myndighetens styrande organ vid tillämpning av artikel 4a i kapitaltäckningsdirektivet.

Tillsättning och entledigande av styrelseledamöter.

Regeringen, eller den myndighet som regeringen bestämmer, anställer arbetstagare vid förvaltningsmyndigheter som lyder under regeringen (utnämningsmakten). Vid beslut om statliga anställningar ska avseende fästas endast vid sakliga grunder, såsom förtjänst och skicklighet (12 kap. 5 § regeringsformen och 4 § lagen [1994:260] om offentlig anställning).

Finansinspektionen är en myndighet under regeringen (Finansdepartementet). Finansdepartementet bereder därför frågor om tillsättning och entledigande av generaldirektör och övriga styrelseledamöter. Det sker enligt interna processer som innebär att bl.a. en kravprofil ska tas fram inför en rekrytering av generaldirektör och övriga styrelseledamöter. Vid rekrytering av generaldirektör tas även en annons fram som publiceras på bl.a. regeringens webbplats. Vilken kompetens som behövs bestäms utifrån styrelses samlade kompetensprofil och en bedömning av framtida behov och kan därför variera över tid. Annonsen för ny generaldirektör diarieförs liksom ansökningar i ärendet som kommer in till departementet. Dessa är allmänna handlingar som var och en kan begära att ta del av (prop. 2009/10:56). Sekretess gäller dock i vissa fall i ärenden om anställning av myndighetschef vid en förvaltningsmyndighet under regeringen om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde lider men (39 kap. 5 b§ OSL). Det finns därmed redan ett förfarande som säkerställer att tillsättandet sker enligt objektiva, öppna och publicerade kriterier. Direktivets krav tillgodoses därmed genom gällande rätt och praxis.

Regeringens utnämningsmakt innebär att regeringen har rätt att entlediga en styrelseledamot, även om den tid för vilken ledamoten är förordnad inte har gått ut. Om en ledamot själv vill bli entledigad innan tiden för förordnandet har gått ut ska detta anmälas till Finansdepartement, som bereder frågan. Regeringen fattar därefter ett beslut om entledigande. Det finns således redan möjlighet att entlediga en styrelseledamot som inte uppfyller kriterierna för utnämning eller som har dömts för ett allvarligt brott.

Regeringens beslut att entlediga en ledamot i Finansinspektionens styrelse offentliggörs, men beslutet innehåller inga skäl för entledigandet. Att offentliggöra skäl för entledigande kan stå i konflikt med bestämmelser om förtal (5 kap. 1 och 2 §§ brottsbalken). Riksdagen kontrollerar dock regeringens arbete genom konstitutionsutskottet. Utskottet ska granska statsrådens tjänsteutövning och regeringsärendenas handläggning. Utskottet har rätt att för granskningen få ut protokollen över beslut i regeringsärenden, handlingar som hör till dessa ärenden samt regeringens övriga handlingar som utskottet finner nödvändiga för sin granskning. Utskottets granskning kan ytterst leda till en misstroendeförklaring mot statsrådet eller beslut om att väcka åtal om statsrådet grovt åsidosatt sin tjänsteplikt (13 kap. 1, 3 och 4 §§ regeringsformen). Kapitaltäckningsdirektivets krav på att skäl för entledigande ska offentliggöras syftar till öka insynen och möjlighet till granskning vid entledigande för att stärka den behöriga myndighetens oberoende. Riksdagens granskning av regeringens arbete innebär en sådan möjlighet till insyn och kontroll som avses i direktivet.

Kapitaltäckningsdirektivets krav på att skäl för entledigande av en styrelseledamot ska kunna bli föremål för granskning tillgodoses därmed genom gällande rätt.

Tidsbegränsning av uppdrag som styrelseledamot

Regeringen utser Finansinspektionens generaldirektör och övriga ledamöter i myndighetens styrelse för en bestämd tid. Tidens längd, möjligheten till omförordnande eller längsta tid för anställningen eller uppdraget är dock inte reglerad. En generaldirektör förordnas ofta på sex år, med möjlighet till förlängning vid två tillfällen om vardera tre år (22 § myndighetsförordningen).

För att genomföra den nya regeln i kapitaltäckningsdirektivet om tidsbegränsning för styrelseuppdrag bör det införas en bestämmelse om att en ledamot i Finansinspektionens styrelse inte får vara det längre tid än högst 14 år. Bestämmelsen bör tas in i föreskrifter på lägre nivå än lag.

Kommissionen har gett uttryck för att tidsbegränsningen om maximalt 14 år ska tillämpas på utnämningar som sker efter ikraftträdandet. En ledamot i Finansinspektionens styrelse som har utsetts före ikraftträdandet bör därför få kvarstå som ledamot under den tid som han eller hon har utsetts för och få utses på nytt som längst i 14 år.

14.3 Karens

14.3.1 De nya reglerna i kapitaltäckningsdirektivet

Enligt nya regler i kapitaltäckningsdirektivet ska personer i behöriga myndigheters styrande organ och vissa anställda omfattas av karens under en viss tid. Med karens avses att dessa personer inte får påbörja ett nytt uppdrag eller anställning i ett kreditinstitut som de utövat tillsyn över eller deltagit i beslutsfattande för, inbegripet institutets direkta eller indirekta moderföretag, dotterföretag eller anknutna företag, liksom för underleverantörer till sådana företag och företag som bedriver lobbyverksamhet eller påverkansarbete inom frågor som ledamoten eller den anställde ansvarade för under sitt uppdrag eller anställning. Karens får även tillämpas vid övergång till ett företag som är konkurrent till ett institut som styrelseledamoten eller den anställde har utövat tillsyn över eller deltagit i beslutsfattande för, inbegripet institutets direkta eller indirekta moderföretag, dotterföretag eller anknutna företag (artikel 4a.3 och 4a.4).

För en person i den behöriga myndighetens styrande organ ska karenstiden vara minst 12 månader vid övergång till ett företag som personen utövat tillsyn över eller deltagit i beslutsfattande för, inbegripet institutets direkta eller indirekta moderföretag, dotterföretag eller anknutna företag, liksom för underleverantörer till sådana företag. För anställda ska minimitiden för karens vara sex månader för att gå till dessa företag. Om det med hänsyn till storleken på arbetsmarknaden i en medlemsstat eller nationella bestämmelser om grundläggande rättigheter och arbetsrätt finns skäl att ha en kortare karens för anställda, får minimitiden vara tre månader. Vid övergång till ett företag som bedriver påverkansarbete inom myndighetetens område ska karensen vara minst tre månader både för personer i

det styrande organet och för anställda. Vid övergång till ett företag som är konkurrent till ett institut som personen utövat tillsyn över eller deltagit i beslutsfattande för, inbegripet institutets direkta eller indirekta moderföretag, dotterföretag eller anknutna företag, ska karenstiden vara sex månader för personer i myndighetens styrande organ och tre månader för anställda (artikel 4a.4 och 4a.5).

Karenstiden ska börja löpa när en person inte längre deltar i tillsyn och beslutsfattande avseende företag som omfattas av bestämmelserna om karens. Under karenstiden ska personen inte ha tillgång till konfidentiell eller känslig information. De som omfattas av karens ska ha rätt till lämplig ersättning för den begränsning karensen innebär (artikel 4a.4 och 4a.6).

14.3.2 Befattningshavare som i dag omfattas av övergångsrestriktioner

För bl.a. statsråd och statssekreterare, riksrevisorn och riksrevisionsdirektören samt Riksbankens direktionsledamöter finns bestämmelser om övergångsrestriktioner vid övergång till vissa andra verksamheter (lagen [2018:676] om restriktioner vid statsråds och statssekreterares övergång till annan än statlig verksamhet (kallad restriktionslagen), lagen [2020:537] om restriktioner vid en riksrevisors och en riksrevisionsdirektörs övergång till annan verksamhet och 7 kap. 13 § lagen [2022:1568] om Sveriges riksbank).

För statsråd, statssekreterare, riksrevisor och riksrevisionsdirektören gäller anmälningsplikt vid övergång till annan än statlig verksamhet. Nämnden för statsråds och vissa andra befattningshavares övergångsrestriktioner (karensnämnden) prövar om restriktioner ska meddelas och fattar beslut om ersättning.

14.3.3 Tidigare utredning

I juni 2022 gav regeringen en särskild utredare i uppdrag att lämna förslag om restriktioner vid övergång från offentlig till annan verksamhet. Utredningen redovisade sitt uppdrag i augusti 2023 i betänkandet Övergångsrestriktioner – ökat förtroende för offentlig verksamhet (SOU 2023:45). I betänkandet lämnas bl.a. ett förslag till lag om övergångsrestriktioner vid vissa befattningshavares övergång till annan än offentlig verksamhet. Lagen föreslås omfatta statsråd, statssekreterare, myndighetschefer och anställda vid förvaltningsmyndighet (1 och 2 §§) och innehåller bestämmelser om bl.a. anmälningsskyldighet vid övergång till annan än offentlig verksamhet (5–9 §§), övergångsrestriktioner (10–15 §§), rätt till ersättning (16–18 §§) och möjlighet till omprövning och överklagande (21–23 §§). Syftet med bestämmelserna är att stärka förtroendet för det allmänna genom att förebygga att intressekonflikter uppstår. Betänkandet har remitterats och remisstiden gick ut i februari 2024. Frågan bereds inom Regeringskansliet.

14.3.4 Finansinspektionens interna rutiner och kollektivavtal

Finansinspektionen har interna rutiner för att motverka intressekonflikter när en arbetstagare vid myndigheten avslutar sin anställning. Enligt dessa rutiner kan Finansinspektionen besluta om karens och behörighetsnivå om arbetstagaren efter uppsägningstiden ska påbörja en ny anställning i ett företag som står under myndighetens tillsyn eller om det av någon annan anledning behövs för att upprätthålla förtroendet för inspektionen och minska risken för jäv. I bedömningen tas hänsyn till vilket ansvar, mandat och inflytande arbetstagaren har hos Finansinspektionen och vad arbetstagaren kommer att få för arbetsuppgifter på den nya arbetsplatsen. Hänsyn tas också till eventuell förtroendeskada som arbetstagaren kan orsaka Finansinspektionen om personen behåller sina ordinarie arbetsuppgifter under uppsägningstiden. Beslut om karens för verksamhetsområdeschef eller stabschef fattas av generaldirektören. Beslut om karens för övriga arbetstagare fattas av verksamhetsområdeschefen eller stabschefen, i samråd med den anställdes närmaste chef (se Finansinspektionen [2022], Rutin för karantän vid uppsägning, dnr 22-30458, SOU 2023:45 s. 185–186).

Finansinspektionen har yttrat sig över betänkandet Övergångsrestriktioner – ökat förtroende för offentlig verksamhet och framför i sitt remissvar att inspektionen tillstyrker förslaget om att en myndighetschef med ordinarie anställning under regeringen ska omfattas av regler om övergångsrestriktioner men avstyrker en generell sådan reglering för arbetstagare i offentlig verksamhet. Inspektionen har framfört att myndighetens interna rutiner fungerar mycket väl. För att ytterligare minska risken för intressekonflikter tillämpar inspektionen förlängd uppsägningstid. För arbetstagare är uppsägningstiden tre månader och för chefer i inspektionens ledningsgrupp är uppsägningstiden sex månader. Genom den förlängda uppsägningstiden kan karensen vara längre än vad som annars skulle vara möjligt. Enligt inspektionen räcker dessa uppsägningstider till för att uppnå syftet med de av utredningen föreslagna bestämmelserna men att utredningens förslag har fördelen att det ger inspektionen möjlighet att besluta om övergångsrestriktioner vid en provanställning eller ett avskedande, vilket inte är möjligt i dag (se Fi2023/02375).

Uppsägningstid för anställda i Finansinspektionen regleras i kollektivavtal. En anställd som säger upp sig har en månads uppsägningstid om anställningen varat kortare än ett år och två månader om anställningen varat längre än ett år. Vid uppsägning från arbetsgivarens sida är uppsägningstiden en månad om anställningen varat högst ett år och tre månader om anställningen varat mer än ett år. För anställda chefer med personalansvar är uppsägningstiden tre månader om chefen arbetat längre än sex månader och säger upp sig. Vid uppsägning från arbetsgivarens sida är uppsägningstiden en månad om anställningen varat högst ett år och tre månader om anställningen varat mer än ett år. För anställda chefer med anställning tills vidare (chefer som ingår i Finansinspektionens ledningsgrupp) gäller en ömsesidig uppsägningstid av sex månader (Villkorsavtal mellan Arbetsgivarverket och OFR/S,P,O, Villkorsavtal-T mellan

Arbetsgivarverket och Saco-S, Lokalt kollektivavtal om uppsägningstider för vissa chefer, FI dnr 21-8540 och Chefsavtalet).

14.3.5 En ny lag

Promemorians förslag: Det ska införas en ny lag om karens för vissa befattningshavare i Finansinspektionen vid övergång till annan verksamhet.

Karens ska avse att en person inte ska få påbörja en ny anställning eller ett nytt uppdrag i vissa företag eller organisationer.

De personen som ska omfattas av bestämmelserna är

1. generaldirektören och andra styrelseledamöter, och
2. övriga arbets- och uppdragstagare som deltar i tillsynsverksamheten.

Skälen för promemorians förslag

Rättslig reglering

Enligt nya regler i kapitaltäckningsdirektivet ska personer i behöriga myndigheters styrande organ och vissa anställda omfattas av karens under en viss tid. Med karens avses att dessa personer under viss tid inte får påbörja ett nytt uppdrag eller anställning i vissa företag, bl.a. sådana där de har medverkat direkt i tillsynen respektive beslutsfattande (artikel 4a.3 första stycket b).

Det finns inga svenska bestämmelser om karens för Finansinspektionens styrelseledamöter och arbets- eller uppdragstagare. För att genomföra ändringarna i kapitaltäckningsdirektivet i detta avseende bör motsvarande bestämmelser därför införas i en ny lag.

Ledamöter i det styrande organet som omfattas

I en ny regel i kapitaltäckningsdirektivet anges att vid tillämpning av reglerna om behöriga myndigheters oberoende, ska medlemmar i myndighetens ledningsorgan avse fysiska personer som ingår i myndighetens högsta kollektiva beslutsfattande organ och som har befogenhet att utöva verkställande funktioner avseende den dagliga ledningen av myndighetens tillsynsfunktion, exklusive guvernörer för nationella centralbanker (artikel 4a.1).

Finansinspektionen leds av en styrelse med ansvar för myndighetens verksamhet. Styrelsen beslutar i principiella frågor och i frågor som i övrigt är av större vikt, exempelvis nya regler, sanktioner och planering av inspektionens verksamhet. Generaldirektören är myndighetschef och ansvarar för och leder den löpande verksamheten enligt styrelsens direktiv och riktlinjer. Generaldirektören ingår i styrelsen (3, 4, 10 och 13 §§ myndighetsförordningen och 8, 12 och 13 §§ förordningen med instruktion för Finansinspektionen).

Eftersom det är Finansinspektionens styrelse som fattar beslut i viktigare frågor om tillsynsverksamheten, motsvarar den behöriga myndighetens styrande organ vid tillämpning av artikel 4a i direktivet därmed Finansinspektionens generaldirektör och andra styrelseledamöter.

Övriga arbets- och uppdragstagare som omfattas

Finansinspektionen har organiserat sin tillsynsverksamhet i flera verksamhetsområden, bl.a. bank, betalningar och marknad, samt i staber med stödfunktioner inom bl.a. juridik. Arbets- eller uppdragstagare i flera verksamhetsområden eller i en stab kan därför vara involverade i tillsynsverksamheten. Dessa personer bör därför omfattas av karens.

När Finansinspektionen anställer en arbetstagare fattas ett förvaltningsbeslut om anställning. Myndigheten ingår också ett civilrättsligt anställningsavtal där villkoren för anställningen framgår. En arbetsgivare ska lämna skriftlig information till en arbetstagare om alla villkor som är av väsentlig betydelse för anställningsförhållandet. Det gäller bl.a. information om arbetsuppgifter och vilka bestämmelser som arbetsgivaren och arbetstagaren ska följa när någon av dem vill avsluta anställningsförhållandet (6 c § lagen [1982:80] om anställningsskydd).

Att en arbetstagare kan omfattas av bestämmelser om karens efter avslutad anställning innebär en begränsning för arbetstagarens möjlighet att påbörja en ny anställning eller ett nytt uppdrag och är därför av sådan väsentlig betydelse för ett anställningsförhållande att Finansinspektionen ska lämna skriftlig information om det. Vid anställning av en arbetstagare som kan komma att delta i tillsynsverksamheten bör villkor om eventuell karens därför framgå redan av anställningsavtalet. Direktivet medger ingen övergångsreglering. Den nya lagen tillämpas första gången på generaldirektören och andra styrelseledamöter, och övriga arbets- och uppdragstagare som deltar i tillsynsverksamheten när lagen träder i kraft.

Även uppdragstagare vid inspektionen kan delta i tillsynsarbetet och bör därför också omfattas av bestämmelser om karens. Det bör framgå av uppdragsavtalet.

En myndighetschef ska ha en ställföreträdare som tjänstgör i chefens ställe när han eller hon inte är i tjänst t.ex. vid semester eller sjukdom (24 § myndighetsförordningen). Om den ordinarie chefen slutat och rekryteringen av efterträdare inte har slutförts vid avgångstillfället beslutar regeringen om en vikarierande myndighetschef tills vidare, dock längst till dess att en ordinarie chef har rekryterats. Även den som har agerat generaldirektör för Finansinspektionen som ställföreträdande eller vikarierande generaldirektör för Finansinspektionen bör omfattas av karens. I Finansinspektionen är den ställföreträdande generaldirektören ofta någon av de chefer som ingår i myndighetens ledningsgrupp. Till vikarierande myndighetschef väljs oftast någon bland den befintliga personalen på myndigheten i fråga. Dessa bör därför omfattas av karens.

14.3.6 Övergång till ny anställning eller nytt uppdrag som bör omfattas av karens

Promemorians förslag: Generaldirektören och andra styrelseledamöter, och övriga arbets- och uppdragstagare som deltar i tillsynsverksamheten ska omfattas av karens vid övergång till en ny anställning eller ett nytt uppdrag i

1. ett företag som står under tillsyn av Finansinspektionen,
2. ett utländskt företag som

a) bedriver verksamhet i Sverige, och
b) i hemlandet står under motsvarande tillsyn av en myndighet eller ett annat behörigt organ som de företag som avses i 1,
3. ett finansiellt holdingföretag, ett blandat finansiellt holdingföretag eller ett värdepappersinriktat holdingföretag,
4. ett företag som till ett företag som avses i 1 eller 2 tillhandahåller tjänster som är av betydelse för den finansiella verksamheten, eller
5. en intresseorganisation på finansmarknadsområdet.

När det gäller sådana övriga arbets- och uppdragstagare som deltar i tillsynsverksamheten ska det förutsättas för karens att arbets- eller uppdragstagaren inom ramen för sin anställning eller sitt uppdrag har förvärvat sådan information eller kunskap som gör att det, om personen påbörjar den nya anställningen eller det nya uppdraget, finns en risk för
– ekonomisk skada för Finansinspektionen,
– otillbörlig fördel för någon enskild, eller
– att allmänhetens förtroende för Finansinspektionen skadas.

Skälen för promemorians förslag

De nya reglerna i kapitaltäckningsdirektivet

Enligt nya regler i kapitaltäckningsdirektivet ska övergång till följande företag omfattas av karens: ett kreditinstitut som ledamoten i det styrande organet eller den anställde utövat tillsyn över eller deltagit i beslutsfattande för, inbegripet institutets direkta eller indirekta moderföretag, dotterföretag eller anknutna företag, liksom underleverantörer till sådana företag och företag som bedriver lobbyverksamhet eller påverkansarbete inom frågor som ledamoten eller den anställde ansvarade för under sitt uppdrag eller anställning. Karens får även tillämpas vid övergång till ett företag som är konkurrent till ett institut som styrelseledamoten eller den anställde har utövat tillsyn över eller deltagit i beslutsfattande, inbegripet institutets direkta eller indirekta moderföretag, dotterföretag eller anknutna företag (artikel 4a.3 och 4a.4).

Företag och organisationer som ska omfattas

Finansinspektionens interna rutiner om karens omfattar övergång till alla företag som står under myndighetens tillsyn. De företag som står under tillsyn är bl.a. banker, betaltjänstföretag, företag som verkar inom börs och clearing, fondbolag, försäkringsföretag, försäkringsförmedlare, hypoteksinstitut, konsumentkreditinstitut, kreditmarknadsföretag, utgivare av elektroniska pengar och värdepappersbolag. I betänkandet Övergångsrestriktioner – ökat förtroende för offentlig verksamhet föreslås att alla övergångar från en förvaltningsmyndighet till privat verksamhet ska kunna bli föremål för övergångsrestriktioner, bl.a. karens.

Syftet med reglerna i kapitaltäckningsdirektivet är att minska risken för intressekonflikter och stärka de behöriga myndigheternas oberoende. Det är också viktigt att upprätthålla allmänhetens förtroende för dessa myndigheter. Om karens skulle gälla bara för övergångar till de företag som direktivet ställer krav på skulle en övergång till t.ex. ett försäkringsföretag omfattas av karens om företaget ingår i samma koncern som en

bank som en arbets- eller uppdragstagare har utövat tillsyn över. Däremot skulle en övergång till ett försäkringsföretag som en arbets- eller uppdragstagare har deltagit i tillsynen över inte omfattas av karens om försäkringsföretaget inte ingår i samma koncern som en bank. I likhet med det som redan gäller enligt Finansinspektionens interna rutiner, bör kravet på karens därför omfatta övergångar till alla företag som står under Finansinspektionens tillsyn men också utländska företag som har tillstånd för sådan verksamhet i sitt hemland och bedriver verksamhet i Sverige. Karens bör också gälla vid övergång till företag som tillhandahåller tjänster som är av betydelse för den finansiella verksamheten hos dessa företag.

För att genomföra direktivets krav på karens vid övergång till övriga företag och aktörer bör karens också gälla vid övergång till ett finansiellt holdingföretag, ett blandat finansiellt holdingföretag och ett värdepappersinriktat holdingföretag. Slutligen bör karens även omfatta en övergång till en intresseorganisation på finansmarknadsområdet. Med intresseorganisationer avses ett sådant företag eller organisation som bedriver påverkansarbete inom Finansinspektionens tillsynsområde, t.ex. en branschorganisation.

Övergångar som ska omfattas

Enligt de nya reglera i kapitaltäckningsdirektivet ska karens komma i fråga för åtminstone personer i de behöriga myndigheternas styrande organ och anställda som har varit direkt involverade i tillsynsarbetet. Karensen ska vara proportionell i förhållande till vilken roll och vilket ansvar personen har.

Finansinspektionens styrelse fattar beslut i viktigare frågor om tillsynsverksamheten. Generaldirektören och andra styrelseledamöter bör därför alltid omfattas av karens vid övergång till ett sådant företag eller organisation som omfattas av karens.

Arbets- och uppdragstagare som arbetar inom Finansinspektionens tillsynsverksamhet har varierande uppgifter och ansvar. Det är dock inte alla övergångar till de företag som omfattas som innebär en risk för intressekonflikt eller att allmänhetens förtroende för myndigheten skulle kunna skadas. Karens bör därför inte gälla vid alla övergångar. Det bör i stället göras en bedömning i det enskilda fallet om en övergång till ett sådant företag eller en sådan organisation som omfattas ska medföra karens. När det gäller arbets- eller uppdragstagare som deltar i tillsynsverksamheten bör karens därför förutsätta att arbets- eller uppdragstagaren inom ramen för sin anställning eller sitt uppdrag har förvärvat sådan information eller kunskap som innebär att det, om personen påbörjar den nya anställningen eller det nya uppdraget, finns en risk för ekonomisk skada för Finansinspektionen, otillbörlig fördel för någon enskild, eller att allmänhetens förtroende för Finansinspektionen skadas.

14.3.7 Karenstid

Promemorians förslag: Karenstiden för generaldirektören och andra styrelseledamöter ska vara

1. tolv månader vid övergång till ett företag som omfattas av karens, och
2. tre månader vid övergång till en intresseorganisation som omfattas av karens.

För övriga arbets- och uppdragstagare ska karenstiden vara lägst tre och högst sex månader vid övergång till ett företag eller en organisation som omfattas av karens.

Karenstiden ska börja löpa när

1. generaldirektören eller en annan styrelseledamot avslutar anställningen eller uppdraget, eller
2. arbets- eller uppdragstagaren inte längre deltar i tillsynsverksamheten.

Skälen för promemorians förslag

De nya reglerna i kapitaltäckningsdirektivet

Enligt nya regler i kapitaltäckningsdirektivet ska karens för en person i den behöriga myndighetens styrande organ vara minst 12 månader vid övergång till ett företag som personen har utövat tillsyn över eller deltagit i beslutsfattande för, inbegripet institutets direkta eller indirekta moderföretag, dotterföretag eller anknutna företag, liksom för underleverantörer till sådana företag. För anställda ska minimikarenstiden vid en övergång till dessa företag vara sex månader. För medlemsstater där det med hänsyn till storleken på arbetsmarknaden i landet eller nationella bestämmelser om grundläggande rättigheter och arbetsrätt finns skäl att ha en kortare karenstid, får minimitiden vara tre månader.

Vid övergång till ett företag som är konkurrent till ett institut som personen har utövat tillsyn över eller deltagit i beslutsfattande för, inbegripet institutets direkta eller indirekta moderföretag, dotterföretag eller anknutna företag, ska karenstiden vara sex månader för personer i myndighetens styrande organ och tre månader för anställda.

Vid övergång till ett företag som bedriver påverkansarbete inom myndighetetens område ska karenstiden vara minst tre månader både för ledamöter i det styrande organet och för anställda.

Karenstiden ska börja löpa när en person inte längre deltar i tillsyn och beslutsfattande avseende företag som omfattas av bestämmelserna om karens. Under karenstiden får personen inte ha tillgång till konfidentiell eller känslig information (artikel 4a.4 och 4a.5).

Karenstid för generaldirektören och andra styrelseledamöter

För statsråd och statssekreterare får en övergångsrestriktion gälla upp till tolv månader efter det att statsrådet eller statssekreteraren har avslutat sitt uppdrag respektive sin anställning (6 § restriktionslagen).

Det finns inte skäl att införa längre karenstid för Finansinspektionens generaldirektör eller andra styrelseledamöter än den som gäller för statsråd och statssekreterare. Karenstiden för generaldirektören och andra styrelseledamöter bör därför vara tolv månader vid övergång till de företag och uppdragstagare som omfattas av karens respektive tre månader vid övergång till en intresseorganisation på finansmarknadsområdet.

Karenstid för övriga arbets- och uppdragstagare

Sverige har en liten befolkning och arbetsmarknaden för personer som arbetar inom den finansiella sektorn är begränsad. Finansinspektionen har i sitt remissvar avseende betänkandet Övergångsrestriktioner – ökat förtroende för offentlig verksamhet framfört att det är nödvändigt med rörlighet för arbetstagare mellan myndigheten och privat verksamhet och att det inte är något som i sig bör motverkas. Inspektionen har framfört att bestämmelser om karens kan uppfattas som hindrande i karriären genom den inlåsningseffekt karensen medför. Det är möjligt att vissa personer därmed väljer en annan karriärväg och avstår från att söka en tjänst hos inspektionen. Alltför strikta övergångsrestriktioner riskerar därmed att myndigheten framstår som en oattraktiv arbetsgivare och försämrar Finansinspektionens möjligheter att attrahera och rekrytera medarbetare. Vidare har Finansinspektionen framfört att inspektionen tillämpar förlängda uppsägningstider i vissa fall och att det inte finns ett behov av övergångsrestriktioner som sträcker sig längre än dessa uppsägningstider för att uppnå syftet med de föreslagna bestämmelserna (Fi2023/02375).

En minsta karenstid om sex månader för alla arbets- och uppdragstagare i Finansinspektionen skulle innebära en inskränkning i rörlighet för dessa och riskerar att inverka menligt på Finansinspektionens möjlighet att rekrytera personal. Det skulle i sin tur kunna leda till att myndigheten inte kan bedriva en effektiv tillsyn. Karenstiden för arbets- och uppdragstagare bör, med hänsyn till den begränsade arbetsmarknad som finns inom den finansiella sektorn i Sverige, därför inte vara längre än tre månader. För chefer i Finansinspektionens ledningsgrupp bör karenstiden motsvara uppsägningstiden och vara sex månader. För ställföreträdande generaldirektör och den som anställs som vikarierande generaldirektör i Finansinspektionen bör karenstiden motsvara det som gäller för chefer i myndighetens ledningsgrupp, dvs sex månader. Karenstiden för övriga arbets- eller uppdragstagare bör därför anges som ett intervall om lägst tre och högst sex månader vid övergång till ett företag eller en organisation som omfattas av karens.

När karenstiden ska börja löpa

Finansinspektionens styrelse ansvarar kollektivt för myndighetens verksamhet. Generaldirektören leder den löpande verksamheten och företräder myndigheten i olika externa sammanhang. Karenstiden för generaldirektören och andra styrelseledamöter bör därför börja löpa vid avslutad anställning eller uppdrag.

För övriga arbets- eller uppdragstagare finns möjlighet för Finansinspektionen att, på så sätt som myndigheten redan gör, under uppsägningstiden ändra arbetsuppgifter och behörighetsnivå. Om arbets- eller uppdragstagaren på så sätt inte längre deltar i tillsynsverksamheten, bör karenstiden kunna börja löpa redan under uppsägningstiden. I ett beslut om karens bör det därför framgå när karenstiden börjar löpa och när den slutar.

Karenstiden bör därför börja löpa när generaldirektören och andra styrelseledamöter avslutar sin anställning eller sitt uppdrag, och när arbets- eller uppdragstagaren inte längre deltar i tillsynsverksamheten.

14.3.8 Aktsamhetsbestämmelse

Promemorians förslag: Under karenstiden ska arbets- eller uppdragstagaren sträva efter att agera på ett sådant sätt att det inte uppstår någon risk för ekonomisk skada för Finansinspektionen eller otillbörlig fördel för någon enskild eller för att allmänhetens förtroende för Finansinspektionen skadas.

Skälen för promemorians förslag: Det finns inga bestämmelser om sanktioner för ett statsråd eller en statssekreterare som inte följer restriktionslagen. I stället gäller en aktsamhetsbestämmelse som innebär att de, i samband med en övergång till och vid utövandet av ett nytt uppdrag eller en ny anställning, eller i samband med en etablering av näringsverksamhet, alltid ska sträva efter att agera på ett sådant sätt att det inte uppstår någon risk för ekonomisk skada för staten eller otillbörlig fördel för någon enskild eller för att allmänhetens förtroende ska skadas (2 § restriktionslagen).

I betänkandet Övergångsrestriktioner – ökat förtroende för offentlig verksamhet föreslås att motsvarande ordning ska gälla för myndighetschefer och anställda med villkor om karens (SOU 2023:45 s. 162–163).

De nya reglerna om karens i kapitaltäckningsdirektivet innehåller inte några krav på sanktioner för de fall reglerna inte följs. Samma ordning som gäller för statsråd och statssekreterare bör därför gälla även för Finansinspektionens generaldirektör och andra styrelseledamöter liksom för arbets- och uppdragstagare i myndigheten som omfattas av karens. Arbets- eller uppdragstagaren bör därför under karenstiden sträva efter att agera på ett sådant sätt att det inte uppstår någon risk för att förutsättningarna för Finansinspektionens tillsynsverksamhet påverkas.

14.3.9 Ersättning och förmåner

Promemorians förslag: Den som till följd av ett beslut om karens inte kan påbörja den nya anställningen eller uppdraget under karenstiden ska ha rätt till ersättning.

Ersättningen ska motsvara lönen eller arvodet vid den tidpunkt som karenstiden börjar löpa.

Ersättningen ska minskas med andra inkomster från anställning eller uppdrag under karenstiden.

Skälen för promemorians förslag

De nya reglerna i kapitaltäckningsdirektivet

Enligt nya regler i kapitaltäckningsdirektivet ska anställda och ledamöter i den behöriga myndighetens styrande organ som omfattas av karens ha rätt till lämplig ersättning för det förbudet (artikel 4a.6).

Finansinspektionens generaldirektör

Statsråd och statssekreterare som inte har rätt till avgångsersättning respektive avgångsvederlag har rätt till ersättning under den tid som en

övergångsrestriktion gäller, om personen till följd av restriktionen inte kan tillträda det nya uppdraget eller den nya anställningen eller etablera näringsverksamhet under denna tid (10 § restriktionslagen). Ersättningen ska motsvara arvodet eller lönen vid avgången med avdrag i enlighet med det som gäller för statsråds avgångsersättning respektive statssekreterares avgångsvederlag (prop. 2017/18:162 s. 34–35).

En myndighetschef har också i vissa fall rätt till avgångsförmåner i form av avgångsvederlag eller inkomstgaranti (förordningen [2016:411] om tjänstepension, inkomstgaranti eller avgångsvederlag till myndighetschefer). Bestämmelserna om inkomstgaranti och avgångsvederlag har syftena att skapa ekonomisk trygghet i den omställningssituation som kan uppstå efter att en anställning har avslutats och för den arbetstagare som befinner sig nära pensionsåldern och som vid anställningstidens utgång står utan en ny anställning. Utredningen om övergångsrestriktioner i offentlig verksamhet föreslår att samma ordning som gäller för statsråd som omfattas av en övergångsrestriktion också ska gälla för myndighetschefer med det tillägget att en myndighetschef som uppbär inkomstgaranti också ska ha rätt till viss karensersättning för att regleringen inte ska bli missgynnande (SOU 2023:45 s. 153–154).

Enligt kapitaltäckningsdirektivet ska den som omfattas av karens ha rätt till lämplig ersättning för den begränsning som karensen innebär (artikel 4a.6). Ersättningen bör vara lämplig som kompensation för att personen under en viss period inte kan ta anställning och den bör stå i proportion till karensperiodens längd (se skäl 3 i direktivet).

Ersättningen kan bestämmas utifrån olika grunder. Den kan t.ex. baseras på den inkomst som personen har vid den tidpunkt när anställningen eller uppdraget upphör eller på den inkomst eller det arvode som personen skulle ha fått om den nya anställningen eller det nya uppdraget hade kunnat påbörjas utan karens. Det kan vara svårt att i förväg veta vad den nya inkomsten eller det nya arvodet kommer att bli. Ersättning till Finansinspektionens generaldirektör bör därför motsvara lönen eller arvodet vid den tidpunkt som karenstiden börjar löpa. Ersättningen bör dock minskas med andra inkomster från anställning eller uppdrag som generaldirektören får under karenstiden.

Övriga styrelseledamöter

Regeringen beslutar särskilt om ersättning till ordförande och vice ordförande i statliga myndigheters styrelser som tillsätts av regeringen. Ersättning till övriga ledamöter och ersättare betalas per sammanträdesdag med ett på förhand bestämt belopp (1–4 §§ förordningen [1992:1299] om ersättning för uppdrag i statliga styrelser, nämnder och råd m.m.).

En styrelseledamot för vilken det fattas ett beslut om karens bör ha rätt till ersättning under karenstiden. Ersättningens storlek bör motsvara det belopp som arvodet eller ersättningen för uppdraget uppgår till vid den tidpunkt när ledamoten entledigas. Ersättningen bör minskas med andra inkomster från uppdrag som ledamoten får i stället under den tid karensen gäller. Inkomster från uppdrag som styrelseledamoten redan hade när karenstiden börjar löpa bör därför inte räknas av.

Arbets- och uppdragstagare

Utredningen om övergångsrestriktioner i offentlig verksamhet föreslår att en arbetstagare som meddelas beslut om karens ska ha rätt till ersättning under karenstiden. Ersättningens storlek ska motsvara det belopp som arbetstagaren fick i lön eller ersättning vid avgången. Ersättningen ska minskas med andra inkomster från förvärvsarbete som arbetstagaren får under karenstiden (SOU 2023:45 s. 244–247).

Arbets- och uppdragstagare bör därför ha rätt till ersättning som motsvarar lönen eller arvodet när karenstiden börjar löpa. Ersättningen bör minskas med andra inkomster från anställning eller uppdrag under karenstiden.

Förmåner

Utredningen om övergångrestriktioner i offentlig verksamhet gör bedömningen att den som till följd av restriktioner inte kan övergå till annan verksamhet bör ges rätt till försäkringsskydd motsvarande bestämmelserna i avtal om statens tjänstegrupplivförsäkring (TGL-S). Utredningen lämnar dock inte några förslag på hur det ska ske, utan anser att frågor om utformningen av skyddet och finansieringen av detta behöver utredas närmare (SOU 2023:45 s. 250–252).

Förmåner motsvarande bestämmelser i kollektivavtal såsom tjänstepension och grupplivförsäkring bör bestå under karenstiden. Frågor om utformningen av skyddet och finansieringen av det kräver dock överväganden som inte ryms inom detta lagstiftningsärende.

På liknande sätt som ett avgångsvederlag bör ersättningen vara pensionsgrundande för den allmänna pensionen. Det torde inte krävas någon särskild reglering för det.

14.3.10 Anmälningsskyldighet

Promemorians förslag: Den som avser att påbörja en ny anställning eller ett nytt uppdrag i ett företag eller en organisation som omfattas av karens ska anmäla det innan anställningen eller uppdraget påbörjas.

Generaldirektören och andra styrelseledamöter ska göra anmälan till Nämnden för prövning av statsråds och vissa andra befattningshavares övergångsrestriktioner. Anmälningsskyldigheten gäller en ny anställning eller ett nytt uppdrag som ska påbörjas inom tolv månader från det att anställningen eller uppdraget i Finansinspektionen upphörde.

Övriga arbets- eller uppdragstagare ska göra anmälan till Finansinspektionen. Anmälningsskyldigheten gäller en ny anställning eller ett nytt uppdrag som ska påbörjas inom sex månader från det att anställningen eller uppdraget i Finansinspektionen upphörde.

Ändringar av förhållanden som angetts i en anmälan ska anmälas till respektive myndighet. Om det, under karenstiden, sker en betydande förändring av innehållet i anställningen eller uppdraget ska en ny anmälan göras.

En anmälan ska göras på det sätt respektive myndighet bestämmer. Anmälaren ska lämna de uppgifter som behövs för prövningen.

Skälen för promemorians förslag: Det finns inga regler i kapitaltäckningsdirektivet om förfarandet för hur ett beslut om karens ska fattas.

Ett statsråd eller en statssekreterare som ska börja ett nytt uppdrag eller en ny anställning i annan än statlig verksamhet, eller etablera näringsverksamhet, ska anmäla det till Nämnden för prövning av statsråds och vissa andra befattningshavares övergångsrestriktioner (Nämnden) som sedan fattar beslut. Nämnden får ställa krav på hur anmälan ska göras och även inhämta uppgifter från annan än anmälaren. Nämnden ska pröva om det finns skäl att meddela en övergångsrestriktion inom tre veckor från det att en fullständig anmälan getts in (3, 7 och 8 §§ restriktionslagen).

Utredningen om övergångsrestriktioner i offentlig verksamhet föreslår att myndighetschefer ska omfattas av samma reglering som statsråd och statssekreterare och att anställda vid myndigheten ska göra en motsvarande anmälan till sin arbetsgivare, som sedan prövar om det finns skäl att meddela en övergångsrestriktion (se SOU 2023:45 s. 192–193 och 241).

Det är dock inte alla övergångar till ny arbets- eller uppdragsgivare som ska medföra karens. Den ordning som gäller för statsråd och statssekreterare bör gälla även för Finansinspektionens generaldirektör och andra styrelseledamöter. Den ordning som föreslås av Utredningen om övergångsrestriktioner i offentlig verksamhet för övriga arbets- och uppdragstagare vid myndigheter bör gälla vid Finansinspektionen. Generaldirektören och andra styrelseledamöter som avser att börja ett nytt uppdrag eller en ny anställning som kan omfattas av karens bör anmäla det till Nämnden. Övriga arbets- och uppdragstagare bör anmäla en sådan övergång till Finansinspektionen.

Anmälningsskyldigheten bör gälla under den period som det gäller karens. Generaldirektören och andra styrelseledamöter bör därför anmäla anställningar eller uppdrag som kan omfattas av karens som de avser att påbörja inom tolv månader från att anställningen eller uppdraget i Finansinspektionen avslutades. Övriga arbets- och uppdragstagare bör anmäla en övergång till Finansinspektionen om den nya anställningen eller det nya uppdraget ska påbörjas inom sex månader från det att anställningen eller uppdraget vid inspektionen upphörde. En anmälan bör göras så snart det kan ske.

Regleringen om övergångsrestriktioner för statsråd och statssekreterare innehåller inte några bestämmelser om återbetalningsskyldighet eller sanktioner. Det gäller däremot en skyldighet att göra en ny anmälan om det under den tid när en övergångsrestriktion gäller sker en betydande förändring av innehållet i uppdraget eller anställningen (3 § restriktionslagen). Motsvarande ordning bör gälla även vid Finansinspektionen för samtliga som omfattas av karens. Även ändringar av förhållanden som angetts i en anmälan bör anmälas till respektive myndighet.

En anmälan bör göras på det sätt Nämnden eller Finansinspektionen bestämmer och anmälaren ska lämna de uppgifter som nämnden eller inspektionen behöver för sin prövning. Den som har rätt till ersättning under karenstiden bör utan särskild begäran lämna uppgifter om bl.a. inkomstförhållanden som kan antas påverka ersättningens storlek.

14.3.11 Beslut, omprövning och överklagande

Promemorians förslag: Ett beslut om karens och ersättning ska fattas av

1. Nämnden för prövning av statsråds och vissa andra befattningshavares övergångsrestriktioner i fråga om generaldirektören och andra styrelseledamöter, och
2. Finansinspektionen i fråga om övriga arbets- och uppdragstagare.

Beslut ska fattas inom tre veckor från det att en fullständig anmälan har kommit in.

Den nya anställningen eller det nya uppdraget ska inte få påbörjas innan de tre veckorna har löpt ut eller ett beslut att karens inte ska gälla för övergången har meddelats.

Ett beslut om karens och ersättning ska omprövas vid ändrade förhållanden. Ett beslut ska fattas inom tre veckor från det att en begäran om omprövning har kommit in.

Ett beslut om karens och ersättning ska inte få överklagas.

Bestämmelserna om förhandlingsrätt i lagen om medbestämmande i arbetslivet ska inte tillämpas när det gäller ett beslut om karens.

Promemorians bedömning: Mål mellan arbetstagare och arbetsgivare om tillämpningen av den nya lagen ska handläggas enligt lagen om rättegången i arbetstvister.

Skälen för promemorians förslag och bedömning: Kapitaltäckningsdirektivet innehåller inga regler om hur besluts ska fattas. Ett beslut om karens och ersättning avseende statsråd och statssekreterare ska fattas av Nämnden för prövning av statsråds och vissa andra befattningshavares övergångsrestriktioner (Nämnden) och det ska ske inom en viss tid. Nämnden ska, på begäran av den beslutet avser, ompröva sitt beslut efter en anmälan. Nämndens beslut får inte överklagas (11 och 12 §§ restriktionslagen).

Utredningen om övergångsrestriktioner i offentlig verksamhet föreslår att samma ordning och rätt till omprövning och överklagande som gäller för statsråd och statssekreterare ska gälla för en myndighetschef. För arbetstagare vid en myndighet föreslås att arbetsgivaren ska fatta beslut om karens och att en arbetstagare, efter en anmälan, ska få beslutet omprövat av arbetsgivaren. Vid en tvist om ett beslut om restriktion ska talan väckas vid domstol och handläggas enligt lagen (1974:371) om rättegången i arbetstvister. Det ska inte finnas någon rätt till överprövning av beslutet i förvaltningsdomstol (se SOU 2023:45 s. 256).

Den ordning som utredningen föreslår bör gälla vid beslut om karens i Finansinspektionen. Nämnden bör därför fatta beslut i fråga om generaldirektören och andra styrelseledamöter och Finansinspektionen i fråga om övriga arbets- och uppdragstagare hos inspektionen. Ett beslut bör fattas inom tre veckor från det att en fullständig anmälan har getts in.

I förvaltningslagen finns bestämmelser om när en myndighet får ändra ett beslut. Ett för den enskilde gynnande beslut får ändras till nackdel för den enskilde endast i vissa fall, bl.a. om det framgår av beslutet eller de föreskrifter som det har grundats på (37 § förvaltningslagen). Det kan vara svårt för den som beviljas ersättning för karens att på förhand veta vilka

inkomster som han eller hon kommer att få under karenstiden. Den som beviljats ersättning för karens bör därför återkomma med ny inkomstuppgift om de faktiska inkomsterna under den tid karensen gäller överstiger de förväntade. Ett beslut om karens och ersättning bör omprövas när ändrade förhållanden föranleder det. En begäran om omprövning bör prövas inom tre veckor.

Ett beslut om karens bör inte få överklagas. En tvist mellan arbetstagare och arbetsgivare om karens bör i stället handläggas enligt lagen om rättegången i arbetstvister. Det finns därmed inte någon rätt för arbets- eller uppdragstagare att överklaga ett beslut om restriktioner till förvaltningsdomstol (se lagen [1987:439] om inskränkning i rätten att överklaga).

Utredningen om övergångsrestriktioner i offentlig verksamhet föreslår att bestämmelserna om förhandlingsrätt för arbetstagarorganisationer i 11–14 §§ lagen (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet inte ska tillämpas vid ett beslut om att meddela en övergångsrestriktion (se SOU 2023:45 s. 235).

Arbetstagare har genom sina arbetstagarorganisationer rätt till medinflytande i frågor som arbetsgivaren beslutar om. Innan vissa beslut fattas gäller en förstärkt förhandlingsrätt för arbetstagarorganisationerna som innebär att arbetsgivaren som utgångspunkt ska avvakta med att fatta beslut eller verkställa beslut till dess förhandlingarna är avslutade. Det gäller beslut om viktigare förändring av arbetsgivarens verksamhet eller av arbets- eller anställningsförhållande. Arbetsgivares beslut om bisysslor, disciplinansvar, åtalsanmälan och skiljande från arbetsuppgifter kan dock inte bli föremål för förhandlingar. Dessa beslut är av sådan art att det inte ansetts vara lämpligt att förhandlingsrätten ska gälla dem (11–14 §§ lagen om medbestämmande i arbetslivet och 42 § andra stycket lagen om offentlig anställning).

Finansinspektionens beslut om att meddela en arbets- eller uppdragstagare karens är inte heller en sådan typ av fråga där arbets- eller uppdragstagaren bör ha ett inflytande. Finansinspektionen bör fatta beslutet utifrån en bedömning av om lagfästa kriterier för när karens ska meddelas är uppfyllda. Det finns därmed inget utrymme för förhandling. Bestämmelserna i 11–13 §§ lagen om medbestämmande i arbetslivet bör därför inte tillämpas när det gäller Finansinspektionens beslut om karens enligt den föreslagna nya lagen.

14.3.12 Sekretess vid prövning om karens och ersättning

Promemorians förslag: Sekretess ska gälla i ärende om prövning om karens i Finansinspektionen för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde lider skada eller men. Sekretessen ska upphöra att gälla när ett slutligt beslut meddelas i ärendet.

Skälen för promemorians förslag: Sekretess gäller i ärende om prövning enligt restriktionslagen för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde lider skada eller men. Sekretessen upphör att gälla

när ett slutligt beslut meddelas i ärendet (32 kap. 6 b § OSL). Utredningen om övergångsrestriktioner i offentlig verksamhet föreslår att motsvarande ordning ska gälla i ärende om prövning om övergångsrestriktioner för en myndighetschef och anställda vid myndigheten.

Varje enskilt ärende om karens som Nämnden för prövning av statsråds och statssekreterares övergångsrestriktioner och Finansinspektionen kommer att pröva kommer att medföra att nämnden respektive inspektionen får ta del av uppgifter från anmälaren och andra som av olika skäl kan vara känsliga. Det kan exempelvis vara fråga om uppgifter om bl.a. lön som vid ett röjande skulle kunna skada relationen mellan anmälaren och den tilltänkta arbets- eller uppdragsgivaren. Motsvarande sekretess som gäller i ärende om prövning enligt restriktionslagen bör därför gälla i ärende om prövning om karens och ersättning i Finansinspektionen enligt den nya lagen som föreslås om karens i Finansinspektionen.

14.3.13 Sjukpenninggrundande inkomst ska vara skyddad under karens

Promemorians förslag: Skydd för den sjukpenninggrundande inkomsten ska gälla under den tid som den försäkrade omfattas av karens.

Skälen för promemorians förslag: I socialförsäkringsbalken finns ett försäkringsskydd för en arbetstagare som förlorar inkomst om han eller hon måste avstå från förvärvsarbete t.ex. på grund av sjukdom. Den sjukpenninggrundande inkomsten (SGI) är den inkomst som ersättningen beräknas utifrån. Som huvudregel bestäms SGI på grundval av den årsinkomst som en försäkrad kan antas komma att få tills vidare från anställning eller annat förvärvsarbete (25 kap. 2 §). Inkomst i form av avgångsvederlag som avser tid efter att en anställning har avslutats är därmed inte SGI-grundande (se RÅ 2004 ref. 145). Det innebär att en person som har avslutat sin anställning eller sitt uppdrag och som inte kan tillträda en ny anställning eller ett nytt uppdrag på grund av meddelad karens förlorar sin SGI efter den generella efterskyddstiden på tre månader (26 kap. 18 §).

Utredningen om övergångsrestriktioner i offentlig verksamhet föreslår att det ska gälla skydd för SGI under tid då den försäkrade är meddelad övergångsrestriktion (SOU 2023:45 s. 249).

En person som är förhindrad att påbörja ett nytt förvärvsarbete på grund av karens enligt den nya lagen om karens för vissa befattningshavare i Finansinspektionen vid övergång till annan verksamhet bör inte ställas utanför de arbetsbaserade förmånerna i socialförsäkringsbalken eller riskera att få en sänkt SGI. SGI:n bör vara skyddad under den tid som karensen gäller. Det bör därför gälla skydd för den sjukpenninggrundande inkomsten under tid då den försäkrade är meddelad karens.

14.4 Finansiella instrument

Promemorians bedömning: Kapitaltäckningsdirektivets regler om anmälan och innehav av finansiella instrument tillgodoses genom gällande rätt.

Skälen för promemorians bedömning: Enligt nya regler i kapitaltäckningsdirektivet får styrelseledamöter och anställda i den behöriga myndigheten inte handla med finansiella instrument som har emitterats av kreditinstitut som står under tillsyn eller företag som ingår i samma koncern som ett sådant institut. Från förbudet undantas vissa finansiella instrument (artikel 4a.3 första stycket a). Sådana personer ska anmäla innehav av finansiella instrument. Anmälan ska innehålla information om innehav av finansiella instrument som kan ge upphov till intressekonflikter. Anmälan ska göras innan ett uppdrag eller en anställning påbörjas och därefter årligen. Om en styrelseledamot eller anställd äger finansiella instrument som kan ge upphov till intressekonflikt, ska den behöriga myndigheten från fall till fall kunna kräva eller tillåta att ett sådant instrument avyttras inom rimlig tid (artikel 4a.7 och 4a.8).

Enligt lagen (2018:1625) om skyldighet för vissa offentliga funktionärer att anmäla innehav av finansiella instrument och förordningen (2018:2014) om skyldighet för vissa offentliga funktionärer att anmäla innehav av finansiella instrument är arbets- och uppdragstagare i Finansinspektionen skyldiga att anmäla sina innehav av finansiella instrument och förändringar av innehaven.

I 7 § lagen (1994:260) om offentlig anställning finns ett förbud mot bisysslor. Det innebär att en arbetstagare inte får ha någon anställning eller något uppdrag eller utöva någon verksamhet som kan rubba förtroendet för hans eller någon annan arbetstagares opartiskhet i arbetet eller som kan skada myndighetens anseende. För ledamöterna i styrelsen och anställda hos Finansinspektionen gäller även ytterligare förbud. De får inte för egen eller någon annans räkning bedriva eller ha del i ett företag som driver verksamhet som är tillstånds-, registrerings- eller anmälningspliktig hos myndigheten eller motsvarande myndighet i ett annat land. Ledamöterna och de arbetstagare som styrelsen bestämmer får inte heller utan tillstånd ha lån hos företag som står under tillsyn av myndigheten (26 § förordningen med instruktion för Finansinspektionen). Därutöver finns allmänna bestämmelser om jäv i 16–18 §§ förvaltningslagen samt bestämmelser om förbud mot insiderhandel i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 596/2014 av den 16 april 2014 om marknadsmissbruk (marknadsmissbruksförordning) och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/6/EG och kommissionens direktiv 2003/124/EG, 2003/125/EG och 2004/72/EG. Kapitaltäckningsdirektivets krav tillgodoses därför genom gällande rätt.

15 Bemyndiganden avseende uppgifter om betalkonton

Promemorians förslag: Bemyndigandet om att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vilka uppgifter om betalkonton med grundläggande funktioner en betaltjänstleverantör ska lämna till Finansinspektionen behövs inte och ska tas bort.

I bemyndigandet om att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vilka upplysningar ett kreditinstitut och sådana utländska kreditinstitut som inrättat filial i Sverige ska lämna till Finansinspektionen för dess tillsynsverksamhet ska uttrycket ”för dess tillsynsverksamhet” tas bort.

Skälen för promemorians förslag: Enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/92/EU av den 23 juli 2014 om jämförbarhet för avgifter som avser betalkonto, byte av betalkonto och tillgång till betalkonto med grundläggande funktioner (betalkontodirektivet) ska medlemsstaterna ge Europeiska kommissionen viss information vartannat år (artikel 27.1). Det gäller information om tjänster och avgifter (led a), antal byten av betalkonto som har genomförts och andelen ansökningar om byte som har fått avslag (led c) och antal kreditinstitut som erbjuder betalkonton med grundläggande funktioner, antal sådana konton som har öppnats och andelen ansökningar om betalkonton med grundläggande funktioner som har fått avslag (led d).

På grundval av uppgifterna ska kommissionen vartannat år utvärdera tillämpningen av betalkontodirektivet och genomföra en översyn (artiklarna 27.2 och 28).

De ovan nämnda reglerna i betalkontodirektivet genomförs i 10 § förordningen (2010:1008) om betaltjänster (betaltjänstförordningen). Enligt den paragrafen ska Finansinspektionen underrätta Europeiska kommissionen i den utsträckning som följer av artikel 27 i betalkontodirektivet.

Finansinspektionen har allmänna bemyndiganden att ta in uppgifter i verksamheten i fråga om betaltjänstleverantörer (16 kap. 1 § 16 LBF och 5 kap. 2 § 17 FBF och 8 kap. 27 § första stycket lagen [2010:751] om betaltjänster [betaltjänstlagen] och 5 § 17 betaltjänstförordningen). Inom ramen för dessa bemyndiganden ryms uppgifter om betalkonton och uppgifter om betalkonton med grundläggande funktioner. De uppgifter om betalkonton som ska lämnas till kommissionen tas in inom ramen för Finansinspektionens skyldigheter i egenskap av behörig myndighet vid tillämpning av betalkontodirektivet.

Finansinspektionen har därutöver ett särskilt bemyndigande att meddela föreskrifter om vilka uppgifter om betalkonton med grundläggande funktioner en betaltjänstleverantör ska lämna till Finansinspektionen (4 a kap. 10 § 3 betaltjänstlagen och 5 § 11 betaltjänstförordningen). Det infördes i samband med genomförandet av betalkontodirektivet men behovet av ett sådant bemyndigande – eller begränsningen av bemyndigandet till betalkonton med grundläggande funktioner – motiveras inte i den proposition som ligger till grund för genomförandet

(prop. 2016/17:129). Några föreskrifter om att en betaltjänstleverantör ska lämna de uppgifter som behövs för att Finansinspektionen ska kunna fullgöra sin rapporteringsskyldighet i 10 § betaltjänstförordningen har inte meddelats.

I propositionen Rätt till betalkonto i fler banker anges att det är viktigt att bestämmelserna om tillgång till betalkonto med grundläggande funktioner kan utvärderas liksom att Finansinspektionen har uppmärksammat att kreditinstituten inte har en samlad bild över antalet avslag på ansökningar om betalkonto med grundläggande funktioner, vilket försvårar för en utvärdering av tillämpningen av bestämmelserna i 4 a kap. betaltjänstlagen (prop. 2022/23:10 s. 11–12). I propositionen anges att Finansinspektionen med stöd av bemyndigandet i 4 a kap. 10 § 3 betaltjänstlagen och 5 § 11 betaltjänstförordningen kan meddela föreskrifter om att betaltjänstleverantörerna ska lämna de uppgifter som avses i artikel 27 i betalkontodirektivet. Eftersom endast betalkonton med grundläggande funktioner anges i bemyndigandet och inte också betalkonton kan det bemyndigandet inte användas för att meddela föreskrifter avseende andra betalkonton än betalkonton med grundläggande funktioner.

Finansinspektionen kan emellertid med stöd av de allmänna bemyndigandena i 16 kap. 1 § 16 LBF och 8 kap. 27 § första stycket betaltjänstlagen meddela föreskrifter om att betaltjänstleverantörerna ska lämna de uppgifter som avses i artikel 27 i betalkontodirektivet. Bemyndigandet i 4 a kap. 10 § 3 betaltjänstlagen är därför inte nödvändigt och bör därför tas bort. Bemyndigandet i 16 kap. 1 § 16 LBF bör utformas på motsvarande sätt som bemyndigandet i 8 kap. 27 § första stycket betaltjänstlagen. Det bör förtydligas genom att uttrycket för dess tillsynsverksamhet tas bort i bemyndigandet.

16 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Promemorians förslag: Lagändringarna ska träda i kraft den 11 januari 2026 förutom ändringarna om tillståndsplikt för och tillsyn över tredjelandsfilialer som ska träda i kraft den 11 januari 2027.

De nya bestämmelserna i om tillståndsplikt för tredjelandsfilialerna ska dock tillämpas på ansökningar om filialtillstånd som lämnas in till Finansinspektionen efter den 11 januari 2026 och som avser tid efter den 11 januari 2027.

Bestämmelserna om tillståndsplikt för tredjelandsfilialer ska tillämpas på avtal som har ingåtts efter den 10 juli 2026 och som avser nya förpliktelser.

Äldre föreskrifter ska gälla för överträdelser som ägt rum före ikraftträdandet.

Skälen för promemorians förslag: De nya reglerna i kapitaltäckningsdirektivet ska tillämpas fr.o.m. den 11 januari 2026.

De nya reglerna om tillståndsplikt för och tillsyn över tredjelandsfilialer ska, med undantag för reglerna om filialernas skyldighet att ge in viss information till den behöriga myndigheten, börja tillämpas den 11 januari 2027 (artikel 2 i ändringsdirektivet). Vidare ska tillståndsplikten för filialerna inte påverka tillämpningen av befintliga avtal som ingåtts före den 11 juli 2026 (artikel 21c.5 i kapitaltäckningsdirektivet och artikel 2 i ändringsdirektivet).

Två regler ska emellertid tillämpas från den 29 juli 2024. Det gäller de nya reglerna om att fastställandet av ett systemriskbuffertvärde eller ett buffertvärde för systemviktiga institut inte överstiger det senast fastställda buffertvärdet så ska det särskilda förfarandet att vissa EU-insitutioner ska underrättas och att kommissionen ska anta en akt som ger den behöriga myndigheten befogenhet att anta den föreslagna åtgärden inte tillämpas. Det gäller även regeln om att ett buffertvärde som den behöriga myndigheten har erkänt inte ska räknas med vid beräkningen av om ett systemriskbuffertvärde överstiger 3 eller 5 procent (artikel 3 i ändringsdirektivet). Kommissionen har gett uttryck för att dessa bestämmelser är av processuell karaktär som främst riktar sig till kommissionen och andra EU-institutioner. Kommissionen anser därför att tillämpningen av bestämmelserna inte är beroende av medlemsstaternas genomföranden och att de kan tillämpas före genomförandetiden på 18 månader.

För att genomföra direktivet bör motsvarande bestämmelser föras in i svensk rätt. Lagändringarna bör alltså träda i kraft den 11 januari 2026 förutom nya reglerna om tillståndsplikt för och tillsyn över tredjelandsfilialer som ska träda i kraft den 11 januari 2027. De nya bestämmelserna i om tillståndsplikt för tredjelandsfilialerna ska dock tillämpas på ansökningar om filialtillstånd som lämnas in till Finansinspektionen efter den 11 januari 2026 och som avser tid efter den 11 januari 2027. Mot bakgrund av vad kommissionen har gett uttryck för när det gäller tillämpningen av de nya reglerna om fastställandet av ett systemriskbuffertvärde eller ett buffertvärde för systemviktiga institut som inte överstiger det senast fastställda buffertvärdet, bör även de bestämmelserna träda i kraft samtidigt som övriga bestämmelser.

Äldre bestämmelser bör gälla för överträdelser som ägt rum före ikraftträdandet

17 Konsekvensanalys

Promemorians bedömning: Förslagen bedöms medföra ökad motståndskraft inom det finansiella systemet och ha samhällsekonomiskt positiva effekter.

Förslagen kan innebära viss utökad administrativ börda för företagen men denna står i proportion till den samhällsekonomiska nyttan av förslagen.

Eventuella merkostnader som förslagen medför för Finansinspektionen, Nämnden för prövning av statsråds och vissa andra

befattningshavares övergångsrestriktioner, domstolar eller andra myndigheter.

Skälen för promemorians bedömning

Offentligfinansiella och samhällsekonomiska effekter

Förslagen har inga offentligfinansiella effekter.

Förslagen om förstärkningen av Finansinspektionens tillsyn och tillsynsbefogenheter i form av t.ex. de utökade kraven på lämplighetsbedömningen av personer med ledande befattningar, tillståndskraven för vissa transaktioner och tredjelandsfilialer innebär en ökad harmonisering av tillämpningen av reglerna. Det medför en ökad tydlighet för Finansinspektionen att kunna bedöma kreditinstitutens risker och riskhantering och hur olika verktyg ska tillämpas vilket i sin tur har positiva effekter för samhällsekonomin.

Den ytterligare förstärkningen av kapitaltäckningskraven syftar till att öka kreditinstitutens motståndskraft, vilket stärker den finansiella stabiliteten och minskar risken för en finansiell kris.

Sammantaget bedöms därför förslagen ha positiva samhällsekonomiska effekter.

Effekter för företagen

De företag som berörs av förslagen är drygt ett 160-tal kreditinstitut, dvs. banker och kreditmarknadsföretag. Dessutom omfattas vissa finansiella holdingföretag av delar av förslagen. Flertalet av instituten på den svenska bankmarknaden är små och drygt ett dussin institut kan klassificeras som stora. Marknadsandelen av utlåningen på den svenska marknaden kan tjäna som exempel för att visa relativ storlek. Av utlåningen står t.ex. storbankerna för ca 53 procent, sparbankerna för ca 6 procent, institut som huvudsakligen erbjuder konsumtionskrediter för ca 2 procent och bolånebanker för ca 15 procent. Filialer och dotterföretag till utländska institut står för ca 20 procent av utlåningen.

Instituten kommer i olika utsträckning att beröras av ändringarna i kapitaltäckningskraven. Institutens storlek och vilka metoder de använder för beräkningen av kraven kommer i vissa avseende att spela en roll, men effekterna kommer också att bero på i vilken utsträckning Finansinspektionen kommer att använda de verktyg som regelverket tillhandahåller. Den underliggande grundsynen är dock fortfarande att kapitalkraven ska syfta till att institut ska hålla tillräckligt med kapital för att kunna bära förluster som kan uppstå i deras verksamhet.

Kapitalkravsgolvet i tillsynsförordningen kommer att medföra ändringar när det gäller det särskilda kapitalbaskravet, bufferten för övrigt systemviktiga institut och systemriskbufferten. Det tydliggörs att det särskilda kapitalbaskravet inte ska öka till följd av att ett institut blir bundet av kapitalkravsgolvet, samt att detta krav och de två ovan nämnda buffertkraven ska ses över senast i samband med den kommande översynen av respektive krav. Syftet är att undvika en situation där kraven ökar som en följd av kapitalkravsgolvet även om övriga omständigheter är oförändrade och det inte har förekommit någon ökning av de risker som är förenade med instituten i fråga.

För institut som omfattas av kapitalkravsgolvet och därmed får ett ökat minimikrav enligt tillsynsförordningen, och i fallet då övriga risker är oförändrade, bör konsekvensen bli att det särskilda kapitalbaskravet, bufferten för övrigt systemviktiga institut eller systemriskbufferten minskar i storlek.

Instituten omfattas, till skillnad mot de finansiella holdingföretagen och blandade finansiella holdingföretagen, redan i dag av en skyldighet att ansöka om tillstånd för fusion och delning. Det kan tillkomma kostnader avseende den nya utökade tillståndsplikten och en utökad arbetsbörda främst för de holdingföretag som i dag inte omfattas av liknande krav. Såväl instituten som vissa finansiella holdingföretag och blandade finansiella holdingföretag kommer att behöva ansöka om tillstånd för att förvärva ett väsentligt innehav, anmäla avyttring av väsentligt innehav och anmäla väsentlig överföring av tillgångar och skulder.

Att sammanställa uppgifter till de olika anmälningarna och ansökningarna uppskattas ta ungefär 32 arbetstimmar, vilket skulle innebära en kostnad på ungefär 13 300 kronor (32 timmar · [66 500 kronor/160]) per företag och ansökan. Beräkningen är baserad på SCB:s yrkeskategori ”affärs- och företagsjurister” med en genomsnittlig månadslön på 66 500 kronor. Dessutom tillkommer en avgift för Finansinspektionens prövning. I dag uppgår avgiften för ansökan om tillstånd att verkställa en fusionsplan till 135 000 kronor.

Såväl instituten som de finansiella holdingföretagen och blandade finansiella holdingföretagen omfattas redan i dag av en skyldighet att bedöma lämpligheten av ledningen. Förslagen kan innebära en utökad arbetsbörda för företagen när det gäller deras lämplighetsprövning av nyckelpersoner och för de handfull större institut och de finansiella moderholdingföretag och blandade finansiella moderholdingföretag som omfattas av kravet på den särskilda anmälningsplikten för styrelse och verkställande direktör och vissa nyckelpersoner. Förslagen kan även innebära en utökad arbetsbörda för de holdingföretag som ska bedöma antalet uppdrag ledningspersonerna får ha i andra företag. Det kan tillkomma kostnader avseende den nya anmälningsplikten. Att sammanställa uppgifter till en anmälan uppskattas ta ungefär 24 arbetstimmar, vilket skulle innebära en kostnad på ungefär 9 975 kronor (24 timmar · [66 500 kronor/160]) per företag och anmälan. Dessutom tillkommer en avgift för Finansinspektionens prövning. I dag uppgår avgiften för anmälan om ledningsprövning till 33 000 kronor.

De kreditinstitut och finansiella holdingföretag och blandade finansiella holdingföretag vars verkställande direktör i dag ingår i företagets styrelse kommer att behöva ändra styrelsesammansättningen.

De utländska företag utanför EES som vill bedriva bank- eller finansieringsrörelse från en filial i Sverige omfattas redan i dag av en skyldighet att ansöka om tillstånd. Förslagen kan innebära en utökad arbetsbörda för de fåtal utländska företag som i dag bedriver sådan verksamhet genom filial eftersom de kommer att behöva ansöka på nytt om de vill fortsätta att bedriva verksamheten. Det kan tillkomma kostnader avseende den nya tillståndsplikten. Att sammanställa uppgifter till en ansökan uppskattas ta ungefär 60 arbetstimmar, vilket skulle innebära en kostnad på ungefär 24 940 kronor (60 timmar · [66 500 kronor/160]) per företag. Dessutom tillkommer en avgift för Finansinspektionens prövning

av ansökan. I dag uppgår avgiften för ansökan om tillstånd för kreditinstitut hemmahörande utanför EES att driva bank- eller finansieringsrörelse från filial i Sverige till 1 500 000 kronor. De utländska tredjelandsföretag som vill bedriva bank- eller finansieringsrörelse från en filial i Sverige kommer också att behöva rapportera in viss ytterligare information till Finansinspektionen, utöver vad de rapporterar in i dag.

Förslagen om karens för arbets- och uppdragstagare i Finansinspektionen kommer endast i begränsad utsträckning att påverka företagens möjlighet till rekrytering av personal från Finansinspektionen eftersom myndigheten idag tillämpar förlängda uppsägningstider.

Det kan uppstå kostnader för utbildning avseende ändringarna i regelverket. Eftersom instituten och de finansiella holdingföretagen och blandade finansiella holdingföretagen redan i dag omfattas av regelverket i stort bedöms kostnaderna för utbildning bli begränsade. Uppskattningsvis skulle personal på ett institut och ett finansiellt holdingföretag och blandat finansiellt holdingföretag som ansvarar för att kraven på gruppnivå är uppfyllda behöva lägga tid på att sätta sig in i de nya bestämmelserna och eventuellt vidareutbilda kollegor. Det skulle kunna innebära att institutet eller det finansiella holdingföretaget eller blandade finansiella holdingföretaget behöver finansiera ungefärligen 160 arbetstimmar för utbildning. Kostnaden skulle då uppgå till ca 66 500 kronor per institut och holdingföretag.

Det bedöms inte uppstå några behov och därmed inga kostnader för implementering av nya IT-system, men vissa kostnader kan uppstå för anpassning av befintliga system.

Konkurrensen mellan företagen

Harmoniseringen av regelverket utjämnar konkurrensförhållanden för svenska institut inom EU och globalt. För Sverige som ett litet land med en stor finanssektor bedöms det som positivt med internationellt överenskomna standarder och regelverk, vilket bidrar till en jämnare spelplan, där likartade regler gäller för svenska och utländska aktörer.

Förslagen om karens för arbets- och uppdragstagare i Finansinspektionen påverkar inte konkurrensen mellan företagen eftersom Finansinspektionen redan tillämpar förlängda uppsägningstider som till stor del motsvarar de karenstider som föreslås för övergångar till företag som står under tillsyn av myndigheten.

Effekter för myndigheter och domstolar

Finansinspektionen utövar redan i dag tillsyn över kreditinstitut och andra finansiella företag. Tillsynen sker enligt rörelselagstiftningen och internationella standarder. I det ingår bl.a. att pröva tillståndsansökningar, ta fram föreskrifter i den utsträckning det behövs och bedriva löpande tillsyn. Finansinspektionens verksamhet avseende bl.a. regelgivning och tillsyn finansieras via anslag i statens budget. Kostnaderna täcks med dels årliga avgifter (förordningen [2007:1135] om årliga avgifter för finansiering av Finansinspektionens verksamhet), dels ansökningsavgifter (förordningen [2001:911] om avgifter för prövning av ärenden hos Finansinspektionen).

Förändringarna av regelverket innebär bl.a. att inspektionen ska ta fram föreskrifter och handlägga ett begränsat antal ärenden om godkännande av vissa transaktioner. Det handlar om sedvanliga uppgifter inom ramen för Finansinspektionens verksamhet vid tillämpning av regelverket om kapitaltäckning. De tillkommande arbetsuppgifterna bedöms inte medföra några väsentliga merkostnader i förhållande till i dag och eventuella merkostnader ska hanteras inom befintliga ekonomiska ramar. De nya kraven på godkännande av vissa transaktioner kommer innebära att några nya ärendeslag tillkommer.

Förslagen om karens för Finansinspektionens arbets- och uppdragstagare motsvarar till stor del den interna rutin som Finansinspektionen redan tillämpar när någon slutar vid inspektionen för att påbörja en ny anställning i ett företag som står under inspektionens tillsyn och de uppsägningstider som gäller enligt kollektivavtal och chefsavtal. I de flesta fallen kan hela eller två tredjedelar av karenstiden löpa under uppsägningstiden. För arbetstagare med chefsposition är uppsägningstiden lika lång som karenstiden. För arbets- och uppdragstagare som inte har en chefsposition torde det främst bli aktuellt med karens om anställningen eller uppdraget varat längre än ett år. För dessa är karenstiden lika lång som uppsägningstiden när Finansinspektionen säger upp anställningen. När arbets- eller uppdragstagaren säger upp sig är uppsägningstiden en månad kortare än karenstiden. Om en arbets- eller uppdragstagare säger upp sig utan att ha en ny anställning men sedan får en anställning i ett företag som omfattas av karens sista dagen på sin uppsägningstid kan det bli aktuellt med karens under tre eller sex månader efter det att anställningstiden löpt ut. Det torde dock endast ske i undantagsfall och det vanligast förekommande torde vara att uppsägning sker först efter att arbets- eller uppdragstagaren har fått en ny anställning. Den föreslagna karenstiden för arbets- och uppdragstagare ryms därmed till största delen inom gällande uppsägningstider och torde därför inte medföra inte några påtagliga kostnadsökningar. Finansinspektionens styrelse ska bestå av högst tio ledamöter. Endast generaldirektören arbetar heltid i myndigheten. För övriga ledamöter är styrelseuppdraget ett särskilt uppdrag vid sidan av deras ordinarie anställningar, för närvarande som bl.a. justitieråd, professor i nationalekonomi vid Stockholms universitet och generaldirektör vid en annan myndighet. Mot denna bakgrund torde fråga om karens för styrelseledamöter ytterst sällan aktualiseras. För Finansinspektionens generaldirektör kan det bli aktuellt med karens men sannolikt ytterst sällan. Det handlar då om en enda person som sannolikt stannar många år på sin position som myndighetschef och sedan ofta går till en tjänst som inte skulle medföra ett beslut om karens. Frågan om karens för generaldirektören torde därmed aktualiseras ytterst sällan. Som ställföreträdande myndighetschef eller vikarierande generaldirektör torde ofta någon i Finansinspektionens ledningsgrupp väljas. Sannolikt går en sådan person tillbaka till sin chefstjänst efter avslutat vikariat eller ställföreträdarskap. För det fall en sådan vikarierande generaldirektör eller ställföreträdande myndighetschef säger upp sig och övergången till den nya anställningen blir föremål för beslut om karens gäller sex månaders uppsägningstid. Karenstiden är då lika lång som uppsägningstiden och därför inte leda till någon kostnad. För det fall att en extern person har anställts som vikarierande generaldirektör och personen väljer att börja en

ny anställning eller ett nytt uppdrag i ett företag där övergången omfattas av karens kan det bli fråga om karensersättning beroende på hur lång uppsägningstid som gäller för anställningen. Inte heller för en sådan person bör karenstiden vara längre än sex månader. Även dessa situationer torde vara sällan förekommande. Det bör därför inte heller leda till någon ökad arbetsbelastning för Nämnden för prövning av statsråds och vissa andra befattningshavares övergångsrestriktioner eller att kostnaderna för Nämnden eller för ersättning för karens ökar i påtaglig utsträckning. Eventuella kostnader för karens bör därför kunna hanteras inom befintliga ekonomiska ramar.

Eftersom ett beslut om karens och ersättning inte ska få överklagas ger förslagen inte upphov till några nya måltyper eller ökad måltillströmning vid de allmänna förvaltningsdomstolarna. Däremot kan ordningen med att en tvist mellan arbetstagare och arbetsgivare om karens och ersättning ska handläggas enligt lagen om rättegången i arbetstvister leda till en något ökad måltillströmning vid allmän domstol (tingsrätt) och Arbetsdomstolen. Eftersom det finns en utökad möjlighet till omprövning av beslut om karens borde det bli fråga om ett ytterst begränsat antal mål. Även här bör därför eventuella kostnader kunna hanteras inom befintliga ekonomiska ramar.

Finansinspektionens olika beslut i frågor om tillstånd för tredjelandsfilialer, fusion och delning och vissa transaktioner liksom beslut om ingripande kan överklagas vilket kan innebära en ökning av antalet mål hos allmän förvaltningsdomstol. Det bedöms dock endast röra sig om ett mindre antal. De budgetära konsekvenserna för domstolarna bedöms därför kunna hanteras inom de befintliga budgetramarna.

Informationsinsatser

Förslagen genomför ett EU-direktiv och Finansinspektionen behöver informera företagen om den nya ordningen.

Effekter för jämställdheten mellan kvinnor och män och för klimatet

Förslagen bedöms inte medföra några konsekvenser för jämställdheten mellan kvinnor och män eller för klimatet.

Överensstämmelser med unionsrätten

Förslagen står i överenskommelse med unionsrätten.

18 Författningskommentar

18.1 Förslaget till lag om karens för vissa befattningshavare i Finansinspektionen vid övergång till annan verksamhet

Finansinspektionen är tillsynsmyndighet på finansmarknadsområdet. Det innebär bl.a. att myndigheten prövar ansökningar om tillstånd eller

registrering att få bedriva finansiell verksamhet, löpande prövar om styrelseledamöter och verkställande direktörer är lämpliga för uppgiften, gör skrivbords- eller platsundersökningar av finansiella verksamheter och ingriper mot företag som inte uppfyller sina skyldigheter. Myndigheten är organiserad i verksamhetsområden – Bank, Betalningar, Försäkringar, It, Marknader och Styrning och verksamhetsstöd – och har två stabsfunktioner, Ekonomisk analys och Juridik.

Finansinspektionen är en styrelsemyndighet och styrelsen deltar i tillsynsverksamheten bl.a. genom att den fattar beslut om vissa ingripanden mot finansiella företag, t.ex. sanktionsavgifter, varning och återkallelse av tillstånd.

Den nya lagen innehåller bestämmelser om karens i Finansinspektionen, dvs. att en arbets- eller uppdragstagare inte får påbörja en ny anställning eller ett nytt uppdrag under viss tid vid övergång till en ny anställning eller ett nytt uppdrag i vissa företag eller organisationer (1 § och 4 § första stycket).

Karens gäller dels generaldirektören och de andra styrelseledamöterna (1 § tredje stycket 1), dels övriga arbets- eller uppdragstagare som deltar i tillsynsverksamheten (1 § tredje stycket 2).

För den senare kategorin av arbets- eller uppdragstagare, dvs. övriga arbets- eller uppdragstagare som deltar i tillsynsverksamheten, förutsätter karens att Finansinspektionen bedömer att rekvisiten i 4 § andra stycket är uppfyllda. För den aktuella kategorin är villkor om karens en del av anställnings- eller uppdragsavtalet.

För att karens ska börja löpa för en enskild individ, oavsett kategori av arbets- eller uppdragstagare, förutsätts att det fattas ett beslut om karens, antingen av Nämnden för prövning av statsråds och vissa andra befattningshavares övergångsrestriktioner eller Finansinspektionen, beroende på kategori av arbets- eller uppdragstagare (8 §).

Under karenstiden har arbets- eller uppdragstagaren rätt till ersättning (7 §).

1 § Denna lag innehåller bestämmelser om karens för vissa arbets- och uppdragstagare i Finansinspektionen.

Med karens avses i denna lag att en person inte får påbörja en ny anställning eller ett nytt uppdrag i vissa företag eller organisationer.

De personer som omfattas av bestämmelserna är

1. generaldirektören och andra styrelseledamöter, och
2. övriga arbets- och uppdragstagare som deltar i tillsynsverksamheten.

Paragrafen innehåller bestämmelser om lagens tillämpningsområde. Paragrafen genomför artikel 4a.1 i kapitaltäckningsdirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 14.3.5.

Paragrafen reglerar vilka arbets- och uppdragstagare i Finansinspektionen som omfattas av karens.

Enligt *punkt 1* gäller karens för generaldirektören och andra styrelseledamöter.

Enligt *punkt 2* gäller karens också för övriga arbets- och uppdragstagare som deltar i tillsynsverksamheten. Det är Finansinspektionen som avgör om en arbets- eller uppdragstagare deltar i tillsynsverksamheten i den

mening som avses i bestämmelsen. Det görs mot bakgrund av de rekvisit som uppställs i 4 § andra stycket.

2 § Den som avser att påbörja en ny anställning eller ett nytt uppdrag i ett företag eller en organisation som anges i 4 § första stycket ska anmäla det innan anställningen eller uppdraget påbörjas.

Generaldirektören och andra styrelseledamöter ska göra anmälan till Nämnden för prövning av statsråds och vissa andra befattningshavares övergångsrestriktioner. Anmälningsskyldigheten gäller en ny anställning eller ett nytt uppdrag som ska påbörjas inom tolv månader från det att anställningen eller uppdraget i Finansinspektionen avslutades.

Övriga arbets- och uppdragstagare ska göra anmälan till Finansinspektionen. Anmälningsskyldigheten gäller en ny anställning eller ett nytt uppdrag som ska påbörjas inom tre månader från det att anställningen eller uppdraget i Finansinspektionen avslutades.

Paragrafen innehåller bestämmelser om anmälningsskyldighet. Övervägandena finns i avsnitt 14.3.10.

I *första stycket* regleras en skyldighet att anmäla övergång till företag och organisationer.

I *andra stycket* regleras var generaldirektör och andra styrelseledamöter ska anmäla och när det senast ska ske.

I *tredje stycket* finns motsvarande bestämmelse för övriga arbets- och uppdragstagare som deltar i tillsynsverksamheten. De tidsfrister som anges motsvarar den längsta tid under vilken karens kan gälla.

Det finns ytterligare bestämmelser om nämnden i riksdagsordningen och i lagen (2018:677) med instruktion för Nämnden för prövning av statsråds och vissa andra befattningshavares övergångsrestriktioner.

3 § En anmälan ska göras på det sätt respektive myndighet bestämmer.

Anmälaren ska lämna de uppgifter som behövs för prövningen.

Paragrafen innehåller bestämmelser om hur en anmälan ska göras. Övervägandena finns i avsnitt 14.3.10.

I *första stycket* regleras att nämnden respektive Finansinspektionen bestämmer formerna för hur en anmälan ska göras.

I *andra stycket* anges att anmälaren har ett ansvar för att lämna de uppgifter som behövs för en prövning om karens och ersättning. Det kan bl.a. vara uppgifter om befintliga arbetsuppgifter, en ny arbetsgivare och nya arbetsuppgifter, inkomstuppgifter och kontaktuppgifter.

4 § Arbets- och uppdragstagare som avses i 1 § tredje stycket ska omfattas av karens vid övergång till en ny anställning eller ett nytt uppdrag i

1. ett företag som står under tillsyn av Finansinspektionen,
2. ett utländskt företag som
   a) bedriver verksamhet i Sverige, och
   b) i hemlandet står under motsvarande tillsyn av en myndighet eller ett annat behörigt organ som de företag som avses i 1,
3. ett finansiellt holdingföretag, ett blandat finansiellt holdingföretag eller ett värdepappersinriktat holdingföretag,
4. ett företag som, till ett företag som avses i 1 eller 2, tillhandahåller tjänster som är av betydelse för företagets finansiella verksamhet, eller
5. en intresseorganisation på finansmarknadsområdet.

Arbets- och uppdragstagare som avses i 1 § tredje stycket 2 ska bara omfattas av karens om personen inom ramen för sin anställning eller sitt uppdrag har förvärvat sådan information eller kunskap som gör att det, om personen påbörjar den nya anställningen eller det nya uppdraget, finns en risk för

– ekonomisk skada för Finansinspektionen,
– otillbörlig fördel för någon enskild, eller
– att allmänhetens förtroende för Finansinspektionen skadas.

Paragrafen reglerar vilka övergångar till företag och organisationer som ska medföra karens för en arbets- eller uppdragstagare. Paragrafen genomför artikel 4a.3 första stycket b i kapitaltäckningsdirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 14.3.6.

I *första stycket* anges de företag och organisationer som omfattas.

Punkt 1 avser svenska finansiella företag, dvs. företag som har tillstånd från eller som är registrerade hos Finansinspektionen.

Punkt 2 avser utländska finansiella företag, t.ex. ett utländskt kreditinstitut som bedriver verksamhet från filial i Sverige.

Punkt 3 gäller vissa holdingföretag (se 1 kap. 5 § 23 och 26 lagen [2004:297] om bank- och finansieringsrörelse [LBF] och 1 kap. 2 § 15 lagen [2014:968] om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag [tillsynslagen]), t.ex. ett moderföretag, dotterföretag eller anknutet företag till ett sådant företag som anges i punkt 1.

Punkt 4 avser den som utför finansiell verksamhet i egenskap av underleverantör till ett finansiellt företag, se t.ex. 6 kap. 7 §LBF och 3 kap. 6 § lagen (2024:114) om clearing och avveckling av betalningar.

Punkt 5 avser organisationer som företräder de finansiella företagens intressen, t.ex. Svenska Bankföreningen.

I *andra stycket* regleras när karens för övriga arbets- och uppdragstagare som deltar i tillsynsverksamheten ska komma i fråga. Endast övergångar till företag och organisationer där det finns risk för ekonomisk skada för Finansinspektionen, otillbörlig fördel för någon enskild eller att allmänhetens förtroende för Finansinspektionen skadas ska medföra karens. Denna ordning ansluter till det som gäller enligt 5 § lagen (2018:676) om restriktioner vid statsråds och statssekreterares övergång till annan än statlig verksamhet. Ett exempel på risk för skada för staten är att en arbets- eller uppdragstagare i Finansinspektionen i en avtalsförhandling mellan en tänkt ny arbets- eller uppdragsgivare och myndigheten kan använda sig av information och kunskap som han eller hon fått med anledning av sin anställning eller uppdrag i myndigheten och som andra inte har tillgång till och som om de avslöjas skulle medföra extra kostnader för myndigheten. Ett annat exempel på sådan risk är att en arbets- eller uppdragstagare i Finansinspektionen kan använda information om hur myndigheten bedriver tillsyn som medför att myndigheten måste omorganisera sitt arbete om denna information avslöjas. Dessa båda risker skulle också kunna utgöra en risk för otillbörlig fördel för någon enskild. Ytterligare ett exempel på en risk för otillbörlig fördel för en enskild kan vara att en arbets- eller uppdragstagare i Finansinspektionen varit involverad i diskussioner om nya regler på ett visst område, men där detaljerna om dessa regler ännu inte är allmänt kända. Om arbets- eller uppdragstagaren då börjar arbeta för en arbets- eller uppdragsgivare inom området i fråga, kan den nya arbets- eller uppdragsgivaren få otillbörliga

fördelar. Dessa behöver inte nödvändigtvis vara av ekonomisk natur. En risk för att allmänhetens förtroende för Finansinspektionen skadas kan uppkomma i en mängd situationer. Även i de exempel som redovisats ovan kan det finnas en risk för förtroendeskada för Finansinspektionen (jfr prop. 2017/18:162 s. 47–48).

Sådan kunskap och erfarenhet hos en arbets- eller uppdragstagare som avses bör vara av viss kvalifikation.

5 § Karenstiden för generaldirektören och andra styrelseledamöter ska vara

1. tolv månader vid övergång till ett företag som avses i 4 § första stycket 1–4, och
2. tre månader vid övergång till en organisation som avses i 4 § första stycket 5.

För övriga arbets- och uppdragstagare ska karenstiden vara lägst tre och högst sex månader vid övergång till ett företag eller en organisation som avses i 4 § första stycket.

Karenstiden ska börja löpa när

1. generaldirektören eller en annan styrelseledamot avslutar anställningen eller uppdraget, eller
2. arbets- eller uppdragstagaren inte längre deltar i tillsynsverksamheten.

Paragrafen reglerar hur lång karenstiden ska vara och när den ska börja löpa. Paragrafen genomför delvis artikel 4a.4 och 4a.5 i kapitaltäckningsdirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 14.3.7.

I *första stycket* regleras karenstiden för generaldirektören och de andra styrelseledamöterna.

I *andra stycket* regleras karenstiden för övriga arbets- och uppdragstagare som deltar i tillsynsverksamheten.

I *tredje stycket* regleras vid vilken tidpunkt karenstiden ska börja. För generaldirektören och de andra styrelseledamöterna ska det vara när anställningen eller uppdraget slutar. För övriga arbets- och uppdragstagare ska det vara när de inte längre deltar i tillsynsverksamheten. Det innebär att karenstiden kan börja löpa medan anställningen eller uppdraget fortfarande pågår, under förutsättning att arbets- eller uppdragstagaren får ändrade arbetsuppgifter och inte längre deltar i tillsynsverksamheten. I det ligger att karenstiden kan börja löpa under uppsägningstiden.

Under karenstiden får arbets- eller uppdragstagare inte ha tillgång till konfidentiella eller känsliga uppgifter.

6 § Den som omfattas av karens ska under karenstiden sträva efter att agera på ett sådant sätt att det inte uppstår någon risk för ekonomisk skada för Finansinspektionen eller otillbörlig fördel för någon enskild eller för att allmänhetens förtroende för Finansinspektionen skadas.

Paragrafen innehåller en aktsamhetsbestämmelse. Paragrafen genomför delvis artikel 4a.4 i kapitaltäckningsdirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 14.3.8.

Den som omfattas av ett beslut om karens ska iaktta försiktighet vid kontakter med den nya arbets- eller uppdragsgivaren så att det inte uppstår någon risk för ekonomisk skada för Finansinspektionen, otillbörlig fördel för någon enskild, eller att allmänhetens förtroende för Finansinspektionen skadas. Detta har samma innebörd som i 4 §. Risken avtar ju längre tid som går efter att anställningen eller uppdraget slutar. En arbets- eller

uppdragstagare bör därför begränsa sina kontakter med en ny arbets- eller uppdragsgivare till frågor av praktisk natur kring den nya anställningen eller det nya uppdraget.

7 § Den som till följd av ett beslut om karens inte kan påbörja den nya anställningen eller uppdraget under karenstiden har rätt till ersättning.

Ersättningen ska motsvara lönen eller arvodet vid den tidpunkt som karenstiden börjar löpa.

Ersättningen ska minskas med andra inkomster från anställning eller uppdrag under karenstiden.

Paragrafen innehåller bestämmelser om rätt till ersättning under karenstiden. Paragrafen genomför artikel 4a.6 i kapitaltäckningsdirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 14.3.9.

Enligt *första stycket* har en arbets- eller uppdragstagare rätt till ersättning under karenstiden.

Ersättningen ska enligt *andra stycket* motsvara lönen eller arvodet när karenstiden börjar.

Enligt *tredje stycket* ska ersättningen minskas med andra inkomster eller uppdrag under karenstiden, t.ex. avgångsvederlag, inkomstgaranti och andra inkomster (jfr förordningen [2016:411] om tjänstepension, inkomstgaranti och avgångsvederlag till myndighetschefer).

8 § Ett beslut om karens och ersättning ska fattas av

1. Nämnden för prövning av statsråds och vissa andra befattningshavares övergångsrestriktioner i fråga om generaldirektören och andra styrelseledamöter, och
2. Finansinspektionen i fråga om övriga arbets- och uppdragstagare.

Beslut ska fattas inom tre veckor från det att en fullständig anmälan har kommit in.

Den nya anställningen eller det nya uppdraget får inte påbörjas innan de tre veckorna har löpt ut eller ett beslut att karens inte ska gälla för övergången har meddelats.

I paragrafen regleras vem som fattar beslut om karens och ersättning och när det ska senast ska ske. Övervägandena finns i avsnitt 14.3.11.

I *första stycket* anges att nämnden fattar beslut i fråga om generaldirektören och de andra styrelseledamöterna medan Finansinspektionen fattar beslut i fråga om övriga arbets- och uppdragstagare som deltar i tillsynsverksamheten.

I *andra stycket* regleras inom vilken tid ett beslut om karens och ersättning ska meddelas. Har ett beslut inte meddelats inom treveckorsfristen får den anmälda anställningen eller uppdraget påbörjas.

I *tredje stycket* regleras när en ny anställning eller ett nytt uppdrag tidigast får påbörjas.

9 § Ändringar av förhållanden som angetts i en anmälan enligt 2 § ska anmälas till respektive myndighet. Om det, under karenstiden, sker en betydande förändring av innehållet i anställningen eller uppdraget ska en ny anmälan göras.

Paragrafen innehåller anmälningsskyldighet vid ändrade förhållanden. Övervägandena finns i avsnitt 14.3.10.

Den som har gjort en anmälan ska meddela ändrade förhållanden avseende tidigare lämnade uppgifter. Det kan bl.a. gälla ändrade inkomst- eller kontaktuppgifter eller betydande förändring i anställningen eller uppdraget.

10 § Ett beslut om karens och ersättning ska omprövas vid ändrade förhållanden.

Ett beslut ska fattas inom tre veckor från det att en fullständig begäran om omprövning har kommit in.

I paragrafen finns bestämmelser om omprövning av beslut. Övervägandena finns i avsnitt 14.3.11.

Grundläggande bestämmelser om ändring av beslut finns i förvaltningslagen (2017:900). *Första stycket* innehåller en särreglering i fråga om omprövning vid ändrade förhållanden. Omprövning kan ske både på begäran av den som beslutet avser och den som fattat beslutet, jfr t.ex. 44 § förordningen (2022:857) om omställningsstudiestöd.

Ändrade förhållanden som kan medföra en omprövning av ett beslut om karens och ersättning kan bl.a. vara byte av ny arbetsgivare, väsentligt ändrade arbetsuppgifter eller ändrade inkomstuppgifter.

Av *andra stycket* framgår att beslut om ändring av beslut, i likhet med vad som gäller för den första prövningen, ska göras inom tre veckor från det att en fullständig begäran om omprövning har kommit in.

11 § Beslut enligt 8 § får inte överklagas.

I paragrafen finns en bestämmelse om överklagande av beslut om karens och ersättning. Övervägandena finns i avsnitt 14.3.11.

Paragrafen innehåller ett förbud mot att överklaga nämndens eller Finansinspektionens beslut om karens och ersättning. Ett beslut kan i stället omprövas, se 10 §.

En tvist mellan arbetstagare och arbetsgivare ska handläggas enligt lagen (1974:371) om rättegången i arbetstvister, se 12 §.

12 § Mål mellan arbetstagare och arbetsgivare om tillämpningen av denna lag ska handläggas enligt lagen (1974:371) om rättegången i arbetstvister.

Bestämmelserna i 11–13 §§ lagen (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet ska inte tillämpas när det gäller ett beslut enligt 8 §.

I paragrafen finns en upplysning om tillämpning av annan lag. Övervägandena finns i avsnitt 14.3.11.

I *första stycket* finns en upplysning om en tvist om tillämpningen av denna lag ska handläggas enligt lagen om rättegången i arbetstvister.

Av *andra stycket* framgår att bestämmelserna om förhandlingsrätt i 11–13 §§ lagen om medbestämmande i arbetslivet inte ska tillämpas i vid beslut om karens. En arbetstagare har därmed inte inflytande på ett beslut om karens.

18.2 Förslaget till lag om ändring i socialförsäkringsbalken

26 kap.

18 b § *SGI-skydd gäller under den tid karens gäller enligt lagen (2025:0000) om karens för vissa befattningshavare i Finansinspektionen vid övergång till annan verksamhet.*

Paragrafen, som är ny, innehåller en bestämmelse om SGI-skydd. Övervägandena finns i avsnitt 14.3.13.

Paragrafen innebär att SGI-skydd, dvs. att den som inte arbetar i vissa fall kan få behålla sin SGI, gäller för en försäkrad under den tid han eller hon omfattas av karens enligt lagen om karens för vissa befattningshavare i Finansinspektionen vid övergång till annan verksamhet.

18.3 Förslaget till lag om ändring i kreditupplysningslagen (1973:1173)

3 § Kreditupplysningsverksamhet får bedrivas endast efter tillstånd av Integritetsskyddsmyndigheten.

Integritetsskyddsmyndighetens tillstånd behövs dock inte för följande företag, om deras grundläggande tillstånd omfattar kreditupplysningsverksamhet:

1. ett svenskt kreditinstitut,
2. ett utländskt kreditinstitut som driver verksamhet i Sverige enligt 4 kap. 1 eller 2 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse, eller
3. ett utländskt kreditinstitut som har tillstånd att driva verksamhet i Sverige enligt *1 a kap. 58 § 1 lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag*.

Ett företag som avses i andra stycket 1 eller 3 får börja bedriva kreditupplysningsverksamhet två månader efter det att Integritetsskyddsmyndigheten har tagit emot en anmälan från företaget om att det avser att bedriva sådan verksamhet.

Tillstånd behövs inte för kreditupplysningsverksamhet, i den mån den bedrivs genom offentliggörande av kreditupplysning på ett sådant sätt som avses i tryckfrihetsförordningen eller yttrandefrihetsgrundlagen.

Paragrafen innehåller bestämmelser om krav på tillstånd för kreditupplysningsverksamhet och undantag från kravet på tillstånd. Övervägandena finns i avsnitt 8.

Ändringen i *andra stycket 3* är en följd av att bestämmelserna om tillstånd i nuvarande 4 kap. 4 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse ska upphöra att gälla (LBF) och det införs nya bestämmelser om tredjelandsfilialer som tillhandahåller centrala banktjänster i lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag (tillsynslagen).

5 a § Vad som gäller om tystnadsplikt i verksamheten hos svenska kreditinstitut, betalningsinstitut, institut för elektroniska pengar, värdepappersbolag och företag som med tillstånd driver verksamhet enligt lagen (2016:1024) om verksamhet med bostadskrediter, hindrar inte att uppgifter om lämnade krediter, betalningsförsummelser och kreditmissbruk utväxlas för kreditupplysningsändamål inom en

krets som utgörs av dessa företag samt sådana företag som har tillstånd av Integritetsskyddsmyndigheten enligt 3 § första stycket.

I den krets som anges i första stycket ingår även

1. utländska kreditinstitut som avses i 4 kap. 1 och 2 §§ lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse *och 1 a kap. 58 § 1 lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag*,

2. utländska företag som avses i 3 kap. 26 och 27 §§ lagen (2010:751) om betaltjänster,

3. utländska företag som avses i 3 kap. 26–28 §§ lagen (2011:755) om elektroniska pengar,

4. utländska företag som avses i 4 kap. 1 och 4 §§ lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden*,* och

5. utländska företag som avses i 1 kap. 3 § lagen (2016:1024) om verksamhet med bostadskrediter.

Bestämmelser om användningen av uppgifter om betalningsförsummelser och kreditmissbruk finns även i 7 §.

Paragrafen innehåller bestämmelser om att tystnadsplikt i verksamheten hos vissa finansiella företag inte hindrar att uppgifter kan utväxlas för kreditupplysningsändamål. Övervägandena finns i avsnitt 8.

Ändringen i *andra stycket* är en följd av att bestämmelserna i nuvarande 4 kap. 4 och 6 §§ LBF ska upphöra att gälla och det införs nya bestämmelser om tredjelandsfilialer som tillhandahåller centrala banktjänster i tillsynslagen.

18.4 Förslaget till lag om ändring i sparbankslagen (1987:619)

3 kap.

4 § Styrelsen *ska* utse en eller, om det behövs, flera verkställande direktörer att under styrelsens inseende leda verksamheten i sparbanken. Styrelsen får även utse ställföreträdare för verkställande direktör. Finansinspektionen får medge att verkställande direktör inte utses.

Den verkställande direktören får inte ingå i styrelsen.

Vad som sägs i denna lag om verkställande direktör *ska* i tillämpliga delar gälla också för ställföreträdare för verkställande direktör.

Paragrafen innehåller bestämmelser om ledningen i en sparbank. Ändringarna i paragrafen genomför delvis artiklarna 3.1.9 och 88.1 i kapitaltäckningsdirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 6.1.1.

Ändringarna i *andra stycket* innebär att den verkställande direktören i en sparbank inte får ingå i sparbankens styrelse.

Övriga ändringar i paragrafen är redaktionella.

10 § Inom styrelsen *ska* en av ledamöterna vara ordförande. Styrelsen *ska* välja ordförande om inte annat föreskrivs i reglementet eller beslutas av sparbanksstämman. Styrelsen får även utse vice ordförande. Vid lika röstetal avgörs valet genom lottning.

En anställd i banken får inte vara ordförande eller vice ordförande.

Paragrafen innehåller bestämmelser om ledningen i en sparbank. Ändringarna genomför delvis artikel 3.1.9 i kapitaltäckningsdirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 6.1.1.

Ändringen i *andra stycket* är en följdändring med anledning av det i 4 § andra stycket införs ett förbud mot att den verkställande direktören i en sparbank ingår i bankens styrelse.

Övriga ändringar i paragrafen är redaktionella.

7 kap.

5 § Senast *inom en månad* efter det att avtalet om fusion har registrerats ska såväl överlåtande som övertagande sparbank ansöka om tillstånd att verkställa avtalet. Frågor om sådant tillstånd prövas av Finansinspektionen. Vid fusion enligt 2 § ska sparbankerna dessutom ansöka om tillstånd att driva bankrörelse och godkännande av reglementet för den övertagande sparbanken enligt 3 kap. lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.

Finansinspektionen ska så snart som möjligt, dock senast inom tio arbetsdagar, skriftligen bekräfta att ansökan har tagits emot.

Finansinspektionen ska underrätta registreringsmyndigheten om ansökningar enligt första stycket och om lagakraftvunna beslut som meddelats med anledning av sådana ansökningar.

Paragrafen innehåller bestämmelser om ansökan om tillstånd att verkställa ett fusionsavtal. Ändringarna genomför delvis artikel 27i.4 första stycket i kapitaltäckningsdirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 7.4.2.

Ändringen i *första stycket* innebär att ansökan hos Finansinspektionen om att verkställa ett fusionsavtal ska ges in inom en månad från det att avtalet har registrerats.

Den nuvarande bestämmelsen i *andra stycket* om behandlingen av en ansökan om tillstånd att verkställa ett fusionsavtal ersätts med bestämmelserna i nya 5 a och 5 b §§. I stycket införs en ny bestämmelse om att Finansinspektionen skriftligen ska bekräfta mottagandet av en ansökan om att verkställa ett fusionsavtal snart som möjligt, dock senast inom tio arbetsdagar.

5 a § *Finansinspektionen ska vid behandlingen av en ansökan om tillstånd att verkställa avtalet om fusion pröva om*

1. sparbankerna efter fusionen har en tillfredsställande kontroll över sin verksamhet, särskilt när det gäller de risker som de är eller kan bli exponerade för.

2. fusionen kan anses förenlig med deras intressen, som är insättare i eller i övrigt har fordringar på de sparbanker som berörs av fusionen, samt om fusionen framstår som ändamålsenlig från allmän synpunkt,

3. det finns skäl att anta att sparbankernas verksamhet bedrivs på ett sätt som är förenligt med denna lag och andra författningar som reglerar dess verksamhet, och

4. det finns skäl att anta att fusionen har samband med eller kan öka risken för

a) penningtvätt enligt 1 kap. 6 § lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, eller

b) finansiering av terrorism enligt 6 § terroristbrottslagen (2022:666) eller försök till sådant brott, avseende terroristbrott enligt 4 § samma lag.

Vid bedömningen enligt första stycket 1 ska Finansinspektionen särskilt beakta

1. sparbankernas anseende, och

2. om sparbankernas verksamhet bedrivs på ett sätt som är sunt.

Paragrafen, som är ny, innehåller bestämmelser om förutsättningarna för tillstånd att verkställa ett fusionsavtal. Paragrafen genomför delvis artikel 27j.1, 27j.2 och 27j.4 i kapitaltäckningsdirektivet. Den är utformad efter förebild av 10 kap. 21 § och 12 kap. 15 § LBF. Övervägandena finns i avsnitt 7.4.3.

I paragrafen anges det som Finansinspektionen ska pröva vid en ansökan om att verkställa ett avtal om fusion.

Första stycket 1 innebär att inspektionen ska säkerställa att sparbankerna efter fusionen har tillfredsställande kontroll över de risker som de är eller kan bli exponerade för i samband med fusionen. Bestämmelsen motsvarar artikel 27j.1 inledningen i kapitaltäckningsdirektivet.

Första stycket 2 innebär att sparbankernas borgenärer ska tillförsäkras en betryggande säkerhet. Kravet motsvarar det som gäller för bankaktiebolag, medlemsbanker, kreditmarknadsbolag och kreditmarknadsföreningar enligt nuvarande 10 kap. 21 §, 10 a kap. 1 §, 11 kap. 1 § och 12 kap. 15 § LBF.

Enligt *första stycket 3* ska inspektionen pröva om sparbankernas verksamhet efter fusionen bedrivs på ett sätt som är förenligt med denna lag och andra författningar som reglerar sparbankernas verksamhet. Bestämmelsen motsvarar artikel 27j.1 första stycket c i kapitaltäckningsdirektivet.

Av *första stycket 4* följer att Finansinspektionen ska pröva om det finns skäl att anta att fusion har samband med eller kan öka risken för penningtvätt eller finansiering av terrorism. Bestämmelsen motsvarar artikel 27j.1 första stycket e i kapitaltäckningsdirektivet. Bestämmelsen är utformad på samma sätt som motsvarande krav som gäller för prövningen av en ansökan om tillstånd för ett kvalificerat innehav (14 kap. 2 § andra stycket 3 LBF). Det som avses är att Finansinspektionen ska pröva om det finns skäl att anta att fusionen har samband med eller kan öka risken för penningtvätt, finansiering av terrorism eller försök till finansieringsbrott när finansieringen eller finansieringsförsöket gäller terroristbrott.

Andra stycket innebär att inspektionen vid bedömningen av om sparbankerna efter fusionen har en tillfredsställande kontroll över riskerna ska beakta sparbankernas anseende och om sparbankernas verksamhet bedrivs på ett sunt sätt. Det senare omfattar bl.a. att bedöma om fusionsplanen är realistisk och ändamålsenlig samt den finansiella sundheten hos de finansiella aktörer som är delaktiga i fusionen, i synnerhet när det gäller den typ av verksamhet som bedrivs och planeras för den enhet som följer av fusionen. Det får anses ligga inom ramen för Finansinspektionens tillsynsverksamhet att se till att dessa förutsättningar är uppfyllda fram till slutförandet av fusionen. Bestämmelsen motsvarar artikel 27j.1 första stycket a, b och d och andra stycket i kapitaltäckningsdirektivet.

5 b § *Vid prövning av fusioner mellan sparbanker som ingår i samma grupp får Finansinspektionen, i enskilda fall, begränsa prövningen till de omständigheter som avses i 5 a § första stycket 2.*

Finansinspektionens beslut om tillstånd att verkställa en fusionsplan när sparbankerna ingår i samma grupp ska meddelas inom 60 arbetsdagar efter det att mottagandet av ansökan bekräftades (bedömningsperioden). Om Finansinspektionen begär kompletterande uppgifter får bedömningsperioden förlängas.

Paragrafen, som är ny, innehåller bestämmelser om förutsättningarna för tillstånd att verkställa ett fusionsavtal. Paragrafen genomför artikel 27i.2, 27i.4 och 27i.9 i kapitaltäckningsdirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 7.4.1 och 7.4.2.

Finansinspektionen får, enligt *första stycket*, i enskilda fall begränsa prövningen av verkställandet av en fusionsplan om sparbankerna ingår i samma grupp till att enbart bedöma om sparbankernas borgenärer tillförsäkras en betryggande säkerhet vid fusioner mellan företag inom samma grupp. Termen grupp inbegriper företag som är permanent underställda ett centralt organ och som står under tillsyn som en grupp.

Enligt *andra stycket* ska Finansinspektionens beslut om tillstånd att verkställa en fusionsplan i fråga om en fusion mellan sparbanker inom samma grupp fattas inom 60 arbetsdagar från det att den bekräftelse som avses i 5 § skickades (bedömningsperioden). Med arbetsdagar bör avses alla årets dagar förutom lördagar, söndagar, andra allmänna helgdagar, midsommarafton, julafton och nyårsafton (se prop. 2004/05:142 s. 144). Bedömningsperioden får förlängas om Finansinspektionen begär kompletterande uppgifter.

Tredje stycket innebär att Finansinspektionen ska anses ha beviljat tillstånd till fusionen om inspektionen inte meddelat något beslut inom bedömningsperioden.

18.5 Förslaget till lag om ändring i lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument

3 kap.

1 § Om ett företag som står under tillsyn av Finansinspektionen vill ingå avtal med ägaren till ett finansiellt instrument om att företaget ska ha rätt att förfoga över det finansiella instrumentet för egen räkning, ska avtalet slutas skriftligen i en för ändamålet särskilt upprättad handling som i någon läsbar och varaktig form är tillgänglig för parterna. Detsamma gäller om företaget medverkar till ett sådant avtal mellan andra parter. Det förfogande som avses ska anges noggrant.

Första stycket gäller inte om företagets motpart eller parterna i ett avtal som företaget medverkar till är

1. ett annat företag som står under tillsyn av Finansinspektionen eller ett utländskt företag inom EES som i sitt hemland får driva jämförbar verksamhet och som står under betryggande tillsyn av myndighet eller annat behörigt organ,
2. Riksgäldskontoret eller ett utländskt offentligt organ inom EES som är ansvarigt för eller deltar i förvaltningen av statsskulden eller är behörigt att föra konton för kunders räkning,
3. Riksbanken eller en utländsk centralbank inom EES, inklusive Europeiska centralbanken,
4. en multilateral utvecklingsbank, Banken för internationell betalningsutjämning, Internationella valutafonden eller Europeiska investeringsbanken, eller
5. ett sådant kreditinstitut som anges i förteckningen i artikel 2.5 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU av den 26 juni 2013 om behörighet att utöva verksamhet i kreditinstitut och om tillsyn av kreditinstitut, om ändring av direktiv 2002/87/EG och om upphävande av direktiven 2006/48/EG och

2006/49/EG, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) *2024/1619*.

Första stycket gäller inte heller om företaget är en sådan central motpart som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012 av den 4 juli 2012 om OTC-derivat, centrala motparter och transaktionsregister.

Paragrafen innehåller bestämmelser om förfoganden över finansiella instrument som tillhör någon annan.

I *andra stycket 5* ändras den statiska hänvisningen till kapitaltäckningsdirektivet till att avse lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/1619 av den 31 maj 2024 om ändring av direktiv 2013/36/EU vad gäller tillsynsbefogenheter, sanktioner, filialer från tredjeland och miljö, samhällsansvar och bolagsstyrningsrisker (ändringsdirektivet).

18.6 Förslaget till lag om ändring i lagen (1992:160) om utländska filialer m.m.

3 § Om rätt för vissa utländska företag att driva verksamhet i Sverige finns särskilda bestämmelser, nämligen

1. för kreditinstitut 4 kap. 1 *och* 2 §§ lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse*, 1 a kap. 58–61 §§, 5 b kap., 6 kap. 1 § och 8 kap. 1 a § lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag*,
2. för värdepappersföretag 4 kap. 1 och 4 §§ lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,
3. för finansiella institut 4 kap. 3 § lagen om bank- och finansieringsrörelse,
4. för utländska försäkringsgivare lagen (1998:293) om utländska försäkringsgivares och tjänstepensionsinstituts verksamhet i Sverige,
5. för börser och clearingorganisationer 12 kap. 9 § och 19 kap. 12 § lagen om värdepappersmarknaden,
6. för förvaltningsbolag och fondföretag 1 kap. 6–7, 10 och 11 §§ lagen (2004:46) om värdepappersfonder,
7. för utgivare av elektroniska pengar 3 kap. 26–28 §§ lagen (2011:755) om elektroniska pengar,
8. för utländska försäkringsförmedlare 3 kap. lagen (2018:1219) om försäkringsdistribution,
9. för företag som tillhandahåller betaltjänster 3 kap. 26 och 27 §§ lagen (2010:751) om betaltjänster,
10. för utländska AIF-förvaltare 5 kap. lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder,
11. för företag som driver verksamhet med bostadskrediter 2 kap. 7 § och 3 kap. 6 och 7 §§ lagen (2016:1024) om verksamhet med bostadskrediter,
12. för kreditförvaltare 5 kap. 5 och 6 §§ lagen (2023:714) om förvärv och förvaltning av nödlidande kreditavtal, och
13. för clearingbolag 1 kap. 2 § lagen (2024:114) om clearing och avveckling av betalningar.

Paragrafen innehåller upplysning om att det finns särskilda bestämmelser för filialverksamhet som bedrivs av vissa utländska företag.

Ändringen i *punkt 1* är en följd av att bestämmelserna om utländska kreditinstitut i nuvarande 4 kap. 4–6 §§ LBF ska upphöra att gälla och det

införs nya bestämmelser om tredjelandsfilialer som tillhandahåller centrala banktjänster i tillsynslagen.

18.7 Förslaget till lag om ändring i lagen (1995:1571) om insättningsgaranti

21 § *Garantimyndigheten får förelägga institutet att vidta rättelse om* insättningar hos ett institut omfattas av garantin till följd av ett beslut enligt 3 § andra stycket men detta inte utgör en förutsättning för tillstånd enligt 4 kap. 6 § andra stycket lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden *eller 1 a kap. 60 § lagen (2014:986) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag*, och institutet inte fullgör sina skyldigheter enligt denna lag.

Om institutet inte har vidtagit rättelse inom ett år från föreläggandet, får garantimyndigheten besluta att garantin inte längre ska gälla beträffande insättningarna. Ett sådant beslut får, när det är fråga om ett utländskt institut från ett EES-land, meddelas endast om den behöriga myndigheten i institutets hemland har samtyckt till beslutet. Är det fråga om ett institut från ett land utanför EES, får beslut om att garantin inte längre ska gälla meddelas endast om tillsynsmyndigheten i institutets hemland har underrättats i förväg om beslutet.

Har garantimyndigheten beslutat att garantin inte längre ska gälla beträffande insättningar hos en filial i ett land utanför EES till ett svenskt institut, ska myndigheten underrätta tillsynsmyndigheten i det land där filialen finns om beslutet.

Paragrafen innehåller bestämmelser om ingripanden.

Ändringen i *första stycket* är en följd av att bestämmelsen om tillstånd för utländska kreditinstitut i nuvarande 4 kap. 4 § LBF ska upphöra att gälla och det införs nya bestämmelser om tredjelandsfilialer som tillhandahåller centrala banktjänster i tillsynslagen.

18.8 Förslaget till lag om ändring i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse

1 kap.

5 § I denna lag betyder

1. *anknutet företag*: ett svenskt eller utländskt företag vars huvudsakliga verksamhet består i att äga eller förvalta fast egendom, tillhandahålla datatjänster eller driva annan liknande verksamhet som har samband med den huvudsakliga verksamheten i ett eller flera kreditinstitut, värdepappersbolag eller motsvarande utländska företag,
2. *bank*: bankaktiebolag, sparbank och medlemsbank,
3. *bankaktiebolag*: ett aktiebolag som har fått tillstånd att driva bankrörelse,
4. *behörig myndighet*: en utländsk myndighet som har behörighet att utöva tillsyn över utländska kreditinstitut,
5. *EES*: Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,
6. *filial*: ett avdelningskontor med självständig förvaltning, varvid även ett utländskt kreditinstituts etablering av flera driftställen ska anses som en enda filial,
7. *finansiellt institut*: ett finansiellt institut enligt artikel 4.1.26 i tillsynsförordningen,
8. *hemland*: det land där ett företag har fått tillstånd till rörelse som avses i denna lag,

9. *kapitalbas*: detsamma som i artikel 72 i tillsynsförordningen,

10. *kreditinstitut*: bank och kreditmarknadsföretag,

11. *kapitaltäckningsdirektivet*: Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU av den 26 juni 2013 om behörighet att utöva verksamhet i kreditinstitut och om tillsyn av kreditinstitut, om ändring av direktiv 2002/87/EG och om upphävande av direktiven 2006/48/EG och 2006/49/EG, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) *2024/1619*,

12. *kreditmarknadsbolag*: ett aktiebolag som har fått tillstånd att driva finansieringsrörelse,

13. *kreditmarknadsförening*: en ekonomisk förening som har fått tillstånd att driva finansieringsrörelse,

14. *kreditmarknadsföretag*: kreditmarknadsbolag och kreditmarknadsförening,

15. *kvalificerat innehav*: ett direkt eller indirekt ägande i ett företag, om innehavet beräknat på det sätt som anges i 5 a § representerar 10 procent eller mer av kapitalet eller av samtliga röster eller annars möjliggör ett väsentligt inflytande över ledningen av företaget,

16. *medlemsbank*: en ekonomisk förening som har fått tillstånd att driva bankrörelse,

17. nyckelperson: den som utan att vara styrelseledamot eller verkställande direktör i ett kreditinstitut utövar ett betydande inflytande över verksamheten,

18. sparbank: ett företag som avses i sparbankslagen (1987:619),

19. startkapital: det kapital som för kreditinstitut avses i artikel 4.51 i tillsynsförordningen,

20. utländskt bankföretag: ett utländskt företag som i hemlandet har tillstånd att driva bankrörelse,

21. utländskt kreditföretag: ett utländskt företag som i hemlandet har tillstånd att driva finansieringsrörelse,

22. utländskt kreditinstitut: ett utländskt bankföretag och ett utländskt kreditföretag,

23. betydande filial: en filial som är betydande enligt artikel 51.1 i kapitaltäckningsdirektivet,

24. blandat finansiellt holdingföretag: ett holdingföretag enligt artikel 4.1.21 i tillsynsförordningen,

25. blandat finansiellt moderholdingföretag inom EES: ett inom EES etablerat blandat finansiellt holdingföretag som inte självt är ett dotterföretag till ett

a) kreditinstitut, värdepappersbolag eller EES-institut, eller

b) annat blandat finansiellt holdingföretag eller ett finansiellt holdingföretag som är etablerat i något land inom EES,

26. EES-institut: ett utländskt kreditinstitut eller ett utländskt värdepappersföretag som är hemmahörande i något annat land inom EES än Sverige,

27. finansiellt holdingföretag: ett holdingföretag enligt artikel 4.1.20 i tillsynsförordningen,

28. finansiellt moderholdingföretag inom EES: ett inom EES etablerat finansiellt holdingföretag som inte självt är ett dotterföretag till ett

a) kreditinstitut, värdepappersbolag eller EES-institut, eller

b) annat finansiellt holdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag som är etablerat i något land inom EES,

29. holdingföretag med blandad verksamhet: holdingföretag enligt artikel 4.1.22 i tillsynsförordningen,

30. koncern:

a) i 6 a, 6 b och 15 b kap., detsamma som i 2 kap. 1 § lagen (2015:1016) om resolution,

b) i övriga kapitel, detsamma som i 1 kap. 11 och 12 §§ aktiebolagslagen (2005:551), varvid det som sägs om moderbolag tillämpas även på andra juridiska personer än aktiebolag,

31. *koncernåterhämtningsplan*: en plan som upprättas av ett moderföretag inom EES i syfte att identifiera åtgärder som de företag i en koncern som omfattas av gruppbaserad tillsyn avser att vidta för att bevara eller återställa koncernens eller ett i koncernen ingående kreditinstituts eller utländskt kreditinstituts finansiella ställning och livskraft efter en betydande försämring av den finansiella situationen,

32. *krishanteringsdirektivet*: Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/59/EU av den 15 maj 2014 om inrättande av en ram för återhämtning och resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av rådets direktiv 82/891/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/24/EG, 2002/47/EG, 2004/25/EG, 2005/56/EG, 2007/36/EG, 2011/35/EU, 2012/30/EU och 2013/36/EU samt Europaparlamentets och rådets förordningar (EU) nr 1093/2010 och (EU) nr 648/2012, i den ursprungliga lydelsen,

33. *moderföretag inom EES*: ett moderinstitut inom EES, ett finansiellt moderholdingföretag inom EES eller ett blandat finansiellt moderholdingföretag inom EES,

34. *moderinstitut inom EES*: ett kreditinstitut, värdepappersbolag eller EES-institut som är ett moderföretag och som inte självt är ett dotterföretag till ett

a) annat kreditinstitut, värdepappersbolag eller EES-institut, eller

b) finansiellt holdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag som är etablerat i något land inom EES,

35. *samordnande tillsynsmyndighet*: en behörig myndighet som ansvarar för att utöva gruppbaserad tillsyn av moderinstitut inom EES och av institut som kontrolleras av finansiella moderholdingföretag inom EES eller blandade finansiella moderholdingföretag inom EES,

36. *tillsynsförordningen*: Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012,

37. *utländskt värdepappersföretag*: ett utländskt företag som i hemlandet har tillstånd att driva värdepappersrörelse, och

38. *återhämtningsplan*: en plan som upprättas av ett kreditinstitut i syfte att identifiera åtgärder som institutet avser att vidta för att bevara eller återställa sin finansiella ställning och livskraft efter en betydande försämring av den finansiella situationen.

Paragrafen innehåller definitioner. Ändringarna genomför delvis artikel 3.1.9a–3.1.9d i kapitaltäckningsdirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 6.2.

I definitionen av kapitaltäckningsdirektivet i *punkt 11* ändras den statiska hänvisningen till att avse lydelsen enligt ändringsdirektivet.

I en ny *punkt 17* införs en definition av nyckelperson. Den omfattar bl.a. cheferna för de interna kontrollfunktionerna och den person som ansvarar för förvaltningen av finansiella resurser, den finansiella planeringen och den finansiella rapporteringen, ofta benämnd finansdirektör (engelska Chief Financial Officer, förkortat CFO).

Med anledning av den nya punkten får nuvarande punkterna 17–37 ny numrering.

3 kap.

2 § Ett svenskt företag ska ges tillstånd att driva bankrörelse eller finansieringsrörelse, om

1. bolagsordningen, stadgarna eller reglementet stämmer överens med denna lag och andra författningar och i övrigt innehåller de särskilda bestämmelser som behövs med hänsyn till omfattningen och arten av den planerade verksamheten,

2. det finns skäl att anta att den planerade rörelsen kommer att drivas enligt bestämmelserna i denna lag och andra författningar som reglerar företagets verksamhet,

3. den som har eller kan förväntas komma att få ett kvalificerat innehav i företaget bedöms lämplig att utöva ett väsentligt inflytande över ledningen av ett kreditinstitut,

4. den som ska *vara*

a) styrelseledamot, verkställande direktör eller ersättare för någon av dem har *tillräckligt gott anseende,* insikt*, kunskap* och erfarenhet för att delta i ledningen och även i övrigt *agerar med ärlighet, integritet och självständigt tänkande för att vara* lämplig för en sådan uppgift,

b) nyckelperson har tillräckligt gott anseende, insikt, kunskap och erfarenhet för att utöva betydande inflytande över verksamheten och även i övrigt agerar med ärlighet och integritet för att vara lämplig för en sådan uppgift, och

5. styrelsen i sin helhet har tillräckliga kunskaper och erfarenheter för att leda företaget.

Vid bedömningen enligt första stycket 3 av om en innehavare är lämplig ska dennes anseende och kapitalstyrka beaktas. Det ska också beaktas om det finns skäl att anta att

1. innehavaren kommer att motverka att kreditinstitutets verksamhet drivs på ett sätt som är förenligt med kraven i denna lag och andra författningar som reglerar företagets verksamhet, eller

2. innehavet har samband med eller kan öka risken för

a) penningtvätt enligt 1 kap. 6 § lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, eller

b) finansiering av terrorism enligt 6 § terroristbrottslagen (2022:666) eller försök till sådant brott, avseende terroristbrott enligt 4 § samma lag.

Om den som kommer att ha ett kvalificerat innehav i företaget är ett finansiellt holdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag, ska det vid bedömningen av innehavarens anseende särskilt beaktas om dess ledning uppfyller de krav som ställs på ledningen i ett sådant företag enligt *1 a kap. 2 § 3 och 4 och* 3 kap. 5–*10 §§* lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag respektive 5 kap. 16 § lagen (2006:531) om särskild tillsyn över finansiella konglomerat.

Om företaget har eller kan förväntas komma att få nära förbindelser med någon annan, får tillstånd ges bara om förbindelserna inte hindrar en effektiv tillsyn av företaget.

Paragrafen innehåller bestämmelser om förutsättningarna för tillstånd att driva bank- eller finansieringsrörelse. Ändringarna genomför delvis artiklarna 91.1, 91.1a, 91.1c, 91.1h, 91.2a, 91a.1, 91a.2 och 91a.4 i kapitaltäckningsdirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 6.2.1 och 6.2.2.

Ändringarna i *första stycket 4* är en följd av att det införs nya bestämmelser om nyckelpersoner.

Punkt 4 a innebär att ett kreditinstituts ledning ska uppfylla vissa lämplighetskrav för att institutet ska få tillstånd att driva bankrörelse eller finansieringsrörelse. Kreditinstitutet är därmed är skyldigt att se till att dess styrelse, verkställande direktör och eventuella ersättare för dem alltid uppfyller lämplighetskraven på att ha tillräckligt gott anseende, att de agerar med ärlighet, integritet och självständigt tänkande och att de har tillräckliga kunskaper, färdigheter och erfarenheter för att fullgöra sina åligganden (jfr prop. 2013/14:228 s. 167–169). Kravet på självständigt tänkande innebär bl.a. att en styrelseledamot vid behov effektivt ska kunna bedöma och ifrågasätta förslag till beslut från andra ledamöter (artikel

91.2a i kapitaltäckningsdirektivet, jfr även punkt 81 i Europeiska bankmyndighetens [Eba] och Europeiska värdepappers- och marknadsmyndighetens [Esma] riktlinjer för lämplighetsbedömningar av ledamöter i ledningsorgan och ledande befattningshavare [EBA/GL/2021/06]). Punkten motsvarar lämplighetskraven i artikel 91.1 och 91.2a i kapitaltäckningsdirektivet.

Punkt 4 b innebär att ett kreditinstituts nyckelpersoner ska uppfylla vissa lämplighetskrav för att institutet ska få tillstånd att driva bankrörelse eller finansieringsrörelse. I 1 kap. 5 § 17 anges vad som avses med nyckelperson. Ett kreditinstitut är skyldigt att se till att nyckelpersoner alltid uppfyller lämplighetskraven på att ha tillräckligt gott anseende, agera med ärlighet och integritet samt besitta tillräckliga kunskaper, färdigheter och erfarenheter för att kunna utföra sina arbetsuppgifter (jfr prop. 2013/14:228 s. 167–169). Punkten motsvarar lämplighetskraven i artikel 91a.1 i kapitaltäckningsdirektivet. Ändringen i *tredje stycket* är en följd av att det införs ett nytt kapitel om tillstånd i tillsynslagen.

4 a § *Om kraven i 2 § första stycket 4 eller 5 inte är uppfyllda, ska kreditinstitutet*

1. se till att en styrelseledamot, den verkställande direktören, ersättare för någon av dem eller en nyckelperson inte påbörjar uppdraget eller anställningen, eller

2. besluta att en person inte längre får vara styrelseledamot, verkställande direktör, ersättare för någon av dem eller nyckelperson.

Om institutet vidtar åtgärder för att personen ska bli lämplig för uppgiften, får personen vara styrelseledamot, verkställande direktör, ersättare för någon av dem eller nyckelperson.

Paragrafen, som är ny, innehåller bestämmelser om de åtgärder ett kreditinstitut ska vidta om en ledningsperson eller nyckelperson eller styrelsen i sin helhet inte uppfyller lämplighetskraven. Paragrafen genomför delvis artiklarna 91.1b och 91a.3 i kapitaltäckningsdirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 6.1.4.

Paragrafen innebär en skyldighet för kreditinstitut att vidta åtgärder om en styrelseledamot, verkställande direktör, ersättare för någon av dem eller styrelsen i sin helhet inte uppfyller lämplighetskraven (se 2 § första stycket 4 a och 5, se även artikel 91.1, 91.2a och 91.2b i kapitaltäckningsdirektivet).

Paragrafen innebär även en skyldighet att vidta åtgärder om en nyckelperson (se definitionen i 1 kap. 5 § 17) inte uppfyller lämplighetskraven (se 2 § första stycket 4 b, se även artikel 91.1a i kapitaltäckningsdirektivet).

De åtgärder institutet ska vidta om lämplighetskraven inte är uppfyllda är att se till att personen inte tillträder den aktuella befattningen (*första stycket 1*) eller att personen inte längre får inneha befattningen (*första stycket 2*). Institutet får dock i stället vidta åtgärder för att säkerställa att en sådan person blir lämplig för den berörda befattningen (*andra stycket*). Den åtgärden kan vidtas både när det är en enskild person som inte uppfyller kraven och när det är styrelsen i sin helhet som inte gör det.

Att besluta att en person inte längre får vara ledamot, verkställande direktör, ersättare för någon av dem eller nyckelperson och möjligheten att och vidta åtgärder för att en person ska bli lämplig för uppgiften är åtgärder

som bör vidtas i god tid. Möjligheten att vidta sådana åtgärder bör vara särskilt aktuell om det är styrelsen i sin helhet som inte uppfyller kraven (2 § första stycket 5).

4 b § *Ett kreditinstitut som är ett stort institut eller ett stort dotterföretag enligt artikel 4.1.146 eller 4.1.147 i tillsynsförordningen ska anmäla till Finansinspektionen, om institutet*

1. avser att utse styrelseledamot eller verkställande direktör, och

2. utser nyckelpersoner som ansvarar för

a) förvaltningen av finansiella resurser, den finansiella planeringen och den finansiella rapporteringen,

b) riskhanteringsfunktionen,

c) funktionen för regelefterlevnad, eller

d) internrevisionsfunktionen.

En anmälan enligt första stycket 1 ska göras senast 30 arbetsdagar före det att uppdraget eller anställningen ska påbörjas.

Paragrafen, som är ny, innehåller bestämmelser om anmälningsskyldighet när stora kreditinstitut och stora dotterföretag avser att utse personer för vissa befattningar. Paragrafen genomför delvis artiklarna 3.1.9a–3.1.9d, 3.1.29a, 91.1d och 91a.5 i kapitaltäckningsdirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 6.2.1, 6.2.2 och 6.2.3.

Paragrafen innebär en skyldighet för kreditinstitut som klassificeras som stora institut och stora dotterföretag enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012 (tillsynsförordningen) att till Finansinspektionen anmäla när de har för avsikt att utse en styrelseledamot och en verkställande direktör (*första stycket 1*). Hänvisningen till tillsynsförordningen är dynamisk och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen (se 1 kap. 5 § 36). En sådan anmälan ska göras senast 30 arbetsdagar före det att uppdraget eller anställningen påbörjas (*andra stycket*).

Ett stort institut och ett stort dotterföretag ska även till Finansinspektionen anmäla när det utser vissa nyckelpersoner (*första stycket 2*).

Med stort institut avses även fristående institut som definieras som stora institut.

6 kap.

5 § Styrelsen i ett kreditinstitut *ska* se till att det finns skriftliga interna riktlinjer och instruktioner i den omfattning som behövs för att uppfylla kraven i 1–3 och 4 a §§ och för att i övrigt styra rörelsen. Dessa riktlinjer och instruktioner *ska* utvärderas och ses över *minst vartannat år*.

Paragrafen innehåller bestämmelser om krav på att styrelsen ska se till att det finns skriftliga interna riktlinjer och instruktioner för ett kreditinstituts rörelse. Ändringarna genomför artikel 76.1 i kapitaltäckningsdirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 4.1.

Ändringen i paragrafen innebär att kravet på att styrelsen ska göra en utvärdering och översyn ändras från att det ska göras regelbundet till att det ska göras minst vartannat år.

Övriga ändringar i paragrafen är språkliga.

10 kap.

1 § För bankaktiebolag gäller föreskrifterna för aktiebolag i allmänhet, om inte något annat följer av denna lag eller är särskilt föreskrivet. Hänvisningar i aktiebolagslagen (2005:551) till bestämmelser i samma lag ska i de fall de förekommer avse de bestämmelser i denna lag som gäller i stället för eller utöver bestämmelserna i aktiebolagslagen.

I fråga om bankaktiebolag ska det som anges om Bolagsverket i följande bestämmelser avse Finansinspektionen:

– 8 kap. 9 och 30 §§ samt 37 § andra stycket aktiebolagslagen, *och*

– *24 a kap. 24 § aktiebolagslagen*.

Paragrafen innehåller bestämmelser om hur de särskilda associationsrättsliga bestämmelserna som gäller för bankaktiebolag förhåller sig till bestämmelserna i aktiebolagslagen. Övervägandena finns i avsnitt 7.4.

I *andra stycket* tas nuvarande andra och tredje strecksatserna bort till följd av att bestämmelserna om fusion och delning förs över till tillsynslagen. Nuvarande fjärde strecksatsen blir därför *andra strecksatsen*.

6 § I ett bankaktiebolag *ska* styrelsen utse en verkställande direktör. Bolagets verkställande direktör får inte *ingå* i styrelsen.

Paragrafen innehåller bestämmelser om ledningen i ett bankaktiebolag. Ändringen i paragrafen genomför delvis artikel 3.1.9 i kapitaltäckningsdirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 6.1.1.

Ändringen innebär att den verkställande direktören i ett bankaktiebolag inte längre får ingå i bankaktiebolagets styrelse.

I paragrafen görs även en språklig ändring.

8 b § Vid tillämpningen av 8 a § andra stycket ska

1. uppdrag inom samma *grupp* eller i företag där bankaktiebolaget har ett kvalificerat innehav räknas som ett enda uppdrag, och

2. uppdrag i verksamheter och organisationer som inte huvudsakligen har ett kommersiellt syfte inte beaktas.

Om styrelseledamoten representerar svenska staten gäller inte 8 a § andra stycket.

En styrelseledamot eller verkställande direktör i ett bankaktiebolag som är betydande får, efter tillstånd av Finansinspektionen, ha ytterligare ett uppdrag som styrelseledamot utöver de som anges i 8 a § andra stycket 1 eller 2.

Paragrafen innehåller bestämmelser antalet uppdrag styrelseledamöter och verkställande direktör i ett bankaktiebolag får ha i andra företag. Ändringen genomför delvis artikel 91.4–91.6 i kapitaltäckningsdirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 6.1.1.

I *första stycket 1* ersätts ordet koncern med grupp. Med grupp avses en sådan grupp som definieras i 4.1.138 i tillsynsförordningen och en grupp av företag som är dotterföretag till samma finansiella holdingföretag eller blandade finansiella holdingföretag.

10 a kap.

1 § Det som enligt 12 kap. 1–4 och 6–*12 b och 20*–20 a §§ gäller för kreditmarknadsföreningar ska även gälla för medlemsbanker.

Det som föreskrivs om Bolagsverket i 7 kap. 8, 30 och 38 §§ lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar ska, i fråga om medlemsbanker, i stället gälla Finansinspektionen.

När den lagen tillämpas på medlemsbanker ska hänvisningar till föreningsregistret i stället avse bankregistret.

Paragrafen innehåller bestämmelser om hur de särskilda associationsrättsliga bestämmelserna för medlemsbanker förhåller sig till bestämmelserna i lagen om ekonomiska föreningar. Övervägandena finns i avsnitt 7.4.

Ändringarna i *första stycket* är en följd av att bestämmelserna om fusion i nuvarande 12 kap. 13–19 §§ flyttas till tillsynslagen.

11 kap.

1 § Det som enligt 10 kap. gäller för bankaktiebolag ska även gälla för kreditmarknadsbolag utom bestämmelserna om likvidation i 31–34 §§ och om företagsnamn i 35 och 36 §§.

Ärenden som avser tillstånd enligt *10 kap.* 30 h eller 40 § prövas av Finansinspektionen.

Paragrafen innehåller bestämmelser om vilka särskilda associationsrättsliga bestämmelser för bankaktiebolag som även gäller för kreditmarknadsbolag. Övervägandena finns i avsnitt 7.4.

Ändringen i *första stycket* – som innebär att hänvisningen till 10 kap. 18 § tas bort – är en följd av att bestämmelserna om fusion flyttas till tillsynslagen.

Ändringarna i *andra stycket* – att nuvarande första meningen och hänvisningarna i nuvarande andra meningen till 10 kap. 20, 25 och 30 b §§ tas bort – är en följd av att bestämmelserna om fusion i nuvarande 10 kap. 19–25 b §§ och om delning i nuvarande 10 kap. 30 b § flyttas till tillsynslagen.

12 kap.

1 § För kreditmarknadsföreningar gäller föreskrifterna för ekonomiska föreningar i allmänhet, om inte något annat följer av denna lag eller är särskilt föreskrivet. Hänvisningar i lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar till bestämmelser i samma lag ska i de fall de förekommer avse de bestämmelser i denna lag som gäller i stället för eller utöver bestämmelserna i lagen om ekonomiska föreningar.

Paragrafen innehåller bestämmelser om hur de särskilda associationsrättsliga bestämmelserna för kreditmarknadsföreningar förhåller sig till bestämmelserna i lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar (FL).

Nuvarande andra stycket tas bort och är en följd av att bestämmelserna om fusion i nuvarande 13–17 §§ flyttas till tillsynslagen.

4 § I en kreditmarknadsförening *ska* styrelsen utse en verkställande direktör. Föreningens verkställande direktör får inte *ingå* i styrelsen.

Paragrafen innehåller bestämmelser om ledningen i en kreditmarknadsförening. Ändringen genomför delvis artiklarna 3.1.9 och 88.1 i kapitaltäckningsdirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 6.1.1.

Ändringen innebär att den verkställande direktören i en kreditmarknadsförening inte längre får ingå i föreningens styrelse.

I paragrafen görs även en språklig ändring.

21 § I fråga om skyddet för borgenärer till en kreditmarknadsförening, som deltar i bildandet av ett europakooperativ genom fusion, ska bestämmelserna *om tillstånd att verkställa en fusionsplan* i *1 a kap. 29 och 30 §§, 31 § andra stycket, 32 § första stycket 2 och 35 § första stycket 1–4 och 6–9 och andra stycket i lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag* tillämpas.

Paragrafen innehåller bestämmelser om europarkooperativ.

Ändringarna i paragrafen är en följd av att bestämmelserna om fusion i nuvarande 14–16 §§ förs över till tillsynslagen.

22 § I Bolagsverket ska utfärda ett sådant intyg som avses i artikel 29.2 i rådets förordning (EG) nr 1435/2003 av den 22 juli 2003 om stadga för europeiska kooperativa föreningar (SCE-föreningar) (SCE-förordningen), när ett beslut har meddelats enligt *1 a kap. 29 och 30 §§, 31 § andra stycket, 32 § första stycket 2 och 35 § första stycket 1–4 och 6–9 och andra stycket i lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag* och beslutet har *fått* laga kraft.

Paragrafen innehåller bestämmelser om europarkooperativ.

Ändringarna i paragrafen är en följd av att bestämmelserna om fusion i nuvarande 14–16 §§ förs över till tillsynslagen.

13 kap.

2 § Finansinspektionen har tillsyn över kreditinstitut.

För ett kreditinstitut omfattar tillsynen att rörelsen drivs enligt

1. denna lag,
2. andra författningar som reglerar institutets verksamhet,
3. institutets bolagsordning, stadgar eller reglemente, och
4. interna instruktioner som har sin grund i författningar som reglerar institutets verksamhet.

Finansinspektionen har dessutom tillsyn över att kreditinstitutets ägare, ledning *och nyckelpersonerna som avses i 3 kap. 4 b § första stycket 2* uppfyller lämplighetskraven i denna lag. Om Finansinspektionen vid inspektion eller på annat sätt har upptäckt en omständighet som kan antas ha samband med eller utgöra penningtvätt eller finansiering av terrorism, ska inspektionen särskilt kontrollera att ägare, ledning *och sådana nyckelpersoner* uppfyller lämplighetskraven.

Paragrafen innehåller bestämmelser om Finansinspektionens tillsyn. Ändringarna genomför delvis artiklarna 91.1f–91.1i, 91.7, 91.8, 91.10, 91a.5 och 91a.7 i kapitaltäckningsdirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 6.1.1, 6.1.3, 6.2.2 och 6.3.

I *första stycket* tas hänvisningen till nuvarande 4 kap. 4 § bort eftersom bestämmelserna om sådana utländska kreditinstitut som avses i den paragrafen ska upphöra att gälla och det införs nya bestämmelser om tredjelandsfilialer som tillhandahåller centrala banktjänster i tillsynslagen. Av samma skäl tas nuvarande fjärde stycket bort.

Ändringarna i *tredje stycket* är en följd av att det införs lämplighetskrav även på nyckelpersoner i kreditinstitut. Finansinspektionens tillsyn omfattar därför även att de kraven uppfylls.

6 a § Finansinspektionen ska, i den utsträckning som följer av Sveriges medlemskap i Europeiska unionen, i sin tillsynsverksamhet samarbeta och utbyta information med

– andra behöriga myndigheter,
– Europeiska bankmyndigheten,
– Europeiska systemrisknämnden,
– Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten,
– Europeiska centralbanken,
– *Myndigheten för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism, och*
– offentliga organ inom EES som avses i artikel 56 första stycket h i kapitaltäckningsdirektivet.

Finansinspektionen får, i den utsträckning som följer av artikel 58a i kapitaltäckningsdirektivet, i sin tillsynsverksamhet samarbeta och utbyta information med

– Internationella valutafonden,
– Världsbanken,
– Banken för internationell betalningsutjämning, och
– Rådet för finansiell stabilitet.

Paragrafen innehåller bestämmelser om Finansinspektionens samarbete och utbyte av information med utländska myndigheter. Ändringarna genomför delvis artiklarna 91.1i och 91a.7 i kapitaltäckningsdirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 6.3.

Ändringen i *första stycket* innebär att Finansinspektionen ska samarbeta och utbyta information också med Myndigheten för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism, som regleras i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1620 av den 31 maj 2024 om inrättande av myndigheten för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism och om ändring av förordningarna (EU) nr 1093/2010, (EU) nr 1094/2010 och (EU) nr 1095/2010.

14 kap.

1 § Ett direkt eller indirekt förvärv av aktier eller andelar i ett kreditinstitut, som medför att förvärvarens sammanlagda innehav utgör ett kvalificerat innehav, får ske bara efter tillstånd av Finansinspektionen. Detsamma gäller förvärv som innebär att ett kvalificerat innehav ökas

1. så att det uppgår till eller överstiger 20, 30 eller 50 procent av kapitalet eller röstetalet för samtliga aktier eller andelar, eller
2. så att institutet blir dotterföretag.

Tillstånd enligt första stycket ska inhämtas före förvärvet. Ansökan om tillstånd ska göras skriftligen. Om förvärvet har gjorts genom bodelning, arv, testamente, bolagsskifte eller på annat liknande sätt, krävs i stället tillstånd för att förvärvaren ska få behålla aktierna eller andelarna. Förvärvaren ska då ansöka om tillstånd inom sex månader efter förvärvet.

Finansinspektionen ska *så snart som möjligt, dock senast* inom *tio* arbetsdagar, från det att en fullständig ansökan kommit in till inspektionen skicka en bekräftelse till förvärvaren om att ansökan har tagits emot.

Paragrafen innehåller bestämmelser om prövningen av en ansökan om att förvärva ett kvalificerat innehav i ett kreditinstitut. Ändringarna genomför delvis artikel 22.2 i kapitaltäckningsdirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 7.1.

Ändringen i *tredje stycket* innebär dels att det tydliggörs att ett skyndsamhetskrav gäller för Finansinspektionen, dels att tidsfristen inom vilken inspektionen ska bekräfta att en ansökan har tagits emot förlängs från två till tio arbetsdagar.

Med arbetsdagar bör avses alla årets dagar förutom lördagar, söndagar, andra allmänna helgdagar, midsommarafton, julafton och nyårsafton (se prop. 2004/05:142 s. 144).

2 § Tillstånd ska ges till förvärv som avses i 1 §, om förvärvaren bedöms lämplig att utöva ett väsentligt inflytande över ledningen av ett kreditinstitut och det kan antas att det tilltänkta förvärvet är ekonomiskt sunt. Hänsyn ska tas till förvärvarens sannolika påverkan på verksamheten i kreditinstitutet.

Vid bedömningen enligt första stycket ska förvärvarens anseende och kapitalstyrka beaktas. Det ska också beaktas

1. om den som till följd av förvärvet kommer att ingå i styrelsen för kreditinstitutet eller vara verkställande direktör i det, eller vara ersättare för någon av dem, har tillräcklig insikt och erfarenhet för att delta i ledningen av ett kreditinstitut och även i övrigt är lämplig för en sådan uppgift samt om styrelsen i sin helhet har tillräckliga kunskaper och erfarenheter för att leda institutet,
2. om det finns skäl att anta att förvärvaren kommer att motverka att kreditinstitutets rörelse drivs på ett sätt som är förenligt med denna lag och andra författningar som reglerar institutets verksamhet, och
3. om det finns skäl att anta att förvärvet har samband med eller kan öka risken för

a) penningtvätt enligt 1 kap. 6 § lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, eller

b) finansiering av terrorism enligt 6 § terroristbrottslagen (2022:666) eller försök till sådant brott, avseende terroristbrott enligt 4 § samma lag.

Om förvärvaren är ett finansiellt holdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag ska det vid bedömningen av förvärvarens anseende särskilt beaktas om dess ledning uppfyller de krav som ställs på ledningen i ett sådant företag enligt *1 a kap. 2 § eller* 3 kap. 5 § lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag respektive 5 kap. 16 § lagen (2006:531) om särskild tillsyn över finansiella konglomerat.

Om förvärvet skulle leda till nära förbindelser mellan kreditinstitutet och någon annan, får tillstånd ges bara om förbindelserna inte hindrar en effektiv tillsyn av institutet.

Paragrafen innehåller bestämmelser om prövningen av om en förvärvare av ett kvalificerat innehav i ett kreditinstitut är lämplig. Övervägandena finns i avsnitt 6.1.1.

Ändringen i *tredje stycket* är en följd av att det införs nya bestämmelser om lämplighetsprövningen av styrelse och ledning i vissa finansiella holdingföretag och blandade finansiella holdingföretag i tillsynslagen.

2 a § Frågan om tillstånd enligt 2 § får avgöras först efter samråd med behörig myndighet i ett annat land inom EES om förvärvaren är

1. ett i det landet auktoriserat utländskt kreditinstitut, företag för elektroniska pengar, försäkringsföretag eller värdepappersföretag, eller ett i det landet hemmahörande förvaltningsbolag som där har tillstånd att driva verksamhet enligt

bestämmelserna i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG av den 13 juli 2009 om samordning av lagar och andra författningar som avser företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag),

2. ett moderföretag till ett sådant företag som avses i 1, eller

3. en fysisk eller juridisk person som kontrollerar ett sådant företag som avses i 1.

Inför bedömningen enligt 2 § andra stycket 3 ska berörda utländska tillsynsmyndigheter få tillfälle att inom 30 arbetsdagar lämna synpunkter.

Finansinspektionen får invända mot förvärvet om förvärvaren är etablerad i ett land utanför EES som av Europeiska kommissionen har identifierats som ett högrisktredjeland eller omfattas av internationella sanktioner och inspektionen gör bedömningen att det påverkar förvärvarens förmåga att uppfylla kraven i lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

Paragrafen innehåller bestämmelser om Finansinspektionens skyldighet att ge behöriga myndigheter i andra länder inom EES möjlighet att lämna synpunkter inför beslut om tillstånd till förvärv av ett kvalificerat innehav i ett kreditinstitut. Ändringarna genomför delvis artikel 23 i kapitaltäckningsdirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 7.1.

Andra stycket, som är nytt, innebär att Finansinspektionen inför sin bedömning av en ansökan om tillstånd att förvärva ett kvalificerat innehav i ett kreditinstitut ska ge berörda utländska tillsynsmyndigheter som ansvarar för tillsynen enligt penningtvättsdirektivet tillfälle att inom 30 arbetsdagar lämna synpunkter.

Enligt *tredje stycket*, som är nytt, får Finansinspektionen invända mot förvärvet om förvärvaren är etablerad i ett land utanför EES som av Europeiska kommissionen har identifierats som ett högrisktredjeland eller omfattas av internationella sanktioner. Med högrisktredjeland avses de länder som räknas upp i bilagan till kommissionens delegerade förordning (EU) 2016/1675 av den 14 juli 2016 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/849 genom identifiering av högrisktredjeländer med strategiska brister.

2 c § Bedömningsperioden enligt 2 b § ska förlängas om det samtidigt med en prövning av om ett kreditinstituts ägare uppfyller lämplighetskraven enligt detta kapitel pågår en prövning av en ansökan om godkännande av ett finansiellt holdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag enligt *1 a kap. 2–7 §§* lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag. Bedömningsperioden förlängs då *till dess* att ett beslut i ärendet om godkännande *eller undantag från kravet på godkännande* har meddelats.

Paragrafen innehåller bestämmelser om förlängningen av bedömningsperioden för prövning av om en förvärvare av ett kvalificerat innehav i ett kreditinstitut är lämplig om det samtidigt pågår en prövning av en ansökan om godkännande av ett holdingföretag. Ändringarna genomför delvis artikel 21a.2 i kapitaltäckningsdirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 5.3.

Ändringarna innebär att bedömningsperioden för ägarprövningen i 2 b § förlängs till dess att prövningen av ärendet om godkännande av eller undantag från kravet på godkännande för ett holdingföretag enligt tillsynslagen är avslutad.

6 § Finansinspektionen får besluta att den som har ett kvalificerat innehav av aktier eller andelar i ett kreditinstitut vid stämman inte får företräda fler aktier eller andelar än som motsvarar ett innehav som inte är kvalificerat

1. om innehavaren motverkar eller kan antas komma att motverka att kreditinstitutets verksamhet drivs på ett sätt som är förenligt med kraven i denna lag och andra författningar som reglerar institutets verksamhet,

2. om innehavaren i väsentlig utsträckning har åsidosatt sina skyldigheter i näringsverksamhet eller i andra ekonomiska angelägenheter eller gjort sig skyldig till allvarlig brottslighet,

3. om innehavaren är ett finansiellt holdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag och dess ledning inte uppfyller de krav som ställs på ledningen i ett sådant företag enligt *1 a kap. 2 § eller* 3 kap. 5 § lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag respektive 5 kap. 16 § lagen (2006:531) om särskild tillsyn över finansiella konglomerat, eller

4. om det finns skäl att anta att innehavet har samband med eller kan öka risken för

a) penningtvätt enligt 1 kap. 6 § lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, eller

b) finansiering av terrorism enligt 6 § terroristbrottslagen (2022:666) eller försök till sådant brott, avseende terroristbrott enligt 4 § samma lag.

Om den som har ett kvalificerat innehav av aktier eller andelar inte har ansökt om tillstånd till ett förvärv som avses i 1 §, får Finansinspektionen besluta att innehavaren vid stämman inte får företräda aktierna eller andelarna till den del de omfattas av ett krav på tillstånd.

Om någon i strid med ett beslut av Finansinspektionen har ett kvalificerat innehav av aktier eller andelar, får innehavaren inte företräda aktierna eller andelarna vid stämman till den del innehavet står i strid med beslutet.

Paragrafen innehåller bestämmelser om situationer när Finansinspektionen får ingripa mot någon som har ett kvalificerat innehav av aktier eller andelar i ett kreditinstitut.

Ändringen i *första stycket 3* är en följd av att det införs nya bestämmelser om lämplighetsprövningen av styrelse och ledning i vissa finansiella holdingföretag och blandade finansiella holdingföretag i tillsynslagen.

15 kap.

1 a § Finansinspektionen ska ingripa mot någon som ingår i ett kreditinstituts styrelse eller är dess verkställande direktör, eller ersättare för någon av dem, om kreditinstitutet

1. har fått tillstånd att driva bank- eller finansieringsrörelse genom att lämna falska uppgifter eller på annat otillbörligt sätt,

2. i strid med 14 kap. 4 § första stycket låter bli att till Finansinspektionen anmäla sådana förvärv och avyttringar som avses där,

3. i strid med 14 kap. 4 § tredje stycket låter bli att till Finansinspektionen anmäla namnen på de ägare som har ett kvalificerat innehav av aktier eller andelar i institutet samt storleken på innehaven,

4. inte uppfyller kraven i 6 kap. 1, 2, 2 b–3 c, 4, 4 a, 4 c eller 5 § eller i föreskrifter som har meddelats med stöd av 16 kap. 1 § 5,

5. *vidtar en åtgärd som kräver tillstånd av Finansinspektionen enligt denna lag eller tillsynsförordningen*

a) utan att ha ett sådant tillstånd,

b) med stöd av ett tillstånd som kreditinstitutet har fått genom att lämna falska uppgifter, eller

c) som inte uppfyller kraven för tillståndet,

6. *inte uppfyller kraven på*

a) sammansättning, villkor, justeringar och avdrag för kapitalbas enligt del två i tillsynsförordningen, eller

b) kapitalbas enligt artikel 92.1 i tillsynsförordningen,

7. *inte uppfyller kraven för datainsamling och styrning i del tre, avdelning III, kapitel 2 i tillsynsförordningen,*

8. inte uppfyller kraven för riskvägda exponeringsbelopp, kapitalbaskrav och styrformer i del tre, avdelningarna II–VI i tillsynsförordningen,

9. låter bli att lämna uppgifter till Finansinspektionen eller lämnar ofullständig eller felaktig information i strid med *någon av artiklarna* 430.1*–430.3 och 430a* i tillsynsförordningen,

10. *i strid med*

a) artikel 412 i tillsynsförordningen vid upprepade tillfällen eller systematiskt *låter bli att* hålla likvida tillgångar, *eller*

b) artikel 413 eller 428b i tillsynsförordningen låter bli att hålla en stabil nettofinansieringskvot,

11. *inte uppfyller kraven för stora exponeringar mot en kund eller en grupp av kunder med inbördes anknytning enligt bestämmelserna i del fyra i tillsynsförordningen*,

12. *inte uppfyller kraven för beräkning av likviditetstäckningskvoten och den stabila nettofinansieringskvoten i del sex, avdelningarna I och IV i tillsynsförordningen och delegerade akter som avses i artikel 460.1 i den förordningen*,

13. låter bli att lämna information eller lämnar ofullständig eller felaktig information i strid med någon av artiklarna 431.1–431.3 och 451.1 i tillsynsförordningen,

14. gör betalningar till innehavare av instrument som ingår i institutets kapitalbas i strid med 8 kap. 3 och 4 §§ lagen (2014:966) om kapitalbuffertar eller artikel 28, 51 eller 63 i tillsynsförordningen, när dessa artiklar förbjuder sådana betalningar till innehavare av instrument som ingår i kapitalbasen,

15. har befunnits ansvarigt för en allvarlig, upprepad eller systematisk överträdelse av lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller föreskrifter som har meddelats med stöd av den lagen,

16. har befunnits ansvarigt för en allvarlig, upprepad eller systematisk överträdelse av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/1113 av den 31 maj 2023 om uppgifter som ska åtfölja överföringar av medel och vissa kryptotillgångar och ändring av direktiv (EU) 2015/849,

17. har tillåtit en styrelseledamot, verkställande direktören eller ersättare för någon av dem att åta sig ett sådant uppdrag i institutet eller kvarstå i institutet trots att kraven i 3 kap. 2 § första stycket 4 *a* eller 5, 10 kap. 8 a–8 c §§ eller 12 kap. 6 a–6 c §§ eller i föreskrifter som har meddelats med stöd av 16 kap. 1 § 3 inte är uppfyllda,

18. i strid med 6 a kap. 1 eller 2 § låter bli att upprätta eller lämna in en återhämtningsplan eller en koncernåterhämtningsplan,

19. i strid med 6 b kap. 11 § låter bli att anmäla att koncerninternt finansiellt stöd ska lämnas,

20. i strid med 13 kap. 4 a och 5 a §§ låter bli att underrätta Finansinspektionen om institutet fallerar eller sannolikt kommer att fallera,

21. inte uppfyller kravet på kapitalbas och kvalificerade skulder enligt 4 kap. lagen (2015:1016) om resolution eller i strid med 28 kap. 1 § samma lag låter bli att lämna begärda upplysningar till Riksgäldskontoret,

22. är ett moderföretag enligt artikel 4.1.15 i tillsynsförordningen och inte uppfyller kraven i del tre, fyra, sex eller sju i den förordningen eller 2 kap. 1 eller 2 § lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag på grupp- eller undergruppsnivå,

23. omfattas av tillståndsplikt enligt lagen (2003:1223) om utgivning av säkerställda obligationer och

a) har fått tillstånd att ge ut säkerställda obligationer genom att lämna falska uppgifter eller på något annat otillbörligt sätt,

b) driver verksamhet med säkerställda obligationer utan tillstånd,

c) ger ut säkerställda obligationer som inte uppfyller 3 kap. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 10, 11 eller 15 § eller 16 § andra stycket lagen om utgivning av säkerställda obligationer,

d) låter bli att lämna information eller lämnar ofullständig eller felaktig information i strid med 3 kap. 16 § första stycket lagen om utgivning av säkerställda obligationer, eller

e) vid upprepade tillfällen eller systematiskt låter bli att hålla likvida tillgångar i en sådan likviditetsbuffert som avses i 3 kap. 9 a § lagen om utgivning av säkerställda obligationer,

24. låter bli att lämna uppgifter om sin verksamhet med säkerställda obligationer till Finansinspektionen eller lämnar ofullständiga eller felaktiga uppgifter i strid med 13 kap. 3 §,

25. har åsidosatt sina skyldigheter enligt någon av artiklarna 5–10, 11.1–11.10, 12–14, 16.1, 16.2, 17, 18.1, 18.2, 19.1, 19.3, 19.4, 23–25, 26.1–26.8, 27, 28.1–28.8, 29, 30.1–30.4, 31.12 eller 45 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2022/2554,

26. inte uppfyller kraven för beräkning av bruttosoliditetsgraden i del sju i tillsynsförordningen, eller

27. låter bli att ansöka om tillstånd för eller att underrätta om förvärv och avyttring av väsentligt innehav, väsentlig överföring av tillgångar och skulder eller fusion och delning enligt 1 a kap. 8, 22, 23, 29, 38, 40 och 49 § lagen om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag.

Om en sådan person som anges i första stycket omfattas av tillstånds- eller underrättelseskyldighet enligt 14 kap. 1 eller 3 § för förvärv eller avyttring av aktier eller andelar i institutet, ska första stycket 2 och 3 inte gälla för den personen i fråga om dessa aktier eller andelar.

Ett ingripande enligt första stycket får ske bara om institutets överträdelse är allvarlig och den fysiska personen i fråga uppsåtligen eller av grov oaktsamhet orsakat överträdelsen.

Ingripande får ske genom en eller båda av följande sanktioner:

1. beslut att personen i fråga under en viss tid, lägst tre och högst tio år, inte får vara styrelseledamot eller verkställande direktör i ett kreditinstitut, eller ersättare för någon av dem, eller

2. beslut om sanktionsavgift.

Paragrafen innehåller bestämmelser om vid vilka av ett kreditinstituts överträdelser som Finansinspektionens ska ingripa mot någon som ingår i institutets styrelse eller är dess verkställande direktör, eller ersättare för någon av dem. Paragrafen genomför delvis artiklarna 66.1 g–j och 67.1 j, l, r och u–ab. Hänvisningar till EU-förordningar är dynamiska och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen. Övervägandena finns i avsnitt 10.2.

I *första stycket* anges de överträdelser av ett kreditinstitut som innebär att Finansinspektionen ska ingripa mot någon som ingår i institutets ledning.

I en ny *punkt 5* införs en möjlighet för Finansinspektionen att ingripa om ett kreditinstitut har vidtagit en åtgärd som kräver tillstånd, dvs. olika slags förhandsprövningar som krävs enligt denna lag och tillsynsförordningen, såsom förvärv som förutsätter Finansinspektionens tillstånd enligt 14 kap.

1 §. Ändringen genomför delvis artikel 67.1 u i kapitaltäckningsdirektivet. För möjligheten i nuvarande punkt 5 att ingripa om ett institut låter bli att lämna information till Finansinspektionen eller lämnar ofullständig eller felaktig information om efterlevnaden av skyldigheten att uppfylla kapitalbaskraven enligt artikel 92 i tillsynsförordningen, i strid med artikel 430.1 i tillsynsförordningen, gäller i stället punkt 9.

I en ny *punkt 6* införs en möjlighet för Finansinspektionen att ingripa om ett kreditinstitut inte uppfyller kraven på sammansättning, villkor, justeringar och avdrag för kapitalbas enligt del två i tillsynsförordningen eller kapitalbaskraven i artikel 92.1 i samma förordning. Ändringen genomför delvis artikel 67.1 r och v i kapitaltäckningsdirektivet. För möjligheten i nuvarande punkt 6 att ingripa om ett institut låter bli att rapportera eller lämnar ofullständig eller felaktig information till Finansinspektionen när det gäller data som avses i artikel 430a i tillsynsförordningen gäller i stället punkt 9.

I en ny *punkt 7* införs en möjlighet för Finansinspektionen att ingripa om ett kreditinstitut inte uppfyller kraven på datainsamling och styrning i del tre, avdelning III, kapitel 2 i tillsynsförordningen. Ändringen genomför delvis artikel 67.1 z i kapitaltäckningsdirektivet. För möjligheten i nuvarande punkt 7 att ingripa om ett institut låter bli att lämna information till Finansinspektionen eller lämnar ofullständig eller felaktig information om en stor exponering i strid med artikel 394.1 i tillsynsförordningen gäller i stället punkt 9.

I en ny *punkt 8* införs en möjlighet för Finansinspektionen att ingripa om ett kreditinstitut inte uppfyller kraven på riskvägda exponeringsbelopp, kapitalbaskrav och styrformer i del tre, avdelning II–VI i tillsynsförordningen. Ändringen genomför delvis artikel 67.1 aa i kapitaltäckningsdirektivet. För möjligheten i nuvarande punkt 8 att ingripa om ett institut låter bli att lämna information till Finansinspektionen eller lämnar ofullständig eller felaktig information om likviditet i strid med artikel 415.1 och 415.2 i tillsynsförordningen gäller i stället punkt 9.

Ändringen i *punkt 9* innebär att Finansinspektionen får utökade befogenheter att ingripa mot ledningspersoner när ett kreditinstitut brister i sin rapportering, utöver det som gäller enligt nuvarande punkterna 5–8 (se ovan). Inspektionen får ingripa också vid bristande rapportering avseende bl.a. nivån på tillgångsinteckning. Ändringen genomför delvis artikel 67.1 y i kapitaltäckningsdirektivet (artiklarna 67.1 e och i tas bort och ersätts av artikel 67.1 y).

Ändringen i *punkt 10* innebär att Finansinspektionen får ingripa även om ett kreditinstitut låter bli att hålla en stabil nettofinansieringskvot i strid med artikel 413 eller 428b i tillsynsförordningen. Ändringen genomför delvis artikel 67.1 j i kapitaltäckningsdirektivet.

Ändringen i *punkt 11* innebär att Finansinspektionen får ingripa om ett kreditinstitut inte uppfyller kraven för stora exponeringar mot en kund eller en grupp av kunder med inbördes anknytning enligt bestämmelserna i del fyra i tillsynsförordningen. Det innebär en utvidgning i förhållande till den nuvarande lydelsen av punkten enligt vilken inspektionen bara får ingripa om institutet överträder artikel 395 (som ingår i del fyra i tillsynsförordningen). Ändringen genomför delvis artikel 67.1 w i direktivet (artikel 67.1 k tas bort och ersätts av artikel 67.1 w).

Nuvarande punkt 12 om att Finansinspektionen får ingripa om ett kreditinstitut är exponerat för en kreditrisk i en värdepapperiseringsposition utan att uppfylla kraven i artikel 405 i tillsynsförordningen tas bort eftersom artikel 405 i tillsynsförordningen har upphävts genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/2402. I en ny *punkt 12* införs en möjlighet för Finansinspektionen att ingripa om ett kreditinstitut inte uppfyller kraven för beräkning av likviditetstäckningskvoten eller den stabila nettofinansieringskvoten enligt del sex, avdelningarna I och IV i tillsynsförordningen och delegerade akter som avses i artikel 460.1 i den förordningen. Ändringen genomför delvis artikel 67.1 ab i kapitaltäckningsdirektivet.

Ändringen i *punkt 17* är en följdändring med anledning av att det införs två led – a och b – i 3 kap. 2 § första stycket 4, se författningskommentaren till den bestämmelsen.

Ändringarna i *punkterna 24* och *25* är redaktionella.

Punkt 26, som är ny, innebär att Finansinspektionen får ingripa om ett kreditinstitut inte uppfyller kraven för beräkning av bruttosoliditetsgraden i del sju i tillsynsförordningen. Punkten genomför delvis artikel 67.1 x i kapitaltäckningsdirektivet.

Punkt 27, som är ny, innebär att Finansinspektionen får ingripa om ett kreditinstitut låter bli att ansöka om tillstånd för eller att underrätta om förvärv och avyttring av väsentliga innehav, väsentlig överföring av tillgångar och skulder och fusion eller delning i 1 a kap. 8, 22, 23, 29 och 38,40 eller 49 § tillsynslagen. Punkten genomför delvis artikel 66.1 g–j i kapitaltäckningsdirektivet. För ingripande mot holdingföretag som överträder dessa bestämmelser gäller 8 kap. 2 c § tillsynslagen. För ingripanden när giltigt tillstånd saknas gäller även 1 § första stycket 5.

2 a § *Om kraven i 3 kap. 2 § första stycket 4 eller 5 inte är uppfyllda för de personer som avses i 3 kap. 4 b § får Finansinspektionen, utöver ett föreläggande enligt 1 § andra stycket om att komma till rätta med situationen och ett beslut enligt 2 § tredje stycket, besluta att*

1. en styrelseledamot eller den verkställande direktören inte får påbörja uppdraget eller anställningen, eller

2. en nyckelperson inte längre får vara det.

Paragrafen, som är ny, innehåller bestämmelser om Finansinspektionens ingripandemöjligheter mot ledningen eller nyckelpersoner i ett stort kreditinstitut när lämplighetskraven inte är uppfyllda. Paragrafen genomför delvis artiklarna 3.1.9a, 91.1h och 91a.6 i kapitaltäckningsdirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 6.1.4 och 6.2.3.

Paragrafen innebär att i fråga om ett kreditinstitut som är ett stort institut eller ett stort dotterföretag får Finansinspektionen ingripa om en styrelseledamot, den verkställande direktören eller en nyckelperson som ansvarar för förvaltningen av finansiella resurser, den finansiella planeringen och den finansiella rapporteringen, riskhanteringsfunktionen, regelefterlevnadsfunktionen eller internrevisionsfunktionen i institutet inte uppfyller lämplighetskraven. Med stort institut avses även fristående institut och dotterföretag som definieras som stora institut.

Finansinspektionen får, utöver att förelägga institutet att vidta rättelse och att anmärka mot en styrelseledamot eller verkställande direktör, även

besluta att styrelseledamoten eller den verkställande direktören inte får påbörja uppdraget eller anställningen (*punkt 1*). Ett sådant beslut riktar sig mot institutet, liksom ett beslut om att vidta rättelse (1 § andra stycket) och ett beslut om att anmärka mot en ledamot eller verkställande direktör (2 § tredje stycket). För den berörda fysiska personen innebär beslutet att han eller hon inte får påbörja uppdraget som styrelseledamot eller anställningen som verkställande direktör, eftersom han eller hon (eller styrelsen som helhet) inte ansetts uppfylla kraven för det specifika institutets behov (prop. 2014/15:57 s. 48).

När det gäller nyckelpersoner får Finansinspektionen, utöver att besluta att institutet ska vidta rättelse (1 § andra stycket), besluta att personen inte längre får ha en sådan befattning (*punkt 2*).

8 § Sanktionsavgiften för ett kreditinstitut ska fastställas till högst det högsta av

1. tio procent av kreditinstitutets omsättning närmast föregående räkenskapsår *beräknad enligt artikel 66.3 eller 67.3 i kapitaltäckningsdirektivet* eller, i förekommande fall, motsvarande omsättning på koncernnivå,
2. två gånger den vinst som institutet gjort till följd av regelöverträdelsen, om beloppet går att fastställa, eller
3. ett belopp motsvarande fem miljoner euro.

Sanktionsavgiften får inte bestämmas till ett lägre belopp än 5 000 kronor. Om överträdelsen har skett under institutets första verksamhetsår eller om uppgifter om omsättningen annars saknas eller är bristfälliga, får omsättningen uppskattas.

Avgiften får inte vara så stor att institutet därefter inte uppfyller kraven enligt 6 kap. 1 §.

Paragrafen innehåller bestämmelser storleken på sanktionsavgiften för ett kreditinstitut. Ändringarna genomför artiklarna 66.3 och 67.3 i kapitaltäckningsdirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 11.4.

Ändringen i *första stycket 1* innebär att omsättning ska beräknas i enlighet med artikel 66.3 eller 67.3 i kapitaltäckningsdirektivet. Hänvisningen till kapitaltäckningsdirektivet avser direktivet i lydelsen enligt ändringsdirektivet en s.k. statisk hänvisning (se 1 kap. 5 § 11).

18 § Om någon driver sådan rörelse som omfattas av denna lag utan att vara berättigad till det, ska Finansinspektionen förelägga denne att upphöra med rörelsen. Inspektionen får besluta hur avvecklingen av rörelsen ska ske. I ett föreläggande som ställs till ett svenskt aktiebolag eller en svensk ekonomisk förening ska Finansinspektionen upplysa om att rätten efter ansökan av inspektionen kan komma att besluta att bolaget eller föreningen ska gå i likvidation om föreläggandet inte följs.

Finansinspektionen får även ingripa mot den som driver rörelsen, genom *en eller båda av följande sanktioner:*

1. beslut om att en fysisk person som driver rörelse eller en person som ingår i ledningen för ett företag som driver rörelse under en viss tid, lägst tre och högst tio år, inte får vara styrelseledamot eller verkställande direktör i ett kreditinstitut, eller ersättare för någon av dem, eller

2. beslut om sanktionsavgift.

Om det är osäkert om lagen är tillämplig på viss rörelse, får inspektionen förelägga den som driver rörelsen att lämna de upplysningar om rörelsen som inspektionen behöver för att bedöma om så är fallet. Vidare är den som är revisor i ett företag skyldig att på begäran av Finansinspektionen lämna sådana upplysningar om företagets rörelse som revisorn fått kännedom om vid fullgörandet av sitt uppdrag.

I fråga om utländska företag får ett föreläggande enligt denna paragraf riktas mot såväl företaget som den som här i landet är verksam för företagets räkning.

Paragrafen innehåller bestämmelser om ingripande mot den som driver rörelse som omfattas lagen utan att vara berättigad till det. Ändringarna genomför delvis artikel 66.2 c första stycket vi i kapitaltäckningsdirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 11.4.

I *andra stycket* införs en punktuppställning. *Punkt 1* innebär att Finansinspektionen får ingripa även genom att besluta att en fysisk person som driver rörelse eller en person som ingår i ledningen för ett företag som driver rörelse som omfattas av lagen utan att vara berättigad till det, under en viss tid, lägst tre och högst tio år, inte får vara styrelseledamot eller verkställande direktör i ett kreditinstitut, eller ersättare för någon av dem. *Punkt 2* avser den ingripandemöjlighet som Finansinspektionen har enligt nuvarande lydelse.

16 kap.

1 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. vilken information ett kreditinstitut ska lämna till sina kunder eller till dem som institutet erbjuder sina tjänster,
2. hur uppgifter enligt 1 kap. 10 b § första stycket och11 § ska lämnas,
3. de krav som ska gälla för deltagande i ledningen av ett kreditinstitut enligt 3 kap. 2 § första stycket 4 *a* och 5 och 14 kap. 2 § andra stycket 1 *och de krav som ska gälla för att få utöva betydande inflytande över verksamheten i ett kreditinstitut enligt 3 kap. 2 § första stycket 4 b*,
4. vilka poster som får räknas in i startkapitalet enligt 3 kap. 5–7 §§,
5. vilka åtgärder ett kreditinstitut ska vidta för att uppfylla de krav på soliditet och likviditet, riskhantering, genomlysning, system för hantering av uppgifter om insättare och deras insättningar, amortering, sundhet, att inte bidra till finansiella obalanser på kreditmarknaden samt riktlinjer och instruktioner som avses i 6 kap. 1–5 §§,
6. erkännande av utländska krav enligt 6 kap. 3 d §,
7. innehållet i en återhämtningsplan enligt 6 a kap. 1 § och en koncernåterhämtningsplan enligt 6 a kap. 2 §, när planerna ska upprättas och hur ofta de ska uppdateras,
8. innehållet i en ansökan om godkännande av avtal gällande koncerninternt finansiellt stöd enligt 6 b kap. 3 § första stycket,
9. vad det beslut som styrelsen i det stödgivande företaget fattar enligt 6 b kap. 8 § ska innehålla,
10. innehållet i en anmälan om givande av koncerninternt finansiellt stöd enligt 6 b kap. 11 §,
11. offentliggörandet av information enligt 6 b kap. 16 §,
12. vilka åtgärder ett kreditinstitut ska vidta för att uppfylla de krav på kreditprövning, dokumentation och beslutsunderlag som avses i 8 kap. 1–4 §§ i fråga om
   – krediter till andra än konsumenter, och
   – sådana krediter till konsumenter som är bostadskrediter,
13. tillhandahållande av tjänster till en jävskrets som avses i 8 kap. 5 och 6 §§,
14. kreditinstituts mångfaldspolicy vid tillsättandet av styrelse samt resurser för introduktion och utbildning av styrelseledamöter,
15. vilka begränsningar som gäller när ett bankaktiebolag eller ett kreditmarknadsbolag tar emot egna aktier eller aktier i sitt moderbolag som pant enligt 10 kap. 12 §,

16. vilka upplysningar ett kreditinstitut och sådana utländska kreditinstitut som inrättat filial i Sverige ska lämna till Finansinspektionen,

17. vilka kreditinstitut som ska upprätta register som avses i 13 kap. 8 a §, vad registren ska innehålla och inom vilken tid kreditinstitutet ska ge in registren för olika typer av avtal, och

18. sådana avgifter för tillsyn, ansökningar, anmälningar och underrättelser som avses i 13 kap. 16 §.

Paragrafen innehåller bemyndiganden. Ändringarna genomför delvis artiklarna 91.10, 91a.1–91a.3 och 91a.6 i kapitaltäckningsdirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 6.1.1–6.1.3, 6.2.1, 6.2.3, 6.4 och 15.

Ändringen i *punkt 3* innebär att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vilka lämplighetskrav som ska gälla för nyckelpersoner.

Ändringen i *punkt 16* innebär att uttrycket ”för dess tillsynsverksamhet tas bort”, jfr 8 kap. 27 lagen (2010:751) betaltjänster. Med stöd av bemyndigandet kan regeringen bemyndiga Finansinspektionen att meddela föreskrifter om att kreditinstitut ska lämna sådana uppgifter som avses i 4 a kap. 10 § 3 samma lag.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

1. Denna lag träder i kraft den 11 januari 2026.

2. Äldre bestämmelser gäller för överträdelser som ägt rum före ikraftträdandet.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna genomför delvis artikel 21c.5 i kapitaltäckningsdirektivet och artikel 2 i ändringsdirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 16.

I *punkt 1* anges när lagen träder i kraft.

För överträdelser som inträffat före ikraftträdandet ska dock, enligt *punkt 2*, äldre bestämmelser tillämpas. Om ett tillsynsärende inleds efter ikraftträdandet avseende överträdelser som ägt rum före ikraftträdandet ska äldre bestämmelser också tillämpas.

18.9 Förslaget till lag om ändring i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse

1 kap.

2 § För verksamhet som *ett utländskt kreditinstitut som är etablerat inom EES* driver i Sverige gäller bestämmelserna i denna lag i tillämpliga delar. För filialer till *sådana* utländska *institut* gäller i övrigt lagen (1992:160) om utländska filialer m.m.

För verksamhet som ett utländskt kreditinstitut som är etablerat utanför EES driver i Sverige gäller bestämmelserna i lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag.

Paragrafen innehåller bestämmelser om lagens tillämpningsområde.

Ändringarna i paragrafen är en följd av att bestämmelserna i nuvarande 4 kap. 4–6 §§ om utländska kreditinstitut som är etablerade utanför EES

ska upphöra att gälla och det införs nya bestämmelser om tredjelandsfilialer som tillhandahåller centrala banktjänster i tillsynslagen.

2 kap.

3 § Tillstånd enligt denna lag behövs inte för finansieringsrörelse som drivs av

1. en bank,

2. ett utländskt *kreditinstitut* som har tillstånd att driva *verksamhet* i Sverige enligt *1 a kap. 58 § lagen (2014:986) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag*,

3. ett försäkringsföretag, ett tjänstepensionsföretag, ett värdepappersföretag, Svenska skeppshypotekskassan eller en pantbank enligt pantbankslagen (1995:1000), i den utsträckning det är tillåtet enligt den för dem tillämpliga lagstiftningen,

4. ett företag som tillhandahåller finansiering i samband med avsättning av tjänster som erbjuds eller varor som framställs eller säljs av

a) företaget, eller

b) ett annat företag i samma koncern eller motsvarande utländska företagsgrupp, förutsatt att

– koncernen eller företagsgruppen inte har som huvudsakligt ändamål att driva finansiell verksamhet, och

– företaget som tillhandahåller finansieringen lånar upp medel från allmänheten bara genom att ge ut sådana överlåtbara värdepapper som avses i punkt 2 i definitionen i 1 kap. 4 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden med en löptid på minst ett år,

5. ett aktiebolag eller en ekonomisk förening om

a) verksamheten består i att vid enstaka tillfällen förvärva fordringar, och

b) medel för verksamheten inte löpande anskaffas från allmänheten,

6. ett företag som bara finansierar andra företag i samma koncern eller motsvarande utländska företagsgrupp, förutsatt att koncernen eller företagsgruppen inte har som huvudsakligt ändamål att driva finansiell verksamhet.

Undantagen enligt första stycket 5 för rörelse som drivs av aktiebolag eller ekonomisk förening gäller även för sådan rörelse som drivs av motsvarande utländska företag.

Tillstånd att driva finansieringsrörelse behövs inte heller för tillhandahållande av betaltjänster enligt lagen (2010:751) om betaltjänster.

Paragrafen innehåller bestämmelser om undantag från tillståndsplikt för finansieringsrörelse.

Ändringen i *första stycket 2* är en följd av att bestämmelsen om tillstånd för utländska kreditinstitut i nuvarande 4 kap. 4 § ska upphöra att gälla och det införs nya bestämmelser om tredjelandsfilialer som tillhandahåller centrala banktjänster i tillsynslagen.

4 kap.

7 § Ett utländskt kreditinstitut som driver rörelse med stöd av 1 *eller* 2 § får här driva bara sådan verksamhet som omfattas av institutets verksamhetstillstånd i hemlandet.

Ett utländskt företag som avses i 3 § får här driva bara sådan verksamhet som är tillåten enligt företagets bolagsordning eller stadgar och bara i den utsträckning det eller de utländska kreditinstitut som äger företaget eller dess moderföretag skulle ha rätt enligt första stycket att driva sådan verksamhet.

I 4 kap. 2 § 2 och 3 lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden finns bestämmelser om att verksamhet som avses i 2 kap. 1 § samma lag under vissa

förutsättningar får drivas av utländska kreditinstitut som driver verksamhet med stöd av 1 och 2 §§ och av finansiella institut och dotterföretag som driver verksamhet med stöd av 3 §.

Paragrafen innehåller bestämmelser om tillåten verksamhet för utländska kreditinstitut som driver verksamhet i Sverige.

Ändringen i *första stycket* är en följd av att bestämmelsen om tillstånd för utländska kreditinstitut i nuvarande 4 § ska upphöra att gälla och det införs nya bestämmelser om tredjelandsfilialer som tillhandahåller centrala banktjänster i tillsynslagen.

13 kap.

2 § Finansinspektionen har tillsyn över kreditinstitut.

För ett kreditinstitut omfattar tillsynen att rörelsen drivs enligt

1. denna lag,
2. andra författningar som reglerar institutets verksamhet,
3. institutets bolagsordning, stadgar eller reglemente, och
4. interna instruktioner som har sin grund i författningar som reglerar institutets verksamhet.

Finansinspektionen har dessutom tillsyn över att kreditinstitutets ägare, ledning och nyckelpersonerna som avses i 3 kap. 4 b § första stycket 2 uppfyller lämplighetskraven i denna lag. Om Finansinspektionen vid inspektion eller på annat sätt har upptäckt en omständighet som kan antas ha samband med eller utgöra penningtvätt eller finansiering av terrorism, ska inspektionen särskilt kontrollera att ägare, ledning och sådana nyckelpersoner uppfyller lämplighetskraven.

Paragrafen innehåller bestämmelser om Finansinspektionens tillsyn.

Ändringarna i paragrafen är en följd av att bestämmelserna i nuvarande 4 kap. 4 § tas bort eftersom bestämmelserna om sådana utländska kreditinstitut som avses i den paragrafen ska upphöra att gälla och det införs nya bestämmelser om tredjelandsfilialer som tillhandahåller centrala banktjänster i tillsynslagen. Av samma skäl tas nuvarande fjärde stycket bort.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

1. Denna lag träder i kraft den 11 januari 2027.
2. Äldre bestämmelser gäller för överträdelser som ägt rum före ikraftträdandet.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna genomför delvis artikel 21c.5 i kapitaltäckningsdirektivet och artikel 2 i ändringsdirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 16.

I *punkt 1* anges när lagen träder i kraft.

För överträdelser som inträffat före ikraftträdandet ska dock, enligt *punkt 2*, äldre bestämmelser tillämpas. Om ett tillsynsärende inleds efter ikraftträdandet avseende överträdelser som ägt rum före ikraftträdandet ska äldre bestämmelser också tillämpas.

18.10 Förslaget till lag om ändring i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden

1 kap.

4 a § I denna lag betyder

direktivet om marknader för finansiella instrument: Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU av den 15 maj 2014 om marknader för finansiella instrument och om ändring av direktiv 2002/92/EG och av direktiv 2011/61/EU, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/790,

kapitaltäckningsdirektivet: Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU av den 26 juni 2013 om behörighet att utöva verksamhet i kreditinstitut och om tillsyn av kreditinstitut, om ändring av direktiv 2002/87/EG och om upphävande av direktiven 2006/48/EG och 2006/49/EG, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) *2024/1619*,

krishanteringsdirektivet: Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/59/EU av den 15 maj 2014 om inrättande av en ram för återhämtning och resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av rådets direktiv 82/891/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/24/EG, 2002/47/EG, 2004/25/EG, 2005/56/EG, 2007/36/EG, 2011/35/EU, 2012/30/EU och 2013/36/EU samt Europaparlamentets och rådets förordningar (EU) nr 1093/2010 och (EU) nr 648/2012, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/2034,

marknadsmissbruksförordningen: Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 596/2014 av den 16 april 2014 om marknadsmissbruk (marknadsmissbruksförordning) och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/6/EG och kommissionens direktiv 2003/124/EG, 2003/125/EG och 2004/72/EG,

prospektförordningen: Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1129 av den 14 juli 2017 om prospekt som ska offentliggöras när värdepapper erbjuds till allmänheten eller tas upp till handel på en reglerad marknad, och om upphävande av direktiv 2003/71/EG,

tillsynsförordningen: Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012,

värdepappersbolagsdirektivet: Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/2034 av den 27 november 2019 om tillsyn av värdepappersföretag och om ändring av direktiven 2002/87/EG, 2009/65/EG, 2011/61/EU, 2013/36/EU, 2014/59/EU och 2014/65/EU, i den ursprungliga lydelsen,

värdepappersbolagsförordningen: Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/2033 av den 27 november 2019 om tillsynskrav för värdepappersföretag och om ändring av förordningarna (EU) nr 1093/2010, (EU) nr 575/2013, (EU) nr 600/2014 och (EU) nr 806/2014,

öppenhetsdirektivet: Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/109/EG av den 15 december 2004 om harmonisering av insynskraven angående upplysningar om emittenter vars värdepapper är upptagna till handel på en reglerad marknad och om ändring av direktiv 2001/34/EG, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/50/EU.

Paragrafen innehåller benämningar för vissa EU-rättsakter som används i lagen.

När det gäller benämningen *kapitaltäckningsdirektivet* ändras den statiska hänvisningen till direktivet till att avse lydelsen enligt ändringsdirektivet.

4 b § I denna lag betyder

anknutet ombud: en fysisk eller juridisk person som har träffat avtal med ett svenskt värdepappersinstitut eller ett utländskt värdepappersföretag som hör hemma inom EES om att för bara detta instituts eller företags räkning

1. marknadsföra investerings- eller sidotjänster,
2. ta emot eller vidarebefordra instruktioner eller order avseende investeringstjänster eller finansiella instrument,
3. placera finansiella instrument, eller
4. tillhandahålla investeringsrådgivning avseende dessa instrument eller tjänster,

behörig myndighet: i Sverige Finansinspektionen och i särskilt angivna fall Bolagsverket och i övrigt en utländsk myndighet som har behörighet att utöva tillsyn över utländska värdepappersföretag och företag som driver en reglerad marknad eller annan motsvarande marknad eller som har behörighet att utöva tillsyn över emittenter vars överlåtbara värdepapper är upptagna till handel på en reglerad marknad,

börs: ett svenskt aktiebolag eller en svensk ekonomisk förening som har fått tillstånd enligt denna lag att driva en eller flera reglerade marknader,

central motpart: detsamma som i artikel 2.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012,

emittent: i fråga om aktier aktiebolaget och i fråga om annat finansiellt instrument utgivaren eller utfärdaren av instrumentet,

*handelsplat*s: en reglerad marknad, en multilateral handelsplattform (MTF-plattform) eller en organiserad handelsplattform (OTF-plattform),

handelsplattform: en MTF-plattform eller en OTF-plattform,

huvudsakligen kommersiell koncern: en koncern vars huvudsakliga verksamhet inte är

1. tillhandahållande av investeringstjänster eller sådana tjänster som avses i 7 kap. 1 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse, eller
2. verksamhet som marknadsgarant för råvaruderivat,

kreditinstitut: en bank, ett kreditmarknadsföretag eller ett utländskt bank- eller kreditföretag som driver bank- eller finansieringsrörelse från filial i Sverige,

leverantör av datarapporteringstjänster: detsamma som i artikel 2.1.36a i förordningen om marknader för finansiella instrument,

litet och icke-sammanlänkat värdepappersbolag: ett värdepappersbolag som anses vara ett litet och icke- sammanlänkat värdepappersföretag enligt artikel 12.1 i värdepappersbolagsförordningen,

marknadsgarant: en person som på fortlöpande basis åtagit sig att på finansiella marknader handla för egen räkning genom att köpa och sälja finansiella instrument med utnyttjande av egna tillgångar till priser som fastställts av denne,

marknadsoperatör: en börs eller en eller flera juridiska personer i ett annat land inom EES som driver en eller flera reglerade marknader,

MTF-plattform: ett multilateralt system inom EES som sammanför flera tredjeparters köp- och säljintressen i finansiella instrument – inom systemet och i enlighet med icke skönsmässiga regler – så att det leder till ett kontrakt,

OTF-plattform: ett multilateralt system inom EES som inte är en reglerad marknad eller en MTF-plattform, och inom vilket flera tredjeparters köp- och säljintressen i obligationer, strukturerade finansiella produkter, utsläppsrätter eller derivat kan interagera inom systemet så att det leder till ett kontrakt,

professionell kund: en sådan kund som avses i 9 kap. 4 eller 5 §,

reglerad marknad: ett multilateralt system inom EES som sammanför eller möjliggör sammanförande av ett flertal köp- och säljintressen i finansiella instrument från tredjepart – regelmässigt, inom systemet och i enlighet med icke skönsmässiga regler – så att det leder till ett kontrakt,

statlig emittent: någon av följande som emitterar skuldinstrument:

1. Europeiska unionen,

2. en stat inom EES, inbegripet förvaltningar, organ eller en särskild funktion i staten,

3. när det gäller en federal stat inom EES, en delstat i federationen,

4. en särskild funktion för flera stater inom EES,

5. en internationell finansinstitution som etablerats av minst två stater inom EES och vars mål är att ordna finansiering och tillhandahålla finansiellt bistånd till de stater som har eller riskerar att få allvarliga finansieringsproblem, och

6. Europeiska investeringsbanken,

systematisk internhandlare: ett värdepappersinstitut som

1. på ett organiserat, frekvent och systematiskt sätt handlar för egen räkning i aktier, depåbevis, börshandlade fonder, certifikat och andra liknande finansiella instrument genom att utföra kundorder utanför en reglerad marknad eller en handelsplattform utan att driva ett multilateralt system, eller

2. väljer att vara systematisk internhandlare,

tillväxtmarknad för små och medelstora företag: en MTF-plattform som är registrerad som en tillväxtmarknad för små och medelstora företag hos Finansinspektionen enligt 11 kap. 13–15 §§ eller hos en behörig myndighet i ett annat land inom EES,

utländskt kreditinstitut: ett kreditinstitut enligt 1 kap. 5 § första stycket *22* lagen om bank- och finansieringsrörelse,

utländskt värdepappersföretag: ett utländskt företag som i hemlandet har tillstånd att driva värdepappersrörelse,

värdepappersbolag: ett svenskt aktiebolag som har fått tillstånd enligt denna lag att driva värdepappersrörelse och som inte är ett bankaktiebolag eller ett kreditmarknadsbolag enligt lagen om bank- och finansieringsrörelse,

värdepapperscentral: en värdepapperscentral enligt definitionen i artikel 2.1.1 i förordningen om värdepapperscentraler,

värdepappersinriktat holdingföretag: ett värdepappersinriktat holdingföretag enligt definitionen i artikel 4.1.23 i värdepappersbolagsförordningen, och

värdepappersinstitut: ett värdepappersbolag, ett svenskt kreditinstitut som har fått tillstånd enligt denna lag att driva värdepappersrörelse eller ett utländskt företag som driver värdepappersrörelse från filial i Sverige eller genom att använda anknutna ombud etablerade i Sverige.

Paragrafen innehåller definitioner av olika aktörer.

I definitionen av *utländskt kreditinstitut* ändras hänvisningen till 1 kap. 5 § lagen om bank- och finansieringsrörelse eftersom numreringen av punkterna i den paragrafen ändras så att nuvarande punkt 21 blir punkt 22.

3 kap.

1 § Tillstånd att driva värdepappersrörelse ska ges ett svenskt aktiebolag, om

1. bolaget har sitt huvudkontor i Sverige,

2. bolagsordningen inte strider mot denna lag eller någon annan författning,

3. det finns skäl att anta att den planerade verksamheten kommer att drivas enligt bestämmelserna i denna lag och andra författningar som reglerar bolagets verksamhet,

4. den som har eller kan förväntas komma att få ett kvalificerat innehav i bolaget bedöms lämplig att utöva ett väsentligt inflytande över ledningen av ett värdepappersbolag,

5. den som ska ingå i styrelsen för bolaget eller vara verkställande direktör i det, eller vara ersättare för någon av dem, har *tillräckligt gott anseende,* insikt*, kunskap* och erfarenhet för att delta i ledningen av ett värdepappersbolag och även i övrigt *agerar med ärlighet, integritet och självständigt tänkande för att vara* lämplig för en sådan uppgift,

6. styrelsen i sin helhet har tillräcklig kunskap och erfarenhet för att leda bolaget, och

7. bolaget uppfyller de villkor i övrigt som anges i denna lag.

Tillstånd att driva sidoverksamhet enligt 2 kap. 3 § första stycket ska ges ett värdepappersbolag, om det finns särskilda skäl och verksamheten kan komma att underlätta rörelsen.

Paragrafen innehåller bestämmelser om att förutsättningarna för svenska aktiebolag att få tillstånd att driva värdepappersrörelse. Ändringen genomför delvis artiklarna Ändringarna genomför delvis artiklarna 91.1, 91.1a, 91.1c, 91.1h, 91.2a i kapitaltäckningsdirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 6.2.1.

Ändringen i *första stycket 5* motsvarar 3 kap. 2 § första stycket 4 a LBF, se författningskommentaren till den paragrafen i avsnitt 18.8. Ändringen är en följd av att artikel 9 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU av den 15 maj 2014 om marknader för finansiella instrument och om ändring av direktiv 2002/92/EG och av direktiv 2011/61/EU (direktivet om marknader för finansiella instrument) hänvisar till artikel 91 i kapitaltäckningsdirektivet.

8 kap.

1 c § De värdepappersbolag som avses i 1 kap. 2 § första stycket 7 c–g lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag ska tillämpa 6 kap. 1–3 och 4–7 §§ lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse, i stället för 8 kap. 3–8 §§ denna lag. *De bolag som avses i 1 kap. 2 § första stycket 7 g lagen om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag ska även omfattas av 3 kap. 2 § första stycket 4 och 5, 4 a och 4 b §§, 10 kap. 6 och 8 a–8 c §§ lagen om bank- och finansieringsrörelse i stället för 3 kap. 1 § 5 och 6 §, 4 kap. 6–9 §§, 8 kap. 8 b–8 d §§, 23 kap. 2 § och 25 kap. 15–15 c §§ denna lag.* Det som i lagen om bank- och finansieringsrörelse sägs om kreditinstitut ska då avse värdepappersbolag.

För den som ingår i *styrelsen i ett sådant värdepappersbolag som avses i första stycket första meningen* eller är dess verkställande direktör, eller är ersättare för någon av dem, ska även 15 kap. 1 a–1 c, 8 a–9 d §§ lagen om bank- och finansieringsrörelse tillämpas. De *bolag* som avses i 1 kap. 2 § första stycket 7 g lagen om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag ska även tillämpa 15 kap. 1 § tredje stycket *och 2 a §* lagen om bank- och finansieringsrörelse.

Bolag som avses i 1 kap. 2 § första stycket 7 c och g lagen om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag ska tillämpa tillsynsförordningen i stället för värdepappersbolagsförordningen. Det som i tillsynsförordningen sägs om kreditinstitut ska då avse värdepappersbolag.

Paragrafen innehåller bestämmelser om att vissa värdepappersbolag ska tillämpa bestämmelser som annars gäller för kreditinstitut. Ändringarna genomför delvis artiklarna 3.1.9, 91.1–91.1c, 91.1h, 91.2–91.6, 91a.1–91a.6 i kapitaltäckningsdirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 5.4 och 6.1.2.

Paragrafen gäller för sådana värdepappersbolag som avses i definitionen av kreditinstitut i tillsynslagen. Sådana värdepappersbolag ska i stället för bestämmelser i denna lag, tillämpa vissa bestämmelser i tillsynsförordningen, lagen om bank- och finansieringsrörelse och tillsynslagen som annars gäller för kreditinstitut.

Ändringen i *första stycket* är en följd av att det i lagen om bank- och finansieringsrörelse införs bestämmelser om lämplighetsprövning av nyckelpersoner i kreditinstitut och om det antal uppdrag som en styrelseledamot eller en verkställande direktör i ett sådant institut får ha i andra företag.

Ändringen i *andra stycket* är en följd av att det införs nya bestämmelser om ingripanden mot kreditinstitut när en styrelseledamot, den verkställande direktören eller en nyckelperson i institutet inte uppfyller lämplighetskraven i lagen om bank- och finansieringsrörelse.

När det gäller de berörda bestämmelserna i lagen om bank- och finansieringsrörelse, se lagförslagen i avsnitt 1.8 och författningskommentarerna i avsnitt 18.8.

1 d § *Ett värdepappersbolag som avses i 1 kap. 2 § första stycket 7 g lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag får ansöka hos Finansinspektionen om att undantas från kraven i 1 c §. Vid bedömningen ska inspektionen tillämpa artikel 8a.3a andra stycket i kapitaltäckningsdirektivet.*

Innan Finansinspektionen fattar ett beslut om undantag ska Europeiska bankmyndigheten få tillfälle att inom en månad lämna synpunkter. Ett beslut enligt första stycket ska omprövas vart tredje år.

Paragrafen, som är ny, innehåller bestämmelser om möjligheten för mycket stora värdepappersbolag att undantas från kravet på att tillämpa vissa bestämmelser som gäller för kreditinstitut. Paragrafen genomför delvis artikel 8a.3a i kapitaltäckningsdirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 5.4.

Paragrafen gäller för sådana mycket stora värdepappersbolag som avses i definitionen av kreditinstitut i tillsynslagen, dvs. ett svenskt aktiebolag som är ett sådant värdepappersföretag som avses i artikel 4.1.1 b i tillsynsförordningen. Ett sådant värdepappersbolag får, enligt *första stycket*, ansöka hos Finansinspektionen om undantag från kravet att tillämpa och omfattas av vissa bestämmelser i lagen om bank- och finansieringsrörelse, tillsynslagen och tillsynsförordningen. Finansinspektionen ska vid prövningen av en sådan ansökan tillämpa artikel 8a.3a andra stycket i kapitaltäckningsdirektivet. Det innebär att inspektionen ska beakta åtminstone bl.a. arten, storleken och komplexiteten av den verksamhet som värdepappersbolaget bedriver och omfattningen av och den systemrisk som följer av den verksamheten. Om värdepappersbolaget ingår i en grupp, ska inspektionen även beakta gruppens organisationsstruktur, den bokföringspraxis som gäller inom gruppen och fördelningen av tillgångar mellan gruppens enheter. Hänvisningen till kapitaltäckningsdirektivet avser direktivet i lydelsen enligt ändringsdirektivet, en s.k. statisk hänvisning (se 1 kap. 4 a §).

Eba ska, enligt *andra stycket*, få en månad på sig att lämna synpunkter innan Finansinspektionen fattar ett beslut om undantag. Inspektionen ska ompröva sitt beslut vart tredje år.

När det gäller de berörda bestämmelserna i lagen om bank- och finansieringsrörelse och tillsynslagen, se lagförslagen i avsnitt 1.8 och 1.17 och författningskommentarerna i avsnitt 18.8 och 18.17.

23 kap.

5 § Finansinspektionen ska, i den utsträckning som följer av Sveriges medlemskap i Europeiska unionen, i sin tillsynsverksamhet samarbeta och utbyta information med

1. andra behöriga myndigheter,
2. Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten,
3. Europeiska systemrisknämnden,
4. Europeiska centralbanken,
5. *Myndigheten för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism,*
6. byrån för samarbete mellan energitillsynsmyndigheter (Acer),
7. offentliga organ som har behörighet för tillsyn över spotmarknader och auktionsmarknader,
8. behöriga myndigheter, registerförvaltare och andra offentliga organ som har uppdrag att utöva tillsyn enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 421/2014,
9. offentliga organ som är ansvariga för tillsyn, förvaltning och reglering av fysiska jordbruksmarknader enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 av den 17 december 2013 om upprättande av en samlad marknadsordning för jordbruksprodukter och om upphävande av rådets förordningar (EEG) nr 922/72, (EEG) nr 234/79, (EG) nr 1037/2001 och (EG) nr 1234/2007, och
10. offentliga organ inom EES som avses i artikel 56 första stycket h i kapitaltäckningsdirektivet.

Finansinspektionen får, i den utsträckning som följer av artikel 58a i kapitaltäckningsdirektivet, i sin tillsynsverksamhet samarbeta och utbyta information med

1. Internationella valutafonden,
2. Världsbanken,
3. Banken för internationell betalningsutjämning, och
4. Rådet för finansiell stabilitet.

Paragrafen innehåller bestämmelser om Finansinspektionens skyldighet och möjlighet att samarbeta och utbyta information i sin tillsynsverksamhet. Ändringarna genomför delvis artikel 91.1i och 91a.7 i kapitaltäckningsdirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 6.3.

I *första stycket* införs i en ny *punkt 5*. Ändringen motsvarar den ändring som görs i 13 kap. 6 a § LBF, se författningskommentaren till den paragrafen i avsnitt 18.8. Som en följdändring får nuvarande punkterna 5–9 ny numrering.

24 kap.

3 § Tillstånd ska ges till förvärv som avses i 1 §, om förvärvaren bedöms lämplig att utöva ett väsentligt inflytande över ledningen av ett värdepappersbolag eller en börs och det kan antas att det tilltänkta förvärvet är ekonomiskt sunt. Hänsyn ska tas till förvärvarens sannolika påverkan på verksamheten i värdepappersbolaget eller börsen.

Vid bedömningen enligt första stycket ska förvärvarens anseende och kapitalstyrka beaktas. Det ska också beaktas

1. om den som till följd av förvärvet kommer att ingå i styrelsen för värdepappersbolaget eller börsen eller vara verkställande direktör i detta företag, eller vara ersättare för någon av dem, har tillräcklig insikt och erfarenhet för att delta i ledningen av ett värdepappersbolag eller en börs och även i övrigt är lämplig för en sådan uppgift samt om styrelsen i sin helhet har tillräckliga kunskaper och erfarenheter för att leda företaget,

2. om det finns skäl att anta att förvärvaren kommer att motverka att värdepappersbolagets eller börsens rörelse drivs på ett sätt som är förenligt med denna lag och andra författningar som reglerar företagets verksamhet, och

3. om det finns skäl att anta att förvärvet har samband med eller kan öka risken för

a) penningtvätt enligt 1 kap. 6 § lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, eller

b) finansiering av terrorism enligt 6 § terroristbrottslagen (2022:666) eller försök till sådant brott, avseende terroristbrott enligt 4 § samma lag.

Om det är fråga om ett värdepappersbolag och förvärvaren är ett finansiellt holdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag ska det vid bedömningen av förvärvarens anseende särskilt beaktas om dess ledning uppfyller de krav som ställs på ledningen i ett sådant företag enligt *1 a kap. 2 § eller* 3 kap. 5 § lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag respektive 5 kap. 16 § lagen (2006:531) om särskild tillsyn över finansiella konglomerat.

Om förvärvet av aktier i ett värdepappersbolag skulle leda till nära förbindelser mellan bolaget och någon annan, ska tillstånd ges bara om förbindelserna inte hindrar en effektiv tillsyn av bolaget.

Paragrafen innehåller bestämmelser om prövningen av om en förvärvare av ett kvalificerat innehav i ett värdepappersbolag eller en börs är lämplig. Övervägandena finns i avsnitt 6.1.1.

Ändringen i *tredje stycket*, som gäller bara i fråga om värdepappersbolag, är en följd av att det införs nya bestämmelser om lämplighetsprövningen av styrelse och ledning i vissa finansiella holdingföretag och blandade finansiella holdingföretag i tillsynslagen.

7 § Finansinspektionen får besluta att ägaren till ett kvalificerat innehav av aktier eller andelar vid stämman inte får företräda fler aktier eller andelar än som motsvarar ett innehav som inte är kvalificerat

1. om ägaren motverkar eller kan antas komma att motverka att värdepappersbolagets eller börsens verksamhet drivs på ett sätt som är förenligt med kraven i denna lag och andra författningar som reglerar företagets verksamhet,

2. om ägaren i väsentlig utsträckning har åsidosatt sina skyldigheter i näringsverksamhet eller i andra ekonomiska angelägenheter eller gjort sig skyldig till allvarlig brottslighet,

3. om ägaren, när det är fråga om ett värdepappersbolag, är ett finansiellt holdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag och dess ledning inte uppfyller de krav som ställs på ledningen i ett sådant företag enligt *1 a kap. 2 § eller* 3 kap. 5 § lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag respektive 5 kap. 16 § lagen (2006:531) om särskild tillsyn över finansiella konglomerat, eller

4. om det finns skäl att anta att innehavet har samband med eller kan öka risken för

a) penningtvätt enligt 1 kap. 6 § lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, eller

b) finansiering av terrorism enligt 6 § terroristbrottslagen (2022:666) eller försök till sådant brott, avseende terroristbrott enligt 4 § samma lag.

Om den som har ett kvalificerat innehav av aktier eller andelar inte har ansökt om tillstånd till ett förvärv som avses i 1 §, får Finansinspektionen besluta att innehavaren vid stämman inte får företräda aktierna eller andelarna till den del de omfattas av ett krav på tillstånd.

Om någon i strid med ett beslut av Finansinspektionen har ett kvalificerat innehav av aktier eller andelar, får innehavaren inte företräda aktierna eller andelarna vid stämman till den del innehavet står i strid med beslutet.

Paragrafen innehåller bestämmelser om situationer när Finansinspektionen får ingripa mot någon som har ett kvalificerat innehav av aktier eller andelar i ett värdepappersbolag eller en börs.

Ändringen i *första stycket 3* är en följd av att det införs nya bestämmelser om lämplighetsprövningen av styrelse och ledning i vissa finansiella holdingföretag och blandade finansiella holdingföretag i tillsynslagen.

18.11 Förslaget till lag om ändring i lagen (2007:527) om värdepappersmarknaden

8 kap.

1 c § De värdepappersbolag som avses i 1 kap. 2 § första stycket 7 c–g lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag ska tillämpa 6 kap. 1–3 och 4–7 §§ lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse, i stället för 8 kap. 3–8 §§ denna lag. De bolag som avses i 1 kap. 2 § första stycket 7 g lagen om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag ska även omfattas av *1 a kap. 58–61 §§, 5 b kap., 6 kap. 1 § och 8 kap. 1 a § den lagen och* 3 kap. 2 § första stycket 4 och 5, 4 a och 4 b §§, 10 kap. 6 och 8 a–8 c §§ lagen om bank- och finansieringsrörelse i stället för 3 kap. 1 § 5 och 6 §, 4 kap. 6–9 §§, 8 kap. 8 b–8 d §§, 23 kap. 2 § och 25 kap. 15–15 c §§ denna lag. Det som i lagen om bank- och finansieringsrörelse sägs om kreditinstitut ska då avse värdepappersbolag.

För den som ingår i styrelsen i ett sådant värdepappersbolag som avses i första stycket första meningen eller är dess verkställande direktör, eller är ersättare för någon av dem, ska även 15 kap. 1 a–1 c, 8 a–9 d §§ lagen om bank- och finansieringsrörelse tillämpas. De bolag som avses i 1 kap. 2 § första stycket 7 g lagen om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag ska även tillämpa 15 kap. 1 § tredje stycket och 2 a § lagen om bank- och finansieringsrörelse.

Bolag som avses i 1 kap. 2 § första stycket 7 c och g lagen om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag ska tillämpa tillsynsförordningen i stället för värdepappersbolagsförordningen. Det som i tillsynsförordningen sägs om kreditinstitut ska då avse värdepappersbolag.

Paragrafen innehåller bestämmelser om att vissa värdepappersbolag ska tillämpa bestämmelser som annars gäller för kreditinstitut. Ändringarna genomför delvis artiklarna 47, 48a, 48b, 48c.1, 48c.4, 48d, 48e.1, 48e.3, 48f.1–48f.3, 48g, 48h, 48j.1–48j.4, 48m, 48n.1–48n.3 och 48o i kapitaltäckningsdirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 5.4 och 8.

Paragrafen gäller för sådana värdepappersbolag som avses i definitionen av kreditinstitut i tillsynslagen. Sådana värdepappersbolag ska i stället för bestämmelser i denna lag, tillämpa vissa bestämmelser i tillsynsförordningen, lagen om bank- och finansieringsrörelse och tillsynslagen som annars gäller för kreditinstitut.

Ändringen i *första stycket* är en följd av att det i tillsynslagen införs bestämmelser om tredjelandsfilialer som tillhandahåller centrala banktjänster.

När det gäller de berörda bestämmelserna i tillsynslagen, se lagförslagen i avsnitt 1.17 och författningskommentarerna i avsnitt 18.17.

18.12 Förslaget till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

32 kap.

6 b § Sekretess gäller i ärende om prövning enligt lagen (2018:676) om restriktioner vid statsråds och statssekreterares övergång till annan än statlig verksamhet *eller lagen (2025:0000) om karens för vissa befattningshavare i Finansinspektionen vid övergång till annan verksamhet* för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde lider skada eller men.

Sekretessen upphör att gälla när ett slutligt beslut meddelas i ärendet.

Paragrafen innehåller bestämmelser om sekretess i ärenden om övergångsrestriktioner. Övervägandena finns i avsnitt 14.3.12.

Ändringen i *första stycket* är en följd av den nya lagen om karens för vissa befattningshavare i Finansinspektionen vid övergång till annan verksamhet.

18.13 Förslaget till lag om ändring i lagen (2010:751) om betaltjänster

1 kap.

4 § I denna lag betyder

autentisering: ett förfarande där en betaltjänstanvändares personliga behörighetsfunktioner används och genom vilket en betaltjänstleverantör kan kontrollera betaltjänstanvändarens identitet eller ett betalningsinstruments giltighet,

autogiro: en betaltjänst för debitering av en betalares betalkonto, där initiativet till en betalningstransaktion tas av betalningsmottagaren på grundval av betalarens samtycke till mottagaren, mottagarens betaltjänstleverantör eller betalarens egen betaltjänstleverantör,

bankdag: en dag på vilken en betaltjänstleverantör har öppet för verksamhet i den utsträckning som krävs för genomförande av en betalningstransaktion,

betalare: en fysisk eller juridisk person som är antingen betalkontoinnehavare och som godkänner en betalningsorder från detta betalkonto, eller en fysisk eller juridisk person som lämnar en betalningsorder,

betalkonto: ett konto som innehas i en eller flera betaltjänstanvändares namn och som är avsett för genomförandet av betalningstransaktioner,

betalkontodirektivet: Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/92/EU av den 23 juli 2014 om jämförbarhet för avgifter som avser betalkonto, byte av betalkonto och tillgång till betalkonto med grundläggande funktioner, i den ursprungliga lydelsen,

betalningsinstitut: ett aktiebolag eller en ekonomisk förening som har fått tillstånd att tillhandahålla betaltjänster enligt 2 kap.,

betalningsinitieringstjänst: en tjänst för att på begäran av betaltjänstanvändaren initiera en betalningsorder från ett betalkonto hos en annan betaltjänstleverantör,

betalningsinstrument: ett kontokort eller något annat personligt instrument eller en personlig rutin som enligt avtal används för att initiera en betalningsorder,

betalningsmottagare: en fysisk eller juridisk person som är den avsedda mottagaren av medel vid en betalningstransaktion,

betalningsorder: varje instruktion som en betalare eller betalningsmottagare ger sin betaltjänstleverantör om att en betalningstransaktion ska genomföras,

betalningssystem: ett generellt betalsystem enligt 1 kap. 3 § andra stycket lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse,

betalningstransaktion: insättning, uttag eller överföring av medel som initieras av betalaren eller betalningsmottagaren, oberoende av eventuella underliggande förpliktelser mellan betalaren och betalningsmottagaren,

betaltjänstanvändare: en fysisk eller juridisk person som utnyttjar en betaltjänst,

betaltjänstdirektivet: Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/2366 av den 25 november 2015 om betaltjänster på den inre marknaden, om ändring av direktiven 2002/65/EG, 2009/110/EG och 2013/36/EU samt förordning (EU) nr 1093/2010 och om upphävande av direktiv 2007/64/EG, i den ursprungliga lydelsen,

debitera: att medel dras från ett konto,

elektroniskt kommunikationsnät: detsamma som i 1 kap. 7 § lagen (2022:482) om elektronisk kommunikation,

elektronisk kommunikationstjänst: detsamma som i 1 kap. 7 § lagen om elektronisk kommunikation,

filial: ett avdelningskontor med självständig förvaltning, varvid även ett utländskt betalningsinstituts etablering av flera driftställen ska anses som en enda filial,

grupp: en grupp av företag som är knutna till varandra genom ett sådant förhållande som avses i 1 kap. 4, 5 eller 5 a § årsredovisningslagen (1995:1554) eller en grupp av företag som avses i artiklarna 4–7 i kommissionens delegerade förordning (EU) nr 241/2014 av den 7 januari 2014 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 med avseende på tekniska tillsynsstandarder för kapitalbaskrav på institut och som är knutna till varandra genom ett sådant förhållande som avses i artikel 10.1 eller artikel 113.6 eller 113.7 i tillsynsförordningen,

hemland: det land där ett företag har fått tillstånd att driva sådan verksamhet som avses i denna lag,

inlösen av transaktionsbelopp: en betaltjänst där en betaltjänstleverantör accepterar och behandlar betalningsmottagarens betalningstransaktioner för att sedan överföra medel till betalningsmottagaren,

kapitalbas: detsamma som i 1 kap. 5 § 9 lagen om bank- och finansieringsrörelse,

kontobaserad betalning: en betaltjänst för kreditering av en betalningsmottagares betalkonto med en betalningstransaktion från en betalares betalkonto, som utförs av en betaltjänstleverantör som har tillgång till betalarens betalkonto, på grundval av en instruktion som lämnats av betalaren,

kontoförvaltande betaltjänstleverantör: en betaltjänstleverantör som tillhandahåller och förvaltar ett betalkonto,

kontoinformationstjänst: en onlinetjänst för att tillhandahålla sammanställd information om ett eller flera betalkonton som betaltjänstanvändaren har hos en eller flera andra betaltjänstleverantörer,

konsument: en fysisk person som handlar huvudsakligen för ändamål som faller utanför näringsverksamhet,

kreditera: att medel tillförs ett konto,

kreditinstitut: detsamma som i 1 kap. 5 § 10 lagen om bank- och finansieringsrörelse,

kvalificerat innehav: detsamma som i 1 kap. 5 § 15 lagen om bank- och finansieringsrörelse,

känslig betalningsuppgift: en personlig behörighetsfunktion eller annan uppgift som kan användas för svikliga förfaranden, dock inte kontoinnehavarens namn och kontonummer i sådan verksamhet som drivs av en leverantör av betalningsinitieringstjänster eller en leverantör av kontoinformationstjänster,

lagligen bosatt inom EES: en fysisk person som har rätt att bosätta sig inom EES i enlighet med unionsrätten eller nationell rätt, inbegripet personer utan fast adress

och personer som söker asyl inom ramen för Genèvekonventionen av den 28 juli 1951 angående flyktingars rättsliga ställning, protokollet till denna av den 31 januari 1967 och andra relevanta internationella fördrag,

medel: sedlar och mynt, kontotillgodohavanden samt elektroniska pengar enligt lagen (2011:755) om elektroniska pengar,

obehörig transaktion: en transaktion som genomförs utan samtycke från kontohavaren eller någon annan som enligt kontoavtalet är behörig att använda kontot,

penningöverföring: en betaltjänst där medel tas emot från en betalare, utan att något betalkonto öppnas i betalarens eller betalningsmottagarens namn, uteslutande i syfte att överföra motsvarande belopp till en mottagare eller en annan betaltjänstleverantör som agerar på mottagarens vägnar, eller där dessa medel tas emot på mottagarens vägnar och ställs till mottagarens förfogande,

personlig behörighetsfunktion: en personligt anpassad funktion som betaltjänstleverantören tillhandahåller betaltjänstanvändaren för autentiseringsändamål,

ramavtal: ett avtal om betaltjänster som reglerar genomförandet av kommande enskilda och successiva betalningstransaktioner och som kan innehålla skyldigheter och villkor för att öppna ett betalkonto,

referensväxelkurs: den växelkurs som ligger till grund för beräkningen av eventuell valutaväxling och görs tillgänglig av betaltjänstleverantören eller härrör från en offentligt tillgänglig källa,

referensräntesats: den räntesats som ligger till grund för beräkningen av eventuell tillämplig ränta och som härrör från en offentligt tillgänglig källa som kan kontrolleras av båda parterna i ett avtal om betaltjänster,

registrerad betaltjänstleverantör: en betaltjänstleverantör som undantagits från krav på tillstånd enligt 2 kap. 3 §,

stark kundautentisering: en autentisering som grundas på användning av två eller flera komponenter, kategoriserade som kunskap (något som bara användaren vet), innehav (något som bara användaren har) och unik egenskap (något som användaren är), som är fristående från varandra så att det förhållandet att någon har kommit över en av komponenterna inte äventyrar de andra komponenternas tillförlitlighet, och som är utformad för att skydda autentiseringsuppgifterna mot obehörig åtkomst,

startkapital: detsamma som i 1 kap. 5 § *19* lagen om bank- och finansieringsrörelse,

säker kommunikation: sådan kommunikation som uppfyller kraven i de tekniska standarder som antagits av Europeiska kommissionen i enlighet med artikel 98 i betaltjänstdirektivet,

tillsynsförordningen: Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012,

unik identifikationskod: en kombination av bokstäver, siffror eller symboler som tillhandahållits av en betaltjänstleverantör, och som en betaltjänstanvändare ska uppge för att otvetydigt identifiera en annan betaltjänstanvändare eller dennes betalkonto,

utgivning av betalningsinstrument: en betaltjänst hos en betaltjänstleverantör om att tillhandahålla betalaren ett betalningsinstrument för att initiera och behandla betalarens betalningstransaktioner,

utländskt kreditinstitut: detsamma som i 1 kap. 5 § *22* lagen om bank- och finansieringsrörelse,

valuteringsdag: den referenstidpunkt som används av en betaltjänstleverantör för att beräkna räntan på de medel som debiteras eller krediteras ett betalkonto.

Paragrafen innehåller definitioner.

I definitionerna av *startkapital* och *utländskt kreditinstitut* ändras hänvisningarna till 1 kap. 5 § lagen om bank- och finansieringsrörelse

eftersom numreringen av punkterna i den paragrafen ändras så att nuvarande punkterna 18 och 21 blir punkterna 19 och 22.

4 a kap.

10 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. den information och redovisning som en betaltjänstleverantör ska lämna eller hålla tillgänglig enligt 5 §, *och*
2. rutiner för byte av betalkonto enligt 6 §.

Paragrafen innehåller bestämmelser om bemyndiganden avseende betalkonton. Övervägandena finns i avsnitt 15.

Ändringarna innebär att nuvarande punkt 3 tas bort. Föreskrifter om vilka uppgifter om betalkonton med grundläggande funktioner som en betaltjänstleverantör ska lämna till Finansinspektionen kan i stället meddelas med stöd av bemyndigandet i 16 kap. 1 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse i fråga om kreditinstitut och bemyndigandet i 8 kap. 27 § i fråga om övriga betaltjänstleverantörer.

18.14 Förslaget till lag om ändring i lagen (2011:755) om elektroniska pengar

1 kap.

2 § I denna lag betyder

1. *betalningsinstrument*: ett kontokort eller något annat personligt instrument eller en personlig rutin som används för att initiera en betalningsorder,
2. *elektroniska pengar*: ett elektroniskt förvarat penningvärde som

a) representerar en fordran på utgivaren,

b) ges ut i utbyte mot medel i syfte att genomföra betalningstransaktioner enligt lagen (2010:751) om betaltjänster, och

c) godtas som betalningsmedel av andra än utgivaren,

3. *EES*: Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,
4. *filial*: ett avdelningskontor med självständig förvaltning, varvid även ett utländskt institut för elektroniska pengars etablering av flera driftställen ska anses som en enda filial,
5. *grupp*: detsamma som i 1 kap. 7 § lagen (2006:531) om särskild tillsyn över finansiella konglomerat,
6. *hemland*: det land där ett företag har fått tillstånd att driva sådan verksamhet som avses i denna lag,
7. *institut för elektroniska pengar*: ett svenskt aktiebolag eller en svensk ekonomisk förening som har fått tillstånd att ge ut elektroniska pengar enligt denna lag,
8. *konsument*: en fysisk person som handlar huvudsakligen för ändamål som faller utanför näringsverksamhet,
9. *kvalificerat innehav*: detsamma som i 1 kap. 5 § *15* lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse,
10. *startkapital*: detsamma som i 1 kap. 5 § *19* lagen om bank- och finansieringsrörelse, och
11. *utgivare av elektroniska pengar*: institut för elektroniska pengar, den som ger ut elektroniska pengar och är undantagen från tillståndsplikt enligt 2 kap. 2 § och företag som enligt 3 kap. 28 § fått tillstånd att ge ut elektroniska pengar.

Paragrafen innehåller definitioner.

I definitionen av kvalificerat innehav i *punkt 9* ändras hänvisningen till 1 kap. 5 § lagen om bank- och finansieringsrörelse. Av förbiseende gjordes inte den ändringen vid en tidigare ändring av numreringen av punkter i den paragrafen.

I definitionen av startkapital i *punkt 10* ändras hänvisningen till 1 kap. 5 § lagen om bank- och finansieringsrörelse eftersom numreringen av punkterna i den paragrafen ändras så att nuvarande punkt 18 blir punkt 19.

18.15 Förslaget till lag om ändring i lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder

1 kap.

10 § Med ett förvaringsinstituts behöriga myndigheter avses följande. Om förvaringsinstitutet

1. är ett kreditinstitut med tillstånd som avses enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU av den 26 juni 2013 om behörighet att utöva verksamhet i kreditinstitut och om tillsyn av kreditinstitut, om ändring av direktiv 2002/87/EG och om upphävande av direktiven 2006/48/EG och 2006/49/EG, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) *2024/1619*: den myndighet som anges i 1 kap. 4 § lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag eller en annan myndighet i ett annat land inom EES som utövar tillsyn över institut, institut för elektroniska pengar eller motsvarande utländska företag,
2. är ett värdepappersföretag med tillstånd som avses enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU av den 15 maj 2014 om marknader för finansiella instrument och om ändring av direktiv 2002/92/EG och av direktiv 2011/61/EU, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/2034: de myndigheter som anges i 1 kap. 4 b § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,
3. är ett sådant institut som avses i 9 kap. 4 § första stycket 3: de myndigheter i institutets hemland som enligt nationell lag eller annan författning har behörighet att utöva tillsyn över sådana institut,
4. är någon som avses i 9 kap. 7 §: de myndigheter i det land inom EES där denne är etablerad och vilka, enligt nationell lag eller annan författning, har behörighet att utöva tillsyn över denne, alternativt det officiella organ som har behörighet att registrera eller utöva tillsyn över denne i enlighet med yrkesetiska regler, eller
5. är utsett som förvaringsinstitut för en icke EES-baserad alternativ investeringsfond enligt 9 kap. 5 § och inte omfattas av 1–4: de berörda nationella myndigheterna i det land där förvaringsinstitutet har sitt stadgeenliga säte.

Paragrafen anger vad som avses med ett förvaringsinstituts behöriga myndigheter.

I *punkt 1* ändras den statiska hänvisningen till kapitaltäckningsdirektivet till att avse direktivet i lydelsen enligt ändringsdirektivet.

11 § I denna lag betyder

1. *arbetstagarrepresentanter*: detsamma som i artikel 2 e i Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/14/EG av den 11 mars 2002 om inrättande av en allmän ram för information till och samråd med arbetstagare i Europeiska gemenskapen, i den ursprungliga lydelsen,

2. *direktivet om förvaltare av alternativa investeringsfonder*: Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU av den 8 juni 2011 om förvaltare av alternativa investeringsfonder samt om ändring av direktiv 2003/41/EG och 2009/65/EG och förordningarna (EG) nr 1060/2009 och (EU) nr 1095/2010, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/2034,

3. *EES*: Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,

4. *emittent*: ett företag som har sitt stadgeenliga säte i ett land inom EES och vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad,

5. *etablerad*:

a) för en alternativ investeringsfond: där fonden har tillstånd eller är registrerad eller, om fonden varken har tillstånd eller är registrerad, där dess stadgeenliga säte eller huvudkontor finns, eller, om fonden inte har något stadgeenligt säte eller huvudkontor, det land till vilket fonden har starkast anknytning,

b) för en AIF-förvaltare: där dess stadgeenliga säte finns,

c) för ett förvaringsinstitut: där dess stadgeenliga säte eller en filial finns,

6. *filial*: avdelningskontor med självständig förvaltning, varvid även en AIF-förvaltares etablering av flera driftställen i ett annat land inom EES än hemlandet eller i ett land utanför EES ska anses som en enda filial,

7. *finansiell hävstång*: en metod genom vilken en AIF-förvaltare ökar exponeringen för en förvaltad alternativ investeringsfond genom lån av kontanter eller värdepapper, eller med användning av derivatinstrument eller på något annat sätt,

8. *finansiella instrument*: detsamma som i 1 kap. 4 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,

9. *fondföretag*: detsamma som i 1 kap. 1 § första stycket 9 lagen (2004:46) om värdepappersfonder,

10. *holdingbolag*: ett företag med aktieinnehav i ett eller flera andra företag, vars affärsidé är att fullfölja en eller flera affärsstrategier genom sina dotterföretag, närstående företag eller ägarintressen för att bidra till deras värde på lång sikt, och som är ett företag som antingen

a) handlar för egen räkning och vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad, eller

b) har etablerats inte huvudsakligen för att generera avkastning åt sina investerare genom avyttring av sina dotterföretag eller närstående företag, vilket framgår av företagets årsredovisning eller andra offentliga handlingar,

11. *kapitalbas*: detsamma som i artikel 72 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012,

12. *kommissionens delegerade förordning*: kommissionens delegerade förordning (EU) nr 231/2013 av den 19 december 2012 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU vad gäller undantag, allmänna verksamhetsvillkor, förvaringsinstitut, finansiell hävstång, öppenhet och tillsyn,

13. *kvalificerat innehav*: ett direkt eller indirekt ägande i en AIF-förvaltare, om innehavet beräknat på det sätt som anges i 1 kap. 1 a § lagen om värdepappersfonder representerar tio procent eller mer av kapitalet eller av samtliga röster eller annars möjliggör ett väsentligt inflytande över ledningen av förvaltaren,

14. *marknadsföring*: direkt eller indirekt erbjudande eller placering, på AIF-förvaltarens initiativ eller för AIF-förvaltarens räkning, av andelar eller aktier i en alternativ investeringsfond som denne förvaltar och som riktar sig till investerare med hemvist eller stadgeenligt säte inom EES,

15. *matarfond till en alternativ investeringsfond*: en alternativ investeringsfond som

a) placerar minst 85 procent av sina tillgångar i andelar eller aktier i en annan alternativ investeringsfond (mottagarfond till en alternativ investeringsfond), eller

b) placerar minst 85 procent av sina tillgångar i fler än en mottagarfond till en alternativ investeringsfond förutsatt att dessa fonder har identiska investeringsstrategier, eller

c) på annat sätt har en exponering på minst 85 procent av sina tillgångar mot en sådan mottagarfond till en alternativ investeringsfond,

16. *moderföretag och dotterföretag*: detsamma som i 1 kap. 4 § årsredovisningslagen (1995:1554),

17. *mottagarfond till en alternativ investeringsfond*: en alternativ investeringsfond i vilken en annan alternativ investeringsfond investerar eller mot vilken denna fond har en exponering i enlighet med 15,

18. *nära förbindelser*: detsamma som i 1 kap. 2 § lagen om värdepappersfonder, med den skillnaden att det som anges om fondbolag i stället ska tillämpas på AIF-förvaltare,

19. *onoterat företag*: ett företag som har sitt stadgeenliga säte i ett land inom EES och vars aktier inte är upptagna till handel på en reglerad marknad,

20. *primärmäklare*: kreditinstitut, värdepappersbolag, värdepappersföretag eller annan lagreglerad enhet som står under fortlöpande tillsyn, vilka erbjuder professionella investerare tjänster för att främst finansiera eller som motpart utföra transaktioner med finansiella instrument, och som även kan tillhandahålla andra tjänster, såsom clearing, avveckling, depåtjänster, värdepapperslån, skräddarsydda tekniska lösningar och stödtjänster,

21. *professionell investerare*: en investerare som avses i 9 kap. 4 eller 5 § lagen om värdepappersmarknaden,

22. *reglerad marknad*: detsamma som i 1 kap. 4 b § lagen om värdepappersmarknaden,

23. *sonderande marknadsföring*: direkt eller indirekt tillhandahållande av information eller kommunikation om investeringsstrategier eller investeringsidéer från en svensk eller utländsk EES-baserad AIF-förvaltare, eller på förvaltarens vägnar, till potentiella professionella investerare med hemvist eller säte inom EES, i syfte att pröva deras intresse för en EES-baserad alternativ investeringsfond som ännu inte är etablerad eller som är etablerad men ännu inte anmälts för marknadsföring i det land inom EES där de potentiella investerarna har sin hemvist eller sitt säte på det sätt som avses i direktivet om förvaltare av alternativa investeringsfonder,

24. *specialfond*: en alternativ investeringsfond som förvaltas enligt denna lag och uppfyller de särskilda villkoren i 12 kap.,

25. *specialföretag för värdepapperisering*: ett företag vars enda syfte är att genomföra en eller flera värdepapperiseringstransaktioner i den mening som avses i artikel 1.2 i Europeiska centralbankens förordning (EU) 1075/2013 av den 18 oktober 2013 om statistik över tillgångar och skulder hos finansiella bolag som ägnar sig åt värdepapperiseringstransaktioner, och annan lämplig verksamhet för att uppnå detta mål,

26. *startkapital*: detsamma som i 1 kap. 5 § *19* lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse,

27. *särskild vinstandel*: en andel av en alternativ investeringsfonds vinst som tillfaller AIF-förvaltaren som ersättning för förvaltningen, exklusive eventuell andel av fondens vinst som tillfaller förvaltaren som avkastning på en investering som gjorts i fonden av förvaltaren, och

28. *värdepappersfond*: detsamma som 1 kap. 1 § första stycket 25 lagen om värdepappersfonder.

Paragrafen innehåller definitioner.

I definitionen av startkapital i *punkt 26* ändras hänvisningen till 1 kap. 5 § lagen om bank- och finansieringsrörelse eftersom numreringen av punkterna i den paragrafen ändras så att nuvarande punkt 18 blir punkt 19.

4 kap.

5 d § En AIF-förvaltare får uppdra åt någon annan att bedriva sonderande marknadsföring enligt 5 a §. Ett sådant uppdrag får bara ges till

1. ett värdepappersföretag med tillstånd som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/2034,
2. ett kreditinstitut med tillstånd som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) *2024/1619*,
3. ett fondbolag eller ett förvaltningsbolag med tillstånd som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/2034,
4. en AIF-förvaltare med tillstånd enligt 3 kap. 1 § denna lag eller en utländsk EES-baserad AIF-förvaltare som i sitt hemland har tillstånd som avses i direktivet om förvaltare av alternativa investeringsfonder, eller
5. ett anknutet ombud som avses i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden.

Bestämmelserna i 5 b och 5 c §§ gäller även när AIF-förvaltaren har uppdragit åt någon annan att bedriva den sonderande marknadsföringen.

Paragrafen innehåller bestämmelser om åt vilka slags företag en AIF-förvaltare får uppdra att bedriva sonderande marknadsföring.

I *första stycket 2* ändras den statiska hänvisningen till kapitaltäckningsdirektivet till att avse direktivet i lydelsen enligt ändringsdirektivet.

18.16 Förslaget till lag om ändring i lagen (2014:966) om kapitalbuffertar

1 kap.

2 § I denna lag betyder

1. *blandade finansiella moderholdingföretag inom EES*: företag som avses i artikel 4.1.33 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012 (tillsynsförordningen),
2. *dotterföretag*: sådant företag som avses i artikel 4.1.16 i tillsynsförordningen,
3. *EES*: Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,
4. *ESRB*: Europeiska systemrisknämnden enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1092/2010 av den 24 november 2010 om makrotillsyn av det finansiella systemet på EU-nivå och om inrättande av en europeisk systemrisknämnd,
5. *finansiella moderholdingföretag inom EES*: företag som avses i artikel 4.1.31 i tillsynsförordningen,
6. *institut*: kreditinstitut enligt lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag,
7. *kapitaltäckningsdirektivet*: Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU av den 26 juni 2013 om behörighet att utöva verksamhet i kreditinstitut och om tillsyn av kreditinstitut, om ändring av direktiv 2002/87/EG och om upphävande av direktiven 2006/48/EG och 2006/49/EG, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) *2024/1619*,
8. k*ärnprimärkapital*: kapital som avses i artikel 50 i tillsynsförordningen,
9. *moderinstitut inom EES*: företag som avses i artikel 4.1.29 i tillsynsförordningen,

10. *primärkapital*: primärkapital som avses i artikel 4.1.101 i tillsynsförordningen,

11. *på grupp- eller undergruppsnivå*: det sätt som institut i enlighet med bestämmelser om tillsyn på gruppnivå i artiklarna 6–24 i tillsynsförordningen ska uppfylla ställda krav,

12. *systemrisk*: risk för en störning i det finansiella systemet som kan få allvarliga negativa konsekvenser för det finansiella systemet och samhällsekonomin,

13. *systemviktigt institut*: ett institut vars fallissemang eller bristande funktion kan leda till systemrisk,

14. *tillsynsförordningen*: Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012,

15. *totalt riskvägt exponeringsbelopp*: det belopp som avses i artikel 92 i tillsynsförordningen, och

16. *värdeöverföringar kopplade till kärnprimärkapitalet*:

a) utbetalning i form av en kontant utdelning,

b) fondemission eller partiell fondemission eller överföring eller utdelning av helt eller delvis betalda fondaktier eller andra kapitalinstrument som anges i artikel 26.1 a i tillsynsförordningen,

c) inlösen eller uppköp av egna aktier eller andelar eller andra kapitalinstrument som anges i artikel 26.1 a i tillsynsförordningen,

d) återbetalning av belopp som utbetalas med anknytning till kapitalinstrument som anges i artikel 26.1 a i tillsynsförordningen,

e) en överföring eller utdelning av poster som avses i artikel 26.1 b–e i tillsynsförordningen.

Paragrafen innehåller definitioner.

I *punkt 7* ändras den statiska hänvisningen till kapitaltäckningsdirektivet till att avse direktivet i lydelsen enligt ändringsdirektivet.

4 kap.

1 § Finansinspektionen får, i syfte att motverka en systemrisk som kan medföra allvarliga konsekvenser för stabiliteten i det finansiella systemet och den reala ekonomin i Sverige, besluta att institut för alla eller vissa av sina exponeringar på individuell nivå, undergruppsnivå och gruppnivå ska ha en systemriskbuffert.

Systemriskbufferten får inte användas för att täcka

1. risker som täcks av ett kapitalbaskrav beräknat enligt artikel 92.3 i tillsynsförordningen, eller

2. makrotillsyns- eller systemrisker som täcks av

a) ett kapitalbaskrav enligt tillsynsförordningen, eller

b) en kapitalbuffert enligt 5 eller 6 kap. denna lag.

Paragrafen innehåller bestämmelser om systemriskbufferten. Ändringarna genomför delvis artikel 133.8 i kapitaltäckningsdirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 10.2.

I *andra stycket* införs en ny *punkt 1*. Det innebär att systemriskbufferten inte får användas för att hantera risker som till fullo omfattas av beräkningen av kapitalkravsgolvet i artikel 92.3 i tillsynsförordningen. Hänvisningen till tillsynsförordningen är dynamisk och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen (se 1 kap. 2 § 14). Övriga ändringar i stycket är redaktionella.

3 § Finansinspektionen får efter det att ESRB har underrättats enligt artikel 133.9 i kapitaltäckningsdirektivet fastställa ett systemriskbuffertvärde som för en exponering

1. inte överstiger 3 procent, om förutsättningarna enligt artikel 133.10 i samma direktiv är uppfyllda,
2. överstiger 3 procent men inte 5 procent, om förutsättningarna enligt artikel 133.11 i samma direktiv är uppfyllda, eller
3. överstiger 5 procent, om förutsättningarna enligt artikel 133.12 i samma direktiv är uppfyllda.

I systemriskbuffertvärdet enligt första stycket ska ett buffertvärde som har erkänts enligt 7 § inte räknas med.

Paragrafen innehåller bestämmelser om systemriskbuffertvärdet. Ändringarna genomför artikel 133.11 och 133.12 i kapitaltäckningsdirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 10.2.

I *andra stycket* tas hänvisningen till punkt 1 i första stycket bort. Det innebär att Finansinspektionens erkännande av ett systemriskbuffertvärde som har fastställts i en annan medlemsstat inte ska tas med i beräkningen av något av de tröskelvärden som avses i första stycket.

5 kap.

7 § Om ett institut omfattas av en systemriskbuffert enligt 4 kap. gäller systemriskbufferten utöver tillämplig kapitalbuffert för systemviktiga institut.

Summan av systemriskbuffertvärdet enligt 4 kap. 2 § och tillämplig kapitalbuffert för systemviktiga institut för ett institut får överstiga 5 procent, om Finansinspektionen har underrättat ESRB enligt artikel 131.7 i kapitaltäckningsdirektivet och förutsättningarna enligt artikel 131.5a i samma direktiv är uppfyllda.

Om systemriskbuffertvärdet enligt 4 kap. 3 § eller buffertvärdet för systemviktiga institut enligt 5 § 1 inte överstiger det senast fastställda buffertvärdet, behöver förutsättningarna enligt artikel 131.5a i kapitaltäckningsdirektivet inte vara uppfyllda.

Paragrafen innehåller bestämmelser om konkurrerande buffertkrav. Ändringarna genomför artikel 131.15 i kapitaltäckningsdirektivet. Hänvisningarna till kapitaltäckningsdirektivet avser direktivet i lydelsen enligt ändringsdirektivet, s.k. statisk hänvisning (se 1 kap. 2 § 7). Övervägandena finns i avsnitt 10.1.

Tredje stycket, om är nytt, innebär att om ett systemriskbuffertvärde eller ett buffertvärde för systemviktiga institut som är mindre än eller lika stort som det senast fastställda buffertvärdet, behöver Finansinspektionen inte tillämpa vissa steg i ett förfarande som involverar Eba, Europeiska systemrisknämnden (ESRB) och Europeiska kommissionen.

18.17 Förslaget till lag om ändring i lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag

1 kap.

1 § I denna lag finns bestämmelser som kompletterar

– Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012 (tillsynsförordningen), och

– Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/2033 av den 27 november 2019 om tillsynskrav för värdepappersföretag och om ändring av förordningarna (EU) nr 1093/2010, (EU) nr 575/2013, (EU) nr 600/2014 och (EU) nr 806/2014 (värdepappersbolagsförordningen).

Bestämmelserna i denna lag genomför delvis

– Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU av den 26 juni 2013 om behörighet att utöva verksamhet i kreditinstitut och om tillsyn av kreditinstitut, om ändring av direktiv 2002/87/EG och om upphävande av direktiven 2006/48/EG och 2006/49/EG, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) *2024/1691* (kapitaltäckningsdirektivet), och

– Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/2034 av den 27 november 2019 om tillsyn av värdepappersföretag och om ändring av direktiven 2002/87/EG, 2009/65/EG, 2011/61/EU, 2013/36/EU, 2014/59/EU och 2014/65/EU, i den ursprungliga lydelsen (värdepappersbolagsdirektivet).

Bestämmelser som kompletterar tillsynsförordningen och genomför kapitaltäckningsdirektivet finns i *1 a*, 2, 3, 4, 5, *5 b* och 7 kap.

Bestämmelser som kompletterar värdepappersbolagsförordningen och genomför värdepappersbolagsdirektivet finns i 2 a, 3 a, 4 a, 5 a och 7 a kap.

I övriga kapitel finns bestämmelser som kompletterar såväl tillsynsförordningen som värdepappersbolagsförordningen och som genomför såväl kapitaltäckningsdirektivet som värdepappersbolagsdirektivet.

I paragrafen anges lagens innehåll.

I *andra stycket första strecksatsen* ändras den statiska hänvisningen till kapitaltäckningsdirektivet till att avse direktivet i lydelsen enligt ändringsdirektivet.

Ändringen i *tredje stycket* är en följd av att det i lagen införs två nya kapitel, 1 a och 5 b kap.

2 § I denna lag betyder

1. *blandade finansiella moderholdingföretag inom EES*:

a) i 4 a kap., ett företag som avses i artikel 4.1.58 i värdepappersbolagsförordningen,

b) i övrigt, ett företag som avses i artikel 4.1.33 i tillsynsförordningen,

2. *dotterföretag*:

a) i 3 a och 4 a kap., ett företag som avses i artikel 4.1.51 i värdepappersbolagsförordningen,

b) i 6 kap. 1 §, i fråga om värdepappersföretagskoncerner som avses i artikel 7 eller 8 i värdepappersbolagsförordningen, ett företag som avses i a,

c) i övrigt, ett företag som avses i artikel 4.1.16 i tillsynsförordningen,

3. *EES*: Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,

4. *holdingföretag med blandad verksamhet*:

a) i 6 kap. 1 och 8 §§ och 8 kap. 2 och 4 §§, i fråga om värdepappersföretagskoncerner som avses i artikel 53 i värdepappersbolagsdirektivet, ett företag som avses i artikel 4.1.26 i samma direktiv,

b) i övrigt, ett företag som avses i artikel 4.1.22 i tillsynsförordningen,

5. *institut*: ett sådant företag som avses i artikel 4.1.3 i tillsynsförordningen och ett sådant bolag som avses i 7 g,

6. *konsoliderad situation*: detsamma som i artikel 4.1.47 i tillsynsförordningen,

7. *kreditinstitut*:

a) ett kreditinstitut enligt lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse,

b) Svenska skeppshypotekskassan,

c) ett värdepappersbolag med tillstånd att som sidotjänst ta emot kunders medel på konto för att underlätta värdepappersrörelsen enligt 2 kap. 2 § första stycket 8 lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,

d) ett svenskt aktiebolag som är ett sådant värdepappersföretag som avses i artikel 1.2 a eller b i värdepappersbolagsförordningen,

e) ett värdepappersbolag för vilket ett beslut av Finansinspektionen enligt 3 a § gäller,

f) ett svenskt aktiebolag som är ett sådant värdepappersföretag som avses i artikel 1.5 i värdepappersbolagsförordningen, och

g) ett svenskt aktiebolag som är ett sådant värdepappersföretag som avses i artikel 4.1.1 b i tillsynsförordningen *och om det inte finns ett beslut av Finansinspektionen enligt 8 kap. 1 d § lagen om värdepappersmarknaden*,

8. *litet och icke-sammanlänkat värdepappersbolag*: ett värdepappersbolag som anses vara ett litet och icke-sammanlänkat värdepappersföretag enligt artikel 12.1 i värdepappersbolagsförordningen,

9. *moderföretag*:

a) i 3 a och 4 a kap., 6 kap. 2 § andra stycket och 7 a kap. 1 §, ett företag som avses i 4.1.42 i värdepappersbolagsförordningen,

b) i 10 kap. 2 § *11*, i fråga om moderföretag som avses i 6 kap. 2 § andra stycket, ett företag som avses i a,

c) i övrigt, ett företag som avses i artikel 4.1.15 i tillsynsförordningen,

10. nyckelperson: den som utan att vara styrelseledamot eller verkställande direktör i ett finansiellt holdingföretag eller blandat finansiellt holdingföretag utövar ett betydande inflytande över verksamheten,

11. på gruppnivå: detsamma som i artikel 4.1.48 i tillsynsförordningen,

12. på undergruppsnivå: detsamma som i artikel 4.1.49 i tillsynsförordningen,

13. systemrisk: detsamma som i 1 kap. 2 § 12 lagen (2014:966) om kapitalbuffertar,

14. värdepappersbolag: ett värdepappersbolag som avses i 1 kap. 4 b § lagen om värdepappersmarknaden, utom sådana värdepappersbolag som avses i 7 c–g,

15. värdepappersföretagskoncern: detsamma som i artikel 4.1.25 i värdepappersbolagsförordningen,

16. värdepappersinriktat holdingföretag: ett företag som avses i artikel 4.1.23 i värdepappersbolagsförordningen,

17. värdepappersinriktat moderholdingföretag inom EES: ett företag som avses i artikel 4.1.57 i värdepappersbolagsförordningen.

Termer och uttryck i övrigt i denna lag har samma betydelse som i tillsynsförordningen.

Paragrafen innehåller definitioner. Ändringarna genomför delvis artikel 3.1.9a–3.1.9d i kapitaltäckningsdirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 6.1.1 och 6.2.1.

Ändringen i *första stycket 7 g* är en följd av att det införs nya bestämmelser om att stora värdepappersbolag under vissa förutsättningar får undantas från kravet på att tillämpa den rörelsereglering som gäller för kreditinstitut (se 8 kap. 1 d § lagen om värdepappersmarknaden, LVM).

I *första stycket* införs i en ny *punkt 10* en definition av nyckelperson. Det görs med anledning av att det införs bestämmelser om nyckelpersoner i lagen. Med nyckelperson avses bl.a. den som är chef för någon av de interna kontrollfunktionerna och den som ansvarar för förvaltningen av finansiella resurser, den finansiella planeringen och den finansiella rapporteringen, ofta benämnd finansdirektör (engelska Chief Financial Officer, förkortat CFO). Som en följd av att det införs en ny punkt ändras numreringen av nuvarande punkterna 10–16.

1 a kap.

Kapitlet är nytt och innehåller bestämmelser om särskilda krav på att vissa finansiella holdingföretag och blandade finansiella holdingföretag ska ansöka om godkännande eller undantag från kravet på godkännande. Bestämmelserna i nuvarande 1 kap. 7–13 §§ om holdingföretag förs över till 1–7 §§. Kapitlet innehåller också krav på tillstånd för genomförandet av vissa transaktioner samt krav på tillstånd för tredjelandsfilialer.

1 § Följande företag ska hos Finansinspektionen ansöka om godkännande eller undantag från kravet på godkännande:

1. ett finansiellt moderholdingföretag eller ett blandat finansiellt moderholdingföretag,
2. ett annat finansiellt holdingföretag eller blandat finansiellt holdingföretag än som avses i 1 som ska uppfylla kraven i tillsynsförordningen, denna lag och lagen (2014:966) om kapitalbuffertar på grupp- eller undergruppsnivå,
3. ett utländskt finansiellt moderholdingföretag eller blandat finansiellt moderholdingföretag som är etablerat i ett annat land inom EES, om Finansinspektionen är samordnande tillsynsmyndighet, och
4. ett annat utländskt finansiellt holdingföretag eller blandat finansiellt holdingföretag än som avses i 3 som är etablerat i ett annat land inom EES och som ska uppfylla kraven i tillsynsförordningen och nationell lagstiftning som i hemlandet genomför kapitaltäckningsdirektivet på grupp- eller undergruppsnivå, om Finansinspektionen är samordnande tillsynsmyndighet.

Paragrafen, som motsvarar 1 kap. 7 §, innehåller en bestämmelse om de holdingföretag som ska ansöka om godkännande eller undantag från kravet på godkännande (se prop. 2020/21:36 s. 168). Paragrafen genomför delvis artikel 21a.1 i kapitaltäckningsdirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 5.3.

I förhållande till den nuvarande bestämmelsen utvidgas tillämpningsområdet så att även företag som är ansvariga för att kraven på gruppnivå är uppfyllda ska ansöka om godkännande eller undantag från kravet på godkännande (*punkterna 2* och *4*).

Hänvisningarna till tillsynsförordningen är dynamiska och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen (se 1 kap. 1 § första stycket). Hänvisningen till kapitaltäckningsdirektivet avser direktivet i lydelsen enligt ändringsdirektivet, en s.k. statisk hänvisning (se 1 kap. 1 § första stycket).

2 § Finansinspektionen ska bevilja godkännande, om

1. arbetsfördelningen inom gruppen är sådan att kraven i tillsynsförordningen, denna lag och lagen (2014:966) om kapitalbuffertar kan uppfyllas på grupp- eller undergruppsnivå,
2. organisationsstrukturen inte hindrar en effektiv tillsyn över att instituten inom gruppen uppfyller de krav som avses i 1 på individuell nivå och grupp- och undergruppsnivå,
3. den som ska vara

a) styrelseledamot, verkställande direktör eller ersättare för någon av dem har tillräcklig insikt och erfarenhet för att delta i ledningen och även i övrigt är lämplig för en sådan uppgift,

b) nyckelperson har tillräcklig insikt och erfarenhet för att utöva ett betydande inflytande över verksamheten och även i övrigt är lämplig för en sådan uppgift,

4. styrelsen i sin helhet har tillräckliga kunskaper och erfarenheter för att leda företaget, och,

5. när holdingföretaget har ett eller flera kreditinstitut som avses i 1 kap. 2 § första stycket 7 a eller g eller motsvarande utländska företag inom EES som dotterföretag,

a) information lämnas om större ägare i institutet,

b) den som har eller kan förväntas komma att få ett kvalificerat innehav i institutet bedöms lämplig att utöva ett väsentligt inflytande över ledningen av institutet, och

c) institutets nära förbindelser med andra företag inte hindrar en effektiv tillsyn över institutet.

Paragrafen, som motsvarar 1 kap. 8 §, innehåller en bestämmelse om när Finansinspektionen ska bevilja godkännande (se prop. 2020/21:36 s. 168–169). Paragrafen genomför artikel 21a.3 och delvis artiklarna 91.1, 91.1a, 91.1c, 91.2a, 91.2b, 91a.1, 91a.2 och 91a.4 i kapitaltäckningsdirektivet. Hänvisningen till tillsynsförordningen är dynamisk och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen (se 1 kap. 1 § första stycket). Övervägandena finns i avsnitt 5.3, 6.1.1, 6.1.3, 6.2.1 och 6.2.2.

I förhållande till den nuvarande bestämmelsen utvidgas tillämpningsområdet så att lämplighetskraven som i dag gäller för styrelse och verkställande direktör i kreditinstitut även ska gälla för finansiella holdingföretag och blandade finansiella holdingföretag (*punkterna 3 a* och *4*). Punkt 3 a motsvarar 3 kap. 2 § första stycket 4 a LBF, se författningskommentaren till den paragrafen i avsnitt 18.8.

Kravet på styrelsen i sin helhet (*punkt 4*) innebär att styrelsen som helhet ska ha tillräckliga erfarenheter för att förstå företagets verksamhet och de tillhörande risker som företaget står inför samt ha en sammansättning som uppvisar tillräcklig mångfald för att avspegla tillräckligt breda erfarenheter (artikel 91.2b i kapitaltäckningsdirektivet). Kravet är utformat på samma sätt som i 3 kap. 2 § första stycket 5 LBF, jfr prop. 1995/96:173 s. 85 och prop. 2013/14:228 s. 167–168.

Det införs även ett krav som gäller för den som ska vara nyckelperson i företaget (*punkt 3 b*). Det motsvarar 3 kap. 2 § första stycket 4 b LBF, se författningskommentaren till den paragrafen i avsnitt 18.8. I 1 kap. 2 § första stycket 10 införs en definition av nyckelperson (se även 1 kap. 5 § 17 LBF).

3 § Finansinspektionen ska medge undantag från kravet på godkännande, om

1. den huvudsakliga verksamheten är att

a) förvärva eller inneha aktier eller andelar i dotterföretag, när det gäller ett finansiellt holdingföretag, eller

b) förvärva eller inneha aktier eller andelar i dotterföretag som är institut eller finansiella institut, när det gäller ett blandat finansiellt holdingföretag,

2. holdingföretaget inte har utsetts till resolutionsenhet i någon av gruppens resolutionsgrupper,

3. ett dotterföretag som är ett kreditinstitut, ett finansiellt holdingföretag eller blandat finansiellt holdingföretag som har godkänts enligt 2 § eller ett motsvarande utländskt företag inom EES ansvarar för att säkerställa att kraven i 3 kap. 2 § uppfylls,

4. holdingföretaget inte medverkar till att påverka driften av gruppen eller dotterföretag som är institut eller finansiella institut, och

5. det inte finns något som hindrar en effektiv tillsyn på gruppnivå.

Finansinspektionen får undanta ett holdingföretag som omfattas av första stycket från konsolideringen enligt artikel 18 i tillsynsförordningen, om

1. det inte hindrar en effektiv tillsyn över gruppen eller ett dotterföretag som är ett kreditinstitut,
2. holdingföretaget inte innehar andelar i något annat företag än ett dotterföretag som är ett kreditinstitut eller ett intermediärt finansiellt moderholdingföretag eller blandat finansiellt moderholdingföretag som kontrollerar dotterföretaget, och
3. holdingföretaget inte har finansiella skulder i väsentlig utsträckning, och
4. holdingföretaget inte har övriga skulder till andra företag än de som avses i 2.

Paragrafen, som motsvarar 1 kap. 9 §, innehåller bestämmelser om undantag från kravet på godkännande (se prop. 2020/21:36 s. 169–170). Paragrafen genomför artikel 21a.4 och 21a.4a i kapitaltäckningsdirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 5.3.

I förhållande till de nuvarande bestämmelserna utvidgas tillämpningsområdet så att möjligheten att medge undantag från kravet på godkännande även omfattar ett dotterföretag som är ett finansiellt holdingföretag, om dotterföretaget ansvarar för att kraven på gruppnivå är uppfyllda (*första stycket 3*).

Vidare får Finansinspektionen, från fall till fall, enligt *andra stycket*, undanta ett holdingföretag som har medgetts undantag från kravet på godkännande, från kraven på konsolidering enligt tillsynsförordningen, om de angivna förutsättningarna är uppfyllda. Hänvisningen till tillsynsförordningen är dynamisk och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen (se 1 kap. 1 § första stycket).

Undantaget från konsolideringen får enligt *andra stycket 1* inte påverka effektiviteten i tillsynen över gruppen eller ett dotterföretag som är ett kreditinstitut. Punkten motsvarar artikel 21a.4a a i kapitaltäckningsdirektivet.

Punkt 2 innebär att holdingföretaget inte får ha några andra aktieexponeringar än aktieexponeringen i ett dotterföretag som är ett kreditinstitut eller ett intermediärt finansiellt moderholdingföretag eller blandat finansiellt moderholdingföretag som kontrollerar dotterföretaget. Punkten motsvarar artikel 21a.4a b i kapitaltäckningsdirektivet.

Punkt 3 innebär att holdingföretaget inte får ha någon väsentlig grad av finansiell skuld eller andra exponeringar som inte hänför sig till dess ägande i ett dotterföretag som är ett kreditinstitut eller i ett intermediärt finansiellt moderholdingföretag eller blandat finansiellt moderholdingföretag som kontrollerar dotterföretaget. Uttrycket finansiell skuld har samma innebörd som i 11.4 i Bokföringsnämndens allmänna råd (BFNAR 2012:1) om årsredovisning och koncernredovisning. De mest förekommande finansiella skulderna i ett företag är leverantörsskulder och skulder till kreditinstitut (lån och leasingskulder). Punkten motsvarar artikel 21a.4a c i kapitaltäckningsdirektivet.

4 § Finansinspektionen ska i ärenden om godkännande enligt 2 § och om undantag från kravet på godkännande enligt 3 § fatta beslut

1. inom fyra månader från det att en ansökan har tagits emot, om beslutet innebär att en ansökan avslås, eller
2. inom sex månader från det att ansökan har tagits emot, om beslutet innebär att godkännande eller undantag från kravet på godkännande beviljas.

Om en ansökan är ofullständig gäller för ett beslut enligt första stycket 1 i stället att beslutet ska fattas inom fyra månader från det att en fullständig ansökan tagits emot, dock senast inom sex månader från det att ansökan tagits emot.

Paragrafen, som motsvarar 1 kap. 10 §, innehåller bestämmelser om tidsfrist för Finansinspektionen att fatta beslut i ärenden om godkännande eller undantag från kravet på godkännande (se prop. 2020/21:36 s. 170). Paragrafen genomför artikel 21a.10 i kapitaltäckningsdirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 5.3.

I förhållande till de nuvarande bestämmelserna utvidgas tillämpningsområdet så att tidsfristerna även gäller vid prövningen av om ett holdingföretag ska undantas från kravet på godkännande.

5 § Om Finansinspektionen är samordnande tillsynsmyndighet och en ansökan avser ett holdingföretag som är etablerat i ett annat land inom EES, ska inspektionen och den behöriga myndigheten i holdingföretagets hemland fatta ett gemensamt beslut om godkännande, undantag från kravet på godkännande eller undantag från konsolidering. Finansinspektionen ska då lämna en bedömning av ansökan till den behöriga myndigheten och meddela det gemensamma beslutet.

Om Finansinspektionen inte är samordnande tillsynsmyndighet och en ansökan avser ett holdingföretag som är etablerat i Sverige, ska inspektionen och den samordnande tillsynsmyndigheten fatta ett gemensamt beslut om godkännande, undantag från kravet på godkännande eller undantag från konsolidering.

Om en ansökan avser ett blandat finansiellt holdingföretag ska det gemensamma beslutet föregås av samtycke från den myndighet som avses i artikel 10 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/87/EG av den 16 december 2002 om extra tillsyn över kreditinstitut, försäkringsföretag och värdepappersföretag i ett finansiellt konglomerat och om ändring av rådets direktiv 73/239/EEG, 79/267/EEG, 92/49/EEG, 92/96/EEG, 93/6/EEG och 93/22/EEG samt Europaparlamentets och rådets direktiv 98/78/EG och 2000/12/EG, i den ursprungliga lydelsen.

Paragrafen, som motsvarar 1 kap. 11 §, innehåller bestämmelser om tidsfristen för att fatta beslut om godkännande eller undantag från kravet på godkännande (se prop. 2020/21:36 s. 171). Paragrafen genomför delvis artikel 21a.8 i kapitaltäckningsdirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 5.3.

I förhållande till de nuvarande bestämmelserna utvidgas tillämpningsområdet så att tidsfristerna även gäller vid prövningen av om ett holdingföretag ska undantas från konsolideringen.

Hänvisningen till Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/87/EG avser direktivet i den ursprungliga lydelsen, en s.k. statisk hänvisning.

6 § Det gemensamma beslutet enligt 5 § ska fattas inom två månader från det att

– den behöriga myndigheten i holdingföretagets hemland har tagit emot Finansinspektionens bedömning av ansökan, eller

– Finansinspektionen har tagit emot den samordnande tillsynsmyndighetens bedömning av ansökan.

Paragrafen, som motsvarar 1 kap. 12 §, innehåller en bestämmelse om tidsfristen för att fatta ett gemensamt beslut i gränsöverskridande fall (se prop. 2020/21:36 s. 171–172). Övervägandena finns i avsnitt 5.3.

7 § Om ett gemensamt beslut inte kan fattas enligt 5 § ska ärendet hänskjutas till

1. Europeiska bankmyndigheten, när det gäller ett finansiellt holdingföretag, eller

2. Europeiska bankmyndigheten eller Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten, när det gäller ett blandat finansiellt holdingföretag.

Om Finansinspektionen är samordnande tillsynsmyndighet ska inspektionen därefter fatta ett beslut i överensstämmelse med Europeiska bankmyndighetens eller Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndighetens beslut.

Ärendet får inte hänskjutas till Europeiska bankmyndigheten eller Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten efter det att tiden enligt 6 § har löpt ut eller ett gemensamt beslut har fattats.

Paragrafen, som motsvarar 1 kap. 13 §, innehåller bestämmelser om förfarandet när Finansinspektionen och en behörig myndighet i ett annat land inom EES inte är eniga i fråga om bedömningen av en ansökan i ett gränsöverskridande fall (se prop. 2020/21:36 s. 172). Övervägandena finns i avsnitt 5.3.

8 § Följande företag ska hos Finansinspektionen skriftligen ansöka om tillstånd för att, direkt eller indirekt, genomföra ett väsentligt förvärv, dvs. förvärva aktier eller andelar som medför att förvärvarens sammanlagda innehav utgör 15 procent eller mer av det godtagbara kapitalet enligt 4.1.71 a i tillsynsförordningen:

1. ett kreditinstitut som avses i 1 kap. 2 § första stycket 7 a eller g, eller ett motsvarande utländskt kreditinstitut inom EES, om Finansinspektionen är samordnande tillsynsmyndighet,

2. ett finansiellt holdingföretag eller blandat finansiellt holdingföretag som ska ansöka om godkännande enligt 1 § 1 eller 2, eller ett motsvarande utländskt holdingföretag inom EES, om Finansinspektionen är samordnande tillsynsmyndighet.

Paragrafen innehåller en bestämmelse om vilka företag som ska ansöka om tillstånd för förvärv av ett väsentligt innehav. Paragrafen genomför artikel 27a.2 och delvis artikel 27a.1, 27a.3 och 27a.4 i kapitaltäckningsdirektivet. Hänvisningen till tillsynsförordningen är dynamisk och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen (se 1 kap. 1 § första stycket). Övervägandena finns i avsnitt 7.2.1.

Paragrafen reglerar vilka företag som omfattas av skyldigheten att ansöka om tillstånd för att genomföra ett väsentligt förvärv. Tillståndet ska inhämtas före förvärvet.

9 § Om förvärvaren är ett kreditinstitut som avses i 1 kap. 2 § första stycket 7 a eller g, eller ett motsvarande utländskt institut inom EES, ska förvärvet beräknas på individuell nivå och på gruppnivå.

Om förvärvaren är ett finansiellt holdingföretag eller blandat finansiellt holdingföretag som ska ansöka om godkännande enligt 1 § 1 eller 2 eller ett motsvarande utländskt holdingföretag inom EES ska det väsentliga förvärvet beräknas utifrån den konsoliderade situationen.

Paragrafen innehåller bestämmelser om beräkningen av ett förvärv av ett väsentligt innehav. Paragrafen genomför delvis artikel 27a.3 och 27a.4 i kapitaltäckningsdirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 7.2.1.

Paragrafen reglerar hur det väsentliga förvärvet ska beräknas. Gruppnivå betyder detsamma som i artikel 4.1.48 i tillsynsförordningen, se 1 kap. 2 § första stycket 11.

10 § Finansinspektionen får avstå från att pröva en ansökan om tillstånd för ett väsentligt förvärv om förvärvet omfattar företag som ingår i samma institutionella skyddssystem som avses i artikel 113.6 eller 113.7 i tillsynsförordningen.

Paragrafen innehåller en bestämmelse om undantag från prövning av en ansökan om tillstånd för förvärv av ett väsentligt innehav. Paragrafen genomför artikel 27a.7 i kapitaltäckningsdirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 7.2.1.

Paragrafen innebär att Finansinspektionen i enskilda fall får avstå från att pröva en ansökan om tillstånd för väsentligt förvärv, om förvärvet avser företag som omfattas av samma institutionella skyddssystem som avses i artikel 113.6 eller 113.7 i tillsynsförordningen, dvs. att inspektionen inte prövar om ansökan uppfyller förutsättningarna för tillstånd. I dessa fall blir företagens ansökan därmed snarare att likna vid en underrättelse. Hänvisningen till tillsynsförordningen är dynamisk och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen (se 1 kap. 1 § första stycket).

11 § Tillstånd för väsentligt förvärv ska ges om förvärvaren efter förvärvet kommer att ha en tillfredsställande kontroll över sin verksamhet, särskilt när det gäller de risker som förvärvaren är eller kan komma att bli exponerad för.

Vid bedömningen ska det beaktas

1. om det finns skäl att anta att förvärvarens verksamhet bedrivs på ett sätt som är förenligt med denna lag och andra författningar som reglerar dess verksamhet, och

2. om det finns skäl att anta att förvärvet har samband med eller kan öka risken för

a) penningtvätt enligt 1 kap. 6 § lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, eller

b) finansiering av terrorism enligt 6 § terroristbrottslagen (2022:666) eller försök till sådant brott, avseende terroristbrott enligt 4 § samma lag.

Inför bedömningen enligt andra stycket 2 ska berörda svenska och utländska tillsynsmyndigheter få tillfälle att inom 30 arbetsdagar lämna synpunkter.

Paragrafen innehåller bestämmelser om förutsättningar för tillstånd för ett väsentligt förvärv. Paragrafen genomför artikel 27b.1, 27b.2 och 27b.4 och delvis artikel 27b.3 i kapitaltäckningsdirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 7.2.3.

I *första stycket* anges under vilka förutsättningar tillstånd ska meddelas. Förutsättningarna har likheter med vad som krävs för att tillstånd ska ges till förvärv av ett kvalificerat innehav i 14 kap. 2 § LBF.

I *andra stycket* anges vilka omständigheter Finansinspektionen ska beakta vid prövningen. *Punkt 2* är utformad efter förebild av 14 kap. 2 § andra stycket 3 LBF.

Enligt *tredje stycket* ska berörda svenska och utländska tillsynsmyndigheter som är ansvariga för tillsynen enligt penningtvättsdirektivet få lämna synpunkter inför beslut om tillstånd ska meddelas. Finansinspektionen ska i sin bedömning beakta samtliga omständigheter som är avgörande för myndighetens ställningstagande (jfr 32 § förvaltningslagen), däribland eventuella synpunkter från berörda svenska och

utländska tillsynsmyndigheter som är ansvariga för tillsynen enligt penningtvättsdirektivet.

12 § Beslut om tillstånd för ett väsentligt förvärv får meddelas först efter det att utländska behöriga myndigheter inom EES har fått tillfälle att lämna synpunkter, om förvärvet avser

1. ett utländskt
   a) försäkringsföretag,
   b) förvaltningsbolag,
   c) institut för elektroniska pengar,
   d) kreditinstitut, eller
   e) värdepappersföretag,
2. ett moderföretag till ett sådant företag som avses i 1, eller
3. en juridisk person som kontrollerar ett sådant företag som avses i 1.

Paragrafen innehåller en bestämmelse om förutsättningar för tillstånd för ett väsentligt förvärv. Paragrafen genomför artikel 27c.1 i kapitaltäckningsdirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 7.2.2 och 7.2.4.

Paragrafen reglerar Finansinspektionens skyldighet att ge andra behöriga myndigheter möjlighet att lämna synpunkter om förvärvaren tillhör någon av de uppräknade kategorierna. Med utländskt försäkringsföretag avses även utländskt återförsäkringsföretag. Med utländskt förvaltningsbolag avses detsamma som i 1 kap. 1 § första stycket 13 lagen (2004:46) om värdepappersfonder.

13 § Finansinspektionen ska så snart som möjligt, dock senast inom tio arbetsdagar, efter det att ansökan om tillstånd för ett väsentligt förvärv har kommit in, skriftligen bekräfta att ansökan har tagits emot.

Paragrafen innehåller en bestämmelse om tidsfrist inom vilken Finansinspektionen ska bekräfta att en ansökan om tillstånd för väsentligt förvärv har tagits emot. Paragrafen genomför delvis artikel 27a.5 i kapitaltäckningsdirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 7.2.2.

Paragrafen innebär att Finansinspektionen så snart som möjligt och senast inom tio arbetsdagar efter det att en ansökan har kommit in till inspektionen, ska skicka en bekräftelse till förvärvaren om att ansökan har tagits emot. Med arbetsdagar bör avses alla årets dagar förutom lördagar, söndagar, andra allmänna helgdagar, midsommarafton, julafton och nyårsafton (se prop. 2004/05:142 s. 144).

Finansinspektionen ska innan bekräftelsen skickas göra en översiktlig granskning av att ansökan innehåller alla uppgifter som ska finnas med. Skulle det t.ex. saknas uppgift om hur stor andel av röstetalet eller aktierna som kommer att innehas bör inspektionen inte skicka en bekräftelse innan sökanden har kompletterat ansökan med de uppgifter som saknades. Det faktum att en bekräftelse har skickats hindrar dock inte att Finansinspektionen i ett senare skede begär kompletterande uppgifter från sökanden (se enligt 20 § andra stycket förvaltningslagen). Bedömningsperioden får förlängas om ansökan är ofullständig (se 14 §). Vidare bör det noteras att den möjlighet som Finansinspektionen har att avslå en ansökan om uppgifterna är ofullständiga inte påverkas av att inspektionen har sänt en bekräftelse om att ansökan har tagits emot, jfr 20 § förvaltningslagen.

14 § Finansinspektionen ska meddela beslut om tillstånd för ett väsentligt förvärv inom 60 arbetsdagar efter det att mottagandet av ansökan bekräftades (bedömningsperioden). Om Finansinspektionen begär kompletterande uppgifter, får bedömningsperioden förlängas.

Finansinspektionen ska anses ha beviljat tillstånd för förvärvet, om inspektionen inte inom bedömningsperioden har meddelat beslut i fråga om ansökan.

Om Finansinspektionen beviljar tillstånd för ett väsentligt förvärv, får inspektionen besluta en viss tid inom vilken förvärvet ska genomföras.

Paragrafen innehåller bestämmelser om tidsfrist för Finansinspektionens prövning av en ansökan om tillstånd för väsentligt förvärv. Paragrafen genomför artikel 27a.14 och 27a.15 och delvis artikel 27a.6 i kapitaltäckningsdirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 7.2.2.

Finansinspektionen ska, enligt *första stycket*, meddela beslut i en fråga om tillstånd inom 60 arbetsdagar efter det att inspektionen skickade en bekräftelse enligt 13 § (bedömningsperioden). När det gäller arbetsdagar hänvisas till författningskommentaren till 13 §. Bedömningsperioden får förlängas om Finansinspektionen begär kompletterande uppgifter. Regeringen får meddela föreskrifter om Finansinspektionens handläggning av tillståndsärenden (se 10 kap. 2 §). I detta ryms föreskrifter om när bedömningsperioden får förlängas.

Andra stycket innebär att det tillståndspliktiga förvärvet under alla förhållanden ska anses godkänt om inspektionen inte meddelar något beslut i fråga om ansökan inom bedömningsperioden.

I *tredje stycket* anges att Finansinspektionen får besluta en viss tid inom vilken ett förvärv ska genomföras. I det ligger att inspektionen även får förlänga den tiden.

15 § Om det samtidigt med en prövning av en ansökan om tillstånd för ett väsentligt förvärv pågår en prövning av en ansökan om tillstånd för ett kvalificerat innehav enligt 14 kap. lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse ska den bedömningsperiod som upphör senast gälla för båda prövningarna.

Om det samtidigt med en prövning av en ansökan om tillstånd för ett väsentligt förvärv pågår en prövning av en ansökan av ett finansiellt holdingföretag eller blandat finansiellt holdingföretag enligt 2 eller 3 § ska bedömningsperioden enligt 14 § förlängas till dess att ett beslut i ärendet om godkännande eller undantag från kravet på godkännande har meddelats.

Paragrafen innehåller bestämmelser om tidsfrister för Finansinspektionens prövning av en ansökan om tillstånd för ett väsentligt förvärv. Paragrafen genomför artikel 27a.12 och delvis artiklarna 21a.2 och 27a.6 i kapitaltäckningsdirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 7.2.2.

I *första stycket* regleras hur en ansökan om tillstånd för ett väsentligt förvärv ska hanteras om det samtidigt pågår en prövning av en ansökan om ett kvalificerat innehav enligt lagen om bank- och finansieringsrörelse.

I *andra stycket* regleras hur en ansökan om tillstånd för ett väsentligt förvärv ska hanteras om det samtidigt pågår en prövning av en ansökan om godkännande eller undantag från kravet på godkännande av ett finansiellt holdingföretag eller blandat finansiellt holdingföretag enligt denna lag.

16 § Om någon i strid med ett beslut av Finansinspektionen har gjort ett väsentligt förvärv, får inspektionen besluta att innehavaren inte får företräda aktierna eller andelarna vid stämman till den del innehavet står i strid med beslutet.

Paragrafen innehåller en bestämmelse om en särskild tillsynsbefogenhet när det gäller väsentligt förvärv. Paragrafen genomför delvis artiklarna 27e och 66.1 g–j i kapitaltäckningsdirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 7.2.5.

Paragrafen innebär att Finansinspektionen har möjlighet att besluta att en innehavare av aktier eller andelar som har gjort ett väsentligt förvärv i strid med inspektionens beslut inte får företräda aktierna eller andelarna vid stämman till den del innehavet står i strid med inspektionens beslut.

17 § Aktier eller andelar som omfattas av förbud enligt 16 § ska inte räknas med när det krävs samtycke av ägare till en viss del av aktierna eller andelarna för att ett beslut ska bli giltigt eller en befogenhet ska få utövas.

Paragrafen innehåller en bestämmelse om aktier eller andelar som Finansinspektionen har beslutat att ägaren inte får företräda vid stämman. Paragrafen genomför delvis artikel 27e i kapitaltäckningsdirektivet. Den är utformad efter förebild av 14 kap. 8 § LBF. Övervägandena finns i avsnitt 7.2.5.

Paragrafen innebär att aktier eller andelar som omfattas av ett förbud enligt 16 § inte ska räknas med när det krävs samtycke av ägare till en viss del av aktierna eller andelarna för att ett beslut ska bli giltigt eller en befogenhet ska få utövas.

18 § Om det finns särskilda skäl, får Finansinspektionen begära att tingsrätten förordnar en lämplig person att som förvaltare företräda sådana aktier eller andelar som enligt 16 § inte får företrädas av ägaren. En sådan ansökan prövas av tingsrätten i den ort där ägaren har sin hemvist eller, om ägaren inte har hemvist i Sverige, av Stockholms tingsrätt.

En förvaltare har rätt till skälig ersättning för arbete och utlägg. Ersättningen ska betalas av ägaren till aktierna eller andelarna och ska på begäran betalas ut i förskott av företaget.

Om den betalningsskyldige inte godtar förvaltarens anspråk, fastställs ersättningen av tingsrätten.

Paragrafen innehåller bestämmelser om förvaltare för om aktier eller andelar som Finansinspektionen har beslutat att ägaren inte får företräda. Paragrafen genomför delvis artikel 27e i kapitaltäckningsdirektivet. Den är utformad efter förebild av 14 kap. 9 § LBF. Övervägandena finns i avsnitt 7.2.5.

Paragrafen innebär att Finansinspektionen, om det finns särskilda skäl, får begära att det förordnas en lämplig person att som förvaltare företräda sådana aktier eller andelar som inte får företrädas av ägaren.

19 § Om Finansinspektionen är samordnande tillsynsmyndighet och en ansökan avser ett väsentligt förvärv på individuell nivå och på gruppnivå, ska inspektionen tillsammans med den behöriga myndigheten för förvärvaren fatta ett gemensamt beslut om ansökan. Finansinspektionen ska då lämna en bedömning av ansökan till den behöriga myndigheten och meddela det gemensamma beslutet.

Om Finansinspektionen är behörig myndighet men inte samordnande tillsynsmyndighet och en ansökan avser ett väsentligt förvärv på individuell nivå och på gruppnivå, ska inspektionen och den samordnande tillsynsmyndigheten fatta ett gemensamt beslut om ansökan.

Paragrafen innehåller bestämmelser om prövningen av en ansökan om tillstånd för ett väsentligt förvärv i gränsöverskridande fall. Paragrafen genomför delvis artikel 27c.3 i kapitaltäckningsdirektivet. Den är utformad efter förebild av 1 kap. 11 §. Övervägandena finns i avsnitt 7.2.4.

Paragrafen reglerar Finansinspektionens olika roller i gränsöverskridande fall. Inspektionen kan vara den samordnande tillsynsmyndigheten eller den behöriga myndigheten. Den samordnande tillsynsmyndigheten och den behöriga myndigheten i ska komma överens genom att fatta ett gemensamt beslut om ansökan om tillstånd för ett väsentligt förvärv.

Det är den samordnande tillsynsmyndigheten som leder en prövning av en ansökan i ett gränsöverskridande fall. Det innebär, enligt *första stycket andra meningen*, att den samordnande tillsynsmyndigheten ska lämna en bedömning av ansökan till den behöriga myndigheten och meddela det gemensamma beslutet. Det gemensamma beslutet ska meddelas inom den tid som följer av 14 §, se författningskommentaren till den paragrafen.

20 § Det gemensamma beslutet enligt 19 § ska fattas inom två månader från det att

1. den behöriga myndigheten i kreditinstitutets eller holdingföretagets hemland har tagit emot Finansinspektionens bedömning av ansökan, eller
2. Finansinspektionen har tagit emot den samordnande myndighetens bedömning av ansökan.

Paragrafen innehåller en bestämmelse om tidsfrist för att fatta ett gemensamt beslut när det gäller en ansökan om tillstånd för ett väsentligt förvärv i gränsöverskridande fall. Paragrafen genomför artikel delvis 27c.3 i kapitaltäckningsdirektivet. Den är utformad efter förebild av 1 kap. 12 §. Övervägandena finns i avsnitt 7.2.4.

Paragrafen innebär att ett gemensamt beslut ska fattas inom två månader från det att den behöriga myndigheten har tagit emot den samordnande tillsynsmyndighetens bedömning av ansökan.

21 § Om ett gemensamt beslut inte kan fattas enligt 20 § ska ärendet hänskjutas till Europeiska bankmyndigheten.

Om Finansinspektionen är samordnande tillsynsmyndighet eller behörig myndighet för ett kreditinstitut som avses i 1 kap. 2 § första stycket 7 a eller g eller ett finansiellt holdingföretag eller blandat finansiellt holdingföretag som ska ansöka om godkännande enligt 1 § och ansökan avser ett förvärv på gruppnivå, ska inspektionen därefter fatta ett beslut i överensstämmelse med Europeiska bankmyndighetens beslut.

Ärendet får inte hänskjutas till Europeiska bankmyndigheten efter det att tiden enligt 20 § har löpt ut eller ett gemensamt beslut har fattats.

Paragrafen innehåller bestämmelser om att hänskjuta ett ärende till Eba när Finansinspektionen och en myndighet i ett annat land inom EES inte är eniga i fråga om bedömningen av en ansökan om tillstånd för ett väsentligt förvärv i ett gränsöverskridande fall. Paragrafen genomför

delvis artikel 27c.3 i kapitaltäckningsdirektivet. Den är utformad efter förebild av 1 kap. 13 §. Övervägandena finns i avsnitt 7.2.4.

Om Finansinspektionen och en utländsk myndighet inte kan fatta ett gemensamt beslut inom den tid som anges i 20 § ska ärendet, enligt *första stycket*, hänskjutas till Eba för tvistlösning.

När Finansinspektionen är samordnande tillsynsmyndighet ska inspektionen, enligt *andra stycket*, verkställa Ebas beslut genom att fatta ett beslut i överensstämmelse med det beslutet.

En tvist får, enligt *tredje stycket*, inte hänskjutas till Eba efter det att den tid som avses i 20 § har löpt ut eller ett gemensamt beslut har fattats. Bestämmelsen är ett uttryck för att de berörda myndigheterna ska komma överens och att ett gemensamt beslut inte får rivas upp inom ramen för tvistlösningsförfarandet.

22 § Följande företag ska skriftligen underrätta Finansinspektionen om det avser att avyttra ett väsentligt innehav:

1. ett kreditinstitut som avses i 1 kap. 2 § första stycket 7 a eller g,
2. ett finansiellt holdingföretag eller blandat finansiellt holdingföretag som ska ansöka om godkännande enligt 1 § 1 eller 2.

Paragrafen innehåller en bestämmelse om skyldighet att underrätta Finansinspektionen om avyttring av ett väsentligt innehav. Paragrafen genomför delvis artikel 27d i kapitaltäckningsdirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 7.2.1.

Av paragrafen följer att vissa kreditinstitut och holdingföretag ska underrätta Finansinspektionen innan de avyttrar ett väsentligt innehav. Att underrättelsen ska innehålla uppgifter om bl.a. storleken på innehavet kan regleras i verkställighetsföreskrifter som meddelas enligt 19 § 1 förordningen (2014:993) om särskild tillsyn och kapitalbuffertar.

23 § Följande företag ska skriftligen i förväg underrätta Finansinspektionen om väsentliga överföringar, dvs. överföringar motsvarande 10 procent eller mer av dess sammanlagda tillgångar eller skulder genom en försäljning eller annan transaktion (väsentlig överföring):

1. ett kreditinstitut som avses i 1 kap. 2 § första stycket 7 a eller g,
2. ett finansiellt holdingföretag eller blandat finansiellt holdingföretag som ska ansöka om godkännande enligt 1 § 1 eller 2.

Paragrafen innehåller en bestämmelse om skyldighet att underrätta Finansinspektionen om en väsentlig överföring av tillgångar eller skulder. Paragrafen genomför artikel 27f.1 första och tredje styckena och delvis artikel 27f.2 i kapitaltäckningsdirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 7.3.

Paragrafen innebär att vissa kreditinstitut och holdingföretag ska underrätta Finansinspektionen om väsentliga överföringar av tillgångar eller skulder genom en försäljning eller annan transaktion. Underrättelseskyldigheten gäller båda avtalsparterna och ska ske före det att transaktionen genomförs. En sådan annan transaktion kan vara t.ex. ett aktieägartillskott till ett annat företag.

24 § Om överföringen görs av ett finansiellt holdingföretag eller blandat finansiellt moderholdingföretag som ska ansöka om godkännande enligt 1 § 1 eller 2, ska den väsentliga överföringen beräknas utifrån den konsoliderade situationen.

Paragrafen innehåller en bestämmelse om hur en väsentlig överföring av tillgångar eller skulder ska beräknas. Paragrafen genomför delvis artikel 27f.2 i kapitaltäckningsdirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 7.3.

Paragrafen reglerar hur en väsentlig överföring ska beräknas för ett finansiellt holdingföretag eller ett blandat finansiellt moderholdingföretag som är skyldigt att underrätta Finansinspektionen om en sådan överföring enligt 23 §.

25 § Om överföringen görs mellan företag i samma grupp är överföringen väsentlig om den motsvarar 15 procent eller mer av de sammanlagda tillgångarna eller skulderna.

Paragrafen innehåller en bestämmelse om väsentlig överföring av tillgångar eller skulder inom samma grupp. Paragrafen genomför delvis artikel 27f.2 i kapitaltäckningsdirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 7.3.

Paragrafen reglerar vad som anses vara en väsentlig överföring när överföringen görs mellan företag i samma grupp.

26 § Finansinspektionen ska så snart som möjligt, dock senast inom 10 arbetsdagar, bekräfta att en underrättelse har tagits emot eller kompletterats.

Paragrafen innehåller en bestämmelse om den tidsfrist inom vilken Finansinspektionen ska bekräfta att mottagandet av en underrättelse om en väsentlig överföring av tillgångar eller skulder. Paragrafen genomför artikel 27f.3 i kapitaltäckningsdirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 7.3.

Paragrafen reglerar tidsfristen inom vilken Finansinspektionen ska bekräfta mottagandet av en underrättelse om en väsentlig överföring eller en komplettering av en sådan underrättelse.

27 § Ett kreditinstitut som avses i 1 kap. 2 § första stycket 7 a eller g får vara överlåtande bolag vid en fusion bara om det övertagande företaget är ett kreditinstitut eller om det övertagande företaget är en motsvarande utländsk juridisk person inom EES. Motsvarande gäller för ett finansiellt holdingföretag eller blandat finansiellt holdingföretag som ska ansöka om godkännande enligt 1 § 1 eller 2.

Paragrafen innehåller bestämmelser om det som gäller vid fusion mellan vissa kreditinstitut och finansiella holdingföretag. Paragrafen genomför delvis artikel 27i.1 och 27i.3 i kapitaltäckningsdirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 7.4.1.

Paragrafen ersätter de nuvarande bestämmelserna i lagen om bank- och finansieringsrörelse om fusion av bankaktiebolag, medlemsbanker, kreditmarknadsbolag och kreditmarknadsföreningar som upphävs (10 kap. 18 §, 10 a kap. 1 §, 11 kap. 1 § och 12 kap. 14 § LBF, se avsnitt 1.8).

Paragrafen innebär att kreditinstitut enligt lagen om bank- och finansieringsrörelse, mycket stora värdepappersbolag och vissa finansiella holdingföretag och blandade finansiella holdingföretag inte får vara överlåtande företag i en fusion om det övertagande företaget inte är en motsvarande juridisk person. I det ligger att det övertagande företaget

måste ha motsvarande tillstånd eller godkännande (jfr prop. 2021/22:286 s. 242–243).

28 § Bestämmelserna i 29–39 §§ ska tillämpas vid en fusion med

1. ett bankaktiebolag,
2. en medlemsbank,
3. ett kreditmarknadsföretag,
4. ett sådant värdepappersbolag som avses i 8 kap. 1 c § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,
5. ett finansiellt holdingföretag eller blandat finansiellt holdingföretag som ska ansöka om godkännande enligt 1 § 1 eller 2.

Vid tillämpningen av 23 kap. 45 b § aktiebolagslagen (2005:551) och 16 kap. 41 b § lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar ska det som anges om Bolagsverket i stället avse Finansinspektionen.

Vid en fusion mellan en medlemsbank eller en kreditmarknadsförening och ett helägt dotterbolag gäller 29 och 30 §§, 31 § andra stycket, 32 § första stycket 2 och 35 § i tillämpliga delar. Det som där anges om överlåtande företag ska då i stället avse dotterbolaget.

Paragrafen innehåller bestämmelser om det som gäller vid fusion mellan vissa kreditinstitut och finansiella holdingföretag. Paragrafen genomför delvis artikel 27i.1 i kapitaltäckningsdirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 7.4.1.

I *första stycket* anges de särskilda bestämmelser i denna lag som ska tillämpas vid fusioner för vissa kreditinstitut och vissa finansiella holdingföretag och blandade finansiella holdingföretag i stället för den associationsrättsliga reglering som annars gäller för aktiebolag och ekonomiska föreningar. Det innebär att bestämmelserna i 23 kap. 19–21, 22–24, 45, 45 a och 45 c–45 e §§ aktiebolagslagen (2005:551), ABL, inte gäller vid fusion där de deltagande bolagen är bankaktiebolag, kreditmarknadsbolag eller finansiella holdingbolag eller blandade finansiella holdingbolag som ska ansöka om godkännande enligt 1 § samt att bestämmelserna i 16 kap. 17–19, 21–23, 41, 41 a och 41 c–41 e §§ FL inte gäller vid fusioner där de deltagande företagen är medlemsbanker, kreditmarknadsföreningar och finansiella holdingföretag eller blandade finansiella holdingföretag som är ekonomiska föreningar och som ska ansöka om godkännande enligt 1 §. I 37–39 §§ finns det särskilda bestämmelser om fusion genom absorption av ett helägt dotterbolag. De bestämmelser i denna lag som gäller vid fusion motsvarar nuvarande bestämmelser i lagen om bank- och finansieringsrörelse om fusion av bankaktiebolag, medlemsbanker, kreditmarknadsbolag och kreditmarknadsföreningar som upphävs (se 10 kap. 19 §, 10 a kap. 1 §, 11 kap. 1 § och 12 kap. 13 § LBF). Bestämmelsen är utformad efter förebild av 10 kap. 19 § och 12 kap. 13 § LBF (se prop. 2021/22:286).

Andra stycket innebär att vid tillämpningen av bestämmelserna i aktiebolagslagen och i lagen om ekonomiska föreningar om möjligheten för Bolagsverket att förordna en lämplig person som sakkunnig, ska det som anges om Bolagsverket i stället avse Finansinspektionen. Finansinspektionens roll vid förordnande av sakkunniga är densamma som den roll inspektionen har enligt de nuvarande bestämmelserna i lagen om bank- och finansieringsrörelse för bankaktiebolag, medlemsbanker, kreditmarknadsbolag och kreditmarknadsföreningar som upphävs (10 kap. 1 §,

10 a kap. 1 §, 11 kap. 1 § och 12 kap. 1 § andra stycket LBF). Bestämmelsen är utformad efter förebild av 12 kap. 1 § andra stycket LBF (se samma prop.).

Tredje stycket motsvarar nuvarande bestämmelser om fusion mellan en medlemsbank eller en kreditmarknadsförening och ett helägt dotterbolag i 10 a kap. 1 § och 12 kap. 13 § LBF som upphävs. Bestämmelserna gäller i tillämpliga delar eftersom de delar som rör fusion genom kombination (29 § andra stycket) av naturliga skäl inte kommer att kunna tillämpas (se prop. 2008/09:180 s. 97). Bestämmelsen är utformad efter förebild av 12 kap. 13 § LBF (se samma prop.).

29 § När fusionsplanen har börjat gälla i samtliga företag, ska såväl det eller de överlåtande företagen som det övertagande företaget ansöka hos Finansinspektionen om tillstånd att verkställa planen. Vid en gränsöverskridande fusion ska ansökan göras av det eller de svenska företag som deltar i fusionen.

Vid fusion genom kombination ska företagen dessutom, för det övertagande företaget, ansöka om

1. tillstånd enligt 3 kap. 2 § och godkännande av bolagsordningen eller stadgarna enligt 3 kap. 3 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse, eller
2. godkännande enligt 2 § denna lag.

Vid gränsöverskridande fusion gäller andra stycket bara om det övertagande företaget ska ha sin hemvist i Sverige.

Paragrafen innehåller bestämmelser om ansökan om tillstånd att verkställa en fusionsplan. Paragrafen genomför delvis artikel 27i.1 första stycket och 27i.7 i kapitaltäckningsdirektivet. Den är utformad efter förebild av 10 kap. 20 § första och andra styckena och 12 kap. 14 § första och andra styckena LBF (se prop. 2021/22:286). Övervägandena finns i avsnitt 7.4.1 och 6.4.2.

Enligt *första stycket* ska samtliga svenska företag som deltar i en fusion ansöka hos Finansinspektionen om att verkställa fusionsplanen.

Andra och *tredje styckena* innebär att det övertagande svenska företaget vid fusion genom kombination även ska ansöka om tillstånd att driva bank- eller finansieringsrörelse och godkännande av bolagsordningen eller stadgarna eller godkännande för vissa finansiella holdingföretag och blandade finansiella holdingföretag. Kravet motsvarar det som gäller enligt nuvarande bestämmelser i lagen om bank- och finansieringsrörelse för bankaktiebolag, medlemsbanker, kreditmarknadsbolag och kreditmarknadsföreningar som upphävs (10 kap. 20 § första och andra styckena, 10 a kap. 1 §, 11 kap. 1 § och 12 kap. 14 § första och andra styckena LBF).

30 § En ansökan ska ges in inom en månad efter det att fusionsplanen har börjat gälla i samtliga företag. Om planen har registrerats enligt 23 kap. 14 § första stycket aktiebolagslagen (2005:551) eller 16 kap. 12 § lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar, gäller dessutom att ansökan ska ges in senast två år efter det att en uppgift om att planen har registrerats har kungjorts enligt 27 kap. 3 § aktiebolagslagen eller 19 kap. 5 § lagen om ekonomiska föreningar.

Paragrafen innehåller bestämmelser om ansökan om tillstånd att verkställa en fusionsplan. Paragrafen genomför delvis artikel 27i.1 första stycket i kapitaltäckningsdirektivet. Den är utformad efter förebild av 10 kap. 20 §

tredje stycket och 12 kap. 14 § tredje stycket LBF (se prop. 2021/22:286). Övervägandena finns i avsnitt 7.4.1.

I paragrafen anges när en ansökan att verkställa en fusionsplan ska ges in. Det motsvarar det som gäller enligt nuvarande bestämmelser i lagen om bank- och finansieringsrörelse för bankaktiebolag, medlemsbanker, kreditmarknadsbolag och kreditmarknadsföreningar som upphävs (10 kap. 20 § tredje stycket, 10 a kap. 1 §, 11 kap. 1 § och 12 kap. 14 § tredje stycket LBF).

31 § Finansinspektionen ska så snart som möjligt, dock senast inom tio arbetsdagar, skriftligen bekräfta att en ansökan har tagits emot.

Finansinspektionen ska underrätta Bolagsverket om mottagna ansökningar och om beslut som har meddelats med anledning av sådana ansökningar.

Om Finansinspektionen beviljar tillstånd att verkställa fusionsplanen får inspektionen besluta inom vilken tid fusionen ska genomföras.

Paragrafen innehåller bestämmelser om ansökan om tillstånd att verkställa en fusionsplan. Paragrafen genomför delvis artikel 27i.4 och 27i.10 i kapitaltäckningsdirektivet. Den är utformad efter förebild av 10 kap. 20 § fjärde stycket och 12 kap. 14 § fjärde stycket LBF (se prop. 2021/22:286). Övervägandena finns i avsnitt 7.4.2.

I *första stycket* anges den tidsfrist inom vilken Finansinspektionen ska bekräfta att en ansökan om tillstånd att verkställa en fusionsplan har tagits emot.

Enligt *andra stycket* ska Finansinspektionen underrätta Bolagsverket ansökningar och om beslut som har meddelats med anledning av sådana. Kravet på underrättelse motsvarar det som gäller enligt nuvarande bestämmelser i lagen om bank- och finansieringsrörelse i fråga om bankaktiebolag, medlemsbanker, kreditmarknadsbolag och kreditmarknadsföreningar som upphävs (10 kap. 20 § fjärde stycket, 10 a kap. 1 §, 11 kap. 1 § och 12 kap. 14 § fjärde stycket LBF).

Tredje stycket innebär att Finansinspektionen får besluta om inom vilken tid fusionen ska vara genomförd.

32 § Vid behandlingen av en ansökan om tillstånd att verkställa en fusionsplan ska det prövas

1. om företagen efter fusionen kommer att ha en tillfredsställande kontroll över sin verksamhet, särskilt när det gäller de risker som de är eller kan komma att bli exponerad för,
2. att företagens borgenärer tillförsäkras en betryggande säkerhet, om ett sådant skydd behövs med hänsyn till de fusionerande företagens ekonomiska förhållanden och om borgenärerna inte redan har en sådan säkerhet,
3. om det finns skäl att anta att företagens verksamhet efter fusionen bedrivs på ett sätt som är förenligt med denna lag och andra författningar som reglerar dess verksamhet, och
4. om det finns skäl att anta att fusionen har samband med eller kan öka risken för
   a) penningtvätt enligt 1 kap. 6 § lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, eller
   b) finansiering av terrorism enligt 6 § terroristbrottslagen (2022:666) eller försök till sådant brott, avseende terroristbrott enligt 4 § samma lag.

Vid bedömningen enligt första stycket 1 ska Finansinspektionen särskilt beakta

1. företagens anseende,

2. om företagens verksamhet bedrivs på ett sätt som är sunt.

Inför bedömningen enligt första stycket 4 ska berörda utländska tillsynsmyndigheter få tillfälle att inom 30 arbetsdagar lämna synpunkter.

Paragrafen innehåller bestämmelser om förutsättningarna för tillstånd att verkställa en fusionsplan. Paragrafen genomför delvis artikel 27j.1–27j.4 i kapitaltäckningsdirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 7.4.3.

I paragrafen anges det som Finansinspektionen ska pröva vid en ansökan om tillstånd att verkställa en fusionsplan.

Första stycket 1 innebär att inspektionen ska bedöma om företagen efter fusionen har tillfredsställande kontroll över de risker som de är eller kan bli exponerade för i samband med fusionen. Bestämmelsen motsvarar inledningen i artikel 27j.1 första stycket i kapitaltäckningsdirektivet.

Första stycket 2 innebär att företagens borgenärer ska tillförsäkras en betryggande säkerhet. Kravet motsvarar det som gäller enligt nuvarande bestämmelser i lagen om bank- och finansieringsrörelse för bankaktiebolag, medlemsbanker, kreditmarknadsbolag och kreditmarknadsföreningar som upphävs (10 kap. 21 §, 10 a kap. 1 §, 11 kap. 1 § och 12 kap. 15 § LBF). Punkten är utformad efter förebild av 10 kap. 21 § och 12 kap. 15 § LBF.

Enligt *första stycket 3* ska inspektionen bedöma om företagens verksamhet efter fusionen bedrivs på ett sätt som är förenligt med denna lag och andra författningar som reglerar företagets verksamhet. Punkten motsvarar artikel 27j.1 första stycket c i kapitaltäckningsdirektivet.

Av *första stycket 4* följer att Finansinspektionen ska pröva om det finns skäl att anta att fusion har samband med eller kan öka risken för penningtvätt eller finansiering av terrorism. Bestämmelsen motsvarar artikel 27j.1 första stycket e i kapitaltäckningsdirektivet. Bestämmelsen är utformad på samma sätt som motsvarande krav i lagen om bank- och finansieringsrörelse som gäller för prövningen av en ansökan om tillstånd för ett kvalificerat innehav (14 kap. 2 § andra stycket 3 LBF).

Andra stycket innebär att inspektionen vid bedömningen av om företagen efter fusionen har en tillfredsställande kontroll över riskerna ska beakta företagens anseende och om företagens verksamhet bedrivs på ett sunt sätt. Det senare omfattar bl.a. att bedöma om fusionsplanen är realistisk och ändamålsenlig samt den finansiella sundheten hos de finansiella aktörer som är delaktiga i fusionen, i synnerhet när det gäller den typ av verksamhet som bedrivs och planeras för den enhet som följer av fusionen. Det får anses ligga inom ramen för Finansinspektionens tillsynsverksamhet att se till att dessa förutsättningar är uppfyllda fram till slutförandet av fusionen. Bestämmelsen motsvarar artikel 27j.1 första stycket a, b och d och andra stycket i kapitaltäckningsdirektivet.

Tredje stycket innebär att berörda utländska tillsynsmyndigheter som är ansvariga för tillsynen enligt penningtvättsdirektivet ska få lämna synpunkter inför det att beslut om tillstånd meddelas. Finansinspektionen ska i sin bedömning beakta samtliga omständigheter om har varit avgörande för myndighetens ställningstagande, däribland eventuella synpunkter från de berörda utländska tillsynsmyndigheterna. I det ligger att ett negativt yttrande från en utländsk tillsynsmyndighet som är ansvarig för tillsynen enligt penningtvättsdirektivet får utgöra en rimlig grund för att inte meddela tillstånd till verkställandet av fusionsplanen.

33 § Beslut om tillstånd att verkställa en fusionsplan får meddelas först efter det att utländska behöriga myndigheter inom EES har fått tillfälle att lämna synpunkter, om något av de företag som deltar i fusionen är

1. ett utländskt
a) försäkringsföretag,
b) förvaltningsbolag,
c) institut för elektroniska pengar,
d) kreditinstitut, eller
e) värdepappersföretag,
2. ett moderföretag till ett sådant företag som avses i 1, eller
3. en juridisk person som kontrollerar ett sådant företag som avses i 1.

Paragrafen innehåller en bestämmelse om att utländska behöriga myndigheter inom EES ska få tillfälle att lämna synpunkter innan Finansinspektionen fattar beslut om tillstånd att verkställa en fusionsplan. Paragrafen genomför delvis artikel 27k.1 i kapitaltäckningsdirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 7.4.4.

Paragrafen innebär att Finansinspektionen är skyldig att ge utländska behöriga myndigheter inom EES tillfälle att lämna synpunkter om någon av företagen som deltar i fusionen tillhör någon av de uppräknade kategorierna. Med utländskt försäkringsföretag avses även utländskt återförsäkringsföretag. Med utländskt förvaltningsbolag avses detsamma som i 1 kap. 1 § första stycket 13 lagen om värdepappersfonder.

34 § Vid prövning av en fusion mellan företag som ingår i samma grupp får Finansinspektionen, i enskilda fall, begränsa prövningen till de omständigheter som avses i 32 § första stycket 2.

Finansinspektionens beslut om tillstånd att verkställa en fusionsplan när företagen ingår i samma grupp ska meddelas inom 60 arbetsdagar efter det att mottagandet av ansökan bekräftades (bedömningsperioden). Om Finansinspektionen begär kompletterande uppgifter, får bedömningsperioden förlängas.

Finansinspektionen ska anses ha beviljat tillstånd till fusionen om inspektionen inte inom bedömningsperioden har meddelat beslut i fråga om ansökan.

Paragrafen innehåller bestämmelser om tidsfrist för Finansinspektionens prövning av en ansökan om att verkställa en fusionsplan. Paragrafen genomför delvis artikel 27i.2, 27i.4 och 27i.9 i kapitaltäckningsdirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 7.4.1 och 7.4.2.

Enligt *första stycket* får Finansinspektionen i enskilda fall begränsa prövningen av en ansökan om att verkställa en fusionsplan om företagen ingår i samma grupp till att enbart bedöma om företagens borgenärer tillförsäkras en betryggande säkerhet vid fusioner mellan företag inom samma grupp. I samma grupp inbegrips här företag som är permanent underställda ett centralt organ och som står under tillsyn som en grupp (jfr artikel 3.1.63 i kapitaltäckningsdirektivet och artikel 4.1.138 i tillsynsförordningen).

Andra stycket innebär att i fråga om en fusion mellan företag inom samma grupp, ska Finansinspektionens beslut om tillstånd att verkställa en fusionsplan fattas inom 60 arbetsdagar efter det att inspektionen bekräftade att ansökan tagits emot. Den tiden benämns bedömningsperioden. När det gäller arbetsdagar, se författningskommentaren till 13 §. Bedömningsperioden får förlängas om Finansinspektionen begär

kompletterande uppgifter. Regeringen får meddela föreskrifter om Finansinspektionens handläggning av tillståndsärenden (se 10 kap. 2 §). I detta ryms föreskrifter om när bedömningsperioden får förlängas.

Tredje stycket innebär att Finansinspektionen ska anses ha beviljat tillstånd till fusionen om inspektionen inte har meddelat något beslut inom bedömningsperioden.

35 § Finansinspektionen ska avslå en ansökan om

1. fusionsplanen inte har godkänts i behörig ordning eller till sitt innehåll strider mot lag eller annan författning eller mot bolagsordningen eller stadgarna,
2. fusionen har förbjudits enligt konkurrenslagen (2008:579) eller enligt rådets förordning (EG) nr 139/2004 av den 20 januari 2004 om kontroll av företagskoncentrationer eller om prövning av fusionen pågår enligt lagen eller förordningen,
3. vid kombination, revisorsyttrandena enligt 23 kap. 11 § aktiebolagslagen (2005:551) inte utvisar att de överlåtande bolagens sammanlagda verkliga värde för det övertagande bolaget uppgår till minst aktiekapitalet i detta,
4. företagets borgenärer inte har tillförsäkrats en sådan betryggande säkerhet som avses i 32 § första stycket 2 eller de fusionerande företagens ekonomiska förhållanden i övrigt är sådana att fusionen inte kan anses förenlig med insättares eller andra fordringsägares intressen,
5. förutsättningarna enligt någon av 32 § första stycket 1, 3 och 4 inte är uppfyllda,
6. det är motiverat av hänsyn till allmänintresset,
7. det enligt 23 kap. 36 c § aktiebolagslagen eller 16 kap. 30 b § lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar finns hinder mot att ett eller flera av de svenska företagen deltar i en gränsöverskridande fusion,
8. fusionen genomförs för otillbörliga eller bedrägliga ändamål som leder till att unionsrätten eller nationell rätt undgås eller kringgås eller som syftar till detta, eller för brottsliga ändamål, eller
9. fusionen förutsätter ett förfarande enligt lagen (2008:9) om arbetstagares medverkan vid gränsöverskridande fusioner, delningar och ombildningar men något sådant förfarande inte har inletts.

Om ansökan inte kan bifallas på grund av att prövning pågår enligt konkurrenslagen eller rådets förordning (EG) nr 139/2004 och prövningen kan antas bli avslutad inom kort tid, får tillståndsfrågan förklaras vilande under högst sex månader.

Paragrafen innehåller bestämmelser om förutsättningarna för att avslå en ansökan om tillstånd att verkställa en fusionsplan. Paragrafen genomför delvis artikel 27j.1 i kapitaltäckningsdirektivet. Den är utformad efter förebild av 10 kap. 22 § och 12 kap. 16 § LBF (se prop. 2021/22:286). Övervägandena finns i avsnitt 7.4.1 och 7.4.2.

I *första stycket* anges under vilka förutsättningar Finansinspektionen får avslå en ansökan om tillstånd att verkställa en fusionsplan.

Punkterna 1–4 och *6–9* motsvarar det som gäller enligt nuvarande bestämmelser i lagen om bank- och finansieringsrörelse för bankaktiebolag, medlemsbanker, kreditmarknadsbolag och kreditmarknadsföreningar som upphävs (10 kap. 22 §, 10 a kap. 1 §, 11 kap. 1 § och 12 kap. 16 § LBF).

Punkt 5 innebär att inspektionen också får avslå en ansökan om någon av förutsättningarna enligt 32 § första stycket 1, 3 och 4 inte är uppfyllda.

I *andra stycket* anges under vilka förutsättningar tillståndsfrågan får förklaras vilande under högst sex månader.

Hänvisningen till rådets förordning (EG) nr 139/2004 är dynamisk och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

36 § I stället för det som föreskrivs i 23 kap. 25 § andra stycket aktiebolagslagen (2005:551) eller 16 kap. 24 § andra stycket lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar om tidpunkten för anmälan av fusionen för registrering ska anmälan göras senast två månader från det att Finansinspektionens tillstånd att verkställa fusionsplanen har fått laga kraft.

Paragrafen innehåller en bestämmelse om tidpunkten för anmälan av fusion för registrering. Den är utformad efter förebild av 10 kap. 23 § och 12 kap. 17 § LBF. Övervägandena finns i avsnitt 7.4.1.

I paragrafen regleras när anmälan av fusionen för registrering ska ske. Det motsvarar det som gäller enligt nuvarande bestämmelser i lagen om bank- och finansieringsrörelse för bankaktiebolag, medlemsbanker, kreditmarknadsbolag och kreditmarknadsföreningar som upphävs (10 kap. 23 §, 10 a kap. 1 §, 11 kap. 1 § och 12 kap. 17 § LBF).

37 § Fusion genom absorption av ett helägt dotterbolag eller fusion mellan en kreditmarknadsförening och ett helägt dotteraktiebolag får ske även om det i dotterbolaget finns egendom som kreditinstitutet inte får förvärva enligt lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse. Sådan egendom ska då avyttras senast ett år från registreringen. Om det finns särskilda skäl, får Finansinspektionen förlänga denna tidsfrist.

Paragrafen innehåller bestämmelser om fusion genom absorption av ett helägt dotterbolag. Den är utformad efter förebild av 10 kap. 24 § och 12 kap. 19 § LBF. Övervägandena finns i avsnitt 7.4.1.

Enligt paragrafen får en fusion genom absorption av ett helägt dotterbolag eller fusion mellan en kreditmarknadsförening och ett helägt dotteraktiebolag ske även om det i dotterbolaget finns egendom som ett bankaktiebolag, en medlemsbank, ett kreditmarknadsbolag eller en kreditmarknadsförening inte får förvärva. Paragrafen motsvarar det som gäller enligt nuvarande bestämmelser i lagen om bank- och finansieringsrörelse för dessa företag som upphävs (10 kap. 24 §, 10 a kap. 1 §, 11 kap. 1 § och 12 kap. 19 § LBF).

38 § Vid absorption av ett helägt dotterbolag tillämpas inte 23 kap. 32 och 33 §§ aktiebolagslagen (2005:551). I stället ska moder- och dotterbolaget ansöka om tillstånd att verkställa fusionsplanen hos Finansinspektionen. Ansökan ska ges in inom en månad efter det att fusionsplanen har börjat gälla hos moderbolaget. Om fusionsplanen har registrerats enligt 23 kap. 30 § aktiebolagslagen, ska ansökan dessutom ges in senast två år efter det att en uppgift om att planen har registrerats och har kungjorts enligt 27 kap. 3 § samma lag.

I ett ärende som avser absorption av ett helägt dotterbolag gäller 32, 34 och 35 §§ i tillämpliga delar. Det som anges om överlåtande bolag ska avse dotterbolag och det som anges om övertagande bolag ska avse moderbolag.

Finansinspektionen ska underrätta Bolagsverket om ansökningar enligt första stycket och om beslut som har meddelats med anledning av sådana ansökningar. Bolagsverket ska, efter en sådan underrättelse, registrera tillståndet enligt 23 kap. 34 § aktiebolagslagen.

Paragrafen innehåller bestämmelser om fusion genom absorption av ett helägt dotterbolag. Paragrafen genomför delvis artikel 27i.1, 27i.2 och 27i.7 i kapitaltäckningsdirektivet. Den är utformad efter förebild av 10 kap. 25 § LBF (se prop. 2021/22:286). Övervägandena finns i avsnitt 7.4.1 och 7.4.2.

I paragrafen anges det som gäller för en ansökan om att verkställa en fusionsplan vid absorption av ett helägt dotterbolag. Paragrafen motsvarar det som gäller enligt nuvarande bestämmelser i lagen om bank- och finansieringsrörelse för bankaktiebolag och kreditmarknadsbolag som upphävs, med tillägget att även dotterbolag ska ansökan om tillstånd att verkställa fusionsplanen (10 kap. 25 § och 11 kap. 1 § LBF).

39 § Det som anges i 23 kap. 56 § tredje stycket aktiebolagslagen (2005:551) om att väcka talan tillämpas inte. I stället gäller, utöver det som anges i 7 kap. 51 § första stycket och 23 kap. 56 § första stycket aktiebolagslagen, att talan inte får väckas efter det att Finansinspektionen eller en domstol genom ett beslut som har fått laga kraft har lämnat tillstånd att verkställa fusionsplanen.

Paragrafen innehåller bestämmelser om fusion genom absorption av ett helägt dotterbolag. Den är utformad efter förebild av 10 kap. 25 a § LBF (se prop. 2021/22:286). Övervägandena finns i avsnitt 7.4.1.

I paragrafen anges det som gäller för väckande av talan. Paragrafen motsvarar det som gäller enligt nuvarande bestämmelser i lagen om bank- och finansieringsrörelse för bankaktiebolag och kreditmarknadsbolag som upphävs (10 kap. 25 a § och 11 kap. 1 § LBF).

40 § Bestämmelserna i 41–46 §§ ska tillämpas när ett bankaktiebolag, ett kreditmarknadsbolag, ett svenskt aktiebolag som är ett sådant värdepappersföretag som avses i artikel 4.1.1 b i tillsynsförordningen eller ett finansiellt holdingföretag eller blandat finansiellt holdingbolag som ska ansöka om godkännande enligt 1 § 1 eller 2 deltar i en inhemsk delning.

Ett bankaktiebolag, ett kreditmarknadsbolag, ett sådant värdepappersbolag som avses i 8 kap. 1 c § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden eller ett holdingbolag får inte genom inhemsk delning överlåta verksamhet som bara får drivas efter tillstånd eller godkännande till ett bolag som inte har tillstånd eller godkännande för sådan verksamhet.

Det överlåtande bolaget ska underrätta Finansinspektionen när delningsplanen har börjat gälla i samtliga bolag.

Paragrafen innehåller bestämmelser om inhemsk delning. Paragrafen genomför delvis artikel 27i.1 och 27i.3 i kapitaltäckningsdirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 7.4.1.

I *första stycket* anges vilka bestämmelser i den associationsrättsliga regleringen som gäller för delningsförfaranden i fråga om de uppräknade finansiella företagen. Det innebär att bestämmelserna i 24 kap. 21, 24 och 26 §§ ABL inte gäller vid fusion där de deltagande bolagen är bankaktiebolag, kreditmarknadsbolag eller finansiella holdingbolag eller blandade finansiella holdingbolag som ska ansöka om godkännande enligt 1 §. De bestämmelser som gäller vid delning motsvarar det som gäller enligt nuvarande bestämmelser i lagen om bank- och finansieringsrörelse för bankaktiebolag och kreditmarknadsbolag som upphävs (10 kap. 26 § första stycket och 11 kap. 1 § LBF). Bestämmelsen är utformad efter

förebild av 10 kap. 26 § första stycket LBF (se prop. 2021/22:286). Hänvisningen till tillsynsförordningen är dynamisk och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen (se 1 kap. 1 § första stycket).

Andra stycket innebär att ett bankaktiebolag, ett kreditmarknadsbolag och ett finansiellt holdingbolag eller blandat finansiellt holdingbolag som ska ansöka om godkännande inte genom en inhemsk delning får överlåta verksamhet till ett annat bolag som inte har motsvarande tillstånd eller godkännande (se samma prop. s. 242–243). Bestämmelsen motsvarar det som gäller enligt nuvarande bestämmelser i lagen om bank- och finansieringsrörelse för bankaktiebolag och kreditmarknadsbolag som upphävs (10 kap. 26 § andra stycket och 11 kap. 1 § LBF). Bestämmelsen är utformad efter förebild av 10 kap. 26 § andra stycket LBF (se samma prop.).

Enligt *tredje stycket* ska det överlåtande bolaget, utöver att ansöka hos Bolagsverket om att verkställa delningsplanen (24 kap. 22 § ABL), underrätta Finansinspektionen.

41 § Finansinspektionen ska så snart som möjligt, dock senast inom tio arbetsdagar, skriftligen bekräfta att en underrättelse enligt 40 § har tagits emot.

Paragrafen innehåller bestämmelser om Finansinspektionens hantering av underrättelsen om att verkställa en delningsplan. Paragrafen genomför delvis artikel 27i.4 i kapitaltäckningsdirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 7.4.1.

I paragrafen regleras skyldigheten för Finansinspektionen att bekräfta mottagandet av en underrättelse om att verkställa en delningsplan.

42 § Bolagsverket ska vid behandlingen av en ansökan om tillstånd att verkställa en delningsplan inhämta ett yttrande från Finansinspektionen.

Av yttrande ska det framgå om

1. bolagen efter delningen kommer att ha en tillfredsställande kontroll över sin verksamhet, särskilt när det gäller de risker som de är eller kan bli exponerade för,
2. det överlåtande bolagets borgenärer tillförsäkrats en betryggande säkerhet, om ett sådant skydd behövs med hänsyn till de deltagande bolagens ekonomiska förhållanden och borgenärerna inte redan har en sådan säkerhet,
3. de deltagande bolagens ekonomiska förhållanden i övrigt är sådana att delningen kan anses förenlig med insättares eller andra fordringsägares intressen,
4. det finns skäl att anta att bolagens verksamhet bedrivs på ett sätt som är förenligt med denna lag och andra författningar som reglerar dess verksamhet, och
5. det finns skäl att anta att delningen har samband med eller kan öka risken för
   a) penningtvätt enligt 1 kap. 6 § lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, eller
   b) finansiering av terrorism enligt 6 § terroristbrottslagen (2022:666) eller försök till sådant brott, avseende terroristbrott enligt 4 § samma lag.

Vid bedömningen enligt andrastycket 1 ska Finansinspektionen särskilt beakta

1. bolagens anseende,
2. om bolagens verksamhet bedrivs på ett sätt som är sunt.

Paragrafen innehåller bestämmelser om Finansinspektionens yttrande i fråga om en ansökan om tillstånd att verkställa en delningsplan. Paragrafen genomför delvis artiklarna 27i.1, 27i.7, 27j.1 och 27j.4 i kapitaltäckningsdirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 7.4.1, 7.4.2 och 7.4.3.

Enligt *första stycket* ska Bolagsverket vid behandlingen av en ansökan om tillstånd att verkställa en delningsplan hämta in ett yttrande från Finansinspektionen.

I *andra stycket* anges vad yttrandet ska innehålla.

Punkt 1 innebär att inspektionen ska bedöma att företagen efter delningen har tillfredsställande kontroll över de risker som de är eller kan bli exponerade för i samband med delningen. Bestämmelsen motsvarar inledningen i artikel 27j.1 första stycket i kapitaltäckningsdirektivet.

Punkterna 2 och *3* innebär att det överlåtande bolagets borgenärer ska tillförsäkras en betryggande säkerhet och att de deltagande bolagens ekonomiska förhållanden i övrigt ska vara förenliga med insätteras eller andra fordringsägares intressen. Kravet motsvarar det som gäller enligt nuvarande bestämmelser i lagen om bank- och finansieringsrörelse för bankaktiebolag och kreditmarknadsbolag som upphävs (10 kap. 27 och 28 §§ och 11 kap. 1 § LBF). Bestämmelsen är utformad efter förebild av 10 kap. 28 § LBF.

Enligt *punkt 4* ska inspektionen bedöma att företagens verksamhet efter delningen bedrivs på ett sätt som är förenligt med denna lag och andra författningar som reglerar företagets verksamhet. Bestämmelsen motsvarar artikel 27j.1 första stycket c i kapitaltäckningsdirektivet.

Av *punkt 5* följer att Finansinspektionen ska pröva om det finns skäl att anta att delningen har samband med eller kan öka risken för penningtvätt eller finansiering av terrorism. Bestämmelsen motsvarar artikel 27j.1 första stycket e i kapitaltäckningsdirektivet. Bestämmelsen är utformad på samma sätt som motsvarande krav i lagen om bank- och finansieringsrörelse som gäller för prövningen av en ansökan om ett kvalificerat innehav (14 kap. 2 § andra stycket 3 LBF).

Enligt *tredje stycket* ska inspektionen vid bedömningen av om företagen efter delningen har en tillfredsställande kontroll över riskerna beakta företagens anseende och om företagens verksamhet bedrivs på ett sunt sätt. Det senare omfattar bl.a. att bedöma om delningsplanen är realistisk och ändamålsenlig samt den finansiella sundheten hos de finansiella aktörer som är delaktiga i delningen, i synnerhet när det gäller den typ av verksamhet som bedrivs och planeras för den enhet som följer av delningen. Det får anses ligga inom ramen för Finansinspektionens tillsynsverksamhet att se till att dessa förutsättningar är uppfyllda fram till slutförandet av delningen. Bestämmelsen motsvarar artikel 27j.1 första stycket a, b och d och andra stycket i kapitaltäckningsdirektivet.

43 § Vid en delning mellan bolag i samma grupp ska Finansinspektionen yttra sig inom 60 arbetsdagar efter det att mottagandet av underrättelsen bekräftades (bedömningsperioden). Om Finansinspektionen begär kompletterande uppgifter, får bedömningsperioden förlängas.

Finansinspektionen ska inte anses ha några synpunkter på delningen om inspektionen inte yttrar sig inom bedömningsperioden.

Om Finansinspektionen inte har några synpunkter på delningen, får inspektionen ange en viss tid inom vilken delningen ska genomföras.

Paragrafen innehåller bestämmelser om tidsfrister för Finansinspektionens yttrande i fråga om delningar mellan bolag i samma grupp. Paragrafen

genomför delvis artikel 27i.4, 27i.9 och 27i.10 i kapitaltäckningsdirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 7.4.2.

Av *första stycket* följer att när det gäller en delning mellan bolag inom samma grupp ska Finansinspektionens yttrande i fråga om tillstånd att verkställa en delningsplan ges in till Bolagsverket inom 60 arbetsdagar efter det att inspektionen bekräftade att underrättelsen om att verkställa delningsplanen tagits emot. Den tiden benämns bedömningsperioden. När det gäller arbetsdagar, se författningskommentaren till 13 §. Bedömningsperioden får förlängas om Finansinspektionen begär kompletterande uppgifter. Regeringen får meddela föreskrifter om Finansinspektionens handläggning av tillståndsärenden (se 10 kap. 2 §). I detta ryms föreskrifter om när bedömningsperioden får förlängas.

Andra stycket innebär att Finansinspektionen inte ska anses ha haft några invändningar mot delningen om inspektionen inte ger in något yttrande till Bolagsverket inom bedömningsperioden.

I *tredje stycket* anges att Finansinspektionen får ange en viss tid inom vilken delningen ska genomföras.

44 § Finansinspektionens yttrande enligt 43 § ska vara skriftligt. Yttrandet ska ges in till Bolagsverket och bolagen som deltar i delningen inom två arbetsdagar från det att bedömningsperioden gått ut.

Paragrafen innehåller bestämmelser om tidsfrist för Finansinspektionens yttrande i fråga om delningar mellan bolag i samma grupp. Paragrafen genomför delvis artikel 27i.8 i kapitaltäckningsdirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 7.4.2.

Paragrafen innebär att Finansinspektionens yttrande i fråga om delningar mellan bolag i samma grupp ska vara skriftligt och att det ska ges in till Bolagsverket och de berörda bolagen inom två arbetsdagar från det att bedömningsperioden gått ut. Om Finansinspektionen avslutar sin bedömning av förutsättningarna i 42 § före bedömningsperioden gått ut ska inspektionen ge in sitt yttrande till Bolagsverket två dagar från det att bedömningen är avslutad.

45 § När Finansinspektionen har gett in sitt yttrande och den tid som borgenärerna kan motsätta sig ansökan enligt 24 kap. 25 § aktiebolagslagen (2005:551) har gått ut, ska Bolagsverket överlämna ärendet till tingsrätten i den ort där styrelsen i det överlåtande bolaget har sitt säte.

Paragrafen innehåller en bestämmelse om att Bolagsverket ska överlämna ärendet om att verkställa en delningsplan till allmän domstol. Den är utformad efter förebild av 10 kap. 29 § LBF. Övervägandena finns i avsnitt 7.4.1.

Paragrafen reglerar Bolagsverkets skyldighet att lämna över ärendet om att verkställa en delningsplan till allmän domstol. Det motsvarar det som gäller enligt nuvarande bestämmelser i lagen om bank- och finansieringsrörelse för bankaktiebolag och kreditmarknadsbolag som upphävs (10 kap. 29 § och 11 kap. 1 § LBF).

46 § Allmän domstol ska avslå en ansökan om tillstånd att verkställa delningsplanen om

1. det inte av Finansinspektionens yttrande framgår att

a) det överlåtande bolagets borgenärer har tillförsäkrats en sådan betryggande säkerhet som avses i 42 § andra stycket 2,

b) de deltagande bolagens ekonomiska förhållanden i övrigt är sådana att delningen kan anses förenlig med insättares eller andra fordringsägares intressen, eller

c) förutsättningarna enligt någon av 42 § andra stycket 1, 4 och 5 inte är uppfyllda, och

2. det inte visas att de borgenärer som har motsatt sig ansökan har fått full betalning eller har betryggande säkerhet för sina fordringar.

Att någon av det överlåtande bolagets borgenärer motsätter sig ansökan innebär inte att ansökan ska avslås, om Finansinspektionens yttrande ger grund för att ge tillstånd.

Om domstolen anser det nödvändigt får den begära att Finansinspektionen kompletterar sitt yttrande.

Paragrafen innehåller bestämmelser om förutsättningarna för att avslå en ansökan om tillstånd att verkställa en delningsplan. Paragrafen genomför delvis artikel 27j.1 i kapitaltäckningsdirektivet. Den är utformad efter förebild av 10 kap. 30 § LBF. Övervägandena finns i avsnitt 7.4.3.

I *första stycket* anges under vilka förutsättningar allmän domstol får avslå en ansökan om att verkställa en delningsplan.

Punkterna 1 a, *1 b* och *2* motsvarar det som gäller enligt nuvarande bestämmelser i lagen om bank- och finansieringsrörelse för bankaktiebolag och kreditmarknadsbolag som upphävs (10 kap. 30 § första stycket och 11 kap. 1 § LBF).

Punkt 1 c innebär att allmän domstol också får avslå en ansökan om någon av förutsättningarna enligt 42 § första stycket 1, 4 och 5 inte är uppfyllda. Se författningskommentaren till den paragrafen.

Andra stycket innebär att om Finansinspektionens yttrande ger grund för att ge tillstånd att verkställa delningsplanen ska ansökan inte avslås trots att någon av det överlåtande bolagets borgenärer motsatt sig ansökan. Det motsvarar det som gäller enligt nuvarande bestämmelser i lagen om bank- och finansieringsrörelse för bankaktiebolag och kreditmarknadsbolag som upphävs (10 kap. 30 § andra stycket och 11 kap. 1 § LBF).

Enligt *tredje stycket* får domstolen begära att Finansinspektionen kompletterar sitt yttrande. Det motsvarar det som gäller enligt nuvarande bestämmelser i lagen om bank- och finansieringsrörelse för bankaktiebolag och kreditmarknadsbolag som upphävs (10 kap. 30 § tredje stycket och 11 kap. 1 § LBF).

47 § Vid tillämpningen av 24 kap. 47 § aktiebolagslagen (2005:551) ska det som anges om Bolagsverket i stället avse Finansinspektionen.

Paragrafen innehåller en bestämmelse om möjlighet att förordna en sakkunnig vid handläggningen av en ansökan om tillstånd att verkställa en delningsplan. Den är utformad efter förebild av 10 kap. 1 § LBF som förebild (se prop. 2021/22:286). Övervägandena finns i avsnitt 7.4.1.

Av paragrafen följer att vid tillämpningen av bestämmelserna i aktiebolagslagen om möjligheten att förordna en lämplig person som sakkunnig, ska det som anges där om Bolagsverket i stället avse Finansinspektionen. Finansinspektionens roll vid förordnandet av sakkunniga motsvarar det som gäller enligt nuvarande bestämmelser i lagen om bank-

och finansieringsrörelse för bankaktiebolag och kreditmarknadsbolag som upphävs (10 kap. 1 § och 11 kap. 1 § LBF).

48 § Bestämmelserna i 49–57 §§ ska tillämpas när ett bankaktiebolag, ett kreditmarknadsbolag, ett sådant värdepappersbolag som avses i 8 kap. 1 c § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden eller ett finansiellt holdingbolag eller blandat finansiellt holdingbolag som ska ansöka om godkännande enligt 1 § 1 eller 2 genomför en gränsöverskridande delning.

Paragrafen innehåller en bestämmelse om gränsöverskridande delning. Paragrafen genomför delvis artikel 27i.1 i kapitaltäckningsdirektivet. Den är utformad efter förebild av 10 kap. 30 a § LBF (se prop. 2021/22:286). Övervägandena finns i avsnitt 7.4.1.

I paragrafen anges de särskilda bestämmelser i denna lag som ska tillämpas vid delning av de uppräknade bolagen i stället för den associationsrättsliga reglering som annars gäller för aktiebolag. Det innebär att bestämmelserna i 24 kap. 21–26, 45, 46, 48 och 49 §§ ABL inte gäller vid delning där de deltagande bolagen är bankaktiebolag, kreditmarknadsbolag eller finansiella holdingföretag eller blandade finansiella holdingbolag som ska ansöka om godkännande enligt 1 §. De bestämmelser som gäller vid delning motsvarar det som gäller enligt nuvarande bestämmelser i lagen om bank- och finansieringsrörelse för bankaktiebolag och kreditmarknadsbolag som upphävs (10 kap. 30 a § och 11 kap. 1 § LBF).

49 § När ett bankaktiebolag, ett kreditmarknadsbolag, ett sådant värdepappersbolag som avses i 8 kap. 1 c § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden eller ett finansiellt holdingföretag eller blandat finansiellt holdingföretag som ska ansöka om godkännande enligt 1 § 1 eller 2 genomför en gränsöverskridande delning ska bolaget, efter att delningsplanen börjat gälla i bolaget, ansöka hos Finansinspektionen om tillstånd att verkställa planen.

Ansökan ska ges in inom en månad efter det att delningsplanen har börjat gälla i bolaget. Om delningsplanen har registrerats enligt 24 kap. 16 § första stycket aktiebolagslagen (2005:551), gäller dessutom att ansökan ska ges in senast två år efter det att en uppgift om att planen har registrerats och har kungjorts enligt 27 kap. 3 § samma lag.

Paragrafen innehåller bestämmelser om ansökan om att verkställa en gränsöverskridande delningsplan. Paragrafen genomför delvis artikel 27i.1 i kapitaltäckningsdirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 7.4.1.

Paragrafen reglerar vilka finansiella företag som ska ansöka om att verkställa en gränsöverskridande delningsplan hos Finansinspektionen och när en sådan ansökan ska ges in.

50 § Finansinspektionen ska så snart som möjligt, dock senast inom tio arbetsdagar, skriftligen bekräfta att en ansökan enligt 49 § har tagits emot.

Finansinspektionen ska underrätta Bolagsverket om ansökningar enligt första stycket och om beslut har meddelats med anledning av sådana ansökningar.

Paragrafen innehåller bestämmelser om ansökan om tillstånd att verkställa en gränsöverskridande delningsplan. Paragrafen genomför delvis artikel 27i.4 i kapitaltäckningsdirektivet. Den är utformad efter förebild av

10 kap. 30 b § LBF (se prop. 2021/22:286). Övervägandena finns i avsnitt 7.4.2.

I *första stycket* anges den tid inom vilken Finansinspektionen ska bekräfta att en ansökan om att verkställa en delningsplan har tagits emot.

Enligt *andra stycket* ska Finansinspektionen underrätta Bolagsverket om att en ansökan om att verkställa en delningsplan har tagits emot och om beslut som har meddelats med anledning av den. Kravet på underrättelse motsvarar det som gäller enligt nuvarande bestämmelser i lagen om bank- och finansieringsrörelse för bankaktiebolag och kreditmarknadsbolag som upphävs (10 kap. 30 b § och 11 kap. 1 § LBF).

51 § Vid behandlingen av en ansökan om tillstånd att verkställa en fusionsplan ska det prövas

1. om bolagen efter delningen kommer att ha en tillfredsställande kontroll över sin verksamhet, särskilt när det gäller de risker som de är eller kan bli exponerade för,
2. att bolagets borgenärer tillförsäkras betryggande säkerhet, om ett sådant skydd behövs med hänsyn till det delade bolagets förhållanden och om borgenärerna inte redan har en sådan säkerhet,
3. om det finns skäl att anta att bolagens verksamhet efter delningen bedrivs på ett sätt som är förenligt med denna lag och andra författningar som reglerar dess verksamhet, och
4. om det finns skäl att anta att delningen har samband med eller kan öka risken för
   a) penningtvätt enligt 1 kap. 6 § lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, eller
   b) finansiering av terrorism enligt 6 § terroristbrottslagen (2022:666) eller försök till sådant brott, avseende terroristbrott enligt 4 § samma lag.

Vid bedömningen enligt första stycket 1 ska Finansinspektionen särskilt beakta

1. bolagens anseende, och
2. om bolagens verksamhet bedrivs på ett sätt som är sunt.

Inför bedömningen enligt första stycket 4 ska berörda utländska tillsynsmyndigheter få tillfälle att inom 30 arbetsdagar lämna synpunkter.

Paragrafen innehåller bestämmelser om förutsättningarna för tillstånd att verkställa en gränsöverskridande delningsplan. Paragrafen genomför delvis artikel 27j.1–27j.4 i kapitaltäckningsdirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 7.4.3.

I *första* och *andra styckena* anges det som Finansinspektionen ska pröva vid en ansökan om att verkställa en delningsplan.

Första stycket 1 innebär att inspektionen ska bedöma att bolagen efter delningen har tillfredsställande kontroll över de risker som de är eller kan bli exponerade för i samband med delningen. Bestämmelsen motsvarar inledningen i artikel 27j.1 första stycket i kapitaltäckningsdirektivet.

Punkt 2 innebär att bolagens borgenärer ska tillförsäkras en betryggande säkerhet. Kravet motsvarar det som gäller enligt nuvarande bestämmelser i lagen om bank- och finansieringsrörelse för bankaktiebolag och kreditmarknadsbolag som upphävs (10 kap. 30 c § och 11 kap. 1 § LBF). Bestämmelsen är utformad efter förebild av 10 kap. 30 c § LBF (se prop. 2021/22:286).

Enligt *punkt 3* ska inspektionen bedöma att bolagens verksamhet efter delningen bedrivs på ett sätt som är förenligt med denna lag och andra

författningar som reglerar bolagens verksamhet. Bestämmelsen motsvarar artikel 27j.1 första stycket c i kapitaltäckningsdirektivet.

Av *punkt 4* följer att Finansinspektionen ska pröva om det finns skäl att anta att delningen har samband med eller kan öka risken för penningtvätt eller finansiering av terrorism. Bestämmelsen motsvarar artikel 27j.1 första stycket e i kapitaltäckningsdirektivet. Bestämmelsen är utformad på samma sätt som motsvarande krav i lagen om bank- och finansieringsrörelse som gäller för prövningen av en ansökan om ett kvalificerat innehav (14 kap. 2 § första stycket 3 LBF).

Enligt *andra stycket* ska inspektionen vid bedömningen av om bolagen efter delningen har en tillfredsställande kontroll över riskerna beakta bolagens anseende och om bolagens verksamhet bedrivs på ett sunt sätt. Det senare omfattar bl.a. att bedöma om delningsplanen är realistisk och ändamålsenlig samt den finansiella sundheten hos de finansiella aktörer som är delaktiga i delningen, i synnerhet när det gäller den typ av verksamhet som bedrivs och planeras för de enheter som följer av delningen. Det får anses ligga inom ramen för Finansinspektionens tillsynsverksamhet att se till att dessa förutsättningar är uppfyllda fram till slutförandet av delningen. Bestämmelsen motsvarar artikel 27j.1 första stycket a, b och d och andra stycket i kapitaltäckningsdirektivet.

Tredje stycket innebär att berörda utländska tillsynsmyndigheter som är ansvariga för tillsynen enligt penningtvättsdirektivet ska få lämna synpunkter innan Finansinspektionen fattar sitt beslut. Finansinspektionen ska i sin bedömning beakta samtliga omständigheter om har varit avgörande för myndighetens ställningstagande, däribland eventuella synpunkter från de berörda utländska tillsynsmyndigheterna. I det ligger att ett negativt yttrande från en utländsk tillsynsmyndighet som är ansvarig för tillsynen enligt penningtvättsdirektivet får utgöra en rimlig grund för att inte meddela tillstånd att verkställa delningsplanen.

52 § Beslut om tillstånd att verkställa en delningsplan får meddelas först efter det att utländska behöriga myndigheter inom EES har fått tillfälle att lämna synpunkter, om något av de bolag som deltar i delningen är

1. ett utländskt
   a) försäkringsföretag,
   b) förvaltningsbolag,
   c) institut för elektroniska pengar,
   d) kreditinstitut, eller
   e) värdepappersföretag, eller
2. ett moderföretag till ett sådant företag som avses i 1, eller
3. en juridisk person som kontrollerar ett sådant företag som avses i 1.

Paragrafen innehåller en bestämmelse om att utländska behöriga myndigheter inom EES ska få tillfälle att lämna synpunkter innan Finansinspektionen fattar beslut om tillstånd att verkställa en gränsöverskridande delningsplan. Paragrafen genomför delvis artikel 27k.1 i kapitaltäckningsdirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 7.4.4.

Paragrafen innebär att Finansinspektionen är skyldig att bereda utländska behöriga myndigheter inom EES möjlighet att lämna synpunkter om något av bolagen som deltar i delningen ingår i någon av de uppräknade företagskategorierna. Med utländskt försäkringsföretag avses även utländskt återförsäkringsföretag. Med utländskt förvaltningsbolag

avses här detsamma som i 1 kap. 1 § första stycket 13 lagen om värdepappersfonder.

53 § Finansinspektionen ska avslå en ansökan om

1. delningsplanen inte har godkänts i behörig ordning eller till sitt innehåll strider mot lag eller annan författning eller mot bolagsordningen,
2. delningen har förbjudits enligt konkurrenslagen (2008:579) eller rådets förordning (EG) nr 139/2004 eller om prövning av delningen pågår enligt lagen eller förordningen,
3. revisorsyttrandena enligt 24 kap. 13 § aktiebolagslagen (2005:551) inte visar att den del av det överlåtande bolaget som ska övertas av det nybildade bolaget har ett verkligt värde för detta bolag som uppgår till minst dess aktiekapital,
4. revisorsyttrandena enligt 24 kap. 13 § aktiebolagslagen vid partiell delning eller delning genom separation inte visar att det överlåtande bolaget har full täckning för det bundna egna kapitalet,
5. bolagets borgenärer inte har tillförsäkrats en sådan betryggande säkerhet som avses i 51 § första stycket 2 eller bolagets ekonomiska förhållanden i övrigt är sådana att delningen inte kan anses förenlig med insättares eller andra fordringsägares intressen,
6. förutsättningarna enligt någon av 51 § första stycket 1, 3 och 4 inte är uppfyllda,
7. det är motiverat av hänsyn till allmänintresset,
8. det enligt 24 kap. 32 § aktiebolagslagen finns hinder mot att det överlåtande bolaget deltar i en gränsöverskridande delning,
9. delningen genomförs för otillbörliga eller bedrägliga ändamål som leder till att unionsrätten eller nationell rätt undgås eller kringgås eller som syftar till detta, eller för brottsliga ändamål, eller
10. delningen förutsätter ett förfarande enligt lagen (2008:9) om arbetstagares medverkan vid gränsöverskridande fusioner, delningar och ombildningar men något sådant förfarande inte har inletts.

Om ansökan inte kan bifallas på grund av att prövning pågår enligt konkurrenslagen eller enligt rådets förordning (EG) nr 139/2004 och prövningen kan antas bli avslutad inom kort tid, får tillståndsfrågan förklaras vilande under högst sex månader.

Paragrafen innehåller bestämmelser om när Finansinspektionen ska avslå en ansökan om tillstånd att verkställa en gränsöverskridande delningsplan. Paragrafen genomför delvis artikel 27j.1 i kapitaltäckningsdirektivet. Den är utformad efter förebild av 10 kap. 30 d § LBF (se prop. 2021/22:286). Övervägandena finns i avsnitt 7.4.2.

I *första stycket* anges under vilka förutsättningar Finansinspektionen ska avslå en ansökan en ansökan om tillstånd att verkställa en delningsplan.

Punkterna 1–5 och *7–10* motsvarar det som gäller enligt nuvarande bestämmelser i lagen om bank- och finansieringsrörelse för bankaktiebolag och kreditmarknadsbolag som upphävs (10 kap. 30 d § och 11 kap. 1 § LBF).

Punkt 6 innebär att inspektionen också ska avslå en ansökan om någon av förutsättningarna enligt 51 § första stycket 1, 3 och 4 inte är uppfyllda.

I *andra stycket* anges under vilka förutsättningar tillståndsfrågan får förklaras vilande under högst sex månader.

Hänvisningen till rådets förordning (EG) 139/2004 är dynamisk och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

54 § Finansinspektionens beslut om tillstånd till att verkställa en delningsplan där bolagen ingår i samma grupp ska meddelas inom 60 arbetsdagar efter det att mottagandet av ansökan bekräftades (bedömningsperioden). Om Finansinspektionen begär kompletterande uppgifter, får bedömningsperioden förlängas.

Finansinspektionen ska anses ha beviljat tillstånd till delningen om inspektionen inte har meddelat beslut i fråga om ansökan inom bedömningsperioden.

Om Finansinspektionen beviljar tillstånd till delningen, får inspektionen besluta vilken tid delningen ska genomföras inom.

Paragrafen innehåller bestämmelser om tidsfrister för Finansinspektionens beslut i fråga om gränsöverskridande delningar mellan bolag i samma grupp. Paragrafen genomför delvis artikel 27i.4, 27i.9 och 27i.10 i kapitaltäckningsdirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 7.4.2.

Första stycket innebär att i fråga om en delning mellan bolag inom samma grupp, ska Finansinspektionens beslut om tillstånd att verkställa en delningsplan fattas inom 60 arbetsdagar efter det att den bekräftelse som avses i 50 § skickades. Den tiden benämns bedömningsperioden. När det gäller arbetsdagar, se författningskommentaren till 13 §. Bedömningsperioden får förlängas om Finansinspektionen begär kompletterande uppgifter. Regeringen får meddela föreskrifter om Finansinspektionens handläggning av tillståndsärenden (se 10 kap. 2 §). I detta ryms föreskrifter om när bedömningsperioden får förlängas.

Andra stycket innebär att Finansinspektionen ska anses ha beviljat tillstånd till delningen om inspektionen inte har meddelat något beslut inom bedömningsperioden.

I *tredje stycket* anges att Finansinspektionen får ange en viss tid inom vilken delningen ska genomföras.

55 § Vid tillämpningen av 24 kap. 47 § aktiebolagslagen (2005:551) ska det som anges om Bolagsverket i stället avse Finansinspektionen.

Paragrafen innehåller bestämmelser om möjlighet att förordna en sakkunnig vid handläggningen av en ansökan om tillstånd att verkställa en delningsplan. Den är utformad efter förebild av 10 kap. 1 § LBF (se prop. 2021/22:286). Övervägandena finns i avsnitt 7.4.1.

Paragrafen innebär att vid tillämpningen av bestämmelserna i aktiebolagslagen om möjligheten att förordna en lämplig person som sakkunnig, ska det som anges där om Bolagsverket i stället avse Finansinspektionen. Finansinspektionens roll vid förordnandet av sakkunniga motsvarar det som gäller enligt nuvarande bestämmelser i lagen om bank- och finansieringsrörelse för bankaktiebolag och kreditmarknadsbolag som upphävs (10 kap. 1 § och 11 kap. 1 § LBF).

56 § Om ett övertagande bolag som ska ha sin hemvist i Sverige ska driva bank- eller finansieringsrörelse enligt lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse eller värdepappersrörelse enligt lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden eller är ett finansiellt holdingbolag eller blandat finansiellt holdingbolag som ska ansöka om godkännande enligt 1 § 1 eller 2 gäller utöver det som anges i 24 kap. 53 § aktiebolagslagen (2005:551) att Bolagsverket får registrera det övertagande bolaget endast om Finansinspektionen eller en domstol genom ett beslut som har fått laga kraft har gett bolaget tillstånd att driva sådan rörelse eller har beviljat holdingbolaget godkännande enligt 2 §.

Paragrafen innehåller en bestämmelse om det som gäller för att ett övertagande bolag med hemvist i Sverige ska få registreras vid en gränsöverskridande delning när bolaget ska driva bank- eller finansieringsrörelse eller värdepappersrörelse eller verksamhet som kräver godkännande enligt 2 §. Paragrafen genomför delvis artikel 27i.3 i kapitaltäckningsdirektivet. Den är utformad efter förebild av 10 kap. 30 e § LBF (se prop. 2021/22:286). Övervägandena finns i avsnitt 7.4.1.

Paragrafen innebär att Bolagsverket i en gränsöverskridande delning bara får registrera ett övertagande bolag som är svenskt om det bolaget har motsvarande tillstånd för bank- eller finansieringsrörelse enligt 3 kap. 2 § LBF, värdepappersrörelse enligt 2 kap. 1 § LVM eller godkänts enligt 2 §. Bestämmelsen motsvarar det som gäller enligt nuvarande bestämmelser i lagen om bank- och finansieringsrörelse för bankaktiebolag och kreditmarknadsbolag som upphävs (10 kap. 30 e § och 11 kap. 1 § LBF).

57 § Det som anges i 24 kap. 61 § tredje stycket aktiebolagslagen (2005:551) om att väcka talan tillämpas inte. I stället gäller, utöver det som anges i 7 kap. 51 § första stycket och 24 kap. 61 § första stycket aktiebolagslagen, att talan inte får väckas efter det att Finansinspektionen eller en domstol genom ett beslut som har fått laga kraft har gett tillstånd till att verkställa delningsplanen.

Paragrafen innehåller bestämmelser om väckande av talan i fråga om en ansökan att verkställa en gränsöverskridande delningsplan. Den är utformad efter förebild av 10 kap. 30 f § LBF (se prop. 2021/22:286). Övervägandena finns i avsnitt 7.4.1.

I paragrafen regleras när talan får väckas mot ett beslut att verkställa en gränsöverskridande delningsplan. Bestämmelsen motsvarar det som gäller enligt nuvarande bestämmelser i lagen om bank- och finansieringsrörelse för bankaktiebolag och kreditmarknadsbolag som upphävs (10 kap. 30 f § och 11 kap. 1 § LBF).

58 § Ett företag som är etablerat utanför EES (tredjelandsföretag) får ges tillstånd att bedriva verksamhet från filial i Sverige (tredjelandsfilial) efter tillstånd från Finansinspektionen om

1. företaget avser att tillhandahålla någon av tjänsterna som avses i punkterna 2 och 6 i bilaga 1 till kapitaltäckningsdirektivet och företaget skulle vara ett kreditinstitut som avses i 1 kap. 2 § första stycket 7 a eller g om det hade varit etablerat inom EES, eller
2. företaget avser ta emot återbetalningspliktiga medel från allmänheten.

Paragrafen innehåller en bestämmelse om vilka utländska företag som är etablerade utanför EES som får ges tillstånd att driva verksamhet från filial i Sverige. Paragrafen genomför artiklarna 21c.1, 47.3 och 48c.1 och delvis artikel 47.1 i kapitaltäckningsdirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 8.2.

Punkt 1 gäller tredjelandsföretag som skulle vara kreditinstitut enligt artikel 4.1.1 i tillsynsförordningen om de hade varit etablerade inom EES, dvs. sådana företag som tar emot återbetalningspliktiga medel från allmänheten och tillhandahåller kreditgivning enligt artikel 4.1.1 a i tillsynsförordningen (enligt svensk rätt banker eller kreditmarknadsföretag), samt sådana större värdepappersbolag som definieras i artikel 4.1.1 b i tillsynsförordningen.

Tillståndsplikten aktualiseras när ett sådant företag i Sverige tillhandahåller centrala banktjänster, dvs. utlåning, omfattande bl.a. konsumentkrediter, kreditavtal som rör fast egendom, factoring, med eller utan regress, och finansiering av handelskrediter samt utställande av borgensförbindelser och garantier (se punkterna 2 och 6 i bilaga 1 till kapitaltäckningsdirektivet). Hänvisningen till kapitaltäckningsdirektivet avser direktivet i lydelsen enligt ändringsdirektivet, en s.k. statisk hänvisning (se 1 kap. 1 § första stycket).

Av *punkt 2* följer att tillståndsplikten även omfattar tredjelandsföretag som i Sverige avser ta emot återbetalningspliktiga medel från allmänheten.

59 § Tillstånd behövs inte för att bedriva verksamhet enligt 58 § när tjänsterna tillhandahålls

1. till följd av kontakter initierade av kunden,
2. till ett kreditinstitut som avses i 1 kap. 2 § första stycket 7 a eller g eller ett motsvarande utländskt företag,
3. till ett företag i samma grupp som tredjelandsföretaget, eller
4. i samband med att tredjelandsföretaget erbjuder den verksamhet och de tjänster som förtecknas i bilaga I avsnitt A till Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU av den 15 maj 2014 om marknader för finansiella instrument och om ändring av direktiv 2002/92/EG och av direktiv 2011/61/EU och eventuella kompletterande sidotjänster enligt bilaga I avsnitt B till samma direktiv.

Paragrafen innehåller en bestämmelse om undantag från kravet på tillstånd. Paragrafen genomför artiklarna 21c.3, 21c.4 och 47.2 och delvis artikel 21c.2 i kapitaltäckningsdirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 8.3.

Av *punkt 1* följer att tjänster som tillhandahålls till följd av att en kund har tagit kontakt med tredjelandsföretaget inte omfattas av tillståndsplikt (på engelska reverse solicitation). Med kund avses en godtagbar motpart enligt artikel 30 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU av den 15 maj 2014 om marknader för finansiella instrument och om ändring av direktiv 2002/92/EG och av direktiv 2011/61/EU (direktivet om marknader för finansiella instrument), en icke-professionell kund enligt artikel 4.1.11 i samma direktiv, eller en professionell kund enligt artikel 4.1.10 i det direktivet.

Undantaget enligt denna punkt omfattar inte tjänster som erbjuds när tredjelandsföretaget söker upp en kund genom ett företag som agerar på tredjelandsföretagets vägnar eller som har nära anknytning till tredjelandsföretaget. Undantagsmöjlighet omfattar inte heller när tredjelandsföretaget erbjuder andra tjänster eller produkter än den som kunden efterfrågat, med undantag för sådana tjänster eller produkter som är nära anknutna till den tjänst som ursprungligen efterfrågades av kunden.

Av *punkt 2* följer att undantag från tillståndsplikten även gäller för tjänster som tredjelandsföretaget tillhandahåller till kreditinstitut enligt artikel 4.1.1 i tillsynsförordningen, dvs. banker eller kreditmarknadsföretag enligt svensk rätt och motsvarande utländska företag samt sådana större värdepappersbolag som definieras i artikel 4.1.1 b i tillsynsförordningen.

Punkt 3 innebär att tjänster som tredjelandsföretaget erbjuder till företag inom samma grupp som det företaget är undantagna från tillstånd. Det som

avses med grupp anges i artikel 4.1.138 i tillsynsförordningen (se artikel 3.1.63 i kapitaltäckningsdirektivet).

Punkt 4 innebär att de tjänster som tredjelandsföretaget erbjuder i samband med investeringstjänst och investeringsverksamhet enligt bilaga I avsnitt A till direktivet om marknader för finansiella instrument och sådana anknutna sidotjänster såsom att ta emot återbetalningspliktiga medel från allmänheten, beviljandet av krediter som erbjuds för att kunna genomföra de tjänsterna undantas från tillståndsplikt. Kommissionen har gett uttryck för att det innebär att den tillhandahållna tjänsten måste vara direkt kopplad till en investeringstjänst, investeringsverksamhet eller en sidotjänst enligt bilaga I avsnitt A eller B till direktivet om marknader för finansiella instrument.

Hänvisningen till direktivet om marknader för finansiella instrument är, i enlighet med artikel 47.2 i kapitaltäckningsdirektivet, dynamisk och avser alltså direktivet i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

60 § Finansinspektionen ska bevilja tillstånd, om

1. tredjelandsfilialen förfogar över tillräckligt med kapital och likviditet enligt 5 b kap. 4–7 §§,
2. tredjelandsfilialen uppfyller kraven på riskhantering och dokumentation och har en tillfredsställande intern kontroll enligt 5 b kap. 8 och 9 §§,
3. tredjelandsfilialens verksamhet utanför Sverige men inom EES är begränsad till finansiering av filialer i samma grupp som tredjelandsföretaget,
4. tredjelandsföretaget har tillstånd i hemlandet för att tillhandahålla de tjänster och bedriva den verksamhet som ansökan avser,
5. tredjelandsföretaget står under betryggande tillsyn av en tillsynsmyndighet i hemlandet och den myndigheten har informerats om att företaget etablerar sig i Sverige,
6. Finansinspektionen bedömer att den kan utöva effektiv tillsyn över tredjelandsfilialen,
7. det inte finns skäl att anta att verksamheten har samband med eller kan öka risken för
   a) penningtvätt enligt 1 kap. 6 § lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, eller
   b) finansiering av terrorism enligt 6 § terroristbrottslagen (2022:666) eller försök till sådant brott, avseende terroristbrott enligt 4 § samma lag, och
8. insättningar hos en tredjelandsfilial som avses i 58 § 1 a omfattas av garanti enligt lagen (1995:1571) om insättningsgaranti eller av en utländsk garanti som
   a) omfattar insättningar som anges i 2 § lagen om insättningsgaranti, och
   b) åtminstone motsvarar garantin enligt 4 och 4 c §§ lagen om insättningsgaranti.

Paragrafen innehåller en bestämmelse om förutsättningarna för tillstånd. Paragrafen genomför artikel 48c.4 och delvis artikel 48d.1 och 48d.4 i kapitaltäckningsdirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 8.4 och 8.5.

Paragrafen innehåller åtta krav som samtliga ska vara uppfyllda för att ett filialtillstånd ska få meddelas.

Punkt 1 reglerar att tredjelandsfilialen ska ha tillräckligt med kapital och likviditet och motsvarar delvis artikel 48c.4 a i kapitaltäckningsdirektivet.

Punkt 2 reglerar att tredjelandsfilialen ska uppfylla kraven på riskhantering, dokumentation och ha en tillfredsställande intern kontroll och motsvarar delvis artikel 48c.4 a i kapitaltäckningsdirektivet.

Punkt 3 reglerar att tredjelandsfilialen inte får driva gränsöverskridande verksamhet i andra länder inom EES med undantag för gruppintern finansiering, dvs. sådana gruppinterna finansieringstransaktioner som ingås med andra filialer i andra länder inom EES som tillhör samma huvudföretag. Punkten motsvarar artikel 48c.4 d i kapitaltäckningsdirektivet.

Punkt 4 gäller att tredjelandsföretaget måste ha tillstånd i hemlandet för att få tillhandahålla de tjänsterna även i Sverige. Punkten motsvarar delvis artikel 48c.4 b i kapitaltäckningsdirektivet.

Punkt 5 gäller de krav som ställs på den tillsyn som en myndighet i hemlandet ska utöva över tredjelandsföretaget och att den myndigheten ska ha informerats om att företaget avser att etablera sig i Sverige. Med tillsyn avses tillsyn över tredjelandsföretaget och den grupp som företaget ingår i. Punkten motsvarar artikel 48c.4 c och delvis artikel 48c.4 b i kapitaltäckningsdirektivet.

Punkt 6 gäller Finansinspektionens tillsyn över filialen och motsvarar artikel 48c.4 e i kapitaltäckningsdirektivet.

Punkt 7 gäller om det finns skäl att anta att verksamheten har samband med eller kan öka risken för penningtvätt eller finansiering av terrorism och motsvarar artikel 48c.4 f i kapitaltäckningsdirektivet.

Punkt 8 gäller i vilken utsträckning insättningar hos en tredjelandsfilial till ett utländskt kreditinstitut ska omfattas av insättningsgarantin. Bestämmelsen motsvarar det som gäller enligt nuvarande bestämmelse i lagen om bank- och finansieringsrörelse som upphävs (4 kap. 4 § 3 LBF).

61 § Finansinspektionen ska återkalla tillståndet om tredjelandsföretaget

1. inte uppfyller förutsättningarna för tillstånd enligt 60 §,
2. har fått tillståndet genom att lämna falska uppgifter eller på något annat otillbörligt sätt,
3. har förklarat sig avstå från tillståndet,
4. inte inom ett år från det att tillstånd beviljades har börjat bedriva sådan rörelse som tillståndet avser, eller
5. under en sammanhängande tid av sex månader inte har drivit sådan rörelse som tillståndet avser.

Finansinspektionen ska även återkalla tillståndet i enlighet med första stycket 1 om det är sannolikt att företaget inom tolv månader inte längre kommer att uppfylla sina skyldigheter enligt denna lag eller andra författningar som reglerar företagets verksamhet.

Tredjelandsfilialen ska underrätta Finansinspektionen om den inte uppfyller förutsättningarna enligt första stycket 1 eller andra stycket.

Paragrafen innehåller bestämmelser om när ett filialtillstånd ska återkallas. Paragrafen genomför artikel 48d.2 och delvis artikel 48d.1 och 48d.4 i kapitaltäckningsdirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 8.5.

I *första stycket* anges fem situationer när Finansinspektionen ska återkalla ett filialtillstånd.

Punkt 1 innebär att tillståndet ska återkallas om tredjelandsfilialen inte längre uppfyller förutsättningarna för tillstånd och motsvarar artikel 48d.1 första stycket a och 48d.2 c–g och delvis artikel 48d.1 b i kapitaltäckningsdirektivet.

Punkt 2 innebär att tillståndet ska återkallas om tredjelandsfilialen har fått tillståndet genom att lämna falska uppgifter eller på något annat otillbörligt sätt och motsvarar artikel 48d.2 b i kapitaltäckningsdirektivet.

Av *punkt 3* följer att tillståndet ska återkallas om tredjelandsföretaget har meddelat att det avstår från tillståndet och motsvarar delvis artikel 48d.2 a i kapitaltäckningsdirektivet.

Av *punkt 4* följer att tillståndet ska återkallas om tredjelandsföretaget inte inom ett år har börjat tillhandahålla de tjänster som tillståndet avser och motsvarar delvis artikel 48d.2 a i kapitaltäckningsdirektivet.

Av *punkt 5* följer att tillståndet ska återkallas om tredjelandsföretaget inte under en sammanhängande tid av sex månader har drivit sådan rörelse som tillståndet avser. Punkten motsvarar delvis artikel 48d.2 a i kapitaltäckningsdirektivet.

Av *andra stycket* följer att Finansinspektionen även ska återkalla tillståndet, om det är sannolikt att företaget inom tolv månader inte längre kommer att uppfylla sina skyldigheter enligt denna lag eller andra författningar som reglerar företagets verksamhet. Stycket motsvarar delvis artikel 48d.1 första stycket b i kapitaltäckningsdirektivet.

I *tredje stycket* regleras tredjelandsfilialens skyldighet att informera Finansinspektionen om tredjelandsföretaget inte uppfyller förutsättningarna för filialtillståndet eller om det är sannolikt att företaget inom tolv månader inte längre kommer att uppfylla sina skyldigheter enligt denna lag eller andra författningar som reglerar företagets verksamhet. Stycket motsvarar artikel 48d.1 andra stycket i kapitaltäckningsdirektivet.

3 kap.

1 § För varje konsoliderad situation ska det finnas ett ansvarigt företag.

Ett ansvarigt företag ska vara

1. ett moderinstitut inom EES,
2. ett finansiellt holdingföretag eller blandat finansiellt holdingföretag som har godkänts enligt *1 a kap. 2 §*,
3. ett kreditinstitut eller ett motsvarande utländskt företag inom EES som

a) är ett dotterföretag till ett finansiellt moderholdingföretag inom EES eller ett blandat finansiellt moderholdingföretag inom EES och som har medgetts undantag från kravet på godkännande enligt *1 a kap. 3 §*, och

b) avses i *1 a kap. 3 §* första stycket 3, eller

4. ett kreditinstitut eller ett motsvarande utländskt företag inom EES, *eller* ett finansiellt holdingföretag eller blandat finansiellt holdingföretag som avses i 8 kap. 2 a § första stycket 2 *d*.

Paragrafen innehåller bestämmelser om ansvarigt företag för varje konsoliderad situation.

Ändringarna i *andra stycket 2* och *3* är en följd av att de nuvarande bestämmelserna i 1 kap. om godkännande och undantag från kravet på godkännande för vissa finansiella holdingföretag flyttas till ett nytt kapitel, 1 a kap. I *andra stycket 4* görs en rättelse, hänvisningen ska rätteligen vara till sådana holdingföretag som tillfälligt ansvarar för att säkerställa att kraven på gruppnivå är uppfyllda.

Övriga ändringar i paragrafen är språkliga.

5 § Den som ingår i ledningen för ett finansiellt holdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag ska ha tillräcklig insikt och erfarenhet för att delta i ledningen av företaget och även i övrigt vara lämplig för en sådan uppgift.

Företagets verkställande direktör får inte ingå i styrelsen.

Paragrafen innehåller bestämmelser om ledningen för ett finansiellt holdingföretag. Ändringen i paragrafen genomför artikel 121 och delvis artiklarna 3.1.9 och 88.1 i kapitaltäckningsdirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 6.1.1.

Andra stycket, som är nytt, innebär att den verkställande direktören i ett finansiellt holdingföretag eller blandat finansiellt holdingföretag inte får ingå i företagets styrelse.

6 § *Finansinspektionen har tillsyn över att lämplighetskraven i denna lag är uppfyllda för*

1. styreledamöter, verkställande direktörer och ersättare för någon av dem i finansiella holdingföretag eller blandade finansiella holdingföretag,

2. styreledamöter, verkställande direktörer och ersättare för någon av dem och nyckelpersoner i finansiella holdingföretag eller blandade finansiella holdingföretag som har godkänts enligt 1 a kap. 2 §, och

3. de personer som avses i 11 § första stycket 2 i finansiella moderholdingföretag eller blandade finansiella moderholdingföretag som inte har medgetts undantag från kravet på godkännande enligt 1 a kap. 3 §.

Företagen ska lämna Finansinspektionen de uppgifter som inspektionen begär.

Om Finansinspektionen vid inspektion eller på något annat sätt har upptäckt en omständighet som kan antas ha samband med eller utgöra penningtvätt eller finansiering av terrorism, ska inspektionen särskilt kontrollera att personerna som avses i första stycket uppfyller lämplighetskraven.

Paragrafen, som är ny, innehåller bestämmelser om tillsynen över att lämplighetskraven för personer med ledande befattningar i ett finansiellt holdingföretag eller blandat finansiellt holdingföretag är uppfyllda. Paragrafen genomför delvis artiklarna 91.1c, 91.1e–91.1h, 91a.4, 91a.5 och 91.10 i kapitaltäckningsdirektivet. Den är utformad delvis efter förebild av 13 kap. 2 och 3 §§ LBF. Övervägandena finns i avsnitt 6.1.3 och 6.2.2.

Första stycket innebär att Finansinspektionen har tillsyn över att styrelseledamöterna, verkställande direktören, ersättare för någon av dem och nyckelpersoner i ett finansiellt holdingföretag eller blandat finansiellt holdingföretag som har godkänts enligt 1 a kap. 2 § uppfyller lämplighetskraven enligt punkterna 3 och 4 i den paragrafen (se författningskommentaren till den paragrafen), att styrelseledamöter, den verkställande direktören och ersättare för någon av dem i övriga finansiella holdingföretag uppfyller lämplighetskraven i 5 § samt att cheferna för de interna kontrollfunktionerna och finansdirektören i finansiella moderholdingföretag och blandade finansiella moderholdingföretag som inte har medgetts undantag från kravet på godkännande uppfyller lämplighetskraven.

Enligt *andra stycket* ska företagen ska lämna Finansinspektionen den information som inspektionen begär.

Tredje stycket innebär att inspektionen särskilt ska kontrollera ledningens lämplighet i sådana fall som avses i 4 kap. 4 § första stycket lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av

terrorism (penningtvättslagen). Bestämmelsen är utformad efter förebild av 13 kap. 2 och 3 §§ LBF.

7 § Den som är ledamot i styrelsen för ett finansiellt holdingföretag eller blandat finansiellt holdingföretag som har godkänts enligt 1 a kap. 2 § eller är dess verkställande direktör får ha andra uppdrag som styrelseledamot eller verkställande direktör om det bedöms lämpligt.

Om företaget är betydande i fråga om storlek, intern organisation samt verksamhetens art, omfattning och komplexitet, får en styrelseledamot eller verkställande direktör endast inneha en av följande kombinationer av uppdrag:

1. ett uppdrag som verkställande direktör och två uppdrag som styrelseledamot, eller

2. fyra uppdrag som styrelseledamot.

Om en styrelseledamot representerar staten gäller inte andra stycket.

Paragrafen, som är ny, innehåller bestämmelser om uppdrag som styrelseledamot eller verkställande direktör som den som är styrelseledamot eller verkställande direktör i ett finansiellt holdingföretag eller blandat finansiellt holdingföretag som har godkänts får ha i andra företag. Paragrafen genomför delvis artikel 91.3 i kapitaltäckningsdirektivet. Den är utformad efter förebild av 10 kap. 8 a § och 8 b § andra stycket LBF. Övervägandena finns i avsnitt 6.1.1.

Paragrafen anger under vilka förutsättningar en styrelseledamot eller verkställande direktör i ett finansiellt holdingföretag eller blandat finansiellt holdingföretag som har godkänts enligt 1 a kap. 2 § får ha andra styrelseuppdrag eller vara verkställande direktör i andra företag. Det motsvarar det som gäller för den som är styrelseledamot eller verkställande direktör i ett kreditinstitut enligt 10 kap. 8 a § och 8 b § andra stycket LBF (se prop. 2013/14:228 s. 169–174).

***8 §** Vid tillämpningen av 7 § andra stycket ska*

1. uppdrag inom samma grupp eller i företag där holdingföretaget har ett kvalificerat innehav räknas som ett enda uppdrag, och

2. uppdrag i verksamheter och organisationer som inte huvudsakligen har ett kommersiellt syfte inte beaktas.

En styrelseledamot eller verkställande direktör får, efter tillstånd av Finansinspektionen, ha ytterligare ett uppdrag som styrelseledamot utöver de uppdrag som avses i 7 § andra stycket 1 eller 2.

Paragrafen, som är ny, innehåller bestämmelser om uppdrag som styrelseledamot eller verkställande direktör som den som är styrelseledamot eller verkställande direktör i ett finansiellt holdingföretag eller blandat finansiellt holdingföretag som har godkänts får ha i andra företag. Paragrafen genomför delvis artikel 91.4–91.6 i kapitaltäckningsdirektivet. Den är utformad efter förebild av 10 kap. 8 b § första och tredje styckena LBF. Övervägandena finns i avsnitt 6.1.1.

Paragrafen innebär att begränsningen av antal uppdrag som en styrelseledamot eller verkställande direktör i ett finansiellt holdingföretag eller blandat finansiellt holdingföretag som har godkänts enligt 1 a kap. 2 § får ha i andra företag. Det motsvarar det som gäller för den som är styrelseledamot eller verkställande direktör i ett kreditinstitut enligt 10 kap. 8 b § första och tredje styckena LBF (se prop. 2013/14:228 s. 169–174). Med

grupp avses en sådan grupp som definieras i 4.1.138 i tillsynsförordningen (se artikel 3.1.63 i kapitaltäckningsdirektivet) och en grupp av företag som är dotterföretag till samma finansiella holdingföretag eller blandade finansiella holdingföretag (artikel 91.4 andra stycket i kapitaltäckningsdirektivet).

9 § *Den som är styrelseledamot eller verkställande direktör i ett finansiellt holdingföretag eller blandat finansiellt holdingföretag som har godkänts enligt 1 a kap. 2 § ska avsätta tillräckligt med tid för att kunna utföra sitt uppdrag*.

Paragrafen, som är ny, innehåller en bestämmelse om krav på den som ingår i ledningen för ett finansiellt holdingföretag eller blandat finansiellt holdingföretag som har godkänts. Paragrafen genomför delvis artikel 91.2 i kapitaltäckningsdirektivet. Den är utformad efter förebild av 10 kap. 8 c § LBF. Övervägandena finns i avsnitt 6.1.1.

Paragrafen innebär att en styrelseledamot eller en verkställande direktör i ett finansiellt holdingföretag eller blandat finansiellt holdingbolag som har godkänts enligt 1 a kap. 2 § ska avsätta tillräckligt med tid för att kunna utföra sitt uppdrag. Det motsvarar det som gäller för den som är styrelseledamot eller verkställande direktör i ett kreditinstitut enligt 10 kap. 8 c § LBF (se prop. 2013/14:228 s. 169–174).

10 § *Om kraven i 1 a kap. 2 § 3 eller 4 inte är uppfyllda ska det finansiella holdingföretag eller blandade finansiella holdingföretag som har godkänts enligt 1 a kap. 2 §*

1. se till att en styrelseledamot, den verkställande direktören, ersättare för någon av dem eller en nyckelperson inte påbörjar uppdraget eller anställningen, eller

2. besluta att en person inte längre får vara styrelseledamot, verkställande direktör, ersättare för någon av dem eller nyckelperson.

Om holdingföretaget vidtar åtgärder för att personen ska vara lämplig för uppgiften, får personen vara styrelseledamot, verkställande direktör, ersättare för någon av dem eller nyckelperson.

Paragrafen, som är ny, innehåller bestämmelser om åtgärder som ett finansiellt holdingföretag eller blandat finansiellt holdingföretag som har godkänts ska vidta om en ledningsperson eller nyckelperson eller styrelsen i sin helhet inte uppfyller lämplighetskraven. Paragrafen genomför delvis artiklarna 91.1b och 91a.3 i kapitaltäckningsdirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 6.1.4.

Paragrafen motsvarar 3 kap. 4 a § LBF, se författningskommentaren till den paragrafen i avsnitt 18.8.

11 § *Ett finansiellt moderholdingföretag eller blandat finansiellt moderholdingföretag som inte har medgetts undantag från kravet på godkännande enligt 1 a kap. 3 § och i vars grupp det ingår ett eller flera stora institut ska anmäla till Finansinspektionen om företaget*

1. avser att utse styrelseledamot och verkställande direktör, och

2. utser nyckelpersoner som ansvarar för

a) förvaltningen av finansiella resurser, den finansiella planeringen och den finansiella rapporteringen,

b) riskhanteringsfunktionen,

c) funktionen för regelefterlevnad, eller

d) internrevisionsfunktionen.

En anmälan enligt första stycket 1 ska göras senast 30 arbetsdagar före det att uppdraget eller anställningen ska påbörjas.

Paragrafen, som är ny, innehåller bestämmelser om att vissa finansiella moderholdingföretag och blandade finansiella moderholdingföretag ska anmäla till Finansinspektionen om företaget avser att utse styrelseledamot eller verkställande direktör eller vissa nyckelpersoner. Paragrafen genomför delvis artiklarna 3.1.9a–3.1.9d, 91.1d och 91a.5 i kapitaltäckningsdirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 6.1.2 och 6.2.2.

Paragrafen motsvarar 3 kap. 4 b § LBF, se författningskommentaren till den paragrafen i avsnitt 18.8.

4 kap.

11 § När Finansinspektionen är samordnande tillsynsmyndighet, ska inspektionen utöva tillsyn över att ett finansiellt holdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag uppfyller sina skyldigheter enligt *1 a kap. 1–3 §§*.

Paragrafen innehåller en bestämmelse om tillsyn över finansiella holdingföretag och blandade finansiella holdingföretag när Finansinspektionen är samordnande tillsynsmyndighet.

Ändringarna i paragrafen är en följd av att de nuvarande bestämmelserna i 1 kap. om godkännande och undantag från kravet på godkännande för vissa finansiella holdingföretag flyttas till ett nytt kapitel, 1 a kap.

5 b kap.

Kapitlet är nytt och innehåller bestämmelser om Finansinspektionens tillsyn över tredjelandsfilialer och om krav som sådana filialer ska uppfylla. Bestämmelser om tillståndsplikt för tredjelandsfilialer, undantag från tillståndsplikt, förutsättningar för tillstånd och återkallelse av tillstånd finns i 1 a kap. 58–61 §§.

1 § Finansinspektionen har tillsyn över tredjelandsfilialer.

För en filial omfattar tillsynen att verksamheten bedrivs enligt

1. denna lag,
2. andra författningar som reglerar filialens verksamhet, och
3. interna instruktioner som har sin grund i författningar som reglerar filialens verksamhet.

Finansinspektionen har dessutom tillsyn över att filialens verkställande direktörer uppfyller lämplighetskraven i denna lag.

Paragrafen innehåller bestämmelser om tillsynen över tredjelandsfilialer. Paragrafen genomför artikel 48m.1 och delvis artiklarna 47.1, 48m.2 och 48n.1–48n.3 i kapitaltäckningsdirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 8.2, 8.6, 8.9.1 och 8.9.2.

Paragrafen innebär att Finansinspektionen har tillsyn över tredjelandsfilialer. Den motsvarar 13 kap. 2 § LBF (se prop. 2002/03:139 s. 543–544).

2 § En tredjelandsfilial är en klass 1-filial, om

1. det totala värdet av tillgångarna hänförliga till filialverksamheten uppgår till åtminstone ett belopp som motsvarar 5 miljarder euro,

2. det i verksamheten ingår att ta emot återbetalningspliktiga medel från allmänheten som

a) uppgår till minst 5 procent av värdet på skulderna hänförliga till filialverksamheten, eller

b) överstiger ett belopp som motsvarar 50 miljoner euro, eller

3. den inte är en kvalificerad tredjelandsfilial enligt artikel 48b i kapitaltäckningsdirektivet.

Övriga tredjelandsfilialer är klass 2-filialer.

Paragrafen innehåller bestämmelser om klassificeringen av tredjelandsfilialer som klass 1-filialer eller klass 2-filialer. Paragrafen genomför artiklarna 48a.1, 48a.2, 48b.1 och 48b.5 och delvis artikel 47.1 i kapitaltäckningsdirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 8.2 och 8.6.

I *första stycket* regleras när en tredjelandsfilial är en klass 1-filial.

Punkt 1 innebär att en filial ska klassificeras som en klass 1-filial om tillgångarna hänförliga till filialverksamheten är lika med eller större än 5 miljarder euro. Beräkningen ska baseras på redovisningen för den närmast föregående årliga rapporteringsperioden enligt rapporteringskraven i artiklarna 48k och 48l i kapitaltäckningsdirektivet, se författningskommentarerna till 6 kap. 1 § och 10 kap. 2 § 9. Med tillgångar hänförliga till filialverksamheten avses tillgångar som är bokade och härrör från verksamheten.

Punkt 2 innebär att filialer som tar emot insättningar eller andra återbetalningsbara medel från allmänheten över ett visst belopp ska vara klass 1-filialer.

Enligt *punkt 3* ska kvalificerade filialer som utses med hjälp av Europeiska kommissionen inte vara klass 1-filialer. En filial anses vara en kvalificerad filial om vissa förutsättningar är uppfyllda (artikel 48b.1 i kapitaltäckningsdirektivet). Kommissionen får genom genomförandeakter anta beslut om huruvida vissa av dessa villkor är uppfyllda (artikel 48b.2). Hänvisningen till kapitaltäckningsdirektivet avser direktivet i lydelsen enligt ändringsdirektivet, en s.k. statisk hänvisning (se 1 kap. 1 § första stycket).

Av *andra stycket* följer att tredjelandsfilialer som inte är klass 1-filialer är klass 2-filialer.

3 § En klass 1-filial som inte längre uppfyller kraven i 2 § första stycket ska omedelbart anses vara en klass 2-filial. En klass 2-filial som uppfyller något av kraven i 2 § första stycket ska anses vara en klass 1-filial först efter fyra månader.

Paragrafen innehåller bestämmelser om ändring av klassificeringen av en tredjelandsfilial som klass 1-filal eller klass 2-filial. Paragrafen genomför artikel 48a.3 och delvis artikel 47.1 i kapitaltäckningsdirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 8.2 och 8.6.

Paragrafen innebär att en klass 1-filial som inte längre uppfyller kriterierna för att vara en sådan filial enligt 21 § första stycket omedelbart ska anses vara en klass 2-filial, medan en klass 2-filial som uppfyller förutsättningarna för att vara en klass 1-filial ska klassificeras som en sådan först efter fyra månader från det att förutsättningarna är uppfyllda.

4 § Kapitalkravet för en klass 1-filial ska uppgå till det högsta av

1. 2,5 procent

a) av filialens skulder vid tidpunkten för beslut om tillstånd, eller

b) av filialens genomsnittliga skulder enligt de tre föregående räkenskapsåren, eller

2. ett belopp som motsvarar 10 miljarder euro.

Första stycket 1 a gäller bara under de tre första räkenskapsåren.

Paragrafen innehåller bestämmelser om kapitalkrav för tredjelandsfilialer som är klass 1-filialer. Paragrafen genomför delvis artikel 47.1 och 48e.1 i kapitaltäckningsdirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 8.2 och 8.7.

I *första stycket* anges vad kapitalkravet för en klass 1-filial ska uppgå till. Kapitalkravet ska åtminstone uppgå till 10 miljoner euro.

Andra stycket innebär att beräkningen av kapitalkravet för en klass 1-filial under de första tre räkenskapsåren ska beräknas utifrån filialens skulder vid tidpunkten för beslutet om tillstånd för filialverksamheten enligt 1 a kap. 58 §. För filialer som fick sitt tillstånd för mer än tre år sedan beräknas kapitalkravet baserat på filialens genomsnittliga skulder under de räkenskapsåren.

5 § Kapitalkravet för en klass 2-filial ska uppgå till det högsta av

1. 0,5 procent

a) av filialens skulder vid tidpunkten för beslut om tillstånd, eller

b) av filialens genomsnittliga skulder enligt de tre föregående räkenskapsåren, eller

2. ett belopp som motsvarar 5 miljarder euro.

Första stycket 1 a gäller bara under de tre första räkenskapsåren.

Paragrafen innehåller bestämmelser om kapitalkrav för tredjelandsfilialer som är klass 2-filialer. Paragrafen genomför delvis artiklarna 47.1 och 48e.1 i kapitaltäckningsdirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 8.2 och 8.7.

I *första stycket* anges vad kapitalkravet för en klass 2-filial ska uppgå till. Kapitalkravet ska åtminstone uppgå till 5 miljoner euro.

Andra stycket innebär att beräkningen av kapitalkravet för en klass 2-filial under de första tre räkenskapsåren ska beräknas utifrån filialens skulder vid tidpunkten för beslutet om tillstånd för filialverksamheten enligt 1 a kap. 58 §. Om filialen fick tillståndet för mer än tre år sedan ska den beräkna sitt kapitalkrav baserat på filialens genomsnittliga skulder under de räkenskapsåren.

6 § En tredjelandsfilial ska inneha ointecknade och likvida tillgångar som täcker ett likviditetsutflöde under en period av 30 dagar.

En klass 1-filial ska vid tillämpningen av första stycket uppfylla kraven på likviditet i avdelning I, del 6 i tillsynsförordningen.

Paragrafen innehåller bestämmelser om likviditetskrav för tredjelandsfilialer. Paragrafen genomför artikel 48f.1 och 48f.2 och delvis artikel 47.1 i kapitaltäckningsdirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 8.2 och 8.7.

I *första stycket* regleras storleken på likviditetskravet för tredjelandsfilialer. Kravet gäller för både klass 1-filialer och klass 2-filialer.

I *andra stycket* regleras vilka krav på likviditet i tillsynsförordningen som klass 1-filialer ska uppfylla.

Med likvida tillgångar och likviditetsutflöde avses detsamma som i artiklarna 4 och 7 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/61av den 10 oktober 2014 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 när det gäller likviditetstäckningskravet för kreditinstitut.

7 § De medel som tredjelandsfilialen ska uppfylla kraven i 4–6 §§ med ska deponeras på ett konto hos ett kreditinstitut som avses i 1 kap. 2 § första stycket 7 a eller g och som inte ingår i samma grupp som tredjelandsföretaget.

Medlen ska användas om tredjelandsföretaget går i likvidation eller om filialens verksamhet upphör enligt 8 kap. 12 § lagen (2015:1016) om resolution.

Paragrafen innehåller bestämmelser om deponering av medel som uppfyller kapital- och likviditetskrav för tredjelandsfilialer. Paragrafen genomför artikel 48f.3 och delvis artiklarna 47.1och 48e.3 i kapitaltäckningsdirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 8.2 och 8.7.

I *första stycket* regleras tredjelandsfilialernas skyldighet att hos ett kreditinstitut som inte ingår i samma grupp som tredjelandsföretaget deponera de tillgångar och de ointecknade och likvida tillgångarna som används för att uppfylla kapital- och likviditetskraven. Med grupp avses en grupp enligt definitionen i artikel 4.1.138 i tillsynsförordningen (se artikel 3.1.63 i kapitaltäckningsdirektivet).

I *andra stycket* anges vad de deponerade medlen får användas till. De ointecknade och likvida tillgångarna som används för att uppfylla likviditetskraven enligt 6 § ska i första hand användas för att täcka likviditetsutflödet på 30 dagar. De medel som återstår får användas om tredjelandsföretaget träder i likvidation eller om filialens verksamhet upphör enligt artikel 96 i krishanteringsdirektivet, som har genomförts i svensk rätt genom 8 kap. 12 § lagen (2015:1016) om resolution.

8 § En tredjelandsfilial ska identifiera, mäta, styra, internt rapportera och ha kontroll över de risker som dess rörelse är förknippad med. Filialen ska dokumentera sina tillgångar och skulder och ha en tillfredsställande intern styrning och kontroll.

Verksamheten ska drivas på ett sådant sätt att filialens förbindelser med andra företag kan överblickas.

Paragrafen innehåller bestämmelser om krav på riskhantering, dokumentation och intern styrning och kontroll för tredjelandsfilialer. Paragrafen genomför delvis artiklarna 47.1, 48g.2–48g.8 och 48h.1–48h.3 i kapitaltäckningsdirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 8.2 och 8.8.

Paragrafen innebär att det ställs krav på en tredjelandsfilials riskhantering. Kravet på riskhantering och intern styrning och kontroll motsvarar liknande krav som gäller för kreditinstitut enligt 6 kap. 2 § LBF (se prop. 2002/03:139 s. 530 och prop. 2006/07:5 s. 129–137 och 435). En tredjelandsfilials skyldighet att dokumentera sina tillgångar och skulder enligt kapitaltäckningsdirektivet är vidare än bokföringsskyldigheten för filialer enligt bokföringslagen (1999:1078) (1 kap. 2 §). Skyldigheten enligt direktivet omfattar även registrering av tillgångar som härrör från tredjelandsfilialen. Enligt direktivet ska ett bokföringsregister innehålla

information om inte bara affärshändelser utan även om de risker tredjelandsfilialen genererar och hur de hanteras.

Kravet på att verksamheten ska kunna överblickas motsvarar liknande krav för kreditinstitut i 6 kap. 3 § LBF (se prop. 2006/07:5 s. 435–436).

Kraven kommer, på motsvarande sätt som de krav som gäller för kreditinstitut, att preciseras i föreskrifter på längre nivå än lag, se författningskommentaren till 10 kap. 2 § 9.

9 § Det ska finnas minst två verkställande direktörer bosatta i Sverige med ansvar för den drivna verksamheten här.

De verkställande direktörerna ska ha tillräcklig insikt och erfarenhet och även i övrigt vara lämpliga för en sådan uppgift. De ska även avsätta tillräckligt med tid för att kunna utföra uppdraget.

Paragrafen innehåller bestämmelser om krav på ledningen i en tredjelandsfilial. Paragrafen genomför delvis artiklarna 47.1 och 48g.1 i kapitaltäckningsdirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 8.2 och 8.8.

Första stycket innebär att en tredjelandsfilial ska ha minst två verkställande direktörer som är ansvariga för filialverksamheten och som är bosatta i Sverige.

I *andra stycket* anges de lämplighetskrav som gäller för någon som ska vara verkställande direktör.

10 § Om det totala värdet på tillgångarna för de filialer inom EES som ingår i samma grupp som tredjelandsföretaget uppgår till ett belopp som motsvarar minst 40 miljarder euro, ska Finansinspektionen bedöma om tredjelandsfilialen är systemviktig och om dess verksamhet kan medföra allvarliga konsekvenser för stabiliteten i det finansiella systemet och den reala ekonomin i Sverige eller inom EES.

Beloppet ska beräknas utifrån ett genomsnitt av tillgångarna för de tre närmast föregående räkenskapsåren eller i absoluta tal för minst tre av de fem närmast föregående räkenskapsåren. Vid bedömningen ska Finansinspektionen tillämpa artiklarna 48i.2 och 131.3 i kapitaltäckningsdirektivet.

Om filialens verksamhet bedöms medföra allvarliga konsekvenser för stabiliteten i det finansiella systemet och den reala ekonomin i Sverige eller inom EES, får Finansinspektionen begära att filialen

1. omstrukturerar eller begränsar sin verksamhet, eller
2. lämnar upplysningar enligt 6 kap. 1 § eller vidtar sådana åtgärder som avses i 8 kap. 1 a §.

Paragrafen innehåller bestämmelser om den bedömning som Finansinspektionen ska göra av om en tredjelandsfilial är systemviktig. Paragrafen genomför artikel 48j.1 och 48j.2 och delvis artiklarna 47.1 och 48j.4 i kapitaltäckningsdirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 8.2 och 8.10.1.

I *första stycket* regleras Finansinspektionens skyldighet att om vissa tröskelvärden är uppfyllda, bedöma en filials systemviktighet och om dess verksamhet kan medföra allvarliga konsekvenser för stabiliteten i det finansiella systemet i Sverige eller inom EES.

I *andra stycket* anges hur värdet av tillgångarna ska beräknas och vilka indikatorer på systemviktighet som Finansinspektionen ska beakta i sin bedömning. Tillgångar kopplade till marknadstransaktioner med centralbanker som ingår i ECBS ska inte tas med vid beräkningen. Hänvisningen

till kapitaltäckningsdirektivet avser direktivet i lydelsen enligt ändringsdirektivet, en s.k. statisk hänvisning (se 1 kap. 1 § första stycket).

Enligt *tredje stycket* får Finansinspektionen vidta vissa åtgärder om filialens verksamhet bedöms medföra allvarliga konsekvenser för den finansiella stabiliteten i Sverige eller EES.

Punkt 1 innebär att Finansinspektionen får kräva att filialen omstrukturerar eller begränsar sin verksamhet så att den inte längre är systemviktig eller driver en verksamhet som medför allvarliga konsekvenser för den finansiella stabiliteten i Sverige eller EES. Med omstrukturering avses inte att tredjelandsföretaget för över verksamheten i filialen till ett i Sverige etablerat dotterbolag som ansöker om tillstånd att driva bank- eller finansieringsrörelse. Det regleras i stället i 13 §, se författningskommentaren till den paragrafen.

Punkt 2 innebär att inspektionen får vidta vissa ytterligare tillsynsåtgärder, i form av att ställa ytterligare krav på information eller förelägga filialen att minska sina risker eller vidta någon annan åtgärd för att komma till rätta med situationen.

11 § Finansinspektionen ska lämna sin bedömning enligt 10 § till övriga berörda behöriga myndigheter och Europeiska bankmyndigheten.

Om någon av de berörda behöriga myndigheterna invänder mot bedömningen, ska Finansinspektionen, inom tre månader och i samverkan med Europeiska bankmyndigheten, försöka komma överens med myndigheterna.

Finansinspektionen ska därefter, även om en överenskommelse inte nås, ensam fatta beslut enligt 10 §. Finansinspektionen ska underrätta övriga berörda behöriga myndigheter och Europeiska bankmyndigheten om inspektionen bedömer att en filial uppfyller förutsättningarna i 10 § första stycket men inspektionen inte vidtar åtgärder enligt 10 § tredje stycket.

Paragrafen innehåller bestämmelser om den bedömning som Finansinspektionen ska göra av om en tredjelandsfilial är systemviktig. Paragrafen genomför delvis artiklarna 47.1, 48j.3 och artikel 48j.4 i kapitaltäckningsdirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 8.2 och 8.10.1.

Paragrafen reglerar Finansinspektionens skyldighet att samarbeta med berörda behöriga myndigheter och Eba för de fall inspektionen är ansvarig tillsynsmyndighet för en tredjelandsfilial som överskrider tröskelvärdet enligt 10 § och att inspektionen därmed ska bedöma filialens systemviktighet och om dess verksamhet kan medföra allvarliga konsekvenser för den finansiella stabiliteten i Sverige eller inom EES.

12 § Om Finansinspektionen har invändningar mot en bedömning som en annan behörig myndighet har gjort när det gäller om en filial i det landet är systemviktig, ska inspektionen invända inom 10 arbetsdagar från det att bedömningen har tagits emot.

Paragrafen innehåller bestämmelser om den tid inom vilken Finansinspektionen får invända mot en bedömning av en annan behörig myndighet när det gäller om en filial i det landet är systemviktig. Paragrafen genomför delvis artiklarna 47.1 och 48j.3 i kapitaltäckningsdirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 8.2 och 8.10.1.

Paragrafen reglerar Finansinspektionens skyldighet att samarbeta med berörda behöriga myndigheter när det är en sådan myndighet som är den

som gör bedömningen av om en filial i det landet är systemviktig och de eventuella risker som den filialen kan medföra för den finansiella stabiliteten i det landet eller inom EES och inspektionen är behörig myndighet för en tredjelandsfilial i Sverige till samma tredjelandsföretag eller ett dotterbolag som ingår i samma grupp som det företaget.

13 § Om åtgärder enligt 10 § tredje stycket och 8 kap. 1 a § inte är eller bedöms vara tillräckliga, får Finansinspektionen, efter att Europeiska bankmyndigheten och berörda behöriga myndigheter har fått tillfälle att lämna synpunkter, kräva att tredjelandsföretaget, om det avser att fortsätta att driva verksamheten i Sverige, ska driva verksamheten genom ett dotterföretag som har tillstånd för bank-, finansierings- eller värdepappersrörelse, om

1. filialen inte längre uppfyller förutsättningarna för tillstånd enligt 1 a kap. 60 § 3,
2. det totala värdet på filialens tillgångar i Sverige uppgår till ett belopp som motsvarar minst 10 miljarder euro,
3. det totala värdet på tillgångarna för de filialer inom EES som ingår i samma grupp som tredjelandsföretaget uppgår till ett belopp som motsvarar minst 40 miljarder euro,
4. filialens verksamhet uppfyller de krav på systemviktighet som avses i artikel 48i.2 eller 131.3 i kapitaltäckningsdirektivet och verksamheten kan få allvarliga konsekvenser för stabiliteten i det finansiella systemet och den reala ekonomin i Sverige eller inom EES, eller
5. filialens verksamhet bedöms uppfylla förutsättningarna enligt 10 § första stycket.

Vid tillämpning av första stycket 2 och 3 gäller artikel 48i.2 andra stycket i kapitaltäckningsdirektivet.

Paragrafen innehåller bestämmelser om vissa tillsynsåtgärder som Finansinspektionen får vidta mot en tredjelandsfilial om andra åtgärder inte bedöms vara tillräckliga. Paragrafen genomför artikel 48i och delvis artikel 47.1 i kapitaltäckningsdirektivet. Hänvisningarna till direktivet avser direktivet i lydelsen enligt ändringsdirektivet, en s.k. statisk hänvisning (se 1 kap. 1 § första stycket). Övervägandena finns i avsnitt 8.2 och 8.10.2.

Första stycket reglerar under vilka förutsättningar som Finansinspektionen får kräva att ett tredjelandsföretag i stället för genom en filial här i landet driver verksamheten genom ett svenskt dotterföretag som är en bank, ett kreditmarknadsföretag eller ett värdepappersbolag, dvs. att verksamheten i filialen i praktiken förs över till ett dotterföretag.

Andra stycket reglerar vilka indikatorer på systemviktighet i kapitaltäckningsdirektivet som Finansinspektionen ska beakta i sin bedömning enligt första stycket 2 och 3.

6 kap.

1 § Följande företag ska till Finansinspektionen lämna de upplysningar om sin verksamhet och därmed sammanhängande omständigheter som inspektionen begär för tillsynen:

1. företag som

a) står under tillsyn utifrån sin konsoliderade situation enligt denna lag eller enligt en utländsk offentlig reglering som bygger på kapitaltäckningsdirektivet,

b) står under tillsyn enligt artikel 7 i värdepappersbolagsförordningen, eller

c) ingår i en värdepappersföretagskoncern som omfattas av ett beslut enligt artikel 8 i värdepappersbolagsförordningen,

2. andra dotterföretag till ett kreditinstitut, ett värdepappersbolag, ett finansiellt holdingföretag, ett blandat finansiellt holdingföretag eller ett värdepappersinriktat holdingföretag än de som avses i 1,

3. tredjelandsfilialer,

4. holdingföretag med blandad verksamhet och dotterföretag till holdingföretag med blandad verksamhet,

5. blandade finansiella holdingföretag, och

6. företag som fått i uppdrag av ett kreditinstitut, ett värdepappersbolag, ett finansiellt holdingföretag, holdingföretag med blandad verksamhet, blandat finansiellt holdingföretag eller värdepappersinriktat holdingföretag att utföra ett visst arbete eller vissa funktioner.

Om företaget inte lämnar upplysningarna till Finansinspektionen, får inspektionen förelägga företaget att göra det.

Paragrafen innehåller bestämmelser om de företag som är skyldiga att lämna uppgifter till Finansinspektionen. Ändringarna i paragrafen genomför artikel 48k.3 och delvis artiklarna 21c.2, 47.1, 48g.5, 48g.8, 48k.1, 48k.2, 48l.2 och 48l.3 i kapitaltäckningsdirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 8.2 och 8.9.3.

Nya *första stycket 3* innebär att även tredjelandsfilialer är skyldiga att till Finansinspektionen lämna den information som inspektionen behöver för sin tillsyn. Som en följdändring får de nuvarande punkterna 3–5 ny numrering.

3 § Finansinspektionen ska, i den utsträckning som följer av Sveriges medlemskap i Europeiska unionen, i sin tillsynsverksamhet samarbeta och utbyta information med

1. andra behöriga myndigheter,
2. Europeiska bankmyndigheten,
3. Europeiska systemrisknämnden,
4. Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten,

5. Myndigheten för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism,

6. myndigheter inom EES som har tillsyn över försäkringsföretag,

7. offentliga organ inom EES som avses i artikel 56 första stycket h i kapitaltäckningsdirektivet, och

8. andra berörda myndigheter, om det uppstår en kritisk situation i Sverige som kan äventyra likviditeten på finansmarknaden eller stabiliteten i det finansiella systemet i något land inom EES.

Finansinspektionen får, i den utsträckning som följer av artikel 58a i kapitaltäckningsdirektivet, i sin tillsynsverksamhet samarbeta och utbyta information med

1. Internationella valutafonden,
2. Världsbanken,
3. Banken för internationell betalningsutjämning, och
4. Rådet för finansiell stabilitet.

Paragrafen innehåller bestämmelser om skyldighet och möjlighet för Finansinspektionen att samarbeta och utbyta information. Ändringarna i paragrafen genomför delvis artiklarna 91.1i och 91a.7 i kapitaltäckningsdirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 6.3.

Tillägger i *första stycket* av en ny *punkt 5* motsvarar ändringen i 13 kap. 6 a § LBF, se författningskommentaren till den paragrafen i avsnitt 18.8. Som en följdändring får de nuvarande punkterna 5–7 ny numrering.

8 kap.

1 a § *Om en tredjelandsfilial inte uppfyller kraven i denna lag, föreskrifter som meddelats med stöd av lagen eller andra författningar som reglerar filialens verksamhet, ska Finansinspektionen förelägga filialen att inom viss tid begränsa rörelsen i något avseende, minska riskerna i den eller vidta någon annan åtgärd för att komma till rätta med situationen.*

Finansinspektionen får dessutom ingripa genom att besluta att

1. en filial utöver de kapital- och likviditetskrav som gäller enligt 5 b kap. 4, 5 eller 6 § ska uppfylla ett särskilt kapital- eller likviditetskrav, eller

2. filialen eller någon av dess verkställande direktörer ska betala en sanktionsavgift, om det finns skäl att anta att filialens verksamhet har samband med eller kan öka risken för penningtvätt eller finansiering av terrorism enligt 1 a kap. 60 § 7, filialen har fått tillståndet genom att lämna falska uppgifter eller på något annat otillbörligt sätt, eller filialen inte uppfyller sina skyldigheter enligt 5 b kap. 8 §.

Vid ingripande enligt andra stycket 2 gäller 15 kap. 1 b, 1 c och 8–9 d §§ lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse i tillämpliga delar.

Paragrafen, som är ny, innehåller bestämmelser om Finansinspektionens ingripandeåtgärder mot tredjelandsfilialer. Paragrafen genomför artikel 48o och delvis artikel 47.1 i kapitaltäckningsdirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 8.2 och 8.10.3.

Första stycket och *andra stycket 1* reglerar ingripanden mot tredjelandsfilialer som inte uppfyller sina skyldigheter enligt 1 a kap. 58–61 §§, 5 b kap. eller 6 kap. 1 § samt andra författningar som reglerar filialens verksamhet.

Andra stycket 2 reglerar i vilka situationer Finansinspektionen får ingripa genom att besluta att filialen eller någon av dess verkställande direktörer ska betala en sanktionsavgift.

Enligt *tredje stycket* gäller bestämmelserna om sanktionsavgifter i 15 kap. LBF i tillämpliga delar.

2 a § Finansinspektionen ska ingripa mot ett finansiellt holdingföretag eller blandat finansiellt holdingföretag som inte uppfyller sina skyldigheter enligt *1 a kap. 2 eller 3 §* genom att

1. besluta att företaget vid stämman inte får företräda sina aktier eller andelar i dotterföretag som är institut, eller

2. förelägga företaget att

a) inom en viss tid begränsa riskerna i något avseende,

b) avyttra eller minska sitt innehav i institut eller andra dotterföretag i gruppen,

c) till sina aktieägare överföra ägarintressena i dotterföretag som är institut,

d) utse ett företag som tillfälligt ansvarar för att säkerställa att kraven i 3 kap. 2 § uppfylls,

e) begränsa eller helt avstå från utdelning eller räntebetalningar, eller

f) lämna in en plan som visar hur företaget *snarast möjligt* ska uppfylla kravet.

Vid ingripande gäller *1 a kap. 5–7 §§* i tillämpliga delar, om

1. Finansinspektionen är samordnande tillsynsmyndighet och företaget är etablerat i ett annat land inom EES, eller

2. Finansinspektionen inte är samordnande tillsynsmyndighet och företaget är etablerat i Sverige.

Paragrafen innehåller bestämmelser om Finansinspektionens ingripandeåtgärder mot finansiella holdingföretag och blandade finansiella holdingföretag som har godkänts eller som har medgetts undantag från kravet på godkännande.

Ändringarna i paragrafen är en följd av att de nuvarande bestämmelserna i 1 kap. om godkännande och undantag från kravet på godkännande för vissa finansiella holdingföretag flyttas till ett nytt kapitel, 1 a kap. Övriga ändringar i paragrafen är språkliga.

2 b § Om någon som ingår i ledningen i ett finansiellt holdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag inte uppfyller de krav som anges i *1 a kap. 2 § 3 a eller* 3 kap. 5 §, får Finansinspektionen besluta att personen eller personerna inte längre får vara styrelseledamot eller verkställande direktör.

Första stycket gäller också om styrelsen i sin helhet inte uppfyller de krav som anges i 1 a kap. 2 § 4.

Finansinspektionen får då utse en ersättare. Ersättarens uppdrag gäller till dess företaget utsett en ny styrelseledamot eller verkställande direktör.

Paragrafen innehåller bestämmelser om Finansinspektionens ingripandemöjligheter mot någon som ingår i ledningen i ett finansiellt holdingföretag när lämplighetskraven inte är uppfyllda. Ändringarna i paragrafen genomför delvis artikel 91.1h i kapitaltäckningsdirektivet. Paragrafen motsvarar 15 kap. 2 § första, andra och fjärde styckena LBF. Övervägandena finns i avsnitt 6.1.4.

Ändringen i *första stycket* och det nya *andra stycket* är en följd av de nya krav som ställs på ledningen i ett finansiellt holdingföretag eller blandat finansiellt holdingföretag som har godkänts (se 1 a kap. 2 § och författningskommentaren till den paragrafen). Ett beslut enligt första stycket riktar sig mot företaget, liksom ett beslut om att göra rättelse enligt 2 §. För den berörda fysiska personen innebär beslutet att han eller hon inte längre får vara styrelseledamot eller verkställande direktör i företaget, eftersom han eller hon (eller styrelsen som helhet) inte ansetts uppfylla kraven för det specifika företagets behov (jfr prop. 2014/15:57 s. 48).

Som en följdändring blir nuvarande andra stycket *tredje stycket*.

2 c § Finansinspektionen får ingripa genom att besluta att ett företag som avses i *1 a kap. 1 §* eller någon som ingår i ledningen i ett sådant företag ska betala en sanktionsavgift, om

1. företaget inte uppfyller sina skyldigheter enligt någon av *1 a kap. 1–3 §§,*

2. företaget inte uppfyller sina skyldigheter enligt någon av 1 a kap. 8, 22, 23, 29, 38, 40 eller 49 §§, eller

3. företaget är ett finansiellt moderholdingföretag eller ett blandat finansiellt moderholdingföretag och inte uppfyller kraven i del tre, fyra, sex eller sju i tillsynsförordningen eller 2 kap. 1 eller 2 § på grupp- eller undergruppsnivå.

Vid ingripande gäller 15 kap. 1 b, 1 c och 8–9 d §§ lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse i tillämpliga delar.

Vid en överträdelse enligt första stycket 1 får Finansinspektionen också besluta att den eller de ägare av aktier eller andelar som medverkat till överträdelsen inte får företräda aktierna eller andelarna vid stämman. Vid en överträdelse enligt första stycket 2 *eller 3* får inspektionen också besluta att någon som ingår i ledningen i

ett sådant företag under en viss tid, lägst tre och högst tio år, inte får vara styrelseledamot eller verkställande direktör i ett kreditinstitut, eller ersättare för någon av dem.

Paragrafen innehåller bestämmelser om Finansinspektionens ingripandeåtgärder. Ändringarna i paragrafen genomför delvis artikel 66.1 g–j i kapitaltäckningsdirektivet. Hänvisningen till tillsynsförordningen är dynamisk och avser alltså förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen (se 1 kap. 1 § första stycket). Övervägandena finns i avsnitt 10.2 och 10.4.2.

Ändringarna i *första stycket 1* är en följd av att bestämmelserna i 1 kap. om godkännande och undantag från kravet på godkännande för vissa finansiella holdingföretag flyttas till ett nytt kapitel, 1 a kap.

Nya *punkt 2* innebär att Finansinspektionen får besluta om sanktionsavgift mot ledningspersoner i finansiella holdingföretag och blandade finansiella holdingföretag som har godkänts enligt 1 a kap. 1 § även när ett sådant företag inte uppfyller sina skyldigheter vid förvärv och avyttring av väsentliga innehav, väsentlig överföring av tillgångar och skulder, fusion eller delning (1 a kap. 8, 22, 23, 29, 38, 40 eller 49 §). Som en följdändring får nuvarande punkt 2 ny numrering.

Ändringen i *tredje stycket* innebär att Finansinspektionen får meddela ett beslut om att någon som ingår i ledningen i ett sådant företag under en viss tid, lägst tre och högst tio år, inte får vara styrelseledamot eller verkställande direktör i ett kreditinstitut, eller ersättare för någon av dem även när ett företag inte uppfyller sina skyldigheter vid förvärv och avyttring av väsentliga innehav, väsentlig överföring av tillgångar och skulder, fusion eller delning. Vid överträdelser av kraven vid förvärv av väsentliga innehav får Finansinspektionen enligt 1 a kap. 16 § också besluta att den eller de ägare av aktier eller andelar som medverkat till överträdelsen inte får företräda aktierna eller andelarna vid stämman, se författningskommentaren till den paragrafen.

2 d § *Om kraven i 1 a kap. 2 § 3 eller 4 inte är uppfyllda för de personer som avses i 3 kap. 11 § får Finansinspektionen, utöver ett föreläggande enligt 1 § om att komma till rätta med situationen och ett beslut enligt 2 b § första stycket besluta att*

1. en styrelseledamot eller den verkställande direktören inte får påbörja uppdraget eller anställningen, eller

2. en nyckelperson som avses i 3 kap. 11 § inte längre får vara det.

Paragrafen, som är ny, innehåller en bestämmelse om Finansinspektionens möjlighet att ingripa mot någon som ingår i ledningen eller är nyckelperson i ett finansiellt moderholdingföretag eller blandat finansiellt moderholdingföretag som inte har medgetts undantag från kravet på godkännande och i vars grupp det ingår stora institut när lämplighetskraven inte är uppfyllda. Paragrafen genomför delvis artiklarna 91.1h och 91a.6 i kapitaltäckningsdirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 6.1.4 och 6.2.3.

Paragrafen motsvarar 15 kap. 2 a § LBF, se författningskommentaren till den paragrafen i avsnitt 18.8.

10 kap.

2 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. vilka krav som ska ställas på den som ska ingå i ledningen i

a) ett finansiellt holdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag enligt *1 a kap. 2 § 3 och 4* och 3 kap. 5 §, eller

b) ett värdepappersinriktat holdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag enligt 3 a kap. 2 §,

2. vilka krav som ska ställas på den som ska utöva ett betydande inflytande över verksamheten i ett finansiellt holdingföretag eller blandat finansiellt holdingföretag som avses i 1 a kap. 2 § 3 b,

3. handläggningen av ärenden enligt 1 a kap. 8, 29, 38, 40 och 49 §§,

4. 1. vilka tillgångar och skulder som ska räknas med vid beräkningen av vad som utgör en väsentlig överföring enligt 1 a kap. 23 §,

5. vid vilken tidpunkt, på vilken plats och med vilka intervall

a) kreditinstitut ska offentliggöra sådan information som anges i artiklarna 431–455 i tillsynsförordningen, och

b) värdepappersbolag ska offentliggöra sådan information som anges i artikel 46 i värdepappersbolagsförordningen,

6. vilka upplysningar ett finansiellt holdingföretag eller blandat finansiellt holdingföretag ska lämna till Finansinspektionen för dess tillsynsverksamhet samt när och hur de ska lämnas,

7. mångfaldspolicy vid tillsättandet av styrelse samt resurser för introduktion och utbildning av styrelseledamöter för finansiella holdingföretag eller blandade finansiella holdingföretag som avses i 1 a kap. 2 §,

8. vilka poster som får räknas in i kapitalkraven enligt 5 b kap. 3 och 4 §§ och kraven på ett sådant konto som kapitalet ska deponeras på enligt 5 b kap. 7 §,

9. vilka åtgärder en tredjelandsfilial ska vidta för att uppfylla de krav på riskhantering, dokumentation och intern styrning och kontroll och lämplighet som avses i 5 b kap. 8 och 9 §,

10. när uppgifter enligt artiklarna 21c.2, 48k.1 och 48k.2 i kapitaltäckningsdirektivet ska rapporteras,

11. vilken information moderföretag ska offentliggöra enligt 6 kap. 2 §,

12. när kapitalbaskraven i tillsynsförordningen eller Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/2402 av den 12 december 2017 om ett allmänt ramverk för värdepapperisering och om inrättande av ett särskilt ramverk för enkel, transparent och standardiserad värdepapperisering samt om ändring av direktiven 2009/65/EG, 2009/138/EG och 2011/61/EU och förordningarna (EG) nr 1060/2009 och (EU) nr 648/2012 inte ska anses täcka en risk och hur nivån på ett särskilt kapitalbaskrav enligt 2 kap. för att täcka en sådan risk ska fastställas,

13. de omständigheter som ska beaktas, dels vid prövningen enligt 2 kap. 2 § av om ett kreditinstitut eller ett värdepappersbolag ska uppfylla ett särskilt likviditetskrav, dels vid fastställandet av en lämplig nivå för ett sådant särskilt likviditetskrav i samband med en översyn och utvärdering av företaget, och

14. hur uppgifter enligt 6 kap. 10 a § första stycket och 11 § ska lämnas.

Paragrafen innehåller bemyndiganden. Genom ändringarna i paragrafen får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddela föreskrifter som genomför artikel 48e.2 och delvis genomför artiklarna 21c.2, 27a.1, 27a.8–27a.11, 27a.13, 27c.4 andra stycket, 27f.2, 27i.4–27i.6, 27i.8, 48e.3, 48g.1–48g.8, 48h.1–48h.3, 48k.1, 48k.2, 48l.2, 48l.3, 91.1, 91.1a, 91.1c, 91.1e första stycket, 91.1f, 91.1h, 91.2a, 91.2b, 91.7, 91.8, 91.10, 91a.2, 91a.4, 91a.5, 91a.6 andra stycket, 91a.1–91a.3, 91a.6 och 97–101 i kapitaltäckningsdirektivet. Hänvisningar till EU-förordningar är dynamiska och avser alltså förordningen i den vid

varje tidpunkt gällande lydelsen. Övervägandena finns i avsnitt 4.2, 5.2, 6.1.1–6.1.3, 6.2.1, 6.2.3, 7.3, 8.7, 8.8, 8.9.2 och 8.9.3.

Ändringarna i *punkt 1* innebär att det blir möjligt att meddela föreskrifter om den samlade kompetensen för styrelsen i finansiella holdingföretag och blandade finansiella holdingföretag som har godkänts enligt 1 a kap. 2 § och lämpliga standarder för de företag som inte omfattas av 3 kap. 11 § (se artiklarna 91.1, 91.1a, 91.1h, 91.2a, 91.2b, 91.7, 91.8 och 91.10 i kapitaltäckningsdirektivet).

Nya *punkt 2* innebär att det blir möjligt att meddela föreskrifter om lämplighetskraven för nyckelpersoner i finansiella holdingföretag och blandade finansiella holdingföretag som har godkänts enligt 1 a kap. 2 § (se artikel 91a.1–91a.3 och 91a.6 i kapitaltäckningsdirektivet).

Nya *punkt 3* innebär att det blir möjligt att meddela föreskrifter om Finansinspektionens handläggning av ansökningar om tillstånd för väsentligt förvärv och verkställande av fusions- och delningsplaner (artiklarna 27i.4 första stycket, 27a.1, 27a.8–27a.11, 27a.13, 27c.4 andra stycket, 27i.4 andra och tredje styckena, 27i.5, 27i.6 och 27i.8 i kapitaltäckningsdirektivet).

Nya *punkt 4* innebär att det blir möjligt att meddela föreskrifter om vilka tillgångar och skulder som ska räknas med vid beräkningen av vad som är en väsentlig överföring enligt 1 a kap. 23 § (se artikel 27f.2 i kapitaltäckningsdirektivet).

Nuvarande punkt 2 betecknas *punkt 5*.

Nya *punkt 6* innebär att det blir möjligt att meddela föreskrifter om vilka uppgifter ett finansiellt holdingföretag eller blandat finansiellt holdingföretag ska lämna till Finansinspektionen för dess tillsynsverksamhet över att lämplighetskraven för styrelsen, verkställande direktören och nyckelpersoner är uppfyllda (artiklarna 91.1c, 91.1e första stycket, 91.1f, 91.1h andra stycket, 91a.2, 91a.4, 91a.5 och 91a.6 andra stycket i kapitaltäckningsdirektivet).

Nya *punkt 7* innebär att det blir möjligt att meddela föreskrifter om de krav som ställs på ett finansiellt holdingföretags eller blandat finansiellt holdingföretags mångfaldspolicy vid tillsättandet av styrelseledamöter och om de krav som ställs på företaget att avsätta resurser för introduktion och utbildning av styrelseledamöter (artikel 91.7 och 91.8 i kapitaltäckningsdirektivet).

Nya *punkt 8* innebär att föreskrifter får meddelas om vilka tillgångar en tredjelandsfilial får använda för att uppfylla kapitalkravet enligt 5 b kap. 4 och 5 §§ samt om de krav som ska gälla för ett sådant konto på vilket kapitalinstrumenten ska deponeras enligt 5 b kap. 7 § (artikel 48e.2 och 48e.3 i kapitaltäckningsdirektivet).

Nya *punkt 9* innebär att föreskrifter får meddelas om hur en tredjelandsfilial ska uppfylla kraven på riskhantering, dokumentation och intern styrning och kontroll enligt 5 b kap. 8 och 9 §§ (artiklarna 48g.1–48g.8 och 48h.1–48h.3 i kapitaltäckningsdirektivet).

Nya *punkt 10* innebär att föreskrifter får meddelas om vilka uppgifter tredjelandsfilialer ska rapportera in till Finansinspektionen samt när och med vilken frekvens det ska ske enligt 6 kap. 1 § (artiklarna 21c.2, 48k.1, 48k.2, 48l.2 och 48l.3 i kapitaltäckningsdirektivet). Hänvisningen till kapitaltäckningsdirektivet avser direktivet i lydelsen enligt Europa-

parlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/1619, en s.k. statisk hänvisning (se 1 kap. 1 § första stycket).

Som en följdändring får nuvarande punkterna 3–6 beteckningen *punkterna 12–15*.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

1. Denna lag träder i kraft den 11 januari 2027 i fråga om 1 a kap. 58–61 §§, 5 b kap. 6 kap. 1 § och 8 kap. 1 a § och i övrigt den 11 januari 2026.

2. De nya bestämmelserna i 1 a kap. 58–61 §§ ska dock tillämpas på ansökningar om tillstånd enligt 1 a kap. 58 § som lämnas in till Finansinspektionen efter den 11 januari 2026 och som avser tid efter den 11 januari 2027.

3. Bestämmelserna i 1 a kap. 58–61 §§ tillämpas på avtal som har ingåtts efter den 10 juli 2026 och som avser nya förpliktelser.

4. Äldre bestämmelser gäller för överträdelser som ägt rum före ikraftträdandet.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna genomför artikel 21c.5 i kapitaltäckningsdirektivet och artikel 2 i ändringsdirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 16.

I *punkt 1* anges när lagen träder i kraft. Det innebär att bestämmelserna om tillståndsplikt för och tillsyn över tredjelandsfilialer ska träda i kraft den 11 januari 2027 och att övriga bestämmelser träder i kraft den 11 januari 2026.

Punkt 2 innebär att utländska företag som driver filialverksamhet i Sverige i dag enligt 4 kap. 4 § LBF får ansöka om det nya filialtillståndet från den 11 januari 2026.

Punkt 3 innebär att tillståndsplikten för tredjelandsfilialer omfattar de avtal om tjänster som har ingåtts efter den 10 juli 2026 och som avser nya förpliktelser.

För överträdelser som har ägt rum före ikraftträdandet ska dock, enligt *punkt 4*, äldre bestämmelser tillämpas. Om ett tillsynsärende inleds efter ikraftträdandet avseende överträdelser som ägt rum före ikraftträdandet ska äldre bestämmelser också tillämpas.

18.18 Förslaget till lag om ändring i lagen (2015:1016 om resolution

2 kap.

1 § I denna lag avses med

anmält avvecklingssystem: ett anmält avvecklingssystem enligt 2 § lagen (1999:1309) om system för avveckling av förpliktelser på finansmarknaden,

bankdag: en dag som inte är en lördag, en söndag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton eller en allmän helgdag,

behörig myndighet: i Sverige Finansinspektionen och i fråga om övriga länder inom EES en behörig myndighet enligt definitionen i artikel 4.1.40 i tillsynsförordningen, inbegripet Europeiska centralbanken när det gäller de särskilda uppgifter som den tilldelas genom rådets förordning (EU) nr 1024/2013 av den 15 oktober 2013 om tilldelning av särskilda uppgifter till Europeiska centralbanken i fråga om politiken för tillsyn över kreditinstitut, i den ursprungliga lydelsen,

berörd myndighet: i Sverige Finansinspektionen och i fråga om övriga länder inom EES, den myndighet som länderna identifierat enligt artikel 61.2 i krishanteringsdirektivet,

betydande filial: en filial som är betydande enligt artikel 51.1 i kapitaltäckningsdirektivet,

blandat finansiellt holdingföretag: ett holdingföretag enligt artikel 4.1.21 i tillsynsförordningen,

blandat finansiellt moderholdingföretag inom EES: ett inom EES etablerat blandat finansiellt holdingföretag som inte självt är ett dotterföretag till ett

a) institut eller ett EES-institut som auktoriserats i något land inom EES, eller

b) annat blandat finansiellt holdingföretag eller ett finansiellt holdingföretag som är etablerat i något land inom EES,

central motpart: en central motpart enligt artikel 2.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012 av den 4 juli 2012 om OTC-derivat, centrala motparter och transaktionsregister som har auktoriserats enligt artikel 14 eller godkänts enligt artikel 25 i samma förordning,

det kombinerade buffertkravet: det kombinerade buffertkravet enligt 2 kap. 2 § lagen (2014:966) om kapitalbuffertar,

dotterföretag: ett dotterföretag enligt artikel 4.1.16 i tillsynsförordningen,

EES: Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,

EES-filial: en filial till ett tredjelandsinstitut som är etablerad i ett land inom EES,

EES-institut: ett institut enligt artikel 4.1.3 i tillsynsförordningen som är hemmahörande i ett annat land inom EES än Sverige,

europeiskt systemviktig resolutionsenhet: en resolutionsenhet som inte omfattas av artikel 92a i tillsynsförordningen och som har tillgångar som överstiger 100 miljarder euro eller ingår i en resolutionsgrupp som har tillgångar som överstiger 100 miljarder euro,

filial: en filial enligt artikel 4.1.17 i tillsynsförordningen,

finansiellt holdingföretag: ett holdingföretag enligt artikel 4.1.20 i tillsynsförordningen,

finansiellt institut: ett företag enligt artikel 4.1.26 i tillsynsförordningen,

finansieringsplan: en plan enligt artikel 107 i krishanteringsdirektivet,

finansiellt moderholdingföretag inom EES: ett inom EES etablerat finansiellt holdingföretag som inte självt är ett dotterföretag till ett

a) institut eller ett EES-institut som auktoriserats i något land inom EES, eller

b) annat finansiellt holdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag som är etablerat i något land inom EES,

finansieringsarrangemang: ett arrangemang för finansiering av kostnader för resolution som upprättats av ett land inom EES enligt artikel 100 i krishanteringsdirektivet,

förordningen om resolutionsavgifter: kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/63 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/59/EU av den 21 oktober 2014 avseende förhandsbidrag till finansieringsarrangemang för resolution,

garanterad insättning: en insättning som omfattas av insättningsgarantin enligt 4 och 4 c §§ lagen (1995:1571) om insättningsgaranti,

globalt systemviktigt institut: ett globalt systemviktigt institut enligt artikel 4.1.133 i tillsynsförordningen,

globalt systemviktigt institut hemmahörande utanför EES: ett globalt systemviktigt institut hemmahörande utanför EES enligt artikel 4.1.134 i tillsynsförordningen,

globalt systemviktig resolutionsenhet: en resolutionsenhet som är ett globalt systemviktigt institut eller del av ett sådant,

gruppbaserad: som är gjord på grundval av den konsoliderade situationen enligt artikel 4.1.47 i tillsynsförordningen eller artikel 4.1.11 i värdepappersbolagsförordningen,

gränsöverskridande koncern: en koncern med moder- och dotterföretag i flera länder inom EES,

holdingföretag med blandad verksamhet: ett holdingföretag enligt artikel 4.1.22 i tillsynsförordningen,

institut: kreditinstitut och värdepappersbolag,

kapitalbas:

1. för kreditinstitut, detsamma som avses i artikel 72 i tillsynsförordningen och
2. för värdepappersbolag, detsamma som avses i artikel 9 i värdepappersbolagsförordningen,

kapitaltäckningsdirektivet: Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU av den 26 juni 2013 om behörighet att utöva verksamhet i kreditinstitut och om tillsyn av kreditinstitut, om ändring av direktiv 2002/87/EG och om upphävande av direktiven 2006/48/EG och 2006/49/EG, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) *2024/1619*,

koncern: ett moderföretag och dess dotterföretag,

koncernresolutionsordning: en plan enligt artikel 91.6 i krishanteringsdirektivet,

kreditinstitut: ett kreditinstitut enligt lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse och ett sådant värdepappersbolag som avses i 1 kap. 2 § första stycket 7 c–g lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag,

krisavvärjande åtgärd:

a) en åtgärd för att undanröja väsentliga brister eller väsentliga hinder för återhämtning enligt 6 a kap. 6 och 7 §§ lagen om bank- och finansieringsrörelse och 8 a kap. 7 och 8 §§ lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,

b) en åtgärd för att undanröja eller minska väsentliga hinder för rekonstruktion eller avveckling enligt 3 kap. 3–5 och 12–24 §§,

c) en åtgärd som enligt beslut av Finansinspektionen är en krisavvärjande åtgärd enligt 15 kap. 2 c § lagen om bank- och finansieringsrörelse eller 25 kap. 2 c § lagen om värdepappersmarknaden,

d) ett beslut av Finansinspektionen om att tillsätta en tillfällig förvaltare enligt 15 a kap. lagen om bank- och finansieringsrörelse eller 25 a kap. lagen om värdepappersmarknaden, eller

e) nedskrivning eller konvertering av relevanta kapitalinstrument enligt 6 kap.,

krishanteringsdirektivet: Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/59/EU av den 15 maj 2014 om inrättande av en ram för återhämtning och resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av rådets direktiv 82/891/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/24/EG, 2002/47/EG, 2004/25/EG, 2005/56/EG, 2007/36/EG, 2011/35/EU, 2012/30/EU och 2013/36/EU samt Europaparlamentets och rådets förordningar (EU) nr 1093/2010 och (EU) nr 648/2012, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/2034,

kritisk verksamhet: en tjänst eller en transaktion som, om den upphörde, sannolikt skulle leda till en allvarlig störning i det finansiella systemet,

kvalificerad insättning: en insättning enligt lagen om insättningsgaranti som inte är undantagen enligt 4 b eller 5 § den lagen,

kärnprimärkapital: kapital som avses i artikel 50 i tillsynsförordningen,

kärnprimärkapitalinstrument: kapitalinstrument som uppfyller villkoren i artikel 28.1–28.4, 29.1–29.5 eller 31.1 i tillsynsförordningen,

moderföretag: ett moderföretag enligt artikel 4.1.15 a i tillsynsförordningen,

moderföretag inom EES: ett moderinstitut inom EES, ett finansiellt moderholdingföretag inom EES eller ett blandat finansiellt moderholdingföretag inom EES,

moderföretag i tredjeland: ett moderinstitut, ett finansiellt moderholdingföretag eller ett blandat finansiellt moderholdingföretag som är hemmahörande i ett land utanför EES,

moderinstitut inom EES: ett institut eller ett EES-institut som är ett moderföretag och som inte självt är ett dotterföretag till ett

a) annat institut eller ett EES-institut, eller

b) finansiellt holdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag som är etablerat i något land inom EES,

nationellt systemviktig resolutionsenhet: en resolutionsenhet som inte är en globalt systemviktig resolutionsenhet eller en europeiskt systemviktig resolutionsenhet men som Riksgäldskontoret bedömer vara en sannolik systemrisk i händelse av fallissemang,

relevanta kapitalinstrument: övriga primärkapitalinstrument och supplementärkapitalinstrument,

resolutionsenhet: en juridisk person inom EES som enligt en resolutionsplan ska vara föremål för resolutionsåtgärder,

resolutionsförfarande i tredjeland: en åtgärd som enligt rätten i ett land utanför EES syftar till att hantera en kris i ett tredjelandsinstitut eller i ett moderföretag i tredjeland, om åtgärden är jämförbar med sådana resolutionsåtgärder som får vidtas enligt denna lag i fråga om ändamål och förväntat resultat,

resolutionsgrupp: en resolutionsenhet och dess dotterföretag som inte är

a) en resolutionsenhet,

b) ett dotterföretag till en annan resolutionsenhet, eller

c) ett dotterföretag i ett tredjeland som enligt resolutionsplanen inte ingår i resolutionsgruppen och dess dotterföretag,

resolutionskollegium: ett resolutionskollegium enligt artikel 88 i krishanteringsdirektivet,

resolutionsåtgärd: någon av de åtgärder som anges i 12 kap. 1 §,

samordnande berörd myndighet: den berörda myndigheten i samma land inom EES som den samordnande tillsynsmyndigheten,

samordnande resolutionsmyndighet: resolutionsmyndigheten i samma land inom EES som den samordnande tillsynsmyndigheten,

samordnande tillsynsmyndighet: en behörig myndighet som ansvarar för att utöva gruppbaserad tillsyn av moderinstitut inom EES och av institut som kontrolleras av finansiella moderholdingföretag inom EES eller blandade finansiella moderholdingföretag inom EES,

större dotterföretag: ett större dotterföretag enligt artikel 4.1.135 i tillsynsförordningen,

supplementärkapitalinstrument: kapitalinstrument och efterställda lån som uppfyller villkoren i artikel 63 i tillsynsförordningen,

tillsynsförordningen: Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012,

tillsynskollegium: ett tillsynskollegium enligt artikel 116 i kapitaltäckningsdirektivet eller artikel 48 i värdepappersbolagsdirektivet,

tredjelandsinstitut: ett företag som har sitt huvudkontor i ett land utanför EES och som skulle vara ett institut om det var hemmahörande inom EES,

värdepappersbolag: ett svenskt aktiebolag som har tillstånd att driva värdepappersrörelse enligt lagen om värdepappersmarknaden, om det har tillstånd för någon av de tjänster som anges i 2 kap. 1 § 3 eller 6 den lagen, utom sådana värdepappersbolag som avses i 1 kap. 2 § första stycket 7 c–g lagen om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag,

värdepappersbolagsdirektivet: Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/2034 av den 27 november 2019 om tillsyn av värdepappersföretag och om ändring av direktiven 2002/87/EG, 2009/65/EG, 2011/61/EU, 2013/36/EU, 2014/59/EU och 2014/65/EU, i den ursprungliga lydelsen,

värdepappersbolagsförordningen: Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/2033 av den 27 november 2019 om tillsynskrav för värdepappersföretag och om ändring av förordningarna (EU) nr 1093/2010, (EU) nr 575/2013, (EU) nr 600/2014 och (EU) nr 806/2014, och

övriga primärkapitalinstrument: kapitalinstrument som uppfyller villkoren i artikel 52.1 i tillsynsförordningen.

Paragrafen innehåller definitioner.

I definitionen av *kapitaltäckningsdirektivet* ändras den statiska hänvisningen till direktivet till att avse lydelsen enligt ändringsdirektivet.

12 kap.

4 § När resolutionsåtgärder vidtas ska aktiebolagslagen (2005:551)*,* lagen (2006:451) om offentliga uppköpserbjudanden *på aktiemarknaden och lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag* inte tillämpas i de delar som motsvarar

– artikel 5.1 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/25/EG av den 21 april 2004 om uppköpserbjudanden, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/59/EU,

– avdelning II, kapitel -I, II och IV i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/1132 av den 14 juni 2017 om vissa aspekter av bolagsrätt, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/2121,

– Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/36/EG av den 11 juli 2007 om utnyttjande av vissa av aktieägares rättigheter i börsnoterade företag, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/59/EU,

– Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/35/EU av den 5 april 2011 om fusioner av aktiebolag, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/59/EU,

– artiklarna 10, 19.1, 29.1–29.3, 31.2 första stycket, 33–36 och 40–42 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/30/EU av den 25 oktober 2012 om samordning av de skyddsåtgärder som krävs i medlemsstaterna av de i artikel 54 andra stycket i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt avsedda bolagen i bolagsmännens och tredje mans intressen när det gäller att bilda ett aktiebolag samt att bevara och ändra dettas kapital, i syfte att göra skyddsåtgärderna likvärdiga, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/59/EU*, och*

– artiklarna 27h–27l i kapitaltäckningsdirektivet om fusioner och delningar.

Paragrafen innehåller bestämmelser om resolutionsåtgärder. Ändringarna i paragrafen genomför delvis artikel 27h i kapitaltäckningsdirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 7.4.1.

I inledningen i paragrafen införs en hänvisning till tillsynslagen till följd av att det införs en tillståndsplikt för vissa fusioner och delningar i tillsynslagen. Den tillståndsplikten ska emellertid inte tillämpas på fusioner och delningar som verkställs med anledning av resolutionsregelverket. Som en följd av det införs en *sjätte strecksats* med hänvisning till regler i kapitaltäckningsdirektivet om fusioner och delningar som inte ska tillämpas när resolutionsåtgärder vidtas.

I inledningen av paragrafen görs även en rättelse av hänvisningen till lagen om offentliga uppköpserbjudanden på aktiemarknaden.

18.19 Förslaget till lag om ändring i lagen (2018:677) med instruktion för Nämnden för prövning av statsråds och vissa andra befattningshavares övergångsrestriktioner

1 § Bestämmelser om uppgifter för Nämnden för prövning av statsråds och vissa andra befattningshavares övergångsrestriktioner finns i lagen (2018:676) om restriktioner vid statsråds och statssekreterares övergång till annan än statlig verksamhet *och lagen (2025:0000) om karens för vissa befattningshavare i Finansinspektionen vid övergång till annan verksamhet*.

Bestämmelser om uppgifter för nämnden finns även i lagen (2020:537) om restriktioner vid en riksrevisors och en riksrevisionsdirektörs övergång till annan verksamhet.

Nämnden är en myndighet under riksdagen.

Paragrafen innehåller en upplysning om att det finns bestämmelser om uppgifter för Nämnden för prövning av statsråds och vissa andra befattningshavares övergångsrestriktioner i vissa andra lagar. Övervägandena finns i avsnitt 14.3.10 och 14.3.11.

Ändringen i *första stycket* är en följd av att det införs en lag om karens för vissa befattningshavare i Finansinspektionen vid övergång till annan verksamhet, se avsnitt 1.1 och författningskommentaren i avsnitt 18.1.

15 § I 12 § lagen (2018:676) om restriktioner vid statsråds och statssekreterares övergång till annan än statlig verksamhet *och 11 § lagen (2025:0000) om karens för vissa befattningshavare i Finansinspektionen vid övergång till annan verksamhet* finns bestämmelser om överklagande av nämndens beslut om övergångsrestriktioner.

Bestämmelser om överklagande av beslut som rör utlämnande av handlingar och uppgifter finns i lagen (1989:186) om överklagande av administrativa beslut av Riksdagsförvaltningen och riksdagens myndigheter.

Paragrafen innehåller upplysningar om bestämmelser om överklagande som finns i andra lagar. Övervägandena finns i avsnitt 14.3.10 och 14.3.11.

Ändringen i *första stycket* är en följd av att den nya lagen om karens för vissa befattningshavare i Finansinspektionen vid övergång till annan verksamhet, se avsnitt 1.1 och författningskommentaren i avsnitt 18.1.

18.20 Förslaget till lag om ändring i lagen (2022:197) om ändring i lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder

1 kap.

11 § I denna lag betyder

1. *arbetstagarrepresentanter*: detsamma som i artikel 2 e i Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/14/EG av den 11 mars 2002 om inrättande av en allmän ram för information till och samråd med arbetstagare i Europeiska gemenskapen, i den ursprungliga lydelsen,

2. *direktivet om förvaltare av alternativa investeringsfonder*: Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU av den 8 juni 2011 om förvaltare av

alternativa investeringsfonder samt om ändring av direktiv 2003/41/EG och 2009/65/EG och förordningarna (EG) nr 1060/2009 och (EU) nr 1095/2010, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/2034,

3. *EES*: Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,

4. *emittent*: ett företag som har sitt stadgeenliga säte i ett land inom EES och vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad,

5. *etablerad*:

a) för en alternativ investeringsfond: där fonden har tillstånd eller är registrerad eller, om fonden varken har tillstånd eller är registrerad, där dess stadgeenliga säte eller huvudkontor finns, eller, om fonden inte har något stadgeenligt säte eller huvudkontor, det land till vilket fonden har starkast anknytning,

b) för en AIF-förvaltare: där dess stadgeenliga säte finns,

c) för ett förvaringsinstitut: där dess stadgeenliga säte eller en filial finns,

6. *filial*: avdelningskontor med självständig förvaltning, varvid även en AIF-förvaltares etablering av flera driftställen i ett annat land inom EES än hemlandet eller i ett land utanför EES ska anses som en enda filial,

7. *finansiell hävstång*: en metod genom vilken en AIF-förvaltare ökar exponeringen för en förvaltad alternativ investeringsfond genom lån av kontanter eller värdepapper, eller med användning av derivatinstrument eller på något annat sätt,

8. *finansiella instrument*: detsamma som i 1 kap. 4 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,

9. *fondföretag*: detsamma som i 1 kap. 1 § första stycket 9 lagen (2004:46) om värdepappersfonder,

10. *holdingbolag*: ett företag med aktieinnehav i ett eller flera andra företag, vars affärsidé är att fullfölja en eller flera affärsstrategier genom sina dotterföretag, närstående företag eller ägarintressen för att bidra till deras värde på lång sikt, och som är ett företag som antingen

a) handlar för egen räkning och vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad, eller

b) har etablerats inte huvudsakligen för att generera avkastning åt sina investerare genom avyttring av sina dotterföretag eller närstående företag, vilket framgår av företagets årsredovisning eller andra offentliga handlingar,

11. *kapitalbas*: detsamma som i artikel 72 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012,

12. *kommissionens delegerade förordning*: kommissionens delegerade förordning (EU) nr 231/2013 av den 19 december 2012 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU vad gäller undantag, allmänna verksamhetsvillkor, förvaringsinstitut, finansiell hävstång, öppenhet och tillsyn,

13. *kvalificerat innehav*: ett direkt eller indirekt ägande i en AIF-förvaltare, om innehavet beräknat på det sätt som anges i 1 kap. 1 a § lagen om värdepappersfonder representerar tio procent eller mer av kapitalet eller av samtliga röster eller annars möjliggör ett väsentligt inflytande över ledningen av förvaltaren,

14. *marknadsföring*: direkt eller indirekt erbjudande eller placering, på AIF-förvaltarens initiativ eller för AIF-förvaltarens räkning, av andelar eller aktier i en alternativ investeringsfond som denne förvaltar och som riktar sig till investerare med hemvist eller stadgeenligt säte inom EES,

15. *matarfond till en alternativ investeringsfond*: en alternativ investeringsfond som

a) placerar minst 85 procent av sina tillgångar i andelar eller aktier i en annan alternativ investeringsfond (mottagarfond till en alternativ investeringsfond), eller

b) placerar minst 85 procent av sina tillgångar i fler än en mottagarfond till en alternativ investeringsfond förutsatt att dessa fonder har identiska investeringsstrategier, eller

c) på annat sätt har en exponering på minst 85 procent av sina tillgångar mot en sådan mottagarfond till en alternativ investeringsfond,

16. *moderföretag och dotterföretag*: detsamma som i 1 kap. 4 § årsredovisningslagen (1995:1554),

17. *mottagarfond till en alternativ investeringsfond*: en alternativ investeringsfond i vilken en annan alternativ investeringsfond investerar eller mot vilken denna fond har en exponering i enlighet med 15,

18. *nära förbindelser*: detsamma som i 1 kap. 2 § lagen om värdepappersfonder, med den skillnaden att det som anges om fondbolag i stället ska tillämpas på AIF-förvaltare,

19. *onoterat företag*: ett företag som har sitt stadgeenliga säte i ett land inom EES och vars aktier inte är upptagna till handel på en reglerad marknad,

20. *primärmäklare*: kreditinstitut, värdepappersbolag, värdepappersföretag eller annan lagreglerad enhet som står under fortlöpande tillsyn, vilka erbjuder professionella investerare tjänster för att främst finansiera eller som motpart utföra transaktioner med finansiella instrument, och som även kan tillhandahålla andra tjänster, såsom clearing, avveckling, depåtjänster, värdepapperslån, skräddarsydda tekniska lösningar och stödtjänster,

21. *professionell investerare*: en investerare som avses i 9 kap. 4 eller 5 § lagen om värdepappersmarknaden,

22. *reglerad marknad*: detsamma som i 1 kap. 4 b § lagen om värdepappersmarknaden,

23. *sonderande marknadsföring*: direkt eller indirekt tillhandahållande av information eller kommunikation om investeringsstrategier eller investeringsidéer från en svensk eller utländsk EES-baserad AIF-förvaltare, eller på förvaltarens vägnar, till potentiella professionella investerare med hemvist eller säte inom EES, i syfte att pröva deras intresse för en EES-baserad alternativ investeringsfond som ännu inte är etablerad eller som är etablerad men ännu inte anmälts för marknadsföring i det land inom EES där de potentiella investerarna har sin hemvist eller sitt säte på det sätt som avses i direktivet om förvaltare av alternativa investeringsfonder,

24. *specialfond*: en alternativ investeringsfond som förvaltas enligt denna lag och uppfyller de särskilda villkoren i 12 kap.,

25. *specialföretag för värdepapperisering*: ett företag vars enda syfte är att genomföra en eller flera värdepapperiseringstransaktioner i den mening som avses i artikel 1.2 i Europeiska centralbankens förordning (EU) 1075/2013 av den 18 oktober 2013 om statistik över tillgångar och skulder hos finansiella bolag som ägnar sig åt värdepapperiseringstransaktioner, och annan lämplig verksamhet för att uppnå detta mål,

26. *startkapital*: detsamma som i 1 kap. 5 § *19* lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse,

27. *särskild vinstandel*: en andel av en alternativ investeringsfonds vinst som tillfaller AIF-förvaltaren som ersättning för förvaltningen, exklusive eventuell andel av fondens vinst som tillfaller förvaltaren som avkastning på en investering som gjorts i fonden av förvaltaren, och

28. *värdepappersfond*: detsamma som 1 kap. 1 § första stycket 25 lagen om värdepappersfonder.

Paragrafen innehåller definitioner.

I definitionen av startkapital i *punkt 26* ändras hänvisningen till 1 kap. 5 § lagen om bank- och finansieringsrörelse eftersom numreringen av punkterna i den paragrafen ändras så att nuvarande punkt 18 blir punkt 19.

18.21 Förslaget till lag om ändring i lagen (2022:1568) om Sveriges riksbank

3 kap.

12 § Riksbanken ska

1. informera det statsråd som regeringen utser innan Riksbanken beslutar om en kredit enligt 7 §,
2. underrätta regeringen, Finansinspektionen, Riksgäldskontoret och stödmyndigheterna enligt lagen (2015:1017) om förebyggande statligt stöd till kreditinstitut och om stabilitetsfonden och lagen (2022:739) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om återhämtning och resolution av centrala motparter om genomförda likviditetsstödjande åtgärder och lämna de uppgifter som behövs, och
3. underrätta myndigheter med ansvar för gruppbaserad tillsyn inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet om en sådan kritisk situation som avses i 6 kap. 3 § första stycket *8* lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag.

Paragrafen innehåller bestämmelser om Riksbankens underrättelseskyldighet.

Ändringen i *punkt 3* är en följd av att punkterna i 6 kap. 3 § första stycket tillsynslagen numreras om så att nuvarande punkt 7 blir punkt 8. Det innebär inte någon ändring i sak.

Ändringsdirektiv

Bilaga 1

Parallelluppställning över genomförandet i svensk rätt av ändringsdirektivet

Artikel i ändrings-direktivet	**Artikel i kapitaltäcknings-direktivet**	**Svenska bestämmelser**
1.1 a	2.4 och 2.5	Inte relevant för Sverige
1.1 b	2.6	1 kap. 2 § lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag (tillsynslagen)
1.2 a	3.1.8a	8 kap. 4 § aktiebolagslagen (2005:551) (ABL) och 7 kap. 4 § lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar (FL)
1.2 b	3.1.9	8 kap. 27–29 §§ ABL, 7 kap.
1.2 c	3.1.9a–3.1.9d	27–29 §§ FL, 3 kap. 4 och 10 §§ sparbanks-lagen (1987:619) (sparbankslagen), 10 kap. 6 § och 12 kap. 4 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse (LBF), 8 kap. 1 c § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden (LVM) och 3 kap. 5 § tillsynslagen
1.2 d	3.1.11	1 kap. 5 § 17 och 3 kap. 4 b § LBF och 1 kap. 2 § första stycket 10 och 3 kap. 5 och 11 §§ tillsynslagen
1.2 e	3.1.29a	1 kap. 2 § andra stycket tillsynslagen
1.1 a	2.4 och 2.5	3 kap. 4 b § och 15 kap. 2 a § LBF och 3 kap. 11 § och 8 kap. 2 c § tillsynslagen (termen används inte i den svenska författningen, se författningskommentaren)
1.2 f	3.1.47a	1 kap. 2 § andra stycket tillsynslagen
1.2 g	3.1.59	1 kap. 2 § andra stycket, 5 kap. 1 § och 10 kap. 1 § 7 tillsynslagen
1.2 h	3.1.66	1 kap. 2 § andra stycket tillsynslagen

	3.1.67	Lagen (1985:206) om viten, 15 kap. 20 § LBF och 8 kap. 3 § tillsynslagen
	3.1.68	Uttrycket används inte i någon av de lagar som genomför direktivet.
	3.1.69	Uttrycket används inte i någon av de lagar som genomför direktivet.
	3.1.70	Uttrycket används inte i någon av de lagar som genomför direktivet.
1.3	4.4	15 kap. 20 § LBF och 8 kap. 3 § tillsynslagen
1.4	4a.1	1 § lagen om karens för vissa befattningshavare vid Finansinspektionen vid övergång till annan verksamhet (karenslagen)
	4a.2	1 kap. 9 §, 9 kap. 1 § och 12 kap. 2 § regeringsformen (RF), 7 § lagen (1994:260) om offentlig anställning (LOA), 5 § förvaltningslagen (2017:900), myndighetsförordningen (2007:515), förordningen (2007:603) om intern styrning och kontroll, förordningen (2023:910) med instruktion för Finansinspektionen
	4a.3 första stycket a	Lagen (2018:1625) om skyldighet för vissa offentliga funktionärer att anmäla innehav av finansiella instrument och förordningen (2018:2014) om skyldighet för vissa offentliga funktionärer att anmäla innehav av finansiella instrument och 26 § förordningen med instruktion för Finansinspektionen
	4a.3 första stycket b	2 § karenslagen
	4a.4	3 och 4 §§ karenslagen
	4a.5	3 § karenslagen
	4a.6	5 § karenslagen
	4a.7 och 4a.8	16–18 §§ förvaltningslagen, lagen om skyldighet för vissa offentliga funktionärer att anmäla innehav av finansiella instrument och förordningen om skyldighet för vissa offentliga

		funktionärer att anmäla innehav av finansiella instrument
	4a.9	Artikeln riktar sig inte till medlemsstaterna
1.5 a	8a.1	1 kap. 2 § andra stycket tillsynslagen
1.5 b	8a.3a	8 kap. 1 d § LVM, 6 kap. 3 § tillsynslagen och 32 och 33 §§ förvaltningslagen
1.6	18	15 kap. 1 § LBF
1.7 a	21a.1	1 a kap. 1 § och 6 kap. 3 § tillsynslagen, 8 kap. 7 § regeringsformen (RF)
1.7 b	21a.2	19 § 1 förordningen om särskild tillsyn och kapitalbuffertar, 14 kap. 2 c § LBF och 1 a kap. 15 § och 6 kap. 3 § tillsynslagen
1.7 c	21a.3	1 a kap. 2 § tillsynslagen
1.7 d	21a.4	1 a kap. 3 § tillsynslagen
1.7 e	21a.4a	1 a kap. 3 § tillsynslagen
1.7 f	21a.8	1 a kap. 5 § tillsynslagen
1.7 g	21a.10	1 a kap. 4 § tillsynslagen
1.9	21c.1	1 a kap. 58 § tillsynslagen
	21c.2	1 a kap. 59 § och 6 kap. 1 § tillsynslagen
	21c.3	1 a kap. 59 § tillsynslagen
	21c.4	1 a kap. 59 § tillsynslagen
	21c.5	Ikraftträdandebestämmelserna till LBF, LVM och tillsynslagen
1.10	22.2	14 kap. 1 § LBF, 8 kap. 7 § RF och föreskrifter i förordningen (2004:329) om bank- och finansieringsrörelse (FBF)
1.11 a	23.1	14 kap. 2 a §§ LBF
1.11 b	23.2	14 kap. 2 a § LBF och 32 § förvaltningslagen
1.12	27a.1	1 a kap. 8 § tillsynslagen, 8 kap. 7 § RF och 19 § 1 förordningen om särskild tillsyn och kapital-buffertar
	27a.2	1 a kap. 8 § tillsynslagen
	27a.3	1 a kap. 8 och 9 §§ tillsynslagen
	27a.4	1 a kap. 8 och 9 §§ tillsynslagen
	27a.5	1 a kap. 13 § tillsynslagen, 8 kap. 7 § RF och föreskrifter i förordningen om särskild tillsyn och kapitalbuffertar
	27a.6	1 a kap. 14 och 15 §§ tillsyns-lagen

	27a.7	1 a kap. 10 § tillsynslagen
	27a.8	8 kap. 7 § RF och föreskrifter i förordningen om särskild tillsyn och kapitalbuffertar
	27a.9	8 kap. 7 § RF och föreskrifter i förordningen om särskild tillsyn och kapitalbuffertar
	27a.10	8 kap. 7 § RF och föreskrifter i förordningen om särskild tillsyn och kapitalbuffertar
	27a.11	8 kap. 7 § RF och föreskrifter i förordningen om särskild tillsyn och kapitalbuffertar
	27a.12	1 a kap. 15 § tillsynslagen
	27a.13	8 kap. 7 § RF och föreskrifter i förordningen om särskild tillsyn och kapitalbuffertar
	27a.14	1 a kap. 14 § tillsynslagen
	27a.15	1 a kap. 14 § tillsynslagen
	27b.1	1 a kap. 11 § tillsynslagen
	27b.2	1 a kap. 11 § tillsynslagen
	27b.3	1 a kap. 11 § tillsynslagen och 32 § förvaltningslagen
	27b.4	1 a kap. 11 § tillsynslagen
	27b.5	8 kap. 7 § RF och 19 § 1 förordningen om särskild tillsyn och kapitalbuffertar
	27b.6	1 kap. 9 § regeringsformen
	27c.1	1 a kap. 12 § tillsynslagen
	27c.2	6 kap. 3 § tillsynslagen
	27c.3	1 a kap. 19–21 §§ och 6 kap. 3 § tillsynslagen
	27c.4	6 kap. 3 § tillsynslagen
	27d	1 a kap. 22 § tillsynslagen, 8 kap. 7 § RF och 19 § 1 förordningen om särskild tillsyn och kapitalbuffertar
	27e	1 a kap. 16–18 §§ och 8 kap. 1 § tillsynslagen och 15 kap. 1 § LBF
	27f.1	1 a kap. 23 § tillsynslagen
	27f.2	1 a kap. 23–25 §§ och 10 kap. 2 § 1 tillsynslagen
	27f.3	1 a kap. 26 § tillsynslagen
	27g	15 kap. 1 § LBF och 8 kap. 1 § tillsynslagen
	27h inledning	23 och 24 kap. ABL, 16 kap. FL, och 12 kap. 4 § lagen (2015:1016) om resolution

	27h.1	23 kap. ABL och 16 kap. FL
	27h.2	24 kap. ABL
	27i.1	1 a kap. 27–30, 38, 40, 42, 48 och 49 §§ tillsynslagen
	27i.2	1 a kap. 34 §, 35 § första stycket 5 och 38 § tillsynslagen och 7 kap. 5 b § sparbankslagen
	27i.3	1 a kap. 27, 40 och 56 §§ tillsynslagen
	27i.4	7 kap. 5 och 5 b §§ sparbankslagen, 1 a kap. 31, 34, 41, 43, 50 och 54 §§ och 10 kap. 2 § 4 tillsynslagen och föreskrifter i förordningen om särskild tillsyn och kapitalbuffertar
	27i.5	10 kap. 2 § 4 tillsynslagen och föreskrifter i förordningen om särskild tillsyn och kapitalbuffertar
	27i.6	10 kap. 2 § 4 tillsynslagen och föreskrifter i förordningen om särskild tillsyn och kapitalbuffertar
	27i.7	1 a kap. 29, 38 och 42 §§ tillsynslagen
	27i.8	1 a kap. 44 § och 10 kap. 2 § 4 tillsynslagen och föreskrifter i förordningen om särskild tillsyn och kapitalbuffertar
	27i.9	7 kap. 5 b § sparbankslagen och 1 a kap. 34, 43 och 54 §§ tillsynslagen
	27i.10	1 a kap. 31, 43 och 54 §§ tillsynslagen
	27j.1	1 a kap. 32, 35, 42, 46, 51 och 53 §§ tillsynslagen och 7 kap. 5 a § sparbankslagen
	27j.2	1 a kap. 32 och 51 §§ tillsynslagen och 7 kap. 5 a § sparbankslagen
	27j.3	1 a kap. 32 och 51 §§ tillsynslagen och 20 och 32 §§ förvaltningslagen
	27j.4	1 a kap. 32, 42 och 51 §§ tillsynslagen och 7 kap. 5 a § sparbankslagen
	27j.5	8 kap. 7 § RF och 19 § 1 förordningen om särskild tillsyn och kapitalbuffertar

	27k.1	1 a kap. 33 och 52 §§ tillsynslagen
	27k.2	6 kap. 3 § tillsynslagen
	27l	8 kap. 1 § tillsynslagen
1.13	47.1	1 a kap. 58 §, 5 b kap., 6 kap. 1 § och 8 kap. 1 a § tillsynslagen och 8 kap. 1 c § LVM
	47.2	1 a kap. 59 § tillsynslagen och 8 kap. 1 c § LVM
	47.3	1 a kap. 58 § tillsynslagen och 8 kap. 1 c § LVM
	48	1 kap. 9 § RF
	48a.1	5 b kap. 2 § tillsynslagen och 8 kap. 1 c § LVM
	48a.2	5 b kap. 2 § tillsynslagen och 8 kap. 1 c § LVM
	48a.3	5 b kap. 3 § tillsynslagen och 8 kap. 1 c § LVM
	48a.4	Sverige har inte utnyttjat valmöjligheten
	48b.1	5 b kap. 2 § tillsynslagen och 8 kap. 1 c § LVM
	48b.5	5 b kap. 2 § och 6 kap. 3 § tillsynslagen och 8 kap. 1 c § LVM
	48c.1	1 a kap. 58 § tillsynslagen och 8 kap. 1 c § LVM
	48c.2	8 kap. 7 § RF och föreskrifter i förordningen om särskild tillsyn och kapitalbuffertar
	48c.3	8 kap. 7 § RF och 19 § 1 förordningen om särskild tillsyn och kapitalbuffertar
	48c.4	1 a kap. 60 § tillsynslagen och 8 kap. 1 c § LVM
	48c.5	7 kap. 1 § lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism (penningtvättslagen)
	48c.6	Sverige har inte utnyttjat valmöjligheten
	48d.1	1 a kap. 60 och 61 §§ tillsynslagen och 8 kap. 1 c § LVM
	48d.2	1 a kap. 61 § tillsynslagen och 8 kap. 1 c § LVM
	48d.3	7 kap. 1 § penningtvättslagen och 8 kap. 1 c § LVM
	48d.4	1 a kap. 60 och 61 §§ tillsynslagen och 8 kap. 1 c § LVM

	48e.1	5 b kap. 4 och 5 §§ tillsynslagen och 8 kap. 1 c § LVM
	48e.2	10 kap. 2 § 8 tillsynslagen
	48e.3	5 b kap. 7 § och 10 kap. 2 § 9 tillsynslagen och 8 kap. 1 c § LVM
	48f.1	5 b kap. 6 § tillsynslagen och 8 kap. 1 c § LVM
	48f.2	5 b kap. 6 § tillsynslagen och 8 kap. 1 c § LVM
	48f.3	5 b kap. 7 § tillsynslagen och 8 kap. 1 c § LVM
	48f.4	Sverige har inte utnyttjat valmöjligheten
	48g.1	5 b kap. 9 § och 10 kap. 2 § 10 tillsynslagen och 8 kap. 1 c § LVM
	48g.2	5 b kap. 8 § och 10 kap. 2 § 10 tillsynslagen och 8 kap. 1 c § LVM
	48g.3	5 b kap. 8 § och 10 kap. 2 § 10 tillsynslagen och 8 kap. 1 c § LVM
	48g.4	5 b kap. 8 § och 10 kap. 2 § 10 tillsynslagen och 8 kap. 1 c § LVM
	48g.5	5 b kap. 8 §, 6 kap. 1 § och 10 kap. 2 § 10 tillsynslagen och 8 kap. 1 c § LVM
	48g.6	5 b kap. 8 § och 10 kap. 2 § 10 tillsynslagen och 8 kap. 1 c § LVM
	48g.7	5 b kap. 8 § och 10 kap. 2 § 10 tillsynslagen och 8 kap. 1 c § LVM
	48g.8	5 b kap. 8 §, 6 kap. 1 § och 10 kap. 2 § 10 tillsynslagen och 8 kap. 1 c § LVM
	48h.1	5 b kap. 8 § och 10 kap. 2 § 10 tillsynslagen och 8 kap. 1 c § LVM
	48h.2	5 b kap. 8 § och 10 kap. 2 § 10 tillsynslagen och 8 kap. 1 c § LVM
	48h.3	5 b kap. 8 § och 10 kap. 2 § 10 tillsynslagen och 8 kap. 1 c § LVM
	48i.1	5 b kap. 13 § tillsynslagen och 8 kap. 1 c § LVM

	48i.2	5 b kap. 13 § tillsynslagen och 8 kap. 1 c § LVM
	48j.1	5 b kap. 10 § tillsynslagen och 8 kap. 1 c § LVM
	48j.2	5 b kap. 10 § tillsynslagen och 8 kap. 1 c § LVM
	48j.3	5 b kap. 11 och 12 §§ tillsynslagen och 8 kap. 1 c § LVM
	48j.4	5 b kap. 10 och 11 §§ tillsynslagen och 8 kap. 1 c § LVM
	48k.1	6 kap. 1 § och 10 kap. 2 § 11 tillsynslagen
	48k.2	6 kap. 1 § och 10 kap. 2 § 11 tillsynslagen
	48k.3	6 kap. 1 § tillsynslagen
	48l.1	5 § förvaltningslagen
	48l.2	6 kap. 1 § och 10 kap. 2 § 11 tillsynslagen
	48l.3	6 kap. 1 § och 10 kap. 2 § 11 tillsynslagen
	48m.1	5 b kap. 1 § tillsynslagen och 8 kap. 1 c § LVM
	48m.2	5 b kap. 1 § tillsynslagen, 8 kap. 1 c § LVM, 8 kap. 7 § RF och föreskrifter i förordningen om särskild tillsyn och kapitalbuffertar
	48n.1	5 b kap. 1 § tillsynslagen, 8 kap. 1 c § LVM, 8 kap. 7 § RF och föreskrifter i förordningen om särskild tillsyn och kapitalbuffertar
	48n.2	5 b kap. 1 § tillsynslagen, 8 kap. 1 c § LVM, 8 kap. 7 § RF och föreskrifter i förordningen om särskild tillsyn och kapitalbuffertar
	48n.3	5 b kap. 1 § tillsynslagen, 8 kap. 1 c LVM, 8 kap. 1 c § LVM, 8 kap. 7 § RF och föreskrifter i förordningen om särskild tillsyn och kapitalbuffertar
	48n.4	6 kap. 3 § tillsynslagen
	48n.5	6 kap. 3 § tillsynslagen
	48o.1	8 kap. 1 a § tillsynslagen och 8 kap. 1 c§ LVM
	48o.2	8 kap. 1 a § tillsynslagen och 8 kap. 1 c § LVM

	48p.1	6 kap. 3 § tillsynslagen, 8 kap. 7 § RF och föreskrifter i förordningen om särskild tillsyn och kapitalbuffertar
	48p.2	6 kap. 3 § tillsynslagen, 8 kap. 7 § RF och föreskrifter i förordningen om särskild tillsyn och kapitalbuffertar
	48p.3	6 kap. 3 § tillsynslagen, 8 kap. 7 § RF och föreskrifter i förordningen om särskild tillsyn och kapitalbuffertar
	48p.4	6 kap. 3 § tillsynslagen, 8 kap. 7 § RF och föreskrifter i förordningen om särskild tillsyn och kapitalbuffertar
	48p.5	6 kap. 3 § tillsynslagen, 8 kap. 7 § RF och föreskrifter i förordningen om särskild tillsyn och kapitalbuffertar
	48q	8 kap. 7 § RF och 7 § förordningen om särskild tillsyn och kapitalbuffertar
1.14 och 1.15	53.1 andra stycket och 56 fjärde stycket	10 kap. 27 § och 30 kap. 4 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) (OSL)
1.16	65.1	15 kap. 20 § LBF och 8 kap. 3 § tillsynslagen (viten). 15 kap. LBF och 8 kap. tillsynslagen (beslut)
	65.2	15 kap. 20 § LBF och 8 kap. 3 § tillsynslagen (viten), 15 kap. LBF och 8 kap. tillsynslagen (beslut), 15 kap. 1 a § LBF och 8 kap. 2 b och 2 c §§ tillsynslagen och avsnitt 11.2 (ingripande mot ledingspersoner).
	65.3	15 kap. LBF och 8 kap. tillsynslagen, se avsnitt 11.7
	65.4a i–v	Avser ändrad beteckning av artikel 65.3 i kapitaltäckningsdirektivet och kräver inte några lagstiftningsåtgärder
	65.4a vi	13 kap. 6 § LBF och 6 kap. 1 § första stycket 5 och 8 § 2 tillsynslagen

	65.4 b	Avser ändrad beteckning av artikel 65.3 i kapitaltäckningsdirektivet och kräver inte några lagstiftningsåtgärder
	65.5	Inte tillämplig i Sverige
	66.1 a–f	Avser ändrad beteckning av artikel 66.1 a–f i kapitaltäckningsdirektivet och kräver inte några lagstiftnings-åtgärder
	66.1 g–j	1 a kap. 16 § och 8 kap. 1 och 2 c §§ tillsynslagen och 15 kap. 1 a § första stycket 27 LBF
	66.2 första stycket a	Avser ändrad beteckning av artikel 66.2 första stycket c–e i kapitaltäckningsdirektivet och kräver inte några lagstiftningsåtgärder
	66.2 första stycket b	15 kap. 20 § LBF och 8 kap. 3 § tillsynslagen
	66.2 första stycket c i	3 § 6 förordningen om särskild tillsyn och kapitalbuffertar
	66.2 första stycket c ii och iii	Avser ändrad beteckning av artikel 66.2 första stycket b och f i kapitaltäckningsdirektivet och kräver inte några lagstiftningsåtgärder
	66.2 första stycket c iv	15 kap. 1 a och 18 §§ LBF och 8 kap. 2 c § tillsynslagen
	66.2 andra och tredje styckena	15 kap. 20 § LBF, 8 kap. 3 § tillsynslagen och lagen (1985:206) om viten
	66.3	15 kap. 8 § LBF
	66.4	15 kap. 20 § LBF och 8 kap. 3 § tillsynslagen
1.17 a	67.1 d	15 kap. 1 § och 1 a § första stycket 4 LBF och 2 kap. 2 § Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2011:1) om ersättnings-system i kreditinstitut
	67.1 e, f och i	Dessa regler utgår i direktivet. Det föranleder ingen lagstiftningsåtgärd
	67.1 j	15 kap. 1 § och 1 a § första stycket 10 LBF
	67.1 k och l	Dessa regler utgår i direktivet. Det föranleder inte någon lagstiftningsåtgärd

	67.1 r	15 kap. 1 § och 1 a § första stycket 6 LBF
	67.1 s	15 kap. LBF och 8 kap. tillsynslagen
	67.1 t	6 kap. 4 c§, 15 kap. 1 § och 1 a § första stycket 4 och 16 kap. 1 § 6 LBF och Finansinspektionens föreskrifter om ersättningssystem i kreditinstitut
	67.1 u	15 kap. 1 § och 1 a § första stycket 2 LBF
	67.1 v	15 kap. 1 a § första stycket 6 LBF
	67.1 w	15 kap. 1 § och 1 a § första stycket 11 LBF
	67.1 x	15 kap. 1 § och 1 a § första stycket 26 LBF
	67.1 y	15 kap. 1 och 1 a § första stycket 9 LBF
	67.1 z	15 kap. 1 § och 1 a § första stycket 7 LBF
	67.1 aa	15 kap. 1 § och 1 a § första stycket 8 LBF
	67.1 ab	15 kap. 1 § och 1 a § första stycket 12 LBF
1.17 b	67.2 första stycket a	Avser ändrad beteckning av artikel 67.2 i kapitaltäckningsdirektivet och kräver inte några lagstiftningsåtgärder
	67.2 första stycket b	15 kap. 20 § LBF, 8 kap. 3 § tillsynslagen och lagen (1985:206) om viten
	67.2 första stycket c i	3 § 6 förordningen om särskild tillsyn och kapitalbuffertar
	67.2 första stycket c ii–iv	Avser ändrad beteckning av artikel 67.2 b och c i kapitaltäckningsdirektivet och kräver inte några lagstiftningsåtgärder
	67.2 andra och tredje styckena	15 kap. 20 § LBF, 8 kap. 3 § tillsynslagen och lagen (1985:206) om viten
1.17c	67.3	15 kap. 8 § LBF
	67.4	15 kap. 20 § LBF och 8 kap. 3 § tillsynslagen
1.18	70.1 rubriken	Tillägg i rubriken som inte kräver några lagstiftningsåtgärder

	70.1 a–h	Avser ändrad beteckning av artikel 70 a–h i kapitaltäckningsdirektivet och kräver inte några lagstiftningsåtgärder
	70.1 i	Artikel 4 i sjunde tilläggsprotokollet till Europakonventionen, lagen (1994:1219) om den europeiska konventionen angående skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna och i EU:s rättighetsstadga
	70.2	13 kap. 6 a § LBF och 6 kap. 3 § tillsynslagen
	70.3	Artikel 4 i sjunde tilläggsprotokollet till Europakonventionen, lagen (1994:1219) om den europeiska konventionen angående skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna och i EU:s rättighetsstadga
	70.4	8 § förvaltningslagen
	70.5	Avser åtgärder som ska vidtas av Eba
1.19	73 första stycket	6 kap. 2, 4 a och 5 §§, 16 kap. 1 § 5 LBF, 5 kap. 2 § FBF, Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2014:1) om styrning, riskhantering och kontroll i kreditinstitut och Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2014:4) om hantering av operativa risker
1.20	74.1 första stycket a och c	Avser ändrad beteckning av artikel 74.1 och kräver ingen lagstiftningsåtgärd
	74.1 första stycke b	6 kap. 2, 4 a och 5 §§, 16 kap. 1 § 5 LBF, 5 kap. 2 § FBF, Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om styrning, riskhantering och kontroll i kreditinstitut och Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om hantering av operativa risker
1.20	74.1 första stycket d	6 kap. 2, 4 a och 5 §§, 16 kap. 1 § 5 LBF, 5 kap. 2 § FBF, Finansinspektionens föreskrifter

		och allmänna råd om styrning, riskhantering och kontroll i kreditinstitut och Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om hantering av operativa risker
1.21 a	76.1	6 kap. 5 § LBF
1.21 b	76.2	6 kap. 2, 4 a och 5 §§, 16 kap. 1 § 5 LBF, 5 kap. 2 § FBF, Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om styrning, riskhantering och kontroll i kreditinstitut och Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om hantering av operativa risker
1.21 c	76.4	6 kap. 2, 4 a och 5 §§, 16 kap. 1 § 5 LBF, 5 kap. 2 § FBF, Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om styrning, riskhantering och kontroll i kreditinstitut och Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om hantering av operativa risker
1.21 d och e	76.5 och 76.6	6 kap. 2 §, 16 kap. 1 § 5 LBF och 5 kap. 2 § FBF
1.22 a	77.3	13 kap. 2 § LBF
1.22b	77.4	Avser åtgärder som ska vidtas av Eba
1.23 a och b	78.1	13 kap. 2 och 3 §§ och 16 kap. 1 § 16 LBF och 1 och 2 §§ förordningen med instruktion för Finansinspektionen
1.23 c	78.3	13 kap. 2 och 3 §§ och 16 kap. 1 § 16 LBF och 1 och 2 §§ förordningen med instruktion för Finansinspektionen
1.23 d	78.5	13 kap. 2 § och 16 kap. 1 § 16 LBF
1.23 e och f	78.6 och 78.8	Avser åtgärder som ska vidtas av Eba
1.24–1.27	79, 81, 83.4 och 85.1	16 kap. 1 § 5 LBF och 5 kap. 2 § FBF
1.28	87a.1–87a.4	6 kap. 2, 4 a och 5 §§ och 16 kap. 1 § 5 LBF, 5 kap. 2 § FBF, Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om styrning, riskhantering och kontroll i kreditinstitut och

		Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om hantering av operativa risker
	87a.5	Avser åtgärder som ska vidtas av Eba
1.29 a	88.1	3 kap. 4 § sparbankslagen, 10 kap. 6 § och 12 kap. 4 § LBF och 3 kap. 5 § tillsynslagen
1.29 b	88.3	6 kap. 3 och 4 b §§ och 16 kap. 1 § 5 och 16 LBF och 5 kap. 2 § 5 och 17 FBF
1.30	91.1	3 kap. 2 § första stycket 4 a och 5 och 16 kap. 1 § 3 LBF, 3 kap. 1 § och 8 kap. 1 c § LVM och 1 a kap. 2 § 3 a och 4 och 10 kap. 2 § 2 a tillsynslagen
	91.1a	3 kap. 2 § första stycket 4 a och 5 och 16 kap. 1 § 3 LBF, 3 kap. 1 § och 8 kap. 1 c § LVM och 1 a kap. 2 § 3 a och 4 och 10 kap. 2 § 2 a tillsynslagen
	91.1b	3 kap. 4 a § LBF, 8 kap. 1 c § LVM och 3 kap. 10 § tillsynslagen
	91.1c	3 kap. 2 § första stycket 4 a och 5 och 13 kap. 3 § LBF, 3 kap. 1 § och 8 kap. 1 c § LVM och 1 a kap. 2 § 3 a och 4, 3 kap. 6 § och 10 kap. 2 § 2 a tillsynslagen
	91.1d	3 kap. 4 b § LBF, 8 kap. 1 c § LVM och 3 kap. 11 § tillsynslagen
	91.1e	13 kap. 3 § LBF, 3 kap. 6 § och 10 kap. 2 § 2 a tillsynslagen, 8 kap. 7 § RF, 5 kap. 2 § 17 och 20 FBF och bl.a. 19 § 1 förordningen om särskild tillsyn och kapitalbuffertar
	91.1f	13 kap. 2 och 3 §§ LBF, 3 kap. 6 § och 10 kap. 2 § 2 a tillsynslagen och 8 kap. 7 § RF
	91.1g	13 kap. 2 § LBF och 3 kap. 6 § tillsynslagen
	91.1h	3 kap. 2 § första stycket 4 a och 5, 13 kap. 2 och 3 §§, 15 kap. 1, 2 och 2 a §§ och 16 kap. 1 § 3 LBF, 3 kap. 1 § och 8 kap. 1 c § LVM, 1 a kap. 2 § 3a och 4, 3 kap. 6 §, 8 kap. 1, 2 b och 2 d §§ och 10 kap. 2 § 2 a och 6

		tillsynslagen, 8 kap. 7 § RF samt föreskrifter i förordningen om särskild tillsyn och kapitalbuffertar
	91.1i	7 kap. 1 § penningtvättslagen, 13 kap. 2 och 6 a §§ LBF, 8 kap. 2 § och 30 kap. 4 § OSL och 6 kap. 3 § tillsynslagen
	91.1j	8 kap. 7 § RF och föreskrifter i förordningen om särskild tillsyn och kapitalbuffertar
	91.2	10 kap. 8 c § LBF, 8 kap. 1 c § LVM och 3 kap. 9 § tillsynslagen
	91.2a	3 kap. 2 § första stycket 4 a och 16 kap. 1 § 3 LBF, 3 kap. 1 § och 8 kap. 1 c § LVM och 1 a kap. 2 § 3 a och 10 kap. 2 § 2 tillsynslagen
	91.2b	3 kap. 2 § första stycket 5 och 16 kap. 1 § 3 LBF, 8 kap. 1 c § LVM och 1 a kap. 2 § 4 och 10 kap. 2 § 2 tillsynslagen
	91.3	10 kap. 8 a § LBF, 8 kap. 1 c § LVM och 3 kap. 7 § tillsynslagen
	91.4–91.6	10 kap. 8 b § LBF, 8 kap. 1 c § LVM och 3 kap. 8 § tillsynslagen
	91.7	13 kap. 2 § och 16 kap. 1 § 14 LBF och 10 kap. 2 § 2 och 7 tillsynslagen
	91.8	13 kap. 2 §, och 16 kap. 1 § 14 LBF och 10 kap. 2 § 2 och 7 tillsynslagen
	91.9	8 kap. 7 § RF, 1 kap. 9 a § FBF och föreskrifter i förordningen om särskild tillsyn och kapital-buffertar
	91.10	13 kap. 2 § och 16 kap. 1 § 3 LBF, 3 kap. 6 § och 10 kap. 2 § 2 a tillsynslagen
	91.13 och 91.14	Inte relevant för Sverige
1.31	91a.1	3 kap. 2 § första stycket 4 b och 16 kap. 1 § 3 LBF, 8 kap. 1 c § LVM och 1 a kap. 2 § 3 a och 10 kap. 2 § 3 tillsynslagen
	91a.2	3 kap. 2 § första stycket 4 b och 16 kap. 1 § 3 LBF, 8 kap. 1 c §

		LVM och 1 a kap. 2 § 3 a och 10 kap. 2 § 3 tillsynslagen
	91a.3	3 kap. 4 a § och 16 kap. 1 § 3 LBF, 8 kap. 1 c § LVM och 3 kap. 10 § och 10 kap. 2 § 3 tillsynslagen
	91a.4	3 kap. 2 § första stycket 4 b och 13 kap. 3 § LBF, 8 kap. 1 c § LVM och 1 a kap. 2 § 3 a och 3 kap. 6 § tillsynslagen
	91a.5	3 kap. 4 b § och 13 kap. 2 § LBF, 8 kap. 1 c § LVM och 3 kap. 6 och 11 §§ tillsynslagen
	91a.6	15 kap. 1 och 2 a §§ och 16 kap. 1 § 4 LBF, 8 kap. 1 c § LVM och 8 kap. 1 och 2 d §§ och 10 kap. 2 § 3 tillsynslagen, 8 kap. 7 § RF och föreskrifter i förordningen om särskild tillsyn och kapitalbuffertar
	91a.7	7 kap. 1 § penningtvättslagen, 13 kap. 2 och 6 a §§ LBF, 8 kap. 2 § och 30 kap. 4 § OSL och 6 kap. 3 § tillsynslagen
1.32	92.2 och 92.3	16 kap. 1 § 5 LBF och föreskrifter i Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2011:1) om ersättningssystem i kreditinstitut
1.33	94.1–94.3	16 kap. 1 § 5 LBF och föreskrifter i Finansinspektionens föreskrifter om ersättningssystem i kreditinstitut
1.34 och 1.35	97.4, 98.1 k, 98.9 och 98.10	10 kap. 2 § 10 tillsynslagen och 9 § förordningen om särskild tillsyn och kapitalbuffertar
1.36	100.3	13 kap. 2 och 3 §§ LBF och 16 kap. 1 § 1, 23 kap. 1 §, 3 § och 15 § 1 LVM och 9 § förordningen om särskild tillsyn och kapitalbuffertar
	100.4	Avser åtgärd som Eba, Eiopa och Esma ska vidta
1.37	101.3	8 kap. 7 § RF och 9 § förordningen om särskild tillsyn och kapitalbuffertar
1.38 a	104.1	15 kap. 1 § LBF och 8 kap. 1 § tillsynslagen
1.38 b	104.4	Avser åtgärder som ska vidtas av Eba

1.39	104a.3, 104a.6 och104a.8	2 kap. 1 § och 10 kap. 2 § 8 tillsynslagen och föreskrifter i förordningen om särskild tillsyn och kapitalbuffertar
	104a.7	Avser åtgärd som ska vidtas av Eba
1.40	104b.4a	10 kap. 2 § 8 tillsynslagen och föreskrifter i förordningen om särskild tillsyn och kapital-buffertar
1.41	106.1 första stycket	10 kap. 1 § 1 tillsynslagen
	106.1 andra stycket	Avser åtgärd som ska vidtas av Eba
1.42	110a	3 och 4 kap. och 6 kap. 3 § tillsynslagen
1.43	121	3 kap. 5 § tillsynslagen
1.44 b	131.6	10 kap. 1 § 4 och 5 lagen (2014:966) om kapitalbuffertar (buffertlagen) och föreskrifter i förordningen om särskild tillsyn och kapitalbuffertar
1.44 c	131.15	5 kap. 7 § buffertlagen
1.45 a	133.1	4 kap. 1 § buffertlagen
1.45 b	133.8	4 kap. 1 § och 10 kap. 1 § 1–3 buffertlagen och föreskrifter i förordningen om särskild tillsyn och kapitalbuffertar
1.45 c	133.11 och 133.12	4 kap. 3 § buffertlagen
1.46	142.2–142.4	8 kap. 1 och 2 §§ buffertlagen
1.47	161.5	Avser åtgärd som ska vidtas av kommissionen
2.1		Ikraftträdandebestämmelserna i LBF, LVM och tillsynslagen
3		Ikraftträdandebestämmelserna i buffertlagen